Un gând frumos pentru fiecare zi

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
DUMEA, EMIL
Un gând frumos pentru fiecare zi/ Emil Dumea; Târgu-Lăpuș:
Galaxia Gutenberg, 2023
ISBN 978-630-6524-96-9

I. Dumea, Emil (autor)

www.galaxiagutenberg.ro

© Galaxia Gutenberg, 2022

Editura Galaxia Gutenberg
435600 Târgu-Lăpuș, str. Florilor nr. 11
Tel: 0723-377599, 0733-979383
e-mail: contact@galaxiagutenberg.ro

PRINTED IN ROMANIA

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

EMIL DUMEA

UN GÂND FRUMOS PENTRU FIECARE ZI

Galaxia Gutenberg
2023

Dragă cititorule,

În rândurile înșirate în această carte este o parte din mintea, dar mai ales din inima mea. Aici vei găsi câte ceva din gândurile, aspirațiile, visurile, bucuriile sau durerile mele. Nu este nicidecum o confesiune; aceea rămâne pentru sacramentul spovezii.

Găsești aici frânturi de realități din viața noastră de fiecare zi; poate vei descoperi și ceva din viața ta. Și uite așa, îți vei da seama că viețile noastre au multe în comun. Așa poate vei înțelege că lumea aceasta ne aparține, cu bune și cu rele; că în viață nu suntem singuri și că ceea ce ni se întâmplă nu cade de undeva, dintr-un spațiu anonim, ci reprezintă rodul acțiunilor noastre. Destinul nostru nu-l decid alții, ci noi, singuri și împreună cu ceilalți.

Citind pe rânduri și printre ele, poate vei descoperi că viața este frumoasă, că are un sens și că Dumnezeu scrie drept pe rândurile noastre strâmbe.

Îmi doresc ca aceste gânduri înșiruite pe filele zilelor anului să fie pentru tine o rază de lumină, un orizont deschis, o îmbrățișare, o mărturisire de credință, un pas făcut împreună pentru o lume mai bună, fiind noi mai buni, cu fiecare zi pe care Domnul ne-o dă, ca o mare binecuvântare.

Ianuarie

1 ianuarie: **ZIUA MONDIALĂ A PĂCII**

Să fie și acest început de an nou un fel de nouă primăvară peste vechile dureri? Pe mine mă neliniștesc știrile din vecinătatea țării mele; miroase a război. Mă tulbură știrile pandemice, ca și cele despre degradarea ambientului; mă dor timpanele inimii din cauza strigătelor nenumăraților înfometați sau însetați de dreptate.

Ce putem face eu și tu, drag cititor, și cum devenim artizani ai păcii într-o lume rănită de atâtea forme de război?

Nu pot schimba eu deciziile sau planurile președintelui Putin, nici deciziile OMS-ului, sau politicile statelor foarte sărace. Vreau însă să ne gândim la ceva foarte concret și care are legătură directă cu viața noastră de fiecare zi. Ceea ce mă frământă este faptul că între tineri și bătrâni, între generații s-a așternut un fel de pustiu și mutenie. Lumea s-a divizat în interiorul ei, iar diviziunile ne fac slabi, chiar neputincioși, iar mulți dintre noi nici măcar nu ne dăm seama cât de slabi am devenit. Cred că tinerii au nevoie de experiența de viață și înțelepciunea adulților și bătrânilor, iar bătrânii au nevoie de afecțiunea, creativitatea și forța tinerilor. Lumea noastră poate funcționa bine doar ca un tot unitar, ca o casă comună în care toți au un loc și rol al lor, foarte important. Un copac nu poate avea ramuri, frunze, flori și fructe dacă tulpina lui se rupe de rădăcină. Și încă un lucru important: Învățarea lecțiilor trecutului ne ajută să vindecăm rănile unor memorii rănite care ne închid pe mulți în propriile neputințe și nefericiri.

În aceste zile m-au bucurat foarte mult urătorii (copii și adolescenți) care înainte de Crăciun și acum, în pragul Anului Nou, mi-au cântat despre Nașterea Domnului și mi-au urat numai de bine pentru noul an. Le-am mulțumit și i-am „omenit” pentru gestul lor atât de frumos; i-am întrebat unde anume locuiesc și le-am urat să fie sănătoși și fericiți de sărbători. Cât de mult aș vrea

ca prezența lor veselă și voioasă în pragul casei să se transforme într-o prezență continuă în inima și gândurile mele! Mă întreb cum pot deveni pentru ei o prezență plăcută și folositoare. Preocuparea aceasta reprezintă pentru mine un fel de proiect în agenda noului an în care am pășit cu bucurie și curaj, cu încredere și optimism.

Nu știu tu, care mă citești acum, ce ți-ai propus pentru anul 2022. Printre altele, eu am în plan un dialog mai profund și mai constructiv cu cei care încă nu sunt ca mine, dar eu am fost ca ei. Să găsim căi comune care să ne transforme din tineri și adulți în...prieteni.

Să fim buni în Noul An!

„Domnul să te binecuvânteze şi să te păzească! Domnul să facă să strălucească faţa lui spre tine şi să se îndure de tine! Domnul să-şi înalţe faţa spre tine şi să-ţi dăruiască pacea!" (Num 6, 24-26)

2 ianuarie: **ÎNVINGE RĂUL PRIN BINE**

Nu te lăsa învins de rău, ci învinge răul prin bine! (Rm 12, 21)

Nu încerca să învingi răul din tine sau din societate cu mijloace sau metode violente, căci în acest caz vei ajunge să fii învins de propria violență. Răul poate fi învins prin bine; exemplu ne stă Isus Cristos de pe cruce.

Deoarece în timpul acestei pandemii am constatat în relațiile dintre oameni înmulțirea situațiilor marcate de nervozitate, vreau în noul an să fiu mai calm și mai bun cu cei care sunt mai „sătui" decât mine de pandemie și își varsă oful și nemulțumirea în modalități mai puțin manierate.

În predilecția lor pentru cronica neagră, mass-media ne vorbesc zilnic de conflicte armate care au loc în diferite părți ale pământului. Ceea ce pot face eu este să-mi păstrez sufletul în pacea Domnului și să rămân cu ușa inimii deschisă pentru cei pe care îi întâlnesc zilnic. Pot să promovez pacea în micul orizont al relațiilor mele zilnice. Ceea ce mă bucură foarte mult este faptul că nu am niciun dușman. Nu am a mă lupta cu nimeni; nu știu câți

prieteni adevărați am, dar dușmani nu am niciunul. Mă gândesc acum la un simplu calcul matematic: dacă fiecare dintre noi nu am avea niciun dușman și măcar unul sau doi prieteni adevărați, gândiți-vă că în acest caz lumea noastră ar fi un mic colț de rai. Ceea ce ne lipsește multora, nu este combaterea dușmanilor, ci lipsa prietenilor adevărați; nu sunt idealuri și motivații profunde care să coaguleze forțele și interesele semenilor noștri într-un plan comun, benefic pentru cât mai mulți.

Ceea ce mă îngrijorează în oamenii în mijlocul cărora trăiesc nu este prezența unor conflicte deschise, ci lipsa unor legături profunde ale minților și inimilor lor. Iar pandemia nu a făcut altceva decât să agraveze și mai mult izolarea dintre oameni și să mărească distanțele dintre inimile lor. În noul an abia început mi-am propus să lărgesc orizontul preocupărilor mele, dar mai ales să iubesc mai intens și într-un mod mai concret, mai direct în primul rând pe cei cu care mă intersectez zilnic.

Dragul meu cititor, tu ce ți-ai propus pentru acest an? Ce ai de oferit?

3 ianuarie: **OAMENI AI PĂCII PENTRU BINELE TUTUROR**

Și eu, și tu suntem creștini, iar esența identității noastre este Pacea. Trebuie să ne fie străină orice formă de violență, chiar și cea a gândurilor, căci violența este contrară identității noastre de fii ai Păcii, promotori și apărători ai păcii. Isus Cristos este pacea noastră, căci în sângele său a spălat păcatul învrăjbirii cu Tatăl ceresc și cu semenul nostru. Nimeni dintre noi nu trebuie să fie un Cain care îl ucide pe fratele lui, Abel. Violența, chiar și a unui simplu gând sau cuvânt, atacă sau distruge ceea ce pretinde să apere: demnitatea omului, libertatea și viața lui. De aceea, orice revoluție sângeroasă reprezintă o contradicție și o negare a valorilor pe care vrea să le promoveze. Religia creștină este cea a

păcii universale pe care îngerii au cântat-o deasupra locului unde s-a născut Emanuel, Dumnezeu cu noi.

Din brațele părinților, din amvoanele bisericilor, de pe băncile școlilor, din mass-media, noile generații trebuie să fie formate pentru o cultură a păcii, a unei umanități înfrățite și a grijii pentru casa noastră comună, planeta pământ. Este nevoie de un umanism integral, de o nouă ordine socială în care economia, politica și cultura să promoveze demnitatea, libertatea și drepturile fundamentale ale oricărui om. Binele comun integral rodește o pace interioară și exterioară trainică în care prezența lui Dumnezeu este ca o drojdie care fermentează și face să crească aluatul din care este coaptă pâinea cea bună, proaspătă și gustoasă prezentă pe masa fiecărei persoane umane. Binele comun este expresia naturii sociale a omului ca ființă deschisă spre altul și pentru altul. Nu suntem creați ca ființe închise, ci deschise și orice formă a socializării noastre: familia, grupurile și asociațiile, regiunile și județele, statele, ca și comunitatea popoarelor și națiunilor sunt și trebuie să rămână o exprimare a naturii sociale a ființei umane. Deschiderea rodnică spre semenii noștri depinde însă de măsura în care facem loc lui Dumnezeu în noi, pentru ca el, care este Iubire, să inspire și să alimenteze eforturile noastre în construirea binelui comun.

Preocuparea pentru binele celuilalt trebuie înțeleasă ca o grijă pentru binele propriu, căci în măsura în care celuilalt îi este bine, ne este și nouă bine.

Drag feisbuchist, dacă astăzi ție îți este bine, eu mă bucur, adică îmi este bine și mie.

4 ianuarie: **PENTRU BINELE NOSTRU**

La trecerea dintre ani, și la mine au venit urători, dorindu-mi sănătate și belșug pe masă; pe masă, am prea multe și ar trebui să mai dau jos ceva kilograme. Alături de urările lor, eu îmi doresc în noul an să trăiesc într-o lume mai senină și mai mulțumită. În

concret, vreau ca legile să fie respectate de către toți (la sate, toate magazinașele să elibereze bon fiscal chiar și pentru doi cartofi pe care îi vând), iar autostrada Iași-Tg. Mureș să o văd măcar marcată pe hartă și în teren.

Anul trecut, televiziunile și toată mass-media românească ne-au împuiat capul cu marele și foarte ridicatul procent al vaccinaților din țările vestice, bătându-ne obrazul, nouă românilor, că ne încăpățânăm în nevaccinarea noastră (eu m-am vaccinat). Da, statele vestice sunt mult mai disciplinate decât țărișoara noastră dragă (dacă ne e dragă de ce o înjurăm și fugim din ea?) Dar ceea ce nu au transmis televiziunile noastre sunt multele și marile proteste ale populației din țările vestice contra îngrădirilor drepturilor fundamentale ale oamenilor. Îmi doresc în noul an o mai mare transparență și solidaritate a cetățenilor în a-și apăra drepturile lor, de care nimeni nu are voie să se atingă. Doresc să trăiesc într-o lume în care respectul pentru om să fie sacru, căci sacre îi sunt demnitatea și drepturile lui fundamentale; apropo de aceasta, eu nu am uitat lecțiile dure ale recentei dictaturi comuniste.

Mi-au mers la inimă cuvintele colindătorilor și urătorilor de la ușă și fereastră, dar în noul an eu doresc să trăiesc într-o lume mai solidară în a-și proteja cu adevărat sănătatea; adică, nu doar vaccinul reprezintă salvarea, ci și alte medicamente. De ce aud la televizor că Pfizer fabrică un medicament pentru tratarea infectaților? Vreo fabrică românească nu se pricepe să fabrice acest medicament? Guvernanții noștri ce au de spus? Așa cum suntem invadați cu produse „made în China”, am impresia că și în domeniul sănătății, conducerea o au doar anumite firme (a se citi state și superputeri), iar acest lucru reprezintă o nouă tactică de colonizare și dominare a oamenilor. Nu sunt de acord cu aceste aspecte ale Noii Ordini Mondiale. Vreau în noul an să trăiesc într-o lume mai sănătoasă în legile și principiile ei economice. Am auzit că la nivel mondial, industria farmaceutică este una dintre cele mai profitabile; este adevărat sau fals?

Vreau în noul an să trăiesc într-o lume mai puțin poluată; de un timp încoace mă bate gândul să-mi schimb mașina și să achiziționez una hibridă sau total electrică. De ce autoritățile nu iau măsuri mai dure contra poluării aerului, apei și solului, dar mai ales a alimentelor? Ne dorim cu toții să fim sănătoși în noul an; să facem ce depinde de noi pentru ca ceea ce ducem la gură, ca și spațiul nostru vital să fie mai sănătoase.

Continuă să fie pe val științele informaticii și ale comunicării digitale; acest val nu înlătură însă valurile pandemiei. Dacă vrem cu adevărat ca acestea să dispară, în noul an să fim mai cu băgare de seamă și la cele spuse acum, aici.

Astăzi și în noul an să fim mai înțelepți și fără frică!

5 ianuarie: **TU EȘTI SOARELE MEU**

Zilele trecute am avut plăcerea să discut cu o elevă pasionată de astronomie. Așa am aflat (din nou) că distanța de la pământ la soare este de cca 150 milioane de kilometri, iar o rază de lumină ajunge din soare pe scoarța terestră în 8 minute și 32 secunde, circulând cu viteza cunoscută de toți, adică 300 mii kilometri pe secundă. Iată cât de departe suntem noi, pământenii, de astrul ale cărui raze blânde și calde ne mângâie obrazul dimineața și pe care îl privim cu nostalgie seara, când se ascunde după orizont.

În antichitate, Isus Cristos era numit și Soarele Neînvins, și pe acest soare l-a venerat chiar și împăratul Constantin cel Mare. Și acum îmi răsună în urechi vocea unui coleg care cânta cu tonalitatea sa unică, inimitabilă „Tu ca un soare, ne ești, o, Isuse/Varsă lumină și viață în noi”.

Cât de aproape de inima și gândul nostru este Soarele învingător al păcatului și morții! Atât de aproape de fragilitatea condiției noastre umane, sau de micimea noastră, încât s-a făcut mic, mic de tot în sânul Fecioarei și apoi, culcat pe paie într-o iesle dintr-un grajd.

Cât de departe sunt eu pentru unii oameni; când se uită la mine, privirea lor trece prin mine, ca și cum aș fi transparent, adică gol, mai bine zis, inexistent. Cât de aproape fizic ne sunt unii oameni, și, totuși, cât de departe suntem de ei. Iar dacă astrul galaxiei noastre, deși este la o distanță atât de mare de noi, locuitorii acestei planete, totuși, peste toți își revarsă lumina și căldura razelor sale. Iar noi, cei care ne frecăm coatele de alți semeni, rămânem atât de departe de inima și gândurile lor, de viețile lor.

Dumnezeu cel necuprins de mare, mai mare decât Universul, s-a făcut atât de mic încât poate intra cu ușurință și în cel mai mic cotlon al existenței noastre, și în cea mai ascunsă cută pe care nu vrem să o vadă nimeni, și în cel mai ascuns gând. Și face aceasta, nu pentru că este atât de curios încât nu vrea să-i scape nimic din ce face, gândește sau spune omul, ci pentru că ne iubește atât de mult încât se face una cu întreaga noastră condiție umană, în afară de păcatele noastre. Emanuel s-a făcut una chiar și cu moartea noastră, și învingând-o, ne-a renăscut la o viață fără de moarte.

Dacă am trăi în acest Dumnezeu, niciun semen nu ar rămâne la distanță de inima noastră. Lumina și căldura emanate de soare provin din fuziunea nucleară care are loc în interiorul lui. Lumina și căldura lui Dumnezeu provin din fuziunea iubirii lui cu întreaga natură și condiție umană. Și, de fapt, noi existăm pentru un singur motiv fundamental, pentru că suntem iubiți. Suntem rodul unei iubiri atât de mari încât l-a determinat pe Dumnezeu să se dezbrace de maiestatea sa infinită și să se îmbrace în zdrențele noastre, ale celor care facem trotuarul condiției umane. Și face aceasta dintr-un singur motiv, pentru a ne ridica din nou la slava cu care ne-a înveșmântat atunci când ne-a creat, slavă pe care am pierdut-o prin neascultarea primilor oameni, ca și a tuturor celor care le-au urmat, inclusiv a noastră, a mea, care scriu aceste rânduri, și a ta, care le citești.

Astăzi, Isus Cristos să fie soarele care ne luminează mintea și calea pe care pășim; să fie și căldura care ne încălzește inima,

făcând-o cât mai asemănătoare cu a lui, adică plină de iubire. Astăzi, pe strada cui vom răsări?

6 ianuarie: **EPIFANIA DOMNULUI**

„Ridică-te, luminează-te, Ierusalime, căci lumina ta vine şi gloria Domnului răsare deasupra ta!" (Is 60, 1)

Isus Cristos înviat a luminat cetatea sfântă, pe Maria Magdalena și pe apostoli. Deocamdată, gloria și lumina lui Dumnezeu strălucește pe chipul Pruncului culcat în ieslea unui staul, a unui grajd pentru animale din vecinătatea Betleemului. Aici a început Epifania, arătarea unui Dumnezeu umil, care reprezintă exact opusul mondenităților noastre, al înzorzonărilor și împodobirilor de care ne despodobim deja, pentru a ne îmbrăca în ferialitatea și banalitatea unei existențe dominată de frică, izolare și distanțare a inimilor.

Epifania Domnului, arătarea lui Dumnezeu cel viu unor oamenii vii, concreți, plini de credință și care îl adoră în genunchi pe Prunc ne readuce în minte și în suflet faptul că viața noastră trebuie să fie o trăire profundă, vie și adoratoare în Dumnezeu și în fața lui, adorându-l pe El, nu mondenitatea, nici sclipiciul sau aparențele.

Copil fiind în săracul meu sat natal, îmi obișnuisem privirea cu chipurile consătenilor îmbrăcați modest, sărăcăcios. Cumva, se asemănau cu păstorii ce-i vedeam în ieslea din prezbiterul bisericii. Mă fascina însă îmbrăcămintea solemnă și exotică a magilor care purtau în mâinile lor niște casete misterioase în care am înțeles că erau închise darurile pe care trebuiau să le ofere Pruncului. Acești magi erau mari înțelepți cu funcții puternice în țara și lumea din care proveneau. Și iată-i cum, luminați de o stea, o cometă, sunt însoțiți și conduși de lumina ei pe tot parcursul drumului lor lung și anevoios, până la intrarea în casa unde se găsea Pruncul. Cine știe ce idei își făcuseră ei pe drum despre Cel spre care îi ghida cometa; cu siguranță că mare le-a fost surpriza când s-au trezit față

în față cu un copilaș, culcat în ieslea unui grajd pentru adăpostirea animalelor.

Mă gândesc acum la toată marea înțelepciune a Orientului; dacă nu cumva și toți cei care au înțelepciunea lui Buda sau Confucius sunt chemați de lumina de la Betleem, să vină aici și să-l adore pe Dumnezeul cel adevărat; iar acesta va reprezenta o mare surpriză pentru ei. Și mă mai gândesc dacă nu cumva și toți înțelepții Coranului nu sunt chemați de lumina stelei să-și îndrepte pașii și privirea interioară nu doar spre Mecca, ci și spre Betleem, spre Ierusalim, orașul păcii, al luminii și gloriei lui Dumnezeu.

Toate marginile pământului sunt îndemnate să-și ridice privirea pentru a vedea mântuirea Dumnezeului tuturor oamenilor. Iar atunci când îl vom fi găsit cu toții pe Domnul, vom fi cuprinși de o bucurie foarte mare. Omenirea trebuie să-și găsească busola și centrul ei de orientare, de gravitație. Dumnezeu se arată unei lumi atrasă din toate părțile, mânată încoace și încolo de ideologii, puteri și interese care o divizează, adică o slăbesc. Dar există și o direcție în sens opus, al comuniunii și comunicării globale. În această lume tot mai globalizată (inclusiv pandemia reprezintă un fenomen globalizant), Epifania Domnului cheamă întreaga umanitate la adorarea unicului ei Dumnezeu. În adorarea acestuia, ne regăsim unitatea, direcția de mers și scopul vieții noastre. Însă doar Cel de Sus știe câte surprize (plăcute și neplăcute) ne mai așteaptă pe lungul și anevoiosul drum spre Betleem. Dar, curaj! Ridică-te, căci lumina și gloria Domnului răsare deasupra ta!

7 ianuarie: **ÎN CE LUME TRĂIM?**

O istorie medievală ne povestește cum un grup de sclavi au fost puși să construiască un turn din cărămizi. De voie, de nevoie, lucrau oamenii de zor iar turnul se înălța aproape văzând cu ochii. Sclavii ridicau mereu schela în jurul lui, mereu mai sus, doar că, din când în când, câte unul mai puțin atent cădea de pe schelă și, frângându-și oasele sau gâtul, murea. Nu se făcea mare caz din

asta; cel mult, era căinat, "sărmanul, putea să fie mai atent". În schimb, era vai și amar de bieții sclavi, dacă vreunul scăpa o cărămidă, care, ajungând jos, se sfărâma. Urma un adevărat interogatoriu, cu repercusiunile de rigoare: Cine a scăpat cărămida și sabotează lucrarea?

O fi pură Invenție medievală, această istorie? Mă tem că nu. Citeam multe istorii despre cei care au lucrat la canalul comunist Dunăre-Marea Neagră. Câți au murit acolo, sau în lagărele de muncă forțată, sau în temnițele comuniste, nu se știe. Dar era vai și amar de ei, dacă nu-și îndeplineau planul sau îndrăzneau să saboteze procesul de producție. Se făceau anchete, urmau procese și condamnări, unele capitale.

Și astăzi, cum stăm? Institutul Național de Statistică ne spune că în anul 1990, în România s-au făcut 992.265 avorturi (fără să le punem pe cele clandestine), iar în anul 2019, 47.167, adică cam cât populația orașului Roman. Despre acest genocid (infanticid) nu prea s-a vorbit și nu se face mare caz nici astăzi. In schimb, în 1990 erau arătați cu degetul sau înfierați cei care nu mâncaseră salam cu soia. Sau, astăzi, nu au zile liniștire încăpățânații care nu vor să se vaccineze.

În ce lume trăim? Lumea aceasta (sublimă și criminală în același timp) o construim fiecare dintre noi, nu extratereștrii; simțim vreo mustrare de conștiință?

8 ianuarie: **DUMNEZEU (VIAȚA) ÎNSEAMNĂ MIȘCARE ȘI RELAȚIE**

Viața este mișcare, așa cum, de altfel, totul în acest univers se mișcă și nimic nu este static. A te opri înseamnă a intra în anticamera morții. Mă surprinde neplăcut faptul că în timpul acestei așa-zise pandemii mulți vor să comunice cu Dumnezeu stând liniștiți pe scaunul sau fotoliul lor și de acolo să privească ecranul unui televizor, calculator, tabletă sau smartphone. A spune că îl iubești pe Dumnezeu în această manieră are același efect ca

sărutul prin sticla ferestrei. La fel cum în relațiile interumane, cred că au cam luat-o razna cei care se iubesc prin emoticoane și sms-uri. Dependența de tehnică și tehnicile de comunicare virtuală reprezintă un drog, o idolatrie și închinare la himere.

Dumnezeu ne-a creat ființe sociale care iau naștere dintr-o relație fizică, naturală și directă, care cresc și se dezvoltă în relație directă cu ceilalți oameni și cu tot ce ne înconjoară. Pe Dumnezeu îl descoperim mergând mereu spre dânsul, căutându-l, depunând un efort continuu de purificare interioară, căci doar cei curați cu inima îl pot vedea. Pe Dumnezeu îl cunoaștem slujindu-l efectiv, concret și continuu în semenii noștri, iubindu-i, înțelegându-i, solidarizând cu bucuriile și durerile lor. Pe Dumnezeu îl asculți, dacă în urechile tale răsună gemetele de durere sau strigătele de bucurie ale celorlalți oameni. Dacă plângi cu cei care plâng și râzi cu cei care râd, dacă suferi cu cei flămânzi, bolnavi, singuri și neputincioși, doar atunci ești în legătură cu Dumnezeu. Și toate acestea nu sunt posibile dacă ai ales să stai comod pe canapeaua ta, în balansoarul sau hamacul tău.

Poți să dai la nesfârșit cu degetul pe ecranul smartphone-ului, să scormonești în ecranul lui zi și noapte; din gadget-ul tău nu va răsări Dumnezeu. Și nici în televizor nu-l găsești pe Domnul, căci el nu are niciun canal de televiziune, nici vreo undă radio, nici vreun site în internet, nici blog, nici e-mail. Dumnezeu este o persoană pe care o poți întâlni doar într-un raport personal, intim, deschis și în care pui toată inima ta, toate gândurile, sentimentele și planurile tale, toți banii și avuțiile tale.

Dumnezeu este dinamic și mereu în mișcare. El nu obosește niciodată, nu-și ia concediu sau vacanță, nu are program de birou sau de audiențe; ușa lui este mereu deschisă. Mai mult, el bate continuu la ușile inimilor noastre dintr-un singur motiv, pentru că ne iubește fără limite; mă iubește pe mine, pe tine, pe noi toți.

Mânat de visuri, dar mai ales de confruntarea cu mine însumi, am mers mult pe jos pe diferite drumuri ale Europei (Camino de Santiago). Aceste călătorii, prin dificultatea și provocările lor m-au

îmbogățit, dar mai ales m-au ajutat să mă cunosc mai bine. Dacă nu ar fi fost drumul, efortul, mi-aș fi păstrat portretul prefabricat, cosmetizat care să dea bine în fața altora. Confruntarea cu persoane și locuri noi, renunțarea la multe din comoditățile și stereotipiile în care eram încorsetat, toate m-au făcut să dau jos de pe mine fardurile și măștile care îmi falsificau ființa și mă făceau să mă cred mai bun decât sunt.

Și un alt mare har pe care mi l-a acordat Dumnezeu în ultimii ani a fost acela de a întâlni o persoană care m-a ajutat să pătrund în adâncul ființei mele și să mă eliberez, să mă detașez de mult balast depus în mine, de multe iluzii și rătăciri care deveniseră niște droguri cu care îmi anesteziam inima și viața.

Viața constă în mișcare iar Dumnezeu se revelează în relația directă și personală cu el prin semenii noștri. El vine spre mine prin tine, iar eu merg spre el tot prin tine. În interdependența continuă, în deschidere și dăruire reciprocă putem trăi cu adevărat și aspira spre fericire.

9 ianuarie**: COMUNICĂRII ȘI LUMII VIRTUALE ÎI SPUNEM DA ȘI NU**

Drag feisbuchist, din fața gadget-ului meu, dând cu degetul pe ecran, nu am cum să-ți simt fragilitatea inimii, a gândurilor și sentimentelor tale. Nu am cum să-ți simt vibrația vocii, nici energia (pozivită?) pe care o emani în jurul tău. Putem să ne cunoaștem mai bine, să ne dăm seama dacă este ceva care ne atrage sau ne ține la distanță, doar dacă pășim unul în casa celuilalt cu multă delicatețe și dorința de a construi împreună ceva frumos, plăcut, folositor nouă și altora.

O relație protocolară, interesată sau doar „de serviciu" rămâne la coaja existenței noastre, lipsită de conținut și profunzime. Insistența pe tehnologie creează o realitate paralelă, înșelătoare și care ignoră sau lezează demnitatea persoanelor, așa cum este, de

exemplu, întreaga rețea și industrie a distracțiilor și plăcerilor online.

Dacă milioane de români, în căutarea unui loc de muncă, au emigrat din casele lor, îndepărtându-se de ele mii de kilometri, navigarea în mediul online nu ne îndepărtează doar de ceilalți oameni, ci și de noi înșine. Eul nostru interior și profunzimea ființei noastre sunt părăsite pentru a ne avânta pe valurile anonime și goale ale lumii virtuale. Migrarea și prezența în spațiul virtual ne îndepărtează de nucleul nostru fundamental, familia, ca și de ethosul cultural și religios construit cu migală secole sau chiar milenii de-a rândul. În lumea virtuală este prezentă solitudinea, vidul în care ne auto-inventăm așa cum ne place, iar rezultatul acestor invenții nu este o persoană concretă, ci un fel de avatar, de entitate străină umanității.

Ceea ce am constatat la mulți este faptul că deși de zeci de ani stau în același loc, în aceeași localitate, s-au înstrăinat tot mai mult de rădăcinile lor, de identitatea lor națională și religioasă; au devenit tot mai apatrizi și areligioși. Mă gândesc mai ales la generațiile tinere, atât de dornice de afirmare; au tot dreptul și chiar datoria să se afirme. Întrebarea este, cum? Personalitatea lor, este una concretă, sau mai mult se construiește în spațiul virtual? Identitatea lor este una specific românească și creștină, sau un hibrid european laic, sau, mai rău, globalizat la scară planetară?

În sine, comunicarea digitală și lumea virtuală nu sunt nici bune, nici rele. Utilitatea sau inutilitatea lor depind de cât de mult sau de puțin ajută dezvoltarea omului concret, real în relație rodnică și frumoasă cu semenii săi și cu lumea care îl înconjoară.

Cu toții ne-am urat un an nou mai bun decât cel care a trecut; în anul 2022 vom fi mai prezenți (fizic) în viața proprie și a celor cu care, împreună facem umbră acestui pământ.

10 ianuarie: **DESPRE ÎNȚELEPCIUNE ȘI LIPSA EI**

Știți la ce mă gândeam adineaori? La faptul că mama mea, sau tatăl meu, în unele aspecte esențiale ale vieții, aveau un nivel de înțelepciune care pe mine, cred că mă depășește și acum, deși mama urmase doar patru clase elementare, iar tatăl, șapte. De exemplu, vis-a-vis de comunism, mama privea sistemul și ideologia fără să se sperie sau să se plângă. Nu era deloc impresionată de toată propaganda, la fel cum nu s-a tulburat niciodată în fața restricțiilor și lipsurilor de tot felul. A rămas mereu senină sufletește, muncitoare, corectă și mai ales încrezătoare în Dumnezeu. Deși a trudit din greu pe câmpurile CAP-ului, nu am auzit-o niciodată plângându-se, la fel cum nu a lăudat niciodată regimul comunist și nici pe vreun politruc mai zelos din primărie sau din conducerea CAP-ului. La fel, tatăl meu, știa că trebuie să fie un muncitor corect și să-și vadă de obligațiile lui familiale, să fie un creștin bun, și, în rest, nu și-a complicat viața cu nimic. Nu i-a interesat niciodată vreun buletin de știri comunist, niciun vreun discurs de-al lui Ceaușescu și nici nu au dorit vreo distincție, deși au muncit cu o hărnicie și onestitate demne de toată admirația. Ei aveau acea înțelepciune înnăscută a țăranului și datorită modului lor de a fi, mi-au transmis și mie acele valori fundamentale ale vieții care și acum stau la temelia vieții mele.

Gândindu-mă la ei, mă întreb dacă cei care navighează pe nenumărate site-uri și citesc sau aud zilnic nenumărate informații, reușesc să-și păstreze liniștea sufletească și seninătatea în fața vicisitudinilor vieții, așa cum le-au avut părinții mei, și mulți alții ca ei. Oare avalanșa de informații pe care le înmagazinăm zilnic ne ajută să dobândim o privire de ansamblu matură, profundă și realistă asupra mersului lumii de astăzi? De când cu mizeria aceasta, numită pandemie, văd multă neliniște și confuzie în jurul meu. Văd o lume care caută psihologi, ascultă nenumărate știri despre covizi și infectați, știri care atât de mult au infectat creierul unora dintre semenii mei, încât dacă într-o zi nu ascultă astfel de

informații, încep să se agite și să caute neapărat drogul care să le alimenteze frica și neliniștea. Părinții mei au rămas senini și fermi în convingerile lor, chiar dacă peste dânșii a trecut tăvălugul războiului, al foametei, iar apoi al colectivizării, când au fost aduși într-o stare de sărăcie apropiată de înfometare. Ei erau convinși că veșnic este doar Dumnezeu, iar toate aceste necazuri vor trece.

Televiziunile actuale și rețeaua de informații din internet, pe lângă efectele pozitive, au reușit să ajungă la trista performanță de a crea generații întregi de oameni debusolați, nesiguri și care nu mai știu încotro se îndreaptă, cine este Dumnezeu pentru ei și care este rolul și importanța credinței în viața lor. De multe ori, conversațiile oamenilor sunt doar pe orizontală, ca rezultat al unui cumul de informații de suprafață, fără a pătrunde în profunzimea lucrurilor și fără a avea o viziune de ansamblu asupra problemelor și mersului societății. Inima omului și sensul vieții rămân adesea străine ideilor și discuțiilor pe care le avem unii cu alții. Iar libertatea? Adesea este înțeleasă ca o navigare unde vrei și cât vrei în spațiile anonime ale internetului; sau să spui ce vrei, când și cât vrei, fără a putea schimba nimic în bine, nici în viața ta, nici în cea a altora.

Adevărata înțelepciune a vieții se construiește prin relația directă cu oamenii și spațiul înconjurător, și nu dând cu degetul pe ecranul unui gadget, sau schimbând canalele tv. La fel cum întâlnirea cu Dumnezeu vine în rugăciunea personală, sau în cultul și viața Bisericii, în comunitate, și nu stând comod pe canapea, uitându-te la televizor cum se desfășoară Sfânta Liturghie în biserica ta parohială, sau în oricare alta de pe glob. Este bună și această formă atunci când nu-i posibilă participarea fizică în comunitate.

PS: Citind cele scrise, cineva mi-a spus: „Când aveam un simplu telefon cu butoane, reușeam să mă rog zilnic și trei rozarii; de când am smartphone, mă rog doar un rozariu”. Voi, ce ziceți?

11 ianuarie: **O MÂNGÂIERE PLINĂ DE GINGĂȘIE**

“Mângâiaţi, mângâiaţi-l pe poporul meu!, spune Dumnezeul vostru” (Is 40, 1)

Erai tu; te-am simțit lângă mine, discret, fără să spui o vorbă. Emanai un parfum pe care îl simt și acum; era un parfum cu totul aparte. Din ființa ta ieșea acel parfum care mi-a înmuiat inima, a făcut-o să bată mai repede, iar eu m-am înfiorat, m-am încălzit deodată. Erai tot un parfum care mă învăluia ca o vrajă. Parcă mă atingeai cu tot corpul, dar mai ales cu inima ta atât de bună, de caldă, de mângâietoare. Fără să zici un cuvânt, mă mângâiai cu o gingășie pe care o asemăn cu cea a petalelor de trandafir roz, sau alb. Sau cu gingășia din privirea mamei, sau a unui copilaș din leagănul lui. Știai să mângâi; prezența ta era o mângâiere, mai caldă și mai luminoasă decât cea a razelor soarelui de dimineață, când ieșeam la poartă sau stăteam pe prispa casei și-mi întindeam obrăjorii ca să-i sărute soarele cald al zilelor de vară.

Oricât aș fi de grăbit, de preocupat sau adâncit în problemele sau gândurile mele, gingășia ta reușește să mă rupă de toate, să mă poarte pe brațele ei undeva într-o altă lume care este un colț de paradis. A trebuit, uneori, să iau medicamente, să-mi calmeze dureri aproape insuportabile, precum cele de dinți sau nevralgia de trigemen. O mângâiere, o simplă mângâiere mi-a înmuiat durerile, le-a topit în lacrimi care m-au eliberat de suferințe teribile, precum cele ale unei inimi rănite și însingurate.

Mângâierea! Nici cel mai perfecționat robot pe care îl va fabrica geniul omului nu va putea fi gingaș, și nici să mângâie. Gingășia și mângâierea sunt minuni dumnezeiești dăruite de Cel de Sus nouă muritorilor, să nu uităm să fim asemenea Lui.

Mai avem cadoul primit la Crăciun? Să-l mângâiem cu gingășie; privindu-l, poate vom simți un fior, contopindu-ne inima și gândul în gingășia celui care ni l-a oferit, care ni s-a oferit.

Nu vreau să te consum, nu vreau să mă agăț de tine precum o iederă în jurul copacului. Vreau să stau lângă tine, discret și tăcut, să mă îmbăt cu parfumul plăcut al ființei tale și să ți-l ofer pe al

meu, delicat ca cel al petalelor de trandafir, sau al reginei nopții care înmiresmează aerul și pe cei care trec prin preajma ei. Poate ai nevoie de o mângâiere, poate chiar suferi în inima ta, sau oftezi. Azi l-am rugat pe Dumnezeu să mă mângâie, ca să pot mângâia la rândul meu. Isuse cu inima blândă (gingașă) și smerită, fă inima mea asemenea cu a ta!

13 ianuarie: **MAI APROAPE DE INIMA TA**

„El a făcut dintr-unul singur tot neamul omenesc care să locuiască pe toată suprafaţa pământului" (Fap 17, 26)

Toți formăm o unică familie, cu un singur Tată. Și totuși, cât de diferiți suntem, ceea ce este foarte bine; dar, cât de mult ne distanțăm și înstrăinăm unii de alții, ceea ce este foarte rău!

Am niște întrebări care mă frământă mereu: De ce este atât de greu să înțelegem că doar Dumnezeu ne poate aduna în unica și marea lui casă? În pofida atâtor lecții dure pe care ni le-a dat trecutul (îndepărtat sau recent), de ce ne încăpățînăm să clădim o viață fericită ignorându-l, sau luptând contra lui?

Tu, care mă citești acum, ești sora și fratele meu, și voi toți cei din lista de Facebook, ca și oricare alt om cu care am de-a face, sau de care nu știu absolut nimic. Împlinirea și fericirea mea este în brațele și inima ta, și invers.

O lume în care oamenii să stea la distanță unii de alții, pentru mine seamănă cu un coșmar și o lucrare a diavolului. Cu cât mărim distanțele dintre inimile și mințile noastre, cu atât ne înstrăinăm mai mult, devenim mai goi și neputincioși, mai expuși la tot felul de viruși. Să ne amintim că Dumnezeu, după ce l-a creat pe Adam, l-a privit cu atenție și a constatat că era tare abătut; și-a dat seama că ceva lipsea, adică cineva, Eva. „Nu este bine ca omul să fie singur" a zis Domnul Dumnezeu. Dar asta nu se referă doar la relația femeie-bărbat, ci la om, în general. Nu este bine să fim singuri, căci singuri suntem ai nimănui, iar solitudinea, se știe, reprezintă anticamera morții.

A ne prezenta fiecare în fața celuilalt și în public exact așa cum suntem și a găsi un loc în mintea și inima celorlalți reprezintă calea împlinirii noastre; așa devenim puternici. Ceea ce trebuie să construim fiecare, zilnic, este o cultură și o civilizație a dialogului, a acceptării unicității fiecăruia într-o mare diversitate. De exemplu, noi, ăștia, feisbuchiștii, tare bine ne-ar fi dacă am completa ce spun alții cu gândurile noastre; așa ne-am îmbogăți reciproc și ne-ar fi mai bine, tuturor. Este o sugestie pe care am mai făcut-o și altă dată.

Izolarea mărește neîncrederea și adâncește neputințele noastre. Deschiderea și dialogul lărgește și luminează orizontul, ne face să vedem departe și să construim împreună o viață mai frumoasă. Voi, ce credeți, de ce îmi găsesc timp zilnic pentru a scrie ceva aici? Că nu am nimic altceva de făcut? Nicidecum! Fiindcă, deși pe majoritatea nici nu vă cunosc, toți îmi sunteți dragi. Mi s-a întâmplat uneori să întâlnesc persoane care, pentru mine, emanau un fel de energie negativă și nu ne-am „atras" deloc. La fel cum, nefiind un mare virtuos, mi-e cam greu să-i accept pe cei care se dau „mari". Dar, cu cei mai mulți oameni eu mă simt bine, iar cine mă cunoaște, știe că sunt un vorbăreț și atunci când discut cu cineva, îmi place să-l privesc direct în ochi, adică în inima lui.

Să ne fie ziua însorită și caldă! Brrr! Cât v-a venit factura la gaz?

14 ianuarie: **EȘTI ORIGINAL, SAU FOTOCOPIE?**

„Toți ne naștem originali, însă mulți mor ca fotocopii" (Carlo Acutis)

M-am întrebat de multe uneori de ce foarte mulți elevi și studenți aleg să-și prezinte referatele folosindu-se de arhicunoscuta tehnică „copy-paste"? De ce tinerii vor să fie originali, dar sfârșesc prin a folosi aceleași șabloane ale tehnicilor de comunicare digitală? De ce poartă același model de pantaloni jerpeliți, găuriți și sunt în același trend cu frizura? De ce spun că sunt liberi să gândească, să se exprime, dar îi vezi atât de dependenți în

comunicare de aceleași emoticoane și șabloane: Cf? Bn! Cum ești? Ok. Pentru a exprima o stare sufletească, Eminescu a scris poezii lungi, adevărate capodopere. Pentru a-i arăta cuiva iubirea, acum îi trimiți un sms, la care adaugi o lungă înșiruire de imagini minuscule numite inimioare, îmbrățișări și pupici. Atenție! Din comoditate, lene și lipsă de angajare, cădem ușor și repede în anestezia simțurilor, în gol, în nimic.

În fiecare dintre noi, Dumnezeu a sădit daruri ale sale, unice și originale, așa cum în natură nu există nici măcar doi fulgi identici; structura cristalelor lor este alta, în fiecare fulg de nea. Avem un cod numeric personal, unic pe tot globul, care nu se repetă în niciunul din cei aproape opt miliarde de locuitori ai planetei.

Fiecare suntem o floare în grădina Domnului, diferită de toate celelalte. Fiecare creier este unic și nu sunt nici măcar doi oameni care să viseze la fel, să gândească, să se bucure și să sufere la fel. Atunci, de ce vrem să gândim în șabloane și să alcătuim referate cârpite din ideile altora? Sau, poate și cei de la care copiem, au procedat la fel? Oare nu cumva încă de la apariția calculatoarelor, utilizatorii lor au căzut în capcana „fotocopiilor”? Oare nu cumva încă de la apariția televizoarelor și acum a internetului, mulți am început să gândim, să vorbim și să ne comportăm așa cum vedem și auzim prin aceste aparate și tehnici de comunicare?

Suntem la o răscruce a istoriei și trăim o nouă paradigmă, aceea a unui atac contra libertății omului din partea cui? Tot a omului, care în instinctul înnăscut de dominare, se servește de instrumente și tehnici manipulatoare pentru a-și hrăni egoul setos de putere. Dumnezeu ne-a creat liberi, unici și irepetabili, și așa vrea să rămânem. Să nu fim fotocopia nimănui, nici măcar a persoanelor care ne iubesc și fac cel mai mult pentru noi, părinții. Și dacă însuși Isus Cristos este „slujitorul” libertății noastre, de ce să fim noi fotocopiile altora? Dacă unul fumează, înjură sau vorbește urât, de ce trebuie să fac și eu la fel? De ce trebuie să imităm pe alții asemenea maimuțelor? Știați că maimuțele se imită între ele?

Epoca sclavagistă s-a terminat; sclavia medievală a șerbilor, iobagilor și țiganilor s-a terminat; sclavia negrilor pe plantațiile albilor s-a terminat; a căzut și comunismul. În prezent, dependența noastră de tehnică, de manipulatori ai gândirii și vieții oamenilor, când se va termina?

Astăzi, alege să fii liber, original și nu fotocopie. Depinde doar de tine. Fă-o!

15 ianuarie**: ÎMI PLACI? NU-MI PLACI?**

De curând, cineva mi-a zis că sunt un visător și cred că avea dreptate, căci mi-au zis și alții. Știu însă că nu sunt un unicat și că într-un fel sau altul, fiecare visăm cu ochii deschiși. Eu sunt un visător, fiindcă trăiesc cu iluzia (dorința) unei lumi în care oamenii să nu se mai trieze precum cartofii după cules, împărțindu-se în diferite categorii, mari, mijlocii, mici, stricați (aruncați) sau încă buni de fiert și dați de mâncare la porci. Mi-a venit în minte această asemănare, trăită în copilăria mea, dar și în timpurile actuale.

În funcție de interese, gusturi, preferințe sau simple capricii, oamenii sunt triați, sau se triază singuri: Dacă „îmi place" de cum arată sau ce a spus acesta sau acela, îi dau like, îl accept în lista și cercul meu de cunoștințe și prieteni; dacă nu, îi dau dislike, delete, ignore, îl arunc în recycle bin, îl șterg din agendă telefonică și din lista de e-mail-uri; mai rău, îl înjur în gând, îl ocolesc, etc.

Păi, vă dați seama, dacă așa ar sta lucrurile și la Dumnezeu, ce probleme grele ar fi pe capul lui, să țină sub control și să actualizeze mereu marea carte în care sunt notați toți viețuitorii pământului. În funcție de ce combinăm noi aici, el să-și actualizeze pentru fiecare în parte, în mintea, inima și cartea lui, propria stare, pentru fiecare muritor!

Oare de ce ne spargem inima și gândurile în nenumărate cioburi, plăcute și neplăcute, în funcție de nenumăratele și variatele noastre reacții față de semeni? De ce ne-am împărțit în atât de

multe grupuri, grupulețe, biserici (la propriu și figurat) și bisericuțe?

Este adevărat că Dumnezeu nu a creat nici măcar doi oameni identici, dar să nu uităm că natura umană este egală absolut în toți oamenii, adică, fără să ne tragem de curea, geniul are aceleași drepturi sub soare cu nebunul. Ce bine îmi este când în fața celuilalt, indiferent cine este și cum arată, ce parfum emană și ce vorbe scoate pe gură, mă simt în largul meu și putem încheia o discuție interesantă și plăcută.

Haideți să privim mai profund și cu mai multă înțelepciune lumea în care trăim. De exemplu, la debutul prezenței mele aici, pe Facebook, în listă erau mult mai mulți tineri. Ușor și pe tăcute, mulți s-au făcut nevăzuți și acum stau grămadă pe Instagram, schimbându-și nenumărate poze. Nu mi se pare că aș fi prea urât, de s-au speriat de mine și m-au lăsat aici în grupul unor prieteni (majoritatea), în categoria de vârstă 40-60 de ani, și peste.

Dacă dintre oameni, indiferent de vârstă, condiție socială, etc se creează diviziuni, se instaurează răceala și tăcerea, acea lume devine tot mai slabă, bolnavă chiar. Așa cum lumea suferă grav la nivel global din cauza împărțirii ei economice nu doar în trei clase, ci chiar patru, așa cum Europa a suferit enorm din cauza zidului Berlinului, care a împărțit-o în două, așa cum suferim acum din cauza împărțirii oamenilor între vaccinați și nevaccinați, așa suferim și în inimile noastre, pentru că acolo, în interiorul ei există rupturi, fracturi de-a dreptul traumatice, unele cu efecte mortale.

Ne aflăm în fața unei lumi în care mulți oameni se comportă ca niște copii (nu inocenți, ci egoiști și cam prostuți) care își construiesc propriul cadru și orizont de viață, propria lume în care au învățat să zâmbească tuturor, dar sunt atât de absenți chiar și față de cei de lângă ei. Adevărata noastră putere se construiește pe temelia unei înțelepciuni comune, iar aceasta se dobândește prin dialog, colaborare, îndelungă răbdare, deschidere spre Dumnezeu și spre inima celuilalt, acceptându-l, iubindu-l așa cum este el și mai puțin cum am dori noi să fie.

Să ne fie ziua frumoasă, caldă și bună, ca inima și gândurile noastre! Asta, și pentru că astăzi este ziua culturii noastre naționale.

16 ianuarie: **VIAȚA ESTE SACRĂ**

În fragedă copilărie visam comori ascunse la temelia casei, în paravan. Crescând, maturizându-mă, nu am mai avut astfel de vise și nici nu am încercat să adun comori, căci ele există deja în viața mea; de exemplu, tu însuți (însăți), care mă citești, ești o comoară, chiar dacă nici nu-ți dai seama, sau te consideri o povară, sau alții te văd așa. Fiecare reprezentăm o comoară, în bună parte necunoscută și nefolosită, căci suntem o părticică din infinitul iubirii lui Dumnezeu. Nu suntem dumnezei, căci el rămâne distinct de noi, și totuși atât de prezent în fiecare om, cu viața și nenumăratele calități ale ființei sale. Din momentul conceperii, până la ultima suflare, viața noastră este inviolabilă, căci este darul Creatorului, de care nimeni nu are dreptul să se atingă, sau să încerce să o distrugă. Niciun pământean nu are dreptul să lovească în chipul pe care Dumnezeu l-a sădit în fiecare dintre noi. A atenta sau a leza în vreun fel viața unui om, reprezintă întotdeauna un delict mult mai grav decât să sfâșii cu un cuțit portretul Giocondei de la Luvru, sau să distrugi cu ciocanul statuia Pieta din bazilica San Pietro. De fapt, pe om nu avem dreptul nici măcar să-l atingem, sau să-l atingem, dar pentru a-l mângâia, sau îngriji cu multă dragoste. Putem totuși să-l atingem și altfel, cu o floare; putem chiar să-l considerăm o floare, sau să-i oferim cea mai frumoasă floare, aceea a iubirii și prețuirii noastre. Căci fiecare suntem în floare în grădina lui Dumnezeu.

Oamenii au legiferat avortul, pedeapsa cu moartea și eutanasia. Rău, foarte rău au făcut! Viața este inviolabilă și drept de proprietate asupra ei nu are nimeni. Nici măcar asupra propriei vieți nu avem drept de proprietate; sinuciderea constituie un delict grav. Omului nu-i este permis să ia viața nimănui, la fel cum nu-i

este permis să o manipuleze prin tot felul de inginerii genetice. Activitatea științifică în acest domeniu trebuie să fie însoțită, fundamentată chiar pe o sănătoasă conștiință etică și să rămână mereu orientată spre binele persoanei umane, spre acel bine pentru care Dumnezeu l-a creat și destinat pe om. La fel, cum în toate fazele existenței, tot ceea ce facem trebuie să promoveze o calitate cât mai ridicată a vieții. De exemplu, noxele care ies din țevile de eșapament ale autoturismelor noastre reprezintă un atac la sănătatea altora, ca și a noastră, chiar dacă mașina este dotată cu un sistem de recirculare a aerului în interiorul habitaclului.

Am fost violenți verbal, sau fizic? Sunt oameni în jurul nostru care suferă de frig, foame, droguri, nedreptăți sociale, șomaj, alcool, etc? Suntem responsabili pentru toate aceste răniri, îmbolnăviri ale vieții semenilor noștri. Sau, suntem de-a dreptul vinovați, căci ne gândim mai mult la noi înșine și ne pasă mai puțin, sau chiar deloc, de suferința celorlalți. Chiar și peste un fir de iarbă ar trebui să pășim desculți și cu multă grijă, să nu-l strivim. Iar în sufletul sau inima cuiva să nu pășim niciodată cu ciubotele.

17 ianuarie: **AI VREO FRICĂ ÎN TINE?**

Foarte mulți ani, nu știu de ce mi-a fost frică de șerpi. Deși un astfel de pericol ar fi existat doar în lunile de vară, când mergeam pe jos prin anumite zone, frica de șerpi rămânea undeva latentă, adormită în subconștientul meu. Acum nu o mai simt; nu știu când anume a dispărut și nici din care motiv. Când, acum aproape doi ani în urmă, a fost tras semnalul de alarmă pandemic, timp de o săptămână, două am fost speriat de covid și declar că odată am dat cu spirt clanța de la ușa casei, să nu mă contaminez cu virusul ucigaș. Apoi, am început să analizez mai bine situația și am râs de mine și de frica care risca să se transforme într-un mare dușman al meu. I-am dat un șut, alungând-o afară din gândurile mele. Și deși am mâncat mulți covizi, ceea ce simt acum nu este frica de virus,

ci mă întreb când o să se termine mizeria asta. Revenind de unde plecasem, dacă vreți să știți cu cine nu-mi place să locuiesc, v-o spun: Cu propriile frici.

Mulți au frica de a nu fi acceptați, de a nu se încadra în cerințele categoriei de vârstă din care fac parte. Moda pantalonilor jerpeliți și a postării pe site-urile de socializare a nenumărate fotografii sau mesaje scurte, și grija de a deschide zilnic (de câte ori?) pagina unde le-ai postat, pentru a vedea câte like-uri ai primit, toate acestea ce ascund? Oare nu cumva tocmai frica de a nu fi acceptat de o majoritate condusă de o modă, de un clișeu al unei fericiri prefabricate și iluzorii? Vrem să fim acceptați, îmbrățișați nu doar de o persoană (la modul fizic cel mai concret), ci și de societatea sau mediul în care trăim, și fiindcă ne temem că nu se va întâmpla aceasta, facem orice pentru a evita o astfel de nenorocire; rezultatul? Ne „cosmetizăm" atât de mult încât uităm cine suntem cu adevărat și devenim un „fake".

Există însă alte frici sociale care tulbură în profunzime viața multora dintre noi. Frica de a nu găsi un loc de muncă prin care să-ți asiguri o existență onestă, care să-ți permită să te bucuri de beneficiile civilizației noastre, să ai un cămin al tău în care să te simți acasă, lângă cei dragi inimii tale. Da, aceasta este o frică generalizată, agravată acum de fenomenul global mediatic, politic și economic și mai puțin sanitar numit pandemie. Eu nu am această frică, fiindcă îmi intră lunar salariul pe card, dar văd cum în jurul meu, tot mai multe persoane stau cu frica în sân, iar în ultimele luni se întreabă și cu ce își vor plăti facturile la gaz și încălzire.

A fi conștienți de propriile frici, neliniști, dar mai ales a le înțelege cauzele, reprezintă o luptă pe jumătate câștigată. Când ai ajuns să pui un diagnostic corect propriilor frici, deja te afli pe drumul care te conduce la lumină. Toate problemele sunt create de oameni; nu a venit niciun extraterestru să ni le creeze, nici nu a scăpat vreun diavol din iad, ci noi toți suntem autorii și cauza tuturor fricilor și neliniștilor de care suferim. Ca atare, tot nouă ne

revine obligația să le rezolvam, să scăpăm de ele. Poate credem că rezolvarea vine de la psihologi, sau anxiolitice. Cei mai buni medici suntem noi înșine. În primul rând, în noi există energiile și soluțiile de rezolvare a problemelor. Să facem cât mai multă lumină în creierul și conștiința noastră, eliberându-ne ființa și viața de cauza primordială a relelor, păcatul.

Astăzi, ai vreo frică care te neliniștește? Eu, nu; am doar mici probleme de rezolvat.

18 ianuarie: **A FI OM E LUCRU MARE**

Am citit multe vieți de eroi și sfinți și cândva mi-am propus să fiu și eu erou (nedeclarat), adică să pun umărul la dărâmarea comunismului. Nu știu cât mi-a reușit, iar cu trecerea anilor am constatat că nu am devenit mai bun decât mulți alți oameni. Am rămas un simplu muritor, care ține umbră acestui pământ mai mult din mila Domnului decât datorită bravurilor mele.

Am mai învățat ceva important în viață, apropo de planul meu de a contribui la dărâmarea sistemului comunist. Din istoria Bisericii am învățat că biserica din care fac parte chiar a contribuit la ceea ce s-a întâmplat în anul 1989, și a făcut-o într-un mod tăcut, modest; metoda ei se numește „politica pașilor mici". Studiind această politică, îmi este mai clar acum că lucrurile mari reprezintă suma lucrurilor mici.

Ca să devii om mare, nu-i deloc greu. De exemplu, de cum te trezești, nu uita să mulțumești Domnului că te-a lăsat să vezi din nou lumina soarelui, iar soarelui, ca și celor de lângă tine, zâmbește-le și fă asta din toată inima. Pe parcursul zilei, bucură-te de cele mai simple lucruri pe care le faci, chiar și de respirația ta, bucură-te că respiri. Viața este cel mai mare dar pe care ni-l face Cerul, și este tare bine să ne bucurăm de ea, așa cum este, alcătuită dintr-o sumedenie de lucruri mici, unele din ele repetându-se zilnic, de când ne naștem până murim.

Îi apreciez (îi invidiez puțin) pe copii și tineri, cât de exuberanți sunt, cu câtă poftă râd, vorbesc, zâmbesc; se bucură de viață și sunt optimiști, încrezători și au visuri frumoase. Eu zic că sufletul și inima nu au vârstă, adică nu îmbătrânesc, iar noi, adulții, ar trebui să învățăm de la tineri cum să ne bucurăm de ziua de astăzi, de clipa prezentă. Ne aparține doar ceea ce putem strânge în palmă, ceea ce putem îmbrățișa acum.

A fi om mare, înseamnă a fi mic, adică să ne dăm seama că lumea nu a început cu noi și nu se termină cu noi și că alții sunt mai bravi decât noi; că astăzi suntem sănătoși, iar mâine ne putem îmbolnăvi sau chiar muri. Dorim să ajungem printre galaxii, ba chiar dincolo de ele, în cerul lui Dumnezeu, dar, deocamdată este bine să nu uităm că suntem legați de acest pământ, pe care fiecare suntem o simplă furnică în marele furnicar al neamului omenesc.

Ești mare în gesturile mici de generozitate, deschidere și altruism față de ceilalți. Este bine să gândim că alții sunt mai buni decât noi; că mulți nu au avut atâta noroc în viață cât avem noi, deși au meritat aceasta. Alții ar merita ca soarele să strălucească mai mult pe strada lor; dacă nu strălucește, fii tu soarele lor. Împrăștie în jur lumină și căldură, fii lumină a lumii, așa cum ne îndeamnă Domnul.

Vă îmbrățișez (virtual) pe toți.

19 ianuarie: **CREȘTIN PENTRU LUMEA DE ASTĂZI**

„Aţi auzit că s-a spus: «Să-l iubeşti pe aproapele tău şi să-l urăşti pe duşmanul tău!». Eu însă vă spun: iubiţi-i pe duşmanii voştri şi rugaţi-vă pentru cei care vă persecută, ca să deveniţi fiii Tatălui vostru care este în ceruri, care face să răsară soarele său peste cei răi şi peste cei buni şi să plouă peste cei drepţi şi peste cei nedrepţi! Căci, dacă îi iubiţi pe cei care vă iubesc, ce răsplată aveţi? Oare nu fac acelaşi lucru şi vameşii? Şi dacă îi salutaţi numai pe fraţii voştri, ce faceţi mai mult? Oare nu fac acelaşi lucru

şi păgânii? Aşadar, fiţi desăvârşiţi precum Tatăl vostru ceresc este desăvârşit!" (Evanghelia după Matei 5, 43-47)

Ar trebui să ne dea de gândit faptul că mulți vor să reducă sau să transforme învățătura evangheliilor și cea creștină în general la un simplu umanitarism, la a nu da în cap nimănui, a nu fura de la nimeni și, în general, a ști să zâmbești tuturor. Religia creștină este înțeleasă de mulți ca un fel de trăire a bunului simț, sau o filantropie care nu este cu nimic diferită de cea trăită de atei, de exemplu.

Esența religiei creștine este cu totul extraordinară: „Iubiți pe dușmanii voștri!", „Noi nu avem aici o cetate stabilă, ci o căutăm pe aceea care trebuie să vină" (Ev 13, 14) , „Ce i-ar folosi omului de-ar câştiga lumea întreagă, dacă şi-ar pierde sufletul? Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său?" (Mt 16, 26) "Împărăţia mea nu este din lumea aceasta" (In 18, 36), etc. Credința creștină înseamnă o moarte continuă a credinciosului pentru ceea ce este lumesc și nu de la Dumnezeu.

Chiar dacă viața mea, a ta și a tuturor celor botezați se desfășoară în țesutul social al celorlalți oameni, chiar dacă rămânem oameni ca oricare alt om, specificul nostru creștin nu reprezintă un simplu ornament, nici o simplă tradiție, ci ceva cu totul excepțional: „Iubiți pe dușmanii voștri!" Iar a-l iubi pe cel care ne urăște nu reprezintă o favoare pe care o facem lui Dumnezeu, sau un gest exhibiționist menit să atragă admirația sau atenția altora, ci a face ceea ce trebuie să facem. Chiar și sfinții care și-au jertfit viața pentru alții, în fond, nu sunt niște eroi, ci slujitori, persoane care l-au imitat pe Învățătorul lor până la jertfa supremă, învățător care el însuși se consideră un slujitor al Tatălui și al oamenilor în același timp.

Poți să-ți permiți să te numești creștin doar atunci când l-ai imitat cât mai îndeaproape pe Cristos, ceea ce înseamnă nebunie pentru oamenii calculelor și supremației rațiunii, și scandal pentru cei care reduc religia la un simplu rit liturgic sau la o tradiție.

Cum ar arăta lumea noastră, a celor botezați dacă am lua Evanghelia mai în serios? Ar fi o lume mult diferită în bine de cea în care trăim acum. De exemplu, numărul judecătorilor, procurorilor și avocaților ar fi mult mai mic, ca și cel al tribunalelor, iar mass-media ar înceta să ne îmbolnăvească mințile și inimile cu nenumăratele ei cronici negre și de scandal.

PS: Dacă cineva îți este mai puțin simpatic, îndrăznește astăzi și măcar dă-i un telefon, spunându-i vorbe frumoase.

20 ianuarie: **CU CINE SEMĂN EU?**

Cu cine semăn eu, oare cu tine, Isuse Cristoase? Când mă uit în jurul meu și văd atâtea lucruri adunate, care nu-mi sunt neapărat necesare să-mi țină de frig sau foame, și când citesc în sfânta ta carte că „Fiul Omului nu are unde-şi rezema capul” (Lc 9, 57), sau când îmi ridic privirea și te văd gol, răstignit pe o cruce, îmi zic că eu nu prea semăn cu tine.

Cred că m-am preocupat de prea multe lucruri, iar grija lor a început să mă obosească și să-mi aducă neliniști în suflet. Tu știi asta, și îmi zici: „Veniţi la mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi şi eu vă voi da odihnă!” (Mt 11, 28). Cred că-i mai bine să stau liniștit, la pieptul tău, să-ți aud bătăile inimii, să-ți simt căldura mâinilor cu care mă îmbrățișezi și-mi zici: Eu sunt comoara ta, liniștește-te aici lângă mine, căci „preferinţa mea sunt fiii oamenilor” (Prv 8, 31).

Nu vreau ca grija banilor sau lucrurilor pe care le-am adunat să-mi tulbure liniștea sufletului, să-mi fure timpul pe care aș putea atât de bine să-l petrec cu alții, spunându-ne lucruri frumoase, mângâindu-ne în necazurile noastre, bucurându-ne împreună de cele mai simple lucruri, de căldura din casă, de o bucată de pâine mâncată împreună.

Te împart zilnic, Pâine cerească, celor care vin în casa ta și se apropie de masa jertfei tale. Apoi, fiecare se întoarce la casa lui, iar eu la a mea. Iată-mă înconjurat din nou de lucrurile mele, singur cu ele. Unde sunt toți cei cărora te-am dat în sfânta Împărtășanie? La

casele și treburile lor, iar eu sunt la casa și treburile mele. Oare este bine așa? Cred că masa la care ne aduni, Doamne, în sfânta biserică trebuie să devină masa vieții noastre comune, unde ne vrei pe toți într-o singură și mare familie.

21 ianuarie: **LASĂ-TE IUBIT CA SĂ POȚI IUBI**

Mi s-a întâmplat de multe ori să privesc o icoană a Mântuitorului, iar privirea lui părea că mă urmărește, indiferent din ce parte m-aș fi uitat la el. Mă surprindea acest lucru; era ca ceva neobișnuit în relația mea cu Dumnezeu. Religia mea însemna să-I spun eu ceva, iar acum, faptul că el mă privea, oriunde mă mișcam, era o surpriză care mă lua pe nepregătite. Vouă vi s-a întâmplat așa ceva? Dar și în afara religiei, cred că fiecare avem în casă sau purtăm în portofel fotografii ale persoanelor scumpe nouă, pe care le privim cu drag; dar, parcă și ele se uită la noi cu aceeași iubire și căldură în ochi cu care noi le privim.

Eu cred că există o comuniune între noi, cei de aici, și alții, care sunt departe sau au pășit în veșnicie, o comuniune care ne mângâie și ne bucură sufletele. Dar mai ales, cred că există o comuniune vie și surprinzătoare între noi și Cel de Sus. Îmi vin adesea în minte cuvintele care ne spun cum a privit Dumnezeu lumea atunci când a făcut-o: „Și Dumnezeu a privit toate cele pe care le făcuse și, iată, erau foarte bune” (Gn 1, 31) Mă gândesc că și acum, când scriu aceste gânduri, El se uită la mine cu aceeași ochi cu care i-a privit pe Adam și Eva, atunci când au ieșit din mâinile sale. Ce era atunci în privirea lui? Cred că aceeași iubire și gingășie de nedescris pe care o are o mamă atunci când ține în brațe pentru prima dată pruncul pe care tocmai l-a născut.

Azi, 21 ianuarie 2022, Isus Cristos se uită la mine și la tine cu o privire plină de iubire. Ne-a privit și când dormeam, veghindu-ne somnul, și se va uita la noi întreaga zi, indiferent unde vom fi și ce vom face. Ne va privi cu o iubire mai puternică decât orice medicament, pentru a vindeca rănile din inimile noastre, pentru a

alunga suferința cât mai departe de noi. Cred că în atotștiința sa, Dumnezeu cuprinde cu privirea sa iubitoare întreaga creație, iar nouă, oamenilor, ne cunoaște și gândurile cele mai ascunse și face aceasta, nu pentru a ne spiona, ci pentru că ne iubește fără margini, fără măsură.

Nouă, celor iubiți de El, nu ne rămâne altceva de făcut decât să ne deschidem sufletele, ca el să ne umple cu prezența sa vindecătoare, senină și frumoasă. Să ne deschidem spre el precum petalele unei flori, pentru a deveni și mai frumoși, pentru a emana un parfum și mai îmbătător.

Și dacă ne-am văzut priviți, dacă I-am simțit iubirea, să privim în jurul nostru cu iubirea cu care noi suntem iubiți. Sunt mulți oameni răniți în inima lor, care se simt singuri sau copleșiți de probleme. Să lăsăm deoparte graba și superficialitatea cu care ne-am obișnuit să-i vedem pe alții și să ne găsim timp pentru a privi adânc în inima celorlalți, aducând în viața lor iubirea de care atât de mult au nevoie. Mai mult decât de bani sau bunuri materiale, cu toții avem nevoie de iubire, iar adevărata iubire, al cărei izvor nu seacă niciodată este doar Dumnezeu.

Cu ani în urmă am primit o carte din partea unei persoane căreia i-am pierdut urma și îmi pare rău că nu mai știu nimic de ea. Nu-mi amintesc nici ce carte mi-a dat, ci doar dedicația pe care a scris-o pe prima filă: „Căci la tine este izvorul vieţii" (Ps 36, 9). Iubirea lui este Viața care însănătoșește viața noastră. Astăzi, lasă-te iubit, ca să poți iubi!

PS: Cum sărbătoriți Ziua Internațională a Îmbrățișărilor?

22 ianuarie: **FII SOARELE CUIVA DRAG INIMII TALE**

În mod tăcut și discret, inima lui Dumnezeu pulsează în inimile noastre cu iubirea lui dătătoare de viață, iar „noi am cunoscut şi am crezut în iubirea pe care Dumnezeu o are faţă de noi" (1 In 4, 16). Ce este mai plăcut decât să simți că ești iubit! Așa cum ne place să simțim căldura caloriferului atunci când ne este frig, sau, mai bine,

a sobei în care ard lemnele, mai mult încă ne place căldura unei inimi, pasiunea și vitalitatea ei. Dacă citim cu atenție paginile Evangheliilor, îl vom descoperi mai bine pe acel Isus Cristos care nu a stat cu brațele încrucișate, privindu-i și analizându-i de la distanță pe oameni, eventual, aruncând verdicte asupra lor, ci s-a implicat direct în viața lor, învățându-i cine este Dumnezeu, "predicând evanghelia împărăţiei și vindecând orice boală şi orice neputinţă" (Mt 9, 35).

Fiindcă viața mea, care scriu aceste cuvinte, ca și a ta, care le citești, este cea a unui creștin, adică urmaș al Lui, astăzi, viața mea și a ta trebuie să fie o predicare a împărăției lui Dumnezeu și o vindecare (nu doar de covid) de bolile mele, dar și ale altora. Vreau să fiu autentic, iar cei cu care vin în contact, să nu mai meargă la farmacie, ci eu să fiu leacul bolilor lor; adică, nu eu, Emil, ci Isus Cristos care locuiește în mine. Să știți că am reflectat adânc și am ajuns la concluzia că multe farmacii și chiar spitale s-ar închide (inclusiv linii de ATI), dacă eu și tu am trăi mai autentic Evanghelia. Asta nu este o glumă, nici o figură retorică, ci un adevăr profund.

Putem fi sănătoși și liberi de multe necazuri și boli, dacă îl lăsăm pe Dumnezeu să lucreze în noi. În țara noastră nu sunt mulți refugiați din cauza războiului, nici mulți străini veniți la muncă. Dar dacă am avea o privire mai profundă, am vedea că sunt nenumărați însinguraţi care nu găsesc o inimă în care să se refugieze; sunt nenumărați străini, care nu știu nici cum se numesc vecinii de pe scara blocului, la fel cum noi le putem fi la fel de străini. Străin nu este doar sirianul sau africanul ajuns în Europa în care curge lapte și miere, ci străini putem fi noi, pentru noi înșine (nu mai știm bine cine suntem), căci distanțate și înstrăinate sunt inimile și gândurile noastre.

Să nu mai privim atât de mult în ecranele televizoarelor, calculatoarelor și smartphone-urilor noastre. Să privim mai bine în ochii, dar mai ales în inima celor cu care împărțim aceeași casă sau loc de muncă. Speranțele noastre se împlinesc în deschiderea,

colaborarea și efortul nostru comun. Visurile noastre prind aripi atunci când ne luăm de mână, ne îmbrățișăm, ne ștergem lacrimile unii altora, sau râdem împreună. Eu pentru tine, nu sunt un contaminat, sau necontaminat, nici un vaccinat, sau nevaccinat, ci un frate al tău, un egal al tău, un iubit de Dumnezeu, așa cum te iubește și pe tine.

Am rămas un copil. Știți ce-mi revine adesea în minte? Mângâierea mamei pe fața mea. Oare ce ne bucură mai mult, mai mulți bani, sau o mângâiere? De când mă știu îmi place să stau dimineața afară, să-mi mângâie chipul razele calde și blânde ale soarelui.

23 ianuarie: **FII SFÂNT!**

Dacă eu sunt preot și profesor, asta nu înseamnă cu tu, care mă citești acum și nu ești cleric, ci mirean, ai dreptul să păcătuiești mai mult decât mine. Printre alte strâmbătăți pe care le gândim și le practicăm de zor în viața noastră este și aceasta: Sfințenia este rezervată în primul rând celor care au „fișa postului" în biserică, iar pentru toți ceilalți Dumnezeu mai lasă de la dânsul, ba chiar se face că nu vede păcatele lor. Dacă Dumnezeu face să răsară soarele și să cadă ploaia în măsură egală peste cei buni și peste cei răi, aceasta înseamnă că iubirea lui trebuie să rodească la fel de mult în viața tuturor. Că mă pricep mai bine în cele ale lui Dumnezeu, acesta este un lucru care nu are aproape nimic de-a face cu exigențele vieții creștine. Și dacă Dumnezeu ne-a creat pe toți egali, nu înțeleg de ce ar trebui să existe o inegalitate atunci când vine vorba de trăirea a ceea ce este scris în cartea lui sfântă.

Oare unor soți le este permis să se iubească, să se respecte, să se ajute mai puțin, adică să fie mai puțin sfinți decât trebuie să fie un episcop, preot, călugăr sau călugăriță în viața lor de fiecare zi? Nicidecum! Când eram paroh în comunitatea din Târgoviște (ce vremuri!), mă amuzau, dar mă și îndurerau acele persoane care veneau la mine să-mi ceară (plătească) rugăciuni pentru ei, sau

pentru cei dragi ai lor, și-mi spuneau: Rugați-vă d.voastră pentru noi, căci noi nu avem timp și nici la biserică nu prea mergem. Și dacă la cererea lor de rugăciune, atașau și o bancnotă cu chipul lui Bălcescu, trebuia să-mi fie clar că obligația mea de a mă ruga pentru ei (cel puțin 40 de zile la rând) era imperativă. Of, de câte ori am încercat să le explic că lucrurile stau altfel și le-am repetat că chiar nu am nevoie de banii lor; aveam salariul de 2700 lei și alții erau săracii care aveau nevoie de ajutor.

Soții trebuie să se iubească așa cum Cristos își iubește Biserica, adică dăruindu-și viața unul pentru altul. Iar copiii, rodul iubirii lor, sunt cu adevărat copiii doar atunci când le răspund părinților cu aceeași iubire cu care au fost concepuți și aduși pe lume. Aceasta este sfințenia, viața tuturor celor botezați. Și dacă ești un muncitor, îți este permis să chiulești sau să faci lucrurile de mântuială? Nicidecum. Fii sfânt, adică fă din munca ta o operă de artă, o capodoperă de care să fii mândru, iar Dumnezeu să te felicite, să bată din palme privind la rodul mâinilor sau minții tale. Și dacă ești un politician, sau lucrezi în serviciile publice, fie statale, fie private, pentru tine, chemarea la sfințenie nu este valabilă? Nicidecum! Tot ceea ce faci, să fie spre cel mai mare bine al tuturor și nu considera statul un bancomat din care să extragi sume cât mai mari. Aceasta înseamnă să fii sfânt.

Dumnezeu ne spune tuturor, fără deosebire sau excepții, "fiţi sfinţi, pentru că eu sunt sfânt!" (1 Pt 1, 16)

24 ianuarie: **FERICIȚI FĂCĂTORII DE PACE**

„Fericiţi făcătorii de pace, pentru că ei vor fi numiţi fiii lui Dumnezeu!" (Mt 5, 9)

Cei care aveți în jur de 50 de primăveri și mai multe (să ne dea Domnul cât mai multe, cu sănătate!), cred că vă amintiți cât de mult vorbeau comuniștii despre pace. Cât de paradoxală, de mincinoasă și ipocrită a fost lumea comunistă; cât de inumană! Ea, care a vărsat sângele și a trimis la moarte peste o sută de milioane

de oameni, vorbea de pace. Ea, care a proclamat lupta de clasă și a ucis fizic sau moral lumea dinaintea ei; ea, care i-a învrăjbit pe oameni, i-a controlat și dominat prin frică și tot felul de pedepse, vorbea despre pace. Ea, care denigra în tot felul și considera cel mai mare dușman tot ce era dincolo de cortina de fier, vorbea despre pace și organiza tot felul de evenimente unde cuvântul cel mai repetat era pacea. Dintre toate etapele omenirii, lumea cea mai dură din care am reușit să supraviețuim a fost cea comunistă.

Iar acum, în capitalismul care ne-a cuprins, începând cu prima zi a anului, Ziua Mondială a Păcii, pășim noi în fiecare din cele 365 de zile pe drumurile păcii? Pacea în lume pornește din inimile noastre împăcate cu Cel Înviat care ne dă pacea sa: „Pace vouă!" Pacea crește în mine atunci când postesc, arătând prin asta că sunt solidar cu cei aproape un miliard de oameni (1 din 8 ai planetei) care suferă sau mor de foame. În această eră a globalizării, sunt un om al păcii când înțeleg de unde vin și încotro mă îndrept împreună cu toți ceilalți frați și surori de lângă mine și de departe de mine. Fiecare avem o istorie diferită de a celuilalt, și totuși, un destin comun ne unește în ceea ce gândim, spunem și facem. Din ce în ce mai mult, binele și fericirea altora depind nu doar de ei, ci și de noi și de toți ceilalți. Pacea este rezultatul unui angajament continuu și colectiv, de la care nimeni nu este scutit.

Ca făuritori ai păcii, trebuie să ne dezbrăcăm de hainele rele și păguboase ale individualismului. Eu nu pot fi „eu" adevărat dacă nu te respect și nu sunt apropiat de tine, de „tu", de celălalt. Din ce în ce mai mult, nu doar sănătatea, ci însăși viața mea depinde de a ta, și invers. Oamenii păcii sunt cei ai solidarității universale, iar aceasta pornește din inima și conștiința fiecăruia dintre noi. Corporațiile și multinaționalele, băncile și rețelele comerciale, politicile și ideologiile, ca și marii bogați ai lumii, toți și toate acestea nu trebuie să se transforme în noii coloniști și dominatori ai popoarelor, ci în forme și instrumente de promovare a binelui comun și al fiecărui om în parte.

Pacea nu înseamnă absența războiului, ci prezența Duhului Sfânt în sufletul nostru; el zidește din fiecare om un făcător de pace. Doar El ne poate da pacea pe care oamenii nu o pot da. Să citim semnele timpului; ele ne dovedesc tot mai evident faptul că omenirea, ori se împacă cu Dumnezeu și vede în om nu un rival, nu un pericol, nu o persoană în plus, ci un frate și soră cu aceleași drepturi ca oricare alt om, ori își pregătește autodistrugerea.

Cred că fiecare dintre noi putem fi un om al păcii, dacă trăim în pace cu noi înșine, dacă ne cunoaștem în profunzimea ființei noastre și nu avem în conștientul și subconștientul nostru niciun focar de conflict, de durere și boală. Pacea și armonia universală se făuresc într-o conștiință dreaptă și curată, într-o inimă care știe să iubească și este iubită.

Am un obicei, care, de fapt, reprezintă o stare a mea interioară: Îmi place să privesc îndelung și cu multă atenție nu doar frumusețile naturii, ci mai ales oamenii care trec pe trotuar, care mișună prin marile aglomerări urbane, comerciale, de destindere și socializare. Privindu-i, încerc să privesc dincolo de ceea ce vede ochiul și să pricep ce este în inima și gândurile lor; ce-i mână încoace și încolo, de ce râd, de ce gesticulează, sau stau ca muții unii lângă alții. Privesc adesea blocurile și casele oamenilor și nu mă interesează atât de mult arhitectura, mărimea sau frumusețea construcțiilor, ci ceea ce este dincolo de ferestre și pereți, cine este acolo și cum se simte. Sunt atras de om nu din pură curiozitate sau pentru a spiona pe cineva, ci din cu totul alt motiv. Cred că în privirea și gândurile mele este Duhul de iubire și viață al lui Dumnezeu care mă îndreaptă spre alții, cu gânduri de pace și bine. Cred că el îmi dă această privire și dorință de comuniune cu frații și surorile mele. Cred că sunt un om al păcii, nu prin meritele mele, ci datorită darului lui Dumnezeu. Fără să știu sau să fi planificat eu, constat că Domnul a avut și are mai multă grijă de mine decât am eu și mă conduce pe căile sale, ca făuritor al păcii. Totdeauna, în viața mea, Dumnezeu a scris drept pe drumurile mele strâmbe și nu pot decât să-i fiu recunoscător.

Dragii mei feisbuchiști, pentru ziua de astăzi, acestea sunt gândurile frumoase și sfinte pe care vi le ofer din toată inima. Dacă ele sunt o sămânță care rodește în viața cuiva, cred că îngerii și sfinții din ceruri se bucură, și mai mult decât ei, însuși Dumnezeu ne surâde și ne binecuvântează cu pacea lui.

25 ianuarie: **DAȚI-LE VOI SĂ MĂNÂNCE!**

„Începuse să se lase înserarea; atunci, apropiindu-se cei doisprezece, i-au spus: "Dă drumul mulţimii pentru ca, mergând prin satele şi ţinuturile dimprejur, să-şi găsească adăpost şi de mâncare, pentru că aici suntem într-un loc pustiu!". El însă le-a spus: "Daţi-le voi să mănânce!". Dar ei au răspuns: "Nu avem mai mult de cinci pâini şi doi peşti" (Lc 9, 12-13)

Erau mulți acei oameni care îl urmaseră pe Cristos și apostolii săi, departe de casele lor, dornici să-l asculte, iar acum le era foame, sete și nu aveau unde să doarmă. În fața acestei situații, apostolii îi sugerează lui Isus ideea de a le spune mulțimilor să plece înapoi, la casele lor, sau prin satele dimprejur, și acolo să-și caute cele necesare și un loc de dormit. Dar Cristos are o altă idee: „Dați-le voi să mănânce!"

De câte ori nu vi s-a întâmplat ca aflându-vă într-o dificultate, ceilalți să vă spună: „Descurcă-te; treaba ta; și ce mă privesc pe mine problemele tale?" Pe de altă parte, se spune pe drept cuvânt, că de multe ori rezolvarea problemelor este în noi înșine. Și totuși, ar trebui să fim mai conștienți de faptul că binele altora depinde de multe ori și de solidaritatea noastră, de capacitatea și dorința nu doar de a înțelege dificultățile celorlalți, dar și de implicarea noastră, directă și personală, de a lucra împreună la rezolvarea problemelor pe care alții le au.

Dumnezeu binecuvântează eforturile noastre în favoarea binelui comun, așa cum a binecuvântat cele cinci pâini și doi pești ai apostolilor și a săturat cu atât de puține alimente cinci mii de bărbați, în afară de femei și copii. E mică inima mea, iar gândurile

nici măcar nu se văd, dar iubirea inimii și planurile mele bune și curajoase pot schimba în bine viața unui om. Un cuvânt bun și o mână întinsă nu mă costă nimic, dar pot aduce lumină și speranță într-o inimă deznădăjduită sau îndurerată. Mica mea contribuție, alături de a ta, la fel de mică, și a multor altora pot, de exemplu, ca o familie ajunsă pe drumuri să aibă o casă. Nu avem averi, nu suntem atotputernici, nu avem funcții mari de răspundere publică, dar micul nostru dar sau efort aduce mulțumire, bunăstare în viața altora.

Nu vi s-a întâmplat ca atunci când ați oferit ceva, să vă simțiți parcă mai fericiți decât cel care a primit ajutorul vostru? Mie, da, de cele mai multe ori; ba nu, totdeauna. Vrei să fii fericit? Deschide-te, oferă, dăruiește-te, fără să aștepți nimic în schimb, și Dumnezeu te va binecuvânta și va înmulți înmiit darul tău. Mai ales de sărbători, suntem îndemnați să fim generoși. Vrem să facem o sărbătoare din fiecare zi a vieții noastre? Să oferim zilnic ceva; măcar un zâmbet sincer și o vorbă dulce.

26 ianuarie: **SPĂLAREA PICIOARELOR**

„Isus s a ridicat de la cină, şi-a pus hainele deoparte şi, luând un ştergar, s a încins. Apoi a turnat apă într-un vas de spălat şi a început să spele picioarele discipolilor şi să le şteargă cu ştergarul cu care era încins” (In 13, 4-6)

Esența iubirii înseamnă „spălarea picioarelor” celuilalt, inclusiv a celui care știi că te va vinde în curând pentru treizeci de arginți. Cred că ne simțim comod pe fotoliile sau canapelele noastre; suntem liniștiți când bunurile și sănătatea ne sunt asigurate bine de tot. Și totuși, iubirea înseamnă să ieșim din siguranțele noastre și să facem front comun cu nesiguranțele multora, cu depresiile și căderile lor în melancolii, alcool sau alte vicii.

A iubi înseamnă a da din tine, a te oferi pe tine; tu să devii apă și ștergar pentru a curăța murdăria de pe trupul și din ființa semenilor tăi. A iubi ca Isus Cristos, înseamnă a iubi mai puțin

banii, a nu-i transforma într-un scop, ci într-un mijloc cu ajutorul căruia omul să sufere mai puțin și să se bucure mai mult. A iubi cu adevărat înseamnă a nu căuta succesul, ci rodnicia vieții tale; să te lași mușcat, savurat ca un măr ionatan (mie îmi place cel mai mult acest soi de mere).

Sunt atâtea căi care duc la pervertirea iubirii; refrenul unui cântec repetă la nesfârșit „All i need is your love tonight". Nu știu la ce anume vă gândiți voi acum, dar eu mă gândesc la atâtea mămici sau părinți care fac multe nopți albe lângă copilașii lor care plâng. Oare suntem conștienți de jertfele părinților pentru ca noi să creștem mari și sănătoși? Știm câte lacrimi au vărsat pentru noi și de câte ori i-am luat de odihniți, iar ei nu mai puteau din cauza nesomnului și oboselii? Și asta numai pentru că ne-au iubit și ne iubesc necondiționat. Acest vers mă mai duce cu gândul și la toți cei care slujesc sănătatea oamenilor. Câte nopți nu sunt activi și grijulii la patul bolnavilor și neputincioșilor! Și o fac nu doar pentru un salariu, ci și pentru că au o inimă bună și multă iubire pentru omul în suferință. Mulți dintre ei sunt exact ca bunul samaritean din evanghelie. Dumnezeu să le răsplătească munca și jertfele lor!

Nu vreau o iubire narcisistă; nu vreau remodelare corporală și nu caut aplauze sau laude. Mi-e dor de oameni care râd din toată inima și care nu se gândesc de două ori când e vorba să-și deschidă portofelul pentru o cauză de binefacere; care nu-s nervoși, acri sau înțepați. Mi-e dor de oameni care înțeleg iubirea ca un serviciu, sau chiar un sacrificiu; mi-e dor de oameni care plâng cu lacrimi de iubire.

„Rămâneți în iubirea mea" (In 15, 9). Dumnezeu ne cere să rămânem în iubirea lui, nu în ideile noastre, sau în cultul, venerarea propriei persoane. Este mai bine să ne oglindim în ochii celuilalt, decât în propria oglindă. Și dacă ne uităm la semenul nostru, să ne uităm nu pentru a-l controla, ci pentru a-i spăla picioarele.

27 ianuarie: **RUGĂCIUNE**

Tu, care dai rodnicie câmpurilor noastre, trimițând ploaia peste ele, trimite-l pe Duhul tău cel sfânt, să facă rodnică lucrarea mâinilor mele; să dea vigoare brațelor mele obosite, lumină gândurilor și căldură inimii mele. Fii tu inima inimii mele și gândul gândurilor mele, pasul pașilor mei și mâna mâinilor mele. Să formăm un singur trup, o singură inimă, o singură voință, o singură și mare iubire.

Fă să fiu copacul plin cu roade din care să mănânce oricine dorește; fă ca în ramurile mele să-și găsească adăpost, umbră și odihnă cei fără casă, bătuți de arșița soarelui și cei cu aripile obosite. Fă-mă viguros și neclintit în fața vijeliilor și furtunii, cu rădăcini adânci înfipte în pământul udat cu sudoarea muncii bunilor și străbunilor mei; pământ înroșit cu sângele lor vărsat întru apărarea credinței. Copacul meu să aibă rădăcini adânci și mari, cât trupul țării, întinse de la Nistru până la Tisa.

Fă să fiu o casă zidită pe temelia de piatră care ești tu, doar tu și nimeni în afară de tine. Fă-mă o casă cu ferestre mari prin care să pătrundă lumina, cât mai multă lumină. Să am o ușă mare, mereu deschisă pentru oricine dorește să pășească înăuntru. Să fie multe flori la ferestre, în curte, prin camere, peste tot. Să fie cald și liniște în casa mea; să locuiască în ea binecuvântarea ta și să miroase a busuioc și levănțică.

Fă-mă un cântec, Dumnezeul meu, să pot cânta bucuriile și durerile lumii, dorurile și ofurile celor care nu știu să-și spună aleanul. Dă-mi un glas duios și dulce, să pot alina și mângâia. Dă-mi glas puternic care să apere cauza celor asupriți și loviți în demnitatea lor. Dă-mi un glas șoptit care să spună la ureche tainele iubirii tale. Învață-mă să tac pentru a te putea auzi în cei fără glas și în tăcerile celor timizi. Fă să nu-mi ridic glasul când sunt nedreptățit și lovit, să iert și să iubesc. Fă-mă tăcere în zgomotul lumii, fă-mă liniște acolo unde-i agitație.

Fă din mine un instrument al iubirii tale între oameni!

28 ianuarie: **FAMILIA, TEMELIA PĂCII ÎN LUME**

Suntem pașnici și vrem pace și liniște nu numai în casele noastre, ci și în lumea în care trăim; de aceea, acum ne îngrijorează situația din vecinătate, unde ni se spune că Rusia este pe picior de război cu Ucraina. Cred că ar trebui să ne îngrijoreze mai mult un alt focar de conflict și tulburare a vieții, care nu se află nici în vecinătate și nici pe alt continent, ci în casele și inimile noastre. Pericolul luptei dintre oameni se găsește ca un cal troian în celula de bază a societății, în familie. De stabilitatea și bunăstarea ei depinde liniștea și siguranța publică, progresul societății și evoluția umanității. În sânul familiei începe, staționează sau dă înapoi ceea ce numim binele public. Dacă familia este integră (adică formată din soț-bărbat, soție-femeie și copii) și sănătoasă la minte, inimă și suflet, atunci și societatea are cele mai mari șanse să progreseze.

Ar trebui să ne îngrijoreze faptul că statul nostru, prin modul cum gestionează problemele cetățenilor, relativizează importanța fundamentală a familiei pentru binele acestei țări. Nu știu ce viitor au satele noastre, dacă tinerele generații nu vor sau nu pot să-și construiască viața în casele mari și frumoase ridicate și pentru ele din truda părinților lor. Ce viitor are acest popor, dacă tinerelor generații nu le sunt create condițiile necesare pentru a încheia un cămin sigur, stabil? Ce viitor poate avea o familie dacă la temelia casei ei nu este pusă iubirea veșnică a lui Dumnezeu, ci un simplu contract social încheiat între două părți, contract pe care pot oricând să-l desfacă, să-l anuleze?

Fenomenul familiilor în care, pe motive de muncă, soții stau mai mult la distanță decât împreună alimentează nesiguranța, neliniștea și diviziunile sociale. Acest fenomen, atât de răspândit, nu duce la progres și reprezintă simptomul unei societăți care și-a pierdut busola, direcția de mers. Sănătatea societății și poporului nostru, ca și a oricărui alt popor, se vede în grija și importanța care se acordă condițiilor de dezvoltare a familiei. O familie care prosperă și rămâne unită contribuie la pacea și armonia țării în care

se află, iar pacea și înțelegerea între popoare vin din pacea și înțelegerea care există în familii, între zidurile caselor noastre.

29 ianuarie: **GÂNDURI PENTRU O LUME MAI BUNĂ**

Sunt persoane care în mass-media și în anumite medii sunt foarte comunicative; în plus, au un look al lor destul de strălucit, conform standardelor de publicitate. Sunt oameni manierați și care au mereu multe lucruri de comunicat. În pofida acestei imagini atrăgătoare, surprinderea pentru mine a fost și rămâne faptul că ori de câte ori m-am întâlnit cu unele persoane din această categorie, dialogul între noi a fost cel mult protocolar, scurt și nu am simțit din partea lor niciun dram de căldură sufletească.

Cam în același cadru intră o altă experiență a mea, și anume primul contact cu lumea vestică, în anul 1986. Plecat din România cenușie, tristă, înfometată și înfrigurată a perioadei ceaușiste, am ajuns în Italia, unde impactul vizual și imediat, emotiv, cu o lume zâmbitoare, manierată și îmbrăcată frumos a fost destul de puternic. Văzându-le apoi piețele și magazinele pline cu de toate, toate acestea mi-au creat impresia că acolo e raiul pe pământ. După un timp, contactele directe cu oamenii m-au făcut să constat că acele zâmbete și comportamente manierate erau mai mult o mască, un fel de publicitate (ca la televizor) sub care se ascundea un om căruia eu îi sunt un absent și cu care nu are nimic de împărțit decât zâmbete și atât.

Dacă am înțeles bine cele citite, de la încheierea celui de-Al Doilea Război Mondial până în prezent, pe glob au fost cca 200 (două sute) conflicte armate, sângeroase, care s-au soldat cu mulți morți, răniți și tot felul de nenorociri. Să nu ne facem iluzii; lumea în care trăim este departe de ceea ce pare a fi, sau de ceea ce ne spun politicienii și o întreagă mass-media vândută celor puternici. Între oameni nu sunt doar distanțe reci și ipocrite, așa cum am constatat eu în relațiile cu alții, ci există rele mult mai mari și care afectează popoare întregi. Toate acestea ar putea fi evitate dacă

omul ar dori cu adevărat dialogul sincer, deschis cu semenul său. La masa tratativelor, în care se pun toate cărțile pe masă și nu există niciun joc de culise, acolo oamenii găsesc totdeauna o soluție de apropiere, de comunicare a ceea ce au bun în ei, ca și de iertare a celui care ți-a greșit, conștient sau mai puțin conștient de consecințele faptelor sale.

Cred că între noi putem construi ceva frumos și durabil doar atunci când cu adevărat ne deschidem spre celălalt, cu dorința sinceră de a ne înțelege unii pe alții, de a ne accepta cu limitele și calitățile noastre și de a pune împreună tot ce avem bun și frumos în noi. Doar așa cred că putem construi o lume mai bună decât cea pe care am cunoscut-o când am început să ținem umbră acestui pământ.

30 ianuarie: **A TRĂI ÎN ADEVĂR**

Care-i adevărul despre tine? Reprezintă o măgulitoare și păguboasă minciună să fii o pisică amărâtă, dar în oglindă să-ți placă să te vezi un leu tânăr și puternic. A păși în adâncimea gândurilor noastre, a ne cunoaște bine aspirațiile și sentimentele înseamnă a fi oameni plini de lumină interioară, lumină aducătoare de seninătate și putere. Și care este adevărul despre noi? Adevărul ni-l spune însuși Cel care ne-a creat: Suntem fii iubiți ai lui Dumnezeu, frați și surori între noi, ființe înzestrate cu rațiune, voință și suflet nemuritor.

A cunoaște adevărul despre noi înșine ne ajută să știm bine și corect cine sunt ceilalți oameni și omenirea în general. Atunci când ai făcut lumină în tine, implicit cauți să-i înțelegi corect pe ceilalți. Și cine sunt aceștia? Sunt exact ce ești și tu, cu aceleași drepturi și obligații.

Dacă rămâi în întuneric, în nesiguranță sau confuzie, implicit și relațiile cu ceilalți rămân tot întunecate, nesigure și confuze. Când nu te cunoști pe tine, devii suspicios pe ceilalți. Iar necunoașterea și suspiciunea dau naștere altor conflicte

Știm bine, poate și din proprie experiență, că boala secolului o reprezintă stresul, agitația și lipsa de liniște interioară. Această stare de stres o trăiesc cel mai adesea oamenii care fug de ei înșiși, de eul lor interior și de dialogul sincer și constant cu propria conștiință. Adică, stresul lumii contemporane este cauzat de lipsa adevărului din ființa noastră. Minciuna cu care ne mințim și-i păcălim și pe alții este cauza bolilor nu doar interioare, sufletești, ci și a multor boli fizice și a dezechilibrelor exterioare, sociale.

A fi om adevărat înseamnă a trăi fraternitatea universală, deoarece înțelegem bine că orice om este exact ca noi, iar noi toți, cei aproape opt miliarde de viețuitori ai pământului, formăm o unică și mare familie în care fiecare este diferit de celălalt, dar scopul vieții este același pentru toți: iubirea lui Dumnezeu și iubirea semenului tău (prieten sau dușman, nu contează).

Isus iudeilor care crezuseră în el: Dacă rămâneţi în cuvântul meu, sunteţi cu adevărat discipolii mei şi veţi cunoaşte adevărul, iar adevărul vă va elibera (In 8, 31-32)

Cunoaște-te pe tine însuți! (Socrate)

31 ianuarie: **MIERE, FLOARE ȘI LUMINĂ**

Așa repede a zburat o lună din acest an, sau eu am zburat prin 31 de zile și nopți ale lui ianuarie 2022. Poate acum este momentul să mă opresc o clipă și să privesc înapoi, ca să văd, ce anume? Chipuri întâlnite zilnic, cărora le-am oferit măcar un zâmbet, sau o vorbă bună, de încurajare. Sau poate am fost grădinarul care în plină iarnă am făcut să crească o floare în grădina cuiva. Sau poate am fost chiar soarele care a adus o rază de lumină pe drumul sau în casa unui om care trăia în ceață sau în întuneric. Sau, mai știi, poate am fost un vis frumos în somnul vreunui enoriaș; tot le-am urat de atâtea ori după liturghie să aibă o seară caldă și o noapte cu vise frumoase, în care să le vegheze somnul îngerii Domnului. Toate aceste ipostaze mi le-am dorit, și ele continuă să mă anime și în această ultimă zi a primei luni a anului.

Zilele sunt ca picăturile de ploaie care fac să rodească harul și bunătatea pe care Dumnezeu le-a sădit în noi. Harnici și neobosiți, mișcându-ne precum furnicile sau albinele în stup, purtăm poveri sau culegem nectarul florilor și facem miere. Suntem hrănitori și plăcuți pentru cei care „gustă" din rodul muncii noastre; da, ființa noastră se transformă în plăcere pentru viața altora. Suntem ființe dulci ca mierea, frumoase precum florile și luminoase, ca și soarele. Cred că aceasta mi-am dorit să fiu în luna care s-a scurs, în cele 31 de file pe care deja le-am rupt din calendar, miere, floare și lumină.

Privesc înapoi cu recunoștință, mulțumire și bucurie, căci zilele care au trecut sunt ca o vrajă de care este bine să mă las vrăjit. Există o vrajă al cărei autor nevăzut este însuși marele Vrăjitor. Are el o baghetă magică cu care încântă și descântă (desface) încâlcitele ițe ale existenței noastre, și dacă te lași cuprins în vraja lui, viața devine un cântec plin de lumină și de mister în același timp.

Să ne privim cu atenție în oglinda sufletului și vom descoperi cât de frumoase au fost zilele acestei luni, ianuarie, din anul Domnului 2022; atâția ani au trecut de când Dumnezeu s-a născut din Fecioara Maria. Au trecut 31 de zile din acest an în care Dumnezeu se naște în fiecare zi în inima și gândurile noastre, iar viața devine dulce ca mierea, frumoasă ca o floare și luminoasă precum soarele.

Februarie

1 februarie: **TU TE NUMEȘTI OM**

„La început, Dumnezeu a creat cerul şi pământul” (Gn 1, 1) și toate cele ce sunt în ele. El a creat și florile, și totuși, florile au devenit cu adevărat flori doar din clipa în care Adam și Eva au spus „tu ne vei numi floare”, adică te vei numi frumusețe ce trebuie ocrotită, admirată și iubită, protejată. Inspirat de Creator, omul a dat nume tuturor lucrurilor, adică a spus ce sunt ele și care-i rostul lor pe lume. Ce înseamnă aceasta? Înseamnă că toate lucrurile, plantele și animalele, Dumnezeu le-a creat pentru om.

Dar nouă oamenilor, cine ne-a spus „tu te numești om”, și ce înseamnă acest cuvânt, om? După cuvântul Dumnezeu, care este și rămâne inepuizabil pentru gândirea și știința noastră, cuvântul om are cea mai mare și mai variată bogăție, cele mai multe semnificații. De ce? Deoarece omul, eu, tu și noi toți ceilalți suntem creați după chipul și întru asemănarea lui Dumnezeu, iar atributele, calitățile lui sunt fără număr și măsură. Dex-ul ne dă următoarea definiție a omului: „Ființă superioară, socială, care se caracterizează prin gândire, inteligență și limbaj articulat iar din punct de vedere morfologic prin poziția verticală a corpului și structura piciorului adaptată la aceasta, mâinile libere și apte de a efectua mișcări fine și creierul deosebit de dezvoltat”. Nu înțeleg de ce DEX-ul nu spune despre noi oamenii că avem suflet nemuritor. De ce face această omisiune, de altfel esențială pentru a înțelege cine este omul?

Toți avem o dată a nașterii, vom avea și una a decesului trupului, dar sufletul, principiul nostru vital, ceea ce suntem în profunzimea ființei noastre, nu va muri niciodată, căci sufletul este „părticică” din divinitate, iar aceasta este veșnică. Tu ești om, iar

viața din tine, nu doar cea pompată de inimă și animată de creier, ci dorurile și aspirațiile tale nemărginite, toate acestea sunt îmbrățișate de Cel care este Iubire și nemărginire veșnică. Iar corsetul de 2/1 m în care va fi încătușat trupul tău nu poate ține captiv spiritul. Acesta aparține lumii spirituale, o lume care nu poate fi înmormântată în lumea de lut.

Tu te numești om, adică iubire, adică viață, frumusețe, adevăr, bine, dreptate, cunoaștere, voință liberă, relaționare rodnică, speranță, credință, dar și bucurii și lacrimi, căderi și ridicări, abis și înălțimi, visuri și iluzii, îmbrățișări și trădări. Tu, omule, oscilezi mereu între bine și rău, între viață și moarte, între cer și iad, între înger și demon. Între creaturile acestei lumi, tu singur ai libertatea alegerii între toate acestea și multe altele. Alege să fii ceea ce te face autentic, ceea ce te apropie mai mult de Cel care și-a sădit în tine chipul lui, pentru a te asemăna cât mai mult cu El. Creatorul, pe tine, doar pe tine te-a creat pentru El, iar locuința ta, ultimă și definitivă, oricât de frumoasă ți-ai făcut-o pe cea în care locuiești acum, este cerul. Iar acest cer, acum este în inima ta și îl construiești în fiecare zi ce-ți este dată, inclusiv cea de azi, prima din a doua lună a anului 2022.

PS: Sunt conștient de faptul că această postare, ca și altele cu un conținut mai profund, nu va primi mai mult de 60, 70 like-uri. Pentru mine, asta nu-i o problemă. Problema este că societatea are un sistem digestiv fragil și din această cauză preferă meniurile ușor digerabile.

2 februarie: **RUGĂCIUNE LA ÎNTÂMPINAREA DOMNULUI**

Tu, care ai înveșmântat pământul cu flori și cerul cu stele, pe mine m-ai îmbrăcat cu mantia iubirii tale; mi-ai dat din chipul tău, din inteligența, voința și viața ta dumnezeiască. Deși sunt atât de nevrednic, m-ai făcut cu puțin mai mic decât pe îngeri și m-ai încununat cu slavă și cinste. Tu, care ai creat totul pentru mine, pe

mine, un simplu vas de lut, m-ai făcut pentru tine. Atât de drag și scump ți-am fost încât, pentru a mă scoate din păcatul meu, te-ai coborât până la iad, până în moartea propriului tău trup, pentru ca trupul meu muritor să-l urci până la ceruri.

În fața ta vin astăzi și mă închin, Înțelepciune fără margini. Luminat de tine, în misterul creației tale pășesc timid și mă minunez de tot ce întâlnesc și văd în cale. Pășesc cu grijă, desculț, să nu strivesc nici măcar un fir de iarbă, nicio floare, căci și ele îmi vorbesc despre frumusețea ta. Cu ochi de copil, pot doar să mă minunez cât de mare ești în înțelepciunea legilor tale, în măreția pe care ți-o arăți în tot ceea ce a ieșit din mâna ta.

Pășesc cu grijă și ochii larg deschiși în adâncul ființei mele; mă întorc pe drumurile pe care am mers și descopăr planul tău cu mine, văd drumul drept pe care glasul tău blajin și dulce mă chema la tine, iar eu fugeam de tine, fugeam de mine.

Te întâmpin astăzi în templul tău cel sfânt, care este universul, lumea îngerilor și a sfinților, ostia de pe altarul jertfei tale și ființa mea atât de mărginită, înveșmântată în nemărginirea ta.

Îmi adun acasă vrerile mele, să te întâmpine pe tine, Voință care mă voiești, mă dorești, nu pentru a mă folosi, ci pentru ca eu să mă folosesc de tine.

Te ador pe tine, Cuvânt atotputernic care m-ai creat, așa cum ai creat toate din nimicul dinaintea facerii lumii.

Vin astăzi înaintea ta, Dar care mă umpli, ca eu să devin un dar, o pâine mâncată de cel flămând, apă pentru însetat, liniște pentru neliniștit, bucurie pentru întristat, curaj pentru descurajat, speranță pentru cel lipsit de speranță, viață pentru cel pândit de spaima și neputința morții.

Te întâmpin azi, bunătate care le-ai făcut bune pe toate, iar în mine ai răsturnat carul bunătății, pentru a acoperi egoismul și zgârcenia mea.

Te întâmpin astăzi, Lumină a neamurilor. Alungă întunericul din mințile oamenilor, pentru ca în lumina ta să te putem vedea pe tine, Mântuitorul lumii întregi, și prin tine să-l vedem pe Tatăl

nostru al tuturor, pe care să-l adorăm cu toții în Duhul iubirii, sfințeniei și vieții tale.

Te întâmpin astăzi, Milă care mă cuprinzi, mă îmbrățișezi, ca eu să simt compasiune pentru suferințele lumii, să empatizez cu durerea care nu se vede și curge în trupuri secate de lacrimi. Dă-mi mai multă compasiune, ca să nu distrug frumusețea și viața acestui pământ, cu tot ce este pe el, în el și deasupra lui.

Te întâmpin astăzi, liniște a gândurilor și pace a simțurilor mele. Tu, care îmi dărui somn liniștit și faci din mine un om al păcii printre oameni, fă să tacă vacarmul lumii, ca să putem auzi glasul tău duios și tainic.

Tu, liniște atotcuprinzătoare, eu nu am liniște până nu mă odihnesc în tine.

3 februarie: **DESCHIDE-ȚI GURA, DAR MAI ALES INIMA TA**

Comunicarea între noi, oamenii, este la fel de necesară precum cea a luminii și căldurii cu o plantă. Fără lumină și căldură, planta se ofilește și moare. Dialogul deschis, sincer, direct dintre noi reprezintă condiția absolut necesară pentru a fi oameni și a progresa în umanitatea noastră. Un om care se închide în el însuși sau i se interzice comunicarea cu ceilalți este destinat morții. A te închide în tine însuți (sau a fi închis) înseamnă a te închide între patru scânduri și în cei 2/1 m2 ai mormântului.

La modul propriu, nu doar figurat, noi existăm pentru că Dumnezeu ni se comunică; pentru că însăși razele soarelui care ne luminează, sau aerul pe care îl respirăm, sau roadele pământului și apa cu care ne hrănim trupul, toate aceste bunuri materiale sunt tot atâtea daruri ale Creatorului care prin ele intră în legătură cu noi, "dialoghează" într-un mod vital cu omul.

Comunicarea nu doar prin cuvinte și idei, dar mai ales prin căldurii inimii înseamnă viață, creștere în bine și împlinirea noastră ca persoane umane. Nu-i suficient să spunem și să auzim cuvinte,

căci comunicarea care ne ajută să creștem ca oameni înseamnă mai mult; înseamnă a primi și oferi sentimente curate și generoase, sprijin, înțelegere și acceptare a celuilalt, curaj și inițiative împărtășite și multe altele.

Este dureros să constați existența tristă și falimentară a unor persoane care consideră că sunt pe drumul cel bun, că au dreptate și care se izolează tot mai mult de oameni, doar din cauză că nu au știut, nu au dorit sau poate nu au fost capabile să-și comunice gândurile și frământările lor interioare. Nu are rost să vorbești la bec, sau să te cerți în gând cu nu știu cine, sau să te închizi în mutenie. Pentru a trăi și a crește sănătos, comunicarea cu semenii noștri este vitală așa cum este cea a copilașului cu mama lui.

Comunicarea, dialogul ține unită familia, salvează căsnicii și îi păstrează pe copii aproape de părinții lor. Comunicând, o comunitate a persoanelor se transformă în comuniune de viață. Societatea nu reprezintă decât o sumă de numere atunci când între membrii ei nu există o comunicare reală, continuă, profundă, animată de iubire și căutare a adevărului. Binele comun este direct proporțional cu capacitatea noastră de dialog și împărtășire reciprocă a ceea ce avem și mai ales, suntem. Iar rețelele și toate formele de comunicare digitală pot reprezenta doar primii pași ai comunicării dintre oameni, după care urmează lungul, frumosul dar și dificilul drum al comunicării reale, de la inimă la inimă a omului cu semenul său.

Astăzi, deschide-ți gura, dar mai ales inima ta!

4 februarie: **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A FRATERNITĂȚII UMANE**

Mă bucură mult faptul că Dumnezeu m-a binecuvântat cu mulți frați și surori diferiți prin apartenența religioasă, cultură, situații socială și chiar crez de viață. M-a binecuvântat Cel de Sus cu sănătate, serviciu și bunuri materiale, dar mult mai importante în viața mea sunt persoanele, aerul pe care îl respir, apa pe care o

beau, alimentele și pământul pe care calc. Toate acestea reprezintă daruri ale Cerului, pentru care nu pot decât să-i fiu recunoscător Tatălui nostru, al tuturor, care ne binecuvântează pe toți cu aceleași daruri.

Mă doare în adâncul sufletului să văd însă în jurul meu atâtea nedreptăți, violențe și intoleranțe, fugă după acumularea de bunuri, forme de dominare și manipulare, ateism și individualism, înstrăinare a conștiințelor și inimilor, distrugere a spațiului nostru vital și alte rele care fac să sângereze inima și să semene între oameni moarte și dezolare.

În numele unicului Dumnezeu bun și milostiv, în numele dreptății și milostivirii, în numele tuturor oamenilor de bunăvoință, astăzi declar încă odată că sunt contra oricărei forme de extremism și intoleranță, contra oricărei forme de nedreptate, de neglijare și asuprire a celor neputincioși, bolnavi sau marginalizați, a celor săraci sau care mor de foame și din cauza altor lipsuri. Mă intrigă faptul că asupra multor rele și nedreptăți domnește un fel de tăcere internațională, așa cum a domnit și în trecut asupra multor violențe și nedreptăți.

Cred în valoarea fundamentală a familiei așa cum a lăsat-o Dumnezeu, ca nucleu al societății și celulă vitală care trebuie protejată la cel mai înalt nivel, pentru că de sănătatea ei depinde sănătatea omenirii.

Cred în importanța religiei, indiferent de forma ei culturală, religie care ne conduce la comuniunea cu Creatorul a toți și a toate și de care depinde fiecare om, viața pe pământ și universul întreg. Cred că religia și credința în Dumnezeu, indiferent ce nume îi dă omul, promovează pacea și colaborarea între oameni și nu incită niciodată la violență, intoleranță și război. Iar toți aceia care se folosesc de religie și de Dumnezeu pentru a-și promova propriile interese sau fundamentalisme se îndepărtează de esența religiei.

Cred că religiile promovează fraternitatea umană și conviețuirea comună și ajută la restabilirea unui dialog fructuos între generații, limbi și popoare diferite. Religiile ne apropie pe

noi, oamenii, fără să distrugă specificul și identitățile noastre culturale și istorice. Între Orient și Occident, între Nordul și Sudul planetei, religiile sunt chemate să-și dea mâna pentru a apăra omul și întreaga creație, pentru a promova drepturile și demnitatea femeii, a copiilor, a celor slabi și încercați de diferite neputințe.

Nu doar ONU și diferite organizații și instituții, nu doar papa Francisc și Marele Imam de Al-Azhar Ahmad Al-Tayyeb, ci fiecare dintre noi este chemat de conștiința lui și de unicul Dumnezeu să fie frate și soră nu doar pentru cei apropiați, ci chiar și pentru cel care te ignoră sau îți este dușman.

Tu, vecin sau îndepărtat, ești fratele și sora mea și îți sunt recunoscător pentru aceasta, iar pământul căruia vremelnic îi ținem umbră este casa noastră comună de care trebuie să avem mare grijă.

5 februarie: **Cuvinte ȘI CUVÂNTUL**

Sunt cuvinte vorbite și cuvinte care vorbesc; cuvinte goale, zornăitoare și cuvinte pline de viață, de căldură și iubire. Cuvinte care transmit nimicul și cuvinte care transmit plinătatea, pe Cel care este însăși existența. Sunt cuvinte frumoase și cuvinte care cuprind frumusețea. Sunt cuvinte coajă și cuvinte care conțin măduva, esența. Așa cum suntem noi, oameni ai aparențelor, sau ai profunzimilor; oameni care mimează adevărul și oameni ai Adevărului. Creștini fiind, știm că doar Adevărul ne va elibera din coaja și aparențele cuvintelor noastre.

Îmi sunt încă vii în suflet cuvintele de foc al regretatului Ioan Alexandru. Eram în plin comunism, cu limbajul lui de lemn, triumfalist, când țara suferea de frig, de foame și mai ales de lipsă de libertate. Cuvintele acestui poet, literat și creștin dintr-o bucată, au alimentat în sufletul meu focul credinței și mi-au întărit convingerea că nu discursurile lui Ceaușescu vor asigura viitorul neamului meu, ci cuvintele de foc ale unor oameni ca el și mulți alții.

Cuvântul întrupat prin care toate au fost create, prin care noi suntem eliberați din moartea păcatului, El, Cuvântul, să fie astăzi în cuvintele noastre. A fi om de cuvânt înseamnă a trăi din cel care este Cuvântul ce dă viață, lumină și căldură cuvintelor noastre. Viața mea și a ta să fie un cântec în care să cuvântăm Cuvântul. Cel care ne vorbește în paginile cărții sale sfinte să fie în cuvintele mele către tine, și ale tale către mine.

Sunt și cuvinte dureroase, care taie în carne vie, ca atunci când îi spui cuiva că suferă de o boală grea. Dar este nevoie și de astfel de cuvinte, căci de la ele începe vindecarea și salvarea vieții. Sunt atât de multe conștiințe anesteziate care vor să înfrumusețeze răul și putregaiul din noi. Ioan Alexandru spunea că în primii zece ani de după căderea regimului comunist, în țara noastră au fost 10 milioane de avorturi. Poate ar trebui să fie decretată o zi de doliu național în care să plângem aceste crime, să unim lacrimile noastre cu cele ale lui Isus Cristos, pentru purificarea sufletului acestui popor.

Bunăstarea și progresul material ni le poate da integrarea în UE, dar fericirea ne vine de la cel care se întrupează în cuvintele noastre. Să avem grijă ce cuvinte folosim astăzi.

6 februarie: **IUBEȘTE ȘI FĂ CE VREI**

„Într-adevăr, atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât l-a dat pe Fiul său, unul născut, ca oricine crede în el să nu piară, ci să aibă viața veșnică” (In 3, 16)

Cu timpul, am priceput mai bine că viața mea și a oamenilor are un sens, un fir roșu al ei, și acela este iubirea; a dărui iubire și a căuta iubirea reprezintă piatra filosofală a vieții și cursul ei firesc. Viața nu este o simplă înșiruire de evenimente, sau o serie de procese biologice și instinctuale, așa cum este cea a plantelor și animalelor.

În viața noastră, a ființelor gânditoare, cuvântătoare, cu sentimente și suflet nemuritor pulsează viața însăși a lui

Dumnezeu, care atât de mult ne iubește încât ni la făcut „cadou” pe însuși Fiul său, pentru ca crezând în el, iubindu-l și sperând în el, să avem viață, chiar și după mormânt.

Ițele pe care le țesem noi sunt adesea încurcate, dar Dumnezeu, în înțelepciunea și bunătatea lui, le descurcă; important este să-i facem loc în viața noastră. Cel mai bine este să-i acordăm primul loc, căci el este cel mai bun interlocutor cu care putem discuta orice, dar absolut orice problemă am avea. Din adâncul înțelepciunii, dar mai ales al iubirii lui fără margini, ne va răspunde, iar cel mai frecvent răspuns va fi cel al îmbrățișării. Isus Cristos nu ne ține lecții lungi și complicate, nu ne pune cu spatele la zid, acuzându-ne sau condamnându-ne, ci ne cuprinde în brațele iubirii lui.

Dacă suferim în psihicul nostru, dacă avem insomnii, frici sau disperări, să ne aruncăm în brațele lui, iubind, sau cerșind iubire. Cea mai frecventă boală sau suferință care ne tulbură sau ne macină este cea a solitudinii interioare, iar din cauza acestui gol interior, vin golurile sau non-sensurile existențiale, vine răceala sau chiar ura dintre oameni. Leacul tuturor acestor dureri sau boli constă în iubirea lui Dumnezeu și a semenilor noștri; o iubire care nu vrea și nu caută explicații, nu vrea recompense sau aplauze. Aceasta este iubirea pe care o vedem în Crucifixul din casele noastre și în icoana Celui Înviat. Iubind, se îndeplinește acel paradox evanghelic: „Cine îşi iubeşte viaţa o va pierde; cine îşi urăşte viaţa în lumea aceasta o păstrează pentru viaţa veşnică” In 12, 25)

Iubește și fă ce vrei (Sf. Augustin)

7 februarie: **ÎN CE LUME TRĂIM?**

O istorie medievală ne povestește cum un grup de sclavi au fost puși să construiască un turn din cărămizi. De voie, de nevoie, lucrau oamenii de zor iar turnul se înălța aproape văzând cu ochii. Sclavii ridicau mereu schela în jurul lui, mereu mai sus, doar că,

din când în când, câte unul mai puțin atent cădea de pe schelă și, frângându-și oasele sau gâtul, murea. Nu se făcea mare caz din asta; cel mult, era căinat, "sărmanul, putea să fie mai atent". În schimb, era vai și amar de bieții sclavi, dacă vreunul scăpa o cărămidă, care, ajungând jos, se sfărâma. Urma un adevărat interogatoriu, cu repercusiunile de rigoare: Cine a scăpat cărămida și sabotează lucrarea?

O fi pură Invenție medievală, această istorie? Mă tem că nu. Citeam multe istorii despre cei care au lucrat la canalul comunist Dunăre-Marea Neagră. Câți au murit acolo, sau în lagărele de muncă forțată, sau în temnițele comuniste, nu se știe. Dar era vai și amar de ei, dacă nu-și îndeplineau planul sau îndrăzneau să saboteze procesul de producție. Se făceau anchete, urmau procese și condamnări, unele capitale.

Și astăzi, cum stăm? Institutul Național de Statistică ne spune că în anul 1990, în România s-au făcut 992.265 avorturi (fără să le punem pe cele clandestine), iar în anul 2019, 47.167, adică cam cât populația orașului Roman. Despre acest genocid (infanticid) nu prea s-a vorbit și nu se face mare caz nici astăzi. In schimb, în 1990 erau arătați cu degetul sau înfierați cei care nu mâncaseră salam cu soia. Sau, astăzi, nu au zile liniștire încăpățânații care nu vor să se vaccineze.

În ce lume trăim? Lumea aceasta (sublimă și criminală în același timp) o construim fiecare dintre noi, nu extratereștrii; simțim vreo mustrare de conștiință?

8 februarie: **MIE MI-AȚI FĂCUT**

„Adevăr vă spun: tot ce aţi făcut unuia dintre fraţii mei cei mai mici, mie mi-aţi făcut" (Mt 25, 40)

Oare chiar așa să fie? O faptă bună făcută cuiva, i-o facem lui Dumnezeu? Dar, are el nevoie de vreun ajutor din partea noastră?

Adineaori, stăteam pe gânduri și reflectam la ceea ce ne spune Isus în evanghelie și la întrebările, nedumeririle mele; nu știu dacă

sunt și alte voastre. De fapt, ce a dorit Isus Cristos să ne spună cu aceste cuvinte? Iată la ce mă gândeam eu: Fiindcă noi, oamenii, suntem temple ale Duhului Sfânt, orice faptă a noastră, chiar și cea mai neînsemnată, are o valoare dumnezeiască. De ce? Deoarece chiar și într-un simplu gând bun, este prezent harul Celui de Sus.

Eu cred că faptele noastre poartă măsura nu a micimii omenești, ci a măreției lui Dumnezeu. Dacă munca de o lună a unui muncitor este evaluată cu 3000 lei, sau ceva mai mult, orice pahar cu apă dat unui însetat are o valoare care nu poate fi închisă în nicio sumă de bani, căci în această simplă faptă este prezent măcar un dram de iubire, iar iubirea este numele lui Dumnezeu.

Și încă un aspect: Ființa noastră este un templu al prezenței lui; aceasta înseamnă că și în cel din fața mea este prezent același Dumnezeu. Deci, chiar și o privire îndreptată spre un semen al nostru trebuie să fie plină de aceeași iubire cu care El se uită la noi.

Nu suntem ființe banale, și dacă pe unii oameni, alții nu dau nicio ceapă degerată, pentru fiecare om Dumnezeu Tatăl l-a trimis pe Fiul său, care și-a jertfit propria viață, chiar și pentru cei care l-au răstignit.

Dacă cineva te răstignește pe crucea calomniei sau răutății, tu binecuvântează-l, iubește-l. Așa nu numai că vei fi foarte aproape de Isus Cristos, ci îi vei face loc în inima ta; îl vei lăsa să iubească cu puterea inimii sale.

Suntem pământeni, dar viața noastră este înveșmântată în mantia dumnezeirii, de aceea chiar și un simplu gând poartă pecetea lui Dumnezeu.

Astăzi, iubește și fii iubit; fii fericit!

9 februarie: **TU, PRIETEN DRAG!**

Este plăcut să-ți creezi prieteni cu care să petreci, să pleci în excursii și concedii, să te întâlnești la un joc de cărți sau doar pentru a omorî timpul. Cred însă că sunt mai profunde prieteniile în care inimile se întâlnesc în profunzimea sentimentelor,

bucuriilor sau durerilor lor. Cât de important este în viață să întâlnești persoane care să-ți ghicească frământările, să vadă drumul pe care mergi sau rătăcești și să știe cum să te ajute să eviți greșeli sau suferințe inutile, păguboase! Sunt mai adevărate prieteniile care se clădesc în suferință decât cele ce cresc atunci când toate ne merg bine. Cred că este mai profundă prietenia celui care îți șterge o lacrimă decât a celui cu care ieși la o distracție.

Poate ne preocupăm prea mult cum să câștigăm bani sau faimă, cum să devenim performanți în activitățile noastre, cum să ieșim în evidență (inclusiv cu mulțimea pozelor de pe Facebook sau Instagram), și uităm că ceea ce contează cel mai mult este să iubești și să fii iubit cu adevărat. Și poate prea mult se interesează omul cum să câștige lumea și prea puțin cum să se lase cucerit de Dumnezeu.

Mă gândeam adineaori la frică și la multele ei forme; frica de covid, că îți pierzi locul de muncă, că la greu sau boală o să te trezești singur. Am citit multe vieți ale sfinților și ce am descoperit? Aveau și ei o frică care, cumva, îi consuma tot timpul: Se temeau că nu vor reuși să-i arate lui Dumnezeu și oamenilor imensa iubire cu care se simțeau iubiți de Cel de Sus. În rest, nu le era frică de boală, nici de răutatea oamenilor, și cum am zis, ceea ce îi neliniștea era doar teama că nu vor iubi la fel de intens și de profund cum se simțeau iubiți.

Nu știu ce stă la baza prieteniilor noastre, dar mă gândesc că exemplul sfinților este de-a dreptul sublim și poate reprezenta baza cea mai frumoasă a prieteniei. Să fii preocupat doar de grija de a nu corespunde suficient iubirii cu care celălalt te iubește. Iar față de Dumnezeu, singura ta teamă să fie doar aceea de a nu-l iubi cu toată inima ta.

Astăzi, cum te simți și în compania cui ești? Te simți prins în aceleași activități, ești în compania bunurilor și lucrurilor din casa ta, sau în compania caldă și plăcută a unei inimi?

Isuse Cristoase și voi, sfinților din ceruri și de pe pământ, faceți inima mea cât mai asemănătoare cu a voastră!

10 februarie: **HAIDEȚI SĂ NE ÎMBOGĂȚIM RECIPROC**

Astăzi mi-au revenit în memorie frumoasele și plăcute momente de la Anul Nou, când urătorii mi-au sosit în prag, urându-mi numai lucruri bune. Mulți străini sunt cam geloși pe acest obicei din străbuni al românilor, la fel cum se uită cu jind la nunțile noastre, când mesenii dansează până nu mai pot, ceea ce nu se mai întâmplă, de exemplu, la prietenii noștri, italienii.

Ce vreau să spun cu aceste exemple? Vreau să spun următoarele: În relațiile cu ceilalți, ne putem îmbogăți reciproc doar dacă suntem autentici. În cazurile prezentate mai sus, acei tineri au devenit mai români pentru că au prezentat ceva specific românesc, iar eu am devenit mai român pentru că i-am omenit așa cum se obișnuiește la români.

În relațiile cu ceilalți, ne putem îmbogăți unii pe alții, doar dacă ne manifestăm propria identitate culturală. Tendințele actuale de omogenizare și aplatizare a gândirii și vieții au ca rezultat o continuă slăbire a propriei identități spirituale, ceea ce duce la o scădere generală a nivelului cultural al oamenilor.

Apreciez mult insistența Bisericii Ortodoxe Române în a păstra propriul specific cultural religios. Din marele nostru patrimoniu spiritual putem oferi și altora; la fel cum noi, românii, avem multe de învățat de la germani, de exemplu. În felul acesta contribuim la o îmbogățire reciprocă, fără ca cineva să renunțe la propria identitate.

Îmi amintesc cu mare satisfacție interioară cum le-am povestit de atâtea ori străinilor câte ceva din bogăția spirituală a părinților și bunicilor mei. Le-am vorbit despre bunicul meu de pe tată, cum se trezea la cântatul cocoșilor și își făcea rugăciunea, după care la ivirea zorilor, se îmbrăca și mergea la biserică. Le-am spus și că mama mea nu s-a certat cu nimeni, niciodată, iar tatăl meu nu a adus nimic de la fabrica de cărămidă, de la CAP, sau de pe șantierele unde a lucrat; adică, nu a furat nimic, chiar dacă statul comunist l-a nedreptățit de nenumărate ori. Iar acei străini, auzindu-mă, au rămas plăcut impresionați și, la rândul lor, mi-au

vorbit cu entuziasm și emoție despre multe aspecte frumoase ale vieții bunilor și străbunilor lor.

Cred că toți putem deveni mai buni și mai frumoși la suflet, dacă ne comunicăm unii altora propria identitate, propriul mod de a gândi și a fi. Și ca să fac o referire la prezența mea aici pe Facebook, dragilor mei fesibuchiști le-aș sugera să părăsească obiceiul comunist al aplauzelor (like-urilor) și să mă îmbogățească și pe mine cu ceva din bogăția minții și inimilor lor.

11 februarie: **BLÂND ȘI SMERIT CU INIMA**

„Învățați de la mine, căci sunt blând și smerit cu inima" (Mt 11, 29)

Oare președintele Rusiei, și el un creștin, este blând și smerit cu inima, dacă vrea să ocupe Ucraina cu forța armelor? Dar NATO, dă dovadă de blândețe și smerenie, dacă își trimite soldații cât mai aproape de granițele marelui imperiu întins pe două continente? Dintr-o parte și alta a planetei, cei mari ai lumii își fac simțită puterea. În ce lume trăim?

Mă interesează lumea din inima și gândurile mele. Mă străduiesc să fiu blând și smerit cu inima, adică să-mi stăpânesc instinctul de dominare asupra altora. Nici asupra firului de iarbă nu-mi impun puterea și, cât pot, calc desculț și cu delicatețe și peste iarba verde de acasă. Nu-mi permit să intru cu ciubotele în sufletul nimănui, nici nu stau prea mult în fața cuiva, în așa fel încât să-mi rețină chipul. Nu-s urât, dar nici nu aș vrea ca cineva să viseze urât din cauza mea.

Cred că blând și smerit cu inima este acela care nu-și impune ideile, nu i le bagă pe gât nimănui și nu le repetă la nesfârșit, așa cum de doi ani încoace ni s-a băgat covidul până în străfundurile ființei noastre.

Drept să vă spun, nu am niciun interes cu nimeni și nu am nicio afacere în derulare; nu am de dat bani nimănui și nici nu am de primit de la cineva (în afară de salariu). Las pe toți să respire liber

și să spună ce gândesc, fără să-i contrazic, fără să sar în sus, dacă cineva mă înțeapă sau mă agresează verbal. Doar să nu mă înjure de mamă, sau să-mi zică „comunistule”; atunci, nu garantez că pot să mă abțin.

Cred că pacea în lume o aduc cei care știu să înțeleagă și să accepte pe ceilalți, chiar și atunci când nu sunt înțeleși și acceptați. Cred că viitorul aparține acelora care nu încearcă să scoată de pe scenă nici pe cei care par să blocheze progresul și bunăstarea omenirii, căci Dumnezeu nu vrea moartea păcătosului, ci ca el să se căiască și să părăsească drumurile sale rele.

Cred că pământul va aparține celor care îi lasă pe toți să trăiască și nu-s în stare să ucidă nici măcar o muscă.

12 februarie: **MĂ ÎMBOGĂȚESC ATUNCI CÂND DEVIN SĂRAC**

Cu siguranță, banii plătiți profesorilor, ca și cei cheltuiți pentru buna funcționare a școlilor au fost necesari pentru ca sub fruntea mea să se adune puțină lumină și să am parte, cum se spune, de o pâine mai albă.

Sigur, am devenit bogat sufletește datorită băncilor școlilor pe care mi-am frecat coatele, dar dacă stau și mă gândesc mai bine, cred că cea mai mare bogăție a minții și inimii mele o am de la persoane foarte sărace. Nu mă refer neapărat la sărăcia materială, ci la acea „sărăcie în spirit” despre care vorbește Isus Cristos. Am avut norocul să întâlnesc persoane cu o inimă atât de goală, atât de săracă încât am încăput cu totul în ea, iar pentru acei oameni am reprezentat o bogăție mult mai mare decât dacă ei ar fi avut palate, diamante și multe lingouri de aur.

Fericiți sunt acei oameni care au casa „goală” și niciodată nu se umple complet; totdeauna în casa lor mai este loc pentru încă un musafir la masă. Fericiți sunt aceia care nu se simt „plini” de ei înșiși și se bucură tare mult dacă cineva îi umple cu plinătatea prezenței lui, sau măcar cu un salut, sau un cuvânt bun.

Fericiți sunt acei oameni care nu vorbesc prea mult, căci mereu simt nevoia ca Dumnezeu să le vorbească din cartea lui sfântă, sau printr-un om, printr-o floare sau printr-o rază de lumină.

Privind îndărăt în viața mea, constat că am trăit clipe de adevărată beatitudine nu atunci când am ținut în mână multe bancnote de mare valoare, ci atunci când sărăcia și golul meu interior au fost umplute cu prezențe calde și plăcute, cu oameni poate mai "săraci" decât mine. Fericit m-am simțit atunci când portofelul meu s-a simțit mai sărac cu un leu, pentru a îmbogăți portofelul altcuiva. Fericit mă simt atunci când renunț la o oră din ziua mea pentru a îmbogăți ziua altcuiva.

12 februarie: **MĂ ÎMBOGĂȚESC ATUNCI CÂND DEVIN SĂRAC**

Cu siguranță, banii plătiți profesorilor, ca și cei cheltuiți pentru buna funcționare a școlilor au fost necesari pentru ca sub fruntea mea să se adune puțină lumină și să am parte, cum se spune, de o pâine mai albă.

Sigur, am devenit bogat sufletește datorită băncilor școlilor pe care mi-am frecat coatele, dar dacă stau și mă gândesc mai bine, cred că cea mai mare bogăție a minții și inimii mele o am de la persoane foarte sărace. Nu mă refer neapărat la sărăcia materială, ci la acea „sărăcie în spirit" despre care vorbește Isus Cristos. Am avut norocul să întâlnesc persoane cu o inimă atât de goală, atât de săracă încât am încăput cu totul în ea, iar pentru acei oameni am reprezentat o bogăție mult mai mare decât dacă ei ar fi avut palate, diamante și multe lingouri de aur.

Fericiți sunt acei oameni care au casa „goală" și niciodată nu se umple complet; totdeauna în casa lor mai este loc pentru încă un musafir la masă. Fericiți sunt aceia care nu se simt „plini" de ei înșiși și se bucură tare mult dacă cineva îi umple cu plinătatea prezenței lui, sau măcar cu un salut, sau un cuvânt bun.

Fericiți sunt acei oameni care nu vorbesc prea mult, căci mereu simt nevoia ca Dumnezeu să le vorbească din cartea lui sfântă, sau printr-un om, printr-o floare sau printr-o rază de lumină.

Privind îndărăt în viața mea, constat că am trăit clipe de adevărată beatitudine nu atunci când am ținut în mână multe bancnote de mare valoare, ci atunci când sărăcia și golul meu interior au fost umplute cu prezențe calde și plăcute, cu oameni poate mai "săraci" decât mine. Fericit m-am simțit atunci când portofelul meu s-a simțit mai sărac cu un leu, pentru a îmbogăți portofelul altcuiva. Fericit mă simt atunci când renunț la o oră din ziua mea pentru a îmbogăți ziua altcuiva.

13 februarie: **ÎNFRIGURAT AM FOST ȘI VOI M-AȚI ÎNCĂLZIT**

În afară de neliniștile românilor provocate de pericolul care planează în vecinătatea țării noastre, ceea ce nu numai că îi neliniștește acum pe români, ci chiar îi doare foarte tare sunt scumpirile extraordinare ale gazului metan.

Astăzi mi-a revenit în minte un caz din iarna anului 1986, când am vizitat o tânără familie din Târgoviște. Acasă erau doar cei patru copii, toți ținându-și mâinile întinse deasupra flăcării aragazului pentru a se încălzi puțin. Caloriferele erau reci, căci era o mare penurie de combustibil la centralele destinate încălzirii apei pentru blocurile de locuințe. Câtă sărăcie și câtă suferință era atunci în România! Dar astăzi, cum stăm, în plină perioadă capitalistă? Azi discutam cu cineva care-mi spunea că unei bătrâne cu pensia de 800 lei i-a venit factura la încălzire cu cifra de 1300 lei. Am discutat cu multe persoane care-mi spuneau că în locuință au lăsat deschis doar un calorifer, căci nu au cu ce plăti factura la încălzire. De ce oare au explodat în așa hal costurile la încălzire? O fi o problemă globală în Europa? La fel au explodat prețurile la încălzire și în statele vestice ale UE?

Trăim vremuri grele; nu ne ajunge tot necazul cu pandemia, nici norii negri care vin dinspre Rusia și Ucraina. Acum s-a adăugat și triplarea prețului la m3 de gaz metan. Ce-i de făcut? Până vine căldura, îmi vine o idee: Cei care își pot permite să plătească factura, să invite în casa lor (călduroasă) măcar pentru câteva ore pe cineva care și-a închis parțial sau total caloriferele. Haideți să solidarizăm mai mult cu cei înfrigurați, să dovedim prin fapte și gesturi concrete că avem o inimă caldă pentru cei care suferă de frig la propriu sau la figurat. Și când te gândești că acum, cei loviți sunt tot cei bătrâni, bolnavi și cu salarii sau pensii mici; la fel cum era și în timpul comunismului.

Ce părere aveți de această idee? Cum putem să ne sprijinim în aceste timpuri atât de dure? Veniți, vă rog, cu propuneri concrete.

„Înfrigurat am fost și voi m-ați încălzit" (Isus Cristos, adică Maria, Ioan, Nicoleta, Vasile și multe milioane de români)

14 februarie: **IUBIȚI ȘI SĂ FIȚI IUBIȚI!**

Sfântul Valentin a existat cu adevărat ca martir al credinței și iubirii lui Cristos. La data de 14 februarie, în secolul al III-lea, a fost martirizat pe Via Flaminia din Roma, unde există o catacombă și o biserică dedicată memoriei și cultului său.

Ce legătură are acest martir cu romantismul nostru? O legătură profundă: Valentin, atât de mult l-a iubit pe Dumnezeu încât și-a dat și viața pentru el. Nu numai el, ci și toți martirii pot fi considerați cei mai „romantici" sfinți și modele pentru iubirile noastre.

Începând cu secolul al XVIII-lea, de ziua lui, cei care se iubeau își trimiteau în secret felicitări, flori și ciocolată. Ce frumos ar fi ca în timpurile noastre să nu mai expunem în public cel mai frumos și profund sentiment al inimii, ci să-l trăim în intimitatea căminului nostru, fără pupici și îmbrățișări pe rețelele de socializare.

Mă gândesc astăzi la iubirea soților, expresie a iubirii totale a Mirelui Cristos pentru mireasa lui, Biserica. „La bine și la greu, în

timp de boală, ca și în timp de sănătate", cei doi sunt alături, solidari, împărtășindu-și totul, dar chiar totul, inclusiv viața lor. Asta, da, iubire de Sfântul Valentin!

Știm că nu suntem îngeri, că suntem slabi și greșitori, și cu toate acestea credem în iubire, în dăruirea reciprocă, în înțelegere, iertare și sprijin, în acceptarea celuilalt așa cum este el, nu cum ți-ar plăcea ție să fie.

Credem în iubire, ca o mare binecuvântare și dar al lui Dumnezeu care sfințește iubirile noastre și le menține aprinse, calde și luminoase, chiar și atunci când bat vânturi reci, când peste noi se abat furtuni și vijelii.

Știm că iubirea nu se cumpără, nu se vinde, nu se negociază, nu se expune pe nicio tarabă.

Știm și credem că iubirea reprezintă motorul și izvorul vieții, sensul existenței și destinația finală a omului, căci iubirea reprezintă numele însuși al lui Dumnezeu, creatorul și răscumpărătorul nostru.

Știm că iubirea nu se confundă cu sexul, că ea poate exista și fără sex, dar că sexul fără iubire nu are nicio valoare.

Știm că în iubire, prin iubire și pentru iubire, noi devenim mereu mai oameni, mai asemănători cu chipul Celui care ne-a creat.

PS: Într-un fel sau altul, astăzi este ziua fiecăruia dintre noi, a fiecărui om. Dragi feisbuchiști, nu am să vă ofer niciun emoticon (inimioare, pupici sau îmbrățișări). Vă ofer cu drag acest buchet de gânduri și sentimente și ce să vă mai spun: Iubiți și să fiți iubiți!

Și încă ceva: Pentru oamenii normali (toți ne considerăm normali) sărbătoarea sfântului Valentin este în fiecare zi a anului.

15 februarie: **ASTĂZI, FII O FLOARE**

Totdeauna mi-au plăcut florile; vouă, nu? Știu deja răspunsul: Daaa! Îmi place să mă înconjur de frumusețe, delicatețe, parfum discret, gingășie. Mă gândeam adineaori că încă este iarnă și florile

nu și-au făcut apariția în grădinile, curțile și la ferestrele noastre; ceva care să ne încânte privirea și să ne încălzească inima, parcă lipsește. Eu zic că nu lipsește, doar că ar trebui să avem o privire mai inteligentă, mai sensibilă pentru altfel de frumuseți care să ne încânte și să ne facă zilele frumoase. Sunt multe flori în jurul nostru pe lângă care trecem zilnic fără să le vedem, fără să intre în lumea noastră interioară și să ne facă și pe noi mai frumoși, mai delicați, dar mai ales, mai buni.

Celebrez zilnic într-o biserică din Iași, iar timpul pe care îl petrec în acea biserică reprezintă nu doar o dumnezeiască binecuvântare, dar și o încântare care mă umple cu un fel de gingășie ce ține treaz copilul din mine. Așa cum mă încântă petalele albe, galbene sau roșii ale trandafirilor, tot așa mă încântă fețele senine, calme și pline de pace și bucurie interioară ale multor „flori" vii (multe trecute de prima și chiar a doua tinerețe) care se roagă cu mâinile împreunate și se apropie de altarul Domnului pentru împărtășirea cu El. Sunt frumuseți vii a căror față (încă mascată, până când?) emană mai multă frumusețe decât petalele trandafirilor.

Sunt atâtea flori în jurul nostru, părinți care-și privesc cu drag copiii și sunt în stare de orice sacrificiu pentru ca în casa lor să fie o pâine pe masă, să fie cald, să fie pace și bucurie, să nu lipsească nimic din cele necesare. Sunt flori vii care pășesc zilnic tăcute și discrete spre locul de muncă, unde sunt harnice, curate și rodnice precum furnicile și albinele. Sunt nenumărate persoane mai frumoase la suflet decât florile, pentru că nu-și vând demnitatea pentru a câștiga bani mai mulți, pentru a avansa în funcție, sau doar pentru a fi mai bine văzute de alții. Față de aceste flori vii ar trebui să fim mai atenți, mai sensibili și să ne umplem inima de bucurie pentru că le cunoaștem, pentru că le putem privi în fiecare zi.

Poate nu oferim zilnic o floare persoanei iubite; zilnic însă, putem fi floarea care să încânte inima celor cu care împărțim același acoperiș al casei, sau același loc de muncă. Dacă am avea

un ochi mai sensibil și o privire mai înțeleaptă, am descoperi cu uimire că lumea aceasta este frumoasă, foarte frumoasă, iar frumusețea interioară a atâtor oameni ne face mai buni. Noi înșine putem fi, ba chiar trebuie să fim o floare în marea grădină a lui Dumnezeu.

16 februarie: **CU O PRIVIRE CONTEMPLATIVĂ, PLINĂ DE IUBIRE**

În drumul spre oraș, trec zilnic pe lângă două pâlcuri de pădure, și abia aștept să le văd din nou înfrunzite și pline de viață. Deocamdată, stau zgribulite, dezbrăcate de podoaba lor, și parcă mă cuprinde mila văzând-le așa. Dar nu asta doream să spun, ci faptul că deși văd zilnic atâția copaci, nu-i știu pe toți după soiul lor. La fel, cum nu cunosc numele feluritelor ierburi peste care îmi place să pășesc desculț. Sunt atâtea soiuri de păsări și păsările care ne încântă cu ciripitul lor, iar noi nu știm din ce specie fac parte, la fel cum, pun pariu, cei mai mulți nu cunoaștem planetele din sistemul nostru solar.

În graba și superficialitatea care ne caracterizează, am uitat ceva foarte important, contemplația. Am uitat cum este să stai îndelung, liniștit, contemplând tot ceea ce ne înconjoară, umplându-ne de frumusețea unei lumi pe care Creatorul a făcut-o și ne-a dat-o nouă, nu spre a o devora, nu pentru a o ignora, ci pentru a o admira într-o tăcere adâncă și plină de recunoștință. Am devenit devoratori de alimente, îmbrăcăminte și încălțăminte, telefoane mobile, știri, și, mai rău, devoratori de oameni; ne îndopăm cu ei, iar apoi îi abandonăm, sau trecem nepăsători pe lângă ei, ca pe lângă un perete.

De la începutul începutului și până în veșnicie, Dumnezeu se uită la fiecare dintre noi ca un părinte iubitor și plin de grijă. Ne privește cu drag și ne însoțește pașii pe toate căile noastre. Chiar și astăzi, când ne-am trezit, ne-a privit cu drag din soarele care, iată,

luminează din nou fețele și casele noastre, localitățile și tot pământul pe care pășim.

Suntem ocupați cu prea multe treburi (de aceea zicem că timpul s-a comprimat). Astăzi, să găsim timp pentru a privi în tăcere ceea ce ne înconjoară în casa noastră, în curte, ca și pe vecinii de scară și bloc. Poate avem ultimele noutăți ale aplicațiilor de pe smartphone, dar nu știm cum se numesc vecinii noștri. Ziceți drept, peste câte pagini de facebook ați trecut ieri, alaltăieri, și cu câți „prieteni" v-ați întreținut măcar cinci minute?

A contempla înseamnă a ne găsi timp pentru rugăciune, pentru a dialoga cu Dumnezeu din inima și din biserica noastră; dar, fără grabă. Contemplația aduce pacea și armonia în gândurile, sentimentele, vorbele și faptele noastre. A avea timp de dialog cu celălalt, îndepărtează superficialitatea și lipsa de consistență din relațiile cu ceilalți. A contempla natura, ne aduce din nou în comuniune cu ea, și nu vor mai fi defrișate pădurile, nu va mai fi otrăvit pământul, apa și aerul, ci le vom păstra pe toate curate și sănătoase, așa cum au ieșit din mâna Creatorului.

Dumnezeu ne privește pe fiecare în parte pentru că toți suntem importanți în ochii săi. Să învățăm de la el că tot ceea ce vedem în noi și în jurul nostru este foarte important și merită atenția, grija și mai ales, iubirea noastră. Florii din vază, dacă o privești cu drag și-i spui vorbe frumoase, îți garantez că va fi sănătoasă și va înflori; vorbesc din proprie experiență. Cel de lângă tine, dacă-l privești cu iubire, admirație, sau măcar respect, va înflori și el. De fapt, întreaga lume, ca și aștrii de pe cer, toți și toate sunt frumoase pentru că sunt iubite de Dumnezeu. Eu, tu, noi toți vom fi frumoși dacă ne vom privi și vom privi totul cu iubire, contemplând, nu devorând.

17 februarie: **CE SUNTEM, HOMO FABER SAU OMUL CONTEMPLATIV?**

Suntem mândri de lucrările mâinilor noastre, și cât de mult am avansat! Cu utilajele și posibilitățile pe care tehnica ni le pune la dispoziție, într-o vară ridicăm nu doar o casă, ci un bloc înalt, așa cum văd că se ridică în periferia Iașiului, în cartierul cu nume atrăgător și nobil, Royal Town. Am avansat mult în uneltele pe care le-am construit; de la plugul cu brăzdar de lemn, am ajuns la tractoare cu pluguri cu șase, șapte brăzdare și care într-o oră fac treaba pe care o făceau multe pluguri într-o săptămână. Am avansat în toate; de la bătaia directă de la om la om, cu pumnul sau bâta, acum stăm comod în fotoliu și trimitem prin calculator o dronă cu exploziv într-un stadion, sau piață publică și omorâm sute și mii de oameni. Suntem capabili de multe lucruri; putem să facem oameni în eprubete, iar multe femei nu mai zic am născut un copil, ci am făcut un copil.

Atât de mult am perfecționat tehnica încât aceasta a ajuns să intre în concurență cu noi, oamenii, cei care am creat-o. Acum ne-o iau înainte roboții, cipurile care ne înregimentează gândirea, procesoarele calculatoarelor care gândesc în locul nostru și ne spun ele toate, de toate, inclusiv cât fac doi ori doi; nu mai trebuie să învățăm tabla înmulțirii, nu mai trebuie să obosim, gândind.

Am ajuns să ne proiectăm chiar și propriul destin, și ca orgoliul să atingă cote maxime, cu gândirea și fantezia noastră, îl creăm și pe Dumnezeu, îl încadrăm în calapoadele noastre. Sau, cuceriți de propria rațiune, o divinizăm, și-l negăm pe Cel de Sus, declarăm moartea lui și îi ucidem și pe cei care îi susțin existența. Putem să-i ucidem nu doar vărsându-le sângele (comunismul combatant), ci pur și simplu scoțându-i din ecuațiile și calculele noastre, iar religia o declarăm un affaire privée care nu are nicio importanță publică (capitalismul pragmatic).

Cei care însă continuă să gândească mai profund și mai înțelept, ajung să priceapă că existența și prezența lui Dumnezeu nu le construim noi. Noi, oamenii, nu-l construim pe Dumnezeu în

cuvintele și tratatele noastre de teologie. În fața lui, am face mai bine să tăcem, să-l descoperim, să-l contemplăm, așa cum procedăm, de exemplu, cu statuia unei personalități de pe care înlăturăm pânza, vălul care o acoperea. Dacă am creat și continuăm să fabricăm diferite unelte, gadget-uri ultraperformante, avioane supersonice și bombe nucleare, ar trebui să ne abținem de la această caracteristică a noastră de homo faber și să nu încercăm să-l creăm și pe Dumnezeu.

Religiile și-au imaginat și creat un întreg panteon de divinități. La un moment dat, Dumnezeu și-a zis: „Ajunge!" și s-a revelat el însuși, trimițându-l între noi pe Fiul său, care ni-l revelează pe Tatăl. De două mii de ani încoace, omenirea ar trebui să priceapă acest lucru, că a sosit timpul să-l adore, să-l contemple pe Creatorul și Mântuitorul ei; să înceteze să-i mai creeze portrete, sau să-l ignore, să-l combată, să-l ucidă.

Dacă omul încearcă să-l scoată din ecuația vieții pe Dumnezeu, va ajunge să se divinizeze el însuși. Sau, dacă va continua să se îndârjească în a perfecționa tehnica, aceasta ne va domina tot mai mult. În ambele variante, omul își dă singur cu stângul în dreptul, sau cum spun alții, mai apocaliptici, merge spre autodistrugere. Poate ar trebui să ne asemănăm mai mult cu japonezii, care sunt dintre cei mai împătimiți în perfecționarea tehnică, dar în același timp rămân profund ancorați în religia lor, în zen-ul lor și asta îi păstrează ca popor, viguroși și verzi chiar și la o sută de ani.

18 februarie: **GÂNDURI PRIMĂVĂRATICE**

De la o zi la alta, aerul devine mai cald; zilnic privesc termometrul, și când văd că gradele urcă, simt cum căldura de afară intră și în mine și aceasta îmi dă un sentiment plăcut, de confort mai mult interior decât fizic. Uneori, întâlnesc persoane parcă închise într-o carcasă invizibilă, care le păstrează bine corpul în interior, iar în afară nu emană nici căldură, nici răceală. Sunt altele, în schimb, a căror simplă prezență transmite o căldură

asemănătoare cu cea a sobei în care ard lemne. Îți vine să le îmbrățișezi, așa cum te lipești de sobă și nu vrei să te mai dezlipești de ea.

Cu toții așteptăm venirea primăverii, pentru a ne bucura de căldura și frumusețea ei. Acest anotimp trezește în mine nostalgia după persoane calde și frumoase, care să mă ajute să păstrez primăvara gândurilor și sentimentelor mele. La rândul meu, mă întreb ce eman în jur, ce simt alții în prezența mea. Unii mi-au spus că se umplu de liniște; alții nu mi-au spus nimic, dar nici eu nu i-am întrebat.

Cred că zilnic fiecare primim de la Cel de Sus o porție bună de căldură, lumină, de liniște sufletească și prospețime a gândurilor și sentimentelor. Ca și cele patru anotimpuri, și viața noastră are ciclurile ei. Acum se apropie primăvara, și cred că fiecare putem fi o prezență plăcută altora. Căldura inimilor și sentimentelor noastre, prospețimea și frumusețea gândurilor, toate acestea le putem oferi și celor cu care ne intersectăm zilnic. Astăzi putem fi un început de primăvară (măcar firav și timid, dar să fie), intrând astfel în sintonie cu aerul călduț și proaspăt de afară. Știu, cu o floare nu se face primăvară; dar, dacă fiecare dintre noi devine o floare, nu-i așa că primăvara a venit deja?

19 februarie: **DEMNITATEA**

Există ceva scris pe fruntea omului, care strălucește și-l face om adevărat, demnitatea. Cu ani în urmă am avut norocul să cunosc o profesoară care, din pasiune sau poate și pentru a-și ocupa în mod plăcut timpul liber, croșeta tot felul de obiecte de îmbrăcăminte și papucei pentru bebeluși. Iar când se apropia perioada Crăciunului, croșeta podoabe de pus în pom. Mi-au plăcut tare mult acele podoabe și am rugat-o să-mi croșeteze și mie, ceea ce a făcut cu mare drag. Când să-i plătesc, cu toate insistențele mele, nu a acceptat nici în ruptul capului să-i plătesc mai mult, deși prețul era cu totul derizoriu. Zâmbind, mi-a zis că este foarte mulțumită cu

acest preț pe care ea l-a stabilit, că o face din plăcere, iar la alte persoane mai nevoiașe, le oferă gratis. M-am uitat în ochii ei și am citit o bucurie adâncă și o mulțumire care mi-au pătruns în suflet. Îmi tot repeta că este foarte mulțumită cu acești bănuți, că îi ajunge salariul, și să fie sănătoasă ca să mai poată face și altădată bucurii altora.

Mi s-a întâmplat de mai multe ori să spun că salariul meu este mare; la auzul acestor cuvinte, cineva îmi zicea zilele trecute: „În sfârșit, aud și eu pe cineva că are salariu mare, că nu se plânge". Am rămas surprins și eu de propriile spuse și la fel m-am mai întrebat și în trecut, cum de am spus așa ceva. Tot încercând să aflu un răspuns la ceea ce am zis, am descoperit și izvorul de unde provine o astfel de afirmație, care, în sine nu am dorit niciodată să fie o laudă, să mă afirm eu în fața altora spunându-le cam așa, uitați-vă la mine, că o duc destul de bine. Originea unei astfel de afirmații stă în mulțumirea acestei profesoare cu salariul și rodul cinstit al muncii ei, în demnitatea care a împiedicat-o să alunece spre lăcomie și dorința de acumulare de bani sau bunuri.

Am afirmat de multe ori că mie Dumnezeu mi-a dat mult mai mult decât am nevoie. Dar, cred că mai mult decât bunuri materiale, eu am avut norocul și privilegiul să cunosc persoane care prin exemplul și felul lor de a fi m-au îmbogățit sufletește și m-au făcut să prețuiesc mai mult una din marile calități ale omului, demnitatea. Exemplul acestei profesoare (Dumnezeu să o țină sănătoasă și cu aceeași seninătate pe chipul ei!) se adaugă la cel al tatălui, care nu și-a însușit niciodată măcar un capăt de sârmă de la locurile de muncă, deși primea un salariu mizerabil. Și sunt mulți alți oameni în viața mea care mi-au arătat prin felul lor de a fi că adevărata bogăție e scrisă pe fruntea noastră și se numește demnitate.

Societatea noastră a cam luat-o hăisa cu pofta ei de arginți, de plăcere și putere. Adevărata noastră comoară și valoare este în altă parte; e scrisă (dacă există) pe fruntea noastră.

20 februarie: **ASTĂZI, FII FERICIT!**

De ce ne facem atâtea griji, de ce ne temem pentru ziua de mâine? A întârziat vreodată soarele să răsară, măcar o miime de secundă față de timpul stabilit de Creator când el trebuie să se ridice la orizont și să lumineze casele și frunțile noastre? A dispărut vreodată aerul pe care îl respirăm? S-a făcut nevăzută vreodată apa de pe pământ sau din norii care ne dau ploaia? S-au supărat pe noi pământul, pantele și animalele și nu ne-au mai fost de folos? A încetat vreodată vântul să bată, sau să adie, mângâindu-ne fața? De ce nu pricepem că am primit în dar o lume în care toate sunt foarte bune pentru ca noi să nu ne mai neliniștim, să nu ne mai facem atâtea griji?

De ce ne neliniștim pentru viața noastră, când ea este darul cel mai prețios pe care ni l-a făcut Dumnezeu prin părinții noștri? De ce nu ne bucurăm mai mult de trupul nostru, de toate calitățile lui, căci el este templul Duhului Sfânt și sălașul iubirii lui Dumnezeu? De ce privim cu neîncredere la semenul nostru, în loc să ne bucurăm de darul vederii, că putem vedea toate minunățiile acestei lumi? De ce suntem neliniștiți în inima noastră, în loc să ne bucurăm că o avem și să iubim cu toate puterile ei? De ce căutăm mereu frumusețea în afara noastră și nu o privim pe cea din interiorul nostru? De ce cerșim un dram de iubire, când noi suntem iubirea?

Îl căutăm pe Dumnezeu în cultul bisericii, între zidurile mănăstirilor, în sfaturile și rugăciunile călugărilor și preoților și uităm că templul lui Dumnezeu este în primul rând în noi, că sfaturile și rugăciunile altor oameni nu ne sunt de folos dacă noi nu ne sfătuim cu noi înșine, dacă noi nu facem din viața noastră un cult și o rugăciune îndreptată spre Domnul. Am construit atâtea biserici, dar multe din ele sunt mai tot timpul goale, sau aproape goale; de ce? Pentru că noi suntem goi de Dumnezeu, pentru că fugim mereu după credință, după iubire în alte părți, în alte locuri și uităm că noi trebuie să fim credincioși, că noi suntem iubirea întrupată a lui Dumnezeu.

Să ne întoarcem în casa inimii și sufletului nostru, căci acolo Dumnezeu a răsturnat carul bunătăților sale. Și dacă trecem prin fața unor case noi, mari și frumoase (mie mi se întâmplă asta zilnic), să ne gândim măcar o clipă că mult mai mari, mai proaspeți și frumoși sunt cei care locuiesc în acele case. Și dacă și astăzi privim spre soare și ne umplem plămânii cu aer proaspăt, să ne gândim cât de mare și luminos este Cel care l-a creat, și cât de important este El pentru viața noastră; fără aer putem trăi cel mult câteva minute, dar fără Dumnezeu dispărem în neantul dinaintea facerii lumii.

Astăzi, să fim fericiți, căci pentru aceasta ne-a creat Cel de Sus și pentru aceasta ținem umbră acestui pământ! Fericirea poartă chipul și numele tău, este în inima și gândurile tale.

21 februarie: **ÎNCREZĂTORI SAU INTERESAȚI?**

O vorbă din popor zice așa: „interesul poartă fesul”; dar despre încredere, ce se zice? Nu știu nicio zicală despre încredere.

Dacă înțelegem bine Biblia, atunci o să pricepem faptul că Dumnezeu a avut atât de multă încredere în noi încât a creat această minunăție de lume și ne-a pus-o la dispoziție, având o încredere totală că ne vom folosi de toate în mod înțelept și chibzuit, că vom împărți în mod echitabil tot ce am primit. Mai mult, a pus în noi din inteligența și voința lui, din libertatea lui, având încredere totală că ne vom folosi de aceste daruri la fel, cu înțelepciune și chibzuință.

M-am întrebat de multe ori dacă Dumnezeu a avut sau are vreun interes cu mine. Oricât mi-am scormonit mintea, nu am ajuns decât la această concluzie: Dumnezeu nu a avut și nu are nici cel mai mic interes. Cu mine sau fără mine, el este la fel de mare, atotputernic, atotștiutor, fericit și drept. Ba aș putea spune că lăsând ca și eu să apar în lumea aceasta, prin păcatele mele nu i-am produs decât dureri; și cum este atotștiutor, adică dinainte de conceperea mea știa acest lucru, mă întreb de ce a permis ca să mai apar și eu printre muritori. Răspunsul ar fi cam acesta: A avut

încredere în mine, deși, dându-mi darul libertății, s-a cam riscat în încrederea lui.

Nu vi se pare că fără credință, fără a pricepe măcar cât de cât cine este acest Dumnezeu care ne-a creat, relațiile dintre noi oamenii, ca și atitudinea noastră față de pământ, chiar și față de stelele de pe cer, s-ar baza mai mult pe interes, și mai puțin pe încredere? În lumea de astăzi, voi ce vedeți că primează, încrederea sau interesul? Înainte de anul 1989, fiindcă eram cu toții mult mai săraci, nu prea aveam pentru ce să ne gelozim și să ne mâncăm unii pe alții. De când ne-am procopsit cu tot felul de bunuri, am senzația că interesele au crescut foarte mult, iar încrederea devine o pasăre rară.

Cred că încrederea ne definește ca oameni, iar interesul rămâne un cuvânt legat mai mult de lucruri, de materie. Încrederea înnobilează inima și caracterul, ne dă demnitate, frumusețe și măreție. Interesul ne coboară între lucruri, în materie, și nu de puține ori în noroiul materiei, în vicii, sete de avere și putere. Încrederea, de exemplu, înseamnă să împrumuți pe cineva fără dobândă; interesul înseamnă să-i ceri înapoi împrumutul cu o dobândă cât mai mare. Încrederea înseamnă să te deschizi altora și să oferi din bogăția inimii și minții tale; interesul înseamnă să te apropii de altul doar fizic, dar inima și gândurile tale să rămână închise în lucrurile și egoismul tău.

Mi s-a întâmplat să relaționez cu oameni care mi-au vorbit de multe lucruri și probleme, dar care au rămas ermetici, închiși în ei înșiși, reci și distanți față de mine. Și chiar dacă îi știu de mulți ani, lumea lor interioară rămâne un mister și un spațiu închis și străin mie. Pentru ei, pot să exist, sau să nu exist; sau exist doar dacă au vreun interes cu mine. Încrederea ne definește și ne construiește ca oameni și ne apropie de Cel care ne-a creat; interesul ne schimbă în lupi hămesiți care s-ar mânca unii pe alții până la ultimul. Ce alegem să fim, încrezători sau interesați, oameni sau lupi?

22 februarie: **MERGI MAI DEPARTE!**

Viața este o luptă sau un concurs în care îți joci propria viață.

Dacă ai căzut, ridică-te, nu te târî; niciodată nu te târî, căci tu nu ești un vierme.

În afară de Dumnezeu, nu îngenunchea în fața nimănui.

Dacă norii tristeții se abat asupra ta, zboară dincolo de ei; îmbracă-ți fruntea în lumina soarelui.

Dacă ți se spune că ai pierdut la loteria vieții, tu să nu crezi; adevărul este doar în tine, nu în vorbele altora.

Nu te uita înapoi, nici la stânga, nici la dreapta; mergi drept înainte, căci la orizont viața te cheamă.

Dacă îți vine să plângi, mai bine cântă; viața nu este un bocet, căci încă nu ți-au sunat clopotele.

Cât de greu este să urci, cât de greu este să mergi cu picioarele rănite și cu inima în lacrimi! Este dură viața, ca o furtună, ca mareea care te trage spre largul mării; tu înoată contra ei, înoată căci țărmul există, te așteaptă.

Nu privi la oameni ca un cerșetor; viața îți aparține doar ție, nu cerși nimic de la nimeni.

Ai un glas, strigă, să te audă cerul; dar nu striga niciodată după ajutor, căci ajutorul este în tine.

Dacă ai căzut, ridică-te; trecutul a trecut, viitorul îți aparține, e în mâinile tale.

Dacă nimeni nu crede în tine, tu să crezi în visurile tale. Cine știe, poate cineva își va schimba părerea și va privi la tine ca spre un far de lumină.

Niciun drum nu este închis, atâta timp cât tu nu-l închizi; niciun joc nu este pierdut atâta timp cât nu renunți, cât nu trișezi.

Nicio viață nu este falsă, dacă nu porți mască.

În jocul vieții s-ar putea să pierzi totul, visuri și iluzii; când pierzi ceea ce nu ești, te câștigi pe tine, îți regăsești chipul, ți se luminează calea.

Până nu-ți vor trage clopotele, nu te târî, nu te opri, mergi mai departe!

23 februarie: **DESCHIDE-TE, ARATĂ-ȚI FRUMUSEȚEA!**

Văd o lume tare cuminte, cu capul plecat și gura închisă; mai ales de când i s-a pus masca pe gură. Nu prea mai aud râsete, nici glume, copiii nu mai zburdă în stânga și-n dreapta, tinerii nu mai merg în cluburi și discoteci; adulți nu mai merg la stadioane, să mănânce semințe, să comenteze și să-și încurajeze echipa favorită. La fel, nu prea se înghesuie lumea la teatru, operă filarmonică și în sălile de film. În biserici, nu este apă sfințită la intrare (covizii chiar știu să înoate?), și pe fiecare bancă sunt lipite cartoane cu indicații clare de distanțare a enoriașilor. Cu excepția vreunui nervos care înjură și claxonează în trafic, lumea este tăcută și cuminte. În schimb, televizoarele și internetul sunt mai vocale ca niciodată și nu obosesc deloc, nici ziua, nici noaptea.

De multe ori mi s-a întâmplat să mă întâlnesc cu unul sau altul (mai ales, alta), care au zis că se uită pe pagina mea de facebook. Și tot de atâtea ori le-am spus că aștept să-și spună părerea, să completeze cele scrise, să corecteze, să vină cu idei frumoase, cu propuneri etc. Și aproape mereu am primit același răspuns: Eu nu mă pricep; și apoi, să spun ceva ca să aibă alții ce comenta, de ce râde. Mulți avem în noi o teamă de a deschide gura care ne domină la fel de mult ca teama de covid. De ce?

De ce ne este teamă să scoatem vreo vorbă care ar putea să ne șifoneze imaginea impecabilă? Dar, chiar suntem impecabili? Suntem doldora de calități și lipsiți de defecte? Știu că este mai comod să stai pe canapea, să te uiți la televizor și să comentezi, să critici politicienii și să discuți verzi și uscate; dar, asta nu folosește la nimic și nimănui. A deveni om împlinit și a face ca lumea să fie un pic mai bună înseamnă să ieșim din comoditatea noastră, să ne suflecăm mânecile, să ne deschidem gura și să ne apucăm de treabă; și să spunem clar ce gândim, argumentându-ne cele afirmate.

Dumnezeu ne-a creat atât de frumoși, seducători chiar, dar dacă rămânem închiși, dacă ne acoperim gura, dacă nu ne deschidem

brațele, ochii și mai ales mintea, nu vom fi niciodată o floare care își deschide petalele și ne încântă pe toți cu frumusețea ei.

Viața este un meci, o competiție, un spectacol, dar dacă rămânem în afara arenei, a scenei și ne mulțumim cu locul nostru comod și călduț de pe scaun, vom rămâne simpli spectatori și nu ne vom juca propriul rol, pe care nimeni altcineva nu-l poate juca în locul nostru, nici chiar Dumnezeu. El, care ne-a creat fără noi, nu ne poate face fericiți fără colaborarea noastră, fără implicarea noastră directă și personală. El ne-a pus în mâini multe daruri, dar dacă stăm și doar ne uităm la ele, dacă le ferecăm într-un seif, vom rămâne ca un copac cu multe frunze, dar fără fructe.

În fața noastră este o lume întreagă; să mergem spre ea, spre inima fiecărui om, împărtășind cu el bucuriile și durerile, visurile și iluziile noastre. Viața este ca o mare pe care trebuie să o traversăm pentru a ajunge în portul fericirii. Vrem, nu vrem, trebuie să urcăm în barca propriei vieți, dar acolo fiecare avem o vâslă, iar dacă eu nu vâslesc, să nu mă doară mușchii, să nu-mi fac bătături în palme, un altul în locul meu va face bătături duble și va cădea ostenit, din cauză că eu am fost comod, sau m-am crezut șmecher.

Viața nu este un vis, dar dacă nu îndrăznim să visăm, pentru unul sau altul dintre noi viața se poate transforma într-un coșmar.

24 februarie: **CU TIMPUL AM ÎNȚELES MAI BINE**

Mă gândeam la anii (deja, mulți) în care am participat la nenumărate ședințe, întruniri, conferințe, dezbateri, simpozioane, manifestări culturale, religioase, de destindere sau socializare, procesiuni, solemnități, și multe altele. În copilărie sau adolescență, dacă mi-ar fi zis cineva că în viitor îmi voi ocupa timpul cu toate acestea, nu știu dacă aș fi fost foarte încântat de perspectivă.

Acum, privind înapoi, nu simt neapărat o mare satisfacție. Ceea ce simt mai acut este o nostalgie după altceva, și anume după prietenii profunde și pline de conținut, în care să împărtășesc cu

alte persoane visuri și planuri de viață. Trăiesc nostalgia unor amiciții în care, inimă lângă inimă, să fi trăit împreună împliniri sau insuccese, visuri frumoase sau iluzii amare.

Majoritatea activităților mele „de serviciu" sunt prezente în multe pagini rămase în dosare și arhive. Nu știu însă cât din inima mea este vie în inima altor oameni; nu știu câte din lacrimile altor ochi s-au scurs în ochii mei; nu știu câte din bătăile altor inimi au fost și sunt în bătăile inimii mele; nu știu cât din viața altor oameni este vie în viața mea.

Am avut și am parte de multe lucruri. În iureșul, învălmășeala și stresul cotidian, nu știu cât de mult avem parte de prezența altor persoane. Sunt oameni sus puși cu care am relaționat ani îndelungi, dar niciodată, sau aproape niciodată nu am fost împreună, de la inimă la inimă, măcar cinci minute.

Trăim într-o lume în care se petrec de toate, în care suntem invadați cu știri, evenimente, surprize multe, plăcute și neplăcute. Nu știu însă câți dintre noi avem privilegiul de a sta umăr lângă umăr cu o persoană cu care să privim liniștiți și fără grabă răsăritul și asfințitul soarelui. În mizeria aceasta numită pandemie, am reușit să ne apropiem unii de alții, sau ne-am înstrăinat și mai mult? Iar acum, colac peste pupăză, încă nu s-a terminat pandemia, că ni se livrează un bonus neplăcut, declanșarea războiului în vecinătatea noastră. Și noi, ce facem, cum trăim ziua de astăzi, în neliniște și frică, sau în comuniune de iubire cu cei dragi nouă?

Dragi feisbuchiști, mă bucur să fim împreună aici, și în afară de a ne edifica unii pe alți, vin cu următoarea sugestie: Ce-ar fi dacă în fiecare zi am încerca să intrăm în contact fizic măcar cu unul din prietenii din listă?

25 Februarie: **ÎN NOI SE ASCUNDE UN MIC PUTIN**

Nu intra în casa nimănui, decât dacă ești invitat, dar și atunci să pășești în ea desculț și cu grijă. Nu jindui la proprietatea altuia, căci nu ai niciun drept și nimeni nu ți-l va da vreodată, nici chiar

Dumnezeu. Această învățătură cred că ar fi trebuit să i-o spună patriarhul Chiril enoriașului său Vladimir.

Citesc tot felul de luări de poziție care condamnă invadarea Ucrainei de către trupele și tancurile Federației Ruse.

Cum își permite un stat ajuns sub papucul președintelui Putin să invadeze alt stat, un alt popor? Cum este posibil așa ceva?

Să-mi fie permise niște reflecții amare care îmi confirmă faptul că în fiecare dintre noi poate sălășlui un mic Putin. După căderea lui Ceaușescu, cum și-au permis românii să intre în CAP-uri și să le vandalizeze? Cine le-a dat dreptul celor care atunci aveau puterea, sau erau mai șmecheri, să distrugă economia din perioada ceaușistă, să fure tot ce se putea fura pentru a se îmbogăți ei, pentru a se privatiza cu bunurile furate de la stat, lăsând fără muncă multe milioane de români? Cum își permit politicienii și marii șmecheri ai acestei țări să continue să jecmănească tot ce pot și să facă legi care să le acopere nelegiuirile?

Văd că acum s-a indignat și președintele Johannis, dar cum de nu s-au indignat, atât el, cât și președinții anteriori, când firme și mari companii străine de țară și neam ne-au cotropit pământul și resursele, în strânsă colaborare cu cei care acum sunt indignați de invadarea Ucrainei? Nu am auzit niciun cuvânt de protest al autorităților noastre contra marilor corporații care au invadat această țară, făcându-și interesele lor, iar milioane de români au fost constrânși să caute un loc de muncă în alte țări. Acum ne este milă de ucraineni, dar de sărmanii români cu pensii de mizerie, de multele milioane de oameni fără un loc de muncă, cui i-a fost sau îi este milă?

I-aș întreba pe domnii noștri politicieni dacă au luat vreo măsură contra tuturor acelor străini care au transformat această țară într-un fel de colonie unde își joacă interesele, în colaborare cu cine? Cu cei care acum își manifestă indignarea contra lui Putin. Toți se arată solidari cu sărmanii ucraineni, și bine fac. Dar, ori sunt eu un mare aerian, ori am dreptate atunci când spun că de când mă știu nu prea am simțit solidaritatea demnitarilor noștri cu

propriul popor. Iar dacă sunt și excepții, acestea nu fac altceva decât să confirme o regulă.

Facem bine să ne arătăm îngrijorarea față de ceea ce se petrece în vecinătatea noastră, dar aici, în casa noastră, cam câte interese străine de binele nostru își joacă cei pe care i-am votat să ne apere și să ne promoveze interesele noastre, iar ei își văd mai mult de interesele lor? Un Putin mai mititel se ascunde în mulți dintre cei care acum strigă contra marelui Putin. În toată această ipocrizie (care mă revoltă) se îndeplinește acea vorbă din înțelepciunea populară: Hoțul strigă hoțul. Acum, președintelui Putin nu-i ajunge cât de mare este Federația Rusă pe care o conduce (domină). Tare mă tem că multor politicieni români, dacă ar putea să o facă, nu le-ar ajunge nici întreg teritoriul acestei țări.

În mulți dintre noi se ascunde un mic Putin. Pe acesta trebuie să-l punem cu botul pe labe; putem face aceasta și chiar trebuie să o facem, căci marii dictatori ai lumii au existat sau există fiindcă oamenii obișnuiți nu l-au ucis în inimile și gândurile lor.

26 februarie: **CINE SUNTEM NOI, CREȘTINII**

Noi, creștinii, am fost aleși și destinați de Dumnezeu pentru lucruri mari. Luminați de Duhul său, avem misiunea de a schimba fața acestei lumi, făcând-o mai asemănătoare cu chipul pe care și l-a sădit în fiecare om.

Aducem zorii unei noi umanități, pentru ca acolo unde se adună nori, umbre și întuneric, să fim purtătorii luminii sale. În fața oamenilor care vin la noi cu tunuri și arme, noi le venim în întâmpinare cu flori și-i îndemnăm să le pună în țevile puștilor și tunurilor lor. Noi suntem făcători de pace, căci suntem fii Dumnezeului păcii. Noi suntem blânzi și venim în fața celor răi și furioși cu gânduri de pace și împăcare, căci doar cei blânzi vor moșteni pământul. Noi suntem trimiși la toți cei înspăimântați, triști și fără speranță, pentru a le spune cuvintele Domnului: „Nu

vă temeți, Eu sunt cu voi în toate zilele până la sfârșitul lumii; Eu am învins lumea".

Noi, cei persecutați, ne unim cu toți persecutații lumii și ne rugăm pentru persecutori; îl rugăm pe Dumnezeu să-i ierte, căci nu știu ce fac. Noi, ce adesea neînțeleși, luați în râs și marginalizați, încercăm să-i înțelegem pe toți și să nu scoatem pe nimeni din inima noastră, nici pe cei care o rănesc. Noi, cei care de multe ori amestecăm pâinea pe care o mâncăm cu lacrimile care ne curg din ochi, oferim o pâine caldă și bună celor care nu o au.

Viața noastră este ascunsă în Dumnezeu; purtăm în noi bucuria și pacea lui, lumina și adevărul lui. Viață, lumină și adevăr, bucurie și pace dorim să răspândim în jurul nostru.

27 februarie: **GÂNDURI ÎNSÂNGERATE**

Este ora 6.30, iar la orizont, peste dealurile ce mă despart de oraș, cerul s-a înveșmântat într-un roșu sângeriu. Instantaneu, gândul mă duce la sângele vecinilor mei ucraineni, căci deasupra roșului care scaldă pământul stau nori negri, urâți și amenințători; sunt războinicii, soldații ruși, nu poporul rus. Iar în tot acest negru al norilor, se ascunde figura unui om, care nu se comportă ca om, ci ca un trimis al Celui Rău. În vecinătate, o cioară croncăne; parcă ar fi ordinele de război ale lui Putin, căruia nu-i ajunge cât de mare este imperiul pe care îl domină. Ca și înaintașul său, Stalin (ordinele lui au ucis cca șase milioane de ucraineni), noul dictator și bolnav de putere calcă peste demnitatea oamenilor și-i ucide pe cei care i se opun, care vor să-și păstreze identitatea lor, drepturile lor fundamentale pe care orice lege, orice stat trebuie să le respecte.

Este ora 7, și pe cerul incandescent-sângeriu răsare soarele; cred că acest soare va răsări și peste încercații noștri vecini și va spăla sângele din sufletele și viețile lor. Știu că urâta cioară va înceta să croncăne, iar pe străzile Kievului și ale întregii țări se vor auzi din nou râsetele copiilor. Eu cred că fețele îndurerate și

sufletele rănite, însângerate ale scumpilor noștri vecini se vor lumina din nou. Va răsări soarele și peste ei, căci demnitatea și drepturile cu care Dumnezeu ne-a binecuvântat pe toți nu pot fi distruse de niciun tiran.

Toți tiranii, într-o zi vor fi răsturnați de pe carele lor de luptă și vor fi înghițiți de moartea pe care o provoacă semenilor lor. Nimeni, niciodată nu a reușit și nu va reuși să omoare viața pe care Creatorul a sădit-o în om. Nu există nicio rațiune de stat, niciun motiv pentru a lua viața semenului tău. Viața este darul lui Dumnezeu; doar el o dă și doar el are dreptul să o ia, atunci când consideră de cuviință. Iar dreptul la proprietate, dreptul ucrainenilor la țara lor, este inviolabil. Tancurile și soldații trimiși de acest tiran nu au niciun drept să atingă pământul altei țări. Dar, se vede că urâtul năravul comuniștilor ruși nu a dispărut. În 1956 au intrat cu tancurile în Ungaria, iar doisprezece ani mai târziu în Cehoslovacia.

Noi, oameni normali, creștini care credem în Dumnezeul vieții, avem obligația morală ca în aceste ceasuri grele pentru frații noștri ucraineni să ne rugăm neîncetat să înceteze acest război, iar tiranul să nu mai poată ucide vieți nevinovate, să nu mai sfideze un popor, să nu-și mai bată joc de Dumnezeu și de oameni. Până când va înceta acest război, în rugăciunile noastre zilnice să adăugăm una pentru pace în Ucraina. Ar fi bine să facem și o faptă bună, sau de pocăință în acest scop.

28 februarie: **GÂNDURI BUNE (nu doar gânduri; fapte)**

De la vecinii noștri care se luptă pe viață și pe moarte pentru apărarea țării, neamului și libertății lor, noi, românii, ar trebui să învățăm să prețuim mai mult pământul strămoșesc cu tot ce este pe el, să ținem mai mult unii la alții (să nu ne mai înjurăm) și la libertatea noastră. Dacă rușii vor să subjuge o țară și un popor cu tancurile (au mai făcut-o și cu alte țări), este bine să fim mai înțelepți și să nu ne lăsăm conduși sau dominați de cei care prin

mass-media, politicieni și interese economice străine de binele nostru real, vor să ne transforme într-o masă de manevră, într-o colonie de care să se folosească cum vor ei. Invadarea Ucrainei trebuie să ne învețe cum să ne iubim propria țară, caci ea este mama noastră, iar când fiii ei o părăsesc și se risipesc în toate colțurile lumii, mama suferă și plânge; și plâng și bunii și străbunii noștri de sub pământ.

Mă înduioșează dragostea cu care românii îi primesc pe sărmanii refugiați. În cel de-al Doilea Război Mondial, românii și-au mai arătat odată dragostea față de cei atacați și invadați de dușmani; față de polonezii a căror țară a fost ocupată de naziști. Suntem un popor cu inimă bună care vine în ajutorul celor bătuți de soartă. De ce oare nu arătăm mai multă dragoste pentru sărmanii bolnavi, bătrâni, însingurați de lângă noi, din casele și localitățile noastre? Sunt atâtea suferințe printre noi, pe lângă care trecem zilnic, poate fără să mișcăm un deget; de ce? Nu trebuie să așteptăm totul de la politicieni sau de la administrația publică. În grupuri mai mari sau mai mici putem avea inițiative care vor schimba în mai bine viața noastră, a tuturor.

Și încă ceva important; înainte de a-i ajuta pe alții să sufere mai puțin, să avem grijă ca noi să nu devenim izvor sau cauză a suferințelor altora. Prin egoismul, nepăsarea sau micile noastre răutăți și capricii provocăm dureri celor de lângă noi; devenim un soldat rus (sau cecen?), un mic Putin pentru persoanele cu care împărțim aceeași casă și masă. Să ne examinăm viața mai bine și dacă este ceva de schimbat, sau de scos din gândirea și comportamentul nostru, să o facem, astăzi, începând cu această oră.

Martie

1 martie: EU CRED ÎN PRIMĂVARĂ

Astăzi este prima zi de primăvară calendaristică, dar o spun drept și direct: Nu știu ce mărțișor să-ți ofer; nu mă pricep la mărțișoare.

Pot însă să îți ofer din prea plinul inimii și gândurilor mele un mărțișor care este al meu; eu l-am gândit, eu l-am născut, iar el mă naște pe mine:

Este primăvară la mine în suflet pentru că eu cred, simplu și concret, în primăvară. Și acolo unde este doar gheață și zăpadă poate răsări un ghiocel, unul mic și plăpând, dar este un ghiocel alb, nevinovat care îmi vorbește despre puterea vieții de a răzbi într-o mare de frig și gheață.

Cred în tinerețea fără bătrânețe a vieții prezentă și în cel purtat într-un scaun cu rotile, într-un cărucior; spiritul lui este liber ca pasărea în zbor, iar mintea proaspătă și însorită ca o zi de primăvară.

Cred în întoarcerea la viață a celui căzut într-o comă profundă, care a vizitat împărăția morților, dar de acolo a fost readus de Domnul vieții în împărăția vieții fără de moarte.

Cred că și în cel mai nenorocit om, în cel mai decăzut, și în el licărește un dram de bunătate; și el poate să zâmbească precum un copil, și el poate să mângâie petalele unei flori și să le savureze parfumul.

Cred că primăvara îl așteaptă și pe cel ispitit să abandoneze cursa în frigul iernii. Primăvara îl ademenește plăcut, îi face cu ochiul, îl seduce pentru a-l purta pe drumul unui nou început.

Cred că la orice vârstă putem fi primăvărateci, cu flori proaspete în ramurile copacului vieții noastre, flori care promit o nouă rodire.

Cred că gândirea și inima noastră pot naște nenumărate primăveri. Cred că ochii noștri pot vedea în ceilalți, indiferent de vârsta pe care o au, copilul din ei, frumusețea și prospețimea lui.

Cred că vârsta scrisă în cartea de identitatea nu este și cea a inimii și gândurilor noastre. Prospețimea și frumusețea primăverii sunt mereu prezente în viața noastră, căci Dumnezeul din noi nu îmbătrânește niciodată.

Cred că primăvara revine mereu peste durerile noastre, mai vechi sau mai noi.

Primăvară, și astăzi, ca și ieri, îți spun bine ai revenit în viața mea!

Dragă feisbuchist(ă), să-ți fie viața o continuă primăvară, iar tu cea mai frumoasă floare a ei!

2 martie: **CONVERTIȚI-VĂ ȘI CREDEȚI ÎN EVANGHELIE!**

„S-a împlinit timpul şi s-a apropiat împărăţia lui Dumnezeu. Convertiţi-vă şi credeţi în evanghelie!” (Mc 1, 15)

Faptul că astăzi romano-catolicii primesc cenușa pe capul lor ne amintește că peste cel mult o sută de ani, nimeni dintre noi, cei din această frumoasă (puțin înzăpezită) zi de primăvară, nu va mai face umbră acestui pământ, ci va fi una cu pământul. Ziua de astăzi ne reamintește ce este esențial în viață: Nu vom dispărea în praf și cenușă, dacă viața ne-o ancorăm în cel care este Viața. Trăind în el, moartea va fi doar un pas, o trecere din timp în veșnicie. Și tot ziua de astăzi ne readuce aminte că nu vom deveni praf și cenușă dacă faptele noastre bune vor rămâne în memoria și viața urmașilor noștri. Vom continua să trăim prin binele pe care l-am făcut. Această zi, unică în anul bisericii, ne readuce la esențialul ființei și vieții din scurtul nostru pelerinaj terestru.

Știți că noi creștinii avem în comun cu musulmanii trei puncte esențiale ale credinței și vieții noastre? Rugăciunea, postul și faptele de caritate; toate acestea trei sunt intens predicate și

recomandate la acest început de Post Mare. Rugăciunea reprezintă înălțarea minții și inimii noastre la Domnul. În aceste zile în care gândurile se îndreaptă spre suferințele vecinilor noștri iar inima ne este plină de compasiune, ne rugăm pentru pace și încetarea acestui război absurd. Cred că acum nu este creștin pe fața pământului care să nu înalțe spre Dumnezeul păcii o rugă pentru greu încercatul popor ucrainian.

Trăim într-o epocă în care numărul supraponderalilor este îngrijorător de mare. Ce bine ne-ar fi dacă am mânca mai puțin și mai sănătos; și dacă am consuma mai puțin din licorile lui Bachus. Dar, mai important, mai necesar este postul minții și al inimii. Purificarea gândirii noastre de iluzii, de gânduri și imagini nesănătoase, iată postul de care avem mare nevoie. Și poftele inimii, dorințele, ambițiile și lăcomiile ei, bată-le vina! La ele să renunțăm și vom avea multă liniște în sufletele noastre.

Mă emoționează profund solidaritatea românilor cu sărmanele mămici care și-au luat pruncii de mână și fug din fața flagelului, a lui Goliat cel furios și răzbunător. Mă înduioșează solidaritatea oamenilor de pe toate meridianele globului și sunt convins că aceștia, ca și greu încercații ucraineni, vor avea câștig de cauză, vor învinge. Cred că și datorită acestei pandemii am învățat să fim mai atenți față de cei din jur și mai sensibili față de orice formă de suferință. Să continuăm pe calea solidarității și a faptelor bune. Ele fac viața mai ușoară celor aflați în suferință și reprezintă un atuu în fața lui Dumnezeu atunci când ne va chema la judecată: „Veniţi, binecuvântaţii Tatălui meu, moşteniţi împărăţia care a fost pregătită pentru voi de la întemeierea lumii! Căci am fost flămând, şi mi-aţi dat să mănânc, am fost însetat, şi mi-aţi dat să beau, am fost străin, şi m-aţi primit, gol, şi m-aţi îmbrăcat, bolnav, şi m-aţi vizitat, am fost în închisoare, şi aţi venit la mine!” (Mt 25, 34-36)

Post binecuvântat și rodnic tuturor romano-catolicilor! Pentru frații ortodocși și greco-catolici începe peste cinci zile.

3 martie: **IUBESC CUVINTELE CARE SEAMĂNĂ CU FLORILE**

Iubesc cuvintele care se seamănă cu florile, delicate, parfumate discret, vii, multicolore. Florile au existat înainte să mă nasc eu, înainte de părinții, bunicii și străbunicii mei; ele există dinainte de Adam și Eva, adică au ieșit direct din mâinile lui Dumnezeu. Cu bagheta lui magică și-a întins mâna peste tot pământul, a făcut un simplu gest, iar pământul, într-o clipită, s-a umplut de flori, una mai minunată ca alta. De aceea, prin parcuri și nenumărate alte locuri sunt puse plăcuțe cu această avertizare: „Nu călcați florile!"

Florile, ca și cuvintele, nu ne aparțin; ele sunt sfinte și aparțin Celui de trei ori sfânt și frumos. Nu avem niciun drept și nu folosește nimănui (cu atât mai puțin florilor și cuvintelor) să le călcăm în picioare, să le mutilăm, să le rănim. De mici, învățăm să vorbim, dar nu noi creăm cuvintele, ci doar le învățăm. Ceea ce ele exprimă, există din prima clipă a creației. Noi nu suntem creatori de cuvinte (de fapt, nu creăm nimic), nu le inventăm, ci doar le descoperim, așa cum Columb a descoperit America, nu a creat-o. Atenție mare în folosirea cuvintelor; să nu strivim aureola lor minunată cu bădărănia sau mândria noastră! Când folosim un cuvânt, mai ales dintre cele importante precum om, adevăr, frumusețe, bine, iubire și nenumărate altele asemănătoare acestora, să fim atenți și grijulii în pronunțarea lor.

Din păcate, prea mulți oameni folosesc cuvintele în felul cum le deplâng cântecul lui Dalila, „Paroles". De când cu explozia mediatică, lumea este prea plină de cuvinte. Și spațiul cibernetic este plin de cuvinte. Și toată propaganda cu pandemia, acum și cu războiul din Ucraina, a invadat urechile și creierii oamenilor cu o infinitate de cuvinte. Și cu cât se spun mai multe cuvinte, cu atât este mai greu de cunoscut adevărul din spatele lor. Noi am învățat foarte bine să vorbim, dar nu prea am învățat să spunem adevărul; aici e marea problemă, marea provocare, marea ipocrizie umană.

Adevărul cuvintelor, ca și cel al florilor, există dinainte de noi. Atenție mare la folosirea cuvintelor; s-ar putea să rănim adevărul

lor și să-i rănim și pe cei care le aud. Cine are urechi de auzit, să audă și mai ales să înțeleagă.

Să avem cu toții o frumoasă zi de primăvară în inimile și... în cuvintele noastre!

4 martie: **VIAȚA CA DĂRUIRE**

Viața; să ai ce mânca și un acoperiș deasupra capului, în care să te simți în siguranță, și, dacă se poate, să nu fii singur. Cam atât să însemne viața? Sau, mai pragmatic și individualist, duși de val, considerăm viața ca acumulare de bunuri și bani.

Cred că o viață adevărată nu se măsoară în cât ai acumulat, în cât ai pus deoparte, ci în cât ai oferit, în cât de rodnică a devenit viața ta. Ne putem asemăna cu un pom, care este cu atât mai apreciat, cu cât produce mai multe roade, pe care, se înțelege, nu le mănâncă el, ci alții. La fel cum este și floarea, cu cât are mai mute petale, frumoase și strălucitoare, cu atât bucură mai mulți ochi și mai ales, inimi.

Viața adevărată înseamnă nu acumulare, ci dăruire generoasă; mai mult, înseamnă dăruire de sine. Așa cum soții, dăruindu-se unul altuia, nasc o nouă viață. De fapt, la bază, la rădăcină, viața omenirii reprezintă un rod al iubirii, al dăruirii unei femei față de bărbatul ei, și invers.

Viața este și un risc; să oferi, să te dărui fără a avea garanții absolute că oferta, dăruirea ta va fi apreciată, primită cu recunoștință. Garanția succesului nu ne-o oferă nimeni; produsele alimentare, bunurile de diferite feluri sunt însoțite și de o anumită garanție sigură. Viața omului, în schimb, rodnicia ei nu poate fi garantată; și totuși, doar riscând putem fi rodnici. Dacă riști, poți câștiga; dacă nu riști, sigur pierzi. Aceasta este o vorbă plină de înțelepciune.

Avem nevoie de încredere, ca cineva să nu ne dezamăgească; înainte de a pune problema astfel, este bine să ne întrebăm dacă

noi prezentăm încredere, dacă noi nu dezamăgim. Înainte de a cere, oferă!

Adevărata viață creștină nu se reduce la anumite practici religioase, ci, după exemplul lui Isus Cristos, înseamnă și deschidere, dăruire generoasă, a veni în întâmpinarea celuilalt și a-i oferi nu doar ceva, ci a te oferi pe tine, din timpul și viața ta, pentru binele lui.

Viața creștină nu se reduce la a nu greși, a nu comite erori, ci a face binele, a te oferi ca o pâine caldă, a bucura privirea și viața altora, așa cum fac florile.

Față de Dumnezeu, păcătuiesc grav toți aceia care nu folosesc talanții primiți de la el, ci îi îngroapă în pământ, pentru ca apoi să-i ofere intacți Creatorului: „Am ascuns talántul tău în pământ. Iată, ai ce este al tău!" (Mt 25, 25)

Vom fi astăzi un pom plin cu roade, sau o floare gingașă și delicată?

5 martie: **CIVILIZAȚIE, ÎNCOTRO?**

Suntem mândri de cuceririle, tehnica și standardul nostru de viață și ne luptăm din răsputeri să adunăm bani pentru încă un autoturism (sau unul mai performant) și pentru multe alte lucruri care ne umplu casa și nu mai știm unde să le punem.

Dumnezeu ne-a dat iarba câmpului ca să pășim pe ea, să o simțim verde și proaspătă sub tălpi, iar noi acum, când pășim pe iarbă, ne luăm încălțări de protecție și avem mare grijă să nu ne urzicăm; problema este că mulți nu mai știu cum arată urzica.

Dumnezeu ne-a lăsat câmpul ca să-l lucrăm, copacii ca să învățăm de mici cum să ne urcăm în ei, să devenim agili și cu mușchii tonifiați, dar iată că în civilizația și comoditatea noastră am ajuns cu musculatura fleșcăită, cu încheieturile oaselor care încep să scârțâie de pe la treizeci de ani. Înainte, corpurile noastre erau puternice, zvelte și trase prin inel, pentru că munceau pământul (uneori, prea din greu). În civilizația noastră avem tot

felul de utilaje agricole, dar ne-am cam rotunjit, ținem diete și cea mai mare grijă a multora este propria lor grăsime; și nu sunt puțini cei care când se privesc, cad în depresii profunde.

Ne-am îngrămădit la orașe, unii peste alții, invadați de mașini, învăluiți în zgomot și smog, călcând pe beton și asfalt. Am părăsit pajiștile și pădurile umbroase, pentru a locui la orașe unde avem lumină de la bec, căldură sau răcoare prin telecomandă, iar dacă privim mai îndelung soarele, ne dor ochii sau ni se arde pielea. Nu mai bem lapte pe care să-l mulgem direct de la țâța vacii, ci deschidem ușa frigiderului și bem lapte pasteurizat și degresat. Am senzația că și sufletele noastre s-au speriat de condițiile în care le ținem subjugate și au fugit care încotro, locuind acum pe flori, contopindu-se în cântecul păsărelelor, adăpostindu-se prin luminișuri și locuri izolate, liniștite. Iar dacă au rămas captive în trup, nu se simt bine deloc, iar noi încercăm să le liniștim apelând la psihologi și tot felul de specialiști în ale psihicului.

Am senzația că nouă, oamenilor, cele mai înțelepte ființe din toată creația, nu ne mai place să fim așa cum ne-a făcut Dumnezeu. Nu mă refer la faptul că nu ne mai place de pielea în care am fost îmbrăcați și o decorăm cu tatuaje și piercing-uri. Mă refer la faptul că în libertatea pe care omul și-o arogă, bărbatul vrea să fie femeie, și invers, ba am inventat și un gen neutru. În deșteptăciunea noastră nătângă și mândră creăm o civilizație în care nu ne mai ajunge ce ne-a dat Creatorul și-i adăugăm alte ingrediente: arme, droguri, prostituție, smog, zgomote, minciună, dictaturi, omoruri, gelozii, bombe atomice și multe alte rele. Nu ne place paradisul pământesc pe care ni l-a lăsat Dumnezeu și pactizăm cu diavolul, pentru ce? Pentru a aduce cumva domnia Celui Rău? Chiar ni s-a urât cu binele pe care Domnul l-a sădit în toți și în toate?

Acum, pământul Ucrainei este călcat de cizma dușmană a soldaților lui Putin. Este o mare problemă, o mare criză; dar o să se termine. Mă întreb însă când și cum vom reuși noi, oamenii, să refacem sănătatea planetei Pământ, mama noastră comună,

sănătate pe care tehnica, setea de înavuțire și putere, prostia și răutatea noastră au atacat-o destul de grav. Când și cum vom reveni la sănătatea și frumusețea minții și a chipului cu care ne-a înveșmântat Creatorul încă de la Adam și Eva? Aceasta este marea problemă, mult mai amplă și mai gravă decât războiul din Ucraina. Ucrainenii vor reuși să trăiască mai bine când nu-l vor mai simți în coastă pe Putin. Noi nu vom reuși să trăim mai bine dacă îl scoatem pe Dumnezeu din ecuația vieții. Sunt absolut convins de asta; altfel, nu aș fi înșirat toate aceste cuvinte.

Știu însă că în fiecare zi, inclusiv astăzi, 5 martie, suntem capabili să revenim puțin mai mult decât ieri la înțelepciunea pe care Creatorul a sădit-o în toți și în toate. Succes!

PS: Când am terminat de scris aceste gânduri, un soare frumos și blând și-a trimis de după dealuri razele direct pe fața și fruntea mea; adică e de acord cu ce am spus și mă mângâie, mă binecuvântează. Sunt happy!

6 martie: **IUBIREA, ESENȚA VIEȚII**

Dacă oamenii ar iubi, cuvântul singurătate nu ar exista în dicționarul niciunei limbi; sau, oricum, nu singurătatea referitoare la oameni, ci doar la animale sau plante. Singurătatea nu are conținut, ci exprimă un gol, o lipsă, un fel de pustiu interior a cărui cauză este esențial lipsa iubirii. Dacă nu iubești, ești singur cu tine însuți, cu egoismul tău. Dacă nu ești iubit, iarăși ești singur, căci nu exiști în inima și viața altora.

Iubirea ne animă, ne ajută să creștem și să devenim din ce în ce mai plini de viață, de rodnicie, de frumusețe. Cu cât iubim mai mult, mai intens, cu atât creștem ca oameni; mai mult, Dumnezeu crește în noi.

Este posibil să stai la fereastra casei tale și să te uiți afară, pe drum, să vezi dacă nu vine cineva să te viziteze. Dar dacă cel așteptat este iubit de tine, el este deja prezent în inima, în gândurile și faptele tale; este parte din tine. Au durat ani după moartea

mamei mele când eu o vedeam în fața ochilor, îi simțeam prezența în casă, lângă mine; îi auzeam glasul. Ea nu era moartă pentru mine, căci iubirea ce i-o purtam (i-o port și acum și i-o voi purta mereu) o făcea parte integrantă a vieții mele.

Ceilalți oameni, chiar dacă sunt vii, dacă nu-i iubești, pentru tine sunt morți deja. Unde se termină iubirea, începe împărăția morții. Avem nevoie nu de mai multe lucruri (pe mulți, lucrurile ne dau afară din casă), ci de mai multă iubire. Zilnic ne rugăm Tatălui de sus să ne de-a pâinea cea de toate zilele. Pâinea fără de care murim cu toții este iubirea. Pe aceasta să o punem zilnic pe masă și să ne hrănim din ea. Și fiindcă iubirea este numele lui Dumnezeu, această pâine cu cât o împărțim mai generos cu alții, cu atât crește și se înmulțește mai mult.

Astăzi, iubește și fă ce vrei!

7 martie: **FII OM!**

Purtăm în noi locurile în care trăim și lucrurile de care ne înconjurăm.

Să îmbrățișezi copacii, căci tulpina lor te va învăța să rămâi statornic și drept în fața furtunilor și vremurilor rele.

Să privești cerul senin și înstelat pentru a nu uita să zbori; să fii o pasăre în zbor, un vultur sau chiar un condor. Să privești și cerul înnorat, pentru a nu uita că în viață mai vin și nori care îți acoperă soarele; dar el rămâne mereu acolo, sus, și la timpul potrivit va străluci din nou pe drumul tău.

Să asculți vânturile, să-ți ciulești urechile și la cele mai simple adieri, ca să poți auzi glasul celor fără de glas.

Privește-i pe oameni direct în ochi, nu prin sticla ecranelor. Cine vede lumea prin sticlă, ochii lui vor deveni de sticlă, nu vor mai și nici să plângă, nici să se umple de bucurie.

Bea apă proaspătă, rece și cristalină direct din izvor; așa vei fi și tu un izvor pentru toți cei însetați.

Mănâncă o pâine proaspătă, din grâu curat; așa vei fi o pâine pentru cei flămânzi.

Umblă desculț prin iarba câmpului și plimbă-te printre flori; așa vei oferi prospețime și frumusețe celor care îți ies în cale.

Învață de la greier, când singur ești să cânți; așa vei ști să cânți celor însingurați.

Dacă nu mai ai glas, poate ai vorbit prea mult, sau poate nu ai nimic de spus, căci nu ai învățat să asculți, să te îmbogățești din ascultare. Dacă privirea ta este stinsă, poate nu ai privit îndeajuns stelele și lumina soarelui. Dacă ochii tăi nu sunt plini de fericire, de puritate și candoare, nu ai privit îndeajuns copiii, nici nu ți-ai curățat sufletul și conștiința în baia spovezii.

Nu scormoni printre gunoaie și nu-ți umple capul cu vești rele. Păstrează-ți mintea curată, și așa vei oferi altora curățenia gândurilor și vești bune.

Avem tot mai multe stații de alimentare a mașinilor cu carburant. Din nefericire, crește numărul oamenilor cu rezervorul gol, fără vlagă sufletească, ofiliți ca o plantă atacată la rădăcină de coropișnițe. Hrana minților și sufletelor noastre sunt cărțile bune, școlile serioase, cultura profundă, rugăciunea, credința și harul lui Dumnezeu. De mașini, nu avem nevoie în fiecare zi (cu unele excepții), dar de hrana minții și a sufletului, da. Și dacă pentru trup și minte avem nevoie de vacanțe și concedii, sufletul nu intră niciodată în vacanță și nu are niciun concediu.

Și cred că ar trebui să apreciem mai mult un om care merge pe jos la serviciu, sau cu bicicleta, decât unul care și pentru a merge prin vecini învârte cheia mașinii în contact. Un om puternic este cel care are totul în mintea și inima lui, chiar și atunci când nu are nimic pe el sau lângă dânsul.

8 martie: **ȚIE, FEMEIE, FLOAREA RECUNOȘTINȚEI ȘI INIMII MELE!**

Astăzi, în Ziua Internațională a Femeii, să privim spre ea cu ochii lui Dumnezeu, în planul și lucrarea lui: "Şi l-a creat Dumnezeu pe om după chipul său. După chipul lui Dumnezeu l-a creat; bărbat şi femeie i-a creat." (Gen 1,27). Bărbatul nu poate exista fără femeie și nici femeia fără bărbat. El este un dar pentru ea, și ea pentru el. Femeia nu poate fi înțeleasă pe deplin decât în misterul creării ei pentru bărbat, așa cum bărbatul nu poate fi înțeles decât raportându-se la femeie. Omul deplin înseamnă bărbat și femeie în același timp.

Îți mulțumesc, femeie-soție, pentru că îți unești în haina albă a nunții destinul tău cu al unui bărbat, într-o dăruire totală, născând viața pe pământ și slujind-o cu iubirea inimilor și sângelui vostru.

Îți mulțumesc, femeie-fiică și femeie-soră, pentru că porți în familie și societate bogăția sensibilității, feminității, intuiției, generozității și statorniciei tale!

Îți mulțumesc, femeie-muncitoare, pentru munca și lupta ta în societate. Tu unești rațiunea cu sentimentul, ca viața omului să nu-și piardă misterul și farmecul ei. Tu trebuie să fii mai prezentă nu doar la cratiță, ci în toate domeniile vieții sociale, economice, culturale, artistice și politice.

Îți aduc mulțumire, femeie-consacrată, care după exemplul celei mai mari dintre femei, Mama lui Cristos, te deschizi iubirii divine, ajutând Biserica și întreaga omenire să trăiască nunta și nuntirea ei cu Dumnezeu.

Îți mulțumesc, femeie, pentru că ești femeie! Prin feminitatea ta îmbogățești lumea, o faci mai frumoasă, mai sensibilă, mai delicată, ca o floare. De aceea, astăzi, îți oferim flori. Eu îți ofer floarea recunoștinței și inimii mele.

La mulți și fericiți ani tuturor femeilor!

9 martie: **AM NEVOIE DE O POVESTE**

Au trecut zeci de ani de când s-a întâmplat, dar nu uit nici astăzi fețele nedumerite și ușor sceptice ale unor persoane dragi mie (le-am pierdut urma) cărora le spuneam că omul este bun, iar dacă se comportă cu răutate, aceasta o face doar din cauza unei educații greșite sau a unor rele ce i s-au întâmplat. Ajunge însă să fie educat într-o manieră corectă, iar rezultatul va fi acela că omul va redeveni bun, așa cum este din natura lui. Acelor două surori le-am repetat de mai multe ori această teză, convingere a mea despre om, iar ele totdeauna m-au privit, cum am zis, cu un scepticism care intenționa să-mi spună următoarele: O să te lămurești cu timpul și o să pricepi că ai cam fost aerian când ai susținut această teză.

Zilele trecute m-am trezit visând ceva interesant; este un vis cu ochii deschiși. Se făcea că eram în Ucraina, într-un bloc avariat grav de bombardamentele soldaților ruși. Nu știu ce căutam eu acolo într-o cameră a acelui bloc. Vedeam însă un soldat rus înarmat cu o kalașnikov, stând după zidul unei ferestre și țintindu-i pe ucrainenii din blocul vecin. Și a reușit să împuște destul de mulți. Deodată, în încăpere a apărut un copilaș ucrainian plângând și țipând cât îl ținea gura la soldatul rus, implorându-l să nu mai împuște oamenii din blocul vecin, căci acolo sunt părinții și neamurile lui. Și ce s-a întâmplat mai departe? Soldatul rus s-a întors spre copilașul cu ochii înlăcrimați și țipând de durere; l-a privit îndelung și deodată a izbucnit în plâns. S-a aplecat spre copil, l-a luat în brațe, l-a strâns la piept și a început să-l sărute și să-i ceară iertare pentru tot ce făcuse. Plângeau în hohote, și copilul ucrainian și soldatul rus. Eu eram tot speriat într-un colț al camerei, tremurând de frică, dar plânsul lor m-a făcut și pe mine să plâng și să-l implor pe soldat să nu mai împuște oameni nevinovați, să nu ucidă părinții acelui copilaș. Iar el, rusul, urla de durere, își cerea iertare de la copil; a căzut în genunchi în fața lui și să lovea cu capul de pardoseala camerei.

M-am trezit speriat din acest coșmar, iar după ce m-am liniștit, nu știu de ce în minte mi-a venit ceea ce am povestit la începutul

acestor rânduri. Și știți la ce mă mai gândeam? La mamele soldaților ruși; cred că toate sunt adânc îndurerate de ceea ce fac copiii lor și se roagă lui Dumnezeu să revină cât mai repede la casele lor. Continui să cred în ceea ce le spuneam cândva acelor două surori care mă priveau nedumerite și puțin sceptic când le ziceam că, din natura lui, omul este bun, iar dacă săvârșește și răul, este de ajuns să învețe o lecție bună și totul se îndreaptă în viața lui.

Oare să fie aceasta doar o poveste? Dacă într-adevăr, este doar o poveste, eu cred că am nevoie de ea pentru a avea suficiente motive să doresc să fac încă umbră acestui pământ.

Voi ce credeți despre toate acestea?

10 martie: **ATENȚIE MARE LA MASS-MEDIA!**

Este adevărat că mă atrage calitatea încălțămintei marca Benvenuti (mai casc ochii și prin magazinele Marelbo, că doar sunt român), dar nu pricep de ce contul meu de poștă electronică trebuie să fie bombardat cu reclame de încălțăminte de la această firmă. Și sunt șmecheri cei din spate, de la butoane: Dacă nu mai accesez site-uri cu reclame de la această firmă, îmi livrează imediat alte oferte, de la alte firme, foarte variate și tentante. Apropiindu-se primăvara, nu știu ce mi-a venit și mă uitam după biciclete (am una destul de bună); din nou, căsuța poștală și alte căutări pe internet au fost însoțite de nenumărate reclame cu biciclete. Nu știu cum să dau de șmecherii din spate, de la butoane și să-i denunț la tribunal pentru agresarea minții și privacy-ului meu, a libertății mele de gândire și acțiune. Ca să nu creadă însă cineva că am alunecat pe panta intoleranței sau fundamentalismului, precizez faptul că astăzi, uitându-mă pe pagina de facebook, am constatat dispariția scurtăturii către „covid-19”. Asta, de doi ani încoace a stat lipită de pagina mea mai tare decât un timbru lipit bine pe plic. Am încercat în fel și chip să scap de ea, dar nu am reușit. Acum, văd că a dispărut și-mi

vine să strig de bucurie și să-i iert puțin pe șmecherii de la butoane; dar, cum v-am zis, nu pot nicidecum să dau de ei.

Nu știu dacă ați uitat sau nu că în luna noiembrie a anului 2014, d.l Johannis, în cursă spre Cotroceni cu d.l Ponta, a câștigat președinția cu ajutorul Facebook-ului. Șmecherii din spate, de la butoane au știut cum să atâțe, să alimenteze sentimentul alegătorilor de a se crede mari, în cazul de față, de a-i da peste bot domnului Ponta (că este un escroc și trebuie penalizat) și, implicit, să-l voteze pe domnul Johannis; ceea ce s-a și întâmplat. La fel, anterior, în campania în care era domnul Băsescu (a plâns la retragerea lui Stolo) cu Adrian Năstase și Mircea Geoană, șmecherii de la butoane i-au spus lui Adrian prin gura lui Traian: „Adriane, nici nu știi cât de mic începi să fii!", și așa a fost. Iar domnului Geoană, cu ajutorul mașinațiunilor conduse de șmecherii de la butoane, i s-a pus întrebarea „Mircea, unde ai fost aseară?"; fiindcă nu prea a putut să răspundă, a pierdut prezidențialele, deși, inconștient fiind, i-a strigat soției „Mihaela, iubirea mea, am învins", pentru ca a doua zi dimineața să bea din cupa amară a dezamăgirii.

Am urmărit puțin cursa prezidențială din SUA în care a câștigat domnul Trump. Mamma mia, cum a fost porcită în media doamna Hilary! Și cât de bine au orchestrat șmecherii din spate, Cambridge Analytica, toată această campanie! Cum au știut să-i atâțe pe anti-Hilary-ști și indecișii să-l voteze pe Donald Trump; și așa s-a întâmplat.

Nouă, oamenilor, ni se livrează un drog, cel al „puterii democratice", iar noi, creduli și cedând unui impuls primordial gregar, mușcăm nada și cădem în plasă, convinși fiind că am decis soarta noastră și a țării; iluzii! Puterea mass-mediei a ajuns arma principală în mâinile celor care ne conduc din spatele scenei. Mă tem că și actualul război intră tot mai mult în mâinile aceluiași angrenaj, acelorași rețele setoase de dominare, livrându-le oamenilor drogul plăcut al convingerii că sunt actorii principali ai jocului, ai vieții. Este posibil ca președintele Zelenski să se

considere un erou împreună cu ucrainienii săi; este posibil ca noi să ne credem importanți în acest război, deschizându-ne inima, portofelul și ușa casei pentru sărmanii refugiați. Am însă temerea că suntem cu toții marionete în mâinile marilor păpușari, iar adevărul unei lumi democratice, libere, să fie, de fapt, un vis în care ne încăpățînăm să credem. Dar dacă l-am pierde și pe acesta, ce ne-ar mai rămâne? Disperarea, depresia? Sunt deja prea mulți depresivi în această lume.

Atenție mare la tot ceea ce auzim și vedem! S-ar putea să nu auzim adevărul adevărat și să vedem ceea ce vor alții să vedem. Fiindcă suntem cu toții în Postul Mare, ne-ar prinde tare bine o detoxifiere mediatică.

11 martie: **DOAR ÎMPREUNĂ SUNTEM PUTERNICI**

Cred că la televizor, sau, mai nou, în internet, mai toți am văzut cum vânează un leu o gazelă sau o antilopă în savana africană. Stă pitit și o pândește pe cea mai slabă, sau pe cea care rămâne mai la distanță de turmă. Cu cât este mai departe de turmă, cu atât este mai expusă pericolului. Mă înduioșează soarta acestor animale, cum ajung să fie sufocate de gura leilor și apoi devorate cu toată cruzimea. Privind astfel de scene, mi-am zis că ele fac parte dintr-o lege universală valabilă și pentru om. Mai precis, cred că lucrurile stau la fel și cu noi, urmașii lui Adam și ai Evei. În Biblie, cartea Genezei ne spune că atunci când șarpele ispititor a venit la Eva, aceasta nu era în brațele lui Adam, nici alături de el, ci singură. Și ce ne surprinde este și faptul că în momentul când s-a trezit față în față cu urâtul și periculosul șarpe, nu a simțit nevoia să strige după ajutorul lui Adam, așa cum face orice copil și om normal când este în pericol (strigă după ajutor). Ea a rămas singură față în față cu ispititorul. Oare se considera invulnerabilă în fața șireteniei lui? Oare nu se temea că acesta o va mușca? Nu știm ce gândea în inima ei. Fapt este că a căzut în extazul minciunii șarpelui și a mușcat din fructul pomului din care Dumnezeu îi interzisese să

mănânce. Și ca răul să fie total, deși după ce a mâncat, a văzut că nu este ca Dumnezeu, cum o amăgise șarpele, i-a dat și lui Adam să mănânce.

Păcatul intră în omul singur. Când ne izolăm de ceilalți, chiar și cu mintea, cu gândul, devenim slabi și victime ale răului. Izolarea, singurătatea sunt pentru suflet boli la fel de grave ca și cancerul. Cum era Adam înainte de crearea Evei? Trist, însingurat. Văzându-l, Dumnezeu însuși a zis că nu este bine ca omul să fie singur. Starea de solitudine a inimii ne îmbolnăvește. Un om în inima căruia nu locuiește nimeni devine un pustiu fără apă, fără vegetație; devine victima propriei singurătăți. Leul atacator pentru el este propria singurătate; aceasta îl va ucide.

Comuniunea (nu doar a fi alături de cineva) gândurilor și inimilor noastre, o comuniune clădită pe iubire, dragoste de adevăr și frumusețe, ne face ființe puternice. Tocmai de aceea, rămâne atât de valabil dictonul latin „divide et impera" (dezbină și stăpânește); aceasta este tactica diavolului, o tactică imbatabilă. Și tocmai din acest motiv, un nume principal al lui Dumnezeu este Emanuel, adică „Dumnezeu cu noi". Cu El în suflet și gând, suntem protejați de atacul Celui Rău. Iar El și-a construit templul prezenței sale în inima fiecărui om, adică cu cât vom fi mai aproape de inima celuilalt, cu atât vom fi mai puternici și mai puțin expuși dinților și gurilor flămânde ale ispititorilor. De exemplu, dacă merg singur la Palas, sunt ispitit de multe lucruri pe care le văd în vitrine sau galantare. Dacă însă sunt cu o persoană, discut cu ea și nici nu am timp să mă uit la toate „ispitele" din jur, pe lângă care trec. Nu vi s-a întâmplat la fel?

Opusul dezbinării este comuniunea, adică Biserica. Să ne întrebăm cât de aproape suntem de biserica din care facem parte prin botez și cât de uniți suntem cu toți cei cu care participăm duminica, sau în zilele de lucru, la Sfânta Liturghie? Ce știm noi despre viața lor și ei despre a noastră? Cu câți dintre ei, am băut măcar o cafea sau un ceai?

12 martie: **LASĂ-TE ÎNVEȘMÂNTAT ÎN SOARE**

Culoarea roz, este neapărat una feminină? Culorile nu au gen, dar o simbolistică a lor, da. În dimineața aceasta, înainte de ora 7, soarele mi-a îmbrăcat casa într-un roz de o delicatețe care mi-a fermecat sufletul, privirea și simțurile. Acum, când scriu, soarele s-a înveșmântat într-un auriu de 24 karate și se îndreaptă spre un fel de alb pal, transparent; din ce în ce mai mult devine lumină pură. Soarele este maestrul desăvârșit al culorilor, iar vraja și farmecul lor ne înveșmântează pe noi, locuitorii acestei planete, binecuvântați de un astru care nu degeaba în antichitate a fost inclus în rândul divinităților, ba chiar în fruntea lor. Zeus al grecilor este mic pe lângă Sol invictus (Soarele neînvins).

Delicatețea, gingășia, frumusețea discretă a îmbrăcămintei roz, toate acestea sunt raze din soare cu care fetița, domnișoara, femeia se înveșmântează și este atât de frumoasă, ca soarele dimineții. Auriul este nobil, demn, curat, pur, valoros; o valoare care nu se pierde și nu scade nici în cele mai grele crize prin care poate trece nu doar economia și finanțele, dar mai ales istoria noastră, a oamenilor. Soarele ne înveșmântează în această nobilă și divină culoare pentru a ne readuce aminte originea și menirea noastră, de a fi și rămâne nobili, chiar și atunci când în buzunar nu avem nici măcar cinci bani. Și mai este albul abia perceptibil, transparent, mai este lumina pură în care totul este transparent, clar, limpede, fără nicio umbră. Soarele ne înveșmântează în această, să o numim culoare în care vedem totul clar, iar noi înșine suntem transparenți, puri, aproape desăvârșiți, așa cum am ieșit din mâna Creatorului.

Culorile soarelui, ale îmbrăcămintei și ființei noastre au vraja, farmecul și misterul lor, iar adevărul lor profund nu se vede cu cei doi ochi, ci cu ochiul interior, cel al inimii.

Astăzi, lasă-te înveșmântat în soare; astăzi, fii soarele cuiva drag inimii tale!

13 martie: **SUNTEM OAMENI AI PĂCII**

Toți ne rugăm pentru pace în Ucraina, și bine facem. Cred în puterea rugăciunii; ea străbate norii războiului și ajunge la tronul păcii lui Dumnezeu. Când va înceta războiul, nu știu. Poate nici președintele Putin nu știe când va fi constrâns să își îngroape securea războiului. Știu bine însă altceva: Pacea din inima mea și din relațiile cu ceilalți depinde în primul rând de mine, nu de NATO, sau de alte decizii ale puternicilor lumii.

Una din marile mele bucurii și satisfacții interioare le-am trăit atunci când alții mi-au spus că în prezența mea trăiesc un sentiment de liniște și pace.

Am neliniști și frământări interioare, am multe aspirații, ofuri și bucurii pe care le știe bine doar inima mea, dar în sufletul meu domnește pacea. Nu am gânduri de revanșă, nici de nu știu ce revendicări; nu vreau să demonstrez nimănui cât de mare sau de important sunt, căci știu bine că sunt un simplu muritor. Vreau doar ca Dumnezeu să mă binecuvânteze cu pacea lui, și pe cât pot, să port și altora pacea primită în dar de sus.

Pacea lumii se construiește cu pacea fiecăruia dintre noi. Ce frumos și edificator este să vedem acum atâția români care nu au nimic contra ucrainenilor și le vin în ajutor cu tot ce pot. Într-un anume fel, cred că ceea ce construim acum cu vecinii noștri este mai important și mai durabil decât ceea ce, eventual, ar construi soldații și armele lor.

Noi, creștinii, suntem purtători ai păcii lui Dumnezeu, pentru că El ne binecuvântează cu pacea sa. Menirea noastră nu este atât de a ridica blocuri și case mărețe, ci de a edifica o lume a păcii în inimile, gândurile și viața noastră de fiecare zi. Pacea nu înseamnă doar absența războiului, ci edificarea unor relații sănătoase, frumoase și rodnice între noi, începând din intimitatea ființei noastre, continuând cu familiile și apoi construind o țară în care politicienii să nu se mai acuze între ei, iar cetățenii să aibă tot felul de inițiative care să ne apropie mai mult unii de alții.

Pace înseamnă să te doară când cineva suferă și la modul cel mai concret să faci ceva ca să-l doară mai puțin, sau să-l ajuți să scape de durere. Astăzi, dacă nu poți face un bine unui ucrainian, fii purtător de pace pentru cel de lângă tine, din casa ta, cu care stai la masă.

14 martie: **ÎN ORICE RĂU SE POATE ASCUNDE O LECȚIE DE VIAȚĂ**

După doi ani de zile în care ne-am văzut din spatele ecranelor, astăzi mă întorc în amfiteatru, să-i văd din nou față în față pe dragii mei studenți. Simt o mare bucurie care-mi animă ființa, dar este o bucurie înăbușită de durerile acestor doi ani de semi-sclavie și manipulare. Ca de niște haine vechi și nefolositoare, încerc să mă eliberez de un balast interior, de o mulțime de frustrări și nemulțumiri care mi-au marcat acești ani de așa-zisă pandemie. Am crezut și cred în ea tot la fel de mult ca în fericirea comunistă.

Una din marile lecții pe care mi-a dat-o acest timp a fost aceea de a nu lăsa ca cineva sau ceva să-mi sechestreze viața. Gândirea, trupul și sufletul meu, ființa întreagă îmi aparține și tot ceea ce s-a petrecut mi-a fost și o lecție, și avertisment în același timp, să nu îmi las nici gândirea, nici faptele „vaccinate" de nu știu care „binefăcător" al vieții mele. Mi-a rămas întipărită în memorie fața domnului care mi-a introdus serul în corp. Avea o față cam tristă și puțin abătută și nu părea convins de gestul pe care îl făcea. Eu, mai puțin decât el eram convins de eficacitatea serului din seringa lui.

Am întâlnit persoane în vârstă care priveau cu nostalgie în viața lor și regretau faptul că „a zburat viața", că le-a scăpat ca o pasăre dusă de vânturi pe care ei nu le-au putut opri. Cu ce m-am ales din acești doi ani de pandemie? Cu o sănătate mai puternică decât înainte de covid? Nu știu. În plus, eu, ca și mulți dintre noi, am mâncat covizi din plin. Dacă am fi puțin mai înțelepți și ne-am analiza viața mai în profunzime, am descoperi că de multe ori am încercat să prindem fericirea la fel cum am încerca să ducem apă

cu o coșarcă. Sau ne este frică să privim propria viață exact așa cum este ea?

Viața este darul Domnului și ne-a fost dată pentru a-l iubi pe El și semenii noștri. În iubirea Lui și a oamenilor; mai mult, în iubirea întregii creații constă esența vieții. Prin iubire devenim mai oameni și ne apropiem mai mult de inima lor. Iubirea înseamnă dăruire, deschidere altruistă și generoasă, unire a inimilor. Dăruindu-ne, vom constata că viața nu ne zboară din mâini ca o pasăre scăpată din colivie, ci ne umple de bucurie și satisfacție interioară. Acești doi ani m-au învățat mai bine că prioritară nu este purtarea măștii, ci comunicarea de la inimă la inimă cu cel de lângă mine, iubirea, sau măcar respectul pe care trebuie să-l am față de orice om. Acești doi ani m-au învățat că frica și neîncrederea în oameni sunt dușmani de moarte care mă paralizează. M-au mai învățat apoi că în viață nu sunt responsabil doar față de mine, ci și față de cei de lângă mine. Și înainte eram atent la cei din jur. Acum însă, constat că atunci când sunt aproape de cineva, indiferent cine ar fi el, simt o bucurie profundă însoțită de un fel de atenție care înainte parcă nu erau atât de prezente în relațiile mele.

Repet, deși acești ultimi doi ani i-am trăit ca într-un fel de captivitate, constat că durerile, contradicțiile și paradoxurile pandemiei m-au făcut mai bun. În mine, parcă s-a produs un fel de miracol și metamorfoză de care încep să fiu tot mai conștient. Să se verifice oare acel înțelept dicton: „tot ce nu te distruge, te întărește”? Știți ce cred? În orice rău nu se ascunde un bine; dar se poate ascunde oportunitatea unei lecții de viață plină de înțelepciune.

15 martie: **EMOȚIE SAU STARE INTERIOARĂ?**

Mi s-a întâmplat de multe ori să mă aflu la mese deosebite, în care starea de veselie și bucurie a mesenilor să fie la cote maxime. Toți își zâmbeau, râdeau și se bucurau, se îmbrățișau, se pupau de parcă erau cei mai buni prieteni de pe lume. Însă este știut faptul că

emoțiile și bucuria pe care mesenii și-o arată cu o anumită ocazie, nu înseamnă că acele sentimente marchează relațiile de lungă durată dintre dânșii.

Ce vreau să spun? Emoțiile nu reprezintă profunzimea ființei noastre, nu redau adevărata noastră față, iar insistența cu care mentalități și atitudini atât de frecvente ale oamenilor bazate prevalent pe emoții, pe primul impuls nu reprezintă identitatea lor, ci doar niște măști sau clișee de gândire și comportament superficial, uneori fariseic și ipocrit.

Fascinația pe care ai putea-o exercita asupra cuiva poate declanșa atașamentul, iar uneori chiar dorul. Dar toate aceste emoții sau sentimente se pot transforma în aceeași persoană în uitare, desconsiderare sau chiar ură. Într-un anume fel, emoții are și câinele (adesea este mai fidel decât omul), însă ceea ce trebuie să cultivăm în noi cel mai mult sunt stările interioare, ale spiritului, starea sufletească. Iar aceste stări se cultivă prin exercițiul constant al virtuților. Condus doar de „emoții", un stejar nu ar rezista în fața înghețului sau căldurilor excesive, ca să nu mai zic de furtuni și vijelii. Însă acest arbore are în el o „stare" puternică, viguroasă care-l face să dăinuie și cinci veacuri peste nenumărate vijelii și vremuri foarte aspre. Așa este și cu starea interioară a omului. Aceasta nu se bazează în primul rând pe emoțiile pe care le simte, ci pe virtuțile pe care le cultivă zi de zi, de-a lungul întregii vieți. Emoțiile puse la baza relațiilor dintre oameni degenerează adesea în conflicte și tot felul de rele; sunt perisabile ca un produs alimentar care scos câteva ore din frigider, se alterează și chiar devine periculos pentru sănătatea omului. De exemplu, relația mirilor încheiată prevalent pe emoții și simple sentimente conduce adesea la divorț. Avem atâta singurătate între oameni, despărțiri și depresii pentru că multe relații zidite mai mult pe stări emotive decât pe stări interioare, spirituale profunde și construite îndelung și cu mult efort.

Apoi, în sine, emoțiile sau sentimentele nu sunt bune sau rele, ci depind de felul cum sunt înțelese și trăite, sau, într-un termen

economic actual, gestionate. Emoțiile sunt reacții normale ale corpului și nu ar trebui să ni le inhibăm, să luptăm contra lor, ci mai degrabă să învățăm cum să ne folosim de ele. Astăzi, sunt mulți psihologi sau cvasi, care vorbesc prea mult sau chiar trăncănesc pe tema „naturii spirituale" a emoțiilor. Emoțiile nu aparțin spiritului, ci corpului nostru și modului său de a reacționa la tot felul de factori externi. Le putem asemăna cumva cu apa care din natura ei, în contact cu aerul la 0 grade, reacționează prin înghețare.

Au emoțiile un sediu, un centru? O fi plexul solar, sau inima? Bătăile inimii, fluturii din stomac sau nenumărate alte emoții le putem controla printr-o gândire sănătoasă, prin diferite exerciții fizice, prin meditație și rugăciune și multe alte practici. Toate împreună trebuie să ne conducă spre o stare interioară profundă și puternică, determinantă pentru un om puternic.

PS: Să avem grijă: primul pas la o postare pe facebook se numește like (îmi place); nu vă opriți la el, mergeți la următorul, „comentează", căci acesta poate alimenta o stare interioară, mult mai importantă decât like sau dislike.

16 martie: **SUFLETUL MEU ÎL PREAMĂREȘTE PE DOMNUL!**

„Maria a spus: Sufletul meu îl preamărește pe Domnul şi duhul meu tresaltă de bucurie în Dumnezeu, Mântuitorul meu" (Lc 1, 46-47). Fecioara mamă Maria și-a descoperit sensul vieții în a-l preamări pe Dumnezeu, adică a urcat pe treapta cea mai de sus a existenței umane, acolo unde omul îl laudă pe Creatorul său pentru tot ceea ce i-a dat, dar mai ales pentru tot ceea ce El reprezintă în viața lui.

Aș dori să remarcăm semnificația verbului a preamări; el este format din două cuvinte care puse alături au sensul de a face mare, cât mai mare. Ce anume să faci mare? Să-i faci lui Dumnezeu un spațiu cât mai mare în viața ta. Îl preamărim pe Dumnezeu atunci

când îl lăudăm și declarăm că cerurile și întregul univers nu-l pot cuprinde, dar preamărirea cea mai bună este atunci când el cuprinde întreaga noastră viață, când, într-un fel, viața nu o mai considerăm proprietatea noastră, ci i-o oferim lui, dorim ca el să fie prezent în toate fibrele ființei noastre și în tot ceea ce spunem și facem. „Toate spre mai marea slavă a lui Dumnezeu", este motoul iezuiților.

Astăzi ne propunem să mâncăm, să nu suferim de frig și sete, să muncim cinstit și multe alte lucruri necesare și frumoase. Dar, să facem din întreaga noastră ființă și viață un act de preamărire a Creatorului și Mântuitorului nostru, reprezintă sublimul existenței pământești și anticamera paradisului.

M-a surprins neplăcut adevărul unei afirmații făcută acum câteva zile în urmă de un confrate preot: În apostolatul meu de 20 de ani, zicea el, am constatat la mulți creștini faptul că nu există niciun progres în viața lor: Nu sunt capabili să-i ofere lui Dumnezeu mai mult de o oră pe săptămână, când vin la sfânta Liturghie. În rest, toate celelalte ore ale zilelor și nopților le dedică activităților lor, problemelor de fiecare zi. Lui Dumnezeu, atât sunt capabili să-i ofere, o oră pe săptămână; și nu care cumva, Liturghia să dureze mai mult de o oră, căci în acest caz încep repede să-și piardă răbdarea. Viața multora, privită dintr-un anume unghi, confirmă spusele lui, adevăr de care cei mai mulți nici nu-și dau seama.

Pe mine m-a surprins semnificația verbului a preamări, prin care Fecioara mamă Maria își definește existența: Preamărirea lui Dumnezeu pentru lucrările pe care le-a săvârșit nu doar în viața ei, ci în intimitatea cea mai profundă a trupului ei, în sânul ei: Întruparea Fiului lui Dumnezeu. În gândurile și sentimentele noastre, în adâncul ființei noastre Dumnezeu și-a zidit templul prezenței sale. Iată motivul profund pentru care viața ar trebui să fie o continuă preamărire a Celui ce se „întrupează" în noi. Din iubire, doar din iubire, Dumnezeu se unește cu noi mai profund decât o fac soții în actul conjugal. Ca răspuns, din iubire, doar din

iubire viața noastră cea mai adevărată și intens trăită înseamnă să-i facem un loc cât mai mare Celui unit cu noi în toate, în afară de păcatele noastre.

Existența fiecărui om cuprinde și tristeți, frici, căderi și tot felul de probleme; niciun muritor nu este scutit de ele. Însă, cu cât îi vom face loc mai mare lui Dumnezeu, cu atât ne va umple cu bucuria prezenței sale. Preamărirea lui înseamnă bucuria, entuziasmul, rodnicia vieții noastre; a mea, care îți scriu aceste cuvinte, și a ta, care le citești.

Te rugăm, Doamne, să inspiri faptele noastre şi să ne ajuţi să le împlinim, aşa încât Tu să fii începutul şi înfăptuitorul tuturor lucrărilor noastre. Prin Cristos, Domnul nostru. Amin.

17 martie: **CÂT DE MINUNAȚI SUNTEM!**

Cum a început viața noastră? Printr-un mare gest de iubire al părinților noștri. Cum a apărut primul om pe pământ? Printr-un mare gest de iubire a Creatorului, redat de o alegorie plină de farmec și mister în același timp. În această povestire ar trebui să ne surprindă plăcut un detaliu, și anume acela că în nările lui Adam, Dumnezeu a suflat suflare de viață, ceea ce sfinții părinți spun că nu este doar aerul care intră în plămâni, oxigenează sângele și alimentează viața trupului, ci este însuși Duhul Sfânt trimis în ființa noastră. Să ne începem viața în acest fel; ce oameni minunați suntem! Duhul Sfânt ne animă viața, ne luminează mintea și înflăcărează inima noastră.

În alegoria creării noastre, a tuturor urmașilor lui Adam, mai este un detaliu important: Dumnezeu l-a cufundat pe om într-un somn adânc (ca într-o anestezie generală), apoi a luat o coastă din Adam, cea mai aproape de inima lui, a cusut rana din pieptul lui și din acea coastă a creat-o pe Eva. Iar Adam, când s-a trezit din acel somn, văzând-o alături, a exclamat „Aceasta, în sfârşit, este os din oasele mele şi carne din carnea mea” (Gen 2, 23). În exclamația lui Adam este cuprinsă întreaga lui iubire și admirație pentru

capodopera pe care Creatorul i-a oferit-o în dar, ca însoțitoare de viață, la bine și la rău, în sănătate și în boală, până când moartea îi va despărți.

În viață, totul este dar. Noi înșine suntem un dar, un rod al iubirii părinților, la care se adaugă darul divin: Duhul lui Dumnezeu, cel prezent în fiecare bătaie a inimii, în fiecare respirație, în fiecare gând și în pașii pe care-i parcurgem pe planeta Pământ. Și am mai primit un dar, un însoțitor sau însoțitoare de viață, egal(ă) în demnitate, drepturi și îndatoriri. Căci știe Domnul că nu este bine ca omul să fie singur; știe mai bine decât știm noi, muritorii.

Alegoria creării noastre nu ar fi completă dacă nu i-am adăuga un alt detaliu important: Strigătul acela plin de iubire și admirație a lui Adam la vederea Evei este și strigătul mirelui Cristos față de mireasa lui Biserica (poporul celor botezați și, într-un sens larg, întreaga umanitate). Eva este din coasta lui Adam; noi suntem din coasta, din rănile Fiului lui Dumnezeu, cufundați în suferința și moartea lui și ridicați cu El la o viață nouă. Dacă în crearea Evei din coasta lui Adam asistăm la prima nuntă de pe pământ, din jertfa glorioasă a lui Isus Cristos începe nunta lui Dumnezeu cu mireasa lui, umanitatea.

Viziunea biblică despre om și omenire este inefabilă, adică divină. Noi, mai mult decât un boț de carne, sau de humă, suntem capodopera divinității. Aceasta nu o spun eu, într-un exces de fantezie optimistă, ci o spune Sfânta Carte.

Să avem cu toții o zi minunată!

18 martie: **MÂINE, TOTUL VA FI MAI FRUMOS DECÂT ASTĂZI**

Ceea ce este mai frumos în viață, urmează să se întâmple.

Și în dimineața aceasta, soarele a apărut de după dealuri și mi-a luminat chipul, spunându-mi bună dimineața cu razele lui blânde și călduțe. Mâine, însă, va fi și mai frumos și mă va îmbrățișa mai

vesel, mai plin de lumină. De multe ori l-am asemănat pe Dumnezeu cu soarele, luminându-mi zilele, mângâindu-mă cu blândețe, încălzindu-mi ființa, îmbrățișându-mă cu o căldură și gingășie care îmi dau emoții, așa cum mă îmbrățișa mama când eram micuț; se uita în ochii mei cu drag și-mi zâmbea.

Visez viața ca o îmbrățișare a lui Dumnezeu, una plină de lumină, căldură și gingășie. Continui să visez o lume peste care coboară mereu lumina și căldura cerească, îmbrățișându-ne pe toți, luminându-ne chipurile și încălzind inimile noastre.

Când mă trezesc, primul lucru pe care-l fac dimineața este să privesc pe fereastră; uneori este încă întuneric, dar de cele mai multe ori văd lumina soarelui și o dulce mângâiere mă pătrunde ușor, înlocuind liniștea somnului. Mă simt învăluit în lumină, într-o căldură plăcută care-mi dă o stare de liniște și pace a inimii și gândurilor.

Visez un mâine mai frumos decât astăzi, cu oameni și mai buni, care se iubesc mai mult, se bucură mai mult împreună și nu mai sunt atât de grăbiți și agitați. Visez o lume veselă, cu fruntea senină și ochi frumoși, prin care li se vede sufletul și mai frumos. Știu că oamenii sunt frumoși și buni; continui să cred că cei mai puțin buni, sau cei răi sunt, de fapt, niște sărmani cu inima bolnavă, rănită, niște sclavi ai unor patimi de care vor să se elibereze, dar nu știu cum.

Continui să visez că mâine soarele va străluci și în viața acelora care astăzi nu văd decât nori. Căci, ceea ce este mai frumos în viață urmează să se întâmple. Lumea de mâine va fi mai frumoasă decât cea de astăzi, iar contradicțiile prezentului, neliniștile și fricile lui nu mă înspăimântă. Apropo, în ultimii doi ani, singurele momente când m-a dominat frica au fost la câteva zile după ce s-a decretat începutul pandemiei. Au durat doar vreo două, trei zile în care am crezut că pot fi covizi și pe clanța ușii; dar, mi-am revenit repede.

Eu cred că unul din marile daruri pe care ni le-a făcut Creatorul este cel al visului, al visării cu ochii deschiși. Iar o vorbă pe care o

consider plină de înțelepciune spune așa: Viața nu este un vis, dar fără visuri devine un coșmar.

Nu vreau să cuprind tot prezentul în mâinile mele; nu vreau să încătușez miracolul vieții cu mintea mea. Eu cred cu tărie că Dumnezeu este prezent în lumea aceasta, așa cum a fost de când a făcut-o și va rămâne mereu la cârma ei. Prezența lui este ca soarele din această dimineață, iar mâine va fi și mai frumos. Și tu, cel care vei citi aceste rânduri, mâine vei fi mai frumos decât astăzi. Și dacă ai fi lângă mine, nu mi-ar ajunge o viață să-ți descopăr toată frumusețea pe care Creatorul a sădit-o în tine.

19 martie: **FERICIREA ESTE O PROBLEMĂ A INIMII**

Dintre nenumăratele amintiri care mi-au rămas despre oamenii din Germania, una este un fel de vierme care nu s-a liniștit nici acum. Ieșit din sărăcia comunistă a țării mele și ajuns în opulența occidentală, nu i-am priceput niciodată pe germani (nu doar ei), de ce se plângeau că viața este grea și căutau toate stațiile peco, să o găsească pe cea unde benzina sau motorina era mai ieftină cu un pfenig decât la celelalte. Cu timpul, am priceput că eu nu sunt diferit de germani, căci în prezent am mult mai multe lucruri decât aveam cu zeci de ani înainte, dar nu știu dacă sunt mai liniștit, mai fericit. Dacă am un scaun tapițat, mă gândesc că mi-ar trebui un fotoliu. Dacă mașina are 12 ani, și merge încă foarte bine, mă întreb cum aș putea să o schimb cu una nouă, sau cât mai nouă. Dacă în copilărie, a fost ca un miracol vizita mea la Iași, acum mă tot frământă gândul să merg în Australia, să văd cangurii de acolo.

Cred că fericirea pornește de la a fi mulțumit cu ceea ce ai și mai ales cu ceea ce ești. Românii au acum mult mai multe lucruri decât în timpul lui Ceaușescu, dar nu-i văd mai fericiți. Iar această lecție ar trebui să ne facă pe toți mai înțelepți. Generațiile tinere mai ales își planifică viața în funcție de ceea ce au și mai puțin de ceea ce sunt. O comparație: Perioada comunistă a propovăduit modelul omului împlinit ca fiind omul comunist, acel om care

crede într-o ideologie, un partid, un conducător. Era un model bazat pe un ideal. Modelul actual al omului fericit este cel capitalist, adică al omului care are, care acumulează bunuri și nu vrem în ruptul capului să pricepem că împlinirea omului nu este în ceea ce are, ci, repet, în ceea ce este el.

Bunurile materiale sunt simple lucruri, iar noi suntem ființe vii cu o inimă care nu poate fi fericită, oricâte bunuri am avea. Fericirea merge nu pe drumul acumulării de bunuri, ci exact în sensul opus, prin dăruirea lor, prin împărțirea lor cu ceilalți. De exemplu, dimineața, fericit nu ești atunci când deschizi dulapul din bucătărie și vezi că ai o mulțime de sortimente de cafea, ci în a savura cafeaua cu cineva drag inimii tale.

Fericirea este o problemă a inimii; să ne păstrăm inimile intacte, căci bunurile, mai devreme sau mai târziu, se deteriorează. Atenție mare la sănătatea inimii, căci din ea pornesc mulțumirea și fericirea noastră.

20 martie: **ELIBEREAZĂ-TE DE FRICA ZILEI DE MÂINE**

Cu ce sentimente privim ziua de mâine? În vremea adolescenței sau tinereții, suntem optimiști și încrezători, căci viața colcăie în noi, stăm sub acoperișul casei părinților, sau într-un cămin a cărui taxe le plătesc tot părinții, iar noi cântăm fără griji precum greierul. Încep însă anii maturității, când grija pentru ziua de mâine începe să se cuibărească în mintea și sufletul nostru, iar liniștea interioară slăbește, somnul nu mai este atât de profund și nici digestia nu mai funcționează cum trebuie.

Grija zilei de mâine se transformă într-un fel de frică care ne domină viața cam de pe la douăzeci de ani și nu vom mai scăpa de ea toată viața. Nu știu dacă ne dăm seama că mai toți angajatorii și cei din structurile de conducere ale statului se folosesc de acest sentiment al fricii pentru ziua de mâine (mai mult, îl alimentează) pentru a-i domina pe oameni și a-i aservi scopurilor lor. Iar cei mulți, simplii muritori, fac orice pentru a fi siguri, stăpâni pe ei

înșiși, pe ziua de astăzi și pe cea de mâine, ceea ce însă nu prea le reușește.

De ce nu vrem să înțelegem că viața este ca apa pe care oricât am încerca să o ținem în căușul palmelor, tot ne scapă printre degete. Și dacă nu suntem stăpâni nici măcar pe prezent, de ce ne înscriem în această cursă nebunească de a stăpâni viitorul? De ce nu vrem să pricepem că în cel mai fericit caz, putem stăpâni doar clipa prezentă, dar și aceasta este mai scurtă decât o clipire de ochi?

Frica pentru ziua de mâine stă la baza tiraniilor, a zgârceniei, exploatării muncii celorlalți oameni, a multor și mari nedreptăți. Niciodată nu ne vor ajunge pensiile și salariile, niciodată nu vom fi mulțumiți cu ceea ce avem și mereu vom dori mai mult; de ce? Pentru a ne asigura un mâine fericit, dar nu vrem să pricepem că ziua de mâine nu stă în puterea noastră, ci rămâne mereu un dar venit de sus. Eliberarea de frica zilei de mâine și trăirea clipei prezente reprezintă calea spre fericire.

Nu vă îngrijoraţi, spunând: «Ce vom mânca? Ce vom bea?» sau «Cu ce ne vom îmbrăca?»! Căci pe toate acestea le caută neamurile [păgâne]; dar Tatăl vostru ceresc ştie că aveţi nevoie de toate acestea. Căutaţi mai întâi împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea lui şi toate acestea vi se vor adăuga! Deci nu vă îngrijoraţi pentru ziua de mâine, căci ziua de mâine se va îngriji de ea însăşi! Ajunge zilei răutatea ei" (Mt 6, 31-34)

20 martie: **ELIBEREAZĂ-TE DE FRICA ZILEI DE MÂINE**

Cu ce sentimente privim ziua de mâine? În vremea adolescenței sau tinereții, suntem optimiști și încrezători, căci viața colcăie în noi, stăm sub acoperișul casei părinților, sau într-un cămin a cărui taxe le plătesc tot părinții, iar noi cântăm fără griji precum greierul. Încep însă anii maturității, când grija pentru ziua de mâine începe să se cuibărească în mintea și sufletul nostru, iar liniștea interioară slăbește, somnul nu mai este atât de profund și nici digestia nu mai funcționează cum trebuie.

Grija zilei de mâine se transformă într-un fel de frică care ne domină viața cam de pe la douăzeci de ani și nu vom mai scăpa de ea toată viața. Nu știu dacă ne dăm seama că mai toți angajatorii și cei din structurile de conducere ale statului se folosesc de acest sentiment al fricii pentru ziua de mâine (mai mult, îl alimentează) pentru a-i domina pe oameni și a-i aservi scopurilor lor. Iar cei mulți, simplii muritori, fac orice pentru a fi siguri, stăpâni pe ei înșiși, pe ziua de astăzi și pe cea de mâine, ceea ce însă nu prea le reușește.

De ce nu vrem să înțelegem că viața este ca apa pe care oricât am încerca să o ținem în căușul palmelor, tot ne scapă printre degete. Și dacă nu suntem stăpâni nici măcar pe prezent, de ce ne înscriem în această cursă nebunească de a stăpâni viitorul? De ce nu vrem să pricepem că în cel mai fericit caz, putem stăpâni doar clipa prezentă, dar și aceasta este mai scurtă decât o clipire de ochi?

Frica pentru ziua de mâine stă la baza tiraniilor, a zgârceniei, exploatării muncii celorlalți oameni, a multor și mari nedreptăți. Niciodată nu ne vor ajunge pensiile și salariile, niciodată nu vom fi mulțumiți cu ceea ce avem și mereu vom dori mai mult; de ce? Pentru a ne asigura un mâine fericit, dar nu vrem să pricepem că ziua de mâine nu stă în puterea noastră, ci rămâne mereu un dar venit de sus. Eliberarea de frica zilei de mâine și trăirea clipei prezente reprezintă calea spre fericire.

Nu vă îngrijoraţi, spunând: «Ce vom mânca? Ce vom bea?» sau «Cu ce ne vom îmbrăca?»! Căci pe toate acestea le caută neamurile [păgâne]; dar Tatăl vostru ceresc ştie că aveţi nevoie de toate acestea. Căutaţi mai întâi împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea lui şi toate acestea vi se vor adăuga! Deci nu vă îngrijoraţi pentru ziua de mâine, căci ziua de mâine se va îngriji de ea însăşi! Ajunge zilei răutatea ei” (Mt 6, 31-34)

21 martie: **NU SUNT VEDETĂ; TU EȘTI?**

Îmi place să citesc, atât în cărți, dar mai ales în inimile oamenilor, căci tare multe lucruri bune și frumoase am învățat de la ei. În lumea internetului, mai ales, îmi este dat adesea să citesc expresii care mă neliniștesc: „Cel ce nu te iubește așa cum ești, nu te merită", „Fii ceea ce simți, ceea ce gândești", „Nu contează ce cred alții despre tine", „Urmează-ți instinctul, vocea interioară", „Nu asculta pe nimeni, tu îți ești singurul stăpân" și multe altele asemănătoare. Nu zic că în toate acestea nu există și o parte de adevăr, dar în ele se ascunde și unul din marile rele care domină timpurile noastre de așa-zisă libertate și democrație: Egoismul. Și în relație cu Dumnezeu, pentru un egoist, prioritar nu este ce-i spune Domnul, ci ceea ce gândește sau crede el.

În comunism, exaltarea omului atinsese culmi satanice. În capitalismul actual, este cam aceeași Marie, doar că și-a schimbat pălăria. Nenumăratele training-uri, cărțile și cursurile de dezvoltare personală, introspecția, descoperirea sinelui și eu-lui nostru profund, toate conțin pericolul idolatrizării propriei persoane. Priviți-i pe toți acei politicieni care se cred foarte importanți pentru binele țării, dar care sunt atât de goi în interiorul lor, atât de falși și ipocriți. De ce? Deoarece și-au construit un fals portret al personalității lor, urmând îndeaproape (conștient sau inconștient) expresiile menționate la început. Cred că întregul nostru mod de a gândi trebuie corectat din rădăcini, pentru a putea combate plaga egoismului, urcat de mulți la rangul de idolatrie.

Paradoxul cultului idolatric al persoanei este acela că nu ne aduce fericirea, ci, dimpotrivă, alimentează în noi o neliniște de fond, un fel de anxietate care ajunge să ne subjuge, să ne facă viața un chin. Un exemplu care confirmă acest adevăr: Ceaușescu era în culmea gloriei, ceea ce însă nu-l făcea fericit, liniștit și mulțumit, ci, dimpotrivă, îi alimenta sentimentul de nesiguranță, de frică să nu-i dispară aureola cu care se credea înconjurat. Nu pricepeam de ce zona din fața balconului principal al Casei Pătrate din Iași era puțin ondulată. Cineva mi-a explicat acest mister: Deoarece

Ceaușescu se temea ca nu cumva fiind la balcon, ținându-și discursul, să treacă cineva prin acea zonă și să-l împuște. Fiind strada cu denivelări, posibilul atentator trebuia să fie atent cum pășește, sau mașina în care s-ar afla să nu poată avea un mers lin, drept, ceea ce-i micșora considerabil șansele de a ținti cu precizie în conducătorul preaiubit al poporului. Este doar un exemplu sugestiv care ne arată cam ce este în inima celui care se crede „cel mai iubit dintre pământeni". Cu cât ne plasăm pe noi înșine în centrul atenției, cu atât devenim mai preocupați ca alții să remarce acest lucru și nu care cumva să încerce să ne strice imaginea.

Doar dăruind din ceea ce avem, oferindu-ne viața spre binele altora, dobândim pacea și bucuria interioară. Adevărata noastră împlinire este în deschiderea spre ceilalți, în colaborare, în spirit de echipă, în a nu ne crede vedete, ci vedetă să devină echipa din care facem parte; echipa poate fi familia, clasa, colegii de serviciu, vecinii, rudele și prietenii, comunitatea parohială, etc. De vedete, este plină lumea, dar de ce există atâta însingurare, teamă și neîncredere între oameni? Pentru că ne credem buricul pământului. Fără falsă modestie, datorită în primul rând exemplului primit de la părinți, niciodată nu m-am crezut o vedetă. Eu nu sunt o vedetă, tu ești?

22 martie: **LIBERTATEA**

Darul cel mai de preț pe care ni-l face Dumnezeu este viața, dar ce fel de viață este aceea în care ești ținut captiv de fricile care sunt în tine? Ce fel de viață avem de doi ani încoace, dominată zi și noapte de teama covidului? Multe zile și nopți din acești ultimi doi ani au fost confiscate multora dintre noi (ție, nu?) de către o teamă care a înghețat în noi bucuria de a trăi, transformându-ne într-un fel de târâtoare sau ființe care nu văd în fața ochilor decât ceață sau întuneric, care au uitat să râdă, să se bucure de cele mai simple lucruri, dar mai ales de prezența semenilor lor.

În viață poți avea orice, sănătate și multe bogății, dar dacă îți lipsește libertatea spiritului, viața își pierde farmecul și frumusețea și se transformă într-o povară greu de suportat.

Trăim într-o lume plină de năluci și himere, care încearcă să-ți vândă fericirea prin lucrurile ei sclipicioase. Fericirea este poleită foarte frumos și mulți cad în mrejele ei, iar libertatea noastră de a alege se transformă în sclavia celui ales. Adică, noi alegem să consumăm bunuri și sfârșim prin a fi consumați de lucrurile alese, alegeri despre care afirmăm că le-am făcut în deplină libertate; mare minciună mai spunem!

Oare chiar am devenit robi? Încerc să înțeleg mai în profunzime viața oamenilor și constat că mulți se comportă ca niște robi pentru care libertatea în afara unui stăpân care să le spună ce să gândească și cum să acționeze, zic, o astfel de libertate îi sperie, îi debusolează. Mulți nu pot gândi decât cu smartphone-ul în fața ochilor; nu pot scrie liber două fraze fără să recurgă la copy-paste; nu pot spune nimic din capul lor, fără să recurgă la ceea ce au văzut la televizor sau în internet. Mulți nu pot iubi decât în clișeele învățate din filme sau de pe site-uri, nu se pot îmbrăca decât din reclame, etc. La fel cum libertatea multora care îmi citesc postările nu poate fi mai mare decât apăsarea pe like-ul de pe pagină; personal, nu mă încălzește cu nimic și mi-ar face un serviciu (nu doar mie) dacă ar scrie câteva cuvinte pline de conținut.

Calitatea și valoarea vieții este direct proporțională cu gradul nostru de libertate. De aceea zic că este preferabil să gândești și să acționezi liber, trăind într-o cocioabă, decât să fii un dependent de lucruri, putere sau patimi, trăind într-o vilă sau palat.

Libertatea îți transformă viața într-un diamant, lipsa libertății ți-o schimbă într-un gunoi. A fi sau a nu fi liber, iată marea întrebare!

23 martie: **ARMONIA DINTRE GÂNDIRE, SIMȚIRE ȘI FAPTE**

Nu știu dacă în dimineața aceasta v-ați privit în oglindă, și dacă v-a plăcut cum arătați. În general, eu caut să-mi înțeleg privirea, ce mesaj îmi transmit ochii și ce am eu să-i spun sufletului care se oglindește în ei. În fața oglinzii, dimineața, când mă spăl, are loc un dialog între cel din fața oglinzii și eul interior, sufletul, ființa mea profundă, cea de după oglindă, cu care de cele mai multe ori mă înțeleg; alteori, avem mici dezbateri și neînțelegeri, mai ales când nu am dormit bine.

În loc să ne intereseze cum arată unul sau altul (ce poze a mai postat), am face mai bine să privim la noi, fără măști și cosmetizări, și să încercăm a ajunge la un consens, mai bine zis la o armonizare a gândurilor cu simțurile (și sentimentele) noastre, și a acestora cu faptele noastre. Un om normal, echilibrat, armonios și frumos este acela care își trăiește viața în această triplă armonie a gândurilor cu simțirea, și a acestora cu faptele sale.

Este bine să știm că neliniștile, dezechilibrele psihice și afective, emoționale pe care le trăim în interiorul nostru, sau în relațiile cu semenii și mediul înconjurător, toate provin din lipsa de armonie dintre gânduri, sentimente și fapte. Omul înțelept este acela care înainte de a cunoaște câte în lună și în stele, se cunoaște bine pe sine și cu efort, răbdare, încredere în sine și în harul lui Dumnezeu crește armonios în tot ceea ce reprezintă el ca gândire, simțire și faptă.

Crizele personale, ca și cele ale societății, sau Bisericii provin din lipsa de armonie și coerență individuală. De exemplu, nu am nimic contra oamenilor „mai bine făcuți”, dar mă fac să zâmbesc acele cuvinte despre mortificarea creștină, despre Isus care nu avea unde să-și plece capul și obrajii foarte bucălați și circumferința rotofeie a vorbitorului.

Chiar și în lumea necugetătoarelor, ba chiar și în cea a plantelor și planetelor există o armonie care le face pe toate să funcționeze perfect. Cu atât mai mult omul, capodopera creației, ar trebui să

reflecte armonia pe care Olarul a sădit-o în el atunci când a ieșit din mâinile lui.

Nu sunt expert în niciun domeniu al sociologiei și nici nu știu cum se poate ieși din criza economică și financiară în care ne tot afundăm, dar știu că o lume mai bună, mai mulțumită poate exista atunci când fiecare dintre noi trăiește în pace și bună înțelegere cu gândurile, cuvintele și faptele lui.

PS: "Primește evanghelia lui Cristos al cărei crainic ai devenit. Ia aminte ca ceea ce citești să crezi, ceea ce crezi să predici, ceea ce predici să practici" (Cuvinte folosite în ritul hirotonirii diaconilor și preoților)

24 martie: **MI-E SETE!**

„După aceasta, văzând Isus că toate s-au împlinit, ca să se împlinească Scriptura, a zis: "Mi-e sete" (In 19, 28).

Mi-e sete! Din gura Răstignitului, aceste cuvinte au fost un strigăt, sau doar un geamăt, scos cu ultimele sale puteri? Țintuit în cuie, atârnat între cer și pământ, Fiului lui Dumnezeu îi era sete nu doar de apă, ci de sufletul meu. În strigătul, sau geamătul său era și numele meu și al tuturor urmașilor lui Adam și Eva, câți au fost și câți vor mai trăi pe acest pământ. Fiindcă nu este decât Iubire totală, pură și infinită, lui Dumnezeu îi este sete de omul ieșit din mâinile sale.

Setea lui Dumnezeu nu s-a auzit doar odată, pe dealul Golgotei, acum aproape două mii de ani în urmă. Strigătul acela se repetă la infinit în strigătul, sau geamătul oricărui om după fericire, după viață, după iubire, după adevăr și dreptate.

Ca și samariteanca, am băut de nenumărate ori apa din fântâni, sau din izvoare și am însetat din nou. Sunt un însetat de când mă știu și nu-mi fac iluzii: însetat voi fi și când îmi voi da ultima suflare. Ca și dorul, setea este condiția omului pe pământ. În dramele noastre, în rănile văzute și nevăzute, știute și neștiute se

aude strigătul sau geamătul nostru, al celor însetați de multe, de foarte multe.

Elemente fundamentale din tabelul lui Mendeleev (H2O) potolesc setea trupului, la fel cum mai bine de jumătate din trup este apă. Purtăm în noi o sete existențială care ne marchează cursul vieții.

Mi-e dor să beau apa din căușul palmei direct de la izvorul ei, din munte, sau din coama dealului. Mă întreb însă dacă nu cumva și izvorului îi este sete de mine? Așa cum mie îmi este sete să-i simt în trup apa răcoroasă, mă întreb dacă nu cumva și lui îi este dor să intre în mine, să-mi potolească setea, să curgă în fiecare celulă a corpului meu?

Oare nu cumva, pământului, plantelor și animalelor, aerului, luminii și căldurii, ba chiar și astrelor din cer le este dor de noi oamenii și vor să ne potolească setea noastră cea de multe feluri? Oare nu cumva între legile care guvernează universul există una specială care ne atrage pe toți, unii către alții, printr-o sete de comunicare, de comuniune? Oare o floare, sau un astru de pe cer există pentru a sta acolo în singurătate și izolare totală? Nu cred! Eu cred că florii îi este dor de om, să fie privită cu gingășie și admirație. Și de ce are parfum? Doar așa, de dragul parfumului? Nu, ci ca să ni-l ofere, să ne bucure, să trezească în noi o înfiorare plăcută. Și astrul de pe cer, de ce stă acolo sus? Pentru a vorbi în limba lui despre măreția Celui care l-a creat și așteptând ca noi să mergem la el în vizită. O sete și un dor universal există în toți și în toate.

Sunt un însetat de cunoaștere: Vreau să aflu un răspuns la toate cele spuse acum, aici. Voi ce credeți despre toate acestea?

25 martie: **VISURILE MELE**

Drumul vieții noastre, sigur se termină undeva, pentru unii la jumătatea distanței pe care credeau că o vor parcurge, pentru alții și mai devreme. Dar, nu aceasta este problema; și, de fapt, decisiv

nu este faptul că drumul tău, al meu, se cam termină. Important este ca cei care vin după noi să moștenească visurile noastre; visurile pentru o lume mai bună să devină drumul pe care vor merge cei care ne vor urma pe cărările vieții. Visurile să rămână cea mai frumoasă moștenire pe care o lăsăm urmașilor.

Toate au un început și un sfârșit; visurile, nu. Visurile sunt aripile existenței și cu ele putem ajunge mult mai departe decât au ajuns până acum navele cosmice. Poate suntem vrăjiți de realizările noastre, de casa pe care ne-am construit-o, de familia bună pe care o avem, de serviciu, de sănătate, de prieteni și multe altele. Ceea ce ne colorează viața în roz, sau auriu, ceea ce o umple de lumină și căldură sunt visările cu ochii deschiși.

Eu visez dimineața, când calc desculț iarba proaspătă și răcoroasă. Visez bucuria că sunt viu iar mama pământ mă iubește, așa cum și eu o iubesc și-i sunt recunoscător pentru viața pe care mi-o transmite prin fiecare fir de iarbă. Visez, privind soarele cum se ridică de după dealuri și-l văd ca un bun prieten care mă învăluie cu lumina și căldura lui. Visez seara, privind același soare cum se duce la culcare și îl salut cu drag; îi trimit și un pupic de noapte bună. Visez, ascultând cântecul păsărelelor și cânt cu ele, mai ales când sunt singur. Visez când privesc ochii unui copil, visez inocența de odinioară, bucuriile simple și profunde ale copilăriei. Visez, privindu-i pe tineri, în exuberanța și lipsa lor de griji, în fețele lor zâmbitoare, fragede și proaspete; visez la o tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte. Visez, privindu-i pe adulți, demni și drepți, și văd în ei ziditorii unei lumi mai bune. Visez, când îi văd pe bătrâni; au alergat cursa vieții și acum se odihnesc, privindu-și bucuroși nepoții; visez la o lume rodnică, care duce mai departe darul primit, darul vieții.

Visez să văd cu ochii mei tot pământul acesta; ba, mai mult, visez, privind cerul înstelat și-mi zic că într-o zi spiritul meu va zbura printre stele și galaxii. Visez să cânt cu îngerii și să ascult muzica tuturor popoarelor, dar mai ales pe Beethoven și Mozart, feblețele mele.

Visez o lume în care, printr-o vrajă cerească, monștrii care mai sunt printre noi să fie trasformați în Feți Frumoși și Ilene Cosânzene.

Visez ca astăzi, ție, celui care mă citești sau mă vei vedea, să-ți ofer măcar o privire senină și un zâmbet. Visez ca astăzi să aud doar vești bune.

26 martie: **CU DRAG**

De un număr de ani încoace, să fie vreo 10, 15, tot mai des am auzit expresia „cu drag". Dacă nu mă înșală memoria, prima dată când m-au surprins mai tare aceste cuvinte a fost într-o reprezentanță a băncii BRD. Mulțumindu-i doamnei de acolo pentru informația oferită, mi-a răspuns cu o voce caldă și plăcută „cu drag". În inima mea cârcotașă, mi-am zis atunci că a folosit aceste cuvinte fiindcă sunt un client al băncii în care lucrează și cred că am gândit rău, căci de atunci încoace au fost multe ocazii în care la „mulțumesc frumos"-ul meu mi s-a răspuns cu aceleași cuvinte care îmi încălzesc inima și trezesc în mine un sentiment de apropiere față de acea persoană.

Parcă este mai potrivit și mai plăcut să-i răspunzi cuiva „cu drag" decât „cu plăcere". Această ultimă expresie ascunde, poate, și o notă de egoism: Ție îți place de serviciul făcut cuiva, sau de simplul fapt că i-ai oferit ocazia să-ți mulțumească pentru ceva; dar când spui „cu drag", asta presupune că cealaltă persoană, într-un fel sau altul, chiar îți este dragă, ceea ce schimbă cu totul situația. A fi drag cuiva ne introduce în zona iubirii dintre oameni, a unui spațiu cald și plăcut în care ne simțim bine împreună.

„Cu drag" reprezintă un pas înainte în umanizarea societății, un plus de căldură umană și de apropiere a inimilor, care, pentru fericirea noastră, sunt mai necesare decât progresul economic. Schimbarea în mai bine a vieții pornește de la un simplu „cu drag" spus din inimă oricui. Și ca să intrăm în logica lui Cristos (doar suntem creștini, sau nu?), chiar și cel care ne jignește sau ne

ocolește, și acel om merită privit cu drag; poate chiar reușim să-i spunem două vorbe care să-i meargă la inimă.

Nu știu cum citiți voi aceste cuvinte, cu drag sau cu plăcere; eu vi le-am scris cu drag.

27 martie: **DOAR ÎMPREUNĂ**

În acești ultimi doi ani de distanțare, de „stai în casă", de izolare, paradoxal, pe mine, toate acestea m-au învățat că viața se ofilește și moare acolo unde omul se izolează, se rupe de semenul său. Închiderea în propria zonă de siguranță, numai siguranță nu este; este mai degrabă solitudine, rupere de izvoarele vieții, adică moarte.

După doi ani de izolare a mea de sălile de teatru, operă și concert, am fost aseară la teatrul „Ateneu" din Tătărași, pentru a vedea celebra piesă, Hangița, de Carlo Goldoni. Nu știu dacă m-a pătruns sufletește mai mult piesa în sine, jucată excelent, sau bucuria oamenilor din sală (arhiplină). Unii cu mască, alții fără, m-am uitat fugitiv peste fețele lor și am citit în ele o bucurie pe care rareori mi-a fost dat să o văd. Nu mi-e greu să citesc stările interioare ale oamenilor din privirea lor, din expresia feței, din mimică și gesturi. Aseară am avut sentimentul că mă aflu într-o sală în care bucuria din inimile spectatorilor stătea să explodeze și să spargă pereții și tavanul sălii.

Mai mult decât înainte, acești ultimi doi ani m-au învățat că omul nu a fost creat să fie singur. Doar că a fi alături de celălalt, a primi un loc în inima și gândurile lui presupune o mare responsabilitate. A fi alături de cineva înseamnă a fi vecinul lui Dumnezeu (fiecare om este un templu al Duhului Sfânt), iar față de El niciodată nu vom fi suficient de atenți, de plini de admirație, dar mai ales de iubire. Apropierea fizică dintre noi devine comuniune atunci când este umplută cu darurile cu care Domnul ne-a înzestrat. A fi împreună cu alții înseamnă a pune în comun atât bunurile, dar mai ales inimile noastre.

Nu există viitor fără comuniune între noi, fără colaborare, dar mai ales, repet, fără iubire. De exemplu, nu există viitor pentru sărmanul popor ucrainian fugit din țară, dacă noi nu ne deschidem nu doar ușa caselor, dar mai ales a inimilor noastre. Nu există viitor pentru țara numită Ucraina, dacă Rusia (adică Putin?) nu va ajunge la o înțelegere cu această țară. Atâta timp cât cresc distanțele dintre oameni, sau, mai rău, atâta timp cât se urăsc, pentru toți sună ceasul morții. Și dacă încă nu ne dăm seama, cred că nu există viitor pentru noi, oamenii de pe întreaga planetă, dacă vor crește distanțele dintre săraci și bogați, dacă unii se vor folosi de alții pentru interesele lor egoiste. Viitorul omului pe pământ depinde de capacitatea lui de relaționare, de colaborare cu semenul său.

Din toate, bune și rele, putem învăța câte ceva; ultimii doi ani de izolare m-au învățat că izolarea reprezintă anticamera morții. Doar împreună, la bine și la greu, viața are sens, căldură, frumusețe și culoare.

28 martie**: ÎMPĂRȚIT ÎNTRE DOUĂ LUMI**

În dimineața aceasta mă simt împărțit între două lumi: Una este cea a unei noi zile binecuvântate de un soare blând și prietenos care se ridică de după deal și îmi scaldă chipul și sufletul, iar cealaltă lume este dureroasă, sângerândă: lumea unui suflet nedorit de mama, suflet bolnav, singur, fără serviciu, care nu vede în fața ochilor nicio perspectivă bună, cufundat în propria boală și neputință. O ființă care în afară de multele neputințe fizice și interioare, nu se simte iubită.

De o parte mă văd binecuvântat de Dumnezeu cu o nouă zi atât de frumoasă, de partea cealaltă ascult o inimă care plânge, și nu știu cum pot să o ajut. Mă simt un norocos al sorții, un favorizat, și nu știu cum să-i mulțumesc Domnului pentru atât de multe câte am primit de la El. De partea cealaltă, îmi plânge inima când văd

oameni care zilnic suferă de foame, de boală și neputință, dar mai ales de lipsă de iubire.

Tot ceea ce ochiul meu poate cuprinde este inundat acum de lumina acestui soare blând de primăvară. E multă lumină în ochii mei, dar o lacrimă s-a furișat în colțul lor și simt cum o tristețe dureroasă s-a cuibărit în inimă. Este durerea unei vieți care plânge; plânge în fiecare zi și se roagă la nesfârșit Maicii Domnului, Bucură-te, Marie! Aceasta este rugăciunea cu care adoarme plângând; îmi spune că pentru ea, rugăciunea este ca un somnifer, sau un medicament.

Mă simt împărțit între bucurie și durere, între lumină și întunericul unei inimi care nu vede nicio luminiță la capătul tunelului. Poate în ochii noștri este loc și pentru o lacrimă de compasiune pentru dureri despre care nu vom ști niciodată nimic. De fapt, dacă Dumnezeu ne-ar fi dat darul (blestemul) de a putea vedea dincolo de aparențe, am vedea râuri de lacrimi și ne-am îneca în ele. Este mai bine așa, să rămânem într-o anumită ignoranță față de ceea ce există, dar nu vedem.

Și totuși, astăzi, dacă vom înălța o scurtă rugă pentru această inimă care plânge deja din zorii zilei, cred că vom face un lucru tare bun.

Să ne fie ziua și sufletul pline de lumina și căldura soarelui care astăzi parcă este mai frumos decât ieri.

29 martie: **SENSUL VIEȚII: A IUBI ȘI A FI IUBIT**

Gabriel Liiceanu zice: "Ce bine că viața nu are un sens! Pot să-i dau eu unul". Să fie omul singura ființă din univers, a cărui viață să nu aibă un sens, ci să trebuiască el să i-l dea? Dacă așa stau lucrurile, destinul lui nu mai stă sub mâna lui Dumnezeu; nu mai este El la cârma vieții creaturii sale. Înseamnă că Dumnezeu l-a creat pe om și apoi l-a lăsat de izbeliște, să se descurce singur cum o vrea, sau cum poate. În care caz, Isus Cristos nu mai este Răscumpărătorul omului, ci doar un bun învățător (buni învățători

au fost mulți pe lume, Confucius, Platon, Gandhi și mulți alții), iar la urmă a falimentat pe o cruce între doi tâlhari. Sau, poate Dumnezeu nici nu există și toată problema aceasta a religiei și fericirii omului de către divinitate este o mare poveste și iluzie a omului. Și atunci, da, viața nu are un sens, ci fiecare om trebuie (dacă vrea și îl duce capul și puterile) să-și dea seama pentru ce, vremelnic, ține umbră pământului.

Eu cred că viața mea, și a fiecărui om, are un sens, un mers al ei deja stabilit de când există omul, de la Adam și Eva. Așa cum o ghindă are un sens al ei, un drum înscris în ea, și anume acela de a fi stejar. Așa cum ochiul are un scop al său, acela de a privi, de a vedea tot ce-i în lumea asta. Așa cum aștrii au un drum al lor, acela de a se deplasa cu precizie pe o orbită a lor (niciunul nu merge la întâmplare sau haotic). Și albina, și furnica au un rost al lor pe lume. Totul în lumea și universul acesta este ordonat într-o manieră foarte inteligentă, precisă, frumoasă și benefică.

Să fie singur omul, un etern rătăcitor în căutarea a ce? Că moare, este sigur și chiar nu are rost să lupți contra unui drum care sigur se termină la cimitir. Că râde și plânge, și asta este sigur pentru orice muritor. Că este sănătos, dar se va și îmbolnăvi, și acesta reprezintă un adevăr absolut. Că poate să iubească, dar și să urască, să spună adevărul, dar și minciuna, să fie drept, dar și nedrept, toate acestea sunt adevărate pentru toți muritorii. Și atunci, care este sensul vieții? Mi-am frecat mintea și coatele pe băncile școlilor pentru a afla răspunsul la această întrebare. Singurul răspuns care mă mulțumește este acesta: Am fost creat de Dumnezeu din iubire și există pentru a iubi și a fi iubit. În Dumnezeu și în iubirea lui, cu care ne îmbrățișează pe toți, eu găsesc sensul vieții. Fără credința în el, viața mea vine de nicăieri și se îndreaptă tot spre nicăieri; o astfel de perspectivă mă înspăimântă.

Voi, ce sens aveți? Pentru ce țineți umbră pământului?

30 martie: **RUGĂ DE DIMINEAȚĂ**

Tu, care m-ai lăsat să văd din nou lumina zilei, luminează-mi pașii pe care îi voi face până îmi voi așeza capul pe pernă. Pătrunde în adâncul ființei mele și alungă departe de mine întunericul ignoranței. Fii lumina ochilor mei, ca să văd totul cum vezi tu. Dă-mi o privire înțeleaptă, să pot cugeta la cele drepte, bune și necesare cu adevărat vieții mele.

Tu, frumusețe absolută, zâmbește-mi astăzi din firul fraged de iarbă, din bobocii florilor, dar mai ales din fețele oamenilor, din ochii și inima lor.

Atrage-mă spre tine, bunătate fără margini; fă să simt în toți și toate un semn al inimii tale pline de iubire. Ți-ai făcut din mine un loc al prezenței tale; fă ca eu să iubesc, fără să aștept iubire, să înțeleg, fără să aștept să fiu înțeles. Fă din mine un semn al bunătății tale.

Descoperă-mi, Doamne, adevărul tău. Dă-mi puterea să pricep această lume, de ce este așa și nu altfel. Fă-mă să înțeleg adevărul adevărat despre oameni, cine sunt, ce vor și încotro se îndreaptă. Nu vreau să fiu un străin pentru viața semenilor mei; fă-mă să trăiesc într-o lume pe care să o înțeleg și care să mă înțeleagă.

Ajută-mă să cunosc și să trăiesc în adevărul tău; nu lăsa să devin un captiv al neputințelor mele.

Nu știu prea bine ce pot să ofer; mă simt cu mâinile goale, cu brațe neputincioase. Uneori parcă inutil sau în plus. Știu că tu mă vrei un pom roditor. Eu pot cel mult să am voința rodirii; dar harul rodniciei ție îți aparține. Gândurile și dorințele mele bune, sfințește-le și fă-le rodnice. Sau, dacă uneori nu dau niciun rod, fă măcar să fiu un copac în care să-și găsească adăpost păsările cerului.

31 martie: **PARFUMUL INTERIOR (și exterior)**

Am cunoscut mulți oameni, dar niciun parfumier, și consider aceasta o pierdere, căci parfumierul este un creator și artist în același timp. De ce? Deoarece scoate din plante și alte elemente

naturale esențe care înfrumusețează și pun în valoare ceea ce avem mai plăcut și atrăgător în ființa noastră. Folosirea unui parfum nu încântă doar simțul olfactiv, ci stimulează și scoate la suprafață ceva din originalitatea pe care fiecare o avem, dar adesea zace, neștiută și nefolosită. Un parfum reacționează cu PH-ul și feromonii noștri; acesta reprezintă aspectul chimic, dar există o altă chimie mult mai importantă care se realizează între parfum și persoana care îl folosește.

Să fie folosirea parfumului doar un lux, sau un capriciu, mai ales femeiesc? Nicidecum! A scoate din plante și mai ales din flori esențele lor, a simți, a te bucura și emoționa de acestea, reprezintă o muncă și o artă pe care omul le-a practicat din timpuri străvechi.

Noi nu suntem doar un corp compus din diferite organe și sisteme controlate de creier, ci avem fiecare o personalitate, o frumusețe, o atracție, o esență, și toate acestea pot fi stimulate printr-un parfum care să se armonizeze nu doar cu PH-ul pielii, ci cu ceva mai profund și mai plăcut care dormitează în noi. Parfumul are rolul de a trezi acel frumos și plăcut din noi, care ne aseamănă cu frumusețea și parfumul florilor și cu esențele tari, speciale ale plantelor.

Suntem prea prinși în angrenajul activităților zilnice; devenim dependenți de muncă, ne implicăm în multe și ne neglijăm pe noi înșine. Ca o mașină pe care o exploatezi până se uzează complet, așa am ajuns și noi să fim folosiți de stat, de patroni și angajatori, și nu mai avem timp să fim noi înșine, să ne bucurăm de ceea ce Creatorul a sădit în noi și să emanăm în jur parfumul virtuților și personalității noastre. Ne aflăm plăcerea în alimente pe care le consumăm în grabă, în vestimentație și tot felul de distracții, dar uităm să ne plăcem pe noi înșine (nu în mod narcisist) și să fim plăcuți altora.

Fiecare avem un parfum interior, o esență unică, frumoasă, plăcută și încântătoare. Însă pentru a o cunoaște și a o pune în valoare, trebuie să ne asemănăm parfumierului, care este, cum am spus, un creator și un artist în același timp. Dacă am ști să punem

în valoare mai mult din acea esență cu care am fost creați, am fi precum un parfum plăcut și intens care rămâne viu timp îndelungat în memoria și inima celor cu care ne intersectăm.

Aprilie

1 aprilie: **ZIUA PĂCĂLELILOR**

Așa cum nenumărate alte zile sunt dedicate altor activități sau realități ale vieții (ziua păcii, a recunoștinței, a cititului etc), iată că și păcălelilor le este dedicată o zi, cea de astăzi. De ce? Pentru ca eu să te păcălesc pe tine și tu să încerci să mă păcălești pe mine. De acord? Da, dar cu o rezervă: Păcăleala ta să nu mă deranjeze prea tare, de exemplu cum mă deranjează o piatră care mi-a intrat în pantof.

Deci, să începem cu tine, drag feisbuchist(ă), că tot ne întreținem noi zilnic. Cum să te păcălesc? Păi, uite așa: Îți dau de înțeles că nu sunt ca toți ceilalți, ci mai deosebit, mai presus decât majoritatea, iar tu o iei de bună. E o mare păcăleală, căci în realitate sunt un simplu om ca și tine, care uneori doarme bine și a doua zi i se pare că viața e frumoasă, iar când nu doarme bine, sau nu-i merge digestia, devine puțin morocănos și lumea i se pare pe dos. Ceea ce, de fapt, nu este adevărat, și iată încă o păcăleală, de data aceasta o autopăcăleală.

Sau, în ziua de astăzi, îți spun că virusul ucigaș care a terorizat planeta, este de fapt un virus gripal, care și în trecut și cât va mai fi lumea, o să facă și victime, doar că în prezent omenirea a fost păcălită și mulți au luat-o de bună și adevărată. Tu crezi ceea ce-ți spun, iar eu mi-am atins scopul, adică te-am păcălit și râd cu poftă. Referitor la această păcăleală, vreau să-ți spun că de multe ori, conștient și de bună voie, m-am păcălit singur, chiar și atunci când am mâncat covizi la greu. Tare bine mi-a prins această păcăleală; altfel, riscam să cad într-o mică depresie, ceea ce nu-mi convine chiar deloc.

Astăzi, îți spun că mulți se vor gândi la tine și chiar vor scoate un oftat de dorul tău, iar ție îți place să crezi acest lucru, deși nu ai

nicio probă pentru așa ceva; dar, îți face bine gândul acesta, iar organismul îți eliberează dopamină, ceea ce-ți dă o stare de bine. Este și aceasta o păcăleală, dar una plăcută, așa că, de ce să nu crezi în ea? Vei fi păcălit și astăzi de către cei cu care te vei intersecta și îți vor surâde sau zâmbi plini de atenție și politețe. Tu te vei bucura de acest fapt, dar nu știi, sau nu vrei să știi că după ce au trecut de tine, te-au și uitat și se gândesc la alte treburi, sau au de înjurat pe cineva sau o anumită situație care nu le place.

Dragul meu feisbuchist(ă), viața este plină cu păcăleli, iar dacă i-a fost dedicată doar o zi, cea de astăzi, consideră acest fapt o favoare, sau tot o păcăleală. Ceea ce însă nu este păcăleală (vorbesc serios) e gândul meu frumos cu care am înșiruit aceste cuvinte. Dacă nu crezi în ele, primește-le ca o...păcăleală și râde cât mai mult; îți va face ziua mai veselă.

PS: De fapt, ce am dorit să spun în aceste rânduri? Să avem grijă ca viața noastră să nu fie o păcăleală, iar noi un păcălici.

2 aprilie: **ȘI TOTUȘI, IUBIREA**

Cu cât iubirea este mai prezentă în gândirea și viața noastră, cu atât devenim mai umani și mai aproape de Dumnezeu. Cu cât însă punem în centru alte „valori”, pragmatismul și utilitarismul, banul, plăcerea pur carnală sau puterea, cu atât eșafodajul unei societăți bune se erodează, cufundând omul într-o criză din care sigur își va reveni, dar după ce se va lovi serios de pragul de sus, cum se spune.

În fața logicii, a calculului și interesului imediat și personal, iubirea reprezintă o iluzie sau o mare prostie. Adică, ce avantaj am dacă întorc și celălalt obraz celui care mă pălmuiește? Și la ce bun să iubești până la sfârșit niște oameni care nu merită aceasta? Și de ce să-i faci bine cuiva care nu știe nici măcar să-ți spună un mulțumesc? Logica pur omenească vine în contradicție totală cu logica lui Dumnezeu. Dar ceea ce ne este greu să pricepem e faptul că

fără logica Celui de Sus, viața pe pământ se transformă într-o junglă. Din străfundurile Antichității, religiile și culturile oamenilor au priceput că viața omului este frumoasă și demnă atunci când valori fundamentale precum prietenia, solidaritatea, iertarea, frumusețea, adevărul sunt considerate valori absolute venite direct de la zei și date oamenilor spre fericirea lor.

În fața rațiunii reci și a calculului pragmatic, iubirea pare o nebunie, ca și Isus pe cruce, căci inima are rațiuni pe care rațiunea niciodată nu le va pricepe. Între un om cu minte genială, dar inimă de piatră, și un ignorant cu inimă de carne, îl prefer pe al doilea. Primul, cu geniul lui, mă poate ucide prin nenumărate mijloace și metode; al doilea, în „prostia" lui, își poate da și viața pentru mine.

Iubirea reprezintă misterul existenței, atât de profund încât niciun muritor nu-l va putea cuprinde. Artiștii o vor pune mereu în centrul artelor, iar preoții o vor predica cu mult zel (uneori cu prea puțină convingere). Iubirea însă va sta mereu deasupra a toți și a toate, la fel cum este prezentă în toți și în toate. Iubirea este numele lui Dumnezeu creatorul, mântuitorul și sfințitorul omului. Noi, oamenii, vom face mereu tot felul de calcule și ne vom duce existența în funcție de multe interese și capricii. Dacă soarta lumii ar fi lăsată în mâinile noastre, cred că demult am fi condus la cimitir ultimul om. Din fericire, la cârma lumii stă Cel care a creat-o și care din iubire pentru noi, îl jertfește pe unicul său Fiu, iar prin Duhul său sfânt continuă să lumineze mințile și să încălzească inimile noastre. Să stăm liniștiți; omenirea este pe mâini bune. Putin, Joe Biden sau Xi Jinping sunt doar niște actori pe scena lumii. Regizorul este în spatele ei și are grijă ca spectacolul pe care îl jucăm noi oamenii să nu o ia razna cu totul. Citiți mai mult istoria și vă veți convinge de acest adevăr fundamental: Iubirea reprezintă chintesența vieții și firul roșu al existenței omului pe pământ.

3 aprilie: **GÂNDURI PRIMĂVĂRATICE (de Post)**

Ce plăcut este să vezi cum ploaia udă pământul și-i alimentează din nou puterea de rodire. Privesc cu bucurie iarba din ce în ce mai verde și mugurii copacilor care acuși își vor scoate la iveală frunzele și floricele lor albe și în multe nuanțe de roz. Și florile primăverii, drăgălașele de ele, zâmbesc din petalele lor multicolore, vii și vesele. Ploaia a curățat aerul și l-a făcut atât de proaspăt; îl inspir cu nesaț și-l simt până în ultima fibră cum mă înviorează, îmi purifică gândurile și mă umple de viață, de prospețime, de primăvară.

Suntem în timpul Postului Mare, iar Paștele nu este chiar așa departe. Mă gândesc că acest timp primăvăratic este și o primăvară a inimilor și gândurilor noastre. Îmi spun că spre Sărbătoarea Învierii Domnului trebuie să pășim cu un suflet așa cum este primăvara aceasta, curat, frumos, vesel, plin de speranțe. Există o armonie atât de minunată stabilită de Creator între noi și tot ceea ce ne înconjoară, între cer și pământul binecuvântat acum de ploaie și înveselit cu verdeață, cu mulți copaci și multe, foarte multe flori.

De ce nu am fi noi cea mai frumoasă floare a acestei primăveri? De ce nu ne-am îndrepta spre Marea Sărbătoare cu suflete frumoase și vesele precum panseluțele, petuniile, mușcatele, magnoliile și multe, multe altele?

Primăvara este anotimpul purificării, al lepădării treptate, dar constante a hainelor vechi de pe inima și gândurile noastre. Cu siguranță ne-am uitat prin șifonier și deja am ochit cu ce ne vom îmbrăca în zilele următoare. Din garderoba gândurilor și sentimentelor noastre să le scoatem astăzi pe cele mai frumoase și mai plăcute lui Dumnezeu și vieții noastre creștine.

Visez o lume frumoasă și proaspătă ca florile primăverii. Știu că Duhul lui Dumnezeu ne inspiră și animă cu puterea lui discretă, mereu nouă, mereu frumoasă. Drumul spre Paște ne poartă pașii printre florile primăverii și pomii care vor înflori curând, iar unii

deja s-au înveșmântat într-o frumusețe mai atrăgătoare decât a celei mai frumoase rochii de mireasă.

Postul acesta m-a purificat puțin (se poate și mai mult) de niște kg în plus care atârnau pe inima și gândurile mele; și continuă să o facă. E o mare binecuvântare de care nu știu cum să mulțumesc Cerului. Voi, cum vă simțiți astăzi? Sunteți frumoși și proaspeți ca florile din fața casei sau de la fereastră?

4 aprilie: **SOLIDARI ÎN SUFERINȚĂ**

Ieri, colectele din comunitățile diecezei catolice de Iași au fost pentru îngrijirea la domiciliu a bolnavilor, iar duminica trecută pentru refugiații din Ucraina. Sunt multe inițiative ale Bisericii în favoarea celor care suferă, într-un fel sau altul. Caritatea este un semn distinctiv nu doar al creștinului, ci al omului ca ființă solidară cu semenii lui, cu bucuriile și necazurile lor.

Îmi amintesc de un confrate care de la începutul pandemiei, și-a dus televizorul în șopron; nu putea suporta să audă la nesfârșit aceleași știri și mesaje „de interes național". Personal, la știri mă uit puțin, căci în bună parte consider mass-media bolnavă și instrumentalizată, vândută celui care dă mai mult.

Nu putem fi însă insensibili față de relele și pericolele care ne amenință. Dar dacă, de exemplu, nu depinde de noi să oprim războiul din țara vecină, nici să anihilăm pericolele nucleare, putem să ne protejăm mai bine sănătatea, poluând mai puțin aerul, apa, solul și alimentele. Consider că responsabilitatea pentru sănătatea proprie și a celorlalți constituie una dintre obligațiile noastre principale și de fiecare zi. Stăm cu frica în spate nu cumva să se mai iște vreo fisură în vreun reactor nuclear din țara vecină; dar cât de grijulii suntem cu autoturismele pe care le conducem? Văd unele care scot un fum pe țevile de eșapament ca și cum ar fi o locomotivă sau mocănița de pe valea Vaserului. Când ne vom spovedi, de Paște, neapărat să mărturisim și acest păcat grav, că

am otrăvit aerul, adică am atentat grav la sănătatea altora, inclusiv a noastră. Nu este o glumă, ci purul și durerosul adevăr.

Există multă suferință în lume, sau chiar lângă noi, în casele noastre, și ne simțim neputincioși în a o înlătura. Putem să fim solidari cu rugăciunea și compasiunea noastră, iar o astfel de atitudine ne face mai umani, mai adevărați. Cunoscând suferința, înțelegem mai bine misterul vieții noastre. Astăzi suntem sănătoși, dar mâine ne putem îmbolnăvi, sau putem să închidem ochii pentru lumea aceasta. Și în afară de ceea ce strălucește, ca și de zâmbetele oamenilor, dincolo de acestea există un întreg univers în care curg râuri de lacrimi și sânge. Viața are și o altă față de al cărei dramatism, parcă este bine să știm cât mai puțin. Deși, o societate puternică este acolo unde cei sănătoși trăiesc împreună cu cei bolnavi, iar cei slabi alături de cei puternici. Ar fi vai și amar de noi dacă ne-am selecta, ne-am separa pe categorii, așa cum facem cu fructele, sau cu alte produse.

Suferința ne învață o lecție fundamentală: Cât timp ținem umbră acestui pământ, să fim buni, să facem binele; sunt singurele realizări care valorează în fața Domnului și de care atârnă fericirea noastră.

5 aprilie: **EȘTI VALOROS NU PRIN CEEA CE PRIMEȘTI, CI PRIN CEEA CE OFERI**

„Dragi concetățeni americani, nu vă întrebați ce poate face țara voastră pentru voi, întrebați-vă ce puteți face voi pentru țara voastră" (Din discursul de inaugurare al președintelui John F Kennedy, 20 ianuarie, 1961)

Deseori le-am repetat studenților acest îndemn semnificativ al celui mai tânăr președinte american. De ce? Deoarece am crezut și cred în valabilitatea acestui mesaj pentru mine și cetățenii țării mele. Și de ce cred că acest mesaj este foarte important pentru români? Pentru un aspect deloc secundar care m-a deranjat mereu și cu care nu am fost și nu voi fi de acord.

Dacă din cauza durității și lipsei de umanitate a ideologiei și sistemului comunist, este justificat exodul acelor români care au putut să se afirme doar în lumea liberă occidentală sau peste Atlantic; nu sunt însă de acord cu mentalitatea și practica generalizate în România post-decembristă prin care mulți români sunt nemulțumiți pentru faptul că societatea românească nu le oferă ceea ce ei cred că merită. Eu continui să cred că meritul unei persoane nu constă în ceea ce primește de la societate, ci în ceea ce oferă societății. Meritul unui om nu constă în aplauzele pe care le primește (și Ceaușescu a fost aplaudat, cel mai aplaudat), ci în angajamentul și realizările prin care face ca el și ceilalți să devină mai bogați sufletește, intelectual, chiar și material.

Mulți spun: România nu mă merită (nu se merită să trăiești în această țară). Cred că aceștia pun problema într-o formă greșită. Ceea ce face valoros un om nu este ceea ce primește, ci ceea ce oferă.

Suntem creștini, și dacă am înțelege „logica" lui Dumnezeu, am constata că el se comportă cu omul în maniera exprimată mai înainte: Dumnezeu este valoros, important nu prin ceea ce primește de la oameni, ci prin ceea ce oferă oamenilor, adică prin dăruirea lui totală pentru fericirea noastră aici și dincolo, în veșnicie.

La fel este și cu Biserica: Valoarea ei nu constă în ceea ce primește, de exemplu, de la Stat, ci în ceea ce ea oferă credinciosului, omului în general. Ca exemplu, dacă o primărie nu vrea să ajute cu fonduri biserica din localitate, aceasta nu înseamnă că acea biserică nu este importantă. Importanța ei constă în identitatea și misiunea ei, nu în ajutorul sau favorurile oamenilor.

Pentru ca România să prospere, consider că această „logică" ar trebui să devină temelia pe care să se ridice întreg edificiul nostru ca popor și țară.

PS: Mihai Eminescu este nemuritor nu prin aplauzele contemporanilor, ci prin opera pe care ne-a lăsat-o și în fiecare dintre noi se ascunde un mic Eminescu.

6 aprilie: **FERICIREA ARE CHIPUL, CUI?**

Fericirea are chipul și numele tău? Când te privești în oglindă, chipul pe care îl vezi îți transmite fericirea? Ne simțim cel mai bine cu noi înșine, am ajuns în acea pace și armonie interioară, în acea stare de mulțumire cu noi înșine încât să ne spunem: Bucură-te, acum ești fericit și nimic nu-ți lipsește?! Eu, nu, căci altfel nu mi-aș mai frământa mintea și inima, să vă scriu aceste rânduri, și altele asemănătoare. Mă simt mult mai bine atunci când comunic ceva bun altora (sper să fie așa). Nu cunosc gustul fericirii absolute, nu l-am savurat niciodată. Poate, când eram copil, rămurica de brad pe care o împodobeam și o prindeam de covorul de pe perete, poate în fața ei cădeam într-un fel de extaz și mă cuprindea o stare de fericire atât de intensă și profundă încât și acum, când îmi amintesc, simt fiori și emoții pe care nu reușesc să le pun în cuvinte.

Să aibă fericirea culoarea și forma banului? Este cineva total mulțumit cu sumele din cont și nu mai dorește nimic altceva? Sau să fie fericirea în îmbrățișarea persoanei iubite, sau a pâinii de pe masă mâncată în tihnă cu cei dragi ai familiei? Să reprezinte căminul familial leagănul fericirii? Este posibil ca această celulă de bază a organismului social să însemne fericirea omului pe pământ? Oare cea mai fericită zi din viață nu este cea a căsătoriei mirilor și apoi a nașterii copiilor lor? Sau ești fericit atunci când îi ții la piept, sau îi ajuți să învețe să vorbească, să meargă, să învețe, când te joci cu ei, sau când îi privești cum ies pe ușa sau poarta casei și încep să pășească pe drumul lor în viață?

Cred că ne-am găsi mai ușor fericirea dacă nu am mai amesteca-o cu setea noastră de putere, de bani și de plăceri de tot felul. Cu siguranță, am fi mai fericiți dacă am fi mai curați în conștiința și dorințele noastre nesăbuite și lipsite de înțelepciune și bunătate.

Fericirea începe în armonia interioară a conștiinței cu inima și gândurile noastre. Izvorul fericirii nu este niciodată în afară, ci în adâncul ființei noastre. Aici Dumnezeu cântă o melodie care ne farmecă mai mult decât Mozart, Paula Seling, Angela Gheorghiu, sau decât orice muritor cu voce nemuritoare. Pe parcursul vieții, vom fi constrânși să auzim și zgomote neplăcute, strigăte de durere, de plâns și jale. Prin noi vor putea curge lacrimi de sânge, vom fi făcuți una cu pământul, ne vor părăsi toți, nu vom mai avea pe nimeni și nimic decât propria neputință și durere. Însă vocea aceea blândă și plăcută, melodia armoniei interioare va continua să răsune, uneori mai puternic decât strigătele lumii sau ale noastre, de durere. Acea voce, acea melodie interioară nu moare niciodată. Ea ne ia pe aripile ei și ne poartă din această lume în cealaltă și când noi închidem ochii pentru pământ, ea ne conduce în împărăția luminii veșnice. De aceea, de exemplu, este bine ca orice muritor să moară cu o lumină aprinsă lângă dânsul.

Fericirea reprezintă vocația supremă pe care Creatorul a sădit-o în noi și pentru a ajunge la ea, El ne înveșmântează cu mantia prezenței sale. Suntem creați pentru el și nimic în afară de el nu poate stinge setea noastră de fericire. Când pricepem acest lucru, deja facem primul pas spre fericire.

7 aprilie: **EȘTI FERICIT?**

Cred că eram prin primul an de liceu când îmi povestea cineva despre o bătrână dintr-un sat vecin cu satul meu natal care înainte de a muri le dădea indicații celor apropiați cum să o îmbrace și cum să o ducă la cimitir: „Să mă îmbrăcați cu hainele mele bune și aveți grijă cum duceți sicriul; să nu mă scuturați, că mă ridic din el și vă ocărăsc. Și să nu mă bociți prea mult, ci doar să vă rugați”. Mai erau și alte indicații pe care le dădea, dar nu mi le mai aduc aminte. De multe ori am stat și m-am gândit cu o oarecare nedumerire și mirare la o așa atitudine în preajma morții, și drept să vă spun, prima tentație a fost să cred că este un fel de poveste.

Rațiunea îmi spunea că în fața morții omul trăiește sentimente de mare spaimă, de dureri profunde, de agitație, iar cazul acesta cam iese din schemele obișnuite ale vieții noastre în ultimele ei clipe pământești.

Dacă însă mă gândesc mai profund și mai înțelept, pot să pricep o astfel de atitudine ca fiind rodul unui comportament și al unei vieți trăită în normalitatea ei. Adică? Influențați în gândire de progresul tehnic și de nivelul înalt al civilizației în care trăim, noi ne alimentăm cu tot felul de iluzii ale perfecțiunii, că am avea nu știu ce mari calități, că am fi foarte inteligenți și pricepuți, și altele asemănătoare. Urmărim cu orice preț să avem succes, să fim luați în seamă, să arătăm mult mai frumoși decât suntem în realitate, etc. Adică vrem să fim ceea ce de fapt, nu suntem. Ne-am agățat de o anumită imagine și vrem să ne punem singuri în rama unui portret care nu este tocmai cel real. Și dacă, fără să ne dăm seama, suntem victimele unor astfel de iluzii ale perfecțiunii și fericirii, este clar atunci că în preajma falimentului total, adică a morții, să ne cuprindă groaza pentru că se duce de râpă tot acel ego al nostru, pentru care moartea reprezintă cea mai mare sfidare, cel mai mare dușman. Cred, așadar, că acea bătrână și-a trăit viața în modul cel mai realist posibil și asta a ajutat-o să nu facă o dramă din ceva care oricum ne este comun tuturor.

Drumul spre fericire este cel al împăcării cu noi înșine, al acceptării noastre cu bune și mai puțin bune. Să dorim să fim ceea ce suntem în realitate, să fim noi înșine. Nu ne face deloc bine să intrăm în concurență sau rivalitate cu alții, ceea ce văd la mulți români și o consider o mare prostie: Dacă vecinul și-a construit casa cu un balcon, eu mi-o voi construi cu două balcoane. Fiecare avem locul nostru sub soare și nu trebuie să-l umbrim pe cel de lângă noi; să stăm fiecare în pătrățica noastră și să nu invadăm spațiul altora. Apropo de rușii care i-au invadat pe ucrainieni; iată unde duce nemulțumirea cu ceea ce suntem și vrem mai mult. Cu toată inima și forțele noastre, să fim ceea ce suntem și nimic altceva, nimic mai mult. Modestia și umilința creștină reprezintă

mari virtuți care ne scutesc de multe necazuri, nemulțumiri și frustrări. Iar mulți dintre acei traineri și consilieri care vor să ne învețe arta fericirii, în fond, profită de slăbiciunile și banii noștri, pentru a ne vinde iluzii ale fericirii. Dacă nu suntem dispuși să acceptăm un adevăr fundamental, și anume că nu suntem cei mai buni, dacă nu facem pace cu lipsurile și slăbiciunile noastre, atunci toate aceste lecții, lecții și training-uri nu ne ajută cu nimic.

Este posibil și ca fericirea să ne găsească ea pe noi. În viață, ne pot întâmpina situații și persoane care ne oferă un plus de fericire; acesta se mai numește noroc în viață. Dacă așa ni se întâmplă, să nu uităm să fim recunoscători cerului și acelor persoane. Eu mă consider un mare norocos, căci, copil fiind, nici măcar nu visam câte lucruri frumoase îmi va oferi viața. Voi, cum vă considerați?

8 aprilie: **CEI TREI PAȘI SPRE FERICIRE**

1. Sunt lucruri și persoane care îmi plac, mă atrag, vreau să le am, să le savurez, să mă umplu cu ele. Tot ceea ce a creat Dumnezeu este bun; inclusiv noi suntem buni, chiar foarte buni. Doar că atunci când ne limităm să ne satisfacem dorințele și poftele de tot felul, tot nesătui și însetați vom fi. Vom „îngurgita" mereu alimente, lucruri și oameni și vom deveni supraponderali și obezi nu doar la trup, dar mai ales la inimă și în gândire. Și ceea ce ne așteaptă, s-ar putea să fie un diabet, avc sau chiar infarct.

2. Există o altă etapă a vieții, un alt mod de a fi în care ești prieten cu lucrurile, dar mai ales cu oamenii. Le ești fidel; dacă ai un autoturism, îi ești fidel și nu-l schimbi la doar câțiva ani, pentru că ai muncit din greu și îți permit finanțele. Nici prietenii nu-i schimbi; dacă ți-au fost de folos, nu-i arunci deoparte, ca pe șosete. Ești prieten bun cu adevărul despre tine însuți și despre alții, și chiar dacă ții foarte mult la tine, sau la cei dragi ție, mai drag îți este adevărul, care te eliberează de multe iluzii și ipocrizii.

3. Mai este un al treilea mod de a fi, în care te asemeni cu un izvor, sau o rază de lumină. Exiști doar pentru a potoli setea altora,

pentru a-i ajuta să rămână vii, sănătoși și proaspeți. Exiști doar pentru a fi lumină. Nu ai alt scop în viață decât acela de a iubi, de a fi iubire. Te lași pătruns până în ultima fibră a ființei de Iubire și emani iubire, sub nenumăratele ei forme.

Mai mult sau mai puțin, toți ne regăsim în una sau în toate aceste trei categorii sau moduri de a fi. Toate se întrepătrund, toate sunt necesare, dar cine reușește să se lase condus de Dumnezeu spre a treia treaptă, este foarte aproape de El, este cu un pas pe pământ și cu celălalt în ceruri.

Iubește necondiționat, detașat de toți și de toate, îmbrățișează totul cu iubire. Uită-te la razele soarelui; în egală măsură luminează și încălzesc și un copil nevinovat, și un criminal înrăit. Astăzi, fii soarele celor care îți ies în cale.

9 aprilie: **LIBERTATEA INTERIOARĂ**

Poate vă întrebați cine este cel care vă dedică zilnic măcar câteva gânduri, așa cum și eu vreau să vă știu bine, că sunteți mulțumiți de ceea ce sunteți și bucuroși că faceți umbră pământului, ca și mine. Dar, hai să vă spun ceva despre mine; poate folosește la ceva, cuiva.

Adesea, mă vrăjește frumusețea acestei lumi; poate v-ați dat seama cât de des sunt prezente în postările mele lumina și căldura soarelui, frumusețea florilor, apa cristalină și iarba câmpului, zâmbetul senin al copiilor și inima bună a oamenilor.

Mai am însă o altă față, nevăzută, aceea a retragerii din cotidian și din ceea ce mă înconjoară, oameni și lucruri. Atunci pășesc în căsuța inimii și gândurilor mele, în conștiința mea, acolo unde sunt doar eu cu Dumnezeul din adâncul ființei mele. Am multe momente când sunt liber de toți și de toate, când nu mai aud zarva lumii și zgomotul orașului, nici vocile oamenilor, nici a televizorului, când nu văd nici smartphone-ul, nici calculatorul, nici nimic. Atunci nu aud veștile rele, nici mersul politicii sau al economiei, nici starea vremii; atunci sunt complet liber de toți și de

toate. Acelea sunt momente ale meditației, rugăciunii, dialogului cu Dumnezeu și conștiința mea; sunt timpii libertății mele absolute, atât cât poate fi de liberă o ființă umană încătușată în trupul și limitele ei. La fel de liber sunt în casa Domnului, unde în afara celebrărilor religioase, prefer să fiu singur în fața lui Dumnezeu din tabernacol; eu să-l văd pe el și el pe mine, doar să ne privim, atât.

Ceea ce de când mă știu am respins aproape cu patimă, a fost orice formă de încătușare a mea din partea vreunui om, sau ideologie. Momentele mele de singurătate îmi oferă această eliberare din rutina zilnică, din himerele lumii, din iluziile și deziluziile cu care uneori mi-am hrănit (pardon, otrăvit) sufletul și inima. Nimeni și nimic nu-mi poate fura libertatea mea interioară, iar timpii petrecuți cu mine însumi reprezintă un izvor de viață, lumină, pace și energie, timpi privilegiați pe care nu i-aș da pentru nimic în lume.

Mă încântă oamenii, iubesc lumea în care trăiesc, mă simt atras de natură, dar libertatea mea interioară reprezintă cea mai mare comoară pe care Domnul mi-a dat-o. Ea, libertatea sufletului și ființei mele, este calea spre fericire și zona absolutului meu, a unui spațiu intangibil în care sunt doar eu și Dumnezeu.

Aș putea spune că chiar libertatea popoarelor și națiunilor depinde în primul rând tot de libertatea interioară, personală a celor care vor să decidă soarta lumii.

10 aprilie: **OSANA FIULUI LUI DAVID! RĂSTIGNEȘTE-L!**

Mulţimile care mergeau înaintea lui şi cele care îl urmau strigau: “Osana! Fiul lui Davíd! Binecuvântat cel ce vine în numele Domnului!” (Matei 21, 9)

Pilat, voind să-l elibereze pe Isus, le-a vorbit din nou, dar ei strigau: "Răstigneşte-l, răstigneşte-l!" (Luca, 23, 20-21)

Cei care ați vizitat teribila închisoare din Sighetul Marmației, la graniță cu oropsiții noștri vecini ucrainieni, transformată acum

într-un Memorial al victimelor rezistenței împotriva comunismului și totalitarismului, ați putut vedea granițele acestei țări dintr-o sârmă ghimpată, iar în interior nenumărate închisori, lagăre de muncă forțată și alte locuri de suferință și moarte; toate acestea ne creează impresia că această țară a devenit un imens penitenciar.

Împreună cu sovieticii, poporul acesta a fost cuprins de un duh rău, al iadului, și chiar dacă prin biserici îi striga Osana Fiului lui Dumnezeu, în același timp îl răstignea în închisori, în școli, în nenumărate locuri și instituții publice. La celebrarea primei sfinte Liturghii în satul meu natal (iulie, 1984), de la biserică până la casa părintească, credincioșii au împodobit gardurile cu flori și covoare și m-au însoțit cu rugăciunea și cântecele lor. În același timp, însă, alții trăgeau jos covoarele, rupeau florile și ramurile verzi. La înmormântarea părintelui Dumitru Adămuț (12 septembrie 1982), mulțimile, rugându-se și purtând icoane, îi înconjura sicriul purtat în procesiune, dar tot atunci cineva, de sus, de pe schela turnurilor în construcție, arunca cu moloz și bucăți de cărămizi peste sicriu, creând o panică de nedescris.

Acum, în Parlament, datorită intervenției regretatului Ioan Alexandru, avem Crucea pusă la loc de cinste, și tot în această instituție au fost huiduiți cei care au încercat să arate adevărata față a comunismului; și tot acolo se spun tot felul de vorbe pline de ură și se legiferează nedreptăți și răutăți de care îngerii se sperie iar diavolii jubilează.

Acum, primarii vin în biserici și se așază în primele bănci, îmbrăcați solemn și împodobiți oficial (cocarda tricoloră), se roagă pios și-ți fac semnul crucii (inclusiv agnosticul domn Iliescu și-a făcut cruce), pentru ca tot ei să comită mari ilegalități și nedreptăți, construindu-și căsoaie sau mici palate din bani publici necuveniți.

Astăzi (duminica viitoare este rândul Bisericii Ortodoxe), când Biserica Catolică sărbătorește începutul pătimirilor Domnului prin intrarea lui solemnă în Ierusalim, este cazul ca să ne facem un examen de conștiință și să vedem dacă nu suntem și noi actori

într-un scenariu în care îl ovaționăm pe Dumnezeu și tot noi să fim cei care îl răstignim prin păcatele și răutățile noastre.

"Creează în mine o inimă curată, Dumnezeule, şi un duh statornic înnoieşte înăuntrul meu!" (Psalmul 51, 12)

11 aprilie: **GÂNDURI LA ÎNCEPUTUL SĂPTĂMÂNII SFINTE**

Tu, care intri în lumea mea pământeană; tu, care păşeşti umil în templul ființei mele, pe tine te aclam acum, ridicând ramurile păcii tale și strigându-ți cu credință "Osana, Fiu al lui Davíd! Binecuvântat ești tu, care vii în numele Tatălui ceresc" (cfr. Matei 21, 9). Binecuvântat fii tu, Doamne, care intri în Ierusalimul nostru, în lumea noastră, plină cu de toate. Împreună cu frații și surorile mele, botezați în sângele tău, te însoțesc în aceste zile sfinte și-ți promit că în vinerea sfântă, nu voi fi printre cei care vor cere lui Pilat răstignirea ta.

Tu care l-ai înviat pe Lazăr, acum te apropii de locul unde te vor crucifica, unde vei muri și vei fi coborât în mormânt. Pe tine, învățătorul și mântuitorul meu, te laud, căci țintuit pe cruce, în loc să țipi de durere și să ceri răzbunare pentru cei care te-au răstignit, pentru cei ce te jigneau și huleau, îl rugai pe Tatăl ceresc să-i ierte, căci nu știu ce fac. Cu mâinile prinse în cuie, îi cuprinzi pe toți, buni și răi, prieteni și dușmani, cu iubirea ta plină de iertare, plină de iubire. Deși îți sunt cunoscute și gândurile noastre cele mai ascunse, tu nu împarți lumea în buni și răi, drepți și nedrepți, ci ne iubești și ne ierți mereu pe toți, așa cum suntem.

Pe tine, Dumnezeul iubirii și iertării, te însoțesc în aceste zile sfinte cu iubirea și iertarea mea. Scot din inima mea orice resentiment, orice ranchiună, orice răutate și-i iert pe toți cei care, cu voia sau fără voia lor, cu știință sau neștiință, mi-au făcut vreun rău. La rândul meu, le cer iertare tuturor celor cărora le-am greșit și i-am făcut să sufere. Le cer iertare și tuturor celor pe care nu i-am

văzut, i-am ignorat, închizându-mă în egoismul și micimea inimii mele.

În fața Tatălui, nu ești judecătorul, ci avocatul nostru, cel care pledezi cauza noastră nu doar cu vorbe, ci și cu ultima picătură de sânge care țâșnește din inima ta străpunsă de sulița ostașului. Îți mulțumesc pentru că în fiecare clipă ești avocatul meu la tronul judecății Dreptului Judecător.

Pune-mă la dreapta ta, împreună cu tâlharul care te-a rugat să îți amintești de el. Amintește-ți de mine, Doamne, în împărăția ta. Nu-ți întoarce fața de la mine și nu mă pedepsi pentru mulțimea păcatelor mele!

Îți sunt aproape, Doamne, cu gândul și inima mea în aceste zile atât de sfinte, atât de importante nu pentru tine, ci pentru mine, păcătosul. Știu că mă iubești și mă vei iubi mereu, nu pentru că merit aceasta, ci pentru că așa ești tu, Iubire.

Mă dor păcatele mele și rănile pe care le-au creat în ființa mea. Nu sunt vrednic să vii la mine, să mă însănătoșești, dar te rog, spune-mi doar un cuvânt de iertare și mă voi vindeca.

12 aprilie: **GÂNDURI ÎN SĂPTĂMÂNA SFÂNTĂ (II)**

Am așteptat sfârșitul pandemiei, așa cum au așteptat evreii venirea lui Mesia (care să-i elibereze de cotropitori). Și acum, că a venit, ar trebui să sar în sus de bucurie; și uite că nu sar. Ceva s-a întâmplat în viața mea și în lume; nici eu, nici lumea din jur nu jubilăm. Parcă am uitat să ne bucurăm; suntem într-o stare de amorțeală, asemănătoare cu anestezia, nu totală, dar măcar parțială, a inimii și minții. Nu-i a bine!

Suntem în preajma celei mai mari sărbători a creștinătății, dar nici eu, nici lumea din jur nu o văd prinsă în vraja sacră a ceea ce noi, catolicii, vom sărbători peste câteva zile. Poate frații ortodocși vor fi mai captivați de ceea ce Dumnezeu înfăptuiește pentru noi în Fiul său; ei vor sărbători Învierea Domnului cu o săptămână mai

târziu decât romano-catolicii. Când va suna ceasul Învierii pentru toți odată?!

Știu că mulți creștini sunt prezenți zilnic în biserici; se roagă mai mult, sunt mai buni cu ei înșiși și cu ceilalți și se gândesc și la ce vor pune pe masă în ziua de Paște. Ocupațiile și obligațiile de fiecare zi, ca și rutina și greutățile vieții, toate parcă ne atrag pe un drum paralel cu cel care duce spre Crucea Domnului și spre Învierea lui și a noastră. Am senzația că pandemia aceasta ne-a tăiat din elanul și bucuria de a ne trăi mai voios credința împreună cu ceilalți, nu de unul singur. Sloganul „stai în casă, salvează vieți" ne-a închis în noi înșine și ne-a izolat parțial de lume, de mulți dintre cei cu care înainte obișnuiam să sporovăim și să petrecem împreună clipe frumoase.

Cred că a sosit timpul să reînvățăm într-un mod mai uman și mai responsabil arta de a fi vii. În mulți dintre noi, Dumnezeu este un fel de captiv al fricilor, blazării și plafonării noastre. Să reînviem în inimi optimismul și curajul, dar mai ales credința într-un Dumnezeu atotputernic, în mâna căruia suntem noi și toată creația. Să ne transformăm viața într-un cântec, într-o odă închinată vieții și speranței în mai bine.

Sărbătoarea Învierii din acest an, 2022, trebuie să fie una cu totul aparte: O victorie a noastră în Dumnezeul vieții, al bucuriei de a trăi, al solidarității cu cei de aproape și cei de departe. Personal, de ceea ce vreau să mă eliberez în aceste zile care mă mai despart de marele eveniment este convalescența inimii și gândurilor de care încă nu m-am vindecat total după acești doi ani de boală, nu atât de covid, cât de altceva, de care vreau să scap ca dintr-un vis urât.

Mai sunt doar cinci zile până la marea sărbătoare. În anticamera sufletului meu încep să aud deja acordurile solemne ale muzicii de înviere. Știu însă că până atunci voi trece prin plânsul tânguirii din Vinerea Mare; mă pregătesc și pentru acest ceas al amărăciunii sufletești, căci sunt un mare păcătos; și din cauza mea, Fiul lui Dumnezeu a suferit și murit pe cruce.

Voi, la ce vă gândiți în aceste zile, ce sentimente sunt în inimile voastre?

13 aprilie: **NELINIȘTI PREPASCALE**

Este mai la îndemână și mai atrăgătoare sărbătoarea Crăciunului, căci cadrul ei este perfect pentru a cuceri inimile și a trezi emoții care merg până la lacrimi de bucurie și mulțumire cvasi-copilărească. Primirea și oferirea cadourilor, colindele și tot decorul adevărat sau artificial al zăpezii, al lui Moș Crăciun și bradului, al tuturor decorațiunilor, toate acestea și multe altele sunt foarte favorabile unei trăiri intense și „profunde" a sărbătorii Nașterii Domnului. Încadrarea Pruncului Isus în tot acest decor face sărbătoarea cât se poate de „apetisantă" pentru gustul și predilecțiile înnăscute ale oamenilor.

Dar, Învierea Domnului? Fără cântece pe toate canalele tv, radio și în lumea internetului, la toate difuzoarele de pe stradă, din magazine și din multe alte locuri? Fără decoruri, fără cadouri? Ce fel de sărbătoare este aceasta? Și nici meniurile tradiționale nu sunt pe listă, ci doar mielul, pasca și ouăle vopsite? Paștele este prea sărac și din acest motiv nu văd o emulație, o agitație, o împodobire a caselor și străzilor. Nici muzică pascală nu se aude prin magazine; vă jur, am fost prin Palas și era o mutenie totală. Și nici decoruri; pe ici, pe colo, pe niște tarabe am văzut câțiva iepurași cam timizi.

Să-mi fie cu iertare ceea ce spun: Creștinismul nostru este unul de fațadă, al emoțiilor ieftine și prefabricate. Ca și creștini, am rămas niște copii care așteaptă mereu cadouri, să li se spună vorbe dulci, să-i impresionezi cu tot felul de imagini, decoruri și sunete drăgălașe. Moartea și Învierea Domnului nu captează atenția publică, nu suscită emoții dulci și lacrimogene, nu leagănă, nu încântă copilul din noi. Din acest motiv, repet, nu văd nu o mare, dar măcar o mică „agitație" în mulțimea noastră de creștini. Paștele nu este un eveniment public care să ne antreneze pe toți, cu mic, cu mare într-un joc mediatic, mercantil și emoțional. Legate de sărbătorile de iarnă (nu de Nașterea Domnului) sunt nenumărate

filme produse pe bandă rulantă de americani, dar pentru sărbătorile pascale, nu au produs nici măcar un filmuleț. Cam așa stă comerțul cinematografic.

Ne place să-l drăgălim pe Pruncușorul Isus, dar să trecem prin Crucea și Învierea Fiului lui Dumnezeu, pare prea anevoios, prea puțin tentant pentru creștinismul nostru cam infantil și emoțional. Astăzi, ca și acum două milenii în urmă, în fața Celui Răstignit se întâmplă cam același lucru: atunci, cu excepția unui apostol, toți dispăruseră; astăzi, păstrând proporțiile numerice, se întâmplă la fel. De ce oare? Paștele este o sărbătoare cerebrală, profundă, iar oamenii fug de gândirea profundă, de înțelegerea sensului ascuns al marelui adevăr al creștinismului, al morții și învierii lui Dumnezeu pentru mântuirea lumii. Crăciunul l-am „digerat" în felul nostru lumesc, pământean. Paștele ne duce la înviere prin moarte, iar acest lucru e mult mai greu de priceput și acceptat. Dar, nu ne dăm seama suficient de bine că aceasta este singura cale a mântuirii, a fericirii noastre, a unei omeniri rănită de păcat și atacată de moarte. Omul (tot omul) este bolnav sufletește, iar vindecarea lui nu-i posibilă fără această intervenție chirurgicală, a omorârii și extirpării din ființa lui a păcatului aducător de moarte (veșnică). Iar singurul medic capabil să facă așa ceva este Fiul lui Dumnezeu, mort și înviat. Înțelegem noi măcar ceva din misterul marii sărbători a morții și învierii Domnului pentru noi?

Credința noastră în jurul a ce gravitează? Pentru noi, concret, ce reprezintă Paștele? Sunt întrebări pe care mi le pun în aceste zile dinaintea celebrării marii sărbători, iar aceste întrebări îmi trezesc neliniști și nedumeriri. Nu știu dacă pe voi, în vreun fel sau altul, vă „neliniștește" apropierea marii sărbători? Dacă da, cum anume?

14 aprilie: **JOIA SFÂNTĂ (Cina Domnului)**

Acum două mii de ani în urmă, la cina de taină din cenacolul Ierusalimului, tu, Fiu al Tatălui, ți-ai oferit trupul și sângele ca mâncare și băutură în pâinea și vinul pe care de atunci încoace

preoții tăi o consacră pe altare pentru ca noi, pământenii, să ne hrănim cu Tine, Viață cerească. În ritul paștelui neamului tău, tu, Isuse Cristoase, săvârșești ritul noului legământ în trupul tău, țintuit apoi pe lemnul crucii, atârnat între cer și pământ, pentru a ne împăca pe noi, păcătoșii, cu Tatăl tău din ceruri.

Jertfa ta, Doamne, este viața mea și a tuturor celor care cred în tine. Cu tine m-am hrănit de la prima mea sfântă împărtășanie și sper să te primesc și ca ultimă merinde cu care să pășesc pragul împărăției tale veșnice.

Pe tine, pâine a îngerilor, te primim noi, călătorii, în scurtul pelerinaj pământesc spre patria cerească.

La cina ta de taină, Dumnezeul meu, te-ai ridicat de la masă și ai spălat picioarele apostolilor, inclusiv pe ale lui Iuda, care cu aceleași picioare spălate de tine a pășit apoi pe drumul trădării, vânzându-te pentru treizeci de arginți. Tu, învățătorul omenirii, ne-ai spus atunci și ne spui mereu că suntem datori să ne spălăm picioarele unii altora. Slujirea umilă este semnul distinctiv al urmașilor tăi. Mă întreb astăzi dacă m-am evidențiat prin așa ceva; fața îmi roșește și îmi bat pieptul, căci prea puțin ți-am urmat exemplul. Mă tem ca nu cumva la dreapta judecată să mă pui la stânga ta. Iartă-mă, Doamne, pentru că te-am slujit prea puțin, și prea mult am dorit să fiu eu slujit. Iartă-mă, Doamne, iartă-mi păcatul neslujirii tale în frații și surorile mele!

Îți promitem astăzi că te vom urma pe tine; exemplul tău va deveni modelul vieții noastre. Te rugăm, rămâi cu noi, fii hrana noastră, să putem fi și noi slujitori, asemenea ție!

15 aprilie: **VINEREA SFÂNTĂ**

Copleșit de durerile și neliniștile adânci în care te zbați, plângi și te întrebi de ce și până când aceste dureri îți vor sfâșia existența. Poate, un bun prieten, un duhovnic sau psiholog te vor ajuta să înțelegi rădăcina, cauza atâtor răni sângerânde, atâtor neliniști, atâtor lacrimi. Și atunci, deja apare o luminiță la capătul tunelului,

căci vei începe să pricepi de ce ți s-a întâmplat toată această dramă. Vei înțelege ce trebuie să nu mai faci și ce trebuie să faci pentru a-ți micșora suferința, pentru a scăpa de ea. Atunci se naște în tine speranța că tot acest calvar se va termina, sau va deveni mult mai suportabil, iar asta îți dă curaj și putere de luptă cu suferința și boala din tine. Și mai este ceva foarte important în toată această istorie de durere teribilă, dar și de vindecare: Atunci vei pricepe că nu ești singur în suferința ta; vei pricepe că este acel prieten, acel duhovnic, acel psiholog care ți-au fost și îți sunt alături, care au înțeles durerile tale și datorită lor, tu acum ești pe drumul vindecării, al eliberării din boală și neputință.

Am adus acest exemplu din viața multora dintre noi pentru a face o paralelă cu sensul profund al zilei de astăzi, Vinerea Sfântă, cu ceea ce se întâmplă astăzi în lumea catolică și peste o săptămână în lumea fraților noștri ortodocși. Astăzi, prietenul, duhovnicul sau psihologul nostru ceresc, adică însuși Fiul lui Dumnezeu, nu numai că ne înțelege și ne consiliază, dar se încarcă el însuși cu toată drama existenței umane, cu toată suferința omului de la Adam și până la ultimul născut pe planeta noastră (poate sunt creaturi cu suflet nemuritor și pe alte planete; cine știe!). În suferințele și moartea lui pe cruce sunt vindecate suferințele și bolile naturii noastre umane, iar în moartea lui este învinsă moartea noastră. Astăzi, mă mai gândesc și la altceva, și anume: Orice medicament, orice lucrător în domeniul sănătății este un colaborator al Fiului lui Dumnezeu pentru binele omului. Astăzi, îmi vine nu doar să strâng mâna, ci să pup picioarele tuturor celor care într-un fel sau altul șterg lacrimile văzute și nevăzute ale oamenilor, care le alină durerile, sau le vindecă bolile lor. Pe toți aceștia îi văd purtând chipul lui Cristos împovărat cu durerile noastre, pentru a le răscumpăra prin suferința și moartea lui.

Astăzi, dacă nu aș avea credință, privindu-l pe Cel atârnat între cer și pământ, având la stânga și dreapta doi tâlhari, mi-aș zice că este, sărmanul, un nebun care nu a înțeles ce-i cu el și și-a căutat singur moartea. Din fericire, El mi-a dat darul credinței pentru a

putea înțelege corect de ce atârnă pe cruce: Pentru a învinge în ea suferința și moartea mea și a tuturor oamenilor. Iubirea lui pentru mine este mai puternică decât suferința și moartea mea. El este mai priceput și mai puternic decât toți prietenii, duhovnicii și psihologii, căci este Dumnezeu. În misterul puterii lui este învinsă neputința mea; în misterul morții Fiului lui Dumnezeu este învinsă moartea mea, a omului.

Privindu-l pe Cel Răstignit, eu astăzi învăț că nu sunt creat pentru suferință și boală, nici pentru moarte. Suferința și moartea sunt doar două episoade dintr-un film al vieții mele și a tuturor oamenilor care conține mult mai multe episoade, iar happy end-ul vieții mele și a fiecăruia dintre muritori îi aparține lui Dumnezeu, nu bolii, nu morții. Pătimirile și moartea Fiului lui Dumnezeu într-o anumită Vinere Mare din istoria lumii îmi dezleagă ochii pentru a vedea mai bine ceea ce se va întâmpla peste doar două zile, mormântul gol al Celui Înviat. În comparație cu puterea lui Dumnezeu și veșnicia fericită pregătită pentru noi toți, toate suferințele noastre și moartea fiecăruia dintre noi nu sunt decât două zile pe cadranul ceasului veșniciei Celui care ne-a creat pentru fericire, pentru viață.

Astăzi, alături de lacrimile de durere pentru păcatele noastre care au cauzat moartea lui Cristos, să plângem și cu lacrimi de speranță și mângâiere pentru darul sănătății și vieții veșnice pe care ni-l face Fiul lui Dumnezeu, îndeplinind planul Tatălui, în mâna căruia sunt timpurile și veșnicia, oamenii și tot ceea ce există în cer și pe pământ.

Mă închin ție, Cristoase, pe tine te binecuvântez, căci prin sfânta ta cruce și moarte m-ai răscumpărat (eliberat) pe mine și întreaga lume din ghearele păcatului, adică ale suferinței și morții.

16 aprilie: **SÂMBĂTA SFÂNTĂ**

Sunt capodopere ale literaturii universale în care doi iubiți nu pot trăi unul fără celălalt. Dacă unul moare, celălalt își ia viața,

pentru ca prin moarte să poată fi alături de persoana iubită. Sunt persoane care atunci când le moare „jumătatea" se simt pustiite și nu trece mult timp până când și ele păşesc pragul morții pentru a fi alături de iubirea vieții lor. Aceste drame ale oamenilor ne arată ceva din misterul iubirii sădită de Creator în noi, creaturile sale.

De fapt, moartea și coborârea în mormânt a Fiului lui Dumnezeu ne arată solidaritatea lui totală cu omul, cu noi, muritorii. Atât de mult ne iubește încât nu poate sta departe de noi nici atunci când murim. Acceptă să moară pentru a împărtăși cu noi întreaga condiție umană. Acesta reprezintă unul din misterele cele mai greu de priceput ale credinței, dar în același timp este și semnul care aduce cea mai mare lumină în viața celui credincios. Privind astăzi mormântul în care Domnul doarme ("pe acesta Dumnezeu l-a înviat, eliberându-l de durerile morţii, deoarece nu era posibil să fie ţinut sub [puterea] ei" Fap 2, 24), așteptăm plini de speranță zorii învierii sale. Chiar dacă moartea lui Isus Cristos pe cruce a fost o moarte adevărată, punând capăt existenței sale pământești, întrucât este și Dumnezeu, moartea sa este diferită de a noastră, a ființelor muritoare.

Astăzi, Biserica stă lângă mormântul Domnului, îi cântă prohodul pătimirii și morții sale. Astăzi este o zi a durerii și meditării profunde asupra cauzelor răstignirii, morții și îngropării Fiului lui Dumnezeu. Oare nu cumva toate acestea s-au întâmplat și din cauza noastră? Când pierdem o persoană dragă, ne facem un serios examen de conștiință și ne întrebăm dacă nu am fost și noi o cauză a morții ei. Așa trebuie să procedăm acum în fața mormântului lui Isus Cristos.

Mă întreb, mama lui, Maria, ce a făcut după ce fiul ei a fost dat jos de pe cruce și pus în mormânt? A rămas lângă mormânt, cuprinsă de o adâncă durere și tristețe. Ea, care medita în inima ei toate cuvintele lui, acum pricepe mai bine că „a venit la ai săi, dar ai săi nu l-au primit" (In 1, 11). Iată-l acum închis într-un mormânt, lângă care ea stă și plânge. Cine poate înțelege durerea

Mariei? Nimeni; doar El, care zace acum înfășurat într-un giulgiu, întins pe lespedea unui mormânt în care nimeni nu mai fusese pus.

Astăzi, este tristă și plânge și o altă mamă, Sfânta Maică Biserică, îndurerată din cauza refuzului atâtor oameni care nu-l primesc pe Cel care este Lumina și Viața noastră. Plânge Biserica pentru toți oamenii în care Cristos este persecutat, condamnat la moarte, ucis în atâția martiri sau simpli creștini a căror unică vină este doar aceea de a crede în Dumnezeu.

În fața lui Isus Cristos coborât în liniștea și întunericul mormântului, încercăm să înțelegem ceva din misterul răului: Întunericul și răutatea omului vor să-l ucidă pe Cel care este Lumina și Viața lumii și să-l înmormânteze în lutul din care suntem făcuți noi, muritorii. Dar, în istoria noastră, a unor oameni creați din iubire și iubiți de Dumnezeu chiar și atunci când ne ridicăm contra lui, El are cu noi un plan înțelept și fericit. Astăzi, luminați de harul și cuvântul său, încercăm să înțelegem ce vor să spună aceste cuvinte: „S-a umilit pe sine făcându-se ascultător până la moarte, până la moartea pe cruce. Pentru aceasta, și Dumnezeu l-a înălţat şi i-a dăruit numele care este mai presus de orice nume” (Fil 2, 8-9).

Împreună cu îndurerata Mamă Maria să ne pregătim sufletele, inimile și casele noastre pentru a-l primi pe Cel Înviat, pentru a trăi bucuria Învierii lui și a noastră. Când se va termina această zi tristă, împreună cu cealaltă Mamă, Sfânta Biserică, vom cânta cu toată puterea glasului și credinței noastre: „Cristos a înviat după cum a zis” (Cf Mt 28, 6).

17 aprilie: **EU SUNT VIAȚA!**

„Isus a spus: “Eu sunt ... viaţa” (In 14, 6).

Eu cred în Dumnezeu, nu pentru că aș fi mai bun decât alții, sau pentru că m-aș considera un favorizat al cerului, ci pentru un motiv simplu și atât de evident, încât chiar dacă mi-aș propune să nu mai cred în El, nu aș reuși. Motivul: Simt în mine o dorință de a trăi

atât de puternică încât dacă acum cineva m-ar amenința că mă împușcă dacă nu merg pe jos de aici până în sudul Africii, în secunda următoare aș porni deja la drum. Dorința de a duce o viață fericită, plină de iubire, pace și prietenie cu toți oamenii este atât de puternică, încât eu însumi mă minunez cum poate acest boț de carne să aibă atâta sete de viață. De unde în mine și, cred, în orice om această dorință atât de puternică de a trăi? La fel cum, de exemplu, în lumea vegetală, mă întreb cum de într-o ghindă atât de mică se ascunde viața unui stejar atât de mare și puternic?

Avem un cuvânt în vocabularul limbii noastre, dor, despre care lingviștii spun că nu are un corespondent exact în nicio altă limbă. Nu mă pricep la lingvistică, dar știu sigur că nicio limbă a pământului nu epuizează conținutul cuvântului viață. Suma tuturor dorințelor noastre bune și frumoase, suma tuturor aspirațiilor inimii, suma celor mai frumoase visuri, toate sunt cuprinse în cuvântul viață. Scrierile și cuvântările tuturor sfinților și artiștilor, cântecele tuturor autorilor și interpreților de pe pământ, ba chiar și ale îngerilor din ceruri, nu vor putea cuprinde în întregime un singur cuvânt: Viața.

Eu cred în învierea lui Isus Cristos din morți, fiindcă îl simt viu în ființa mea. Știu sigur că el nu va muri în mine nici când îmi voi da ultima suflare, căci și atunci voi dori să trăiesc, să am viață. Și atunci, în mine, moartea va fi învinsă de Cel Înviat, căci El (sper) mă va purta pe brațele sale și mă va prezenta în fața Tatălui, căci și pentru mine și-a vărsat sângele pe cruce și a murit, înmormântând moartea mea în moartea lui, din care s-a ridicat învingător, viu.

Adesea, obosim, ne poticnim și cădem pe cale. Adesea, parcă nu mai vedem luminița de la capătul tunelului, cădem în depresii sau suntem dominați de frică. Însă, nimic din toate acestea nu stinge în noi setea de viață. Acesta este Dumnezeul din mine, din tine, din orice om: Dumnezeul vieții. Și pentru a pricepe aceasta, nu ne trebuie studii aprofundate de teologie, ci doar un minim de realism, pentru a putea recunoaște că Dumnezeu vieții este în fiecare om, căci în fiecare dintre noi a suflat suflarea sa de viață.

Suntem oameni ai vieții, nu ai morții. Care viață? Viața însăși a lui Dumnezeu care depășește toate aspirațiile noastre: „Lucruri pe care ochiul nu le-a văzut şi urechea nu le-a auzit şi la inima omului nu s-au suit, pe acestea le-a pregătit Dumnezeu celor care îl iubesc pe el” (1 Cor 2, 9). Eu cred în Dumnezeul vieții, autorul și izvorul vieții fără de sfârșit. De ce? Fiindcă îl simt în mine; de aceea cânt

„Cristos a înviat din morți
Cu moartea pe moarte călcând
Și celor din morminte
Viață dăruindu-le”.

Nu-i așa că aceeași cântare a ieșit și din gura ta în această noapte sfântă și în această duminică a învierii? Nu-i așa că acest cântec l-ai cântat și lângă crucea celor care dorm somnul păcii în cimitir?

Vă îmbrățișez pe toți și vă pup pe sufletul vostru înviat.

Cristos a înviat!

18 aprilie: **FEMEI DIN EVANGHELII; CREȘTINI DE ASTĂZI**

În acel timp, femeile, plecând în grabă de la mormânt, cu frică şi cu bucurie mare, au alergat să dea de ştire discipolilor lui. Şi, iată, Isus le-a venit în întâmpinare şi le-a zis: "Bucuraţi-vă!" Iar ele, apropiindu-se, i-au cuprins picioarele şi l-au adorat. Atunci Isus le-a zis: "Nu vă temeţi! Mergeţi şi daţi de ştire fraţilor mei să meargă în Galileea şi acolo mă vor vedea!" (Mt 28, 8-10)

Femei din evanghelii care nu au somn; probabil, de când l-au prins pe Învățătorul, și mai ales de când l-au răstignit, inima lor a sângerat mereu. Ce au mai putut face pentru cel pe care îl iubeau atât de mult? Au rămas curajoase sub crucea pe care atârna și pe care l-au privit dându-și ultima suflare; apoi i-au îmbălsămat trupul mort și l-au uns cu uleiuri aromate. Iar apoi? Apoi au revenit lângă mormânt, plângându-l pe cel în care au crezut, pe care l-au iubit și îl iubeau și acum.

Nu știu câți morți am spălat și îmbrăcat frumos, decent. Noi am „progresat”: Pe morții de covid i-am dus la groapă ca pe niște câini, iar, în general, pe morți i-am încredințat serviciilor de pompe funebre. Noi, ne ocupăm cu altceva. Astăzi, acum, câți morți mai sunt încă „vii” în inima și mintea noastră?

Femei care merg la mormântul Domnului, încă înainte de răsăritul soarelui. În câte morminte zac cei uciși de răutatea noastră? În toate aceste morminte, în gropile comune în care peste morți a fost aruncat var, la toți acești morți Cristos coboară, le atinge inima rănită, pentru a-i vindeca, pentru a-i elibera din abisul întunericului și morții. El a învins ura și violența dătătoare de moarte; el a învins însăși moartea.

Nouă, ca și femeilor din evanghelii, Cristos ne spune astăzi: „Bucurați-vă, nu vă temeți. Mergeți și spuneți tuturor că m-ați văzut, m-ați atins, că sunt viu!” Noi, creștinii, nu avem de comunicat altora buletine de știri ale morții, ale răului și dezastrelor, ale crizelor financiare, economice sau politice. Pe noi, ne-a atins Domnul vieții. În credință, i-am îmbrățișat picioarele, iar el ne-a zis: Ridică-te, bucură-te, nu-ți fie frică. Vorbește-le tuturor că eu sunt viu; eu sunt viața ta.

Nu banii cu care sunt cumpărate conștiințele sau trupurile oamenilor au ultimul cuvânt. Nu planurile puternicilor acestei lumi au ultimul cuvânt; nu lor le aparține reușita. Ei vor deveni victimele propriilor răutăți.

Învierea Domnului este învierea mea și a ta. Isus înviat mă ajută să depășesc o eventuală criză matrimonială, să rămân prieten la bine și la greu, să nu disper când îmi pierd locul de muncă, să nu mă gândesc la ștreang când mi se comunică un cancer. După înviere, orice cădere înseamnă începutul unei noi ridicări, iar orice înfrângere înseamnă doar o înfrângere și nu sfârșitul. În Cristos, viața mea, a ta devine o mărturie bucuroasă și fericită a trăirii în iubirea lui Dumnezeu cel viu.

Cristos a înviat!

19 aprilie: **MARIA! ÎNVĂȚĂTORULE!**

În acel timp, Maria stătea lângă mormânt, afară, şi plângea... Întorcându-se, l-a văzut pe Isus stând în picioare, dar nu ştia că este Isus. Isus i-a zis: "Femeie, de ce plângi? Pe cine cauţi?" Ea, crezând că este grădinarul, i-a spus: "Domnule, dacă tu l-ai dus, spune-mi unde l-ai pus şi eu îl voi lua!" Isus i-a zis: "Maria!" Ea, întorcându-se, i-a spus în evreieşte: "Rabbuni!" - care înseamnă "Învăţătorule!" Isus i-a zis: "Nu mă reţine, pentru că nu m-am urcat încă la Tatăl, dar du-te la fraţii mei şi spune-le: «Mă urc la Tatăl meu şi Tatăl vostru, la Dumnezeul meu şi Dumnezeul vostru!»". Maria Magdalena a venit la discipoli şi le-a vestit că l-a văzut pe Domnul şi că el i-a spus acestea.

Evanghelia după sfântul Ioan 20,11-18

Dintotdeauna, după noapte vine ziua, așa cum după orice furtună, va apărea din nou cerul senin. După Vinerea Mare, vine Duminica Învierii. Ca și apostolii, complet descumpăniți, dar mai ales dominați de frica declanșată în ei de toate cele întâmplate în Vinerea Mare, stăm și noi ascunși în vreo gaură subterană a existenței. Poate a trecut și e demult uitată vremea tinereții când, curajoși și senini, am visat fericirea. Apoi, ușor, cu trecerea anilor, ne-am pierdut visurile și ceea ce visam odată are acum gustul amar al unor iluzii.

Mai sunt pe lume oameni curajoși care nu se leapădă de visurile lor, a căror inimă continuă să bată lângă cea a persoanelor pe care le-au iubit chiar și atunci când acestea par moarte pentru ei. Să fiu eu o Maria Magdalena, fidel(ă) Celui care de atâtea ori pare mort, nu-mi vorbește și pare surd la cererile și întrebările mele? Dumnezeu nu este ușor de văzut, de recunoscut și pentru mulți pare absent (mort) în istoria acestei lumi.

Multe s-au pus pro și contra lui Dumnezeu; mulți îi ridică statui, alții îl ucid, îl înmormântează și-i sigilează mormântul cu șapte peceți. Dar iubirea lui Dumnezeu este mai puternică decât

moartea, la fel cum iubirea Mariei Magdalena este mai puternică decât moartea fricii și descurajării. Întâlnirea ei cu Învățătorul lângă mormântul unde până mai adineaori vărsa lacrimi fierbinți, este un rod al iubirii: Maria! Învățătorule!

Lumea de astăzi și cea de mâine nu are nevoie de fricoși și descurajați care fug din fața greutăților și pericolelor, sau care stau comozi pe o canapea și privesc viața mâncând pop-corn și uitându-se la televizor sau în ecranele gadget-urilor lor.

Să fiu în continuare un visător cu ochii deschiși, un curajos plin de speranță, căci Cristos este viu și-mi spune pe nume, pentru că mă cunoaște mai bine decât mă știu eu. Credința mea în el nu-i doar o sumă de învățături, sau tradiții, ci o întâlnire a două inimi care se iubesc. Este o relație personală, intimă, ca a soților, și filială, precum a copiilor cu părinții lor. Eu cu Dumnezeu formăm un cuplu, iar iubirea noastră, dar mai ales a lui pentru mine, este atât de puternică încât mă transformă într-un om nou, cu o misiune specială, aceea de a vorbi altora cu viața mea despre iubirea noastră, despre întâlnirea noastră lângă mormântul unde am plâns de atâtea ori, de prea multe ori.

Biserica și lumea are nevoie de noi, nu stând baricadați în fricile sau în falsele noastre siguranțe. Din biserica de piatră (sau din ciment, lemn, sau cum o mai fi ea), Dumnezeu ne trimite, ca și pe Maria Magdalena, în biserica lumii, să fim vestitori ai învierii, ai speranței, ai visării unei lumi așa cum o visează El, din mâinile căruia am ieșit și în inima căruia avem cu toții un loc.

Ne facem tot felul de planuri, scriem proiecte, accesăm fonduri pentru derularea lor, construim case și drumuri, vorbim despre dezvoltarea personală și oferim rețete ale succesului și fericirii. În toate acestea și multe altele asemănătoare, adesea ne scapă esențialul: O viață fericită începe și este acolo unde, în modul cel mai personal și intim ne întâlnim cu alesul și iubitul inimii noastre. Acolo, Domnul ne spune fiecăruia pe nume Maria, Ioana, Andrei, George, iar noi îi răspundem Învățătorule! Atunci vrem să oprim

timpul, clipa, să-l îmbrățișăm, dar el continuă: Nu mă reține; du-te și vestește altora iubirea noastră.

Adevărata istorie a creștinismului este o întâlnire intimă dintre om și Dumnezeu și o vestire a acestei iubiri până la marginile pământului, exact ca în evanghelia mai sus citată.

20 aprilie: **DUMNEZEU PĂȘEȘTE ALĂTURI DE NOI**

Versiunea laică a lumii: Dumnezeu pare absent din lume, sau mort (Nietzsche), iar despre asta mulți râd și cântă victoria noii lumi, eliberată din iluzia religioasă a unui Dumnezeu inexistent. Să trăim o viață normală, eliberată de un Dumnezeu care a falimentat pe cruce (după drama din Vinerea Sfântă, așa gândeau apostolii și discipolii lui), sau care, de fapt, este proiecția insatisfacțiilor noastre; așa gândesc mulți, poate fără să o spună direct, explicit.

Versiunea creștină a lumii: Chiar dacă ne mai vizitează tristețea și necazul, Dumnezeu pășește alături de noi. Și astăzi, și acum, când scriu aceste cuvinte pe care vi le ofer cu drag, știu că Domnul este lângă mine, îmi mângâie inima și-mi șoptește la urechea sufletului că mă iubește. El ne explică sensul Scripturii și al vieții noastre, chiar dacă în cutele și detaliile ei mai orbecăim și nu mai pricepem esențialul, ansamblul ei. Din Cuvântul lui Dumnezeu izvorăște lumina care alungă întunericul minții și vălul pus pe fața lumii.

Puterea minciunii, a violenței și morții sunt încă la lucru, dar ele nu au ultimul cuvânt. Victoria aparține vieții, adevărului, iubirii, speranței că ultimul cuvânt îl are Dumnezeu și cei care cred în el. Suntem oameni ai speranței, pentru că Isus înviat ni s-a arătat în nenumărate feluri și ne trimite în lumea concretă în care astăzi, ca și ieri, și mâine vom da mărturie despre El și bucuria de a trăi în El. Nu facem promisiuni false, precum mulți politicieni; nu vindem iluzii nimănui, pentru că nu trăim într-o iluzie. În citirea Cărții Sfinte, în primirea Lui în împărtășanie, în rugăciune și meditație, în faptele noastre bune ni se descoperă un Dumnezeu

despre care nu putem să nu vorbim cu viața noastră astăzi, ca și ieri; o vom face și mâine, și mereu.

Cristos a înviat!

Săptămână cât mai sfântă fraților ortodocși și greco-catolici!

Afară e cam răcoare, dar în suflet este cald și bine. Și va fi și mai bine.

21 aprilie: **SFÂNTA ȘI MAREA JOI**

Joia Mare a cinei Domnului, a spălării picioarelor apostolilor, a rugăciunii Mântuitorului cu lacrimi de sânge, a trădării lui Iuda.

Mare și sfântă este această zi în care retrăiesc în credință viața primită de la Domnul, mai mult decât au făcut-o părinții mei. Viața și sănătatea o am de la El, curajul și inima bună, mintea luminată (atât cât este), dar mai ales sufletul meu nemuritor, toate sunt darul lui. El este Viața; în mâinile lui sunt cheile nașterii și ale morții mele și a tuturor oamenilor. Aș putea spune că și viața unui firicel de iarbă, ca și a galaxiilor este fixată tot de legile sădite de El în toată creația.

Sfântă și plină de mister este această zi în care Dumnezeu îmi spală picioarele, căci prea mult le-am murdărit cu mizeriile pământului; prea mult am călcat strâmb, umblând pe drumuri rele. Știți care-i frumusețea vieții? Să fii curat în inimă și gânduri și să ajuți și pe alții să fie la fel; cum? Spălându-le picioarele, adică slujindu-i cu iubire. Când văd pe câte unul coborând important și fălos din jeep-ul lui și privind la cei din jur cu un aer de superioritate, îmi zic: Dacă domnul acesta a fost la biserică, probabil nu a înțeles nimic din ce se predică acolo. Identitatea noastră creștină este aceea a slujitorului, care spală picioarele altora din iubire, doar din iubire, fără niciun interes egoist.

Sfântă și dureroasă este această zi în care Dumnezeu transpiră sânge, știind cât va suferi din partea capilor evreilor și a romanilor, dar mai ales simțind durerea fără margini pe care i-o provoacă păcatul lumii, inclusiv păcatele mele, care îți scriu acum, și ale

tale, care le citești. Aproape îmi dau lacrimile când văd un copil suferind, sau un nevinovat lovit de altul. Oare ce ar trebui să simțim în fața lui Dumnezeu care transpiră sânge, iar apoi va muri în chinuri pe cruce din cauza păcatelor noastre?

Neagră ca smoala este seara și noaptea dintre ziua de astăzi și cea de mâine, în care, după ce primește îmbucătura din mâna Domnului, Iuda se ridică de la masă, iese afară în întunericul nopții și sufletului său, se duce la dușmanii Învățătorului și-l vinde pentru treizeci de arginți. Noi, de câte ori am trădat o iubire, un angajament familial, o obligație de serviciu, un prieten? De câte ori ne-am vândut credința și sufletul pentru bani, pentru un interes meschin? De câte ori l-am trădat pe Dumnezeu și l-am vândut dușmanilor lui?

Mare, sfântă și plină de învățăminte este această zi; mult mai importantă decât toate „pregătirile" da Paște (mai ales ale gospodinelor).

22 aprilie: **POȚI MAI MULT!**

Nu am uitat o lecție de viață, foarte scurtă, pe care mama mi-o repeta de multe ori când eram la masă: Să te ridici de la masă înainte să te simți sătul, plin. Nu știu de la cine învățase ea această lecție și nici pentru ce mi-o spunea mie. Și trăgea o concluzie: a nu te ghiftui este izvor de sănătate. Nu știa câte calorii are un aliment sau altul, și nu cred că s-a cântărit vreodată; nici nu era cazul să-și facă griji cu silueta. Ceea ce, de fapt, dorea să mă învețe făcea parte dintr-o înțelepciune a vieții, mult mai importantă decât numărul kilogramelor pe care le ducem după noi. Să nu te îmbuibi, să nu-ți faci din împlinirea poftelor un scop al vieții; aceasta era lecția ei de viață sobră și sănătoasă. Și chiar dacă din fire sunt un mare pofticios, cred că ceea ce m-a învățat, mi-a folosit și îmi folosește foarte mult.

Cu trecerea anilor, înțelegând mai bine altceva, și anume sensul și importanța aspirațiilor și visurilor mele, am început să pricep și

o altă lecție de viață care îmi înnobilează gândirea și mă ajută să mă ridic din mizerii, să zbor spre spații ale imaginației și fanteziei care ajung la porțile paradisului și chiar vor să intru în el. Lecția pe care mi-o dau dorurile și visările mele este cuprinsă tot în puține cuvinte, ca și cele ale mamei, despre cum să te ridici de la masă: În viață, încearcă să realizezi mai mult decât poți; încearcă să faci măcar un pas dincolo de bariera minții și voinței tale. În înțelepciune simplă, populară, lecția aceasta este cuprinsă în trei cuvinte: Poți mai mult.

Dacă de la masă, de cele mai multe ori mă ridic atunci când sigur aș mai putea mânca ceva, în planurile mele de viață, mereu am dorit și doresc mai mult. Și încerc, în materialismul post-decembrist care ne atacă pe toți, să doresc nu să am lucruri mai multe (primul pe listă îl reprezintă ispita să-mi schimb mașina; are 12 ani vechime), ci altceva care are legătură cu mintea, dar mai ales cu inima mea. Doresc să citesc mai multe cărți pline de înțelepciune și lumină, să relaționez mai adevărat și mai cald cu oamenii, să călătoresc pe toate meridianele globului, să scriu mai multe cărți, dar mai ales vreau mult mai multă iubire. Visez o lume în care oamenii să se bucure nu atât de ceea ce au, ci de semenii lor. Visez o viață în care nu vreau să număr câți bani am în cont și de câte lucruri mă înconjor, câte bunătăți am în frigider sau în stomac, ci câtă iubire este în relația mea cu cei cu care mă intersectez zilnic. Cât de prezent este Dumnezeul iubirii în viața mea, aceasta mă interesează cel mai mult; și niciodată nu este suficient. Doresc să iubesc mai mult decât poate inima mea, uneori neliniștită, obosită sau speriată. Doresc să îmbrățișez mai mult decât o pot face brațele mele care nu sunt de culturist. Doresc mai multă lumină sub fruntea mea uneori îngândurată sau cu mici riduri. Pot mai mult, vreau mai mult.

Voi, ce aspirații aveți, mai mari decât vă țin puterile?

23 aprilie**: FII O BIBLIE**

Biblia este cartea cea mai răspândită din lume, și totuși, nu toți cei 2,5 miliarde de creștini au citit-o. S-ar putea ca pentru unul sau altul, tu să fii singura Biblie pe care să o citească, din care să afle despre Dumnezeu și despre rostul lor pe acest pământ. Ce cuprinde Biblia, despre ce ne vorbește? Despre istoria lui Dumnezeu cu omul, iar mersul acestei istorii este scris nu doar de El, ci și de fiecare dintre noi, pământenii.

Suntem precum o carte și oricât de ermetici am dori să fim, oricât de puțin am dori ca alții să citească din paginile vieții noastre, noi vorbim chiar și prin tăcere, sau absență. Ceilalți ne văd, ne aud și ceea ce văd și aud la noi este o lecție bună sau rea pe care le-o dăm. Sau dacă absentăm de pe scena lumii, din indiferență, sau egoism, ceilalți se vor întreba de ce facem asta, și iar dăm o lecție care nu miroase a bine.

Dumnezeu ne-a trimis în lume ca și pe Fiul său, să dăm mărturie despre El cu viața noastră. Iar despre El, de multe ori noi aflăm nu atât din cărți, cât mai ales din viața concretă a celor care se declară creștini. Mare și sacră este misiunea noastră în lume, aceea de a fi temple vii care cântă gloria lui Dumnezeu, iubirea lui față de noi și întreaga sa creație. Pe filele cărții noastre trebuie să scriem minunățiile Celui care din întuneric ne-a chemat la lumină și viață.

O carte este un prieten fidel, oricând la îndemâna ta. Ea nu te părăsește niciodată; chiar și atunci când o pui pe raft, sau o abandonezi, stă acolo și așteaptă răbdătoare să-i deschizi filele, să citești din ele, să îți lumineze mintea și să te bucure, sau să te facă să plângi. Câte emoții plăcute, sau câte lacrimi nu au vărsat citind anumite cărți!

Fii o carte cu totul specială ale cărei file să fie scrise mai mult de Dumnezeu decât de tine sau de alții. Fii o Biblie! S-ar putea să existe oameni care să nu fi citit despre Dumnezeu decât din biblia vieții tale.

PS: Mie îmi plac foarte mult cărțile vieții oamenilor. Nu știu dacă altora le place să citească în cartea vieții mele.

24 aprilie: **CRISTOS A ÎNVIAT, CREȘTINĂTATE!**

Cel care a ieșit din întunericul mormântului, să fie Lumina minții și drumului vieții noastre!

Cel care prin moartea și învierea lui ne-a împăcat cu Tatăl, să fie pacea inimilor, caselor și lumii noastre; atât de mult avem nevoie de pacea lui!

Cel care după înviere i-a îndemnat pe apostolii înfricoșați să se bucure, El să fie bucuria noastră de a trăi o viață renăscută, ca a copiilor în primăvara vieții lor.

Cel care le-a spus apostolilor și femeilor să-și alunge frica din inimi, să ne dea curajul de a lupta și învinge suferințele, bolile, păcatul și chiar moartea.

El, care este Viața adevărată, să stea la temelia vieților noastre, a familiilor și societății noastre; el să ne hrănească cu viața lui.

Cristos, viața și lumina lumii, să fie soarele de dimineață care anunță zorile unei zile noi, unei lumi noi, unui pământ nou în care domnește pacea și dreptatea.

Când ciocnim oul roșu și mâncăm din pască, să ne amintim că El rămâne hrana binecuvântată a meselor noastre. El este bucuria caselor noastre curate și frumos împodobite. El este mai ales bucuria vieților noastre reînnoite în harul său; el ne dă frumusețea, bucuria, lumina și speranța sa. Lumânarea aprinsă în noaptea Învierii să lumineze mereu în sufletele noastre!

Sărbători pascale binecuvântate!

Cristos a înviat, creștinătate!

25 aprilie: **DE PAȘTE**

Este a doua zi de Paște, adică tot pască, ouă roșii, cozonac și miel, sau drob? În plus, pentru cei care nu au reluat deja serviciul, este masă luată împreună cu cei din familie, sau cu rudele și prietenii? Și la Crăciun, sărbătoarea a avut un conținut culinar și

comunitar, și ne-am simțit tare bine. Apropo, mai știți ce cadouri ați primit sau ați oferit celor dragi? Bănui că dușmanilor nu le-ați făcut niciun cadou.

Cred că este bine ca acum, de Paște, să nu ne scape esențialul: Paștele înseamnă trecerea lui Isus Cristos de la moarte la viață și trecerea noastră, cu El, de la moartea păcatului la viața harului.

Paștele înseamnă învierea inimii și gândurilor din moartea micimilor și păcatelor noastre și trăirea în pacea și bucuria fiilor lui Dumnezeu. Paștele înseamnă o viață nouă (nu doar haine noi), ca atunci când ieși dintr-o criză profundă existențială, dintr-o boală, sau dintr-o relație toxică și începi să duci o viață în care ești tu însuți, eliberat de surogate, de complexe sau iluzii pline de falsități. Paștele este o primăvară a minții și inimii, care poate fi la orice vârstă notată în cartea noastră de identitate. Este viața dăruită nouă de Dumnezeu, o viață care ne transformă în oameni noi, capabili să zâmbească și atunci când suferă, să spună o vorbă bună și atunci când alții tac sau îți spun vorbe rele, să creadă în viață și atunci când alții văd doar umbrele morții, să iubească și atunci când sunt înconjurați de răceală, uitare sau indiferență. Paștele este o iradiere a vieții lui Dumnezeu în lumea noastră muritoare.

Paștele înseamnă a-l avea mereu prezent pe Isus Cristos la masa luată în casa noastră, în relațiile pe care le avem cu vecinii și rudele noastre. Paștele adevărat continuă după a doua și a treia zi de Paște; Cristos este viu în viața noastră în toate cele 365 de zile ale anului.

Paștele înseamnă mult mai mult decât pască, ouă roșii, cozonac și drob de miel. Paștele este viața lui Dumnezeu în viețile noastre.

Cristos a înviat!

26 aprilie: **CÂT DE FRUMOASĂ ESTE ZIUA DE ASTĂZI!**

Ziua de astăzi este atât de frumoasă! Buletinul meteo îmi spune că va străluci soarele, iar norii vor mai fi și ei, sporadici, amintindu-mi că în zilele trecute au binecuvântat pământul cu

multă ploaie bună și curată. Ce frumoasă este ziua de azi, luminată și încălzită de soarele acesta care, cine știe de câte mii de milenii face posibilă viața pe pământ. Așa l-a așezat Ziditorul la început, ca pe luminătorul nostru de zi, iar noaptea ne-a dat un alt luminător, care să ne vegheze somnul, împreună cu stelele cele multe și frumos sclipitoare.

Cât de frumoasă este ziua de astăzi, binecuvântată de Domnul inimilor și sufletelor noastre! Și când te gândești că atâția dintre noi ieri, și alaltăieri, și de când se știu își fac griji pentru ziua de mâine. Câte planuri de viitor nu ne facem noi; cât de multe lucruri le tot gândim și întoarcem pe toate fețele! De câte ori grija zilei de mâine ne fură somnul, ne tulbură visele și ne strică digestia.

De ce este atât de greu să pricepem că ziua de astăzi nu este decât ziua de mâine pentru care ieri eram atât de îngrijorați?! Ce bine ar fi să avem mai multă încredere în providența lui Dumnezeu și să credem că niciun fir de păr de pe capul nostru nu se mișcă fără voia lui. Cât de bine ne-ar fi dacă am crede cu adevărat în cuvintele Domnului: „Priviţi păsările cerului: nu seamănă, nu seceră, nici nu adună în hambar, iar Tatăl vostru ceresc le hrăneşte. Oare nu sunteţi voi mult mai [de preţ] decât ele? Observaţi cum cresc crinii câmpului: nu trudesc şi nu ţes. Totuşi vă spun că nici Solomón, în toată gloria lui, nu s-a îmbrăcat ca unul dintre aceştia. Căutaţi mai întâi împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea lui şi toate acestea vi se vor adăuga” (Mt 6, 26-33).

Astăzi, caut fața lui Dumnezeu în inima mea și în inima ta; astăzi, vreau să-l văd chipul pe fața ta și în ochii tăi. Astăzi, Domnul cel viu este prezent în viața oamenilor pe care el îi binecuvântează, iar eu îi respect, îi iubesc și le doresc tot binele din lume. Astăzi este ziua pe care a făcut-o Domnul; să ne bucurăm și să ne veselim într-însa!

PS: Au sosit deja rândunelele sau berzele și nu le-am văzut eu?

27 aprilie: **APROPO DE DEMOLAREA HANULUI „TREI SARMALE”**

Proprietarul renumitului han din coasta Iașiului l-a dărâmat peste noapte, fără a avea autorizație din partea primăriei. Tot felul de voci, oficiale și private, s-au făcut auzite acum pentru a condamna gestul ilegal al proprietarul care, cu un buldozer, a distrus un simbol, un brand al Iașiului, renumitul han Trei Sarmale. Nu mă pricep în domeniul legislației, iar ceea ce doresc să spun este ceva mult mai important și grav în același timp, decât brand-ul sau simbolul care ajunsese o paragină. De multe ori am trecut pe lângă el și am avut un sentiment de milă pentru renumita (cândva) clădire.

Ca român, ce mă doare este cruzimea cu care comuniștii au lovit în cultura și civilizația care se încropise mai ales în timpul monarhiei. Ce mă doare este falsificarea și manipularea istoriei noastre pentru a servi ideologiei atee și antiumane comuniste. Ce mă doare, după 1990, este vandalizarea economiei și vinderea pe nimic a industriei clădită cu sudoarea și chiar sângele mai multor generații de români. Ce mă doare este dispariția satului tradițional românesc, a numelor românești (câți copii mai sunt botezați cu nume neaoșe românești?). Și ce mă mai doare, apropo de lipsa de autorizație de demolare pentru renumitul (fost) imobil, este aproape totala lipsă de grijă a edililor și legislației în drumuri și construcții, din care cauză acum toate noile cartiere ale Iașiului și zonelor limitrofe nu au trotuare, ca să mergem în siguranță; nu au spații publice pentru instituții absolut obligatorii unei bune și sănătoase conviețuiri sociale. Pot să ne spună autoritățile locale de ce în anul 2012 au tăiat nenumărați tei care erau și ei un simbol al orașului? Și dacă tot s-a vorbit acum de încălcarea legislației, unde este grija celor în drept și a legislației pentru ca mămicile și tăticii să-și poată plimba copiii în siguranță, unde sunt trotuarele în toate noile zone și cartiere în care s-a construit după 1990? De ce nu au avut grijă autoritățile să prevadă în noile planuri de urbanism spații pentru parcuri, grădinițe și școli, biserici, magazine, farmacii și multe altele, absolut necesare oricărei localități moderne?

Mă doare și demolarea unui simbol și brand al Iașiului, dar mai tare mă doare să văd cum o întreagă cultură și civilizație au fost aproape distruse sub tăvălugul unor ideologii slujite de niște inconștienți tot la fel de cinici ca și președintele Putin în războiul contra Ucrainei. Cine știe ce va construi noul proprietar al fostului han? Eu văd ce s-a construit și se construiește în continuare. După umila mea părere, ce și cum se construiește acum nu are viitor lung. Edilii și legislația de acum au uitat că deja din antichitate polisul grecesc și cetatea romană aveau în centru biblioteci și piețe publice, temple și școli, piețe și parcuri, magazine și locuri de socializare, rețea de apă potabilă și canalizare. Culmea este că în secolul XXI, astfel de instituții și locuri publice sunt aproape ignorate în marea majoritate a noilor zone și cartiere de locuințe. Iar în oraș, aerul este otrăvit de smogul produs de nenumăratele autoturisme. Mai nou, pentru studenți este cool să vină la facultate cu propriul autoturism.

Simbolul cu brand local a fost demolat ilegal. Ce am demolat și vandalizat după 1990 a fost legal? Ce s-a construit după 1990 și încă se mai construiește este pe măsura unei vieți normale și trăite cu înțelepciune? Noua Românie are perspective durabile? Mi-e teamă că nu am dărâmat doar un han, ci o țară întreagă, iar ce încropim acum grăbiți, lacomi și inconștienți, NU are viitor nici lung, nici strălucit. Aștept păreri și argumente contrare, ca să mă bucur și să-mi zic că cele spuse aici sunt simple gânduri pesimiste, lipsite de realism.

Să ne fie ziua senină și sufletul frumos!

28 aprilie: **CINE SUNTEM ȘI PENTRU CE FACEM UMBRĂ ACESTUI PĂMÂNT?**

(reflecții pascale)

Zâmbetul și inocența copiilor ne ridică spre cele de sus, din ceruri; de aceea îi numim îngerași. Copiii nu s-au contaminat cu răul și nu și-au îngreunat ființa și viața cu lucrurile și grijile acestei

lumi. De aceea, sunt ușori și ajung repede la porțile cerului; ei au aripi, doar că nu se văd cu ochii trupului, ci cu inima.

Suntem oameni veniți în această lume nu doar din sânul matern, cât mai ales de sus, din raiul lui Dumnezeu. Avem un limbaj al cerului, care poate fi înțeles atât cu creierul, dar mai bine cu inima. Avem gândurile lui Dumnezeu și privim lumea cu ochii lui. Tot ceea ce gândește Creatorul despre creația sa poate fi cuprins într-un singur cuvânt: Iubire. Ca să înțelegem lumea, chiar și atunci când este cuprinsă de întuneric și face cele rele, este neapărat nevoie de iubire, de multă iubire. Lumina înțelepciunii divine nu este separată, ci întrețesută profund cu căldura inimii lui Dumnezeu. Iar brațele sale cuprind întreaga creație și pe fiecare dintre noi în parte, la modul cel mai personal. Fiecare avem un loc rezervat în brațele și inima lui Dumnezeu. Imitându-i exemplul, lăsându-l pe El să lucreze în noi, din ochii noștri va izvorî nu doar lumină, ci și multă iubire. Prin iubire, vedem adevăratul chip al lumii: capodopera creației divine.

Dumnezeu este în favoarea noastră; a crede în el înseamnă a-i simți din plin iubirea care ne schimbă viața, ne face asemenea copiilor și asemănători îngerilor. Cine vine de sus, cugetă și vorbește despre cele ce vin de sus. Cine iubește își transformă viața într-un imn de preamărire a creatorului și într-o melodie care cântă iubirea lui pentru tot ceea ce a creat. Viața adevărată este un cântec de iubire, de dorință după absolut, după ceruri. Viața este un drum spre libertatea fiilor lui Dumnezeu, care construiesc pe pământ o împărăție care nu este din această lume, dar este pentru această lume, în favoarea ei. Noi, creștinii, nu suntem dușmanii umanității, iar religia noastră nu este un opiu, nici o dominare, ci o simplă și totală slujire din iubire și pentru iubire.

Noi venim de sus, de aceea nu depindem de nimeni (Cf In 3, 31). Păstrându-ne legătura cu cerul, nu devenim sclavii nimănui, nici ai propriilor patimi și înclinații rele. A aparține lui Dumnezeu, te face liber și disponibil pentru orice om, prieten sau dușman. Noi, creștinii, suntem plămada unei lumi noi, în care fiecare rămâne

liber și văzând exemplul nostru, este posibil să ni se alăture, ca împreună să-l lăudăm pe Tatăl din ceruri.

29 aprilie: **CINEVA SE ROAGĂ PENTRU TINE**

Eram odată cu o persoană dragă inimii mele la o mănăstire ortodoxă, și intrând în biserică, ea îmi zice: „O să dau un acatist; vrei să scriu și numele tău? Am rămas plăcut surprins de întrebare, și i-am răspuns: De ce nu?! Mulțumesc frumos!" I-am văzut imediat bucuria pe chip și cum s-a îndreptat spre o măsuță, a luat o bucată de hârtie și a început să scrie nume ale persoanelor dragi inimii și credinței sale, și, cred, dragi în primul rând lui Dumnezeu, care nu face deosebiri confesionale, sau de altă natură. Gestul ei mi-a amintit de un fapt pe care l-am aflat când am intrat în seminar, la 14 ani, și anume că măicuțele care ne slujeau pe noi, seminariștii, și pe preoții de acolo, în fiecare zi se rugau pentru preoți și candidații la preoție. Știu că o fac și astăzi, zilnic. Tare m-am mirat atunci să descopăr că în lumea aceasta sunt oameni care ne iubesc și se roagă pentru noi, în fiecare zi.

Îmi dă o stare interioară de bine și siguranță gândul că într-un loc sau altul, dintr-o inimă, dintr-o capelă sau biserică, zilnic, pentru sufletul și trupul meu, cineva înalță o rugăciune către ceruri. Și nu mi s-a întâmplat niciodată ca vreuna din aceste persoane, știute și neștiute, să-mi ceară ceva, vreo recompensă pentru că se roagă pentru mine. Câtă gratuitate, câtă iubire, câtă credință în gestul atâtor cunoscuți și necunoscuți!

Viața noastră este țesută de legături ale credinței în Dumnezeul nostru, al tuturor, de legături ale speranței de mai bine, dar mai ales de legături ale iubirii. Suntem iubiți, de aceea niciodată, nimeni nu este singur. Fiecare dintre noi este în inima și în rugăciunea altora. Ba chiar și dușmanii noștri, și cei mai răi și înverșunați, și ei sunt prezenți în rugăciunile multora. Dar, mai ales, noi toți, buni și răi, catolici sau ortodocși, sau de orice confesiune am fi, sau fără nicio confesiune religioasă, toți suntem în rugăciunea Fiului lui

Dumnezeu de la Cina de Taină, „ca toți să fie una”, și de pe cruce, „Tată, iartă-i, căci nu știu ce fac”. Eu, tu, fiecare dintre noi suntem astăzi, ca și ieri, ca și mâine, în rugăciunea și inima lui Dumnezeu; nimeni, și nimic nu va putea să ne smulgă din această unică, imensă inimă plină de iubire.

Fiindcă suntem iubiți, iubim și ne rugăm zilnic unii pentru alții. Să nu uităm că și îngerii și sfinții din ceruri ne iubesc și mijlocesc pentru noi în fața Tatălui ceresc.

30 aprilie**: OLIMPICII LA RELIGIE**

Zilele acestea (27 aprilie-1 mai), la Iași s-a adunat crema și cireașa de pe tort a religiei catolice din toată țara: Olimpiada națională de religie catolică. În general, fug de ispita de a mă crede important, căci știu bine că în fața lui Dumnezeu suntem egali cu toții și că fiecare om este important într-un fel sau altul. Dar nu pot să nu remarc faptul că zilele acestea am avut ocazia nu doar să-mi clătesc ochii, ci mai ales inima și sufletul cu ceea ce a produs mai bun învățământul religios și Biserica Catolică din țara noastră, adică elevi olimpici la cea mai importantă disciplină din învățământ (paradoxal, religia este considerată adesea o cenușăreasă) și profesori de religie a căror valoare pentru binele concret, real al societății noastre puțini o cunoaștem și nu știm să o prețuim atât cât se cuvine.

Simt în mine o bucurie și o mulțumire sufletească cum rar am simțit, știind că pe undeva, alături de mulți alții, mai bravi ca mine, am aruncat și eu o sămânță în mințile și sufletele unor profesori dintre care, ieri am constatat, mulți au fost sau sunt și directori de școală. În materialismul actual, tinerii au luat în brațe IT-ul, economia și științele juridice care îi ajută să câștige bani mulți, uitând că au un suflet nemuritor și că fără creștinism (religia iubirii) civilizația noastră riscă să devină ca un corp a cărui inimă se îmbolnăvește și devine rece și egoistă.

Îi priveam atent pe elevii olimpici și mă minunam de ei; eu nu am fost niciodată olimpic, la nimic, și mă întrebam ce simt ei, ce gândesc, ce planuri și visuri au în mintea lor. Sunt sportivi olimpici la Jocurile Olimpice și la multe alte olimpiade. Eu îi văd pe acești olimpici la religie ca niște flăcări ce vor lumina lumea de mâine și vor indica o direcție bună de mers. Pe ei și profesorii care îi pregătesc îi văd ca sare a pământului și lumină a lumii.

Olimpicii, copii încă sau adolescenți, poate nici nu-și dau seama bine de importanța materiei la care acum au venit să concureze. Am o idee nu doar pentru profesorii care i-au pregătit și acum îi însoțesc, ci pentru noi toți: Puneți ochii pe un olimpic și ajutați-l cum știți voi mai bine să nu se stingă în el flacăra care arde acum. Peste ani să rămână un purtător de lumină, căci tare mult avem nevoie de ei. Noi, cei de astăzi, ca și cei de mâine avem nevoie ca de aer de olimpici la religie. Să nu cădem în idolatria divinizării IT-ului, a tehnicii și progresului material. Fără religie și fără Dumnezeu, cum spunea și Țuțea, „omul rămâne un biet animal raţional şi vorbitor, care vine de nicăieri şi merge spre nicăieri”. Nu cred că asta ne dorim.

Felicitări olimpicilor, părinților și profesorilor lor! Dumnezeu să vă lumineze mințile și pașii!

Foto: Pop Maria Daciana, mențiunea a ll a. Eleva a Colegiului Romano Catolic Sf Iosif din București. Clasa a Vl a.

Mai

1 mai MUNCITORESC?

Pentru generațiile celor care în anul 1989 erau deja adulți, ziua de astăzi este însoțită mental de defilări și grătare și pariez că majoritatea știu încă să fredoneze melodia lui Porumbescu, ale cărei versuri au fost schimbate pentru a corespunde ideologiei comuniste:

Râde iarăşi primăvara
Peste câmpuri, peste plai,
Veselia umple ţara
C-a venit Întâi de Mai!

Între timp, ideologia și sistemul comunist s-au dus de râpă, și ce ne-a rămas astăzi din ziua internațională a muncii? Munca, în forma ei instituționalizată se numește serviciu; acest cuvânt nu mai este la modă și se preferă o formă emancipată (zice-se), job. Poate ar trebui să știm cu toții că această zi s-a născut în contextul exploatării muncitorilor din SUA care nu au mai putut răbda exploatarea lor din partea patronilor și au cerut ca ziua de muncă să fie fixată la opt ore.

Motivația de fond a acestei zile este cât se poate de actuală, dacă ne gândim la cei care sunt obligați să rămână la serviciu peste program, fără a le fi plătite orele suplimentare. Actualitatea zilei este și pentru toți aceia care mai ales din dorința de a câștiga mai mult caută și un al doilea job și așa ajung seara acasă frânți de oboseală și nu mai au timp să se bucure de viața lor și nici de familie.

Ziua muncii este actuală pentru cei care muncesc cu multă conștiinciozitate și simț de răspundere, dar mai ales pentru foarte mulți din noile generații care fug de efort și responsabilitate și încropesc și ei ceva acolo, ca să fie. În domeniul sănătății aud nenumărați medici din vechea gardă care se plâng de noile

generații ce vin la patul bolnavului cu smarphone-ul sub nas. Ce să mai spun de elevii și studenții care nu știu bine nici tabla înmulțirii, nici județele Moldovei, iar referatele lor sunt de multe ori copy-paste-uri; mi-e rușine mie de lipsa lor de rușine.

Ziua de astăzi ni-i aduce însă în prim plan pe milioanele de români care muncesc din greu în țări străine, care în fiecare dimineață merg „al lavoro", „at work", la „trabaho", „au travail". Este interesantă și de lăudat atitudinea acestor români față de muncă, și nu-i înțeleg deloc pe cei care în țară „împing aerul". Sau, înțeleg: Banul vorbește.

Ce este munca pentru mine? Este dragostea și dăruirea pe care le pun acum în aceste cuvinte, în această sămânță oferită gratis și cu drag oricui dorește.

Și tu, drag feisbuchist, ce muncești astăzi în folosul altora?

Poate oferi o floare în prima zi din frumoasa lună a florilor.

2 mai: **CONVERSAȚIE ÎN LUNA LUI FLORAR**

Bună dimineața, frumoasele mele mușcate, roșii ca focul, cu frunze verde închis, pline de viață. De cum intru pe poarta casei, mă întâmpinați cu frumusețea voastră și-mi spuneți bun venit, la fel cum, atunci când plec, mă priviți cu drag și cu dorul de a mă întoarce înapoi. Frumoasele mele mușcate ce înconjurați casa ca niște prințese din povești; nici nu știți câtă bucurie îmi aduceți în suflet și poftă de viață; când mă uit la voi, uit de toate și-mi umpleți inima de cântec și drag de viață.

Ce să spun despre voi, panseluțe galbene și mov, atât de delicate, de voioase, pline de veselie și culoare! În fiecare zi sunteți și mai delicate, și mai gingașe, și mai suave. Parcă ați fi niște copii în primăvara vieții, vioaie și pline de strălucire. Voi îmi aduceți aminte de copilărie, de râsete și voie bună. De fapt, și voi râdeți și zâmbiți mereu, iar eu văd aceasta cu inima. Vă rog, nu zâmbiți prea mult, căci îmi creați palpitații, și știți că sunt un sensibil, frumoasele mele panseluțe galbene și mov!

Frumoase magnolii, voi sunteți pline de noblețe; v-ați îmbrăcat în cupe alb cu roz. Și ce frumos stați pe crengi, ridicate spre soare și lumină. În petalele voastre decantați lumina cerului și o cuprindeți delicat în cupe ce adună binecuvântare divină. Voi priviți spre ceruri și cred că de sus Dumnezeu se uită la voi cu drag, mulțumit că v-a creat atât de frumoase.

Ai înflorit și tu, liliacule din colțul curții. În fiecare zi îmi dai bună dimineața din ciorchinii tăi liliachii; în plus, emani un parfum discret care adună în jurul tău albine și alte gâze; ba chiar și vrăbiuțele vin și te vizitează, ciripind voioase pe crengile tale.

Și ce să spun despre voi, flori de cireș și vișin, care ați îmbrăcat copacii într-un alb mai frumos decât cea mai frumoasă rochie de mireasă. De-a lungul drumului și prin grădini formați o întreagă și mare nuntă, cu nenumărate mirese, cu rochii încântătoare, imaculate, una mai frumoasă decât alta. Și sunt și nuntași la marea nuntă a cireșilor și vișinilor înfloriți; sunt păsărelele, frumoasele ciripitoare, invitate să cânte la marele spectacol al nunților pline cu flori. Din corul vrăbiuțelor nu lipsește nici solistul, cucul; discret, fără să se lase prea mult văzut, își cântă și el cântecul care ne spune tuturor că toată această nuntă a florilor va fi norocoasă și rodnică. Și de ce să nu-și alăture glasul și câte un câine, sau un cățel, bucuroși și ei de atâta frumusețe care îi înconjoară.

Ce să spun despre voi, nenumăratele lalele, prezente în tot orașul?! Frumusețea voastră este și a minților și inimilor noastre. Cât de mult ne iubiți și ce mult ne învățați cum să fim unii pentru alții, frumoși și delicați, așa cum sunteți voi pentru noi, oamenii!

Frumoase și minunate flori de mai; datorită vouă, noi, oamenii, suntem mai buni și mai frumoși.

3 mai: **CE ȚI-E SCRIS, ÎN FRUNTE ȚI-E PUS?**

Din cele ce am tot auzit, Putin a plănuit cu mulți ani înainte ocuparea Ucrainei; așa reiese atât din anexarea Crimeei în 2014, cât și din actualul război. Dar pandemia, a fost și ea planificată;

mai are încă unele etape în desfășurare, planificate de OMS și de alți mari decidenți ai destinelor omenirii?

În spiritualitatea arabă există un cuvânt cheie, ca un fel de piatră filosofală, Maktub: Așa stă scris. Allah a decis deja dinainte destinul omului și i l-a pus în frunte, iar noi, românii, dominați mai multe secole de otomani, am ajuns să spunem „Ce ți-e scris, în frunte ți-e pus". Asta o confirmă și zodiacele, adică în alinierea aștrilor într-un fel sau altul este scris destinul nostru și mersul vieții de fiecare zi. Așa o fi?

În toate cele enumerate cred că se ascunde o problemă de fond a omului din toate timpurile și locurile, aceea a căutării unui sens care să lumineze și să explice existența noastră.

Noi, creștinii, credem că numele fiecăruia este scris în Cartea Vieții, și chiar dacă suntem urmași ai lui Adam și Evei, adică sărmani păcătoși muritori, numele nostru rămâne scris în continuare în Cartea Vieții, dar mai ales în inima Fiului lui Dumnezeu; pe toți ne vrea în împărăția lui. Dumnezeu continuă să scrie istoria lui pe rândurile noastre strâmbe. Strâmbe deoarece nu folosim bine libertatea pe care ne-a oferit-o și pe care ne-o respectă chiar și atunci când alegem să săvârșim răul.

Dacă în viitor se va dovedi faptul că pandemia a fost planificată și că nu aveam nicio posibilitate de a scăpa de ea până când nu vor fi decis cei de la butoane, la nivel individual, viața fiecăruia dintre noi este o împletire între planul bun al lui Dumnezeu și libertatea noastră. Și dacă am cunoaște mai în profunzime atât propria istorie, cât și cea a comunităților și popoarelor, am putea descoperi cum din falimente sau dezastre, Dumnezeu știe să îl ajute pe om să iasă la lumină, să revină la gânduri mai bune și mai înțelepte. Iar mitul păsării Phoenix ce renaște din propria cenușă redă atotputernicia și înțelepciunea divină care face adesea ca eșecurile și falimentările noastre să se transforme în înviere, într-o nouă viață mai conformă cu voința sa. Și dacă în ADN-ul nostru este scris și un eventual cancer, ca oameni avem marele dar al libertății

prin care colaborăm cu Domnul pentru fericirea noastră, sau cu diavolul, pentru nefericirea noastră. Alegerea ne aparține.

4 mai: **CÂT DUREAZĂ MINUNEA DIN VIAȚA NOASTRĂ?**

Nicio minune nu durează mai mult de trei zile?

Știu că evenimente mari, care au pus lumea în mișcare, iar mass-media le-a vorbit cu nenumărate cuvinte și imagini (vizita papei Francisc în România, de exemplu), la scurt timp devin istorie, iar oamenii își mai amintesc, sau nu-și mai amintesc de ele.

Poate ai parte de ceva foarte frumos; ești în centrul atenției, fotografiat din toate părțile, filmat, ți se cântă și ești invitat la dans (te căsătorești). Trăiește din plin acel eveniment, căci a doua, sau a treia zi cel târziu, decorul se schimbă și te trezești în cotidianul din cadrul căruia minunea dispare.

Poate ești o vedetă pe Facebook, cu mii de like-uri. Nu uita că celui ce-ți dă like îi trebuie doar câteva secunde, sau cel mult un minut, două, după care te-a părăsit; atât a durat minunea. Bucură-te pentru atât și nu visa la mai mult.

Cu tehnica de astăzi, intrând în grațiile mass-mediei sau a nu știu cărui influencer, poți deveni „o minune". Nu-ți fă iluzii; oamenii te vor uita curând și vor căuta o altă minune, o altă noutate. Zilnic, oamenii vor să se îndoape cu noutăți, cu noi minuni.

Există însă altă categorie de minuni care nu aparțin omului schimbător ca vremea, ci lui Dumnezeu, cel veșnic și neschimbător. Există pământul, cerul și toată suflarea, care sunt o minune continuă a Creatorului. Din nimic au apărut și în mâna lui sunt ținute toate. Pământul pe care calci și aerul pe care îl respiri, inima din piept care îți bate și gândurile frumoase care te animă, toate acestea și tu însuți ești o minune a Celui care este iubire și viață fără de sfârșit.

Dumnezeu ne cunoaște, ne iubește și ni se dăruie (”Fiul lui Dumnezeu, care m-a iubit şi s-a dat pentru mine" Gal 2, 20).

Suntem cunoscuți și iubiți de Dumnezeu, priviți cu mai multă grijă și iubire decât își privește o mamă odorul, iar aceasta este o mare minune care nu durează doar trei zile. A te ști iubit, prețuit, cunoscut reprezintă un izvor de mulțumire, liniște și fericire. În viață suntem norocoși dacă avem măcar un prieten bun, măcar o persoană pe care o iubim și care ne iubește. Să nu uităm însă de marea minune care ne învăluie și ne pătrunde pe toți până în adâncul ființei noastre: Fiecare suntem sub privirea și în inima lui Dumnezeu, iar aceasta reprezintă o minune care va dura o veșnicie.

Astăzi, să trăim minunea de a exista, de a iubi și a fi iubiți! Și va dura mai mult de trei zile.

5 mai: **PRIETENUL MEU, VASILE**

În plimbările pe jos sau cu bicicleta, cu vreun an sau doi înainte de pandemie l-am întâlnit pe Vasile, stând pe o băncuță lângă ușa unui magazinaș de lângă Agronomie (USAMV). Mereu era în același loc, stând și fumând, privindu-i pe trecători cu un aer senin și degajat. Niciodată nu l-am văzut nervos, supărat pe viață sau pe cineva din preajmă. Zâmbea mereu, deși, privindu-l, eu nu am înțeles niciodată prea bine motivul zâmbetului său. Îmi povestea din viața lui, cum a fost paznic la universitatea agronomică și ce făcea el acolo, și cum, după 1990 și-a pierdut serviciul și nu a mai găsit un altul. Din câte am înțeles, nu avea casă, nici soție, nici copii și niciun fel de rudă nu venea la el. I s-a făcut o pensie de mizerie din care nu reușea să-și plătească vreo chirie și să-și cumpere cele necesare vieții. Cuiva i s-a făcut milă de el și i-a oferit un spațiu de dormit lângă un bar de la etajul clădirii unde îl găseam ori de câte ori treceam prin zonă. Acolo locuia, dormea și se spăla. De mâncat îi aduceau suflete miloase din bloc. Am văzut de mai multe ori o doamnă în vârstă care-i dădea mâncare gătită, iar Vasile o mânca cu mare poftă.

A venit apoi pandemia și fiindcă ni s-a spus „stai în casă, salvează vieți”, nu m-am mai înfățișat nici eu pe acolo până anul trecut, în primăvară. Surpriza a fost să-l găsesc din nou pe prietenul meu Vasile, doar că își schimbase puțin locul. Așa cum l-am găsit și astăzi, nu mai stătea pe băncuța de la ușa magazinașului, ci pe treptele scării care urcă la etajul unde este barul. Mi-a explicat de ce și-a schimbat locul: Ca să fie mai aproape de locul unde doarme. L-am regăsit mai slăbit și abia mai poate merge, iar de vorbit, cu greu înțeleg ce vrea să spună. Dar are același zâmbet și aceeași ochi senini; îi strâng mâna cu drag, iar el mă privește într-un anume fel care îmi înmoaie inima; de fapt, în inima mea plâng pentru el.

Deși am priceput de când l-am cunoscut că nu a avut o viață deloc ușoară, ce m-a surprins la el a fost faptul că nu l-am auzit să înjure pe cineva. De multe ori mă gândeam la mine și la multele mele nemulțumiri sau murmurări față de unul sau de altul; Vasile nu-și ridica glasul și pumnul contra nimănui. O astfel de împăcare cu soarta, aș pune-o în paralel cu seninătatea sufletească a sfinților, deși paralela poate este puțin cam forțată. Astăzi, stăteam lângă el și îl priveam într-un anume fel pe care nu pot să mi-l explic. El mă privea cu drag, și nu am înțeles de ce; poate pentru că i-am dat niște bani. Vasile rămâne pentru mine un fel de prieten de la care cred că am învățat ceva important pentru viață. Niciodată nu m-a întrebat cu ce mă ocup, nici dacă îmi este bine sau rău. Mereu m-a privit la fel, cu seninătate și cu un anume zâmbet care m-a lăsat fără cuvinte.

Oare de ce viața poate să fie atât de dură cu unii oameni?! Și totuși, s-au găsit suflete care i-au oferit un adăpost, haine și de mâncare. Mereu l-am văzut fumând și cu siguranță a gustat din licorile lui Bachus, poate pentru a-și anestezia durerile unei vieți atât de haine. Vasile nu a avut nimic să-mi ofere decât zâmbetul său, mereu același. Și, cum am zis, niciodată nu l-am auzit să vorbească urât sau să critice pe alții. El îmi este un fel de prieten pe

care sigur nu-l voi uita. Mă întrebam astăzi dacă și în viața de dincolo ne vom vedea și dacă îmi va zâmbi la fel.

6 mai: **ÎNVAȚĂ-MĂ SĂ DAU, NU SĂ CER**

Tu, Dumnezeule, ai dat minții mele puterea de a cunoaște ceva din dumnezeirea ta. Când privesc cerurile, contemplu măreția puterii tale. Când privesc florile câmpului, admir simplitatea, puritatea și frumusețea gingașă pe care le-ai sădit în ele. Când privesc ochii copiilor, mă topesc de emoție în fața nevinovăției și frumuseții lor angelice. Când mă uit la mine, te văd pe tine care mă iubești din înălțimea crucii unde stai atârnat între cer și pământ, pentru a mă ridica pe mine din noroiul păcatelor și a mă conduce spre cerul Tatălui tău și al meu. De mic, am fost învățat să te cinstesc și să te iubesc pe tine, Cel care ești nemărginit în toate calitățile tale; pe tine, care m-ai creat după chipul și întru asemănarea ta.

Privind la tine, Domnul și Învățătorul meu, învăț lecția unei vieți înțelepte: Viața înseamnă dăruire, așa cum tu mi te-ai dăruit. Chiar dacă mi se rupe inima de milă pentru cerșetorii pe care îi văd pe străzi, sau la porțile bisericilor, mă înveți că eu țin umbră acestui pământ nu pentru a întinde mâna după pomană, ci pentru a oferi din darurile cu care mi-ai împodobit ființa. Cunoscându-te pe tine, izvorul vieții mele, înțeleg că rostul meu între oameni este să fiu la rândul meu izvor pentru toți cei însetați de iubire, dreptate, de viață frumoasă și liniștită.

De la tine, cel care nu ai avut casă și masă, nici domiciliu și niciun fel de avere lumească, învăț ca la masa mea să vină oricine vrea. De la tine învăț că nu am casă nicăieri, dar oriunde mă simt acasă. De la tine învăț să adun comori pe care niciun hoț nu le poate fura, fiindcă sunt spirituale; sunt în mintea, inima și sufletul meu, iar cea mai mare comoară ești tu însuți.

Învață-mă să caut fericirea nu în lucrurile care mă înconjoară, nici în aplauzele lumii (like-urile la postările mele, sic!), ci în

inima mea dăruită iubirii, îmbrățișării semenilor mei. Învață-mă mai mult să ofer decât să primesc, mai mult să înțeleg decât să fiu înțeles. Fă din mine un instrument al păcii tale între oameni.

7 mai: **MUZICĂ ȘI LALELE**

Iasi, 6 mai, ora 16, pe o bancă din fața Palatului copiilor

Deși nu excelează printr-o arhitectură deosebită, felul cum a fost renovată această clădire în anul 2007, ca și spațiul verde din jur, o scot în evidență cu ușurință. Însă ceea ce m-a făcut să mă opresc în fața ei a fost muzica care se auzea prin fereastra deschisă a unei camere de la etaj. Tot ceea ce vedeam și auzeam acum a trezit în mine dorința unei alinări, a unei vindecări a văzului și auzului interior. Simțeam că am nevoie de vindecarea ochiului de după fruntea mea, căci nu reușesc să văd bine orizontul țării și nici ce este dincolo de el, ce perspective deschide.

Deocamdată mă las alinat de profunzimea caldă, puțin gravă a glasului unei tinere care își exersează vocea cu melodii în limba engleză. Ori m-aș fi aflat pe un pod peste Tamisa, ori la baza colinei Copou, muzica este aceeași, unind inimi și destine, ale românilor cu ale celor care au votat Brexit-ul.

Am nevoie de vindecarea ochilor; cred că au văzut deja prea multe, bune și rele, și prea multă tensiune s-a adunat în ei. Mi-i odihnesc acum pe minunatele petale ale frumoaselor lalele galbene și roșii. Cred că cei de la Peisagistica primăriei au o imaginație frumoasă și delicată, ca aceste flori; lalele încântătoare ca tinerii care trec în sus și în jos pe bulevardul Carol I. Ce bine că au reușit autoritățile să-i adauge o pistă ciclabilă!

Tânăra de la etaj a reînceput să cânte din repertoriul celebrei Celine Dion, una din feblețele mele. Fiecare notă, fiecare acord îmi curge pe inimă ca un balsam. Este o binecuvântare să fii alinat de muzică si flori, sub un soare blând, cald si bun ca inima omului in sărbătoare, într-o înflorată zi de mai, in dulcele târg al Ieșilor. În față, solemn si hieratic, Eminescu privește peste orașul marilor

iubiri. Nu știu cât de mulțumit ar fi de zgomotul și smogul care ne atacă, dar atâta timp cât orașul este plin cu lalele, iar muzica ne mai mângâie inimile, nimic nu este pierdut pentru totdeauna.

8 mai: **FIECARE AVEM UN LOC ÎN INIMA LUI DUMNEZEU**

Nu știu cât timp petreceți în fața oglinzii și cât de mult vă place persoana pe care o vedeți, dau, dacă aveți curajul să vă urcați pe cântar: Dar de la o anumită vârstă, mulți (multe) nu mai consideră important faptul de a avea un cântar. Și altceva: Dată fiind înmulțirea ca ciupercile după ploaie a serviciilor de cosmetică, hair style (cuvântul frizerie este învechit), fitness, body building și altele asemănătoare, parcă îți vine greu să mai înțelegi cine suntem cu adevărat. Ba nu, căci și în acest sector al existenței s-au înmulțit persoanele și serviciile de dezvoltare personală. În țara noastră, piața (bazarul) serviciilor (pentru om?) a crescut enorm după 1990.

Oare este chiar așa de important ce ne spune oglinda sau acul cântarului? Ochiul nostru interior cum ne vede? Dar conștiința sinelui, ce ne spune? Cine suntem cu adevărat și ce reprezentăm pentru cel de lângă noi, dar pentru societate? Suntem rezultatul unei coincidențe, al unui simplu fapt, că părinții noștri s-au iubit mai mult sau mai puțin conștienți de ceea ce fac? Suntem un rod al evoluției, al unui salt interesant al cimpanzeului devenit om peste noapte?

Iată ce spune despre noi cea mai importantă carte a omenirii: „Şi a zis Dumnezeu: "Să-l facem pe om după chipul şi asemănarea noastră şi să stăpânească peste peştii mării şi peste păsările cerului, peste animale, peste tot pământul şi peste toate reptilele care se târăsc pe pământ!". Şi l-a creat Dumnezeu pe om după chipul său. După chipul lui Dumnezeu l-a creat; bărbat şi femeie i-a creat" (Gen 1, 26-27). În versetul 7 al capitolului următor, Biblia precizează: „ Domnul Dumnezeu l-a plăsmuit pe om din ţărâna pământului, i-a suflat în nări suflare de viaţă şi omul a devenit

ființă vie”. Știți cine suntem noi? Gândul cel mai frumos din inima lui Dumnezeu. Din toată măreția creației, a întregului univers, noi, oamenii, suntem, ca să spun așa, cireașa de pe tort. Iar în Pruncul din Betleem, în Răstignitul de pe cruce, ca și în Cel Înviat, ne vedem pe fiecare dintre noi într-un mod mai autentic decât ne privim în oglindă.

De multe ori am văzut priviri care strălucesc de plăcere și curiozitate atunci când privesc ceva interesant într-o vitrină sau într-un galantar. Cum ne mai sticlesc ochii și ne salivează gura în fața unei mâncări gustoase! Sau, invers, cădem pe gânduri sau în depresie atunci când ni se întâmplă ceva rău, când auzim vorbindu-se despre război, sau când ne lovește rău creșterea prețurilor. Ceea ce ar trebui să fie mai prezent în gândurile și, în general, în modul nostru de a trăi este faptul că suntem în planul lui Dumnezeu. Dacă ne-a creat, sigur are un plan cu noi și, ca să citez o vorbă des repetată, în viața noastră nimic nu este întâmplător. Viața mea, ca și a ta este mereu în atenția Domnului, iar pe fiecare dintre noi, Tatăl ne privește cu o atenție și o dragoste mai mare decât a celui mai bun părinte care își privește copilul. Și chiar și atunci când nu îl vede, inima lui bate tot pentru el. Fiecare avem un loc în inima lui Dumnezeu, și în gândurile lui, iar Cerul l-a creat nu doar pentru îngeri, ci și pentru noi, locuitorii temporari ai planetei Pământ.

9 mai: **CARE ESTE ZONA TA DE CONFORT?**

Cred că fiecare avem zona sau măcar locul nostru de confort în care ne simțim mulțumiți, satisfăcuți, liberi de grijile sau contradicțiile vieții. Acel loc poate fi canapeaua sau fotoliul, terasa casei, o poieniță, în pădure, lângă o apă sau pe un vârf de munte; în fața unui pahar, plin, se înțelege, sau a unei mâncări gustoase. Cu toții căutăm un locușor în care să fim împăcați cu noi înșine și liberi, cum am spus, de neplăcerile vieții.

Putem să visăm la destinații exotice, sau departe de orice om, pentru a ne simți liniștiți și mulțumiți. Oare chiar așa să fie? Un loc anume este cel care ne oferă confortul interior? Armonia și liniștea ființei noastre izvorăsc din interiorul inimii, gândurilor și sentimentelor pe care le nutrim față de semenii noștri. Fiind creați ca ființe relaționale, pacea și bucuria interioară ne sunt date de pacea și bucuria care există între noi și oamenii cu care relaționăm. Dacă ai ceva de împărțit cu cineva, dacă porți în tine o rană pe care ți-a provocat-o unul sau altul, nici cel mai comod fotoliu, nici șemineul, nici poienița, nici nimic altceva nu-ți va aduce pacea și liniștea, bucuria la care visezi.

În noi este prezent un Dumnezeu al vieții armonioase, frumoase, generoase, dar poate fi prezent și demonul dezbinării și răutății. Cel pe care îl alimentăm mai mult este și acela care ne va oferi binele sau răul; depinde de noi, pe cine și ce alegem. Înainte de a ne cumpăra un fotoliu confortabil, să avem o inimă și un cuget împăcate cu toți și toate. Binele nostru interior depinde de armonia cu semenii, cu natura și mai ales cu Dumnezeu. O conștiință curată și o inimă generoasă sunt mai importante decât orice lucru și orice loc plin de farmec și frumusețe. Dacă farmecul și frumusețea nu sunt în noi, nici cele mai pitorești locuri din lume nu ne pot mulțumi.

Aceste gânduri mi-au venit, amintindu-mi de un fel de șoc pe care l-am avut odată în Elveția, una dintre țările cele mai frumoase și mai pitorești din Europa. Eram la terasa unui bar, cu o cafea în față. La un moment dat dintr-o bancă alăturată au ieșit angajații, într-o scurtă pauză. Mulți au venit la bar și s-au așezat tăcuți la mese. Erau îmbrăcați la fel, cu aceleași gesturi și mimică; parcă erau niște roboți. Fiecare și-a consumat cafeaua în liniște, fără să schimbe prea multe vorbe între ei. M-am întrebat ce le lipsește, ce-i nemulțumește de se comportă așa mecanic. Mi s-a părut prea mare contrastul între frumusețea peisajului din jur și fețele lor îngândurate. Tot atunci (era prin anul 2004) am aflat că în această țară există un consum foarte mare de antidepresive, și am încercat

să aflu cauza acestui fenomen. Răspunsul ar putea fi în considerațiile scrise acum.

Unde este locul sau zona ta de confort? A mea, acum, în gândul bun ce-l am pentru tine, drag(ă) fesibuchist(ă).

9 mai: **CARE ESTE ZONA TA DE CONFORT?**

Cred că fiecare avem zona sau măcar locul nostru de confort în care ne simțim mulțumiți, satisfăcuți, liberi de grijile sau contradicțiile vieții. Acel loc poate fi canapeaua sau fotoliul, terasa casei, o poieniță, în pădure, lângă o apă sau pe un vârf de munte; în fața unui pahar, plin, se înțelege, sau a unei mâncări gustoase. Cu toții căutăm un locușor în care să fim împăcați cu noi înșine și liberi, cum am spus, de neplăcerile vieții.

Putem să visăm la destinații exotice, sau departe de orice om, pentru a ne simți liniștiți și mulțumiți. Oare chiar așa să fie? Un loc anume este cel care ne oferă confortul interior? Armonia și liniștea ființei noastre izvorăsc din interiorul inimii, gândurilor și sentimentelor pe care le nutrim față de semenii noștri. Fiind creați ca ființe relaționale, pacea și bucuria interioară ne sunt date de pacea și bucuria care există între noi și oamenii cu care relaționăm. Dacă ai ceva de împărțit cu cineva, dacă porți în tine o rană pe care ți-a provocat-o unul sau altul, nici cel mai comod fotoliu, nici șemineul, nici poienița, nici nimic altceva nu-ți va aduce pacea și liniștea, bucuria la care visezi.

În noi este prezent un Dumnezeu al vieții armonioase, frumoase, generoase, dar poate fi prezent și demonul dezbinării și răutății. Cel pe care îl alimentăm mai mult este și acela care ne va oferi binele sau răul; depinde de noi, pe cine și ce alegem. Înainte de a ne cumpăra un fotoliu confortabil, să avem o inimă și un cuget împăcate cu toți și toate. Binele nostru interior depinde de armonia cu semenii, cu natura și mai ales cu Dumnezeu. O conștiință curată și o inimă generoasă sunt mai importante decât orice lucru și orice loc plin de farmec și frumusețe. Dacă farmecul

și frumusețea nu sunt în noi, nici cele mai pitorești locuri din lume nu ne pot mulțumi.

Aceste gânduri mi-au venit, amintindu-mi de un fel de șoc pe care l-am avut odată în Elveția, una dintre țările cele mai frumoase și mai pitorești din Europa. Eram la terasa unui bar, cu o cafea în față. La un moment dat dintr-o bancă alăturată au ieșit angajații, într-o scurtă pauză. Mulți au venit la bar și s-au așezat tăcuți la mese. Erau îmbrăcați la fel, cu aceleași gesturi și mimică; parcă erau niște roboți. Fiecare și-a consumat cafeaua în liniște, fără să schimbe prea multe vorbe între ei. M-am întrebat ce le lipsește, ce-i nemulțumește de se comportă așa mecanic. Mi s-a părut prea mare contrastul între frumusețea peisajului din jur și fețele lor îngândurate. Tot atunci (era prin anul 2004) am aflat că în această țară există un consum foarte mare de antidepresive, și am încercat să aflu cauza acestui fenomen. Răspunsul ar putea fi în considerațiile scrise acum.

Unde este locul sau zona ta de confort? A mea, acum, în gândul bun ce-l am pentru tine, drag(ă) fesibuchist(ă).

10 mai: **PURTĂM ÎN NOI SUFLAREA LUI DUMNEZEU**

Nu cred în zodiace și horoscoape; sunt total necredincios față de astfel de pseudo-religii. Aștrii și poziția lor pe orbită nu au nimic de-a face cu viața omului. Și nici racul, în zodia căruia zice-se că m-am născut, nu are nici cea mai mică legătură cu sănătatea, succesele sau insuccesele meu. Am însă o altă credință: Cred că sunt pământ și în pământ mă voi întoarce și sper să nu fiu hrana peștilor; mai bine să-i mănânc eu pe ei. Dar mai mult decât acest crez să-i zicem pământesc, cred că Dumnezeu suflă suflare de viață nu în nările, ci în adâncul ființei mele. Și suflă o viață mult mai puternică și frumoasă decât cea pe care a pus-o în planete, în plante și animale.

Se zice că sunt născut în zodia racului; nu știu cât am dat înapoi în viață, dar știu (am multe probe) că Domnul m-a condus spre

înainte, spre mai sus și mai bine. Și atunci când diavolul îmi șoptea că m-am împotmolit, că mă apropii de prăpastie și nimeni nu mă va salva de căderea în ea, atunci Dumnezeu mi-a oferit o infuzie puternică de viață și mi-a deschis noi căi ale bucuriei de a trăi.

Eu nu moștenesc doar genele părinților mei, iar însăși ADN-ul pe care îl am nu spune totul despre mine și nici științele neuronale nu explică pe deplin ce este în căpșorul meu. Cred că fiecare purtăm în noi „suflarea lui Dumnezeu"; avem ceva din viața lui și aici își are izvorul demnitatea, drepturile și obligațiile noastre. Cred că supremul legiuitor pe care ar trebui să-l recunoaștem nu este CCR, nici Curtea de la Haga, ci El, Creatorul, Domnul și Mântuitorul nostru.

Noi nu suntem doar rezultatul unui plan al părinților (eu te-am făcut, eu te omor), ci o idee în mintea lui Dumnezeu. Cred că o antropologie sănătoasă nu poate să facă abstracție de originea divină a omului, de suflarea de viață pe care Creatorul a transmis-o ființei lui privilegiate, omul.

Și încă un gând: Primilor oameni, Dumnezeu le-a oferit paradisul pământesc, ceea ce vrea să ne spună că acest pământ este bun, iar ce nu funcționează bine, suntem chemați să remediem, adică greșelile pe care le-am făcut, din cauza cărora sunt acum, de exemplu, dezechilibrele climatice.

Un ultim gând: Dumnezeu a creat și animalele. Este permis să le sacrificăm și să le mâncăm? Veganii vor trâmbița sus și tare, spunând că nu avem acest drept. Zilele trecute am văzut o persoană plimbând în lesă o pisică. Cred că este bine să iubim animalele, iar pe cele comestibile să le consumăm cu multă înțelepciune și respect pentru ele. Dar, am deja un fix: Nu sunt deloc de acord cu nenumărații teroriști (teroriste) ai găinilor, gâștelor și curcilor pe care le-au transformat în caricaturi de animale. Acum, doar ficatul unei curci are greutatea pe care o avea până nu demult întreaga curcă „clasică". Alături de teroriștii echipați cu arme și explozivi, există teroriști (femei și bărbați) ai sărmanelor necuvântătoare. Fără glumă, sunt mulți teroriști ai

animalelor și nu-i penalizează nimeni. O cruzime misterioasă există și în lumea animalelor; dar această cruzime îmi vorbește despre cruzimea omului, ceea ce mă neliniștește și mă face să mă întreb dacă noi chiar vom muri de foame dacă nu terorizăm curca, cândva de patru, cinci kilograme, forțând-o să ajungă la douăzeci de kilograme.

11 mai: **ÎN OCHII TĂI VĂD LUMINA VIEȚII**

În care Dumnezeu credem, în cel al fricilor, căutărilor și rătăcirilor noastre, sau în Dumnezeul pe care Isus Cristos ni l-a revelat? Oare nu cumva religia mea sau a ta este mai mult rodul minții, obiceiurilor și tradițiilor noastre, și mai puțin revelarea Tatălui pe care ne-a făcut-o Fiul său, Isus Cristos? Când mă gândesc la Dumnezeu, spun prieten, pentru că-mi lipsește prietenia; sau spun viață, fiindcă doresc să trăiesc; sau spun iubire, fiindcă tocmai aceasta îmi lipsește. Oare nu cumva Dumnezeu reprezintă o creație a experiențelor mele, ființă pământeană, plină cu lumini și umbre, schimbătoare ca vremea și oscilantă precum o trestie în bătaia vânturilor?

Cuvântul lui Dumnezeu luminează existența noastră, și doar Cuvântul Întrupat, Cristos, ni-l arată pe Tatăl, ai cărui fii spirituali suntem. Doar primind cuvintele lui Cristos, Lumina lumii, viața noastră se luminează; doar în lumina lui putem vedea mai clar conturul propriei noastre ființe. Privindu-ne în oglindă, ne vedem trupul; privindu-ne în cuvintele lui Cristos ne vedem adevărata identitate de fii ai Tatălui și frați și surori întru Isus Cristos. Fără raportarea la Dumnezeu, riscăm să devenim niște anonimi unul pentru altul, niște simple numere, fiecare cu un cod numeric personal.

De exemplu, dacă ne lăsăm influențați de evenimentele lumii, s-ar putea ca Dumnezeul nostru să fie marcat de experiența pandemică a covidului. Sau, rămânând în matca în care ne scăldăm de mult timp, Dumnezeul nostru să semene mult cu banul, sau cu

puterea de a domina oamenii și de a stăpâni cât mai multe bunuri. Nu acesta este Dumnezeul revelat lumii de Fiul său, Cristos. Atât de grav putem denatura adevărata religie, încât să facem din ea o simplă creație a noastră de care la un moment dat ne plictisim, așa cum se plictisesc copiii de păpușile și jucăriile lor, și să renunțăm la ea. Vezi, de exemplu, marele procentaj al englezilor care, sătui de religia lor, s-au declarat atei.

Cred că este necesar să ne oprim din multele noastre munci și ocupații de tot felul și să privim adânc și fără grabă în viața proprie pentru a vedea direcția spre care ne-a îndreptat, cine? Duhul Sfânt sau calculele și previziunile noastre? Direcția sigură spre care se îndreptă trupul nostru muritor este una singură, mormântul. Dar spiritul, sau, mai bine zis, sufletul nostru dincotro vine și încotro se îndreaptă? Dacă ne-am lăsa călăuziți de Duhul Sfânt, acesta ne-ar ajuta să înțelegem și să ne aplicăm fiecare propriei vieți cuvintele Celui care este Viața.

Doi îndrăgostiți se privesc în ochi; așa înțeleg și își trăiesc iubirea care îi unește. Astăzi, să-l lăsăm pe Cristos să ne privească; așa, ochii noștri vor vedea lumina și vom putea păși pe drumul care duce spre Viață.

12 mai: **CASA RONALD MCDONALD, IAȘI**

Ieri dimineață îmi mâncam în liniște și fără grabă micul dejun, fiind atent și la Radio Iași, ascultând-i informațiile. O voce caldă și plăcută mi-a atras atenția, nu atât prin tonalitatea glasului, cât mai ales prin ceea ce spunea. Era doamna Radu Măriuca de la Fundația pentru Copii Ronald McDonald, care prezenta frumos și cu multă căldură în glas noua realizare a Fundației la Iași, și anume Casa acestei fundații acum în fază finală (se inaugurează pe 26 mai a.c.), cu 19 camere echipate cu tot ce trebuie, cu living și bucătărie pentru a oferi gratuit cazare și masă pentru părinții din afara orașului care își însoțesc copiii bolnavi la Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii „Sf. Maria” din Iași, copii care necesită o

internare mai lungă de șapte zile. Mărturisesc că nu știu nimic despre această fundație care de peste două decenii activează și în România, având alte două case de acest fel în București și Timișoara. Alături de casă, fundația are și alte opere de binefacere față de spital, la fel cum s-a implicat și se implică în multe acțiuni caritative sau de îngrijire a sănătății.

Mult bine se face în lume, bine de care habar nu avem; cârcotașii se vor grăbi să zică „cine știe ce interese se ascund în aceste faceri de bine". Mie mi-a crescut inima de bucurie și recunoștință față de toți cei implicați în această frumoasă și lăudabilă realizare din orașul nostru.

Lăudat fie Domnul pentru tot binele pe care oamenii îl fac semenilor lor! Cinste celor care fără să se bată cu pumnul în piept pentru faptele lor bune, știu să vină în ajutorul altora! Cu fiecare facere de bine, lumea și fiecare dintre noi devenim mai buni și mai sensibili față de omul în suferință.

Să ținem familiile împreună; să fim alături de ele, mai ales în momentele lor de cumpănă, în dificultățile și suferințele prin care trec. Și ce este mai bine ca o familie, părinți și copii, să rămână împreună atunci când este încercată de suferință și boală! Doar împreună devenim mai puternici și mai buni.

13 mai**: LA CE MĂ GÂNDEAM...**

Știți la ce mă gândeam? O să vi se pară hazliu, sau, pentru unii chiar puțin șocant: Ce s-ar întâmpla dacă nu mi-ați mai spune părinte, sau părinte profesor, ci doar, simplu, Emil? Faptul ar fi interpretat ca o lipsă de respect, sau un fel de miștocăreală, nu-i așa? Așa-i!

Relațiile noastre le construim în funcție de profesie, activitățile pe care le desfășurăm, sau sunt bazate pe interese. Și asta pleacă de la bază, de la temelie: Copilul își iubește părinții pentru că depinde de ei; după care, crescând și zburând departe de cuib, își vede de viața lui. Suntem în bune relații cu cineva atâta timp cât lucrăm

împreună, sau ne unește vreun interes, după care, la pensie, sau când dispare interesul comun, dispare și persoana din mintea și inima noastră.

Oare ce este mai important, profesia, interesul sau omul? Adesea, omul rămâne un mister; profesiile și interesele sunt cunoscute și dezbătute în detalii, iar omul nici nu există. Există oare omul, cu bucuriile și durerile lui, atunci când este la serviciu? Oare nu spunem, apăsat și convinși, că atunci când intri pe ușa biroului, lași afară toate problemele personale și familiale și te focusezi (ca să folosesc un termen la modă) doar pe serviciu. Așa-i, sau nu?

Părerea mea sinceră și spusă cam din topor, este că modul nostru de a gândi, ca și societatea pe care am construit-o, au hibe mari și sunt cam inumane, chiar dacă spunem că am progresat mult și nu mai avem veceul în fundul curții.

Înainte de a fi preotul, profesorul, medicul, dascălul, salahorul, măturătorul de trotuare și stradă, există și rămâne omul, Emil, Maria, sau cum ne numim noi. Omul concret, cu bune și mai puțin bune. Dacă relațiile interumane nu au profunzime, nu au inimă, nu au credință, nu sunt gândite pe termen lung, pentru toată viața, toate celelalte relații, profesionale sau de interes, rămân exterioare ființei noastre, iar adesea sunt simple măști care vor să ascundă altceva.

Dumnezeu mă iubește pe mine, care scriu aceste cuvinte, și pe tine, care le citești, pentru simplul fapt că existăm. Sigur ne cunoaște profesia sau interesele, dar mai ales ne cunoaște inima și în adâncul ei și-a făcut locaș. Să facem la fel cu semenii noștri, și atunci, și profesiile vor fi îndeplinite mai bine, și interesele vor fi mai sănătoase.

Să ne fie ziua plină de căldură sufletească; atmosferică, este chiar prea multă.

14 mai: **CAFEAUA DE DIMINEAȚĂ**

Ce este mai plăcut dimineața ca aroma cafelei ce fierbe molcom în cafetieră, iar apoi curge încet în ceașcă, dar mai ales curge în simțuri, dându-le o nouă vigoare. Cafeluța de dimineață a devenit un ritual al vieții cotidiene care a cucerit mai mulți oameni decât ceaiul, laptele sau sucurile. Nu-i așa că avem preferințele noastre în materie de cafea? Iar aromele ei, nu-i așa că ne preocupă mai mult decât parfumurile și deodorantele?

Mă întrebam acum însă ce "aromă" emană persoana noastră, și ce simt alții când ne văd, sau când doar se gândesc la noi. Nu știu ce fiori de plăcere și bucurie trezim în inima celor de lângă noi.

Cred că există un parfum al virtuților, al nobleței gândurilor și sentimentelor, o aură a unei energii interioare care ne înconjoară ființa asemănătoare cu cea a sfinților. Bunătatea și frumusețea interioară devin un fel de vrajă care face plăcută relația cu cei de lângă noi. Există o chimie nu numai între doi îndrăgostiți, ci și între prieteni și oameni care împărtășesc idealuri și pasiuni comune.

Mă gândeam acum și la acei creștini care ani de-a rândul pășesc zilnic pragul bisericii. Și între aceștia există un fel de chimie spirituală și care îi face să sufere mult atunci când, de exemplu, vreunul dintre ei nu mai poate veni în biserică.

Sunt persoane care atrag și în prezența cărora totdeauna te simți bine, așa cum sunt și persoane ermetice care țin totul închis în ele însele, iar în exterior afișează doar un chip și comportament protocolar, prefabricat, artificial. Însă trebuie apreciată și o astfel de atitudine, căci este mult superioară înjurăturilor, vorbelor rele, acre și înțepătoare.

Acum, întrebarea este: Ce aromă emană persoana noastră și prin ce anume suntem plăcuți altora? Unii suntem ca o mângâiere, alții, plăcuți și tonici precum cafeaua de dimineață, alții, calzi și luminoși precum soarele. Cui îi place să stea lângă noi? Dar noi, în prezența cui am dori să fim astăzi? Cu cine dorim să ne savurăm cafeaua de dimineață?

15 mai: **LASĂ-TE IUBIT: IUBEȘTE!**

Cu ce ne-am ales în acești ultimi ani, cu muncile noastre care nu se termină niciodată, cu frica de covid, cu vaccinul pe care l-am făcut sau nu l-am făcut, cu războiul din vecini? Și ce ne mai așteaptă, la iarnă, dar la anul? Ce este cu viața asta, care ne oferă atâtea poveri și surprize neplăcute? Ce-i de făcut?

Am spus odată în plină pandemie ceva care pe unii i-a deranjat rău de tot: Eu cred în Dumnezeu, nu în covid! O repet și acum: Mai mult decât cele înșirate mai sus, eu cred că Dumnezeu ne iubește cu o iubire mai puternică decât orice rău din lumea aceasta. Eu cred că Isus Cristos l-a iertat din toată inima pe Iuda chiar în momentul în care acesta ieșea de la cină și mergea să-l vândă pe treizeci de arginți. Cred în iubirea lui Dumnezeu mai mult decât am crezut în iubirea părinților, a mamei mele, în ochii căreia nu am văzut niciodată nici măcar umbra mâniei sau răutății. Cred că astăzi, toți ne-am trezit la o nouă zi pentru ca Dumnezeu să ne arate din nou cât de mult ne iubește. Cred în iubire mai mult decât în orice altceva. Cred că noi, creștinii, am primit cel mai mare dar, acela al unui Dumnezeu care ne îmbrățișează și în căderile noastre, și atunci când îl trădăm ca Iuda, sau ne lepădăm de el, ca Petru. Și atunci ne vrea fericiți.

Gloria lui Dumnezeu în lumea noastră nu o reprezintă măreția catedralelor, cât de înalte sunt turnurile lor și cât de tare se aude sunetul clopotelor lor, ci inimile noastre care cântă glorie Domnului și Mântuitorului nostru. Gloria lui Dumnezeu strălucește în tot universul, dar în primul rând într-o inimă plină de iubire.

Nu frica, nu creșterea prețurilor, nu războiul sunt cele care ne marchează destinul vieții, ci iubirea, doar iubirea, numai iubirea, al cărei nume este Dumnezeu, un nume scris adânc în inimile și conștiințele noastre.

Și chiar dacă unii dintre noi suntem niște mizerabili, chiar dacă ne-am vândut sufletul, chiar dacă am trădat persoana căreia i-am jurat iubire și fidelitate, nici atunci nu este totul pierdut: Oare

Dumnezeu nu a venit printre noi tocmai pentru a salva pe cine este pierdut?

Lasă-te iubit, pentru a putea iubi!

16 mai: **CARE-I VALOAREA TA?**

Cineva îmi citea ceva interesant despre un lingou de fier. Cât costă un kilogram de fier brut? Mă uit pe OLX: fier/tabla - 1 ron/kg. Dacă din fierul acela faci potcoave pentru cai, valoarea îi urcă la 100 roni. Dacă, însă, îl folosești pentru acele ceasurilor elvețiene, valoarea aceluiași kg de fier urcă la 50 mii euro.

În compoziția corpului nostru intră aceleași elemente din tabelul lui Mendeleev, care puse împreună, la un adult poate se ridică la prețul de câteva sute de lei; hai, să zicem o mie, ca să fim generoși. Însă, folosindu-le într-un anume fel, cu aceleași elemente Mozart a creat o muzică genială, nemuritoare. La fel cum aceleași elemente, la mulți dintre politicienii noștri au creat un dezastru pentru țară și pentru multe milioane de români. Iar noi, creștinii, cu aceeași limbă îl putem lăuda pe Dumnezeu, sau înjura; din aceeași gură pot ieși vorbe dulci sau otrăvitoare. Materia este aceeași, dar rezultatele pot fi complet diferite.

Dumnezeu a sădit în noi o sumedenie de posibilități, una mai frumoasă ca alta. Depinde de fiecare, cât știe să colaboreze cu muzele din dotare. Știți cum se zice: Din creier, dacă folosim un sfert din posibilitățile lui, deja devenim performanți. Ce să mai zicem de inimă! Aceasta este capabilă de iubiri care încălzesc relațiile dintre noi mai bine și mai plăcut decât o sobă cu lemne.

Visurile, imaginația și fantezia noastră au creat eolienele, avioanele și submarinele, ciocolatele cele mai delicioase și medicamente miraculoase. Același corp îl putem îneca în alcool și droguri, sau îl transformăm într-un campion olimpic. De mici și până închidem ochii, corpul nostru se șlefuiește și poate deveni o capodoperă care își va continua perfecțiunea în viața de dincolo.

Sau, același corp îl putem îneca în alcool și droguri, sau îl transformăm într-un campion olimpic.

Trec adesea prin fața universității agronomice și mă întreb când va veni ziua în care unul dintre profesorii sau studenții de aici, folosindu-se de aceeași materie cenușie pe care o folosesc cei care infectează solul, aerul și apa, vor crea un soi de pom fructifer care nu va mai avea nevoie de nicio stropire cu nu știu ce soluții plină cu chimicale.

17 mai: **CUVINTE DE VIAȚĂ**

„La început era Cuvântul şi Cuvântul era la Dumnezeu şi Cuvântul era Dumnezeu" (In 1,1)

Am citit nenumărate cuvinte care au adus lumină în mintea mea și mi-au dezvelit taine ascunse dincolo de coaja lucrurilor. Nimeni nu poate număra cuvintele pe care dascălii le spun de la catedre, și cât de mult aceste cuvinte aduc lumina științelor în mințile discipolilor. Deasupra intrării în școli, de la grădinițe până la universități, poate ar trebui să punem soarele, ca simbol al luminii, fără de care omul și planeta întreagă intră în beznă aducătoare de moarte.

Sunt cuvinte care au fost spuse cu mulți ani în urmă, dar care sunt vii și calde și acum; ele ne mângâie inima și viața. Sunt cuvinte ale unei persoane iubite care ne fac viața frumoasă și plăcută. Aceste cuvinte sunt mai valoroase decât averile, banii sau lucrurile pe care le avem.

Sunt cuvinte care rănesc mai rău decât o sabie, care străpung inimi, ucid visuri și speranțe, seamănă pustiire și chiar moarte. Sunt cuvinte care răspândesc spaime, neliniști, fugă și risipire a omului de om, înstrăinare și însingurare a inimilor. Cuvinte nimicitoare venite din iad care aduc războaie și învrăjbiri între popoare.

Sunt cuvinte cântate cu voci de înger care ne înalță sufletul și inimile spre ceruri și ne deschid porțile paradisului. Așa am simțit

eu aseară cuvintele cântate în catedrala din Iași de către Veronica Mihoc. Cuvinte cântate care ne leagănă mai plăcut decât am fost legănați când eram prunci în leagăn. Cuvântul rugăciunii are forța divină de a aduce cerul pe pământ. În fiecare zi, cuvântul credinței ni-l aduce pe Dumnezeu în sufletul și viața noastră. Cuvântul are putere divină; cuvântul adevărat vine direct din gura și inima Celui de Sus.

Cuvintele zidesc împărăția lui Dumnezeu în această lume, iar Isus Cristos ne trimite pe toți să predicăm cu viața prezența lui între noi. Viața noastră din această frumoasă zi de mai este o binecuvântare; astăzi, noi vorbim prin gesturi, mimică, prin mers, prin tot ce facem. Viața se cuvântă, se binecuvântă. Binecuvântează, Doamne, ființa și viața mea; fă-mă o floare în grădina ta, care să vorbească altora despre frumusețea și gingășia iubirii tale.

18 mai: **O ÎNTREBARE DIFICILĂ**

Trec zilnic pe lângă casa memorială a lui Sadoveanu, situată pe aleea care îi poartă numele. Cu ani în urmă, am citit mult din opera lui; m-a impresionat acest scriitor, deși am o reținere față de el pentru că s-a dat după comuniști, motiv pentru care a urcat pe cele mai înalte trepte ale culturii care le slujea interesele și ideologia. Iașiul mustește de cultură și oameni mari, iar în Sala Senatului universității Cuza am privit adesea tablourile rectorilor și mi-am zis că sunt un privilegiat să mă aflu într-un loc în care oameni mari au semnat destinele culturale ale țării mele.

Mulți oameni mari au trăit înaintea mea și datorită lor, lumea a devenit mai luminată; poate și puțin mai bună. Și, totuși, cu toată măreția lor, nu au putut să-și lungească viața nici măcar cu un cot; toți au trecut în lumea de dincolo. Întrebare: Dacă atâția oameni mari au coborât în mormânt, oare nouă, simplilor muritori, nu ar trebui să ne fie puțin rușine că încă ținem umbră acestui pământ?

De ce ținem cu dinții de această viață, din moment ce mulți dintre noi nu lăsăm după moarte nici măcar un nume; nu am scris nicio poezie, și poate nu am construit nici măcar o poiată pentru găini? Dacă unii nu au făcut fericit niciun suflet, iar ei înșiși nu au debordat de fericire și mulțumire pentru viața pe care o duc, de ce toți aceștia fac orice pentru a-și prelungi viața măcar cu o oră?

Revin cu întrebarea, dacă atâția oameni mari nu mai sunt în viață, oare nouă, nu ar trebui să ne fie puțin rușine că încă mai trăim? Oare chiar am folosit toți talanții primiți de la Domnul? Dar El, și astăzi și-a trimis în egală măsură lumina soarelui și peste cei mari, și peste cei mai mici. Iubirea lui are o altă logică decât a noastră, iar asta mă umple de recunoștință și bucuria de a trăi.

19 mai: **RĂMÂI ÎN IUBIRE**

Cum ne simțim astăzi? Cu aceeași trezire, cu același ritual zilnic; ne-a priit micul dejun? Cu noi forțe depozitate în stomac, cu o cafeluță revigorantă și plină de savoare, am început o nouă zi, bucuroși că vedem soarele de pe cer și lumina unei noi zile. Dar mai mult ne bucurăm să vedem lumina din ochii celor dragi nouă; atât de dragi ,încât le simțim căldura plăcută și savoarea iubirii lor, mult mai intensă decât a celei mai bune cafele.

Și ce am mai văzut astăzi, de cum ne-am trezit? Pe perete, înrămat frumos chipul celor mai scumpe persoane din viața noastră. Sau, am văzut natura înveșmântată în cel mai frumos verde, culoarea speranței în viața care merge înainte și ni se oferă gratis și din belșug. Sau, am văzut minunatele flori de mai și ne-am gândit să ne îmbrăcăm în culorile ei vii, pline de viață, frumoase ca gândurile și sentimentele noastre; bine am făcut!

Dacă pricepem mai adânc tot ce se întâmplă, înțelegem că în toți și în toate acestea, și în multe altele, este iubirea unui Dumnezeu care ne cuprinde în brațele sale cu cea mai caldă și plăcută îmbrățișare. Și ne strânge la piept atât de strâns, încât inima

lui o simțim cum bate în inima noastră. Să rămânem în ea, ca într-un suprem act de iubire!

Totul este dar, totul este har, totul este iubire. Rămâi în iubire; este cea mai mare poruncă și singura pe care Domnul ți-o dă ție, mie și oricărui om. Nu am nimic să-ți dau decât iubirea cu care mă simt iubit; ți-l dau pe Dumnezeu. Acesta este darul meu făcut ție, oricine ai fi, oricine te consideri. Nu uita că ești iubit; astăzi nu uita să iubești, nu uita să trăiești!

20 mai: **FII REGELE VIEȚII TALE**

Eram mic copil când am ajuns în corul bisericii (nu pentru a cânta), și acolo, la orgă, nu-mi aduc aminte cine mi-a arătat o colecție de cântece care începea cu imnul regal „Trăiască regele"; așa mi-a spus acea persoană pe un ton cumva misterios. Atunci am simțit un fel de fascinație și în mintea mea, „Trăiască regele" a prins un fel de aureolă pe care nu o uit nici acum.

Pentru faptul că eu cred într-un Dumnezeu al lucrurilor ordonate, clare, al echilibrului și dreptății, al solemnității în societate, al unei măreții și frumuseți interioare, dar care să se reflecte și în exterior, pentru toate acestea și altele asemănătoare, în orânduirea societății, consider că este mai nimerită o conducere monarhică decât cea care s-a impus cu forța, după război, și care a continuat cam anapoda și cu un aspect de bâlci al deșertăciunilor după anul 1989.

Cred că o monarhie constituțională ar reprezenta o variantă mai benefică pentru binele real al țării decât republica aceasta parlamentară, în care parlamentul nu prea mă încântă, iar președintele reprezintă mai mult o marionetă pusă de hămesiți ai averilor și banilor și incompetenți politic și administrativ. Asistăm la o decădere a idealurilor și moravurilor publice cum nu mi-am închipuit vreodată. România pe care am început să o visez de când am văzut în fragedă copilărie imnul regal, întârzie să se vadă la orizont, iar lunga tranziție-bălăcăreală în care ne scăldăm, cred că

s-ar apropia de sfârșit dacă ar prelua frâiele un monarh luminat, decis, cu credință în Dumnezeu și iubire de țară, așa cum, de exemplu, a fost Carol I. Din păcate, republicanii i-au desființat pe regaliști și ceea ce au adus la putere, nu-i chiar de lăudat.

Între republică și monarhie, pledez pentru a doua. Până atunci, însă, cred că fiecare ar putea să instaureze o monarhie în propria viață prin ordine, echilibru, dreptate și măreție a inimii și gândirii. Fiecare poate fi un mic rege sau regină. Oare nu pentru aceasta, Biserica Catolică a instituit în anul 1925 sărbătoarea lui Cristos Rege?

Problema este că regelui Mihai i s-a impus abdicarea cu pistolul la tâmplă, iar cu mult înainte, Regele regilor a fost biciuit, încoronat cu spini, acoperit cu o haină de purpură și scos în fața mulțimii spre a fi batjocorât.

L-am votat și pe actualul președinte al țării, dar în inima mea aș cânta cu plăcere imnul regal. Sunt conștient că dacă s-ar instaura o conducere totalitară, pentru cele spuse m-aș alege cu temnița sau chiar cu sentința capitală. În ce lume trăim?

21 mai: **ALEGERILE NOASTRE**

„Nu voi m-aţi ales pe mine, ci eu v-am ales pe voi şi v am pus ca să mergeţi şi să aduceţi rod, iar rodul vostru să rămână” (In 15, 16)

Reprezintă o mare încântare să auzi despre cutare cuplu că aniversează 50 de ani de când s-au ales unul pe altul. Chiar sunt posibile alegeri pentru o viață, cu bune și mai puțin bune, cu multe bucurii împărtășite, dar și cu dureri. La bine și la greu, rămân alături de alesul (aleasa) inimii. Începutul unui drum pentru o viață, oare să reprezinte doar o simplă alegere omenească? Sau, în iubirea lor, cei doi au spus (și au crezut cu tărie) în ceea ce spunem zilnic foarte mulți dintre noi „Doamne, ajută!”? Alegerile mari, de durată, frumoase și rodnice stau sub semnul și binecuvântarea Celui care știe dinainte de ce avem noi nevoie.

Deși, conform pragmatismului și ateismului practic contemporan, credem că noi ne alegem partenerul de viață, ar trebui să nu uităm că iubirea adevărată adesea este "oarbă", adică inima are rațiuni pe care rațiunea nu le pricepe. În iubirea lui fără margini, Dumnezeu ne alege pe fiecare, cu nume și prenume, pentru fericirea noastră. Ca și Isus pe cruce, cred ar trebui să-i spunem zilnic, „Tată, nu voinţa mea, ci a ta să fie" (Lc 22, 42); asta, doar pentru binele nostru.

Părinții aleg o școală de elită pentru copiii lor, și bine fac, deși, în treacăt fie spus, dacă un elev vrea să devină eminent, poate să devină și într-o școală ca toate școlile. Ne alegem un serviciu, alegem să cumpărăm o mașină, un loc pentru concediu și, la restaurant, un anume meniu dintr-o lungă listă. Facem tot felul de alegeri, zilnic, sau mai rar, când ne construim o casă. De exemplu, alegem să aibă și un balcon, sau mai multe, fără să ne întrebăm la ce ne folosește. În viață facem și alegeri greșite, păguboase și fără niciun rost, nicio perspectivă. Vrăjiți de moment, acționând din instinct sau din pură plăcere, alegem să îngurgităm o sticlă de alcool, pentru ca a doua zi să căutăm medicamente sau să ajungem la urgențe.

Bine ar fi să avem o credință fermă și mai matură în Tatăl nostru cel bun și iubitor și să-l rugăm să ne lumineze mințile, pentru ca alegerile noastre să fie în primul rând alegerile lui; și atunci iubirea noastră va fi într-adevăr o casă de piatră, școala și serviciul nostru vor fi pline de lumină și roade frumoase, și nici nu vom mai fi așa obezi sau plini de boli și tot felul de slăbiciuni și patimi.

Astăzi, alege-mă, Doamne, ca eu să fiu un pom roditor în grădina ta.

22 mai: **CAUT UN OM**

Caut acest om: Să fie de origini nobile în privința virtuților; să provină dintr-o spiță în care înaintașii au fost oameni harnici,

drepți, credincioși și destoinici în toate. Nu au avut mari averi lumești, dar au fost bogați sufletește.

Caut un om care în timpuri grele a știut să-și păstreze credința și să-l pună pe Dumnezeu chiar mai presus de propria lui viață.

Caut un om cu un suflet bun, sensibil, un om cu o inimă caldă și plină de tandrețe și compasiune pentru suferințele semenilor săi; un om echilibrat și idealist în același timp, un om care vrea armonie și pace între oameni, un om care se emoționează în fața unui copil și a unei flori. Un om căruia îi plac arta, muzica, cărțile și filmele bune.

Caut un om care știe să fie plin de tact și atenție atunci când deschide gura sau pășește în casa sau inima cuiva. Un om care simte sufletul celuilalt și vede dincolo de aparențe și coaja lucrurilor; care nu se lasă cucerit de ceea ce sclipește și vrea să admire frumusețea și farmecul interior al persoanelor.

Caut un om calm și iubitor de liniște, pace și armonie; care iubește curățenia și se simte bine atunci când toate sunt la locul lor în spațiul unde locuiește.

Caut un om care ne se grăbește în a judeca pe alții și găsește un cuvânt frumos și de împăcare pentru toți și în orice ocazie.

Caut un om căruia îi place afecțiunea și căldura sufletească și gândește mai mult cu inima decât cu mintea.

Caut un om al cărui nume să însemne mai mult decât ceea ce este bun în mine.

Când îl veți găsi pe acest om, vă rog frumos să-mi spuneți și mie, ca să merg și eu să mă bucur împreună cu el.

De fapt, caut omul din mine, creat după chipul și asemănarea Creatorului și conform zestrei genetice a părinților și neamului meu.

Un amănunt: Acolo unde locuiesc, a înflorit primul trandafir, alb, imaculat și atât de frumos, că nu mă satur să-l admir.

Să avem o zi minunată, plină de lumină, căldură și frumusețe!

23 mai: **RUGĂCIUNEA INIMII**

Doamne, Isuse Cristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă pe mine păcătosul!

Păstrează-mi, Doamne, inima în pace cu toți și cu toate. Astăzi, să nu mă războiesc cu nimeni, nici măcar în gând. Așa cum tu mi-ai dat soarele, apa, aerul, căldura și pământul pe care calc pentru ca să-mi fie bine și să trăiesc mult în lumea aceasta, la fel, te rog să cobori cu pacea ta în inima mea, ca să pot trăi în iubire cu toți semenii mei.

Și te mai rog, Doamne, din toată inima ca să-mi dai sănătate, și nu doar mie, dar și N, la toți prietenii, dar și la dușmanii mei; care or fi, eu nu știu. Însă, dacă este vreunul, dă-i sănătate și pacea inimii chiar mai mult decât mie.

Și din toată inima te rog, Doamne, să mă păstrezi în iubirea și pacea ta. Fă să mă iubesc și să-i iubesc și pe alții cu iubirea cu care tu ne iubești. Zilnic ne încălzești cu căldura razelor soarelui; încălzește-ne inimile, ca în lumea aceasta, noi, creștinii, să fim acel plus de căldură și iubire de care toți avem atâta nevoie.

Tot, din toată inima te rog, Doamne, ca în fața nedreptăților și răutăților, să am o inimă plină de înțelegere, toleranță și iertare; iertând, și tu mă vei ierta.

Nu lăsa ca inima mea să acumuleze tensiuni; nu vreau să o împovărez cu răutate, revanșă, mândrie și alte patimi. Păstreaz-o, te rog, în pacea și iubirea ta.

Și tot din toată inima, te mai rog, Doamne, pentru toate inimile care plâng neștiute de nimeni, pentru toate inimile rănite și pustiite. Trimite-le inimi pline de iubire și nu le lăsa singure, copleșite sub povara suferințelor lor.

Astăzi, unește, Doamne, inimile noastre și fă-le asemenea cu inima ta!

24 mai: **TE CUNOSC ȘI TE IUBESC**

Privesc trandafirii din curte, ai căror boboci vor deveni în câteva zile o explozie de frumusețe, și-mi crește inima de bucurie. Și ce să zic de mușcate; sunt roșii ca focul, mari și viguroase ca tânărul în floarea vieții. Frumusețea florilor este în ochii noștri, însă ele sunt pentru noi o binecuvântare, ca multe altele cu care cerul ne binecuvântează în fiecare zi.

Ce sunt eu pentru celălalt, un trandafir care îi oferă gratis frumusețe, gingășie și bucurie de a trăi?

S-ar putea întâmpla să fim pentru cel pe lângă care trecem zilnic un zid care nu știe nimic de el, nu-l interesează nimic și nu are nimic să-i comunice; sau, poate îi comunică ceva, răceală și duritate.

Poate unii sau alții se aseamănă cu o imensă pădure; fiecare este un copac care nu știe nimic despre copacul de alături, nu are nimic să-i comunice, nu-l interesează dacă îi merge bine sau rău.

Noi, oamenii, suntem ființe cugetătoare și cu inimă, iar Creatorul și-a sădit prezența în sufletul nostru pentru ca eu să cuget la viața ta, să știu dacă ai dormit bine sau nu. Îți cunosc gândurile și ideile, știu cum îți bate inima, cum respiri, ce-ți place să mănânci, ce filme vizionezi, cum te îmbraci, în ce zi te-ai născut și multe, multe altele.

Mi-ai oferit, Doamne, lumina minții pentru ca cel de lângă mine să nu-mi rămână un necunoscut, iar eu să nu fiu pentru el un sloi de gheață, sau un zid de care să se lovească. Mi-ai oferit o inimă pentru ca să pot iubi cu iubirea ta, mereu, fără măsură și fără interes.

Dumnezeu nu a părăsit această lume, retrăgându-se undeva în spatele galaxiilor, ci prin Duhul său sfânt este consolatorul în durerile noastre, lumina care îndepărtează întunecimile minților celor răi, inima care înflăcărează de dragoste inimile noastre. El este însăși viața noastră, iar marele păcat al lumii este atunci și

acolo unde omul nu recunoaște prezența salvatoare a Creatorului și Mântuitorului său. Să ne ferească Domnul de acest păcat!

Nu suntem triști, fiindcă Domnul este în noi și printre noi; nu suntem nici nostalgici după o fericire care a fugit de la noi și s-a ascuns undeva în munți sau în fundul mării. Astăzi, eu sunt bucuros și vesel, fiindcă te cunosc și mă cunoști, fiindcă te iubesc și mă iubești; fiindcă Dumnezeu este cu noi și în noi.

25 mai: **CINE EȘTI TU**

Ești ceea ce rămâne după ce oamenii, din diferite motive, te-au scos din calculele lor. Acela ești tu, dezvelit de hainele cu care te-au îmbrăcat, iar acum și le-au luat înapoi, așa cum își strâng copiii jucăriile și pleacă.

Tu ești ceea ce mai rămâne dintr-un stejar încercat de o grea furtună.

Ești acel om trezit la realitate, eliberat de iluziile pe care ți le-ai făcut, sau pe care alții ți le-au băgat în cap.

Ești omul scăpat din lațul celor care prin frică și dresaj ți l-au legat în jurul gâtului. Din păcate, omul poate fi și cel mai feroce lup pentru semenul său.

Fii demn și stai drept în fața provocărilor vieții. Ești prea important, prea valoros ca să te vinzi pe nimicuri. Și chiar și atunci când nu mai reprezinți nimic pentru alții, nu uita că ești foarte important pentru Dumnezeu. Pentru tine, El și astăzi urcă dealul Calvarului; și astăzi, pentru tine învie, să te scoată din locuința morților.

Pentru tine, Creatorul a făcut acest pământ și ți l-a încredințat, ca să te simți bine și să trăiești mulți ani pe el. Pentru fericirea ta, El a murit pe cruce și a înviat din morți, ca să-ți ofere viața lui nemuritoare. Nu uita că ai un suflet nemuritor și că Cerul este și pentru tine.

Privește cu atenție în tine, adună-te de pe drumurile iluziilor tale și vezi câte comori a sădit Domnul în ființa ta. Valoarea ta nu

constă în aprecierea din partea lumii, ci în iubirea Tatălui tău ceresc.

Și, nu fi egoist; privește cu atenție în jur, căci s-ar putea să întâlnești oameni mai greu încercați decât tine. Fii solidar cu ei. Deschide-ți inima, iubește-i pe toți, chiar și pe cei cărora nu le pasă de durerile tale. Nu te întreba ce ți-au oferit alții; întreabă-te mai bine ce poți tu oferi oamenilor și lui Dumnezeu.

26 mai: **DESPRE COPIII OBRĂZNICUȚI**

Ce ziceți despre acei copii obrăznicuți care sună la casele oamenilor, și până să vină proprietarul să deschidă ușa, să vadă cine i-a sosit în prag, copiii sunt deja departe, ascunși și chicotind bucuroși de isprava lor?

Acei copii suntem noi, care apelăm la Dumnezeu, dar o facem în grabă, căci avem treburile noastre de rezolvat; și chiar în timpul rugăciunii mintea ne este în altă parte. Așa că atunci când Domnul deschide ușa casei vieții noastre, constată că nu este nimeni să-l primească, să-l asculte, căci fiecare este plecat deja la treburile lui.

Știind aceasta, zicem: Lasă că am plătit o Slujbă, niște acatiste; preoții și călugării ce treabă au decât aceea să se roage pentru noi, păcătoșii?! Noi avem alte probleme; fiecare cu treburile lui.

Oare iubirea pentru soț, soție, copii și casă nu o purtăm cu noi, la fel de vie, la locul de muncă, sau oriunde am fi? Când suntem în deplasare, departe de casă, ne iubim mai puțin familia? Cred că nu. Atunci, de ce cu Dumnezeu procedăm altfel? Este bine ca dimineața să ne însemnăm cu Sfânta Cruce și să-i spunem „Doamne, ajută!”, dar peste zi ar fi și mai bine dacă ne-am mai gândi la el și am conștientiza cât de mult ne ajută.

Să ne fie ziua plină de prezența Domnului și a persoanelor dragi nouă!

27 mai: **PLANURI VEȘNICE**

Mă întrebam aseară ce voi face după ce voi ieși la pensie: Voi continua să scriu și să călătoresc; în mintea și inima mea sunt încă multe cărți nescrise și multe drumuri de parcurs cu rucsacul pe spate. Dar dacă, Doamne ferește-mă de asta, nu voi fi sănătos, sau Tatăl mă va chema la el mai devreme (l-aș ruga să mă mai lase să țin umbră acestui pământ)? Aproape instantaneu, mi-a venit rezolvarea la temerile mele: Pentru dorințele mele, Cel Veșnic și Atotputernic a creat veșnicia.

Sigur, într-o zi voi închide ochii pentru această lume, dar îi voi deschide pentru o alta, nemărginită și veșnică. Dacă în prea scurta viață pe pământ nu am timp și nici posibilități să văd tot ce îmi doresc, adică toate locurile de pe toate meridianele planetei, după moartea trupului, spirit fiind, voi putea să călătoresc liber și nestingherit pe toate planetele din toate galaxiile. Atunci voi vedea dacă sunt mai mulți sori care să lumineze alte sisteme planetare, oferindu-le și altor planete lumina și căldura lor, pentru ca împreună cu apa și aerul să constituie condițiile esențiale pentru viață. Poate există viață și pe alte planete; atunci voi vedea cu ochii mei alte lumi, alte ființe, poate la fel de minunate ca noi, oamenii de pe pământ, sau poate și mai minunate.

Dumnezeu a creat veșnicia ca eu să am timp să visez atâtea lucruri bune, frumoase, dumnezeiești chiar, ce-mi trec adesea prin căpșorul și inima mea atât de limitate.

Nu i-am cunoscut pe Adam și nici pe Eva, despre care am vorbit (trăncănit) de atâtea ori. Atunci voi avea ocazia să stau cu ei față în față și să-i întreb cum se simțeau înainte de căderea în păcat. Tare mult îmi doresc să știu, să simt cum este viața în Paradis. M-am tot interesat (și continui să o fac) de popoare și imperii demult apuse. Atunci mă voi întâlni cu toți regii, împărații, fericiții și nefericiții despre care am citit atâtea. Atunci, voi cunoaște totul despre ei și lumea în care au trăit.

Ce să mai zic despre scurta viață bimilenară a Bisericii creștine, de toate confesiunile, pe care am studiat-o și-mi dau seama că mult

mai multe sunt lucrurile pe care nu le cunosc, decât cele pe care le știu și despre care am scris sau le-am predat elevilor și studenților. În ceruri voi avea ocazia să discut față în față cu toți sfinții doctori și învățători, cu toți preoții, călugării și călugărițele care au făcut multe lucruri bune în Biserică. Îl voi întreba și pe preotul Arie, și pe preotul Luther să-mi explice de ce au ajuns să învețe erezii și să se rupă din sânul creștinătății catolice. M-am rugat de atâtea ori Mamei lui Dumnezeu și mi-am imaginat-o ca cea mai frumoasă urmașă a Evei. Voi avea bucuria și fericirea de a-i contempla chipul strălucitor, asemănător îngerilor și Fiului ei, căruia i-a dat viață trupească. M-am întrebat adesea câți îngeri sunt în ceruri și nu am aflat un răspuns. Am la dispoziție veșnicia pentru a-i întâlni personal pe toți.

Dar, mai ales, Dumnezeu a zidit și în mine suflet nemuritor pentru a avea timp suficient să-i contemplu chipul, să-i simt binecuvântarea plină de iubire și viață fără de moarte.

28 mai: **INIMA=CASA LUI DUMNEZEU**

Cu ani în urmă, am avut mai mult timp pentru prietenii cu creștini neoprotestanți, și cred că a fost un câștig pentru mine; nu știu, pentru ei. Ce mi-a rămas de la acei oameni a fost mai ales faptul că totdeauna când ne întâlneam, aveau la ei o Biblie, fie în format mic de buzunar, fie mai mare, pentru geantă sau poșetă. Și nu cred că a fost întâlnire în care să nu-mi vorbească despre Dumnezeu cu citate din sfânta carte. Și încă un lucru, niciodată nu erau nervoși sau cu gânduri rele pentru alții. Ei mi-l aduceau pe Dumnezeu din cuvintele cărții lui sfinte. Și noi, catolicii, după citirea din Biblie la sfânta liturghie, încheiem lectura spunând „Cuvântul Domnului”. Știm bine: Dumnezeu este prezent în cuvintele cărții cărților. Biblia este cea mai citită și mai tradusă carte de pe glob.

Și totuși, poate ne scapă din vedere faptul că Dumnezeu și-a sădit prezența întâi de toate în inima noastră. De ce zic asta?

Deoarece am impresia că una dintre cauzele necredinței sau ateismului se ascunde tocmai în lipsa de atenție, de grijă pentru inima noastră și a altora. Anatomic, inima este cunoscută în cele mai mici detalii, iar cardiologia a făcut progrese enorme. Ceea ce însă am constatat adesea este faptul că inima rămâne cel mai întunecat și nelocuit loc; știm multe despre alții, dar habar nu avem ce este în inima lor. Fiindcă inima are rațiuni pe care rațiunea nu le pricepe, și fiindcă în raționalismul nostru nu acceptăm decât ceea ce găoacea minții poate cuprinde, de aceea centrul ființei omului, inima (locuința prin excelență a lui Dumnezeu) rămâne în afara sferei noastre de interes.

Împreună, putem construi o civilizație a iubirii în mijlocul căreia să stea Inima lui Dumnezeu, care unește inimile tuturor oamenilor într-o mare, unică, dumnezeiască iubire.

Ascultă-ți glasul inimii; iubește și lasă-te iubit!

29 mai: **CE TE ÎNVAȚĂ VIAȚA?**

În frumoasa lună mai, a florilor, viața te învață să fii gingaș și frumos ca ele, și să nu uiți în anotimpul rece că va veni o nouă primăvară, când aceste minuni ale creației vor înflori din nou.

După deziluzii și căderi, viața i-a spus inimii tale să nu se mai încreadă în nimeni, să nu mai spere nimic de la nimeni. Dacă asta ți s-a întâmplat, este bine să-ți amintești că speranța moare ultima, că mereu mai ai o șansă, iar dacă te întorci acasă abătut, fericirea te poate aștepta după colțul străzii.

Viața te învață că Dumnezeu nu te părăsește niciodată, că puterea îți vine de la el; trebuie doar să ai credință; aceasta poate muta și munții din loc.

Viața te învață să cânți în ploaie, să o transformi în cântec, și atunci stropii ei vor fi o binecuvântare pentru ogorul sufletului tău.

Viața te învață să o trăiești, nu să te lași trăit de ea. În măsura în care ți-o personalizezi, viața va lua chipul ființei tale; nu-ți va fi străină, ci o bună prietenă de care nu te vei plictisi niciodată.

Viața te învață că nu a început cu tine, nici nu se sfârșește cu tine; că înainte de tine, începând cu protopărinții neamului omenesc și până la împlinirea timpurilor, mulți au pășit și vor păși pe cărările ei. Tu reprezinți doar un simplu intermezzo dintr-o melodie care a început cândva și nu se va termina niciodată. Reprezinți doar o notă pe un portativ care cuprinde cântecele de dor sau de jale, de bucurie sau de durere, de speranță sau de disperare ale întregii omeniri.

Dacă ar fi să o rezum în două cuvinte, viața înseamnă „merge înainte".

30 mai: **ANA**

Imaginea Anei pe care o am cel mai des în mintea mea este aceea a unei copile care cobora cu schiurile pe o pârtie din apropiere de Bolzano. Sigură pe ea, calmă, mereu zâmbitoare, bună la suflet și fără să supere pe cineva. În câteva cuvinte, acesta este portretul meu despre Ana Cobzaru, una dintre cele trei surori și un frate, câți copii au soții Genoveva și Anton, stabiliți acum în Bolzano.

Acum, Ana are deja 19 ani și s-a întors de curând dintr-o activitate de voluntariat (șapte luni) în apropiere de Johannesburg, unde s-a îngrijit de copii defavorizați cu vârste de 4-5 ani, ajutându-i să învețe. Ce îmi scrie în mesajul trimis pe WhatsApp, ca și cele povestite de mama ei, mi-au mers la suflet și nu pot să nu împărtășesc și altora din gândurile ei. Ana îmi zice că timpul petrecut acolo, unde a cunoscut mai bine viața localnicilor, limba și cultura lor, este cel mai important din viața ei de până acum și speră ca într-o zi să se întoarcă din nou în mijlocul lor.

Obișnuiți cu bunăstarea materială, dorind mereu tot mai mulți bani și lucruri (tentații ale marii majorități a europenilor), nu realizăm că adevăratele valori în viața noastră sunt altele. Când însă ajungi să cunoști cu totul alte condiții de viață, abia atunci înveți să apreciezi mai mult ce este important în viață, la fel cum

înveți să folosești banii și lucrurile într-o manieră mai înțeleaptă. Asta cred că a învățat Ana, ca și toate acele persoane care au avut șansa de a face experiențe asemănătoare cu ale ei.

Ce m-a impresionat apoi la ea și familia ei, a fost faptul că cheltuielile de drum, ca și costul hranei l-au suportat ei, din fondurile lor, costuri care nu au fost chiar așa de mici, ci dimpotrivă. Și toate acestea, doar pentru ca Ana să facă voluntariat, nu să câștige bani. Și sora ei mai mare, Gabriela, a fost un timp în Peru, tot în activități de voluntariat.

Cât de frumos și edificator este să cunoști tineri care visează o altfel de viață, generoasă, altruistă, o viață care te ajută să vezi dincolo de propriul orizont, să ieși din propria zonă de confort și să faci loc în inima și viața ta altor persoane, care nu au să-ți ofere nimic material, dar pe care ajutându-le, te ajuți pe tine.

Ana, te felicit din toată inima; îi felicit pe părinții tăi care te ajută să ai o inimă tot mai mare și mai generoasă. Mergi mai departe pe drumul tău! Cred că voi avea ocazia să mai aud multe lucruri frumoase despre tine. Mă consider un mare norocos că te-am cunoscut și că sunt prieten al familiei tale.

31 mai: **CRED ÎN VISURI**

În Biblie avem multe exemple în care Dumnezeu vorbește oamenilor prin vise; în vis le spune ce plan are cu ei, ce și cum să facă pentru a le fi bine lor și altora. Dar, iată că Biserica nu este de acord cu credința în vise și o consideră greșită. Să fie visul doar o figură de stil, o simplă ficțiune în care nu este bine să crezi, așa cum nu trebuie să crezi în cântecul cucuvelei sau în pisica neagră care îți taie calea?

Am avut un vis și îl țin minte aproape în detalii, deși în mod obișnuit, când mă trezesc visele dispar așa cum dispar aburii în aer. Se făcea că a venit la mine o persoană cu care în realitate nu prea am fost pe aceeași lungime de undă; între noi era o incompatibilitate de fond (acesta, din câte știu, este motiv valid de

divorț). De multe ori mi-am frământat mintea să pricep de ce a fost așa și nu altfel, dar, degeaba, nu am ajuns la niciun rezultat clar. Așa că am lăsat-o baltă, am clasat această problemă și am închis-o într-un sertar. Dar, iată că în visul meu de astă-noapte, acea persoană a venit la mine și mi-a adus cadouri pe care mi le-a oferit în văzul tuturor, vorbindu-mi frumos și vesel. Iar eu, ca mulțumire, am luat-o în brațe și o tot ridicam și-l învârteam, tot la fel, în văzul tuturor. Era așa o mulțumire și bucurie între noi, că mă simțeam ușor ca o pană, tânăr și sprinten ca un balerin.

Realitatea și adevărul adevărat să fie oare mai mult decât ceea ce pricepem și experimentăm noi? Să fie omul și inima lui mai bune decât suntem înclinați să spunem și chiar să credem despre el? Să reprezinte binele și iubirea dintre oameni mai mult decât ne spun simțurile noastre? Nu cred în vise, dar cred în visuri: Aștept ziua în care să reîntâlnesc acea persoană și să o iau în brațe; să ne simțim bine împreună.

Am încălecat pe-o șa și v-am spus visul așa.

Iunie

1 iunie: **O LUME MINUNATĂ ÎN CARE SUNTEM TOȚI NIȘTE COPII**

Minunată era lumea copilăriei, când ieșeam dimineața la marginea drumului; mă așezam pe malul șanțului, alături de alți copii, mulți alți copii din vecini. Simt și acum în obraji și pe frunte soarele cald și blând care ne mângâia chipul. Așa stăteam lipiți unul de altul, iar soarele ne umplea ființa noastră simplă și nevinovată.

Minunată este lumea copilăriei când ne jucam tot felul de jocuri, alergam în toate părțile, mă urcam pe garduri și în copaci, râdeam, plângeam, și iar râdeam. În comunismul acela dur, îndârjit și care ne ducea la sapă de lemn, noi copiii eram pata de culoare a vieții, bucuria și speranța unei lumi mai bune, mai vesele, mai nevinovate.

Minunată este lumea copilăriei din noi, a celor care, între timp, am devenit adulți, sau avem deja părul nins. Minunat este copilul din noi, astăzi, când nu ne este rușine să ne copilărim, când râdem și ne bucurăm din cele mai simple lucruri. Minunat este gândul nostru simplu și curat, sincer și nevinovat. Minunați suntem când visăm în continuare o lume a inocenței, când celor care vin la noi cu arme, le oferim zâmbete și flori. Minunați suntem noi care nu alergăm după bani și bogății, ci după inocență, frumusețe, după soare și căldură sufletească.

Minunată este lumea noastră în care sunt atâția copii pe care îi iubim și-i îngrijim ca pe ochii din cap. Minunați sunt toți acei oameni care continuă lucrarea lui Dumnezeu și-i aduc pe copii în această lume, ca și ei să se bucure de soarele dimineții și de apusuri liniștite, pentru ca apoi să meargă la culcare și să viseze o lume mai bună.

Minunați suntem astăzi, cu lumea inocenței noastre de copiii ai aceluiași Tată ceresc, frați și surori între noi.

La mulți ani copilului din noi!

2 iunie: **FLORILE BINELUI; FLORILE VIEȚII**

Cât timp te-ai întreținut cu floarea ta preferată? Ai admirat-o îndeajuns, i-ai savurat parfumul fără grabă, te-au emoționat culoarea și gingășia ei? Poate nu ți-ai dat seama, dar este bine să știi că în primul rând, florile nu sunt importante datorită culorilor, parfumului și gingășiei lor, ci datorită timpului petrecut cu ele, ca și iubirii din ochii și inima ta. Florile se aseamănă cu cea mai iubită persoană pe care o ai. Cu cât le admiri mai mult, cu cât sunt mai prezente în inima și în viața ta.

Dacă treci în grabă pe lângă flori, în grabă trec și ele prin viața ta, iar tu rămâi în continuare un om lipsit de frumos, lipsit de sensibilitate și gingășie.

Stai lângă floarea ta iubită, fără grabă. Vorbește-i cu drag, deschide-ți inima în fața ei, iar ea îți va pătrunde în inimă; își va întipări adânc în ființa ta frumusețea ei și te va face mai frumos decât poți să-ți închipui; florile te fac mai frumos decât cel mai bun cosmetician. Ele îți îmbracă ființa în culorile virtuților și nici cel mai bun pictor nu este în stare să redea frumusețea ta interioară. Dacă animalele ar avea sensibilitatea oamenilor, în fața unei flori cel mai feroce șacal ar deveni cel mai blând mielușel.

În flori se mai ascunde un mister: din floare ies merele cele mai gustoase; din flori, albinele culeg cea mai bună miere. Florile din inima și gândurile tale te fac rodnic; fructele vieții tale vor fi jinduite chiar și de îngerii din ceruri, iar diavolii își vor mușca mâinile de ciudă că nu au știut să admire florile. Sunt convins că paradisul este plin cu flori, iar raiul începe aici pe pământ, căci fiecare suntem o floare în marea grădină a lui Dumnezeu.

3 iunie: **PRIVIND LUMEA**

Să reprezinte toată propaganda contra Rusiei invadatoare, ca și toate măsurile care se iau împotriva ei un semn al unei moralități crescânde în spațiul public, al unei decizii adevărate de a combate agresiunea și violența? Să reprezinte tot ce se spune despre Ucraina un semn de solidaritate reală cu omul în suferință? Să cred că în oameni este prezentă acum dorința reală a combaterii răului și promovării binelui?

Să-mi fie cu iertare, dar cel puțin ca formă, ceea ce aud pe toate căile mediatice seamănă prea mult cu ceea ce am văzut în filmele din perioada comunistă: Toți rușii în picioare, toți nemții la pământ. Adică, nu mă convinge prezentarea aceasta (cam puerilă) a Rusiei și Ucrainei în doar două culori: unii sunt complet negri, iar ceilalți complet albi.

După manipularea pandemică, în care covizii erau nu doar în corpul fiecărui om, ci și pe clanța ușii, pe pereți, pe frunzele copacilor, în aer, apă, sol, alimente și ambalajele lor, acum aud zilnic, cu aceeași insistență, că rușii sunt doar atacatori, iar ucrainenii doar victime.

Ce concluzie trag: Boala de care suferim acum este aceea a gândirii superficiale, a aburirii sistematice a minților noastre cu tot felul de informații, a căror adevăr sau falsitate nu stă în putința noastră să le verificăm și să le înțelegem în toată complexitatea lor.

Am senzația că trăiesc timpuri ale unui război planetar, mult diferit de cele două războaie mondiale, dar cu efecte dezastruoase pentru libertatea de gândire și de acțiune a oamenilor. Armele pe care le au în dotare cei care conduc destinele popoarelor nu sunt în primul rând rachetele, tancurile sau mitralierele, nici măcar frica de bomba atomică. Frica și dezinformarea (slugărite de stăpânii mass-mediei) sunt arme letale care creează nesiguranță și confuzie în mințile oamenilor, iar când omului „i-ai luat mințile”, poți face din el orice vrei.

Ceea ce cred că este important în prezent este dorința fiecăruia dintre noi să se păstreze echidistant de tot ce i se spune și de a

continua să caute adevărul adevărat, indiferent cât de greu i-ar fi. Suntem într-o epocă a istoriei în care se vorbește despre democrație, libertate și progres pe toate planurile. Pe de altă parte, am devenit atât de vulnerabili și cu imunitatea la pământ, nu doar cea pur corporală, fizică, ci și cea a minții și inimii noastre.

Întărește-ți imunitatea; gândește liber pentru a deveni un om liber.

4 iunie: **BADANTELE DIN ITALIA**

N-aș greși dacă aș spune că dulceața care îmi place cel mai mult este din cireșe amare. Dulcele-amărui din ele este unic, iar pentru papilele mele gustative nicio altă dulceață nu-l poate concura. Am citit cartea dulce-amară a badantei Liliana Nechita (Cireșe amare) și nu m-am despărțit de ea până nu i-am citit ultimul rând, ultimul cuvânt, ultima literă. Am citit multe cărți despre robi de ieri și de astăzi, despre sclavi cu acte și sclavi fără acte. Ceea ce scrie Liliana și felul cum surprinde stările sufletești ale româncelor, majoritatea mame, slujnice la italieni, reprezintă o frescă vie, de un realism care sângerează în inimile a peste un milion de femei românce, sfâșiate în două, între dorul de țară și necesitatea de a pune o pâine pe masă „puilor" lor, cum se exprimă autoarea foarte des în paginile acestui jurnal de suflet, care sunt convins că va rămâne peste generații ca un monument nu atât literar (deși talentul nu-i lipsește), cât mai mult de suflet românesc, feminin, uman în toată plinătatea lui.

Am stat și eu în Italia mai mulți ani, cu statutul de student. Deși au fost și perioade în care am făcut foame, condiția mea nici pe departe nu se poate compara cu a româncelor, slujnice de toate felurile în casele italienilor.

Liliana Nechita, prin această carte (a mai publicat și altele) și mesajul pe care îl cuprind paginile ei, poate fi încadrată în numărul femeilor care au luptat și luptă pentru drepturile și demnitatea femeii de pe toate meridianele și din toate timpurile. Autoarea are

vocația demnității, a curajului de a spune lucrurilor pe nume și a dorinței de combatere a oricărei forme de exploatare, de sclavie în care se zbate, agonizează, moare și iar învie urmașa Evei.

Din multe puncte de vedere, Italia este o țară unică pe glob. Liliana îi surprinde însă și o față inumană, sinistră chiar, asemănătoare epocii sclavagiste despre care unii își fac iluzia că a apus demult. Nu a apus deloc. Sunt convins că și acum când scriu aceste rânduri, undeva în Italia sau altundeva pe glob o femeie este jignită, exploatată, violată sau chiar ucisă.

Cred că multe romance din Italia au citit versiunea românească sau italienească a acestei cărți. Ar fi tare bine să le cunoaștem părerea despre cele scrise de Liliana Nechita în „Cireșe amare".

5 iunie: **FRUMOȘI ȘI VESELI**

Ce să ne spunem noi astăzi, ceva frumos și vesel? Pot să vă spun că de la un an la altul, Iașiul devine tot mai frumos, iar anul acesta, fețele oamenilor sunt mai vesele decât erau anul trecut pe vremea aceasta. Vă pot garanta că de un număr de ani încoace, spațiile verzi, pline cu flori, copaci și plante ornamentale, cu bănci și spații de joacă pentru copii devin tot mai numeroase, spre bucuria și veselia tuturor. Și oamenii au devenit mai frumoși și mai veseli, precum florile. Am observat că și hainele lor, mai ales ale femeilor (este de la sine înțeles) sunt mai colorate, mai vii și mai vesele.

Ne bucură faptul că alături de panseluțe, petunii și lalele, acum este rândul trandafirilor să ne încânte privirea și sufletele. Iar dacă micile lampadare albe din castani, ca și delicatele flori ale salcâmilor au dispărut, acuși le vine rândul teilor să ne încânte și să ne îmbete cu parfumul florilor care ne duc cu gândul și la poetul nepereche al cărui tei sigur va înflori și anul acesta.

Dar, mai ales, frumoasa lună de vară în care am intrat aduce mai multă căldură în inimile noastre și ne face mai buni, mai primitori, mai fără țepi și gust de acru. Vara ne descotorosim de tot

de frigul inimii, de hainele vechi și ponosite care ne-au acoperit ființa și strălucim în toată splendoarea cu care ne-a înfrumusețat Creatorul. Acum devenim plăcuți, precum cireșele, căpșunele și multe alte fructe cu care ne vom delecta nu doar papilele gustative, ci ființa noastră întreagă.

Suntem în armonie cu întreaga natură, atât de frumoasă, de variată și bogată cu care Creatorul ne-a binecuvântat. Cade și ploaia de sus pentru a face rodnic tot ceea ce crește din pământul pe care ar trebui să călcăm desculți, cu multă grijă și recunoștință.

Da, astăzi, 5 iunie, suntem frumoși și veseli, solari și plini de viață. Mâine, orașul va fi mai frumos, iar oamenii și mai veseli.

6 iunie: **OGLINDEȘTE-ȚI CHIPUL ÎN APE LINIȘTITE**

Ai stat pe malul unui lac? Ce ai văzut, privindu-i apa limpede și liniștită? Ți-ai văzut propriul chip, oglindindu-se în el. Vrei să știi cum arăți cu adevărat? Fugi de zarva lumii și retrage-te în liniștea sufletului tău. Acolo, departe de orice zgomot, vei auzi glasul tainic al conștiinței; ba chiar și dorurile, sau ofurile inimii le vei auzi și le vei înțelege rostul.

Nu-ți poți vedea fața într-o apă tulbure sau agitată. Dacă vrei claritate în viață, trăiește în liniște, fă liniște în jur, dar mai ales în inima ta. Dacă vrei să înțelegi bine cum ești, nu-ți mai căuta chipul în privirea și aprobările altora, ci privește-te în oglinda sufletului tău.

Civilizația în care trăim nu este nici de departe cea mai bună dintre cele posibile. Agitația și graba lumii noastre nu fac bine nimănui, iar lipsa de claritate și profunzime din mințile multora ne ascund adevăratul nostru chip și ne mențin slabi și vulnerabili în fața pericolelor și răului, mai ales a celui moral.

Dacă ai stat pe malul unui lac și ți-ai oglindit chipul în apele lui liniștite, învață-i lecția și fă-ți din ea un crez de viață.

7 iunie: **COPACII DIN VIAȚA NOASTRĂ**

Am plantat pomi fructiferi și în mintea mea îi vedeam deja cu o coroană bogată, cu ramuri și frunze multe, să pot sta la umbra lor, dar mai ales să le mănânc fructele; simțeam deja cum îmi salivează gura. Ce bine ne simțim la umbra copacilor, în arșița verii. Cât se mai cațără copiii în ramurile lor și le culeg roadele, chiar și de pe cele mai înalte rămurele. Copacii noștri care cresc odată cu noi, devin adulți ca și noi, iar unii mai viguroși ajung și să îmbătrânească odată cu noi, de exemplu, nucul; și cât de răcoroasă este umbra lui!

Poate că din copaci ne-am făcut case, în care locuim, și habar nu avem din care copac este lemnul dușumelei pe care călcăm, sau al tabanului din acoperiș, sau al ușilor pe care le deschidem și închidem de nenumărate ori, sau al mobilierului; nu-i așa că ne place mobila din lemn masiv? Nu știm nimic despre copacii cu lemnul cărora ne încălzim sobele, șemineele, sau grătarele.

Copacii rămân tăcuți după ce ne-au hrănit, după ce ne-au ținut umbră și după ce i-am transformat în case și lemne de foc.

Sau poate acum ai îmbătrânit și te odihnești pe buturuga unui copac. Nici nu-ți trece prin minte să te gândești la el; te gândești doar la bătrânețile și neputințele tale, nu și la bătrânul copac pe care stai îngândurat. Sau poate ești încă în plinătatea vieții, vesel și mulțumit, și stai pe o bancă alături de persoana iubită. Nu-ți trece prin minte să te întrebi din care copac o fi lemnul băncii pe care stai. Nu știi tu, nu a știut și nu va ști nimeni dintre toți cei care se vor așeza pe acea bancă.

Știm noi numărul pomilor fructiferi din viața noastră, sau al copacilor care ne-au slujit? Nu. Poate noi înșine suntem un copac la umbra căruia alții se simt bine, sau se hrănesc din roadele muncii noastre. Sau poate am ajuns o buturugă sau o bancă pentru odihna oaselor altora. Oare nu ne-am bucura dacă aceștia ar ști să fie recunoscători?

Fii recunoscător pentru copacii din viața ta!

8 iunie: **LA RÂND LA ÎNGHEȚATĂ**

Se lăsa înserarea, dar aerul era tot cald, parcă prea cald pentru ora 19 (nouăsprezece) și cum să te răcorești dacă nu cu o înghețată? Așa se face că m-am așezat la rând, la o tonetă de pe strada principală a orașului, să savurez și eu o înghețată. Știam deja ce arome să conțină, lămâie și fructe de pădure. În fața mea, primele care ar fi trebuit să fie servite erau două domnișoare, care însă nu erau hotărâte ce arome vor, așa că stăteau puțin mai deoparte și discutau între ele. Urmau doi tineri, el și ea, apoi o familie, soț, soție și copil, după care îmi venea rândul mie. Deci, cum ziceam, cele două domnișoare nu mai stăteau la rând, și urmau cei doi tinerei, care însă nu ajungeau la un acord asupra cornetelor. Erau tot felul de cornete, glazurate foarte variat, cu tot felul de arome, iar ei nu reușeau să se decidă pe care să îl aleagă. Cei care serveau la tonetă, un domn cam la 50 de ani, și o domnișoară sub 20 de ani, încercau să-i consilieze pe cei doi în alegerea lor, dar se vede că tinereilor atât de mult le plăceau toate cornetele, încât decizia asupra unui singur cornet devenise o grea problemă, pe care băiatul și-o manifesta într-un fel anume, propriu, adică se scărpina în cap. Iată că ajungem și la momentul fericit când s-au hotărât asupra cornetului. Urmează însă un nou episod în care cei doi, privind multele caserole cu înghețată, se consultă îndelung asupra alegerii sortimentului de înghețată. După ce trec și de această fază și sunt serviți, mă gândeam că, gata, de aceștia am scăpat; mai am în fața mea doar familia, dar m-am înșelat. Stând în continuare lângă tejghea, tinereii noștri încep să-și ofere unul altuia din înghețată și să comenteze gustul ei delicios. După ceva timp se termină și acest episod în care vânzătorii încercaseră în zadar să le dea de înțeles că stau și alții la rând și așteaptă să fie serviți.

Între timp, familia scanase cu privirea toate modelele de cornete, cât și felurile de înghețată, și după ce cei doi au decis să părăsească tejgheaua, a venit rândul lor să comenteze asupra cornetelor și sortimentelor de înghețată. Toți trei erau veseli și degajați, așa că discuția despre felurile de înghețată a început să se

lungească. Și eu, care urmam după ei, ce să fac? Nimic altceva decât să le ascult comentariile și să mă îmbogățesc cu informații despre cornete și sortimente de înghețată, dar mai ales să mă întăresc în virtutea răbdării. Analizându-mi mai bine reacțiile, mi-am dat seama că loveam caldarâmul cu laba piciorului drept, ceea ce la mine este semn sigur că răbdarea se cam termină.

Mai este însă un personaj în episodul cu statul la rând la toneta cu înghețată. La depărtare de câțiva metri stătea un bătrânel a cărui înfățișare semăna destul de bine cu Einstein, cu excepția părului; purta o șapcă și nu aveam cum să știu ce fel de podoabă capilară era ascunsă sub ea. Acesta zâmbea discret și într-un fel anume, pe care l-am înțeles ceva mai târziu. Văzând atitudinea persoanelor de lângă tonetă, și-a dat seama că nu are rost să-și piardă și el răbdarea, stând la rând, așa că se postase la o anumită distanță de unde putea observa totul, așa cum stai la o anumită distanță față de un tablou, pentru a-l privi și analiza mai bine în toate detaliile. Eu, mai pofticios, nu stăteam la distanță ca înțeleptul Einstein, ci continuam să lovesc trotuarul cu laba piciorului drept și să spun în mintea mea tot felul de cuvinte, nu chiar dintre cele mai politicoase, la adresa celor dinaintea mea.

Degeaba vânzătorii le tot repetau celor trei să se hotărască odată și să aleagă înghețata; ei aveau chef de discuții, așa că discutau între ei, veseli și fără să-mi acorde nicio atenție, deși nu cred că sunt chiar atât de invizibil. Ce a urmat? Am plecat, bolborosind ceva. Tot pe strada principală am întâlnit o altă tonetă cu înghețată unde nu era nimeni la rând. Am cumpărat două bule, într-un pahar, și m-am așezat pe o bancă, să le savurez în liniște, fără grabă. Când ridic privirea, pe cine văd în fața mea? Pe Einstein, cu un cornet în mână, zâmbind la fel de misterios și calm, cum îl văzusem la toneta cu pricina.

Și acum, să încheiem povestea: Modul cum s-au comportat cei dinaintea mea chiar mi-a plăcut; aveau stil. Și ce poate fi mai plăcut într-o seară caldă de vară decât să te bucuri de o înghețată

delicioasă! Ce nu mi-a plăcut a fost doar un detaliu, și anume faptul că nu și-au dat seama că și eu doream o înghețată.

9 iunie: **FLACĂRA DIN MINE**

Ce suntem noi? „Vase de mare preț în sfera misterioasă a divinului", ca să citez din spusele parohului comunității din Adjudeni și ale episcopului Iosif. În acea minunată zi de 6 iunie, oare au conștientizat cei 180 de adolescenți și tineri importanța evenimentului care avea loc în viața lor, proprie și personală? Acele flăcări al harului divin vor rămâne vii în inima lor, sau gândurile le vor fi dominate de vraja cadourilor primite?

Mă gândeam la un fapt: Nicicând în istoria de multe sute de ani a noastră, a catolicilor din Moldova, nu am avut parte nu doar de unul, ci de trei episcopi, păstori ai sufletelor și vieților noastre, mai importanți decât președintele țării și chiar decât autoritățile de la Bruxelles. Fără a cădea în cultul personalității, oare realizăm importanța unui păstor sufletesc în viața noastră, a unui duhovnic, pentru a nu fi răpiți de alți falși păstori și duși de-a valma, unde vor interesele lor? În biserica și comunitatea din Adjudeni, acum trei zile în urmă erau trei episcopi. Nu știu cât pricepem faptul că uneori Dumnezeu ne copleșește cu binecuvântări, iar noi poate mai mult suntem pătrunși de savoarea înghețatei tradiționale care se servea în fața bisericii, decât de măreția și sacralitatea evenimentului religios.

A căzut comunismul și astăzi nu ne mai constrânge nicio ideologie și niciun partid să mergem la defilări, să ținem în mâini tablouri cu chipul prelucrat al conducătorilor (dictatorilor) noștri și să le strigăm „trăiască!". Iată însă ce se întâmplă cu noi, astăzi: Atât de mult am fost deja „prelucrați" încât singuri și nesiliți de nimeni ținem în mâini, zilnic, mai multe ore, nelipsitul nostru smartphone. Când mâncăm, îl avem lângă farfurie, când trecem strada, îl ținem în fața ochilor, și când dormim îl ținem aproape. El ne spune care este pulsul inimii, câți pași am făcut, câte calorii am

ars, cum este vremea, unde ne aflăm, cât e ceasul, ce avem de făcut astăzi, când ne-am trezit și când trebuie să ne culcăm, când este ora mesei, unde mergem diseară, etc.

Unde mai este libertatea noastră ca fii ai lui Dumnezeu? S-a dus demult pe apa sâmbetei și nici măcar nu ne-am dat seama.

Am din nou în fața ochilor imaginile flăcărilor Duhului Sfânt prezente în toată biserica din satul natal și mă întreb dacă acum arde în mine, cel care îți scriu, și în tine, care mă citești, flacăra unui ideal, a unui angajament puternic pentru o cauză demnă de umanitatea noastră, flacăra unei mari iubiri? Sau suntem ca niște fețile care abia mai fumegă, iar dacă ne mai aprindem câte odată pentru ceva măreț și nobil, ne stingem repede? Sau poate suntem o flacără bătută încoace și încolo de vânturile reci ale vieții? Cred că este tare bine să nu uităm cuvintele lui Cristos: „Foc am venit să arunc pe pământ şi ce altceva vreau decât să se aprindă!” (Lc 12, 49) Fii o flacără și lasă și pe alții să se bucure de lumina și căldura ei.

10 iunie: **ȘTIAM CĂ O SĂ VII**

Am auzit de mai multe ori povestindu-se despre preotul Iosif Pal (1899-1947), și cum a murit din cauza tifosului exantematic pe care l-a luat de la un bătrân bolnav din comunitatea Luizi-Călugăra, unde era paroh. Deși știa bine cât de contagioasă era acea boală, a mers totuși să-l viziteze și să-i dea ultimele sfinte sacramente acelui enoriaș al său. A acceptat voluntar și liber să se expună morții, din iubire față de vocația lui, de slujitor al omului, ca și Isus Cristos, până la sfârșit. Acel om, infectat cu un virus ucigaș, aflat în pragul morții, nu s-a simțit singur, părăsit. A știut că cineva îl iubește și va veni la el, și chiar a venit, plătind scump; Iosif Pal a plătit iubirea pentru om cu prețul vieții lui.

A-l purta în inima ta pe omul care suferă este un semn de mare virtute și noblețe sufletească. A purta în gândurile și sentimentele tale suferința celui de lângă tine reprezintă o mare calitate umană. Mă uit pe Facebook-ul acesta și văd numai frumuseți, fețe care

zâmbesc, un fel de paradis al fericirii. Discutând cu oamenii, descopăr o altă față a lor, cea adevărată, compusă din neliniști, nemulțumiri și frustrări, suferințe despre care nu vor să vorbească, doruri doar de ei știute. Societatea și cultura contemporană, alături de informații despre dezastre, viruși și războaie, ne livrează fericiri poleite în cele mai ademenitoare culori. Mall-urile, locurile de distracție și destindere, de socializare reală și virtuală, toate prezintă aceste măști ale fericirii.

Să mergem dincolo de aparențe, în adâncul inimii și conștiinței noastre și să vedem acolo dacă suntem capabili să oferim măcar un strop de fericire unui nefericit, unui om fără serviciu, unui bolnav de cancer, unuia abandonat de falșii lui prieteni, unuia care a dormit prost astă-noapte sau i-a picat greu mâncarea pe care a consumat-o.

Aseară, un vecin, bun prieten, îmi vorbea despre niște străini bulgari care i-au venit în ajutor într-un mod cu totul gratuit și dezinteresat. Mi-a plăcut să aud așa ceva; și mie mi s-a întâmplat de multe ori să fiu ajutat de persoane pe care atunci le-am văzut prima dată în viața mea.

Dar, să fii capabil să mergi cu ochii deschiși în fața morții, din iubire pentru semenul tău; oare aș fi capabil de așa ceva? De câtă iubire suntem capabili? Știm răspunsul la această întrebare? Dacă trecem prin localitatea Luizi-Călugăra (este lângă Bacău), să intrăm în biserică, unde este înmormântat, și să-l rugăm pe acest erou martir al iubirii să ne ajute să răspundem la întrebare.

11 iunie: **SCHIMBAREA ÎN MAI BINE**

Am mai spus și altădată că în prima tinerețe visam să dărâm comunismul; aveam un plan măreț, care însă în anumite ocazii ale vieții m-a costat destul de mult (a se citi destul de dureros). După căderea lui, mi-am continuat visul, de această dată visând să dărâm capitalismul sălbatic în care ne zbatem cu toții. Nu-mi reușește nici asta, dar de visat, tot visez. Doar că viața m-a făcut puțin mai

înțelept, și am priceput că lumea are mersul ei, iar dacă încerci să-l schimbi, mai bine ar fi să citești și să recitești Don Quijote de la Mancha.

Cu timpul am priceput că ceea ce aș putea să fac, ar fi să schimb în mai bine relațiile mele cu cei apropiați, alături de care îmi duc existența de fiecare zi; și cât m-a dus mintea, chiar m-am străduit să fac asta. Nu știu însă dacă mi-a reușit prea mult; înclin să cred că rezultatele sunt slabe. Fiecare om are felul lui de a fi și este inutil să încerc să-l aduc pe calapoadele mele; de fapt, nici nu am dreptul acesta, căci libertatea reprezintă un drept sacrosanct și inviolabil al fiecăruia dintre noi.

Uitându-mă mai bine la mine, cum încep să mă îndrept spre apus și cum se cam șubrezesc articulațiile și alte cele ale trupului, am fost adus în fața unui adevăr, și anume că orice schimbare în mai bine aș visa, începe cu mine însumi. De exemplu, degeaba încerc să-i fac pe alții să priceapă că este bine să fie pașnici, dacă mie, în trafic îmi sare mustarul când mă claxonează careva sau se dă mare cu mașina lui tunată.

Harul lui Dumnezeu și experiența vieții m-au făcut să pricep că lumea este mult mai frumoasă decât îmi închipuiam eu, dar pentru aceasta a trebuit să descopăr frumusețea din gândurile și din privirea mea. Am descoperit apoi că oamenii chiar sunt buni, dar aceasta s-a întâmplat atunci când eu am fost bun și am încetat să le mai reproșez altora răutățile sau slăbiciunile lor.

Ca o concluzie: Pentru a înțelege mai bine cum este croită lumea, este necesar să o privim cu ochii lui Dumnezeu; mai mult, trebuie iubită cu iubirea Lui. Iar toate acestea izvorăsc din comuniunea noastră strânsă cu Domnul. Doar El ne poate schimba în mai bine, și în felul acesta o să constatăm cu bucurie cum lumea devine mai asemănătoare visurilor noastre mari și frumoase.

12 iunie: **UNDE-I COMOARA TA?**

Deși mașina mea funcționează încă foarte bine, de un timp încoace mă bate gândul să o schimb cu una nouă, și în acest scop încerc să pun ceva bani deoparte, dar nu știu când o să ajung să ajung la suma uneia noi. Vă spun asta nu neapărat ca să știți ce-mi mai trece prin cap și ce dorințe mai am, ci pentru cu totul alt motiv. Când eram mic, visam comori ascunse la temelia casei, în paravan, iar dimineața, încă buimac de somn, dar cu visul în cap, scormoneam în pământul de lângă temelie, fără însă să găsesc măcar cinci bani, și mare era deziluzia mea; nu știu dacă nu cumva îmi curgeau și lacrimi de deznădejde.

Oare cât de nesătulă poate fi inima noastră? Dacă aș avea acum cel mai scump model de Porsche, aș fi mulțumit pe deplin? Nu, căci până acum, în viața mea, oriunde am fost, fie lângă Sfântul Sacrament sau lângă Sfântul Părinte Papa, oricâți bani am avut (nu am avut averi), oricât m-au lăudat unii sau alții (nu s-a întâmplat prea des), niciodată nu am gustat fericirea deplină, niciodată nu am băut din plin paharul ei. Mereu mi-am dorit mai multă iubire, mai multă comuniune cu oamenii, mai mult adevăr și dreptate în lumea aceasta, mai multă transparență în relațiile cu alții, mai multă sănătate. Nu știu ce-i aceea plinătate, însă ceea ce constat în mine este aceeași sete nepotolită după o „comoară a fericirii", după care de mic copil scormoneam pământul din paravanul casei.

În înțelepciunea pe care Ziditorul a sădit-o în noi, există undeva o portiță care deschide calea spre fericire; există o lumină care ne ajută să vedem adevărul despre dorurile noastre nesfârșite. Sfântul Augustin a exprimat foarte bine, genial chiar, acest mare adevăr al nostru: „Pentru tine ne-ai făcut, Doamne, și neliniștită este inima noastră până se va odihni în tine" (Confesiuni 1, 1). Nu într-o mașină se află fericirea mea, ci în Cel care m-a creat. Cine sunt eu, tu, oricare dintre noi? Nu un simplu boț de lut, ci capodopera mâinilor sale, unul a cărui loc este în vecinătatea îngerilor: „Ce este omul, că îţi aminteşti de el, sau fiul omului, că îl iei în seamă?

Cu puţin l-ai făcut inferior îngerilor, l-ai încununat cu măreţie şi cinste. Toate le-ai pus sub picioarele lui" (Ev 2, 7-8; Ps 8, 5-7).

Așa cum în fiecare zi soarele ne îmbracă în lumina și căldura lui, mai mult încă, Dumnezeu ne pătrunde până în adâncurile ființei noastre cu prezența lui răscumpărătoare. În El este fericirea noastră, așa că, Emile, mai ține-ți mașina, căci este foarte bună.

13 iunie: **PRIVIND LA SFÂNTUL ANTON**

Privind la acest sfânt, văd atâția creștini care mai presus de barierele lor confesionale, nu uită că sunt frați în Cristos și fii ai aceluiași Tată ceresc. Așa cum într-o familie, este atât de frumos când frații și surorile, venind de aproape sau de departe, se adună cu toții în casa părintească, la fel îi aduce împreună Duhul lui Dumnezeu pe cei pe care, de-a lungul timpurilor duhul dezbinării i-a îndepărtat de la aceeași masă a lui Isus Cristos. Și dacă se pare că mulți teologi luminați cam bat pasul pe loc cu scrierile lor ecumenice, sfântul Anton creează multe punți de legătură între credincioșii aparținători ai bisericilor separate.

Privindu-l pe acest sfânt, văd atâta lume, mai ales femei, care continuă să creadă în puterea rugăciunilor și faptelor bune și să lupte contra dihoniilor din familii. Sunt demne de toată admirația toate acele persoane care zidesc pacea în cuibul lor familial și nu-și pierd speranța în mai bine pentru casa lor. Sfântul acesta reprezintă o ancoră de salvare de care nenumărați oameni își agață viața și căminul lor; oameni care cred că nu totul este pierdut chiar și acolo unde ochii lor nu mai văd nicio salvare; chiar și atunci continuă să creadă în „sfântul minunilor".

În lumea confuză și nesigură în care trăim, marele sfânt Anton ne conduce spre Cel care ne spune tuturor „Știu că sunteți încercați de necazuri, dar aveți încredere; eu am biruit lumea" (cfr In 16, 33). De trei decenii încoace, proiectele cincinalelor comuniste au fost înlocuite cu alte proiecte de tot felul; spre a ne îndrepta, încotro? În capitalismul nostru poleit cu multe iluzii, poate am

căzut într-o grea amăgire și credem că suntem artizanii propriei fericiri. Cred că este bine să revenim la realitate și să pricepem că sporul nostru în gospodărie și la serviciu, găsirea unui loc de muncă, succesul la examene, recuperarea lucrurilor pierdute sau furate, redarea sănătății, căsniciile fericite, iertarea și împăcarea etc., toate acestea depind atât de efortul și bunăvoința noastră, dar mai ales de legătura noastră strânsă cu Dumnezeu, iar sfântul Anton are marele merit de a ne reaminti cuvintele lui Cristos: „Dacă aţi avea credinţă cât un grăunte de muştar, aţi spune muntelui acestuia: «Mută-te de aici acolo!» şi el s-ar muta. Şi nimic nu v-ar fi imposibil” (Mt 17, 20-21)

Către tine, o, sfinte Antoane,
Glasul nostru smeriți ridicăm
Și un cântec duios de iubire
Dintr-un suflet curat îți cântăm.
Căci la Domnul trecere mare
Și mărire în ceruri tu ai,
Și oricând te rugăm cu credință
Ajutor în necazuri ne dai.

14 iunie: **MOȘTENIREA BUNILOR ȘI STRĂBUNILOR NOȘTRI**

Venise vorba zilele trecute despre credincioșii comunității din Adjudeni, iar episcopul Petru Gherghel spunea printre altele că în vremea președintelui Ceaușescu, exemplul lor de tărie în credință ajunsese până la urechile lui și ale Comitetului Central al țării. Curios, comuniștii apreciau faptul că această comunitate știa una și bună: cu orice efort și în pofida tuturor opreliștilor, era hotărâtă să ducă la bun sfârșit construirea măreței ei biserici, care rămâne ca o perlă a credinței și tronează solemn pe valea Siretului, în apropiere de orașul Roman. Îmi aduc bine aminte cum bunicul în vârstă de peste 80 de ani, mergea și el la treabă la biserică și-mi zicea că dacă reușește să îndrepte măcar un cui, este mulțumit că a putut să

pună și el umărul la ridicarea bisericii. Mă uitam în ochii episcopului și-i vedeam strălucirea și mulțumirea lui de păstor al unei părți a poporului lui Dumnezeu pentru multe zeci de ani și în timpuri deloc ușoare. Oare, își continuă el gândul, catolicii noștri de astăzi mai sunt capabili de sacrificii pe care le-au făcut părinții și bunicii lor?

Îmi aduc aminte cum în armată fiind la unitatea din Piatra Neamț, locotenent colonelul Gâscă ne aprecia pe noi seminariștii catolici pentru faptul că făceam orice pentru ca în ziua de duminică să putem fi prezenți măcar în sacristia bisericii pentru a participa la sfânta Liturghie. Un ofițer din unitate se lăuda însă în fața comandantului Gâscă pentru faptul că reușise să ne descopere, să ne scoată cu forța din sacristie și să ne aducă înapoi la unitate. Acum se aștepta ca domnul Gâscă să-i laude bravura; în schimb, s-a ales cu o ceartă din partea superiorului său: „Mai bine ai aprecia efortul acestor soldați pentru vocația lor!" În mai aduc bine aminte cum în zilele Crăciunului, cu toate interdicțiile ofițerilor, împreună cu seminariștii ortodocși cântam colinde cum puteam și pe unde puteam și nicio amenințare nu a reușit să ne facă să renunțăm la această manifestare a credinței noastre.

Oare noi, creștinii catolici și de alte confesiuni, prin ce ne remarcăm în lumea de astăzi? Cei care cred mai puțin în Dumnezeu, sau adversarii lui, ce au de apreciat la noi, cei botezați? Noi, cei din generațiile actuale, știm să fim mândri de credința și demnitatea părinților, bunicilor și străbunicilor noștri? La propriu și la figurat mă doare și îmi plânge inima când văd atâtea buruieni și bălării pe mormintele celor care ne-au dat viață și datorită cărora noi mai avem o credință și o țară, atâta cât mai știm să le prețuim și pe acestea; dacă nu cumva le-am scos deja la mezat, sau chiar ne-am lepădat de ele. Rețineți, voi, dragi adjudeneni, și nu numai voi, că părinții și bunicii voștri au fost apreciați și lăudați chiar și de comuniști pentru tăria lor în credință. Purtați-le mai departe cu cinste și demnitate moștenirea și nu uitați de mormintele lor; puneți pe ele flori și aprindeți-le o lumânare!

15 iunie: **FAPTE, NU CUVINTE**

Totdeauna m-a surprins faptul că vorbitorii de la radio sau televiziune spun multe cuvinte în foarte puțin timp. Aceasta este o lege a mass-mediei, de a transmite cât mai multe informații în cât mai puțin timp; adică să-i umpli cât mai repede mintea ascultătorului sau telespectatorului, căci nu se știe câtă răbdare are să te asculte. La fel este și în lumea publicității; să cucerești creierul omului cât mai mult și cât mai repede, iar pentru aceasta mass-media a învățat să folosească tehnicile cele mai atractive.

Mai mult decât oricând în istoria umanității, astăzi se spun cele mai multe cuvinte și se văd cele mai multe imagini. Să fie acesta un semn al progresului? Din anumite puncte de vedere, cred că, da, am progresat mult. Dar, din altele, mai ales cele referitoare la inima omului, nu, ci dimpotrivă, cred că am regresat. Timpurile noastre, în care comunicăm atât de mult unii cu alții, se confruntă cu cea mai mare criză a celulei de bază a societății, familia. De ce oare, căsătoria, prin care se formează o familie, este împinsă undeva pe la vârsta de 30 de ani, sau chiar după această vârstă? Și de ce tot mai multe familii sunt în criză, și tot mai mulți soți divorțează? De crește numărul celor ce suferă de solitudine interioară, sau intră în tot felul de crize existențiale? De ce toate acestea?

Pentru că spunem prea multe cuvinte. Cred că în loc de limbă sau cuvântul scris, în loc de imagini și sunete, ar trebui să învățăm să tăcem și să vorbim mai mult un alt limbaj, acela al gesturilor și faptelor concrete. Mult mai folositor ar fi dacă ne-am arăta iubirea, stând alături de celălalt, ținându-ne de mână, dându-ne mâinile, îmbrățișându-ne, spunând „te iubesc" nu prin cuvinte, ci prin fapte și gesturi concrete. Ar fi mai bine să-i spunem altuia „te înțeleg", fiind solidari cu acea persoană, la modul real, prin fapte, și mai puțin prin vorbe.

Însăși relația noastră cu Dumnezeu nu este atât un rit religios, sau o lungă înșiruire de cuvinte, cât mai mult o atitudine a unei inimi curate și pline de iubire. Să ne gândim la faptul că însuși

Dumnezeu, pentru a comunica cu noi oamenii, nu s-a folosit de multe cuvinte, ci însuși Cuvântul veșnic s-a întrupat în întreaga noastră condiție umană, împărtășind toate experiențele, bucuriile și durerile noastre, inclusiv moartea noastră. De la Fiul lui Dumnezeu învățăm cel mai bine drumul spre fericirea noastră și a celorlalți, care ar trebui să fie nu atât în cuvintele, ci mai mult în adâncul inimii noastre. Viața adevărată nu înseamnă cuvinte multe, ci trăire multă, intensă, plină de căldură a inimii.

16 iunie: **DIN ÎNȚELEPCIUNEA VIEȚII**

Relația noastră cu Dumnezeu nu este una bazată pe interes reciproc, adică eu i-aș da Lui ceva de care, eventual, are nevoie, pentru a primi ceva la schimb, de care am eu nevoie. El este perfect în toate și nu are nevoie de nimic de la nimeni, ca atare, nu are ce să aștepte de la niciun om. Dar fiindcă mulți îl înțeleg așa, din această cauză se îndepărtează sau nu mai cred în el: Progresele înregistrate de om îl facă să se creadă autosuficient, adică nu mai are nimic de cerut de la nicio divinitate.

Dacă am avea un ochi mai înțelept și am pricepe mai bine cum stau lucrurile cu noi și cu viața în general, am constata un mare adevăr: Deși rămâne adevărat faptul că Dumnezeu nu are nicio lipsă, adică noi, oamenii, nu-i putem oferi nimic de care el să aibă nevoie, totuși, în concretul vieții, dacă avem grijă de ceea ce îi este lui drag, atunci și el va are grijă de ceea ce ne este nouă drag. Oricum am învârti lucrurile și cum ne-am croi viața, fericirea noastră se găsește doar într-un raport de interdependență cu Cel de Sus, căci el și-a înscris legile sale nu doar în aștri și univers, ci și în sufletul nostru, ca și în fiecare atom și celulă din care este compus corpul nostru. Ceea ce înseamnă că doar atunci când trăim în armonie cu El, doar atunci viața noastră devine fericită. Și cu cât mai mult ne străduim să facem ceea ce este plăcut lui, cu atât viața noastră devine mai plăcută și mai împlinită.

Un exemplu: Chiar dacă creștem, ne maturizăm, mergem pe picioarele noastre și gândim cu creierul nostru, totuși, în libertatea și autonomia la care avem dreptul, nu vom fi fericiți dacă vom uita cei șapte ani de acasă (dacă nu vom face ceea ce ne-au învățat părinții noștri). Un elev, un student nu poate deveni bun, dacă nu se raportează la ceea ce l-au învățat dascălii lui. Așa suntem noi, oamenii, deși avem dreptul și chiar obligația să devenim liberi, libertatea noastră va fi mereu condiționată de îndeplinirea unor reguli. Așa este viața, nu putem trăi fără a ne încadra în legile ei. De exemplu, în libertatea de decizie pe care o avem, nimeni nu poate decide să nu se mai folosească de aer; cine ia o astfel de decizie, în câteva minute moare.

Suntem creaturi care depindem de un Tată; atunci când îl ignorăm, de fapt ne ignorăm propria condiție umană, iar acest fapt ne duce la boală și la moarte lentă. Dumnezeu, însă, este mai mare decât orgoliul și orbirea noastră și găsește mereu noi căi pentru a nu ne lăsa să cădem în nefericire și moarte.

Să reținem esențialul lecției vieții: Dacă avem grijă de ceea ce îi este drag lui Dumnezeu, și el va avea grijă de ceea ce ne este drag nouă.

Să avem o zi minunată!

17 iunie: **TU, NOAPTE; ȘI TU, ZI!**

Tu, zi, și tu, noapte, și astăzi când v-ați întâlnit în zori, v-ați salutat, spunându-vă cuvinte dulci, suave. Tu, noapte, ți-ai luat în liniște mantia și te-ai retras în lăcașurile tale, dar nu înainte de a o îmbrățișa pe sora zi, bucurându-te de lumina și frumusețea ei, privindu-i cu drag chipul, sărutând-o pe obraz și mulțumindu-i că a venit din nou, la timp, să-și îndeplinească misiunea pe care Creatorul i-a încredințat-o încă din prima zi, când a făcut-o spunând doar un cuvânt „să fie lumină”; și lumina a apărut atunci, la începuturi, așa cum apare în fiecare zori, ea, ziua, dăruită mie să

mă minunez de ea și să-i zâmbesc cu drag atunci când calcă pragul casei și sufletului meu.

Tu, noapte, m-ai învelit în mantia ta cu liniște și somn odihnitor și m-ai vegheat împreună cu îngerul meu păzitor; cine știe câte lucruri frumoase v-ați spus în timp ce eu dormeam. Cred că inima v-a fost bucuroasă, privindu-mă cum dorm și mi-ați dorit vise senine.

Tu, zi, și tu, noapte, și astăzi v-ați dat din nou mâna în cel mai prietenos mod cu putință. Deși sunteți atât de diferite, nu vă certați niciodată. Fiecare vă înțelegeți rostul și menirea pe care le aveți încă de la facerea lumii. Domnul v-a creat ca să trăiți în pace și bună înțelegere, și așa faceți, iar noi, oamenii, înțelegem lecția pe care ne-o dați. Vraja nopții și lumina zilei ne fac pe noi, oamenii, mai oameni.

Tu, noapte, de aseară și până în zori m-ai ținut strâns în brațele tale. Îți mulțumesc! Pe tine, zi, te îmbrățișez din nou, cu drag, te strâng la pieptul meu, îți fac loc în inima și gândurile mele.

Tu, lună, și tu, soare, ne îmbrățișați pe noi, muritorii, ca să trăim mult și bine pe acest pământ. Când o să învățăm să vă fim recunoscători?!

18 iunie: **CASA MEA ESTE ÎN INIMA TA**

Cât de mult s-a schimbat fața acestei țări; cât de multe case au apărut din 1990 încoace! Parcă este o altă Românie, mult mai frumoasă decât cea din timpul comunismului. La fel cum și românii s-au schimbat: Dacă înainte se numeau Ion, acum se numesc Giovanni. Dar să revenim la case. Este normal, chiar obligatoriu să ai un acoperiș deasupra capului. Fără el, rămâi un simplu chiriaș pe ușile altora, sau, mai rău, un vagabond și om al nimănui. Și uite așa, ajungem la miezul problemei. Este foarte important să ai o locuință, o casă, iar ca acasă nu-i nicăieri, nici în cele mai exotice locuri sau exclusiviste localuri.

Acasă este în primul rând o stare a inimii, atât de importantă încât intră în domeniul sacrului, al divinului, al absolutului. V-ați întrebat vreodată de ce bunii și străbunii noștri puneau în construirea casei tot felul de elemente sacre, cu un simbolism care aparține mai mult transcendentului decât imanentului? Și de ce erau atâtea obiceiuri și chiar ritualuri în construirea casei? Deoarece casa reprezintă mai mult decât patru pereți și un acoperiș deasupra. Casa, în fond, este un loc al stabilității, al liniștei, siguranței, al fericirii.

Ziceam că acum sunt multe case; oare ce o fi dincolo de ferestrele ei, cum se simt oamenii de acolo? Astăzi, oamenii din multe case ajung obosiți de la serviciu și cad lați de oboseală pe canapelele sau fotoliile lor. Mulți învârt nenumăratele canale ale televizoarelor; alții, navighează la nesfârșit pe valurile anonime ale internetului, în căutarea a nu se știe ce anume. Progresul și tehnologia ne transformă în niște străini în propria casă. Deși locuiesc în case, mulți, de fapt, nu sunt acasă, și nici nu-și dau seama de drama pe care o trăiesc. Și pentru că astăzi este cool să zâmbești, zâmbesc și ei, dar în inima lor sunt goi și triști. De ce? Deoarece în inima lor nu locuiește nimeni.

A avea o casă înseamnă a avea o inimă care să se simtă acasă, și la rândul nostru, inima să fie casa altei inimi. Dacă locuința reprezintă cea mai scumpă achiziție a unui om, a unei familii, cea mai mare comoară a ei, atunci este bine să ne amintim cuvintele lui Isus Cristos: „Unde este comoara voastră, acolo va fi şi inima voastră” (Mt 6, 21). Casa nu este atât un loc, cât mai mult o persoană, o inimă. Iar civilizația pe care o construim, ar trebui să fie mult mai interesată nu de construirea caselor, ci de sănătatea inimilor; avem nevoie de o civilizație a iubirii.

Unde este inima ta, acolo este casa ta; și cine locuiește în ea?

19 iunie: **LA CEAS ANIVERSAR**

Te uiți în calendar și vezi o anumită dată; de fapt, o știi demult, căci este prezentă adânc în inima ta, caldă și mângâietoare, senină și plină de bucurie. De fapt, nu este o dată, ci o persoană dragă ție, care face parte din viața ta, este în gândurile tale ca un înger luminos, plin de căldură și frumusețe. La ceas aniversar îți dai mai bine seama cât de mult te iubește Dumnezeu printr-un înger pe care ți l-a trimis ca să-ți umple inima și viața. Alături de părinții noștri dragi care sunt încă printre noi, sau ne veghează din ceruri, există în viața noastră persoane care ne-au făcut și ne fac mult bine și cărora ar trebui să le fim recunoscători în fiecare zi, chiar și pentru simplul motiv că există.

Să ne uităm puțin în agendă; de fapt, să ne uităm mai cu atenție și să vedem, zi după zi, lună după lună, câte persoane dragi sunt notate acolo, și cărora de ziua lor le oferim o floare a recunoștinței, aprecierii și iubirii noastre. Alături de duminici și frumoasele noastre sărbători creștine, în care ne îmbrăcăm nu doar trupul, dar mai ales sufletul în haine de sărbătoare, avem sărbători aniversare ale unor persoane care ne spun din nou că iubirea nu a murit, că nu va muri niciodată.

Dumnezeu trimite în viața fiecăruia dintre noi oameni a căror dată de naștere și al căror nume nu sunt simple date și nume scrise într-o agendă, ci mult mai mult. Sunt oameni care pentru noi înseamnă zilnic frumusețe, devotament, înțelepciune, credință și fidelitate și multe alte virtuți care ne îmbogățesc viața, ne-o fac frumoasă și senină.

La ceas aniversar să ne reamintim că suntem iubiți și să iubim. Iar acest ceas aniversar nu se oprește niciodată; este alimentat de o baterie nevăzută, dar care ia chip văzut și se numește... fiecare știm bine cum se numește.

20 iunie: **LECȚIA ZMEULUI**

Ați remarcat faptul că la postările de aici ai doar simbolul cu degetul ridicat în sus (îmi place), nu și opusul său. Interesant; semnul dislike (nu-mi place) nu are loc alături de like. De ce? Simplu, fiindcă nu ne place să fim contrazișI, să întâlnim opoziții.

În copilărie, ați înălțat zmee? Mie, îmi plăcea tare mult și erau adevărate competiții între noi copiii, care are zmeul cel mai frumos și reușește să-l înalțe cel mai sus. În înălțarea zmeului este ceva important care ar trebui să devină o lecție de viață, și anume faptul că zmeul se ridică sus, tot mai sus doar atunci când îl poziționăm contra vântului, nu cu vântul. Legile naturii ascund adevăruri fundamentale pentru viața noastră și tare bine ne-ar fi dacă le-am învăța lecțiile.

Nu-ți fie frică de opoziție; dimpotrivă, ferește-te de cei care te laudă, sau, cel puțin încearcă să înțelegi motivele laudelor lor. Am citit despre multe staruri și vedete, lăudate de zeci sau sute de milioane de fani; în pofida acestor laude, multe dintre ele sufereau de o singurătate interioară cronică pe care și-o înăbușeau în droguri sau alcool. Putem construi prietenii solide și frumoase doar cu persoane care ne spun și ceea ce nu ne place să auzim. Iar la nivel public, social, a-ți conforma viața după ceea ce este la modă, după trendul societății nu face din tine o personalitate.

Mulțimile au gusturi și preferințe care nu totdeauna sunt sănătoase, nici drepte, nici morale. Să ne gândim la faptul că mulțimile au cerut insistent lui Pilat să-l elibereze pe tâlharul și ucigașul Baraba, iar Cristos să fie răstignit. Dacă mulțimile mă vor pe mine, să fiu și eu un Baraba? Bună întrebare!

21 iunie: **FEMEIA ȘI BĂRBATUL**

Aseară vizionam filmul „Înainte de miezul nopții” și m-a surprins un comentariu în care se povestea ce simte un bărbat ajuns în urma unui grav accident pe masa de operație. Anesteziat pentru a putea fi operat, după ce își revine din coma în care l-a dus

anestezia, prima dată se uită la el, să vadă dacă este întreg și își pipăie întregul corp, să se convingă că este viu și funcțional. Femeia, în schimb, în urma accidentului și a intervenției chirurgicale, când revine la starea de conștiență, întreabă de copii, de soț și de ceilalți implicați în accident, dacă au scăpat cu viață, cum se simt, și abia apoi se uită la ea, să vadă cum este.

Totdeauna m-a surprins neplăcut mentalitatea nesănătoasă și păguboasă pentru toți care îl consideră pe bărbat un egoist narcisist, iar pe femeie o eroină și martiră a maschilismului bărbaților. La baza acestei mentalități cred că stă lucrarea diavolului care, conform dictonului divide et impera, îl "divizează" pe bărbat de femeie, și invers, pentru a-și atinge mai ușor scopul de dominare a omului.

Este adevărat că mai ales în lumea islamică sunt încă multe lucruri de reparat referitoare la demnitatea și drepturile femeii. Este adevărat că societatea noastră, în sfera ei publică, este condusă majoritar de bărbați. Dar la fel de adevărat este, de exemplu, și că cele mai frumoase poezii, cântece și cărți ale tuturor popoarelor din toate timpurile sunt dedicate frumuseții, gingășiei și devotamentului femeii. Cele mai mari capodopere ale artei religioase, de exemplu, sunt dedicate Fecioarei Mamă Maria. Când citim poezia Mama a lui Coșbuc, și cea mai rece inimă se încălzește. Când citim sonetele lui Dante sau Shakespeare, ne emoționează până în adâncul inimii și sufletului nostru frumusețea sublimă în care este învești mântată femeia. Iar milioanele de bărbați români care trudesc prin străinătate, ca și cei din țară, oare pentru cine muncesc dacă nu pentru soția și copiii lor, pentru casa lor?

Când pronunțăm cuvântul prietenă, iubită, soție sau mamă, cui nu i se înmoaie inima? Am auzit adesea vorba aceasta: Poți să mă înjuri de ce vrei, dar dacă mă înjuri de mamă, dacă te legi de mama mea, acesta este singurul lucru pe care nu-l pot suporta. În adâncul ființei bărbatului se ascunde o dragoste (aș spune instinctuală) pentru mama, sau soția lui, pentru cea de la care a primit cel mai scump dar, viața. A lovi într-o femeie, înseamnă un atentat asupra

vieții. Cam asta cred eu că simt bărbații pentru femei. Voi ce părere aveți?

22 iunie: **SLOWER, OLDER, SMARTER (SOS-ul înțelepciunii)**

Fiindcă ești mai tânăr și urci Ceahlăul aproape alergând, cu siguranță ajungi pe vârful Toaca înaintea mea, dar cu limba scoasă de un cot și cu febră musculară. Eu, am luat-o mai încet, căci îmi place să privesc tot ce este în jurul meu, să admir frumusețea copacilor și a întregii flore montane, să las măreția muntelui să-mi pătrundă în suflet, să devin una cu el. Tu ai încercat să-i arăți muntelui cât ești de puternic, de proaspăt și iute de picior; eu am lăsat muntele să-mi arate cât este el de puternic, măreț și frumos.

Tu ți-ai etalat tinerețea și prospețimea; nu știu însă dacă ai avut timp să observi prospețimea vegetației, delicatețea discretă și aproape ascunsă a florilor pitite pe după stânci. Mi-am delectat auzul cu ciripitul păsărelelor, le-am salutat și am impresia că unele dintre ele chiar mi-au răspuns la salut; au fost bucuroase că cineva le-a luat în seamă.Tu ai sărit de pe o piatră pe alta, ai cântat și ai strigat. Eu am admirat pietrele și stâncile și am văzut muntele întreg ce străjuiește Moldova ca un uriaș cu fruntea în soare.

La plecare, în urcarea muntelui, ca și sus, lângă bătrâna cabană Dochia, ai căutat semnal wifi pentru telefonul tău smart. Nu știu însă dacă ai încercat să înțelegi ceva din inteligența materiei din care este alcătuit Ceahlăul. Muntele acesta multi-multi miliardar în ani are în el o inteligență datorită căreia este așa cum este și nu altfel. În el sunt cuprinse legile fizicii și ale geologiei, ale geografiei pământului, ale erelor istorice începând din cuaternar și încă dinaintea acestei ere. Tu, poate ai dorit să-i dai o lecție acestui munte și să-i arăți ce poți; eu am dorit să văd ce-mi poate oferi acest munte și ce lecții de viață are să mă învețe.

23 iunie: **CINE ESTE OMUL?**

Nu mă compar cu nimeni, nu pentru că m-aș crede superior altora, ci pentru că nu mă interesează concurența. Dacă cineva este mai bun, mai deștept sau mai frumos decât mine, să fie sănătos și să-i meargă toate în plin. Chiar mă bucur când văd în jurul meu oameni mulțumiți de viața lor, de ceea ce au, dar mai ales mulțumiți cu ei înșiși. Nu știu pe ce loc sunt, în fruntea, la mijlocul sau în coada listei, căci nu cred că în funcție de poziția cuiva pe o listă stă valoarea unui om.

Eu știu că toți oamenii sunt egali în fața lui Dumnezeu, iar legiuitorii spun că toți suntem egali și în fața legii. Toți avem aceleași drepturi și îndatoriri înscrise în constituții; toți respirăm același aer, mâncăm cu o lingură și dormim într-un singur pat, iar la sfârșitul vieții pământești, toți vom ocupa cam același perimetru de pământ. Și să nu uităm un ultim detaliu: În fața lui Dumnezeu nu vom putea lua nimic din această lume, în afară de sufletul și faptele noastre.

Nu știu cât de mare sunt; știu doar că măsor 1, 78 m, iar kilogramele nu le spun, căci aș vrea să fie mai puține. Dar câte măreții ale tale, Doamne, am văzut în această lume! Din avion, am văzut unele dintre cele mai mari înălțimi ale munților, și în afară de admirație, tare mult am dorit să urc pe crestele lor. Privesc norii pe cer, iar gândurile mele zboară mult mai sus de ei. În serele liniștite de vară privesc stelele și Calea Lactee, iar dorurile mele sunt pe acolo, visând la alte și alte galaxii. Mă întreb de multe ori: De ce, Doamne, ai sădit în inima și gândul meu dorințe și visări atât de mari?!

Simt în inima mea iubirea, dar n-aș putea să spun că vreodată am gustat din fructul fericirii absolute. Am în mine nostalgia nemărginirii, a frumuseții și iubirii fără margini. Aș vrea să cunosc toate tainele lumii și toată știința, să știu ce este în ceruri, pe mări și în adâncuri. Deși mi-e frică să traversez înot Siretul de lângă satul natal, nu-mi ajung mările și oceanele globului. Îmi place și astronomia (sunt un mare ageamiu în lumea ei), iar unul din

lucrurile care mă fascinează este imensitatea universului. Și cu cât navighez mai mult cu gândul și imaginația în spațiile lui, cu atât devin un punct din el, un simplu punct din ce în ce mai mic.

Cine este omul? Cine suntem noi? Cum ziceam, nu-mi place să mă compar, dar nu pot să nu constat cât de mic este acest vas de lut, acest boț de carne care este trupul nostru. Iar pe de altă parte, mă copleșește măreția și frumusețea pe care Creatorul meu și a toate, le-a sădit în mine și în toată lucrarea mâinilor sale.

„Ce este omul, că te gândeşti la el, sau fiul omului, că-l iei în seamă? L-ai făcut cu puţin mai mic decât pe îngeri, l-ai încununat cu cinste şi măreţie" (Ps 8, 5-6). „Cerurile vorbesc despre slava lui Dumnezeu şi firmamentul vesteşte lucrarea mâinilor sale" (Ps 19, 2)

24 iunie: **ARANJAMENTELE FLORALE ALE SOREI MARIA**

De peste 25 de ani, sora Maria Lucaci are grijă de sacristia bisericii catedrale din Iași, ca și de florile care aduc un plus de frumusețe altarului și lăcașului de cult, în general. O știu de mulți ani, mereu cu același mers, cu același zâmbet, cu aceeași privire senină, cu același devotament pentru frumusețea și sfințenia casei Domnului. O știu și ca studentă a facultății de teologie, cum încerca să se împartă între activitățile și obligațiile ei spirituale și bisericești și cele ale facultății. O fi având și ea zilele ei mai grele, dar eu am văzut-o mereu aceeași, o persoană care îți transmite bucurie și dragoste de viață.

Printre altele, ceea ce m-a mirat la ea este simțul artistic, al frumosului, armoniei și echilibrului pe care le vezi ușor în toate aranjamentele florale pe care singură le alcătuiește în biserică. A urmat doar un curs de ikebana, dar mi-a spus că ce a învățat acolo nu prea are legătură cu felul cum trebuie să fie aranjate florile într-un locaș de cult. Cum știe ea să păstreze armonia și echilibrul între dimensiunile și forma obiectelor de cult și aranjamentele ei florale, ei bine, lucrul acesta mă umple de admirație și plăcere

interioară ori de câte ori intru în catedrală. Recunosc că mi se întâmplă uneori să mă uit mai întâi la flori și apoi la tabernacol.

Așa cum o bună gospodină știe cum să ducă treburile casei, așa sora Maria știe să facă atât de frumoasă casa Domnului. Și mai are o calitate, o voce tare plăcută prin care adesea am auzit-o lăudându-l pe Dumnezeu prin cântul ei. Simțul frumosului reprezintă un mare dar pe care l-a primit de la Dumnezeu și cu multă dăruire, pricepere și devotament, sora Maria îl pune tot în slujba Celui de la care l-a primit. Și încă un amănunt: Sora găsește timp și să îngrijească spațiile verzi din spatele catedralei; și acolo putem admira nenumărați trandafiri plantați și îngrijiți de ea. Ce să-ți zic, sora Maria? Să-ți țină Dumnezeu obiceiul!

25 iunie: **CASA MEA**

În temelia casei mele nu este beton, nici fier, ci multe visuri, bucurii nevinovate, flori, lumină, căldură, cântece de dor și nostalgii. Rădăcinile mele etnice sunt în lumea secuilor, dar niciodată nu m-am considerat un venetic printre români. Am multe rude de sânge, dar puțini prieteni. Puțini oameni îmi cunosc inima, nu pentru că ar fi ermetică, ci fiindcă dorurile ei zboară departe, spre stele și dincolo de ele. Lumea mea nu se termină la poarta casei, ci abia de acolo începe și se întinde dincolo de oraș, de țară; îmbrățișează tot pământul.

Casa mea este mai mult o lumină de sus, care o învăluie, o pătrunde până în cele mai adânci cotloane. Casa mea nu are garduri, iar pereții ei sunt transparenți, căci unul din cele mai mari visuri ale mele este claritatea, transparența în relațiile cu oamenii. Nu am nici sistem audio-video de pază, nici nu sunt racordat la vreo firmă de pază și protecție, căci nu mă tem de oameni; ei nu sunt hoți, nici dușmani, ci prieteni, și oricând poarta inimii este deschisă pentru toți.

Casa mea nu este nicăieri, căci oriunde aș fi mă simt acasă: În inima ta, în gândurile tale, în oftatul, în râsul sau în plânsul tău.

Poate că acesta este Dumnezeul din mine, în cer, pe pământ și în tot locul. Trupul mă încorsetează, dar gândurile și dorurile mele nu pot fi închise de nimeni și nimic. Mă simt prezent în umanitatea din care fac parte; eu, un fir de nisip, o trestie bătută de vânt, un punct aproape invizibil în acest univers, locuiesc într-o casă mare cât tot pământul, iar ferestrele și ușa ei se deschid la porțile cerului. Acolo e casa mea, acolo e patria mea; iar cerul este astăzi, aici, acum în gândul și inima mea, în aceste sărăcăcioase cuvinte care nu pot cuprinde dorurile, visurile și cântecele care stau la temelia casei mele.

26 iunie: **CE ȚII ÎN MÂNĂ?**

Cred că nu este greu de priceput ce ține acest bărbat în mâna dreaptă. Îl cunosc de când aveam 14 ani, când am pășit pe porțile seminarului din Iași. Atunci, era un bărbat plin de viață, harnic, cu inițiative bune și mereu prezent în viața bisericii, iar în ceea ce făcea punea multă dăruire și pasiune. Vocea i-a rămas neschimbată, deși de atunci au trecut 49 de ani; puțin i-a mai scăzut în intensitate, dar timbrul a rămas același.

Se spune că de-a lungul unei vieți, multe se schimbă în viața unui om. Din câte am putut cunoaște despre el, nu știu dacă ceva substanțial, de fond, s-a schimbat în viața lui. Am impresia că a rămas același om, cu aceleași principii solide și sănătoase, cu același devotament pentru biserică, cu aceeași credință plină de optimism și încredere în puterea Celui de Sus. Ca și acum jumătate de secol în urmă, îl văd la fel de prezent în viața bisericii și cu aceeași trăire simplă a credinței, dar care îi cuprinde întreaga viață. A cântat mulți ani în corul bisericii, iar participarea la sfânta Liturghie este hrana sufletului lui și înclin să cred că a lipsit doar atunci când nu știu ce necaz l-a împiedicat să fie prezent. Știu că avea un vis pe care nu și-a putut îndeplini, acela de a fi preot. Dar, Dumnezeu are planurile lui cu fiecare dintre noi.

De ce scriu acum aceste rânduri despre el? Fiindcă mi s-a întâmplat în ultimele luni să mă pomenesc pur și simplu în spatele lui pe trotuar, sau în tramvai și să-l văd mereu cu sfântul rozariu în mână. Nu pot să nu remarc ceva care mi se pare a fi un fel de paradigmă a timpurilor actuale: Marea majoritate a adolescenților și tinerilor, când merg pe trotuar, ce au în mână? Smartphone-ul. Domnul din imagine, ce ține în mână? Sfântul Rozariu. Dacă am reflecta mai creștinește asupra sensului vieții, cine este mai câștigat, cel care ține în mână un smartphone, sau cel care deapănă bobițele rozariului? Cine este mai „acasă", cel prezent în spațiile anonime ale internetului, sau cel care, prin rugăciune, este conectat cu divinitatea? Este adevărat că generațiile actuale sunt mult mai informate (dar și dezinformate și manipulate) decât domnul din imagine, dar privind lucrurile și viața în ansamblul ei și pe termen lung, cred că el este mai câștigat.

PS: Am mers mai multe minute în spatele său și am văzut că nu ținea rozariul în mână doar ca decor, căci la interval de cca 25 secunde (cam atât durează rugăciunea rugăciunea Bucură-te, Marie), degetele lui se mai depănau o bobiță din sfântul rozariu. Nu am dorit să-i scriu numele și sunt curios dacă dintre cititori, cineva îl recunoaște.

27 iunie: **DIALOG LA MAJORAT**

D., cum te simți la frumoasa vârstă a majoratului, la 18 ani? Bine, îmi răspunde el prompt, fără nicio ezitare. Ce vrei să faci de acum înainte? Să merg la muncă; am fost vara trecută și merg și în vara aceasta, la București, cu tata. Merg în timpul săptămânii, iar în weekend mă întorc acasă. Și de ce vrei asta, ca să devii autonom financiar? Vara aceasta mă duc pentru bani. După ce termin liceul, pe care sigur îl voi termina, mă voi mai gândi. Mai am un an de liceu, dar la facultate, mă mai gândesc. Dar te-ai gândit la faptul, continui eu, că dacă nu ai o diplomă de studii superioare, vei avea puține șanse pentru un serviciu calificat? Nu vreau să mai stau

patru ani într-o facultate, fără să am un serviciu și un salariu. Vreau să mă înscriu la niște cursuri de șase luni, sau maxim un an, ca să învăț ceea ce aș învăța în patru ani de facultate. Să am același job ca cei cu facultate, și să iau același salariu ca ei. Vreau să am ceva al meu. Continui: Să zicem că ar fi un loc de muncă într-o instituție de stat, un serviciu stabil, calificat; dacă nu ai studii superioare, nu ai șanse să ocupi acel post. Te-ai gândit la asta? Eu vreau să am un job cât mai repede, să nu mai pierd patru ani într-o facultate. Și unde te vezi? Lucrând cum muncește tata, în construcții, sau într-un birou? Nu m-am gândit; dar, nu la birou. Vreau ceva al meu. Nu vreau să mă duc într-un birou, unde să stau la costum de dimineață până seara.

Și până acum, cum au fost anii de școală? Nu am fost nici cel mai bun, nici cel mai slab; am fost pe la mijloc. Și mi-a plăcut, foarte mult. Și din ceea ce ai învățat, ce consideri că a fost mai important pentru tine? Din toată școala, din tot liceul, engleza și un pic de matematică. În școala generală, a fost bine să învăț matematica, iar în liceu, engleza. Și de ce engleza, întreb eu? Pentru că poți să te descurci în afară, să faci afaceri. Dacă mergi în altă parte, poți să te înțelegi cu oamenii.

Și cu prietenii, ți-ai construit prietenii frumoase? Nu-i problemă; am prieteni, o grămadă. Și unul mai de suflet, cu care ți-ai deschis sufletul? Da, am unul, R. Acum este plecat în Spania, dar vine vara câteva săptămâni și atunci mă văd cu el. Și dacă ai avea probleme pe care îți vine greu să le discuți cu părinții, ai pe cineva cu care poți vorbi orice? Mă descurc singur; nu este cazul. Nu sunt obișnuit să mă plâng.

Ești optimist pentru ceea ce va fi? Da! Societatea îți oferă șanse, sau ți le construiești singur? Dacă nu-mi oferă, mi le fac singur, îmi răspunde el senin si sigur pe sine.

Și la o iubire pentru toată viața, la familie, ai planuri acum? Nu, acum planurile sunt pentru o durată scurtă; la vârsta aceasta, este prea devreme.

D., Dumnezeu să-ți binecuvânteze viața și visurile tale frumoase!

28 iunie: **FRUMOȘII MEI TRANDAFIRI**

Florile; ele cuprind un univers întreg de sentimente și emoții, de frumusețe și gingășie! Ce înseamnă buchetul miresei? Ceea ce este mai frumos într-o persoană în cea mai fericită zi din viața ei. Și ce înseamnă gestul ritual de a-l arunca, întoarsă cu spatele, spre tinerele fecioare? Fericirea celei care îl va prinde: se va căsători curând și va avea o căsnicie de vis.

Și ce cuprind coroanele de flori care însoțesc defunctul pus în sicriu? Sentimentele cele mai profunde și îndoliate în același timp; durerea pierderii unei persoane dragi. Personal, cred că ar fi mai bine să nu se mai facă atâta risipă de flori (risipă de bani), care vor ajunge curând într-un tomberon. Ar ajunge o simplă coroană, sau un buchet de flori pus pe sicriu; atât!

Las buchetul miresei și coroanele la înmormântări și revin la frumoșii mei trandafiri, galbeni, mult mai valoroși decât galbenii de altădată, cu care se cumpărau domnii, sau se negociau trădări și ucideri de vieți omenești.

Frumoșii mei trandafiri, atât de simpli și fragili; nici nu știți cât de valoroși sunteți. Voi nu pricepeți ce ascund petalele voastre: o inimă vie, caldă, care arde de iubire și recunoștință. În voi, unul, doi sau mai mulți trandafiri, trăiește o întreagă lume de gânduri și sentimente frumoase și nobile precum aurul care are culoarea petalelor voastre.

La o florărie, prețul vostru ar fi, să zicem, cinci, sau zece lei. În realitate, voi nu aveți preț pentru că reprezentați o comoară sufletească, un veșmânt al inimii, bucuria de a trăi, bucuria de a iubi și a fi iubit.

Câți oameni cumpără flori și le oferă altor persoane în semn de prețuire, sau de iubire. După ce poposesc un timp destul de scurt în casele noastre, frumoasele noastre flori ajung într-un coș și li se

pierde urma pentru vecie. Destinul florilor nu este drept. Dar destinul inimilor noastre? Sentimentele adevărate nu se comercializează și niciodată nu trebuie să ajungă la coș. Pe voi, frumoșii mei trandafiri, vreau să vă păstrez vii în inima și gândurile mele; aș vrea să fiți rânduri de foc sau sânge scrise în cartea vieții mele. Voi sunteți o mică minune care cuprindeți un întreg univers al fericirii.

Pentru noi, ce reprezintă o floare? Poate avem lucruri în casă, sau în jurul nostru care cuprind istorii ce nu ar trebui să moară niciodată.

29 iunie: **FRUNZULIȚA DIN PALMĂ**

Se întorcea acasă de la serviciu, după o tură de noapte destul de grea. La ce să se grăbească? Acasă nu îl aștepta nimeni cu un cuvânt bun, cu o îmbrățișare. Și nici la serviciu lucrurile nu mergeau prea bine. Obosit, după o noapte de muncă, o noapte albă, ca atâtea altele, încotro să se îndrepte? Acasă, doar că acasă nu se simțea acasă. În cel mai fericit caz, se trântea în pat, epuizat, sperând să adoarmă cât mai repede, ca să uite măcar pentru câteva ore de existența lui amară, fără culoare, fără bucurii și surprize plăcute. Plouase toată noaptea, iar pentru a ajunge acasă, trebuia să meargă pe un drum mărginaș, flancat de copăcei și dincolo de care se întindea un câmp plin cu iarbă și floricele multicolore, delicate și tăcute, care, în felul lor, îi ofereau un plus de culoare în viața lui gri, rece, ca o noapte de toamnă târzie.

La un moment dat se opri și trase adânc aer în piept; spera ca aerul dimineții să-l revigoreze și să-i insufle gânduri optimiste. Se apropie de un stejar și se așeză jos, sprijinindu-se de tulpina lui. Simți căldura pământului cum îi pătrundea trupul obosit de muncă și griji, lipsit de bucurii, lipsit de iubire. Se uită îndelung în fața lui, privind câmpul plin de iarbă și floricele vesele, multicolore. Întinse mâna și rupse o frunzuliță; o ținu în palmă și o privi îndelung. Cu degetele de la cealaltă mână începu să o mângâie și i se păru că

frunzulița îi mulțumește că o mângâie. O întinse din nou în palma muncită, bătătorită, iar frunzulița îi zâmbi recunoscătoare, pentru că o mângâiase. Privi îndelung frunzulița din palmă și o bucurie imensă îi inundă inima. Se simțea iubit de acea frunzuliță și nu-i trebui nimic mai mult; era fericit. Nu se mai simțea singur. Îi trecu supărarea; uită de necazurile de acasă, de cele de la serviciu, de salariul mic, de toate. Simțea cum divinitatea coborâse din ceruri și i se așezase în palmă, zâmbindu-i cu blândețe. Se simți înălțat spre cer; se ridică și își continuă drumul spre casă, ținând cu grijă în palmă frunzulița bucuroasă că a fost mângâiată.

30 iunie: **SCLIPICIOSUL ROYAL TOWN**

În mentalitate, românii nu se schimbă: Megalomania construcțiilor în stil comunist (vezi Palatul poporului) este continuată în stil capitalist (Royal Town). Aud că dezvoltatorii acestor blocuri făcute să-ți ia ochii (și mintea) și să-ți golească buzunarele pentru multe zeci de ani sunt basarabeni. Tot ce-i posibil; dacă mergi în Chișinău, o să vezi blocuri și hoteluri comuniste la fel de faraonice ca și actualul complex de blocuri date deja în folosință, sau încă în construcție care domină periferia Iașiului.

Noul val arhitectural vrăjește mintea și inima noilor generații la fel de mult ca și telefoanele mobile de care nu se despart nici când pășesc pe trecerea de pietoni, nici când mănâncă, nici când dorm, nici când dansează. Trec zilnic pe lângă Royal Town și mă simt sfidat de acele blocuri. Am așa o ceartă în mine cu toți cei implicați în construirea lor. În afară de costurile mult prea ridicate față de nivelul de viață din această țară amărâtă de la periferia UE (un fel de colonie a celor puternici), mă întreb: Între toate aceste blocuri luminate noaptea (ca să le vezi de departe), unde sunt spațiile destinate grădinițelor? Toți locatarii acestor imobile sunt cupluri și familii tinere; unde își vor duce copii lor să fie educați? Nu sunt nici spații pentru școli, nici pentru biblioteci; nici pentru

parcuri, nici pentru magazine, nici pentru farmacii și dispensare, nici pentru o biserică, nici, nici... Toate aceste blocuri sclipicioase nu sunt altceva decât niște dormitoare. Aici, noile generații doar vor dormi; în rest, toată viața lor și a copiilor lor se va desfășura în altă parte, iar pentru aceasta arterele de circulație sunt total insuficiente. În fața acestei triste și dure realități, ambalată în multă publicitate și promovare făcută să-ți orbească nu doar vederea, ci mai ales rațiunea, eu mă întreb dacă Royal Town nu va avea o viață mai scurtă decât megalomanicele blocuri comuniste.

Pe cine mai interesează adevăratele valori ale vieții, proiectate într-o civilizație înțeleaptă și demnă de om? Pe cine mai interesează toate acele structuri ale culturii și civilizației care se găseau chiar și în cetățile antichității? Toate acestea nu sunt la Royal Town, și atât cât m-am învârtit eu prin această țară, nu le-am văzut nicăieri în noile zone ale construcțiilor post-ceaușiste. Raportându-se la România lăsată de comuniști și de cei care au devalizat-o, multe milioane de români au spus că în țara lor nu-i de trăit; și-au pus traista în băț și au pornit spre alte meleaguri. Dar în România pe care o construim acum, în capitalismul acesta sălbatec, orb și lipsit de înțelepciune, este de trăit?

Nu știu de la care monarhie s-au inspirat cei care au dat numele de royal complexului de dormitoare de la marginea Copoului. Monarhiile în Europa vestică încep la sfârșitul secolului al cincilea și multe state au și astăzi o conducere monarhică. Acest royal din periferia orașului nostru drag nu are nimic monarhic în el; este o simplă denumire, un ambalaj sclipicios care ascunde în el un mare gol interior, o mare doză de mândrie prostească care este și va fi plătită foarte scump de toți locatarii lui Royal Town.

Iulie

1 iulie: **ESTE BINE AȘA; ȘI, TOTUȘI, NU ESTE BINE AȘA!**

Este bine că cineva dintre noi, oamenii, a inventat avionul, căci așa ne putem muta din Europa în America în vreo opt ore; rău este că zborul acesta te apropie de americani, dar te îndepărtează de cei dragi și de pământul bunilor și străbunilor tăi. Este bine că un om a inventat becul, căci așa poți prelungi ziua, dar, din păcate, scurtezi prea mult noaptea. Ziua și noaptea au legile lor fixate de Creator încă de la începutul lumii, iar dacă noi, oamenii, am făcut din noapte zi, acesta nu este un lucru tocmai sănătos. Este bine că cineva dintre noi a inventat internetul, prin care comunicăm instant cu persoane de pe toate meridianele globului; este rău, însă, că dialogăm cu persoane de pe cealaltă parte a globului și-l ignorăm pe cel de lângă noi, sau nu suntem atenți când trecem pe zebră și poate da o mașină peste noi și ne trimite pe lumea cealaltă într-o secundă.

Este bine că avem mult mai mulți bani și bunuri decât aveau cei dinaintea noastră, dar este rău că ne-am umplut viața cu griji, cu dorințe de a avea mai mult, iar asta ne-a alipit de bani și bunuri, dar ne-a dezlipit și înstrăinat de oameni și de Dumnezeu. Este bine ca românii să poată câștiga bani prin străinătate, pentru familia lor; dar, este rău că de treizeci de ani încoace tot crește numărul familiilor care divorțează și scade mereu numărul nou-născuților; țara îmbătrânește și se depopulează.

Ar fi mai bine să umblăm desculți prin iarbă decât purtând în picioare încălțăminte de firmă. Ar fi mai bine să ne bronzeze soarele și să ne bată vânturile decât să ne bronzăm la lămpi și să ne dăm pe față și pe corp cu tot felul de produse care, sigur nu ne fac nici mai frumoși, nici mai tineri. Eu, de exemplu, nu am folosit niciodată niciun fel de cremă, cu excepția primelor zile la plajă, în

miezul verii. Ne-ar fi mai bine dacă seara, strânși unul lângă altul, am privi împreună stelele și ne-am face culcușul nopții acolo, printre ele, decât să stăm în paturile noastre și să butonăm telecomanda televizorului sau să dăm cu degetul pe ecranul tabletei sau smartphone-ului până adormim cu el în mână. Ar fi bine să scriem cu stiloul poezii de dragoste și să le păstrăm apoi într-un seif, lăsându-le moștenire copiilor și nepoților noștri, decât să butonăm grăbiți sms-uri sau să alcătuim tik-tok-uri; pe termeni mediu, sau lung, acestea vor ajunge să ne tembelizeze inima și gândul. Este bine să facem fotografii și selfie-uri, dar este și mai bine să nu uităm că Dumnezeu se uită la noi direct, fără să-și pună în fața ochiului aceste gadget-uri. Mai bine vedem un om privindu-l direct, comunicând cu el direct, decât prin aceste mijloace tehnice.

Am scăpat din sclavia ideologiei și sistemului comunist, dar nu vi se pare că ne-am aruncat orbește în brațele materialismului capitalist? Gândește liber; fii un om liber!

2 iulie: **CÂT DE APROAPE (DEPARTE) SUNT PĂRINȚII FAȚĂ DE COPIII LOR?**

Poate ar trebui să tac și să nu spun nimic despre cum trebuie să fie relația părinți-copii, din moment ce eu nu am copii; perfect adevărat! Nu spun nimic de la mine, ci încerc să redau cele spuse de un părinte care are acum copii la vârsta adolescenței, adică el a ajuns în pragul vârstei de patru decenii. Abia acum, când copiii lui încep să-și pună întrebări importante despre viață, își dă seama că ar fi trebuit să fie mai prezent în viața lor. Chiar dacă le-a oferit tot confortul material, se întreabă cât de prezent este el acum în mintea și inima copiilor lui. Uneori are senzația că este un fel de oaspete în casă, o casă din care nu lipsește absolut nimic, pentru care și el, și soția au muncit din zori și până în noapte. Acum și-ar dori să-i simtă pe copii lângă dânsul, să audă de la ei o vorbă

plăcută, să primească o îmbrățișare, dar nu are parte de așa ceva, și undeva, în inima lui, simte o durere.

Eu și toți cei de vârsta mea, am prins perioada comunistă, pe care, din păcate, unii o mai regretă. În acea perioadă, părinții trebuiau neapărat să fie în fabrici, uzine, pe șantiere și pe câmpuri pentru a construi socialismul. Iar copiii? Erau tare mulți la număr. În afară de faptul că de mici erau preluați de instituțiile statului pentru a fi educați (a se citi dresați) în spiritul ideologiei comuniste, multora dintre ei părinții le puneau cheia în gât pe care o purtau până seara târziu, când părinții se întorceau acasă. Când ajungeau seara acasă, frânți de oboseală, sărmanii părinți numai afecțiune și timp acordat copiilor lor nu aveau. Cădeau frânți de oboseală, pentru ca a doua zi să o ia de la capăt, pentru a sluji patria și partidul.

Acum, milioane de părinți sunt prin străinătățuri, departe de copiii lor, iar cei rămași în țară, din păcate, nici ei nu prea au timp să stea lângă inima copiilor lor. Și uite așa construim noua societate, capitalistă, în care la fel ca în cea comunistă, vedem aceeași fractură între generații, cu efecte grave atât pentru părinți, dar mai ales pentru copii. Ce fel de părinți vor fi copiii de astăzi care au învățat prea puțin de la părinții lor cum trebuie să fie un adevărat părinte? Cum va arăta familia deceniilor următoare? Să nu uităm că familia este celula și baza societății, nu banii sau vreun alt bun material. Aceasta este o întrebare care ar trebui să ne preocupe mai mult decât creșterea prețurilor sau războiul din Ucraina.

Deci, mâine, ce fel de părinți vor fi copiii de astăzi care au învățat prea puțin cum trebuie să fie un părinte?

3 iulie: **GÂNDURI DE DUMINICĂ**

Astăzi, m-am trezit odihnit și bine dispus; sper că și voi. Dar uite la ce mă gândeam adineaori: Cum am arăta noi, oamenii, dacă ar dispare reclamele pentru implanturi dentare, pentru combaterea

celulitei, pentru city-break-uri, pentru învățarea limbii engleze în 30 de zile și multe altele? Și cum am arăta dacă nu ar mai fi atâtea cărți și specialiști în dezvoltare personală și planificare familială? Cum am arăta dacă o zi, două sau trei am fi fără smartphone: Ne-am pierde prietenii, ne-ar trăda iubitul sau iubita?

Cum am arăta dacă ziua, unul lângă altul, am admira îndelung soarele, iar seara, luna și stelele? Cum am arăta dacă am privi cu nesaț florile? Cum am arăta dacă în fiecare zi am râde cel puțin o oră, dacă am vorbi mai puțin și am asculta mai mult ce ne spune inima și conștiința noastră? Cum ar fi mintea noastră, dacă în fiecare zi am citi măcar cincizeci de pagini dintr-o carte bună? Cum ar fi viața în orașele noastre, dacă ar dispărea smogul și zgomotul mașinilor?

Putem măcar să ne imaginăm altfel de cum suntem acum? Culmea paradoxului este că suntem plini de planuri și proiecte de tot felul, dar nu știm cum va fi viața noastră peste un an sau doi. Culmea este că marea majoritate a elevilor și studenților au medii de la opt în sus, dar cei mai mulți nu știu bine tabla înmulțirii, județele țării, cum se despart cuvintele în silabe și nici cum se scrie o poezie persoanei iubite.

Și eu trăiesc în această lume rătăcită, confuză și plină de paradoxuri. Și totuși, în această lume, pentru mine, normalitatea este posibilă: Dacă este ziua cuiva și nu pot fizic să îmbrățișez acea persoană, îi telefonez, să ne auzim intonația vocii și bucuria din inimi; nu improvizez sms-uri. Prieten mi-e vântul și-mi place să stau în bătaia sau adierea lui; prietenă mi-e căldura și o las să-mi pătrundă tot corpul. Prieten mi-e pământul și calc desculț pe el, bucuros și recunoscător că mă ține și mă hrănește. Prietenă îmi este apa, proaspătă și răcoroasă, limpede și curată. Prieten îmi este soarele, ziua, și luna, noaptea; prietene îmi sunt stelele și printre ele, mi-o caut pe a mea și aș vrea să ajung la ea, să o ating, să o îmbrățișez. Prietene îmi sunt păsările și animalele, copacii, plantele, florile câmpului și cele din curte.

Lumea aceasta este bună, așa cum a ieșit ea din mâinile Creatorului, iar capodopera creației lui suntem noi, oamenii. Pe noi ne-a făcut cu puțin mai mici decât pe îngeri și ne-a încununat cu slava și cinstea lui. Prieten îți sunt eu, care îți scriu aceste rânduri, și tu, care ai răbdare să le citești. În fiecare cuvânt este puțin din inima și viața mea. Primește-le ca un semn al prețuirii mele pentru simplul fapt că exiști. Duminica aceasta să ne fie sfântă, adică noi să o sfințim prin viața noastră!

4 iulie: **CE PREFERAȚI, CANDELA SAU LIVE-UL?**

Știu că mulți dintre frații și surorile din biserica ortodoxă au în casele lor o candelă așezată la un loc deosebit, lângă o icoană, și acolo se roagă lui Dumnezeu, Maicii Domnului și sfinților din ceruri. Candela aprinsă lângă icoană are aerul ei tainic, liniștitor și te predispune spre contemplarea celor sfinte și spre comuniunea cu Cerul. De cealaltă parte, mai ales de când a început pandemia, stau live-urile cu Sfânta Liturghie și alte celebrări religioase, pe care le urmărești privind ecranul unui anume gadget. În timp ce urmărești Liturghia, cu un ochi la ecran, cu celălalt te uiți la cratița de pe aragaz, sau poate te scobești între dinți, sau mănânci ceva, sau mai schimbi două vorbe cu cei din casă, sau poate te uiți pe fereastră. Încropelile acestea de sacru în fața unui ecran mi se par la fel de superficiale și false ca și încropelile unui referat pe care elevii și studenții le fac prin tehnica lui copy-paste.

Rugăciunea autentică este un act de comuniune vitală cu Dumnezeu, o faptă la fel de intimă, profundă și personală ca actul iubirii conjugale. Un gps ne ajută să găsim calea cea bună spre o anumită destinație, la fel cum un site ne poate oferi informații despre cum să gătești o supă de linte, sau despre cormoranii din Ușuaia. A ne fixa însă credința noastră în Dumnezeu în niște live-uri, înseamnă a rămâne departe de persoana lui și de comuniunea cu sfinții și întreaga lume cerească.

Mulți ne-am obișnuit să adormim și să ne trezim cu televizorul deschis sau cu smartphone-ul în mână. Acesta este un semn îngrijorător de adicție nesănătoasă, de dependență față de tehnică, o dependență nocivă precum drogurile sau alcoolul. Pentru o comuniune adevărată cu Dumnezeu și cu semenii noștri este necesară dezlipirea de orice gadget, cufundarea profundă a întregii noastre ființe în rugăciune personală, directă și fără niciun alt intermediar între noi și cel căruia ne adresăm.

Cred că o candelă aprinsă în fața unei icoane ne ajută mai mult să ne apropiem de Dumnezeu decât cel mai performant live. Mai lăsați live-urile deoparte; dacă vă pricepeți să gătiți paste pentru oaspeții voștri, nu-i nevoie să vă și filmați în timp ce faceți fapta asta bună; nici să faceți din asta o postare pe pagina personală de Facebook. Am asistat zilele trecute la o aniversare și m-au lăsat „mască" tinerii care dansau (mai mult se scălămbăiau) și în același timp se filmau și-și făceau selfie-uri. La fel cum, întreb și mă întreb, de ce este necesar ca în clipa încărcată de sacru în care un copil primește pentru prima dată în viața lui pe Isus Cristos, cineva să-l filmeze, să-l fotografieze? Copilul este conștient de acest lucru, iar centrul atenției lui se mută de la primirea lui Cristos la ce și cum trebuie să se comporte pentru ca momentul să fie înregistrat cât mai bine posibil nu în sufletul lui, ci pe camera fotografică sau de filmat. Este aceeași anomalie cu cea a turiștilor care privesc o operă de artă, un monument sau un peisaj nu cu ochiul liber, ci prin obiectivul gadget-ului lor.

Tehnica și tehnicile de comunicare au avantajele lor, dar când este vorba despre credință și comuniunea reală, fie cu Dumnezeu, fie cu semenii noștri, atunci este bine să știm că o adevărată comuniune este între persoane, nu între o persoană și un gadget.

Dar nu-i așa că îl iubim cu adevărat pe Dumnezeu, iar cu cei de lângă noi suntem buni și plini de intenții frumoase?

5 iulie: **CUM ESTE CELĂLALT, BUN SAU RĂU?**

Nu știu dacă Einstein a dat elevilor săi următorul exemplu, sau alții s-au folosit de numele lui pentru a da un plus de credibilitate următorului fapt care exprimă foarte bine modul de a gândi și acționa al multor oameni. Se spune că marele geniu a scris pe tablă în fața elevilor tabla înmulțirii cu 9. Toți elevii priveau liniștiți cum maestrul lor scria corect operațiunea matematică, și nu ziceau absolut nimic; stăteau într-o liniștită pasivitate. Însă când Einstein a scris ceva greșit, adică 9×10=91, toți au început să vocifereze și să-i reproșeze greșeala.

Lecția: În modul nostru de gândire, dar și la nivel social nu prea știm să vedem binele care există în oameni și să ne exprimăm aprecierea pentru aceasta. Ajunge însă ca cineva să greșească cu ceva, și imediat ni se trezește atenția și apar criticile, condamnările și generalizările lipsite de fundament. Cred că binele în om și în societate este mult mai răspândit decât ne este prezentat, doar că oamenii, ca și buletinele de știri, scot în evidență mai mult răul decât binele. Părerea mea este că nu trebuie să ne facem un etalon din ceea ce zic oamenii despre noi, căci de cele mai multe ori nu primim de la alții decât critici, sau, mai rău, indiferență și nu-i interesează binele pe care l-am făcut, la fel cum nu-i interesează adevărata noastră stare interioară. Indiferent de spusele altora, fiecare ar trebui să ne urmăm visurile și idealurile noastre.

Să ne fie inima caldă, chiar fierbinte, așa cum se anunță ziua de astăzi!

6 iulie: **CAFEAUA DE DIMINEAȚĂ**

Bună dimineața!

Cafeaua este servită. Astăzi este una specială, cu aroma virtuților tale. Este caldă, ca și inima ta, învăluitoare precum brațele tale; atrăgătoare ca chipul tău, iar caimacul de deasupra are culoarea ochilor tăi. Așază-te comod, și savureaz-o fără grabă, ca și cum ai fi în concediu sau în vacanță, în cel mai frumos și

pitoresc loc pe care l-ai visat vreodată. Cafeaua aceasta are proprietăți aproape miraculoase, ca cele ale sufletului tău, ale puterii tale de a te ridica spre înălțimi; aburii ei te poartă spre locurile unde sunt visurile tale, spre cerul din inima și gândurile tale.

Dacă mă uit bine în ceașcă, văd chipul tău surâzător; se văd ochii tăi, nasul, gura, fruntea ta. Să știi că am pregătit-o cu multă grijă și am pus în ea cel mai scump și rafinat sortiment de cafea. Am măcinat-o la moara iubirii, am pus-o apoi într-un borcan care are un capac de aur, de 24 de karate, iar ceașca din care o bei este tot din aur; privește-o cu atenție și vezi cum strălucește. Ține-o în palme, dar nu o strânge, să n-o doară; doar mângâie-o. Cafeaua aceasta nu este o simplă cafea; este mult mai mult: vrajă, farmec și căldură sufletească.

Când eram mic, o întreagă lume, un colț de paradis erau cuprinse în rămurica de brad pe care o împodobeam de Crăciun; eram prea săraci pentru a putea cumpăra un brad. Niciodată însă nu cred că inima mea a fost mai bogată ca atunci când, vrăjit, priveam în noaptea de Crăciun rămurica împodobită de mine și prinsă pe covorul de pe perete cu care mama împodobea casa de sărbători.

În cafeaua pe care ți-o ofer acum este toată bogăția inimii mele, este freamătul ei, este lumina din mintea și sufletul meu. În fiecare cuvânt al cafelei de dimineață este un colț de fericire pe care vreau să-l împart cu tine.

7 iulie: **VREAU SĂ FIU LIBER**

Lumea aceasta continuă să mă minuneze cu frumusețile, dar și cu paradoxurile ei. De exemplu, mă surprinde faptul că toți își doresc să aibă o casă cât mai mare și plină cu de toate, în care să se simtă „acasă”, iar de pe de altă parte, foarte mulți preferă să se adune și să socializeze în spații publice, în parcuri, pe terase, etc. Și chiar dacă stau în casele lor, mari și pline cu de toate, parcă tot

nu se simt bine și comunică pe rețelele de socializare sau învârt canalele televizorului.

Fie că locuiești între pereții unui apartament de 50 m2, sau într-o casă de 200 m2, tot nu ești mulțumit și vrei să ieși din aceste limitări; în orele noastre de destindere căutăm spațiile largi și pline de lume. Suntem făcuți pentru libertate, nu să stăm sub povara lucrurilor sau să fim închiși între pereții casei. Nu doar zidurile unui penitenciar ne confiscă libertatea, dar chiar propriile noastre case ne pot îngrădi sau fura libertatea.

Dumnezeu ne-a dat un duh al libertății prin care îl recunoaștem drept Tatăl nostru, al tuturor, iar noi suntem frați și surori care respirăm același aer, călcăm același pământ și ne luminează același soare. Nu cred că suntem făcuți pentru a admira lucrurile pe care le avem, ci pentru a admira chipul celui de lângă noi. Nu atât caloriferele sau sobele ne încălzesc, cât mai ales inima; o inimă care iubește și este iubită. Iar lumina care ne luminează cu adevărat ființa nu este cea de la bec, ci aceea care pleacă din mintea noastră și ajunge în mințile și sufletele altora.

Case și blocuri am construit peste tot și parcă nu ne-am oprit din această frenezie a construcțiilor. Să nu uităm însă rostul nostru în lume, stabilit de Cel de Sus, acela de a-i construi un locaș în inima noastră, în care să locuiască El, singura comoară adevărată, pe care hoții nu o pot fura, iar rugina și moliile nu o pot distruge. Îmi încântă privirea noile construcții (am mai scris despre Royal Town din coasta Iașiului) și reprezintă un mare pas înainte faptul că nu mai avem veceul în fundul curții, dar adevărata încântare a sufletului meu o reprezintă liniștea și bucuria de a trăi în comuniune cu oamenii și cu această natură atât de frumoasă. Sufletul meu vibrează mai repede și mai profund în fața unei flori sau a chipului unui om decât în fața unei vile care costă trei sau patru sute de mii de euro. Și, sincer, mă simt mai bine când merg pe jos, când simt sub tălpi răcoarea sau căldura pământului decât atunci când aș fi într-un porsche sau ferrari (în niciuna nu am urcat vreodată și nici nu le simt lipsa).

Dumnezeu ne creat și ne vrea liberi, mesageri ai iubirii sale pentru noi și pentru această lume, cea mai bună dintre toate lumile posibile, iar noi toți avem un loc în inima Fiului său; și toți purtăm în ființa noastră Duhul iubirii sale.

PS: Ce vă spune melodia lui Freddie Mercury, Vreau să fiu liber?

8 iulie: **ȘTIȚI SĂ DANSAȚI TANGO CU MOPUL?**

Convorbire telefonică din trecutul recent: Bună dimineața! Dl Dumea? Da, eu sunt. Numele meu este N. și vă sun din partea companiei N. Vă precizez că în vederea îmbunătățirii serviciilor, această convorbire ar putea fi înregistrată și vă întreb dacă vă dați acceptul pentru ea? Da, răspund eu. Vă mulțumim și vă informăm că anul trecut ați cumpărat de la noi un ceas de mână, motiv pentru care doresc să vă prezint unele dintre produsele noastre care v-ar putea interesa. Intrat în horă, ce era să fac, mai ales că doamna îmi vorbea politicos.

Nu aveam nimic de cumpărat, dar mi-am zis că n-ar strica să ne mai destindem puțin. Doamnă, îi zic eu, nu cred că am nevoie de ceva anume, dar vreau să vă întreb dacă nu comercializați mopuri care să aibă cozi metalice, adică foarte rezistente. Dl Dumea, permiteți-mi să mă uit în lista catalogului nostru și vă răspund imediat. În câteva secunde vocea ei plăcută se face auzită din nou, informându-mă că au mopuri de vânzare, dar cozile sunt din material plastic. Însă nu trebuie să-mi fac griji, precizează ea, căci sunt confecționate dintr-un plastic foarte rezistent. Îi zic: Doamna N., am deja destulă experiență în a rupe cozile mopurilor. Probabil sunt eu prea habotnic la treabă și îl apăs prea îndesat; îmi folosesc prea mult mușchii și din această cauză se rupe coada. Știți, continui eu discuția, nu demult am cumpărat de la Dedeman niște cozi din lemn, dar și pe acelea le-am rupt. Așa că, dacă voi cumpăra de la d-voastră, doar fac vânzare și ceva profit firmei în numele căreia vorbiți, dar mie nu-mi sunt de folos. Am eu defectul

acesta, să rup coada mopurilor; vă cer scuze, dar nu vreau să cumpăr mopuri de la d-voastră.

Cred că, ascultându-mi argumentația anti-coadă din plastic pentru mop, amabila doamnă a crezut că spun totul mai mult ca o glumă, așa că i-a venit și dumneaei o idee. Îmi zice: Domnule Dumea, dacă nu vă supărați, aș putea totuși să vă prezint un argument cât se poate de valabil care să vă convingă să cumpărați de la noi un mop cu o coadă din material plastic. Dacă pentru curățenie, cum ziceți, dedicația d-voastră este atât de mare încât rupeți coada mopurilor, îmi permit să vă sugerez o altă utilitate: Când vă apucați de lucru, puneți-vă o muzică frumoasă, de exemplu, niște tangouri, și ținând mopul în mâini, elegant și fără să vă încordați mușchii, dansați cu mopul pe ritm de tango, închipuindu-vă că dansați cu o dansatoare de profesie. Ce ziceți de propunerea mea, v-am convins să cumpărați mopuri?

Ce mai puteam să zic?! Nimic; sugestia amabilei doamne de la firma N. m-a lăsat fără cuvinte. După câteva secunde de tăcere mi-am dat seama că am apăsat pe butonul roșu al convorbirii, adică am închis-o, fără să o anunț pe doamna N. Mă întreb, ce și-o fi zis în sinea ei amabila doamnă când s-a trezit cu telefonul închis așa, fără niciun preaviz? O fi tras concluzia că sunt un nepoliticos și lipsit de maniere?

În lumea aceasta a comerțului, există și situații surprinzător de plăcute. Cred că propunerea fusese cât se poate de binevenită, doar că eu habar nu am să dansez tango. Acum, aștept să mă mai apeleze din nou cineva de la firma respectivă și sunt curios ce propuneri îmi vor mai fi făcute.

Apropo, este careva dintre voi care știe să danseze tango cu mopul?

9 iulie**: LIBERTATEA = VIAȚĂ**

Se zice că învățăm mai mult din pățanii și greșeli decât din ceea ce ni se întâmplă bun și frumos în viață. Nu știu însă dacă această

învățătură este cea mai bună și sănătoasă pentru noi. Dacă, de exemplu, dă o boală peste noi sau ne pierdem serviciul, atunci constatăm că, de fapt, nimănui nu-i pasă de necazul nostru; atunci experimentăm cât de singuri am fost și suntem. Dacă singurătatea începe să influențeze modul nostru de a gândi, aceasta înseamnă că ne va domina comportamentul; adică, vom deveni niște singurateci și chiar locuind între oameni și relaționând zilnic cu ei, în inima noastră vom fi tot singuri. Dacă odată era să ne înecăm și în acele momente disperate ne-a cuprins o frică de moarte, este foarte posibil ca acea frică să se cuibărească în adâncul ființei noastre și toată viața să ne fie frică de apă; să mergem la mare și când toți se scaldă în valurile ei, noi să stăm pe plajă și să nu avem curajul să intrăm deloc în apă.

Frica este unul dintre dușmanii noștri cei mai mari și care paralizează multe din energiile și darurile primite de la Dumnezeu. Cu siguranță, mulți dintre cititorii postărilor mele au lucruri frumoase de spus, dar le este frică să le comunice altora: „dacă zic ceva greșit, dacă nu mă exprim cum trebuie". Astfel de afirmații am auzit adesea și uite așa mulți dintre noi îngropăm talanții pe care Domnul ni i-a oferit.

Hotărârile luate în situații negative, atrag și alimentează negativitatea în viața noastră. Pentru o dezvoltare sănătoasă și un progres real este necesar ca hotărârile să fie luate într-un climat de liniște și lipsă de constrângere din partea unor factori externi. Omul care acționează în baza unor impuneri exterioare, a unor amenințări sau a unor recompense nu este liber, ci un om dresat. Chiar și a ne duce dimineața la serviciu doar pentru că de acolo primim un salariu, nu ne împlinește profesional și nici nu ne oferă multă bucurie și mulțumire sufletească. Mulțumirea și bucuria în muncile noastre vin atunci când facem totul cu plăcere și având convingerea că în acea muncă rodesc talentul și înclinațiile noastre bune.

10 iulie: **CUNOAȘTEREA ADEVĂRATĂ ÎNSEAMNĂ IUBIRE**

Cu vreo douăzeci de ani în urmă (poate or fi mai mulți), cineva mi-a vorbit despre o persoană care are capacități paranormale, adică te citește pe interior și îți spune despre tine și lucruri pe care nici tu nu le știi. Curiozitatea m-a prins atât de tare încât am rugat-o să mă îndrume spre acea persoană, și nu mare mi-a fost surprinderea să aud de la ea evenimente din viața mea trecută, sau din ceea ce făceam în prezent și despre care nu avea de unde să știe. M-a impresionat acea femeie pentru darurile ei, dar nu am mai fost niciodată la dânsa, însă nu am uitat-o.

Cred că nu am uita mulți oameni cu care am relaționat în viață, dacă nu ne-am opri la suprafață, lăsându-ne impresionați de aspectul fizic, de perspicacitatea unuia sau altuia, și mai ales dacă relațiile noastre cu ceilalți nu ar fi dictate de propriile interese.

Pentru a cunoaște pe cineva, întâi trebuie să ne cunoaștem în profunzime pe noi înșine, făcând lumină asupra aspirațiilor noastre, înțelegându-ne durerile și neliniștile, reușitele și eșecurile, înțelegând pentru ce facem umbră pământului și cine suntem noi cu adevărat. A cunoaște un om cere neapărat ca mai întâi să te cunoști pe tine însuți, cu tot ceea ce implică viața ta. A-l înțelege pe cel de lângă tine înseamnă a-i cunoaște și împărtăși bucuriile și durerile, dorințele și planurile de viață. Se spune că pe un om îl cunoști doar atunci când îl iubești; perfect adevărat. Așa cum, puțin cam misogin, se spune despre o femeie că nu trebuie să încerci să o înțelegi, ci doar să o iubești. Consider că un dram de adevăr există în această zicere. Omul rămâne și un paradox, o alcătuire de bine și rău, de lumină și întuneric, de înger și diavol. În profunzimea lui pătrunzi nu atât cu rațiunea, cât mai mult cu inima; așa cum adevărurile profunde nu se văd cu ochii, ci mai mult se simt cu inima, se trăiesc.

PS: Mă întreb uneori de ce numărul adevăraților mei prieteni, al celor cu care de-a lungul anilor am o legătură profundă, de suflet... să spun câte degete de la mână îmi trebuie pentru a-i număra? Mai

bine, nu. Constat acum, când drumul vieții mele merge mai mult spre apus decât spre răsărit (deși apusul îl consider un răsărit veșnic) că viața mi-a fost mai mult o slujire, o dăruire și uitare de sine, iar uitarea de mine însumi a atras inevitabil și lipsa de relații profunde cu ceilalți. Poate așa se întâmplă cu majoritatea dintre noi; de ce, mai toți cei care se pensionează, lipsindu-le locul de muncă, sunt vizitați de depresii și singurătate?

Vă îmbrățișez!

11 iulie: **PRINCIPIILE=TEMELIA VIEȚII**

Am mai repetat afirmația unui mare filosof contemporan care spune ceva mai grav și mai periculos pentru binele omului decât o ciumă sau un război: Sensul vieții este tocmai căutarea sensului ei. În această axiomă este atacat din rădăcină copacul vieții noastre; dacă ar fi să ne asemănăm viața cu un copac. Sau este clădită casa vieții nu pe piatră, ci pe nisip. Otrava pe care o ascunde o astfel de gândire este lipsa de principii absolute, de valori supreme care nu se negociază, nu sunt trunchiate sau modificate. Am avut o discuție cu o persoană, psiholog, care afirma sus și tare că adevărul îl definește fiecare dintre noi și că nu există niciun adevăr absolut. Această afirmație nu reprezintă altceva decât o confirmare a ceea ce spunea filosoful: Viața nu are un sens al ei, ci reprezintă o continuă căutare a sensului existenței.

Încerc să prezint în câteva cuvinte succesiunea logică a unei astfel de gândiri otrăvite: Dacă nu există niciun principiu absolut și niciun fir roșu al existenței, dacă în viața omului nu există un drum clar, adevărat pe care să se înscrie, în cazul acesta, de ce ar mai avea omul voința de a urma cu toate forțele lui o anumită cale? Ce deducem din aceasta? Lipsa de principii slăbește voința, ceea ce se verifică, din păcate, la noile generații: Rezidenții, în spitale, la capul bolnavului se uită pe smartphone; studenții își pregătesc examenele cu o bere în față și chat-uind cu unul și cu altul; credincioșii, în biserică, scriu și citesc sms-uri, etc. Cine mai este

convins de ceea ce face? Poate nici unii preoți atunci când predică despre Dumnezeu și voința lui, sau despre iubire.

Voința slabă duce la lipsa de curaj, de înfruntare și depășire a dificultăților și de căutare a adevărului, iar toate acestea îl împiedică pe om să mai gândească liber, să mai trăiască în libertate, să-și construiască o viață liberă. Cei lipsiți de curaj sunt fricoșii care în toate timpurile au acceptat jugul, manipularea, spălarea creierului, dresajul. Sunt cei care nu mai sunt uniți în jurul unui crez, al unei religii; religia lor este tocmai lipsa religiei, singura lor dogmă o reprezintă combaterea oricărei dogme, singurul lor adevăr îl reprezintă combaterea adevărului.

Omul poate fi distrus sub stindardul necredinței, adică al prostiei de a nu crede în nimic. Iar pentru a nu crede în nimic, nu este nevoie de curaj, ci doar de prostie. În perindările mele prin Franța sau Spania, m-au surprins nenumărați francezi sau spanioli care, aflând că sunt preot, îmi declarau imediat: Eu sunt laic, adică ateu, și o făceau cu nonșalanță, mândri de statutul lor de atei. Am încercat să aflu de la ei o argumentație validă a ateismului lor, dar până acum nu am întâlnit niciunul care să posede o astfel de cultură atee. Ce m-a surprins mai mult nu a fost ateismul lor, ci lipsa de profunzime și, fără să jignesc pe cineva, prostia și aroganța cu care își manifestau laicismul, adică ateismul lor.

Mulți se întreabă cum trebuie să arate biserica de mâine, dat fiind faptul că bisericile de astăzi se golesc mereu. Cred că biserica de mâine trebuie să fie aceea care, fără fanatism, să proclame adevărul lui Dumnezeu și adevărul despre om, fără niciun compromis. Doar acceptându-l pe Dumnezeu care ni se revelează, doar acceptând legile sădite de el în noi și în creația sa, doar așa putem construi o lume durabilă, adevărată, frumoasă și rodnică. Altfel, ca într-un joc de domino, când lovești în principii și adevăruri supreme, tot eșafodajul și construcția societății umane intră în criză, în derivă, iar cu noi, ce se întâmplă? Îl citez pe marele Petre Țuțea: „Fără Dumnezeu, omul rămâne un biet animal raţional şi vorbitor, care vine de nicăieri şi merge spre nicăieri”.

În speranța că m-am făcut înțeles, vă doresc și îmi doresc o zi minunată.

12 iulie: **DECALOGUL VALORILOR FUNDAMENTALE: PUTEREA**

Cuvântul putere nu este doar un cuvânt, ci cuprinde esența vieții și cu ea, puterea, de fapt începe totul. Însăși esența credinței noastre (Crezul) începe cu aceste cuvinte: „Cred în Dumnezeu, Tatăl Atotputernicul...". Problema puterii (este numită suveranitate) o găsim și la începutul Constituției statului nostru: „Suveranitatea naţională aparţine poporului român..." (articolul 2). Ce vă sare în ochi? Faptul că un creștin atribuie puterea absolută lui Dumnezeu, iar un cetățean laic, sieși, omului, numit în cazul nostru poporul român.

Ce este puterea? Puterea este cea care îl mână pe președintele Putin contra ucrainienilor: Le arată el cine este mai puternic. Dar, lasă că nici Nato și americanii nu-s mai prejos; în diferite feluri, vor ei să-i arate lui Putin cine sunt și cine-i mai puternic. Am adus acest exemplu, pentru a face discursul despre putere mai concret și mai ușor digerabil. De la președinți de state și până la ultimul cetățean al celei mai amărâte țări, puterea îi interesează pe toți, iar asta înseamnă un anumit statut social: Președintele SUA are mereu la îndemână o anumită valiză prevăzută cu un buton pe care dacă îl apasă, începe războiul (așa spune media). Vă dați seama ce putere are el?! Dar și cel mai sărman om vrea să-și arate puterea, așa cum o fi ea, amărâtă și neînsemnată.

Puterea o dețin cei care controlează destinele și mersul popoarelor, cei care manevrează banii și resursele planetei Pământ, cei care vorbesc despre Dumnezeu și alți zei, cei care cântă și sunt aplaudați de către sute de milioane de oameni? Sau, noi, la nivel individual, ne considerăm puternici dacă astăzi ne-am ridicat din pat, dacă vedem iar lumina soarelui, dacă mâncăm cu dinții noștri și nu cu cei puși de stomatolog, dacă chipul și cuvintele noastre

apar (favorabil și laudativ) pe ecrane sau în internet, dacă avem un serviciu și un salariu mulțumitor, dacă astăzi ne merge bine digestia, etc. Comunismul ne adusese la sapă de lemn, de aceea mai tot românul post-decembrist consideră că puternic este cel care are bani? Ce nu poți face cu banii?!

Dragi feisbuchiști, eu mă consider puternic, dacă în număr cât mai mare dați like postării mele și o distribuiți altora? Sincer să fiu, nu mi-ar displace această alternativă, dar încerc mereu să-mi stăpânesc orgoliul și tot sincer vă spun că mă consider puternic dacă astăzi măcar un om zâmbește și datorită mie; în acest caz, mă declar puternic, adică fericit.

13 iulie: **DECALOGUL VALORILOR FUNDAMENTALE: UNIVERSALISMUL**

O mare cucerire a timpurilor actuale o reprezintă nu ajungerea omului pe lună, ci faptul că toți oamenii se nasc și rămân egali în fața legii. În tribunalele din Italia este scris mare, ca să vadă toți: „La legge è uguale per tutti". Doar parlamentarii noștri se cred mai cu moț și vor să fie imuni în fața legii pe durata mandatului (mandatelor) lor.

Aplicarea unui tratament egal pentru toți (nu mai există persoane cu sânge albastru, cu excepția familiilor dinastice din care se aleg succesorii la tron) nu reprezintă însă o noutate a Revoluției Franceze sau a cele bolșevice, ci începe cu două milenii în urmă, când Fiul întrupat al lui Dumnezeu se face întru totul asemenea omului, în afară de păcatele lui. Creștinismul reprezintă marea și fundamentala revoluție non-violentă, bazată pe iubire, care va schimba fața acestui pământ, pe care „nu mai este nici iudeu, nici grec, nici sclav, nici [om] liber, nici bărbat şi nici femeie: voi toţi sunteţi una în Cristos Isus" (Gal 3, 28), iar Biserica încă din antichitate s-a numit catolică, adică universală, deschisă și destinată pentru a-i primi pe toți în sânul ei. Poate fără să-și dea seama, oamenii mari ai istoriei, ca și societățile emancipate, în

marile lor realizări s-au inspirat din ceea ce Dumnezeu, creator și tată al omului, ne învață pe toți.

În baza naturii umane, sădită în mod egal de Creator în fiecare om, decurge un alt drept fundamental, și anume acela al egalității de șanse a tuturor. Reprezintă un mare pas înapoi în istoria omului faptul că omul alb s-a considerat superior și stăpân al celui negru. La fel cum inegalitatea în fața legii a femeii față de bărbat a reprezentat un regres cauzat de mentalitatea maschilistă, a dictaturii pumnului și cinismului masculin. Paradoxal este însă faptul că în literatura universală cele mai frumoase poezii și cântece dedicate femeii le au bărbații; păcat însă că acei bărbați au rămas doar niște simpli poeți, niște simpli artiști și nu ei au scris legile; nu ei au decis soarta oamenilor.

Într-o lume democratică, în care toți sunt egali în fața legii, este important să fie ascultate și glasurile celor care gândesc diferit de majoritate. Minoritățile, de orice fel ar fi ele, au drept public de a le fi respectate particularitățile lor. Doar că astăzi, din păcate, asistăm la forme dictatoriale ale unor minorități asupra majorității. Aud, de exemplu, că în SUA celebrul roman „Pe aripile vântului" este scos în afara legii; bănui că și „Coliba unchiului Tom" are aceeași soartă.

Mai este un aspect important al universalismului, strâns legat de ecologie, și anume faptul că toți oamenii au drept egal de a respira același aer nepoluat, de a bea aceeași apă curată și de a se hrăni cu aceleași roade fără chimicale pe care ni le oferă mama Pământ. Eu, când merg, prin oraș am dreptul să respir aer curat, iar păstrarea sănătății mediului înconjurător reprezintă o obligație mult mai importantă pentru sănătate decât purtarea măștii. Ieri seară, întorcându-mă de la biserică, am avut în fața mea pe bulevardul Carol I un autoturism volvo care scuipa mult fum pe țeava de eșapament, iar șoferul schimba benzile de mers fără să semnalizeze și într-o manieră sfidătoare. Cu toții avem drepturi egale să ne bucurăm de un mediu sănătos, dar, la fel, este obligația tuturor de a-l păstra sănătos. Aceasta o consider una dintre cele

mai mari probleme cu care ne confruntăm de mult timp; o problemă ale cărei consecințe sunt mai grave decât pandemia de covid sau creșterea prețurilor.

14 iulie: **DECALOGUL VALORILOR FUNDAMENTALE: LIBERTATEA**

Demult ne-am scuturat de pe grumaz jugul turcesc și cel austro-ungar. După ce am scăpat de aceste juguri de lemn, în numele democrației și libertății ni s-a pus pe umeri jugul de fier rusesc, sau, să-i zicem, comunist. De trei decenii încoace, însă, în sfârșit, trăim în libertate. Dar, ce este libertatea? Sigur, are o formă exterioară, fizică, palpabilă, dar rădăcinile ei sunt în adâncul ființei noastre, în profunzimea eului nostru interior. Putem asemăna libertatea cu o construcție care are la temelie adevărul; adevărul despre noi înșine și această lume. Cunoașterea și trăirea în adevăr ne face liberi: "Dacă rămâneţi în cuvântul meu, sunteţi cu adevărat discipolii mei şi veţi cunoaşte adevărul, iar adevărul vă va elibera" (In 8, 32). Fără o fundamentare a vieții noastre în Dumnezeu, fără a înțelege că el este tatăl nostru, iar noi fiii și fiicele sale, libertatea rămâne o iluzie și doar un vis.

Este adevărat că libertatea înseamnă lipsa de constrângeri și dominări exterioare, dar nu este doar atât. Libertatea înseamnă a avea o gândire liberă de dresaje educaționale și de manipulările mass-mediei condusă din spate de noii dominatori ai omului; înseamnă o gândire liberă de ideologii ale mercantilismului sau relativismului doctrinar și etic. Liber este omul care are capacitatea de a decide el în propria viață, nu alții. Această formă a libertății se obține printr-o educație îndelungată în care părinții, școala, biserica și societatea în general îl susțin pe om să gândească cu propria minte, să devină din ce în ce mai stăpân pe propriul trup, pe propriile gânduri și sentimente, să-și împlinească planul de viață bazat pe propriile dorințe și convingeri.

Libertatea înseamnă posibilitatea de exprimare a gândirii fără teama de a fi penalizat atunci când ideile tale nu convin altora, majorității sau ideologiei clasei care conduce societatea. În acest sens, astăzi putem spune că, în comparație cu perioada comunistă, suntem liberi. Problema mare este că în prezent, libertatea noastră de gândire și acțiune este lipsită de putere. Din fericire, Creatorul ne-a înzestrat cu multe daruri: ne naștem ca ființe cu gândire și voință liberă, iar aceste mari daruri stau la baza edificiului nostru interior și alături de creativitate, inventivitate ne ajută să ne dezvoltăm ca oameni liberi.

Libertatea înseamnă non-dependența de alții. Chiar și familia, care este celula de bază a societății, are rolul de a-i ajuta pe cei care o compun să trăiască în libertate. Chiar și legământul matrimonial prin care soții își jură dăruire totală unul altuia, nu le îngrădește libertatea lor, ci îi ajută să-și trăiască mai bine iubirea lor. Iar în relație cu copiii, părinții nu sunt stăpânii, ci slujitorii lor, educându-i pentru a crește liberi. La rândul lor, copii, învățând să zboare departe de cuib, își vor forma cuibul lor, unde vor repeta experiența familiei, ducând viața mai departe.

Vorbind despre libertate, să nu uităm că ea reprezintă o mare responsabilitate. A fi liber nu înseamnă a spune și a face tot ce-ți trece prin cap; nu înseamnă a-ți urmări doar propriile interese, ci a-ți coordona în așa fel activitățile încât ele să favorizeze un bine cât mai mare și al celorlalți oameni. Propria dezvoltare se realizează într-o viață socială, în care binele meu crește împreună cu binele altora. Ceea ce am nu mă închide în mine însumi, ci reprezintă un mijloc de comunicare cu alții, de solidaritate cu ceilalți. O societate cu adevărat liberă este aceea în care membrii ei, prin ceea ce au, comunică și își împărtășesc bunurile, ideile, planurile, bucuriile și durerile lor. Libertatea înseamnă și o luptă continuă contra egoismului înnăscut în ființa noastră.

15 iulie: **LA CEAS ANIVERSAR**

Ajuns din nou la ceas aniversar, cum aș putea să-ți mulțumesc, Dumnezeul meu, pentru iubirea cu care m-ai copleșit în fiecare zi a vieții mele? Astăzi, aș vrea să te îmbrățișez, dar ești prea mare pentru mine. Cerurile și pământul nu te pot cuprinde, cu atât mai puțin eu, un sărman muritor. Te îmbrățișez în cei în care te-ai întrupat, în omul de lângă mine, începând de la cei mai umili și neînsemnați, cei care au fost primii să te adore în ieslea Betleemului.

Învață-mă, Doamne, modestia, căci sunt asemeni unei flori, care astăzi strălucește, iar mâine se ofilește și moare. Chiar dacă mi-ai da o credință cu care să mut munții din loc, puterea mea este nimic pe lângă puterea cu care ai creat întregul univers. Învață-mă să nu mă las pătruns de îngâmfare, căci tot ceea ce sunt, tot ceea ce am, totul este darul tău și al multor oameni buni, dar de care niciodată nu am fost și nu voi fi îndeajuns de vrednic.

Acum, la ceas aniversar, mai am o rugăminte: Nu lăsa să privesc mereu spre cer, căci uitându-mă la sfinții și îngerii tăi, îmi voi da seama mai bine cât de păcătos sunt și voi suferi mai mult decât sufăr acum. Pentru a fi mai mulțumit decât sunt, învață-mă să privesc în jos, spre atâția oameni mult mai suferinzi decât mine; așa îmi voi da seama cât de norocos sunt și îți voi fi mai recunoscător și mai aproape de suferințele semenilor mei.

Învață-mă să-ți fiu recunoscător pentru că tot ce am și sunt, totul nu-i decât un dar, un har al tău, iar dacă permiți ca eu să mai țin umbră acestui pământ, aceasta nu se datorează meritelor mele, ci iubirii tale. Învață-mă să fiu recunoscător oamenilor, căci multe am primit de la ei și nu totdeauna am știut să le mulțumesc. Învață-mă să fiu recunoscător acestui pământ care mă hrănește și mă susține. Învață-mă să nu rănesc pe nimeni, nici oameni, nici animale, nici plante, nimic din ceea ce există, căci totul este darul tău.

Tu exiști fără mine, iar lumea aceasta a fost înainte de nașterea mea și va fi și după ce eu nu voi mai fi. Te rog, Dumnezeul meu,

câte zile îmi mai dai, învață-mă și ajută-mă să iubesc, și, deși nu o merit, fă să fiu iubit, adică fericit.

PS: La ce mă gândeam adineaori: Dacă Dumnezeu mi-a dat 64 de ani, eu îl rog să-mi mai dea încă 30. Însă când voi ajunge la 94 de primăveri, Domnul va zice: Dacă tot a ajuns la această vârstă, de ce să nu treacă și de sută?!

Să iubim viața, să o iubim cu multă iubire!

16 iulie: **DECALOGUL VALORILOR FUNDAMENTALE: O VIAȚA „ÎMPLINITĂ"**

Cui nu-i place ca alții să vadă cât de pricepuți suntem, cât de bine ne descurcăm în toate, și să aprecieze acest lucru?! În adâncul ființei noastre stă această dorință de afirmare a propriei personalități. Astăzi, ajutați de tehnică și trucurile pe care ni le pune la dispoziție încercăm, de exemplu, prin procedeul copy-paste să apărem mai deștepți decât suntem. Aceasta reprezintă o modalitate falsă și păguboasă de manifestare a „calităților" noastre.

După constrângerile din perioada dictaturii comuniste, actualele generații vor să-și afirme personalitatea și printr-o libertate greșit înțeleasă și nu înțeleg că a te dezvolta liber înseamnă și respectul pentru persoane și instituții, ca și respectarea unor principii fundamentale ale bunei conviețuiri umane.

O viață împlinită înseamnă a fi sănătos, a avea o familie în care lucrurile merg bine, a avea un serviciu bun și remunerat cu o sumă mai mult decât decentă și a avea o viață socială variată și bogată în care hobby-urile și talentele tale să-și găsească un loc, o aplicare cât mai bună.

Recunoașterea publică a calităților și importanței noastre face parte dintr-o viață împlinită și ar fi foarte bine ca părinții, educatorii, învățătorii și profesorii, ca și decidenții din sfera publică să sprijine și să scoată mai mult în evidență calitățile indivizilor, de la cei mici până la persoanele ajunse la apusul vieții.

Este frumos că aici, pe Facebook, se dau tot felul de like-uri la poze, dar ar fi mult mai util pentru toți dacă ar fi scoase în evidență, discutate și răspândite ideile importante, inițiativele lăudabile, ca și frumusețea interioară a persoanelor.

Cum te simți astăzi, împlinit(ă)?

17 iulie: **DECALOGUL VALORILOR FUNDAMENTALE: BUNĂVOINȚA**

De ce trebuie să fim binevoitori unii față de alții și de unde provine această valoare fundamentală a omenirii, numită bunăvoința? Din faptul că însuși Dumnezeu este binevoitor cu noi, iar bunăvoința noastră este o formă a iubirii divine care ne învăluie pe toți. Ca și celelalte valori fundamentale ale vieții pe pământ, și aceasta izvorăște din Cel care ne-a creat și ne iubește.

În educație și nu doar ca o simplă regulă a politeței, bunăvoința față de ceilalți înseamnă a construi relații amiabile, inclusiv cu persoane care gândesc și se comportă diferit de noi. De exemplu, principiul amiabilității este unul bazilar în construcția Uniunii Europene. Între creștini și necreștini sau atei, între instituțiile religioase și cele laice, relațiile se construiesc pe principii amiabile. Și chiar și atunci când altul greșește, sau îți greșește intenționat, este bine ca atitudinea noastră să fie amiabilă. Mult mai ușor poate fi ajutat cineva să se corecteze dacă avem o atitudine amiabilă, binevoitoare, decât dacă ne comportăm cu duritate sau răutate.

Bunăvoința înseamnă și corectitudine în relațiile cu ceilalți, fără a le înșela încrederea, fără a încerca să profităm de ei, sau să nu ne respectăm cuvântul dat.

Bunăvoința este și iertare a celui ce-ți greșește; mai mult, să-i dorești binele și să faci ceva concret pentru ca să-i meargă bine. Dintotdeauna, creștinii i-au iertat pe persecutorii lor și s-au rugat pentru binele lor; i-au ajutat și îi ajută în diferite feluri. Dacă unui dușman al nostru i se întâmplă ceva rău, nu-l ignorăm, nu-l lăsăm în necazul lui, ci îi venim în ajutor.

Bunăvoința reprezintă o mare valoare în țesutul social, îmbunătățind raporturile dintre oameni bazate adesea pe interese egoiste, pe concurență neloială, sau chiar pe ilegalități flagrante. Această valoare trebuie să rămână la temelia vieții, pentru că ea ne garantează faptul că vom fi ajutați în momentele grele, care pot interveni în viața fiecăruia dintre noi.

18 iulie: **DECALOGUL VALORILOR FUNDAMENTALE: TRADIȚIA**

Sfântul Paul, scriindu-le creștinilor din Corint, le spune următoarele cuvinte: „V-am transmis, în primul rând, ceea ce am primit şi eu" (1 Cor 15, 3). Învățătura predicată de el nu era a lui, nu a inventat-o, ci a primit-o de la apostoli și chiar printr-o revelare directă din partea lui Isus Cristos, cel care l-a doborât de pe cal și l-a întrebat de ce îl persecută. Creștinismul nostru, ca bază și plămadă a culturii și civilizației pe care le avem, sunt venite de la Isus Cristos și transmise prin multe generații de creștini. Aceasta este tradiția pe care avem onoarea și misiunea de a o transmite celor care vin după noi, așa cum în secolul al XVIII-lea Ienăchiță Văcărescu le-a scris urmașilor săi: „Urmaşilor mei Văcăreşti/Las vouă moştenire/Creşterea limbei româneşti/Şi-a patriei cinstire".

Este foarte dureros, chiar traumatic, ce s-a întâmplat în perioada comunistă: Cum au fost smulse cu brutalitate din sufletele oamenilor credința și multe valori multiseculare care i-au definit ca și creștini. Cum să cataloghez astăzi capitalismul care-l face pe om sclav al materiei și-l dezrădăcinează din pământul în care au crescut bunii și străbunii săi, dându-l pradă vânturilor care-l împrăștie în toate părțile ca pe o floare de păpădie? Zilele trecute, un elev îmi spunea că nu este de acord ca fetele de astăzi să poarte ie: „De ce să poarte, sunt țărănci?" Probabil, nu știa acel elev că și reginele României s-au mândrit cu ia românească. Sunt atâtea comori care au dat identitate, valoare și frumusețe românilor, precum portul, obiceiurile strămoșești, limba română și religia

creștină, valori care au stat la temelia acestui neam și a țării din care facem parte.

Cred că ar fi foarte bine pentru toți să măturăm din casa și sufletele noastre urâțenia și otrava care au mai rămas din perioada comunistă și să încercăm refacerea, renașterea neamului nostru pe ceea ce a avut el bun și sfânt timp de două milenii, iar din perioada contemporană să înglobăm valorile adevărate, după un lung discernământ. Eu așa aș vedea un plan de țară, frumos și sănătos, care ar construi o Românie puternică și demnă de munca și jertfele înaintașilor ei.

Din filmele despre mafie, am apreciat un aspect: onoarea familiei. Consider că familia, așa cum a lăsat-o Dumnezeu, reprezintă temelia și piatra de căpătâi a edificiului oricărei societăți normale. Și nu degeaba, pentru orice om, fundamentali rămân cei șapte ani de acasă. Familia „tradițională" nu reprezintă o tradiție pe care unii o consideră depășită, ci este ceea ce a ieșit din mâinile Creatorului și ne-a fost transmis ca valoare sacră, ca bază a oricărei tradiții sănătoase și de durată.

Tradiția reprezintă rădăcinile copacului vieții noastre.

19 iulie: **DECALOGUL VALORILOR FUNDAMENTALE: SIGURANȚA**

În comunism era siguranță, fiindcă statul, prin Securitate, își asigura, de fapt, propria siguranță de a domina cetățenii. Aceea nu era o adevărată siguranță, ci o dictatură. Astăzi, trăim într-o adevărată siguranță a persoanei noastre? Trăim timpuri nesigure, în care ne amenință nesiguranța unui loc de muncă și parcă mergem pe nisip către o destinație despre care nu știm prea multe.

Pentru noi, creștinii, siguranța ne-o dă iubirea lui Dumnezeu; de iubirea lui putem fi siguri, absolut siguri. Și din această iubire izvorăște și iubirea noastră, a unuia față de celălalt. Cu toate limitele și păcatele noastre, putem avea această siguranță, a iubirii între noi, ceea ce favorizează armonia și stabilitatea în societate.

Ne-am dori o stabilitate economică și monetară; să nu ne mai trezim cu creșteri de prețuri care ne fac viața din ce în ce mai grea. Ne dorim o asigurare a sănătății, dar pentru aceasta ar trebui să ne intre în cap odată pentru totdeauna faptul că sănătatea noastră depinde în primul rând de ceea ce facem fiecare dintre noi pentru a păstra pământul necontaminat, așa cum ni l-a dat Dumnezeu.

Ne dorim o societate stabilă, dar aceasta depinde de stabilitatea relațiilor pe care le avem unii cu alții. Nu este doar infantil, ci chiar nociv să cultivăm atât în spațiul virtual, cât și în viața reală relații lipsite de profunzime, prietenii superficiale, foarte multe la număr, dar niciuna adevărată.

Fenomenul generalizat al migrării oamenilor în căutarea unui loc de muncă, pentru a asigura binele familiei, se transformă într-o lovitură de bumerang, atacând siguranța interioară a acesteia. Se constată cum siguranța banilor într-o casă nu asigură și siguranța relațiilor dintre soți, și nici siguranța relațiilor dintre aceștia și copii lor. Banii pot întreține fericirea, dar izvorul ei este în inima și gândurile omului.

Avem nevoie de o siguranță a frontierelor; ne temem că războiul va ieși dintre granițele Ucrainei și ne va lovi și pe noi. În forme mai puțin violente, ne lovește deja, așa cum ne lovește de doi ani criza pandemică. De atacul unor viruși, ne putem apăra, cum am spus, ducând o viață mai sănătoasă, păstrând sau recuperând sănătatea planetei Pământ. Și să nu uităm că frica ne minează sănătatea din interior.

Siguranța mai depinde și de un factor interior, emoțional, și anume de apartenența noastră la un anumit grup. Așa cum câinii sau lupii se simt puternici atunci când sunt în haită, la fel este și cu noi, oamenii. Solitari puternici sunt geniile sau marile personalități. Oamenii obișnuiți simt o nevoie inerentă de a aparține unui grup, religios, familial, economic, cultural sau de altă natură.

20 iulie: **DECALOGUL VALORILOR FUNDAMENTALE: STIMULAREA**

Conduși de dorința să avem mai mult, am reușit să modificăm genetic soiuri de plante și rase de animale, forțând creșterea lor; de exemplu, curca tradițională de 4, 5 kg a ajuns să cântărească acum până la 20 kg. Dacă mai este sănătoasă carnea ei și dacă nu cumva am traumatizat-o forțându-i creșterea, asta ne interesează mai puțin.

Stimulul nostru financiar este atât de puternic încât în trei decenii a modificat fața acestei țări. Să punem în paralel fotografii ale satelor dinainte de anul 1989 cu altele recente, și vom observa marea diferență. Banul a ajuns să domine conștiința etică a multor creștini, iar uneori și valoarea religiei este considerată în funcție de câți bani produce. Oare nu aceasta este cauza scăderii drastice a numărului celor care se îndreaptă spre preoție sau viața călugărească?

Deși trăim într-o lume numită democratică în care este proclamată libertatea de gândire și acțiune a fiecărei persoane umane, stimulul tehnicii și lumii virtuale, pe mulți i-a șablonat în gândire și i-a transformat într-o masă de manevră și consum al celor care stau la butoane.

Ca oameni, avem stimulii din propriul corp, care activează gândirea, ne spun când ne este foame, sete, frig sau prea cald; avem stimuli nervoși, sau ai diferitelor plăceri.

Diferiții stimuli prezentați mai sus ne conduc viața, ne dinamizează resursele energetice interioare, ne fac să muncim din zori și până în noapte, să mâncăm până devenim obezi, sau, pentru alții (prea puțini, din păcate) să devină atleți sau să performeze în diferite domenii. Unii sunt mânați de spiritul aventurii; cu mult curaj și o doză de risc se avântă în spații geografice necunoscute, sau pătrund în domenii ale științelor, inventând tot felul de lucruri.

Mulți dintre noi suntem încurajați în diferite feluri să ne cunoaștem mai bine potențialul valoric și să-l punem la lucru, să performăm într-un domeniu mai apropiat înclinațiilor și aspirațiilor

noastre. Este mare lucru în viață să ai o persoană care să te stimuleze, să-ți deschidă ochii, să-ți inspire curaj și optimism.

Dar stimulatori ai spiritului, ai idealurilor înalte și marilor valori ale credinței, avem? Harul lui Dumnezeu stimulează sufletul nostru, îl înalță spre sferele sfințeniei, ale iubirii oricărui om cu dragostea cu care ne iubește Isus Cristos? Ne stimulează lectura cărților sfinte, le avem în biblioteca noastră, le deschidem în fiecare zi, le mângâiem filele cu aceeași dragoste cu care o mamă mângâie obrazul odorului ei?

21 iulie: **DECALOGUL VALORILOR FUNDAMENTALE: PLĂCEREA**

De mic am fost educat ca întâi să-mi îndeplinesc toate datoriile și apoi să-mi satisfac plăcerile și dorințele mele: să mă duc la joacă sau să mă odihnesc. Viața însemna întâi de toate să muncești, să asculți de părinți și educatori, să te încadrezi în modul de viață al comunității, să pui în practică învățătura creștină și ceea ce îți spunea preotul în biserică. Iar plăcerile pe care le aveai, veneau după îndeplinirea tuturor celor menționate, ca un fel de recompensă a îndeplinirii datoriilor care nu erau puse la îndoială, nu erau discutate dacă să fie îndeplinite sau nu. Fără să aibă habar de Kant, părinții m-au educat în cel mai pur stil kantian al imperativului moral. La fel mi s-a întâmplat în armată, unde funcționa o lozincă atotcuprinzătoare: Ordinul se execută, nu se discută, și abia apoi vine plăcerea pauzei de o țigară.

Acestui mod de a înțelege și trăi viața i se opune un altul, aproape omniprezent în societatea contemporană, cel puțin la nivel de intenție: Finalitatea oricărei acțiuni umane nu poate fi alta decât satisfacerea unei plăceri. În educație, de mic, omul este îndemnat să își urmeze inima, să-și dezvolte înclinațiile pe care le are, să facă ceea ce îi place mai mult.

Contextul actual ne mai permite satisfacerea unei alte mari plăceri, cea a banului. Mirajul banilor face să strălucească de

plăcere ochiul celui care îi admiră în portmoneu sau în cont. Acest ochi al diavolului ia mintea multora și-i face să creadă că în posedarea banilor constă bucuria supremă a vieții: cu banii poți face orice.

Care este scopul a tot ceea ce facem? Să fim mulțumiți, fericiți. Acesta-i scopul faptelor noastre, aceasta ne-o dorim, fie că ne dăm seama, sau nu. Suntem mânați de dorința fericirii, a trăirii vieții fără suferințe, de niciun fel. Astăzi, și la cea mai mică durere, oamenii iau un medicament. Dorința de a ne trăi viața fără niciun fel de suferință ne marchează pe toți. Pentru ce farmaciile s-au înmulțit ca ciupercile după ploaie? Fiindcă refuzăm durerea din start și ne dorim o viață în care plăcerea (adică absența oricărei dureri sau disconfort) să fie prezentă în orice moment. Deși, cum spuneam anterior, în dorința de a acumula cât mai mulți bani sau bunuri, omul ajunge să se surmeneze în muncă, tocmai pentru că a căzut pradă dorinței de a avea bani, considerându-i cheia de rezolvare a oricăror probleme și mijlocul de realizare a unei vieți ideale.

Hedonismul, adică trăirea vieții în plăcere (un fel de bulimie fără un scop anume), marchează lumea actuală printr-un liberalism economic în care fiecare vrea să câștige cât mai mult; printr-o respingere (denigrare) a politicii și normativelor ei, acuzând-o de corupție și lipsă de principii; printr-un individualism fără limite, în care mulți trec pe lângă semenii lor ca pe lângă un zid, sau îi consideră concurenți ce trebuie îndepărtați; printr-un consumerism fără limite, prin televiziuni comerciale, printr-o ușurătate a vieții și o preamărire a superficialului fastuos.

Individul, considerându-se măsura lucrurilor, neagă orice punct stabil, de referință (principii supreme religioase sau normative juridice), minând prin aceasta însăși bazele modernității, făcând-o fragilă, aproape fluidă. De aici provine relativizarea religiei și renunțarea la ea din partea unor categorii de populație tot mai numeroase.

Dacă în viață este bine să ne urmăm înclinațiile și să simțim plăcere în ceea ce facem, iată cum această valoare fundamentală (plăcerea), greșit înțeleasă, pune în criză nu doar individul, ci construcția umană în ansamblul ei.

22 iulie: **DECALOGUL VALORILOR FUNDAMENTALE: CONFORMAREA**

Fii și tu în rând cu lumea! De câte ori și în câte ocazii nu ni se spune asta! Regulile scrise și nescrise ale vieții sociale ne dictează gândirea și comportamentul. Pentru a fi valid, notarul scrie pe un document: „conform cu originalul", apoi îl ștampilează și semnează. Pentru a fi considerat valid (moral sau juridic), comportamentul omului trebuie să fie o copie la indigo a unui anume original; stabilit de cine? De normele societății, de legiuitor, de tradiție, sau de toate la un loc?

Piramida lui Maslow ne spune că orice om se conformează unor legi intrinsece ființei sale, fără de care nu poate trăi. Mergând pe o treaptă superioară, viața noastră trebuie să reprezinte chipul și asemănarea cu Cel care ne-a creat; ca și creștini, ne conformăm cu Cel care ne-a răscumpărat, Isus Cristos. El este izvorul și modelul cel mai autentic al modului nostru de a fi, fiindcă El s-a întrupat în natura noastră umană și a devenit modelul ei absolut, tiparul după care se realizează în original orice viață umană autentică. Unitatea neamului omenesc este dată nu doar de natura umană comună tuturor, ci și de sufletul nostru nemuritor, care este și templu al Duhului Sfânt. Avem un nivel superior naturii pur umane care ne plasează pe toți într-o zonă divină și aici ne interesează mai mult conformarea noastră, nu după un model uman, ci dumnezeiesc.

Legile, mentalitățile și convenientele sociale ne impun anumite șabloane de gândire și comportament. Validitatea acestora, noi o filtrăm însă prin ceea ce ne învață Dumnezeu și Biserica. Punctele noastre ferme de referință nu le reprezintă în ultimă instanță legile și tiparele omenești, căci în viață pot interveni situații (nu numai de

persecuții sângeroase) când trebuie să spunem ca și apostolii: „Trebuie să ascultăm mai degrabă de Dumnezeu decât de oameni” (Fap 5, 29).

Libertatea de gândire și comportament rămâne unul dintre drepturile fundamentale ale omului, și totuși, a încerca să fii om fără Creatorul tău înseamnă cumva a-ți pune singur capul sub ghilotină.

23 iulie: **VIAȚA**

Dacă după ce au păcătuit, Dumnezeu le-a prezis primilor oameni destinul lor: „în sudoarea frunţii tale vei mânca pâine” (Gen 3, 19), de ce Eva a mai născut alți copii, condamnându-i și pe ei să-și câștige pâinea de toate zilele cu multă transpirație, lucrând un pământ pe care vor crește mulți spini și mărăcini? De ce nu și-a zis: Ajunge cât sufăr eu; nu vreau să mai sufere și alții după mine? De ce viața nu s-a terminat cu primii oameni și continuă peste milenii, prezentându-se cu această măreață capacitate de autoreproducere? De ce organismul omului este setat să autofuncționeze, dovedind o perfecțiune interioară, o armonie și colaborare a organelor care îl compun mult mai sofisticate decât ale celui mai complex robot?

În plus, avem spirit care ne ridică viața pe un nivel superior, spirit ce excelează în nenumărate creații ale geniilor, dar se manifestă în gândirea și sentimentele oricărui om. În fiecare dintre noi sunt valori ale spiritului care ne înalță deasupra oricărei creaturi; ne îmbracă în noblețe, ne învăluie într-o lumină care nu este a soarelui, ci a unui alt Soare ce strălucește în noi.

Viața noastră, a întregului corp și spirit, este ridicată mai ales prin iubire la un nivel și mai înalt, acela al întâlnirii și comuniunii cu Dumnezeu, prin Fiul său întrupat în noi, Isus Cristos. Prin el, noi participăm la viața Creatorului; suntem scântei din Lumina fără apus; purtăm în noi Viața veșnică.

Toate aceste dimensiuni ale vieții, corporale, spirituale și divine fac din noi ființe între cer și pământ, a căror destinație finală este paradisul din care au căzut primii oameni și pe care ni l-a redeschis Isus Cristos. Prin inspirația Duhului Sfânt, călăuziți de Biserică, suntem călători prin lume, având o locuință finală care nu este în această lume.

Aceasta este viața umană, cufundată într-un mister mântuitor, venind de sus și întorcându-se la Dumnezeu, pământul reprezentând doar o etapă și pregustare a fericirii și nefericirii, a vieții și morții; nouă ne aparține alegerea căii pe care vrem să mergem, în libertatea pe care Dumnezeu ne-a dat-o și nu ne-o ia niciodată. Viața ne este dată pentru a fi trăită în plinătatea, frumusețea și măreția ei în cel care este Viața.

Orice cutezanță în favoarea vieții reprezintă o luptă a mărginirii noastre care vrea să iasă din coaja ce o încorsetează și să pășească în nemărginire.

Nu-i așa că viața este frumoasă?!

24 iulie: **VIAȚA ÎNSEAMNĂ LIBERTATE**

Tu, Dumnezeule, ții în mâinile tale viața mea. În palma mâinii tale stă întregul univers; însă puterea ta este atât de mare încât ți se pare mai ușor decât un fulg de nea, sau decât pana unei gâște. Cum să-ți înțeleg atotputernicia, când îți privesc aceleași mâini pironite pe lemnul unei cruci? De ce? Doar fiindcă mă iubești, vrei ca în sângele tău să-mi speli păcatele? Deși ești atotputernic și din nimic ai creat totul, deși mă iubești cu o iubire mai mare decât moartea, atât de dragă îți este libertatea, încât chiar dacă eu aș răsturna întregul tău plan de iubire pe care îl ai cu mine, nu-ți iei înapoi libertatea pe care mi-ai dat-o. De ce te comporți altfel? Fiindcă vrei ca eu liber să te aleg pe tine, Viața, sau la fel de liber, pot să aleg moartea cea veșnică.

Moartea este prezentă în orice viață organică; moartea trupului meu reprezintă destinul oricărui corp care din țărână a fost făcut și

în țărână se va întoarce. Însă duhul tău pe care l-ai suflat în ființa mea, dându-mi sufletul, adică o părticică din tine, acesta nu va muri niciodată. De fapt, și trupul l-ai creat tot pentru viață, căci atunci când trâmbițele îngerilor vor suna învierea de apoi, atunci și trupul meu se va uni cu sufletul pentru a fi împreună pentru toată veșnicia.

Viața mea nu se confundă cu o alta; nu sunt două vieți la fel. Fiecare avem propriul drum; în fiecare misterul vieții este unic. De aceea, oamenii nu pot forma o turmă, în care nicio oaie nu știe că este diferită de cea de lângă ea. În libertatea de care ne bucurăm, fiecare ne construim propria viață; fiecare este un unicat în felul său, căci prin libertatea primită, fiecare răspunde diferit de un altul la chemarea lui Dumnezeu, sau la sirenele lumii.

Ne trebuie curaj și simț de responsabilitate pentru a ne asuma propria vocație. Creatorul a pus în orice om talanți pentru a-i face să rodească, să se înmulțească spre binele nostru personal și al altora. Nu-i bine să-i îngropăm în pământ, ci să ne asumăm riscul trăirii propriei vieți, trăind din plin propria vocație, mergând pe propriul drum curajoși în încrezători în Cel de Sus, dând mâna pentru a-l sprijini pe cel mai slab de lângă noi, sau întinzând mâna pentru a-i cere ajutorul.

25 iulie: **VIAȚA ANCORATĂ ÎN DUMNEZEU**

Libertatea cu care m-ai înzestrat, Doamne, nu este blestemul prin care îmi dai posibilitatea să mă osândesc singur, ci darul cu care încerc să-mi găsesc drumul în viață. Mă uit în stânga și în dreapta, să văd ce fac cei de lângă mine, și pe ce căi pășesc; învăț de la unul și de la altul ce să fac, sau ce să nu fac. Istoria altora devine pentru mine învățătoarea vieții și îți mulțumesc, Tată, că toate le rânduiești cum știi tu mai bine. Tot ce mi se întâmplă are un scop, un tâlc pe care nu totdeauna îl pricep, dar măcar mă străduiesc să înțeleg cum scrii tu drept pe rândurile noastre strâmbe.

Viața noastră, a creștinilor, are un unic și mare Învățător al cărui glas ar fi bine să-l distingem mai bine din mulțimea glăsuitorilor care ajung în urechile și mai ales în mințile și inimile noastre. În avalanșa de voci care ne înconjoară, urechea noastră interioară ar trebui să distingă glasul lui Dumnezeu așa cum un copil știe imediat care este vocea părinților, mai ales a mamei, căci acea voce a auzit-o și i-a fost dragă încă dinainte să vină în această lume. Noi suntem născuți la o viață nouă prin moartea și învierea Mântuitorului nostru și vocea lui o recunoaștem imediat, așa cum oile recunosc glasul păstorului lor, și nu al celor năimiți (Cf In 10, 27).

Este complicată viața de astăzi; s-au dus timpurile acelea în care viața oamenilor era marcată de succesiunea anotimpurilor. Și nu numai viața oamenilor, dar și a plantelor și animalelor avea ritmul ei, ceea ce astăzi, prin tot felul de tehnici și proceduri, omul a modificat, a schimbat. Mai rău mi se pare faptul că omul vrea să se schimbe și pe el: bărbatul să fie femeie, și femeia bărbat. Așa ajungem să nu mai pricepem nimic și să ne întrebăm dacă ceva mai este clar și sigur în viața aceasta, sau fiecare își croiește propria viață, ba chiar pe el însuși așa cum îl taie capul.

Cred că religia creștină are rolul de a păstra principalele jaloane ale existenței umane și de a le reaminti mereu oamenilor că ceea ce Dumnezeu a creat într-un anume fel, omul nu trebuie să modifice, să schimbe. Firul roșu al vieții îl găsim sau regăsim în legile sădite de Creator în conștiința noastră și în toată creația lui. Viața nu se croiește după propriile capricii, nici după modele timpurilor, mereu schimbătoare. Vocația specifică, personală a fiecăruia dintre noi își are izvorul și modelul în revelația divină și în acele tipare pe care Dumnezeu le-a sădit în tot ceea ce există. Originalitatea noastră își păstrează valabilitatea atâta timp cât rămâne ancorată în Cel care este la originea a toate.

Vă doresc o zi plină de înțelepciune și...răcoare!

26 iulie: **VIAȚA= FERICIRILE LUI ISUS CRISTOS**

Discutam cu cineva pregătit în domeniul artelor; se plângea de faptul că de când cu libertatea de acces la mijloacele mediatice, a sporit mult numărul celor care își dau cu părerea sau devin chiar apodictici în probleme despre care habar nu au. Și dacă înainte cultura reprezenta apanajul elitelor, acum, datorită acestei invazii a neștiutorilor în spațiile culturii, aceasta (cultura) este trasă în jos, ceea ce cauzează o decadență nu doar a culturii, ci și a vieții în general. În această stare de decădere culturală este antrenată și biserica și îți vine să te întrebi dacă Dumnezeu este mulțumit cu mulțimea greșelilor pe care le fac unii mireni atunci când citesc o lectură la Sfânta Liturghie; ca să nu mai vorbim despre calitatea îndoielnică a unor cântece care se cântă în biserică.

În contextul acestei stări de decadență culturală, cuvântul lui Dumnezeu mai are putere, impresionează, convinge? Pentru contemporanii săi, predica lui Isus de pe munte a însemnat un fel de revoluție, iar impactul ulterior al predicării creștine asupra lumii din imperiul roman, sau din afara granițelor lui a fost covârșitor.

Astăzi, ce ne spun aceste cuvinte ale Mântuitorului:

„Fericiţi cei săraci în duh, pentru că a lor este împărăţia cerurilor!

Fericiţi cei care plâng, pentru că ei vor fi mângâiaţi!

Fericiţi cei blânzi, pentru că ei vor moşteni pământul!

Fericiţi cei cărora le este foame şi sete de dreptate, pentru că ei se vor sătura!

Fericiţi cei milostivi, pentru că ei vor [afla] milostivire!

Fericiţi cei curaţi cu inima, pentru că ei îl vor vedea pe Dumnezeu!

Fericiţi făcătorii de pace, pentru că ei vor fi numiţi fiii lui Dumnezeu!

Fericiţi cei persecutaţi din cauza dreptăţii, pentru că a lor este împărăţia cerurilor!

Fericiţi sunteţi când vă vor insulta, vă vor persecuta şi, [minţind], vor spune împotriva voastră tot răul din cauza mea.

Bucuraţi-vă şi veseliţi-vă, căci răsplata voastră mare este în ceruri!” (Mt 5, 3-12)? Facem parte din grupul acestor fericiți?

Dar aceste cuvinte ale lui Cristos, ce ne spun: „Aţi auzit că s-a spus: «Ochi pentru ochi şi dinte pentru dinte!». Eu însă vă spun: ...dacă cineva te loveşte peste obrazul drept, întoarce-i-l şi pe celălalt!” (Mt 5, 38-39)?

La baza unui țări stă o lege fundamentală numită Constituția. La temelia vieții noastre de creștini stau aceste învățături care, cumva, contrazic ceea ce omul crede că este puterea, succesul, fericirea și dreptatea? Este cu adevărat Isus Cristos Învățătorul nostru prin excelență?

Știu că majoritatea tinerilor care erau pe pagina mea m-au părăsit pentru că nu mai au răbdare să citească nici măcar un alineat mai lung; acum își împart poze și filmulețe pe Instagram și Tik Tok. Pentru noi, cei rămași aici (”învechiții”), fericirile lui Cristos reprezintă și fericirea noastră pentru această frumoasă zi de 26 iulie?

27 iulie: **VIAȚA CA O VRAJĂ A LIBERTĂȚII**

Când mai merg cu bicicleta, am așa o poftă nebună să pedalez cât pot de tare, iar dacă prind vreo vale, o las liberă, fără să frânez. Vreau să simt cum despic aerul, să-l aud vâjâind în urechi, vreau să mă simt liber de orice piedică. Deseori mă văd pilotând un avion cu care zbor printre nori, sau mă visez făcând ocolul pământului; ba chiar ieșind din orbita lui, în drum spre stele.

În setea de libertate care mă domină, nu vreau în fața mea niciun obstacol, să nu știu de nicio limită, distanțele să fie anulate; mă visez cu aripi, să nu fie nimic între cer și pământ, între mine și Dumnezeu. De mic m-au atras îngerii pictați în biserica veche a satului; le priveam chipul senin, dar mai ales aripile și îmi imaginam prin ce locuri minunate zboară cu ele. Aceasta este pentru mine viața care mă vrăjește și mă face să cred că ceea ce sunt acum, un om cu părul demult albit, nu-i decât o sincopă într-o

melodie care abia a început, dar al cărei final nu-l știu; mai bine zis, aș vrea să nu vină niciodată.

În vremurile mele bune, atunci când cânt cât mă țin puterile, sau mă cufund într-o adâncă uimire și tăcere admirând natura sau vreun peisaj deosebit, atunci îi spun clipei: Rămâi! Au fost multe astfel de clipe și am încercat să le rețin, să nu le las să plece, dar niciodată nu mi-a reușit. Pentru mine, fericirea este ca un cal nărăvaș care nu se lasă strunit. Constat că nu sunt stăpânul propriei fericiri, ci ea mă cuprinde când și cum vrea. O simt în mine ca o pasăre măiastră care mă poartă pe aripile ei acolo unde vrea; o văd ca o ființă preafrumoasă care mă încântă și mă farmecă, mă face să uit de mine și să o doresc, dar niciodată nu o pot face captivă în inima mea. Nu pot transforma fericirea într-o proprietate a mea, să o posed, căci ea mă posedă pe mine. Cred că viața adevărată înseamnă libertate, iar aceasta îți dă fericirea, dar doar cu porția și atunci când vrea.

Nu am acceptat niciodată îngrădirile comuniste, iar acum nu mă las sufocat de acest capitalism care vrea să mă sufoce cu mulțimea lucrurilor pe care mi le flutură sub nas. Nu mă las păcălit de lumea lui iluzorie, căreia îi vine ca o mănușă lumea și mai iluzorie a internetului. Libertatea adevărată o văd strâns legată de responsabilitatea creatoare, rodnică, pusă în slujba altora. Chiar dacă îmi place să hălăduiesc prin păduri, și aș face-o și pe toate meridianele globului, știu că nu-i suficient să mă simt liber, ci să pun la lucru talanții pe care Domnul mi i-a dat, să-i fac să rodească în viețile altora. Dacă îmi vine o idee bună, ea rămâne bună dacă nu mucegăiește în mine, ci se însoțește cu alte idei, ale altora, și împreună devin o idee grozavă care luminează multe minți, înflăcărează multe inimi.

Astăzi, reprezintă o mare oportunitate să putem comunica aproape instantaneu cu oameni de pe tot globul; în domeniul comunicării, practic, granițele au dispărut și suntem liberi să discutăm și să ne vedem cu oricine. Este important acest lucru, dar mult mai important este ca libertatea noastră de comunicare să se

transforme în comuniune a persoanelor, în solidaritate umană, într-o fraternitate pe care Tatăl ceresc să o binecuvânteze cu prezența lui în minți și inimile noastre.

28 iulie: **VIAȚA ESTE PLOAIE (RUGĂCIUNE)**

Ce facem toți în aceste zile? Privim în sus și așteptăm să vină ploaia, să ude acest pământ înfierbântat. Ne doare ca o rană vie să privim câmpurile pârjolite și plantele care se ofilesc. Mă uitam la un lan de floarea soarelui și mă prindea așa o jale văzând plantele cum și-au aplecat pălăriile, istovite de secetă. Acum, trec pe lângă acel lan, dar parcă nu mai am curajul să-l privesc; mi-e milă de sărmanele plante.

Apa este viață, iar viața este darul lui Dumnezeu; de aceea ne rugăm pentru ploaie bună și curată. Când nu o avem, ne dăm mai bine seama de importanța ei, a apei, ca element vital al existenței noastre, ca și a tot ce are viață pe pământ. Ploaia! Când pronunț acest cuvânt, ceva se mișcă în mine; o apă invizibilă mi se prelinge prin corp și-mi dă un fior plăcut, mă înviorează.

Aseară, stăteam liniștit și recules într-o bancă, în biserică. Nu știu cât de vie era rugăciunea mea; nu-mi aduc aminte de gândurile mele, dar ceea ce-mi răsună calm și liniștit și acum în mine sunt glasurile celor care se rugau rugăciunea sfântului Rozariu. Voci liniștite și pline de dorință sfântă pronunțau fiecare cuvânt cu ceva din căldura glasului unei mame care vorbește copilului ei. Fiecare cuvânt curgea în mine ca picătura de ploaie, liniștită, răcoroasă, dătătoare de viață, de speranță, de bucurie lină și atât de plăcută. Rugăciunea celor din biserică curgea în mine ca o ploaie bună și curată pe care norii o revarsă cu dărnicie asupra pământului. Aseară, în sufletul meu ploua, iar mie, dintotdeauna mi-a plăcut ploaia, inclusiv cea rece și mocănească de toamnă.

Aseară, din glasurile liniștite, calde și duioase ale mamelor și bunicelor noastre, cobora ploaia peste ființa mea însetată de ploaia cea de sus, din nori, ca și de cea de jos, din inimile oamenilor.

Glasurile lor mă învăluiau, iar eu aș fi dorit, din recunoștință, să le îmbrățișez pe toate, pentru binele pe care mi-l făceau. Fiecare cuvânt al rugăciunii lor era pentru mine un picur de ploaie.

Ploaia din nori și ploaia rugilor noastre...

29 iulie: **VIAȚA ÎNSEAMNĂ DĂRUIRE**

„Tot ce vreţi ca oamenii să facă pentru voi, faceţi şi voi pentru ei" (Mt 7, 12)

Este bine să știm ce ne dorim în viață, iar literatura de dezvoltare personală a inundat rafturile librăriilor ca un râu ieșit din albia lui. La fel de bine însă este și dacă ceea ce ne dorim folosește altora și ajută la creșterea binelui comun. În acest sens, apreciez foarte mult comportamentul unei persoane (o cunosc foarte bine) care muncește foarte mult în grădina și solarul ei, dar din ceea ce recoltează totdeauna împarte cu generozitate și altora. Să ne gândim puțin: La ce ar fi bune lumina și căldura soarelui dacă ar rămâne închise în acest astru și nu ar lumina și încălzi pământul, făcându-l astfel roditor și bun de locuit? La ce ar fi bună iubirea din inima omului, dacă ar rămâne încuiată cu șapte lacăte? Dacă iubirea dintre bărbat și femeie nu ar fi împărtășită, viața ar fi coborât în mormânt odată cu moartea Evei și a lui Adam, iar omenirea nu ar fi existat. Dacă Edison (sau altul ca el) și-ar fi încuiat geniul în capul lui, noi astăzi nu am avea becul și ne-am lumina casele și străzile tot cu petrol lampant.

Cumva, și printre altele, comunismul a încercat cu forța să-i pună la muncă pe toți și a mai tăiat din pofta de avere a multora (să aibă toți, măcar câte puțin). În teorie, a favorizat binele comun, dar în practică a generalizat sărăcia și a favorizat bunăstarea doar a celor care au devenit slugile ideologiei sale. Lăsând deoparte devierea acestui sistem, putem spune că dintotdeauna o viață bună a fost înțeleasă ca o viață pusă în slujba și spre binele altora. Așa cum, pornind de la bază, un soț sau o soție bună este acela sau aceea care se dăruiește cu toate puterile binelui familiei. De fapt,

pornind de la originea a tot ceea ce există, adică de la Creator, de la Dumnezeu, acesta este bun nu pentru că s-a autoizolat în ființa sa, ci pentru că și acolo, în interiorul Sfintei Treimi, cele trei Persoane sunt dumnezeu pentru că se deschid, se oferă în totalitate una alteia. Această bunătate din viața dumnezeirii, Creatorul a sădit-o în întreaga creație. De exemplu, lumina soarelui se oferă bobocului de floare, iar acesta în răspunde, deschizându-și petalele în toată splendoarea lui.

Viața fiecăruia dintre noi este bună în măsura în care înseamnă relație, deschidere, oferire generoasă a tot ceea ce avem și suntem, pentru binele cât mai multor oameni. Doar în felul acesta omenirea se îmbogățește nu doar în bunuri materiale, dar mai ales în omenitatea ei; mai mult, luminată de Duhul Sfânt și întărită de Isus Cristos, devine mai asemănătoare Tatălui ceresc, ai cărui copii suntem cu toții.

30 iulie: **VIAȚA=CĂUTAȚI MAI ÎNTÂI ÎMPĂRĂȚIA LUI DUMNEZEU**

Trăim într-o societate din ce în ce mai planificată, în care o căsătorie, de exemplu, este pregătită cu mulți ani înainte; la fel cum este planificată îndelung venirea pe lume a unui copil. De fapt, în toate domeniile se fac nenumărate planuri și proiecte de scurtă, medie sau lungă durată.

Dacă prin Africa mai întâlnești încă oameni care nu se grăbesc și nu se uită la ceas de o sută de ori pe zi, cea mai mare parte a populației planetei este prinsă cu multe treburi, din zori și până seara târziu. De ce? Deoarece noi înșine vrem aceasta: Abia au învățat să meargă pe propriile picioare, că începem să le umplem ziua copilașilor noștri cu tot felul de activități. Și uite așa, de la mic la mare, toți suntem plini de griji și avem o agendă zilnică foarte încărcată. Nouă, tuturor acestor oameni supraocupați, Dumnezeu ne spune: „Nu vă îngrijoraţi, spunând: «Ce vom mânca? Ce vom bea?» sau «Cu ce ne vom îmbrăca?»! Căci pe toate acestea le

caută neamurile [păgâne]; dar Tatăl vostru ceresc ştie că aveţi nevoie de toate acestea. Căutaţi mai întâi împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea lui şi toate acestea vi se vor adăuga" (Mt 6, 31-34).

Cred că am trăi o viață mai frumoasă și mai ușoară, dacă am trăi în armonie cu legile pe care Creatorul le-a sădit în ființa noastră, în acest pământ și în tot ceea ce este pe el. Recuperarea armoniei interioare, ca și buna conviețuire a noastră, a oamenilor, cu plantele, animalele, cu aerul, apa și pământul pe care îl călcăm ne-ar face viața mult mai frumoasă, mai adevărată. Prezența lui Dumnezeu în viața noastră este mai importantă chiar și decât pâinea de pe masă. De exemplu, poți avea zilnic pâinea, dar dacă o mănânci singur sau cu noduri, s-ar putea să-ți stea în gât și nici digestia nu-ți merge bine. Putem avea nenumărate lucruri, dar dacă lipsește binecuvântarea Celui de Sus, tot nemulțumiți suntem și dorim mai mult, mereu altceva. Tehnica avansează mereu, salariile cresc, dar asta nu înseamnă că viața devine mai liniștită, mai mulțumită. În pofida planificărilor noastre, undeva, la bază sau în adâncurile ei, vieții noastre îi lipsește ceva esențial: prezența lui Dumnezeu.

Este bine ca un tată de familie să aducă acasă pâinea cea de toate zilele. Dar viața acelei familii devine frumoasă și plăcută, dacă vine acasă cu o floare pentru iubita lui soție și cu o îmbrățișare pentru copii. Înaintea lucrurilor sunt persoanele, iar înainte de toate acestea este Dumnezeu. Pentru o viață fericită, această ierarhie și scară a valorilor ar trebui să stea la baza tuturor planurilor, grijilor și activităților noastre. Muncă? Da, dar mai multă iubire!

31 iulie: **VIAȚA=NU JUDECAȚI!**

În Parlamentul României, regretatul poet Ioan Alexandru a pus crucea în zona prezidiului, pentru ca toți parlamentarii să nu uite în dezbaterile și deciziile lor că deasupra lor există un Dumnezeu, și că este bine să țină cont de el în legile pe care le stabilesc. Articolul

2 al Constituției României afirmă însă clar: „Suveranitatea aparține poporului român”. Cum să înțelegem problema de fond: Este românul suveran în țara lui? Sau, pusă întrebarea într-un alt mod: Este omul suveranul absolut al propriei vieți? Are dreptul de a emite judecăți supreme, decisive, sau în gândirea și deciziile lui trebuie să țină cont de o altă instanță, absolută și definitivă, în cazul nostru, de Cel simbolizat de Crucea din Parlament, adică Dumnezeu?

Putem noi să-i judecăm pe alții și faptele lor? În capitolul 18 al Evangheliei lui Matei, Învățătorul ne dă indicații cât se poate de precise referitoare la modul cum să se desfășoare judecarea faptelor altei persoane (Îndreptarea fraternă: Mt 18, 15-20). Dar tot el, în cartea aceluiași evanghelist, ne spune: „Nu judecaţi, ca să nu fiţi judecaţi, deoarece cu judecata cu care judecaţi veţi fi judecaţi şi cu măsura cu care măsuraţi vi se va măsura şi vouă!” (cap 7, 1-2). Cât de grăbiți erau contemporanii săi să o ucidă cu pietre pe femeia prinsă în păcat și cât de ușor i-a dezarmat Mântuitorul când le-a spus să arunce cu piatra asupra ei cine se știe fără păcat! Chiar dacă tribunalele sunt pentru a judeca faptele oamenilor și a împărți dreptatea, este bine să nu uităm că în viața fiecăruia dintre noi există o zonă de mister care trebuie respectată cu sfințenie. Așa cum fiecare are dreptul la privacy-ul său și nimănui nu-i este permis să-și bage nasul în intimitatea altora (de exemplu, secretul corespondenței). Cât rău ne face tuturor această spălare a rufelor proprii în albia publică! Uităm faptul nici cei mai buni psihologi și nici cei mai sfinți duhovnici nu pot pătrunde în profunzimea sufletului și vieții unui om. La nivel individual, putem spune că ne cunoaștem bine adâncimile psihicului și sufletului nostru? Nu! Așa cum inima are rațiuni pe care rațiunea nu le pricepe, așa fiecare dintre noi avem o zonă profundă a ființei care este cunoscută cu desăvârșire doar de Atoateștiutorul; iar el, atât de mult ne respectă (ne iubește), încât nici el nu forțează libertatea noastră.

Și mai este ceva important în viață: „Cu măsura cu care măsuraţi vi se va măsura şi vouă”. Dorim să ni se facă dreptate,

atunci când aceasta este încălcată. Să fim atenți, să fim drepți în a judeca faptele altora. Există limite ale puterilor noastre de decizie. De fapt, nicio decizie omenească nu ar trebui să fie fără limite, căci suntem oameni, adică ființe limitate în toate. În toate trebuie să fie o limită; de unde izvorăște, de exemplu, abolirea pedepsei capitale. Omul nu este stăpân absolut peste viața nimănui; nu el a dat viața și nu el are dreptul să o ia altui om! În deciziile pe care le luăm asupra vieții și faptelor altor semeni, totdeauna și fără nicio excepție, trebuie respectată demnitatea omului, căci toți suntem creați și iubiți de același unic Dumnezeu, iar el ne-a spus ca pe cel care ne greșește să-l iertăm mereu; și tot el ne-a poruncit să-i iubim și pe dușmanii noștri.

Suveranitatea absolută aparține lui Dumnezeu, iar noi vom fi recunoscuți de fii ai săi atunci când vom avea dragoste unii față de alții.

August

1 august: **CĂILE VIEȚII**

„Intraţi pe poarta strâmtă, pentru că largă este poarta şi lată calea ce duce spre pieire şi mulţi sunt cei care intră pe ea! Dar cât de strâmtă este poarta şi cât de îngustă calea care duce la viaţă! Şi puţini sunt cei care o găsesc” (Mt 7, 13-14)

În spiritualitatea creștină (dar și în alte religii) este destul de prezentă această învățătură a căii care te duce la bine, la viață, ca și a celei care te duce la rău, la moarte. Era ușor și simplu pentru omul antic să priceapă că strâmtă este poarta prin care ieșea sau intra în cetate, adică în locul său sigur, înconjurat de ziduri de apărare și cu porți bine păzite. Mai vedem astăzi, la anumite mănăstiri, porți joase și înguste prin care se intră în curtea locașului de cult (cândva, locaș și de salvare a oamenilor din calea năvălitorilor).

Pe ce cale să mergem în viață, ca să ne fie bine? Ne punem traista în băț, părăsim casa, familia și țara și apucăm căile străinătății. Sunt însă alte drumuri, alte căi în capul nostru, în țara și localitățile noastre care nu duc la bine, la adevărata viață. Sunt căile comodității; și cât de mult dorim să ducem o viață comodă! Urmăream în dimineața aceasta la tv o reclamă a unui mic robot de bucătărie; era aproape divinizat. Câte știe el să facă! Și atunci, adio gospodine! Aveți altceva mai bun de făcut în societate, decât să gătiți și să fiți sufletul și inima casei, a familiei. O fi bine așa? Mă îndoiesc. Este largă calea comodității, a evitării efortului și a oricărei suferințe. Ajunge să strănutăm odată, că imediat luăm un medicament. Este largă calea pe care merg mulțimi nenumărate, în spirit de turmă, sau speriate, conduse de frică. Este largă calea nerespectării legilor, dar îi acuzăm doar pe parlamentari și pe cei

cu funcții publice. Noi, în schimb, îi otrăvim pe cei care ne cumpără roșiile sau castraveții cu produsele noastre pline cu chimicale, dar nu ne facem niciun scrupul din asta; important este să le vindem, să avem profit. La rândul nostru, suntem victimele aceluiași comerț otrăvitor. Largă este calea pe care mergem și ne facem rău unul altuia.

Este îngustă calea care cere efort și perseverență în urmărirea unui plan de viață. Este neplăcut să transpiri, și de ce să mergi la școală sau la serviciu pe jos sau cu bicicleta, când poți să te așezi comod pe scaunul încălzit și doar să învârți cheia în contactul mașinii? Și de ce să alergi pe un teren de sport, când poți să stai pe fotoliu și să butonezi o consolă a jocurilor urmărite pe ecranul televizorului? Se îmbulzesc studenții la facultăți, pentru că se intră printr-un banal concurs de dosare, dar nu-și dau seama suficient de bine că luminarea minții lor, dobândirea de aptitudini și competențe cere efort îndelungat.

Gustul și valoarea reușitei sau victoriei le simți doar atunci când sunt rodul muncii, al efortului personal. Căile fericirii sunt înguste și anevoioase; ale nefericirii sunt largi și comode.

2 august: **VIAȚA ÎNSEAMNĂ IERTARE**

Recunosc că mi-e greu să am sentimente binevoitoare și plăcute față de mass-media atunci când se vinde și manipulează oamenii. Când mă gândesc la cât rău a făcut propaganda comunistă și la cât de aservită este astăzi (nu toată mass-media), îmi vine să duc televizorul într-o magazie; un coleg de la sat l-a dus în șopron. Mi-e greu să iubesc pe „dușmanul" meu; mi-e greu să fiu creștin adevărat.

Pe de altă parte, este de datoria fiecăruia dintre noi de a nu se lăsa călcat în picioare, lovit, folosit. Este de datoria fiecăruia să-și apere demnitatea, iar cel care face rău altuia, trebuie să răspundă de faptele sale; aceasta o cere cea mai simplă lege a dreptății.

Suntem creaturi ale lui Dumnezeu care face să răsară soarele peste buni și răi și să cadă ploaia peste drepți și nedrepți. Și fiindcă ne iubește pe toți, așa cum suntem, de exemplu, ne respectă libertatea chiar și atunci când o folosim rău, contra lui sau a altora. Legătura cu divinitatea ne învață respectul pentru adversar, chiar dacă nu suntem de acord cu faptele lui. Iar dacă pe cruce, Isus s-a rugat Tatălui să-i ierte pe cei care l-au răstignit și îl batjocurau, la fel ne-a poruncit și nouă să facem. Fiecare om este un fiu sau fiică a lui Dumnezeu; îi poartă chipul, are ceva din „adn-ul" lui, inteligență, voință liberă și suflet nemuritor. Pentru toate acestea, merită să fie iubit.

Astăzi nu avem adversari care să ne bage în pușcărie pentru credința noastră, să ne constrângă să trăim în interiorul propriilor granițe, etc. Nu mai există ură rasială, nici interetnică (contra evreilor sau romilor). Îmi vine să cred că nici rușii nu-i urăsc pe ucrainieni, iar războiul acesta înseamnă altceva decât ni se trâmbițează. Astăzi, dușman ne poate fi însă cel care trece pe lângă noi ca pe lângă un zid, căci indiferența, egoismul, închiderea în propria carapace ne macină, ne distruge, încet dar sigur.

Cred că trebuie să construim o cultură a solidarității, pornind din familie și cu propriile rude. Dușman ne este întreaga mentalitate care a rupt legăturile dintre generații: La o masă în comun, nepoții nu au nimic de discutat cu bunicii; ce i-ar interesa la ei, ar fi doar să primească niște bani. Dușman al celorlalți suntem noi, toți cei care folosim produse chimice pentru a scoate recolte mai bogate, sau carne mai multă, cu care apoi otrăvim trupurile altora, iar alții pe ale noastre. Trebuie să ne vindecăm de astfel de rele, și să ne iubim cu adevărat unii pe alții. Doar așa vom învăța să ne reîntoarcem la o alimentație sănătoasă și la un stil de viață mai adevărat. Dușman nu este doar cel care invadează o țară, sparge o casă sau dă în cap cuiva. Dușmanii, astăzi, sunt mult mai variați. Mai mult decât în trecut, este necesar astăzi să nu mai fim lup pentru semenul nostru.

Dacă cineva ne-a făcut un rău, să nu combatem răul cu armele sau pumnii, cu înjurături și blesteme, ci cu iertare. Iertând, începem să vindecăm rănile noastre interioare; începem să devenim o lume normală.

3 august: **VIAȚA CONSTRUITĂ PE STÂNCĂ**

„Aşadar, oricine ascultă aceste cuvinte ale mele şi le împlineşte va fi asemenea cu omul înţelept care şi-a construit casa pe stâncă" (Mt 7, 24)

Locuințele în care românii au investit toți banii câștigați cu atâta sudoare prin străinătățuri, vor mai fi locuite de copiii sau nepoții noștri? Iar în privința crezului nostru de viață, există vreo stâncă, adică vreo valoare neclintită care să ne păstreze aceiași, să nu ne schimbe în trecerea prin această lume?

Este bine să știm că Dumnezeu este veșnic și neschimbător, iar ceea ce ne învață el în Sfânta Carte învățau și evreii cu mii de ani înainte și învață și creștinii de două milenii încoace. Ce vreau să spun? Cine își construiește viața pe stânca lui Dumnezeu, moștenirea acestuia va dăinui cât dăinuie și Dumnezeu, adică veșnic. Noi nu ne pierdem chipul și identitatea atâta timp cât ne ancorăm existența în singura ființă simbolizată prin durabilitatea unei stânci, care este Dumnezeu.

Civilizația actuală este numită de carton, și, din păcate, expresia ascunde un mare adevăr, acela al improvizațiilor, al lipsei de perspectivă de lungă durată. Malraux a spus că secolul XXI va fi religios, sau nu va fi deloc. Dintotdeauna, omul a crezut în divinitate și în diferite feluri și-a construit viața inspirându-se din principii și credințe religioase. Tentativa timpurilor recente de a construi o lume în care omul să fie măsura tuturor lucrurilor a trecut dintr-un faliment în altul, iar comunismul ateu contemporan a făcut mai multe victime decât toate războaiele și nenorocirile de la Cristos încoace. Istoria este învățătoarea vieții, și decât să învățăm din greșelile noastre, mai bine să învățăm din ale altora.

Ce construim noi acum, familii și case, durează măcar cât viața noastră de când luăm primul salariu până la ultima pensie?

4 august: **VREAU O VIAȚĂ NORMALĂ**

Pentru a educa și îndoctrina oamenii în spiritul ideologiei lor, comuniștii au construit în noile cartiere cinematografe, săli de cultură, grădinițe și școli. Bineînțeles, nu au construit biserici.

În noile cartiere ale capitalismului actual, oamenii din primării, cumpărați cu bani grei de noii agenți imobiliari, nu s-au gândit deloc la astfel de spații și clădiri. Mai rău, nu s-au gândit nici măcar la trotuare și mă doare inima să văd atâtea tinere mămici plimbându-și copiii și fiind cu ochii în patru, nu care cumva să dea vreo mașină peste odorașul lor.

Dacă vechea civilizație atee, comunistă era atât de antiumană, poleiala aceasta de bunăstare și progres a noii civilizații, citind-o nu doar din interior, ci și din exterior, este la fel de antiumană. Gândindu-ne la necesitățile de bază ale unei vieți normale, nu putem concepe un cartier, o zonă unde sunt nu sute, ci mii de locuințe, și în care nu există niciun parc, nicio școală, nicio biserică, unde nu există nici măcar o stradă cu trotuar.

Ce fel de lume construim noi? Lumea aceasta suntem noi, eu care scriu și tu care mă citești. Lipsindu-ne comunicarea de pe băncile sau aleile unui parc, sau de la un bar la colțul străzii unde să stăm la o măsuță bându-ne cafeaua și spunând două glume, socializăm de zor în rețelele virtuale. În loc să ne plimbăm la braț pe trotuar sau în alte locuri din natură, ne trimitem sms-uri și îmbrățișări prin emoticoane. Îmi amintesc de multe ori de un coleg din primul an de liceu. Nu avea gânduri serioase să devină preot, iar seara, cu chitara cânta cuiva „Valentina” sub balconul blocului din vecinătate. Acum, adolescenții și tinerii se amorezează trimițându-și filmulețe pe tik-tok și poze pe instagram.

În zona unde locuiesc acum (am colindat-o toată) nu este nicio stradă cu trotuar. Aș vrea să-i cunosc pe oamenii de aici, să bem un

ceai împreună, dar nu prea avem unde să ieșim. Cu vreo câțiva am reușit să relaționez live; cu alți câțiva, doar pe internet. O fi acesta un stil normal de viață? Nu! Vreau o viață normală! Stau de multe ori pe terasa din fața casei și mă bucur enorm când pot saluta pe cineva care trece pe stradă, iar dacă mai schimbăm și câteva vorbe, deja mă simt fericit în acea zi.

În atâta anormalitate care mă înconjoară, vreau o viață normală; într-o lume constrânsă voit sau nevoit să trăiască o viață anormală, vreau relații reale cu oameni reali, concreți, cu bune și cu rele, așa cum suntem toți. Voi, ce aveți de spus și mai ales de făcut pentru o lume mai bună, mai normală?

5 august: **CINE SUNT EU PENTRU TINE; CINE EȘTI TU PENTRU MINE?**

Revanșându-se pe timpurile comuniste, care ne-au pus pe toți la grămadă și ni se permitea doar să preamărim gloria partidului și pe conducătorul său iubit, astăzi, românul vrea să arate cine este el și ce poate. De conducătorii iubiți, nu mai suntem deloc interesați; i-am împușcat chiar în ziua de Crăciun. Și fiindcă nu mai sunt ținuți în chingi, nici închiși între granițe, multe milioane de români consideră că în țara aceasta nu se pot realiza, iar cei rămași aici fac și ei ce pot pentru a ieși în evidență. În România de astăzi, fiecare vrea să iasă în față cu ceva, din el sau de pe lângă el. Alții preferă să rămână ascunși și urmăresc ce fac ceilalți; sunt un fel de spectatori la meciul vieții altora. Alții, expun doar instituția pe care o slujesc; viața lor personală este înglobată în cea instituțională, dar numărul acestora este din ce în ce mai mic.

În mentalitatea și cultura contemporană văd un mare amestec între ceea ce este strict personal, între psihicul nostru, gândirea și corpul nostru și o masificare, o globalizare asemănătoare unui tăvălug care încearcă să-i aducă la un numitor comun pe cât mai mulți; să facă din oameni o simplă turmă sau masă de manevră. Este un fel de luptă tacită între individ și comunitate (comunitatea

sau satul global), luptă în care există și un stindard pe care omul îl ține sus de tot: libertatea.

Din afară acceptăm doar acele mesaje care preamăresc libertatea, a noastră, personală. De exemplu, considerăm bune doar legile care nu se agață de libertățile noastre; o lege care ne limitează sau chiar ne constrânge, o considerăm un atac la persoană. Măcar de am căuta interioritatea ființei noastre! Din păcate, suntem vrăjiți de poleieli, de sclipici, de ce ne gâdilă mai mult auzul, de ce ne satisface mai mult poftele. Așa cum romii ies în evidență prin casele lor cu multe balcoane și turnulețe (inutile), așa ne înzorzonăm și noi cu tot felul de chestii (tatuaje, îmbrăcăminte nonconformistă), mașini, case prea mari, lei la poartă și pe stâlpii gardului, etc.

Pe de altă parte, revin, este evidentă în gândirea și comportamentul contemporan faptul că tot ce vine din afara noastră ne interesează doar dacă răspunde unor cereri interne, proprii și personale. Considerăm ca bun doar ceea ce satisface creșterea noastră individuală. Chiar și persoana părinților, copii (sânge din sângele lor și carne din carnea lor) o percep și o acceptă doar în măsura în care cred ei că îi ajută să crească, să-și dezvolte personalitatea lor. Omul, din interiorul său, devine măsura tuturor lucrurilor, a toți și a toate.

Fiind spuse toate acestea, cine sunt eu astăzi pentru tine, care mă citești? Și cine ești pentru mine, tu, cel căruia mă adresez? Dragi feisbuchiști, cred că este bine să răspundem la aceste întrebări, pentru simplul motiv că ne considerăm „prieteni" ai acestei pagini. Să ne fie ziua cât mai frumoasă, însorită, dar și răcoroasă; de caniculă și secetă, ne-am săturat.

NB: Titlul, sub formă de întrebare, vrea să „umanizeze" relațiile noastre, ale fesibuchiștilor,iar dacă cineva se simte tentat să aducă laude, să-i aducă nu neapărat lui Zuckerberg, dar sigur, lui Dumnezeu.

6 august: **EU MĂ REALIZEZ PRIN TINE**

Un profesor bun este acela care va fi depășit de elevii lui, așa cum părinți buni sunt cei ai căror fii vor face să crească moștenirea genetică și educația primită de la dânșii. Viața însăși este în relație, în primire și dăruire rodnică. Toți am primit viața, rațiunea și voința de la Creator pentru a le dărui mai departe și a construi o lume mai bună decât cea pe care am găsit-o când am deschis ochii asupra ei. Acesta este firul roșu al existenței și sensul vieții fiecăruia dintre noi: primire și dăruire care aduce roade.

Suntem împliniți în măsura în care viața și activitatea noastră fac să crească în calitate viața și activitatea celuilalt. Binele comun, public nu poate fi decât un rezultat, o însumare a eforturilor individuale, personale. Nimic nu vine de-a gata, ci reprezintă o contribuție a ceea ce face fiecare, contribuție care înseamnă autoperfecționare, dar nu pentru a ne privi narcisist, ci în vederea binelui altora. Viața adevărată înseamnă relație, căci așa este însăși viața lui Dumnezeu, relație vitală între cele trei Persoane, iar viața omenească autentică este o reflectare a vieții divine.

În natura umană există însă și un instinct animalic, diabolic aș spune, acela al puterii greșit înțelese, prin care ne simțim mulțumiți atunci când ne impunem punctul de vedere, când punem pumnul în gură celui care vorbește ce nu place urechilor noastre, când ne urcăm pe grumazul altora, când dorim neapărat să ieșim în față iar alții să stea în spatele nostru, sau pot să stea și în față, dar doar pentru a ne aplauda, ca să vedem noi aceasta și să ne simțim mulțumiți.

Împlinirea noastră înseamnă și respect față de celălalt întrucât este diferit de noi, întrucât este un altul, diferit de noi ca gândire și comportament. Chiar și cei care nu intră în comunitatea din care facem parte și în sfera noastră de interese, și ei trebuie respectați și chiar iubiți cu același respect și aceeași iubire cu care dorim să fim respectați și iubiți. Aici se aplică una dintre legile înscrise de Creator în natura noastră umană: Ceea ce ție nu-ți place, altuia nu-i face, sau,

cum ne spune Isus Cristos în ordine inversă: „Tot ce vreţi ca oamenii să facă pentru voi, faceţi şi voi pentru ei” (Mt 7, 12).

Creștem în umanitate prin relații transparente cu semenii noștri. Viața devine frumoasă și rodnică atunci când cu multă generozitate și inventivitate dăm ceea ce este mai bun în noi, construind în felul acesta o lume mai bună, mai dreaptă. Valoare în viața omului nu au banii, sau puterea, ci lumina minții, căldura inimii și puterea prin care își folosește talanții în vederea unui bine comun cât mai mare.

PS: Un om mare nu este acela care are o casă mare și un jeep în fața porții, iar în jurul său sunt case mici, iar la porți nici măcar o bicicletă.

7 august: **VIAȚA ESTE FAMILIE**

Fără părinți și copii, ar mai fi viață de pământ? Nu! Să-i adăugăm și pe bunici și străbunici și i-am cuprins pe toți cei care pot mânca și sărbători la aceeași masă aniversări și onomastici; se pot bucura lângă un nou născut sau plâng împreună lângă o cruce din cimitir. Viața înseamnă copii, părinți, bunici și străbunici, adică familie, și nu degeaba spunem că familia este celula de bază a societății.

M-a impresionat o doamnă care, în afară de faptul că mi-a descris legăturile pe care le are cu persoane din satul meu natal, mi-a povestit cât de aproape este ea cu soțul de copiii lor. Acum, că s-au pensionat, au decis să se mute cât mai aproape de copii, să le fie utili în continuare, așa cum pot și cât pot; să formeze mai departe o familie lărgită, o familie în care, de fapt, acum sunt mai multe familii. Și tot zilele acestea, doi buni părinți îmi povesteau cum vorbesc ei zilnic cu fetele lor, căsătorite, una într-un oraș vecin și alta stabilită în străinătate. Deși îi despart zeci sau mii de km, rămân uniți în gânduri și simțire; deși fiecare familie își are viața ei, legăturile inimii îi țin în continuare strâns uniți.

Mă gândeam cum ne-a împrăștiat viața asta prin toate colțurile țării, sau chiar ale lumii. În căutarea unui loc de muncă, ne-am dus care încotro, în cele patru vânturi, peste mări și țări. Și totuși, cât de aproape rămân inimile noastre unele de altele! Și câtă liniște și pace, câtă siguranță ai atunci când nu doar știi, ci simți adânc în inima ta grija și iubirea altei inimi! Părinți care rămân părinți pentru copiii lor chiar și atunci când aceștia și-au format propria familie! Nu-i mai dădăcesc, nu mai trebuie să le spună ce să facă și ce să nu facă, dar ceea ce nu pot ei, părinții, să nu facă pentru copii lor, este să nu-i iubească, să le fie aproape, într-un fel sau altul.

Trăim pentru a iubi, pentru a ne fi aproape unii altora, prin legăturile de sânge, de rudenie, de prietenie. Într-un fel sau altul, viața înseamnă o mică sau mare familie și omenirea întreagă este o familie, sau ar trebui să fie. Viața înseamnă părinți, copii, bunici și străbunici (sau stră-străbunici); viața înseamnă a fi aproape de celălalt chiar și atunci când ești la mare distanță de el; viața este iubire, adică familie.

8 august: **UNDE SE AFLĂ CELE ȘAPTE MINUNI ALE LUMII?**

Cu mâinile sale, omul a creat cele șapte minuni ale lumii antice; astăzi, mai există doar piramida din Giza, pe care toată lumea o admiră. De ce oare nu admirăm mai mult minunile pe care Creatorul le-a sădit în noi și pe care fiecare le avem?

-Oare vederea nu este o minune?! Să poți vedea cerul înstelat, zâmbetul unui copil, să-ți poți privi în oglindă propriul chip și fața lui Dumnezeu în fețele oamenilor, să nu te saturi de văzut toate minunățiile lumii, să nu fie aceasta o minune?!

-Să auzi șoaptele iubirii, plânsul celor care suferă, cântecul greierilor în nopțile de vară, adierea vântului, muzica lui Mozart, toate acestea și multe altele; oare nu este auzul o minune?!

-Să poți gusta dulceața cireșelor de mai, să simți gustul unei mâncări bine gătite, al unei prăjituri (curcubeu în cerul gurii), să nu fie gustul o minune?!

-Să te poți îmbăta cu mirosul florilor, sau cu parfum seducător, să nu fie mirosul o minune?!

-Să poți simți pe propria piele căldura sau răcoarea, să te înfiori sau să plângi de bucurie când cineva îți mângâie fața, să simți atingerea altui trup, al unei alte mâini, să nu fie aceasta o minune?!

-Râsul și nenumăratele emoții pe care le trăim, să nu fie acestea o minune?!

-Și mai ales, să simți iubirea unei inimi și să iubești cu toată inima ta, să nu fie iubirea minunea minunilor?!

Cele mai mari și frumoase minuni sunt în tine, în mine, în orice om. Noi suntem capodopera creației lui Dumnezeu, ...atunci când știm să folosim bine talanții pe care ni i-a dat.

9 august: **CINE EȘTI TU?**

Am auzit de multe ori vorba asta: Cu cât am cunoscut mai bine omul, cu atât m-am împrietenit mai mult cu un câine. Sau: Omul este frumos dacă-l vezi de departe; cu cât te apropii mai mult de el, cu atât îi vezi mai bine defectele. Acesta să fie adevărul despre om, că este întrecut în moralitate de un câine?

Biblia ne spune altceva: „Şi a zis Dumnezeu: Să-l facem pe om după chipul şi asemănarea noastră. Şi l-a creat Dumnezeu pe om după chipul său... bărbat şi femeie i-a creat" (Gn 1, 26-27). „Ce este omul, că te gândeşti la el, sau fiul omului, că-l iei în seamă?". L-ai făcut cu puţin mai mic decât pe îngeri, l-ai încununat cu cinste şi măreţie. L-ai făcut să stăpânească lucrările mâinilor tale, toate le-ai pus la picioarele lui" (Ps 8, 5-7). Și încă un citat: „Într-adevăr, [atât de mult] a iubit Dumnezeu lumea, încât l-a dat pe Fiul său, unul născut, ca oricine crede în el să nu piară, ci să aibă viaţa veşnică" (In 3, 16).

Cine ești tu? Ești cel care ai primit viața și o dai mai departe; o protejezi, o alimentezi și o faci să crească, să înflorească și să rodească la rândul ei o altă viață. Ești cel care nu-și pătează cinstea; îi cinstești pe părinți și ești cinstit la rândul tău de copiii tăi. Ești cel care cu demnitate, în sudoarea frunții îți câștigi pâinea. Ești cel care ai domesticit animale sălbatice, stăpânești trăsnetul, zbori în aer, ai ajuns pe Lună, stăpânești tainele AND-ului și poți să învingi cancerul. Cântecul tău se aseamănă cu cel al îngerilor, râsul tău bucură inima lui Dumnezeu, iar plânsul tău i-o înduioșează. Atât de mult te iubește Cel care te-a creat, încât ție, omule, ți-l dă pe Fiul său, să te scoată din boli, să te elibereze din moartea păcatului, iar la împlinirea timpului te va elibera și din moartea trupului tău.

Tu ești mai măreț decât crestele Everestului; fruntea ta se înalță în soare, ochii tăi privesc stelele cerului, iar pașii îți sunt purtați la porțile Paradisului.

10 august: **ÎNTRUNIRE COLEGIALĂ**

Bună dimineața, dragi feisbuchiști! Ați dormit bine? V-ați băut cafeaua? Sau ceaiul, cei care nu mai puteți bea cafea?

Astăzi, în afară de treburile zilnice, ce o să faceți frumos și plăcut? Dar, frumoși și plăcuți suntem fiecare; bineînțeles, dacă are cine să ne admire frumusețea, și dacă îi place cuiva de noi. Dacă nu ar exista "dacă" acesta, bine ar fi!

Astăzi, mie mi-e tare bine: M-am întâlnit cu cei cu care am învățat împreună zece ani și nouă luni am fost în armată. Am constatat că am cam îmbătrânit la trup, dar mintea și inima ne-au rămas tinere.

Voi cu cine v-ați văzut de dimineață? În ochii cui v-ați oglindit privirea si sufletul?

11 august: **TU EȘTI BULETINUL MEU DE ȘTIRI**

Astăzi, cineva îmi spunea că nu a dormit prea bine; s-a trezit pe la 3 și nu a mai adormit, probabil din cauza știrilor de la tv.

Ce-ar fi să ascultăm buletinul de știri al inimii celor cu care ne vedem zilnic? Comuniunea inimilor; un miracol la îndemâna fiecăruia, la orice oră din zi sau noapte. Iar inima este caldă, plăcută și atât de sensibilă și delicată, precum o floare.

Poate ar fi bine să ascultăm adierea vântului; cine știe câte șoapte ascunde. Poate sunt glasurile celor trecuți din această lume, care au dorit să ne mai spună ceva, iar noi, grăbiți și neatenți, nu am avut timp pentru ei.

Ce-ar fi să deschidem Sfânta Carte și să citim acolo ce vrea Dumnezeu să ne spună? Știți ce lucruri frumoase are să ne zică?! Din proprie experiență, vă asigur că așa este.

Am cărți bune; cine nu știe ce ar putea să citească, îi pot recomanda eu un titlu (un bun prieten).

Nu știu dacă am ascultat glasul pământului, sau susurul apelor curgătoare, sau cântecul greierilor, sau al mierlei. Sau poate ar trebui să privim stelele cerului și să ne-o căutam pe a noastră.

Sau poate ar trebui să privim fața celor antipatici; cu timpul cred că ne-ar deveni chiar simpatici și am constata că nu sunt chiar așa de răi precum credeam.

Vă doresc o zi minunată, oameni buni și dragi!

12 august: **VREAU SĂ VĂD CHIPUL TĂU**

Stau în fața ta și îți privesc chipul, Dumnezeul meu. Oamenii te-au pictat cu fețele nordicilor europeni, ca și cu cele ale asiaticilor japonezi. Îți privesc chipul transfigurat pe Tabor, ca și cel acoperit cu răni și sânge de pe cruce.

Chipul tău, Dumnezeule, îmi vorbește despre prezența ta în orice om și în nenumăratele taine sub care te ascunzi și te revelezi în același timp ochilor credinței mele.

Știu că fața ta o contemplă îngerii și sfinții din ceruri; în fața ta se pleacă tot genunchiul, al celor din ceruri, de pe pământ și din adâncuri.

Arată-mi, Doamne, fața ta și voi fi mântuit. Nu mă alunga dinaintea feței tale și schimbă nevrednicia mea cu iubirea ta fără margini. Eu, fața ta o caut, Doamne, în fețele celor pe care mi-i trimiți în fiecare zi. Mulți îmi vorbesc despre durerile lor și în ele văd durerile tale, care nu ai avut o casă, un pat și o pernă pe care să-ți pleci capul.

Chipul tău îl văd în razele soarelui, în lumina zilei, ca și în sclipirile stelelor și în lumina blândă a lunii. În toate te văd pe tine, Creatorul aștrilor, al peștilor mării și păsărilor cerului.

Tu nu ai părăsit această lume și nu te-ai depărtat nici măcar cu un milimetru din mijlocul nostru, chiar dacă noi nu mai mergem la bisericile tale; pe unele le-am închis, pe altele le-am transformat în altceva, iar pe altele le-am demolat deja. Chiar dacă ți-am închis bisericile, tu ai rămas să plângi pe lângă zidurile lor și îți cauți un loc tot la noi, oamenii, în casele noastre. Nu tu ne-ai părăsit, ci noi vrem să nu mai știm de tine, ca un copil care vrea să uite de părinții lui.

Nu ne lăsa să devenim orfani, Dumnezeul nostru. Arată-ți și astăzi fața senină și ajută-ne să arătăm și noi o față senină celor cu care ne vom vedea și în această frumoasă zi. Fii și astăzi Tatăl nostru bun și iubitor; fii Fratele nostru mai mare și înflăcărează-ne cu Duhul iubirii tale. Continuă să ne dai darurile tale, chiar dacă le merităm mai puțin.

Fă-mă și astăzi să nu uit că tu porți chipul meu; fă-mă să văd lumea cu ochii tăi și să o iubesc cu inima ta!

13 august: „**DUPĂ CHIPUL ŞI ASEMĂNAREA NOASTRĂ”**

„Şi a zis Dumnezeu: Să-l facem pe om după chipul şi asemănarea noastră... Şi l-a creat Dumnezeu pe om după chipul său... bărbat şi femeie i-a creat” (Gn 1, 26-27)

Chiar semănăm noi, oamenii, cu Dumnezeu? Seamănă fața noastră cu a lui? Și mai ales, inima și gândurile noastre, sunt asemănătoare cu ale Creatorului? Cuvintele acestea din prima carte a cărților mi se par un miracol care mă copleșește cu totul. Să fiu eu, care vă scriu, asemănător cu Dumnezeu? Și voi, care mă citiți, să fiți, la fel, asemănători Lui? Să avem noi, toți, chipul divinității, să ne asemănăm cu ea? Cuvintele cărții Genezei asta spun!

Doar că trebuie să reflectăm mai bine la tâlcul adânc al ultimelor cuvinte: „bărbat și femeie i-a creat". Ce vor să spună aceste cuvinte? Vor să spună următoarele: Asemănarea noastră cu Creatorul înseamnă relație; o legătură strânsă între noi, oamenii, ca cea a legământului matrimonial dintre un bărbat și o femeie; atât de strânsă încât Isus Cristos spune că cei doi nu mai sunt doi, ci „un singur trup" (Mt 19, 5). Omul poartă chipul lui Dumnezeu în celula de bază a societății, a lumii, care este familia întemeiată pe legea sădită de Creator în noi, lege naturală care o unește pe femeie cu bărbatul ei cu o legătură unică, indisolubilă și plină de iubire. Unirea celor doi este atât de puternică încât dă naștere la noi vieți omenești.

Iată cum ne asemănăm cu Dumnezeu, prin legături profunde în care pulsează viața lui. Asemănarea noastră cu Cel care ne-a creat se realizează în relație cu semenii noștri. Dacă, în schimb, ne vom privi doar pe noi înșine, precum Narcis, vom vedea doar fața noastră (aceasta reprezintă o boală gravă). Dacă însă ne privim ochi în ochi, dacă ne strângem mâna, dacă ne îmbrățișăm cu multă iubire, dacă simțim bătăile și căldura inimii celuilalt, dacă plângem cu cei ce plâng și râdem cu cei ce râd, atunci chipul nostru se aseamănă cu cel al lui Dumnezeu.

Să avem grijă ca personalismul și dezvoltarea individuală despre care se vorbește atât de mult, să nu degenereze în individualism și egoism, căci în acest caz nu ne mai asemănăm cu Dumnezeu, ci cu...?

14 august: **SUNTEM TOȚI ÎN ACEEAȘI BARCĂ**

Ce credeți, pe mine, preot profesor cu un salariu destul de mare și fără griji familiale, nu m-a afectat pandemia? Da, și încă cum! Am mâncat mulți covizi; eu i-am mâncat, nu ei pe mine. Suntem toți în aceeași barcă; ori vâslim cu toții până ajungem în port, ori riscăm să ne înecăm. Și chiar dacă preoții locuiesc în case parohiale, acolo nu intră toată babilonia de pe canalele tv și din lumea internetului? Intră, și nu este ușor să înțelegi ce este bun și ce nu-i bun; este greu să ai o sită prin care să poți separa făina de tărâțe. Și dacă atâta lume este nesigură pe ziua de mâine și habar nu are ce va fi peste zece dau douăzeci de ani, la fel este și pentru mulți dintre cei și cele care și-au consacrat toată viața lui Dumnezeu și slujirii Bisericii și oricărui om. Și dacă mulți dintre noi avem carii la dinți și măsele și nu prea avem bani să ni-i tratăm cum se cuvine, la fel li se întâmplă persoanelor consacrate. Și dacă majoritatea dintre noi mâncăm alimente nesănătoase și respirăm un aer poluat, același aer îl respiră și oamenii bisericii. Și dacă cineva crede că familia prezidențială este cea mai fericită din România, s-ar putea să se înșele, căci înclin să cred că de multe ori soții Johannis au plâns pentru că nu au un copil pe care să-l strângă în brațe.

Mulți dintre noi dorim să ieșim în prim plan, în diferite feluri. Și încă ceva: Este înscris în adn-ul nostru instinctul de dominare. Ceea ce însă ar trebui să pricepem cu toții e faptul că nu putem fi fericiți decât împreună, fiindcă suntem fragili. Mai toți purtăm în trupul și psihicul nostru răni, unele din fragedă copilărie; altele ni le-am făcut singuri, sau ni le-au provocat alții. Și ce să mai zicem de cei de vârsta a treia, pentru care însăși bătrânețea este o povară! În loc să ne luăm la întrecere, mai bine ne-am da mâna, încercând să trăim împreună viața, cu bune și mai puțin bune, așa cum este ea. Goana după acumularea de bunuri, ca și superficialitatea cu care privim viața sunt două droguri care ne dezumanizează.

În Isus Cristos, om și Dumnezeu, ne regăsim cu toții. El, fratele nostru mai mare, ne unește ca frați și surori la aceeași masă și în aceeași casă, mare cât lumea întreagă.

Vă salut cu drag pe toți și vă doresc o duminică plină cu pace și bucuria de a fi împreună.

15 August: **PENTRU MARIILE PLECATE DINTRE NOI**

Astăzi este mare sărbătoare: Adormirea Maicii Domnului, iar noi ne îmbrăcăm cu ce avem mai frumos și mergem la biserică pentru a o cinsti pe Mama noastră cerească purtată pe brațe în ceruri de Fiul ei Isus Cristos.

Deși multe Marii nu-și serbează astăzi ziua onomastică, poate este bine să le sărbătorim pe Mariile care au trecut din această lume la cele veșnice. Și chiar dacă trupul lor se odihnește în cimitir, sufletul le este la Domnul, dar nu numai la el, ci și în inima și viața noastră. Este bine ca astăzi să așezăm o floare la crucea lor și să aprindem o lumânare. Atâtea mame, sau surori, sau prietene și multe alte Marii, deși au murit, ele, pentru noi rămân vii; poate ca o flacără în vânt, pentru că nu am știut să-i oferim un adăpost în casa inimii noastre; poate ca o mamă al cărei nume se aseamănă atât de mult cu numele lui Dumnezeu, iubire; poate ca o prietenă, sau iubită din prima tinerețe, de care împrejurările vieții ne-a îndepărtat.

Maria, mama lui Dumnezeu și a noastră, se bucură cu trupul și cu sufletul lângă tronul lui Dumnezeu. Acolo sperăm și noi să ajungem atunci când Domnul ne va chema la el. Până atunci avem multe Marii cărora este bine să le mulțumim pentru că au existat în viața noastră.

Îți mulțumesc, mamă Mărie! Tu știi că nu a fost si nu va fi nicio zi în care să nu simt căldura inimii tale, iar glasul tău blând îl aud mereu; și ceea ce este mai bun în mine, ție îți datorez!

16 august: **EȘTI FERICIT?**

Suntem în perioada de vârf a concediilor și vacanțelor, timp în care ne trăim fericirea pe o plajă, pe un munte, sau vizitând diferite localități sau locuri cât mai frumoase.

Pe acolo pe unde ajungem, ceea ce ochii noștri văd, urechile aud, ceea ce simțim, mâncăm și bem, distracțiile și multe altele, toate acestea ne fac fericiți? Sau poate dorințele noastre sunt mai mici și ne mulțumim cu ceea ce avem și trăim astăzi, ne bucurăm de clipa prezentă și încercăm să-i stoarcem maxima ei savoare. Să ne punem întrebarea: Au fost, sunt persoane, locuri sau ocazii în viața noastră care ne-au făcut fericiți?

Poate suntem mai realiști și cu picioarele pe pământ și zicem „Sănătate să fie, că-i mai bună decât toate". Fericirea este acolo unde nu sunt boli cronice, sau unde oamenilor nu le mai este frică de covid. Fericirea este în conștiința liniștită și care nu suferă de crize existențiale, în omul care trăiește în armonie cu sine și cu semenii săi, pornind de la familiari și de la cel sau cea cu care împarte aceeași pâine și același pat. Omul care țese în jurul său relații rodnice, frumoase și mai ales pline de iubire, se poate considera un om fericit.

Fericirea este în cel mulțumit cu propria muncă și care prin ceea ce gândește, spune și face își valorifică inteligența și creativitatea; munca îl înnobilează pe om. Prin muncă, noi devenim mereu mai mult ceea ce Creatorul ne-a „setat" să fim.

Deși, despre fericire putem spune mai mult ce nu este ea, decât ceea ce este, căci starea de beatitudine absolută nu prea o trăim noi, muritorii; poate, geniile și sfinții din icoane sau calendar. Oricât am fi de mulțumiți cu ceea ce suntem și avem, inima noastră tot nesătulă rămâne, iar acest pământ nu încetează să fie și o vale a lacrimilor.

Multe ne planificăm în viață, serviciul, căsnicia și familia, o locuință, un ban pus deoparte, iar acum, în miezul verii, concediile; nu-i uităm pe elevi și studenți și adăugăm vacanțele. Dar oricât ne-am strădui, nu putem planifica o existență fericită. Fericirea este

învăluită în misterul vieții de dincolo de viața aceasta, adesea rutinată și cu multe contradicții și falsități. Fericirea rămâne mai mult o aspirație a inimii, un vis pe care adesea îl visăm cu ochii deschiși. Mai mult decât o împlinire, fericirea rămâne o dorință ce ne însoțește toată viață.

Fericirea izvorăște din profunzimea ființei noastre și am comite o greșeală enormă dacă am aștepta-o din altă parte, de la lucruri sau de la oameni. De multe ori, lucrurile sau oamenii nu ne dau fericirea, ci mai degrabă ne-o iau, atâta câtă avem. Dacă îți pui fericirea într-o mașină scumpă, nu-ți dai seama că devii slujitorul ei și că, dacă ai fi gândit cu mai multă înțelepciune, multe lucruri bune ai fi putut face cu banii dați pe ea. Dacă aștepți fericirea de la cel (cea) de lângă tine, nu pricepi că el (ea) așteaptă același lucru de la tine.

Izvorul fericirii este în Dumnezeul din adâncul ființei noastre, iar El este atât de mare, încât nu ne va ajunge veșnicia pentru a trăi toată fericirea pe care ne-o oferă.

17 august: **A FI, SAU A AVEA?**

Întrebare: Mi-am conjugat viața mai mult cu verbul a avea, sau cu un altul, a fi? Exist fiindcă am, sau exist fiindcă gândesc și mai ales iubesc? Și ce știu mai bine, ceea ce am în cont, în casă sau ceea ce sunt? Astăzi, mulți părinți fac eforturi mari pentru a le oferi copiilor la majorat sau când merg la facultate, un autoturism. Să însemne oare majoratul sau, mai ales, studenția a avea o mașină? Părerea mea: Mare greșeală și mare prostie fac astfel de părinți. Mulți români care au trudit ani de zile în străinătate, cu ce se prezintă în țara lor de baștină, de exemplu, cu o carte despre istoria și cultura Italiei, sau cu un autoturism cât mai arătos? Și în casele pe care și le-au construit și în care au de toate, există măcar un mic raft cu cărți, citite? Ce ne reprezintă mai mult, ce avem pe lângă noi, sau ce este în mintea și inima noastră?

În această opulență capitalistă pentru care trudim din zori și până în noapte, există atât de multă banalitate și atât de puțin adevăr! În tentațiile și iluziile prezentului, salvarea noastră vine din ancorarea în valori pentru care generații întregi au trudit sau și-au sacrificat viața; de exemplu, în valorile culturii naționale, pe care mulți le-au aruncat deja la lada de gunoi. Astăzi nu mai este la modă astăzi să fie covoare pe pereți; trendul este cu totul altul. Îmi permit să pun întrebarea dacă goliciunea actuală a pereților este mai bună decât frumusețea covoarelor tradiționale? Acest exemplu să nu reprezinte oare un fenomen prezent în întregul nostru mod de a gândi și de a ne comporta?

În tăvălugul globalizării care ne-a dezrădăcinat și am ajuns ca un copac cu rădăcinile în aer, măcar ne dăm seama că totul va muri odată cu moartea noastră și că nimeni de pe globul acesta nu va mai ști că am existat? Și dacă tot spunem că în România nu-i de trăit (chiar așa să fie?) iar pe copii noștri îi trimitem în străinătate, ne dăm seama că prin aceasta condamnăm această țară și acest popor la dispariție și nimeni nu va mai aprinde o lumânare pe mormântul nostru? Înțelegem că prin felul cum ne croim astăzi viața, singuri ne condamnăm la anonimat și apoi uitare veșnică?

Un exemplu: Au dispărut aparatele de fotografiat cu film, căci le preferăm pe cele digitale. Ne dăm însă seama că renunțarea la fotografiile pe hârtie (păstrate în albume care pot traversa secolele) face ca un simplu delete să șteargă nu doar o imagine, ci pe noi înșine din sufletul și memoria celor care vin după noi?

Viața noastră se conjugă mai bine cu a fi, sau a avea? Să nu uităm: A avea este temporar, de scurtă durată; a fi, este veșnic. Alegerea ne aparține.

18 august: **DIN CONTRADICȚIILE VIEȚII**

Pe timpul verii, o grea problemă pentru buzunarul, adică viața multor români, o constituie nunțile. Cum să te duci la atâtea nunți la care ești invitat, când tu nu știi cum să înnozi sărăcia de la o lună

la alta? Momentul cel mai fericit din viața a doi oameni (femeie și bărbat; deocamdată, nu avem legalizate căsătoriile homosexuale) este cântărit nu în baza iubirii lor, ci în baza banilor. Câte cheltuieli nu se fac la o nuntă! Și cum să le acopere cei doi, dacă nu printr-o taxă (1200 lei pentru nuntașii obișnuiți)? Și, bineînțeles, să iasă și un câștig, ca să aibă cu ce porni în viață. Te mai duci la nuntă, sau nu te duci, și dintr-un alt motiv: Dacă nu mă duc, nu-mi vine. Bine măcar că pentru un ultim eveniment al vieții, înmormântarea, nu mai funcționează acest criteriu: Degeaba te duci la înmormântarea cuiva, că ăla (aia) sigur nu va veni la a ta.

Lăsând deoparte aspectele normale ale unei nunți (este bine să ajuți un cuplu la începutul oficial al vieții lor în doi), ceea ce ar trebui să ne pună pe gânduri este un alt aspect al vieții noastre: Mercantilismul sau interesul egoist care stă la baza multor relații umane. În numele binelui poporului, oamenii din instituțiile publice fac orice pentru a pune mâna pe o funcție, dacă se poate, cât mai importantă, pentru ca de acolo, de sus, să apere binele oamenilor. Așa să fie? Dacă așa este, atunci cum se face că majoritatea dintre aceștia își trag salarii speciale, ar dori pensii speciale și îi vezi în case mari, cu mașini mari, cu mulți bani, terenuri și alte bunuri?

Invocând binele familiei și să pună copiilor o bucată de pâine pe masă, de fapt, încotro se îndreaptă mulți români care robotesc ani, sau zeci de ani prin străinătățuri? Spre case supradimensionate, spre mașini mai mari decât necesitățile lor reale, spre adunarea a cât mai mulți bani în conturi, spre cumpărarea altor case și apartamente, etc. Adică, în paralel cu politicienii sau cu mulți din funcțiile publice (să-i adăugăm și pe patroni și privatizați?), și omul de rând, dacă poate, se îndreaptă tot spre bani și bogății.

Și cei care nu plecăm din România, ci rămânem și muncim aici, ce ar trebui să facă țara pentru noi? Să ne mulțumească pentru că îi facem „onoarea” de a rămâne în această țară? Îmi revine în minte replica unei studente: Să fiu mulțumit dacă îmi face onoarea de a

veni la cursuri; auzind-o, am rămas „mască”. La fel cum, la nivel individual, ce ar trebui să-i facă părinții copilului care își spală farfuria după ce a mâncat din ea? Să-i mulțumească pentru că le-a făcut onoarea de a și-o spăla singur?

Oare nu confundăm țara cu un bancomat? Dacă țara aceasta nu-mi dă salariul din Germania, îi întorc spatele, poate chiar scuip pe pământul ei și o părăsesc fără niciun scrupul. Nici pe limba ei nu mai pun vreo valoare; la ce-mi folosește limba română, dacă nu mă ajută să câștig bani?! Nici istoria ei nu mă interesează, nici oasele și sângele celor care de două milenii au trudit și murit aici. Nici măcar mormintele bunicilor și părinților nu mă mai interesează; să se ocupe Primăria de ele.

Se spune că prietenul adevărat se cunoaște la greu, la nevoie. La greul și nevoile de aici, câți mai suntem cu adevărat prietenii acestei țări în care neamul nostru a viețuit de la Decebal și Traian până în prezent? Îmi răsună și acum în urechi lozinca celor care au pus mâna pe putere după ce i-au împușcat pe fostul președinte și soția lui: Nu ne vindem țara! Astea au fost vorbele, dar în realitate, cine a putut, a vândut tot ce a putut, industrie, agricultură și tot ce se putea vinde. Și mulți dintre cei care nu a putut să facă această nelegiuire, au făcut altceva: Au părăsit țara. Nu mai pun preț pe istoria ei, pe patrimoniul ei de cultură, pe limba ei. Dacă multe din mormintele bunilor și străbunilor noștri sunt pline cu buruieni, pariez că nu peste mult timp se va mai întâmpla o dramă: Și bisericile vor fi năpădite de buruieni; vor fi închise, li se vor da alte destinații, sau vor fi demolate. Adică, ceea ce se întâmplă deja în Occident și peste ocean, în lumea bogată, se va întâmpla și aici, în scumpa (?) noastră țară.

Cu un secol și mai bine în urmă, peste o bună parte a omenirii s-a abătut cu violență, sânge, teroare și moarte, comunismul. Și a făcut ravagii, căzând apoi pradă propriilor nelegiuiri. Astăzi, suntem duși înainte de un alt tăvălug, al capitalismului sălbatec. Spunem că suntem prea mici ca să schimbăm cursul istoriei; dar măcar încercăm să nu ne sălbăticim? Înțelepciunea bunilor și

strămoșilor noștri ne-a învățat o vorbă: Casa părintească nu se vinde. Mai rămâne valabilă vorba asta, mai credem în ea? Iar țara numită România, mai este o casă a românilor?

Poate cineva o să creadă că sunt pesimist; nu sunt! Sau mă va întreba: Dar tu, ce faci pentru sufletul, neamul și țara aceasta? Multe; chiar și aceste considerații nu sunt decât un semn al dragostei pe care o am pentru credința, neamul și țara mea. Alte valori mai mari decât acestea nu am, iar dacă mă întreabă cineva, îi pot spune că mă simt foarte bogat; chiar mai bogat decât domnul Becali.

PS: Cu ceva ani în urmă am avut o discuție (încheiată neplăcut) cu un profesor. Știu că are un cv bogat, iar dumnealui este conștient de propria valoare; ce nu am putut pricepe este faptul că și-a trimis copiii la studii în străinătate.

Am dat peste o reflecție interesantă: „Orice păcătos are un viitor". Întreb și vă întreb: Are un viitor pentru a continua să păcătuiască, sau pentru a nu mai păcătui?

19 august: **ESENȚA ȘI ROSTUL VIEȚII**

Nu uit expresia unei bunici din Roma, din anii studenției mele, cea de-a doua: La vita è una facciata di finestra. Viața este ca și cum ai fi într-un tren care aleargă pe șine, iar tu privești pe fereastră, și abia ai timp să vezi ce se derulează în fața ochilor tăi. Cam așa s-ar traduce ce îmi repeta adesea acea femeie înțeleaptă și vorbăreață, ca mai toți italienii. Totul curge, ar zice grecii în cuvinte mai puține, iar în această curgere ne scurgem și noi, oamenii, ca un râu care izvorăște de undeva, pentru a se uni în altă parte cu marea cea mare. De la Dumnezeu am venit și la el ne întoarcem, spunem noi creștinii.

Cât pricepem noi din tot ce este azi în lume? Dar măcar zbuciumul din sufletul nostru, îl pricepem, îi știm rostul? Tare mai suntem nesătui și nu încetăm să dăm cu degetul peste sute și mii de

imagini care curg unele după altele pe ecranele smartphone-urilor noastre; la fel cum schimbăm nenumăratele canale tv.

Oare cât de convinși suntem de propria viață și că este cea mai bună variantă cea pe care am ales-o și o trăim acum? Cât de convinși suntem de partenerul de viață, că este cel mai potrivit pentru noi? Sau, ne-am întrebat dacă el este convins că noi suntem cel mai bun pe care și l-a putut alege? Pe mulți i-am auzit căinându-se că nu au făcut cele mai bune alegeri în viață; apoi au mai dres-o, au mai cârpit-o așa cum au putut.

De mici, ar trebui să începem a înțelege cine suntem cu adevărat și pentru ce ținem umbră pământului. La fel cum ar fi tare bine să privim mai în profunzime mersul lumii, de ce este așa și nu altfel. Este adevărat ce spunea poetul: Nu cerceta aceste legi, că ești nebun de le-nțelegi. Pe de altă parte, reprezintă deja o nebunie să treci prin viață ca gâsca pe apă, sau să te uiți la lume cum se uită curca în lemne, sau pisica în calendar, fără să pricepi ce se petrece.

Ce constat adesea, este o superficialitate și grabă în toate, și nu înțeleg unde ne grăbim. La fel cum nu pricep la ce bun atâta agoniseală de lucruri, că doar tot cu o lingură mâncăm cu toții, și tot într-un pat dormim.

Viața are un rost al ei, profund și uneori misterios, ca și legile pe care Creatorul le-a sădit în tot ceea ce există, iar viața noastră, a oamenilor, ar trebui să fie marcată de armonia dintre noi și tot ce ne înconjoară. Tare ne-ar fi bine dacă am fi mai atenți la ceea ce este dincolo de scoarța lucrurilor, la ceea ce nu se schimbă niciodată. Fiecare, venind pe lume, începe să repete greșelile pe care le-au făcut cei dinaintea noastră. De ce? Pentru că nu vrem să învățăm viața celor care s-au scurs înainte de noi; nu vrem să pricepem că nu este nimic nou sub soare. Se schimbă doar înfățișarea lumii, dar înăuntru omul rămâne același care era la începuturi și care va fi până la împlinirea timpurilor. Esența ființei noastre, asta trebuie să o pricepem noi pentru ca viața să ne fie mai frumoasă și mai adevărată. Iar această esență o putem pricepe și valoriza în măsura în care o păstrăm strâns unită cu Cel care și-a

sădit în noi chipul său. Întreaga viață ar trebui să fie un continuu efort de a ne asemăna mai mult cu El. Aceasta, cred eu, reprezintă cheia filosofală a scurtei noastre treceri prin viață, ca într-un tren ce aleargă mereu spre alte gări, spre alte destinații. În care gară ne-am urcat, o știm deja; în care vom fi coborâți, știm?

Nici nu ne dăm seama câtă frumusețe este în noi, câtă bunătate, cât adevăr! Ziua de astăzi ni s-a dat (ca și cea de ieri, și cea de mâine) pentru a trăi frumusețea, bunătatea și adevărul din noi; și nu singuri, ci împreună cu ceilalți.

20 august: **VISURI ȘI RESEMNĂRI**

Cândva erau basme cu Prâslea cel voinic și merele de aur, cu Ilene Cosânzene și Feți Frumoși, așa cum astăzi sunt cărți, filme și video-jocuri cu supereroi.

În tinerețe, mai ales, cine nu-și dorește să fie sănătos, puternic, frumos și la pungă gros?! Cu toții purtăm în adâncul ființei noastre dorințe mari de sănătate, putere, bunăstare și fericire. Este frumos că măcar în ajun de Anul Nou, la noi încă mai sunt urători pe la ferestre care ne urează toate aceste lucruri.

Eu, în prima tinerețe (acum sunt la a doua) visam să fiu așa de puternic încât să dărâm colosul comunist. Visam să fiu așa de frumos, încât și astăzi îmi aleg cu grijă hainele, iar în fața frumuseții unei flori mă înfior de bucurie și plăcere. Mere de aur sau pungă groasă nu prea am visat, dar nu-mi pare rău dacă în portmoneu sunt mai multe bancnote, de valoare mai mare, se înțelege.

Dumnezeu a sădit în noi sămânța împlinirii, a fericirii, iar toată viața nu facem altceva decât să îngrijim această sămânță, să o facem să se transforme într-un copac mare, puternic și plin cu roade, copacul vieții noastre.

De la Est mai ales, peste neamul nostru au năvălit tătarii și apoi sovieticii; din sud ne-au cotropit turcii și, iată cum visul de a fi mari și bogați ne-a cam fost spulberat. Ca în balada Mioriței,

neamul românilor a trebuit să se resemneze cu soarta, și asta nu din lașitate, lipsă de curaj și demnitate, ci pentru simplul motiv că, plecându-și capul, sabia nu-l va tăia; și să se facă frate cu dracul, pentru că altfel nu poate trece puntea. Așa am constatat că nu noi suntem peste vremuri, ci, invers, vremurile ne vremuiesc viața, cu nori, zăpezi, ploi și vijelii, dar și cu soare și vreme bună. Românul a învățat să-și doinească jalea și să-și cânte și danseze ca puțini alții dragostea de viață. De multe ori nu mi-au spus italienii, ei care trăiesc mult mai bine decât noi: Voi, românii, știți atât de bine să vă distrați la nunți, botezuri și alte sărbători; cântați și dansați până nu mai puteți. Noi, nu mai știm să facem asta. Bravo vouă!

Ce mă doare astăzi este faptul că mulți români au încetat să mai viseze o Românie puternică, frumoasă, dreaptă și credincioasă. Visurile lor sunt legate de alte plaiuri, alte țări, la fel cum copiii de astăzi nu mai poartă nume românești, ci de împrumut, de la alte nații. Mai visează tinerii noștri să fie Prâslea cel voinic în țara aceasta, și aici să crească mărul cu mere de aur? Mai visează fetele noastre să se numească Ileana, sau le încântă nume exotice?

Zi frumoasă să avem, ca inima și gândul nostru!

21 august**: ATENȚIE MARE LA CUVINTE, ȘI NU NUMAI LA ELE!**

Privim viața celor de lângă noi și tare mai suntem atenți asupra celor mai mici detalii: Expresia feței, tonalitatea vocii, mișcările mâinilor sau ale corpului, privirea, cum este îmbrăcat, cum mănâncă, ce bea și cât bea, cât de mult sau puțin a vorbit, etc. Uneori, semenul nostru devine obiectul analizei noastre, mai abitir decât o analiză de laborator.

Nu știu însă de câte ori ne-a interesat altceva, și anume: Cât de mult faptele noastre sunt prezente și au urmări în viața celuilalt? Uneori, destinul tragic al cuiva i se trage din vorbele și mai ales faptele noastre, sau din indiferența și absența noastră în viața lui, atunci când ar fi trebuit să fim prezenți și nu am fost.

Chiar dacă fiecare se naște și rămâne liber în fața legii și a propriei conștiințe, mai ales cei care avem o anumită responsabilitate față de alții, pornind de la familie și până la marile funcții publice, ar trebui să analizăm mai bine rolul nostru în viața altora. Este ușor, precum Pilat, să te speli pe mâini și să spui că ești nevinovat de sângele altora; în realitate, lucrurile stau cu totul altfel.

De exemplu, ar trebui să fim mai conștienți de faptul că astăzi, la scară planetară, sănătatea oamenilor de pe oricare meridian al globului depinde și de ce iese din țevile de eșapament ale propriului autoturism și de ce am pus în pământ. Mai mult, pornind de la o simplă privire aruncată asupra celui cu care ne intersectăm zilnic și până la planificările economice și de altă natură la scară mondială, fiecare avem un rol (pozitiv sau negativ) în viața multor altor oameni.

Dacă am sta și ne-am analiza viața mai pe îndelete, am descoperi cuvinte sau simple gesturi ale altor persoane nu le-am uitat și a căror greutate (în bine sau în rău) ne influențează în prezent modul de a gândi și a ne comporta. Nu știi ce rană poate produce un cuvânt; nu știi cât de benefică sau otrăvitoare poate fi o simplă atitudine, un simplu gest. Și, din păcate, răul făcut rămâne bun-făcut, și niciun râu de lacrimi de căință nu-l mai pot șterge. La fel cum un cuvânt bun, o mână întinsă pot rezolva o grea problemă, sau chiar salva o viață.

Bună să ne fie inima, ca și căutătura!

22 august: **CUM VA FI ZIUA DE MÂINE?**

M-a neliniștit ce am citit adineaori într-o carte, Arta conversației, a lui Ileana Vulpescu. Unul dintre personaje, ajuns la vârsta de 60 de ani, spune la un moment dat: „Abia aștept să treacă și ce mi-a mai rămas”.

Cred că fiecare avem momente în care ne privim viața ca într-o oglindă și încercăm să pricepem ce am fost, la fel cum ne întrebăm

ce vom fi mâine (dacă vom fi) și care va fi viața noastră, ce ne va bucura și ce ne va întrista.

Nu știu ce vedeți voi în fața voastră și cu ce sentimente și gânduri așteptați ziua de mâine. În fața mea, eu văd mai ales chipul mamei mele, senin, blând și plin de bunătate și sunt convins că mă va însoți și în ultima clipă. Văd apoi fața senină și bună a unor persoane dragi mie care niciodată, cu bună știință, nu mi-au făcut niciun rău. Dar cu ochii credinței și din experiența vieții, văd fața lui Dumnezeu aplecată deasupra mea; văd privirea lui plină de iubire; îi simt brațul puternic care niciodată nu m-a lăsat să cad în vreo prăpastie; îi aud glasul care vorbește inimii mele doar vorbe de iubire. Viitorul meu este plin cu atâtea chipuri dragi, dar mai ales este plin cu Cel care m-a iubit și mă va iubi mereu. Iar dacă eu mi-am făcut planuri de viitor? Am atât de multe, încât mi-ar mai trebui vreo două vieți, să le văd împlinite.

Nu știu dacă mâine sau la anul voi fi sănătos sau bolnav; știu însă că iubirea atâtor persoane pe care Domnul mi le-a trimis de-a lungul vieții va continua să încălzească inima mea. Știu apoi că visurile mele mă vor însoți mereu. Știu că mâine, la anul și peste mulți, nenumărați ani soarele va continua să răsară, dacă nu peste drumul vieții mele, sigur va străluci pe drumurile altor oameni. Multe lucruri se pot schimba în viață; de multe surprize avem parte, bune sau rele, dar ceea ce rămâne și nici porțile iadului nu o pot birui este iubirea lui Dumnezeu revărsată în inima noastră și prezentă în tot ceea ce există, în tot ce ne înconjoară. Iar, apropo de ceea ce citeam adineaori: De multe ori, de noi depinde ca cineva să nu mai spună „abia aștept să treacă și ce mi-a mai rămas”.

23 august: **PERFECȚI ÎN IMPERFECȚIUNILE NOASTRE**

Din ceea ce am auzit de la unii și alții, am înțeles că secretul unei familii este ca atunci când cei doi „se iau”, să se ia la pachet și cu toate obiceiurile sau năravurile lor, sau, hai să le spunem mai elegant, tabieturi. Omul nu este o plastilină pe care o modelezi

ușor așa cum îți place, iar în anumite aspecte este atât de sensibil încât dacă forțezi nota, s-ar putea să-i fracturezi vreun os al structurii sale interioare sau să-i creezi vreo traumă. Cine așteaptă perfecțiunea de la partenerul de viață, începe să semneze deja falimentul, divorțul căsniciei lor. În fiecare zi trebuie să fim atenți la noi și la cel de lângă noi, fără însă a aștepta perfecțiunea, nici de la el, nici de la noi. A ne accepta propria condiție, a ne susține reciproc în imperfecțiunile noastre face plăcută o căsnicie, sau orice relație interumană. Asta nu înseamnă ca fiecare să se comporte după propriile capricii, așteptând ca celălalt nu doar să i le tolereze, dar chiar să fie bucuros că se comportă așa. Și dacă un dicton vechi de când lumea spune că ceea ce ție nu-ți place, altuia nu-i face, asta înseamnă că viața este o autoeducație și autocorectare continuă.

La fel merg lucrurile în orice tip de relație, de amiciție, de serviciu, de vecinătate sau rudenie. Perfecțiunea nu ne aparține, iar zâmbetele perfecte, gesturile studiate, cuvintele alese cu grijă, diplomația perfectă, toate ascund un om concret care, dezbrăcat de aceste veșminte, își arată adevăratul chip, cu toate vulnerabilitățile lui. Da, orice om este vulnerabil, de aceea trebuie să avem mare grijă atât față de fragilitățile noastre, ca și ale celorlalți. Și de multe ori, în atitudinile de duritate omul își ascunde de fapt propria slăbiciune.

Sunt contra oricărei forme de violență, și ce mă neliniștește, de exemplu, este faptul că, din câte am auzit, mai toate jocurile pe care copiii le au la îndemână, conțin și violențe. Frumoșii și gingașii noștri copii învață de mici jocuri violente; ne putem întreba dacă acestea nu le intră în gândire, iar de la gânduri până la cuvinte și fapte nu este decât un pas.

„Fericiţi făcătorii de pace, pentru că ei vor fi numiţi fiii lui Dumnezeu!” (Mt 5, 9)

24 august: **FRUMUSEȚEA DIN NOI**

Nu din pură curiozitate sau lipsă de activitate, mă uit pe fotografii sau tablouri (oare câte zeci sau sute de miliarde o fi găzduind Facebook-ul?) care redau infinitele ipostaze ale frumuseții noastre interioare. Se spune că frumusețea va salva lumea; de ce? Fiindcă izvorăște dintr-un atribut fundamental al divinității, care este frumosul. Frumusețea reprezintă un aliment care întreține viața ființei noastre interioare, așa cum, creștini fiind, nu numai cu pâine ne hrănim, ci și cu tot cuvântul care vine din gura lui Dumnezeu (Cf Mt 4, 4).

Dacă ar fi să deschidem ușile dressing-urilor multor femei (de ce bărbații sunt mai puțini?) și să numărăm articolele de vestimentație, ce am putea constata? O nesăbuită cheltuială de bani, sau mai degrabă o nestăvilită sete de a-și manifesta gustul pentru nenumăratele fațete ale frumosului?

Sunt munți frumoși, flori frumoase, copaci frumoși, animale frumoase, dar frumusețea omului are atâtea forme de exprimare încât casele de modă, ca și cea mai simplă țărancă, sau orășeancă nu vor epuiza niciodată să redea întreaga paletă de culori și forme ale acestei calități pe care Creatorul a zidit-o în ființa noastră, frumosul.

Oare prin ce ne definim mai mult ca oameni? Sigur, prin rațiune și voință liberă; asta au spus-o filosofii cu mii de ani înainte. De ce însă să nu ne lăsăm cuceriți de una dintre calitățile care ne farmecă, ne încântă nu doar privirea ochilor, ci fac să strălucească divinul din noi? Frumusețea umană, în infinitele ei forme de exprimare, reprezintă o rază din lumina lui Isus Cristos pe muntele Tabor.

Încă de mici, cred că educarea pentru frumos (frumusețea gândurilor, a cuvintelor pe care le rostim, a ceea ce punem pe noi, a spațiului care ne înconjoară etc) ar trebui să fie considerată mai importantă decât învățarea limbilor străine sau lucrul cu calculatorul. Iar ca adulți, ceea ce ne definește nu este autoturismul

din care coborâm, ci frumusețea gândurilor, sentimentelor, cuvintelor și faptelor noastre.

25 august: **MODESTIA**

La prima vedere, sau prima impresie pe care ți-o creează omul modest este aceea a egalității sale cu tine și cu toți ceilalți; se îmbracă simplu, mănâncă simplu, vorbește în cuvinte simple, nu își face loc cu coatele pentru a ieși în față, nu prea folosește cuvântul eu, nu tună și fulgeră și multe altele care te fac să te întrebi: De fapt, omul ăsta prin ce se remarcă, că nu pare a ieși în evidență cu nimic? Poate fi considerat chiar un om banal, nesemnificativ.

Modest este omul care a ajuns atât de sus în virtuțile sale încât de la acea înălțime a spiritului îi vede pe toți oamenii așa cum sunt, cum i-a creat Dumnezeu, adică egali. Omul modest locuiește foarte aproape de Dumnezeu care face să răsară soarele peste buni și răi și să plouă peste drepți și nedrepți. Iată secretul modestiei, una dintre marile virtuți ale omului, dar care pare atât de nesemnificativă încât, dacă nu ai ochiul interior deschis, nici nu o observi, nu-ți dai seama de existența acestei perle umano-divine. Așa cum, fără ochiul credinței nu-ți dai seama de prezența lui Dumnezeu (cea mai modestă ființă) și trăiești ca și cum el nu ar exista. Modestia arată exact ce suntem fiecare dintre noi, un egal între egali. Iar cine vrea să fie deasupra altora, să fie slujitorul tuturor; așa ne învață Isus Cristos.

Am cunoscut persoane care mi-au dat cartea lor de vizită pe care erau trecute multe titluri; am citit cv-uri înșirate pe multe pagini; am auzit persoane care vorbeau mult despre realizările lor, despre ceea ce știau ele să facă. Apreciez mult inteligența pusă în slujba binelui, apreciez caracterele puternice, oamenii devotați unei cauze, familiei și semenilor lor. Dar îmi dă așa o stare de bine, aproape de beatitudine când sunt în prezența unui om care emană parfumul inefabil al modestiei. Prezența unei astfel de persoane

mi-l aduce aproape pe Dumnezeu și parcă nu m-aș mai despărți de ea.

Suntem creștini (purtători ai lui Cristos) prin ce anume? Prin credința primită la botez și alimentată de-a lungul întregii vieți, prin iubirea noastră, prin speranța în viața viitoare. Dar aceste virtuți și multe altele pot exista într-un om lipsit de modestie? Nu. La fel cum inteligența fără caracter îl face pe om cinic, la fel este și cu un creștin, fără modestie este ca o tinichea, deși pe dinafară pare poleit în aur, iar tot ce spune, îl aseamănă cu simplă aramă sunătoare.

26 august: **INTELIGENȚA ȘI BUNĂTATEA**

Sunt anumite calități care ies în evidență la un om, fără să facă niciun efort; acestea sunt inteligența și bunătatea. Un anumit grad de inteligență și bunătate are orice ființă umană; mă refer aici însă la o anumită strălucire a lor, care doar în anumiți oameni iese în prim plan. Inteligența nu poate fi simulată prin nu știu ce procedee; o ai, sau nu o ai. Nici nu poți spune: mai iau de ici și adaug colea și uite așa am devenit foarte inteligent; aceasta ar fi o simplă păcăleală demnă de tot hazul. La fel este și cu bunătatea; sunt oameni buni din naștere, iar alții care fac efort pentru a apărea buni, dar nu prea le iese.

Problema este că inteligența fără bunătate îl face pe om cinic. Sunt atâția inteligenți (de exemplu Sorin Ovidiu Vântu) care știu cum să-și realizeze scopurile, folosindu-se de alții, de punctele lor slabe, de un anume context care îi favorizează în planurile lor egoiste, uneori malefice.

Astăzi, se vorbește mult despre inteligența artificială și rolul ei în nenumărate domenii. De exemplu, la Iași, pentru pacienții cu tumori la cap, medicii chirurgi nu mai folosesc bisturiul, ci un mănunchi de raze Gamma. Iar în tratarea bolnavilor, în general, inteligența medicală a elaborat tot felul de protocoale. Se uită însă faptul că în relație cu pacientul, manualitatea medicului și mai ales

inima lui bună, caldă nu pot fi înlocuite de nimic. La fel cum în societate, serviciile publice, de exemplu, au ajuns la standarde foarte ridicate. Prin oraș, nu se mai circulă cu trăsura, ci cu autobuze ultra moderne. Ce te faci însă când în autobuz, nimeni nu schițează măcar un zâmbet celui de lângă el? Mi s-a întâmplat de multe ori să circul cu autobuzul sau tramvaiul, iar impresia mea (neplăcută) a fost aceea că intre cei prezenți este un vid și o înstrăinare totală.

Este bine să nu uităm un adevăr fundamental și elementar în același timp: Lumea poate fi schimbată în mai bine nu atât prin inteligență, cât mai mult prin bunătate. Dacă ești inteligent(ă) este bine; dacă însă ești bun(ă) la suflet, este perfect!

27 august: **PĂSTREAZĂ-ȚI CALMUL**

Se spune că timpul s-a comprimat și cele 24 de ore au ajuns doar vreo 17; să fie adevărat? Nu cred. Timpul unui minut, cât se învârte un secundar pe cadranul unui ceas, este același ca și acum o sută de ani în urmă. Ceea ce însă s-a comprimat, a devenit mai dens și agresiv asupra ființei noastre este graba și mulțimea activităților pe care vrem să le desfășurăm.

Ce trebuie noi să încetinim este ritmul minții și dobândirea unui calm interior care apoi să cuprindă întreaga activitate de peste zi. Este păgubos să te trezești dimineața și să-ți încarci imediat mintea cu tot felul de informații de la televizor sau din internet; așa devii agitat, iar această stare îți va marca ziua, ca și relațiile cu ceilalți.

Este foarte bine ca trezindu-ne, să intrăm în contact cu natura, privind zorii zilei, cerul, dacă este senin sau înnorat, ascultând ciripitul păsărilor, lăsându-ne fața mângâiată de vânt sau de razele soarelui. Natura are ritmul ei și armonizarea noastră cu ea ne introduce într-o armonie a universului, ceea ce ne eliberează din cătușele ritmurilor noastre, adesea frenetice, chiar devoratoare.

La începutul zilei este cât se poate de recomandat să intrăm în contact cu Dumnezeul din noi, prin rugăciune spusă fără nicio

grabă, prin timpi lungi de meditație și contact cu sacrul din noi și din afara noastră, cu acel Dumnezeu care este în cer, pe pământ și în tot locul. Așa se recreează, se regenerează zilnic ființa noastră spirituală, acel eu interior despre care vorbesc psihologii.

Și cât de plăcut este ca micul dejun să-l mâncăm împreună cu cei dragi ai noștri, discutând între noi calmi și mulțumiți că am început o nouă zi în care legăturile noastre de sânge, de iubire sau simplă prietenie sunt alimentate și de hrana cu care ne întărim trupul.

Civilizația actuală, dominată de tehnică și randament maxim, ne stoarce pe ca o lămâie, dacă nu știm să ieșim din angrenajele ei care ne transformă în simple rotițe sau roboței. A trăi în ritmul normal al naturii noastre, în armonie cu ritmurile universului și mai ales în relație directă cu Cel care ne-a creat este nu numai de dorit, ci chiar vital pentru o viață normală.

Astăzi, fă-ți timp să ai timp!

28 august: **SFÂNTA TAINĂ A CĂSĂTORIEI ŞI NUNTA**

Isus le-a spus celor invitaţi această parabolă: "Când eşti invitat de cineva la nuntă, nu ocupa primul loc... Dimpotrivă, când eşti chemat, mergi şi aşază-te pe ultimul loc... Oricine se înalţă pe sine va fi umilit, iar cel care se umileşte va fi înălţat. Iar celui care l-a invitat i-a spus: Când dai un prânz sau un ospăţ, nu-i invita pe prieteni, nici pe fraţi, nici rudele, nici vecinii bogaţi, ca nu cumva să te invite şi ei la rândul lor şi asta să-ţi fie răsplata! Dimpotrivă, când dai o masă, invită-i pe cei săraci, infirmi, şchiopi, orbi şi vei fi fericit, pentru că ei nu au cu ce să te răsplătească, dar vei fi răsplătit la învierea celor drepţi!

Evanghelia după sfântul Luca 14, 7-14

Nu știu cine a ocupat locurile dintâi la nunta liderului AUR George Nicolae cu Ilinca Valentina și nici nu cred că ar trebui să ne intereseze. Ceea ce însă mă nedumerește este faptul că una dintre cele șapte taine (sacramente) creștine a fost folosită într-un

scop clar, politic. Cred că atât mirii, oficianții căsătoriei și toți nuntașii ar trebui să știe că Isus Cristos nu ne-a lăsat tainele sale pentru a fi folosite în scopuri politice. Mă doare că văd cum în spațiul românesc bisericile și credința devin instrumente în atingerea unor scopuri care nu au nimic de-a face cu Evanghelia.

Este foarte bine că la această nuntă au fost aduse în prim plan atâtea valori tradiționale care dau identitate neamului nostru. Indiferent de culoarea politică, orice om care promovează valorile culturale identitare românești cred că trebuie respectat și apreciat. Portul popular, bucatele tradiționale, obiceiurile de nuntă, muzica populară și altele asemenea sunt ca niște pietre în temelia casei neamului nostru.

Isus Cristos ne învață ca atunci când dăm un ospăț, să nu avem niciun interes personal, ceea ce nu se verifică la această nuntă, și chiar dacă am rămas încântat de decorul exterior al nunții, un glas interior îmi spune că ceva este putred nu doar în Danemarca, ci și în nunta de la Măciuca.

29 august: **SCHIMBAREA ÎNCEPE CU MINE**

Ce mă surprinde la Isus Cristos este faptul că nu se ocupă aproape deloc de cei puternici ai timpului său; nu încearcă să-i catehizeze. Nu începe schimbarea în bine a lumii pornind de la Marele Preot, Pilat, Irod, sau împăratul Romei, ci de la baza societății, de la pescari, vameși, păstori și simpli agricultori pe petecul lor de pământ.

Astăzi, au loc summit-uri ale celor mai puternici oameni ai lumii și acolo, zicem noi, se decide soarta popoarelor, ba chiar a întregii planete. Dar dacă acolo la vârf se adună capetele cele mai luminate, de ce aici, jos, între oamenii simpli, lucrurile nu merg tocmai bine? De ce rezistența oamenilor la boli scade, șomajul crește, natalitatea descrește, multe biserici se închid, etc?

Ce concluzie putem trage? Una foarte înțeleaptă și repetată des: Schimbarea în mai bine (sau în mai rău) a societății începe cu tine,

cu mine, cu fiecare dintre noi. O societatea sănătoasă începe cu buna cuviință învățată în cei șapte ani de acasă, în familie. O lume mai bună începe cu familii bune, sănătoase, clădite pe virtuți fundamentale care niciodată nu-și pierd valabilitatea. Mă uit cu nedumerire la ce se văd astăzi: Tot felul de instituții care se amestecă în viața familiilor și mă întreb de când i-a prins pe alții atâta grijă față de ceea ce se petrece sub acoperișul domestic? Mă întreb apoi ce va fi cu multele milioane de copii ai acestei țări crescuți doar cu un părinte, iar alții crescuți mai mult de bunici? Și întrebările referitoare la situația celulei de bază a societății, familia, ar putea continua.

Părerea mea este următoarea: Dacă însuși Fiul lui Dumnezeu nu a început schimbarea lumii pornind de la clasele de sus, nici noi nu ar trebui să așteptăm o îmbunătățire a lucrurilor pornind de la președintele țării și de la parlamentari. Schimbarea începe din creierul și din inima fiecăruia. Este adevărat că trebuie să fim cetățeni buni, plătind taxele și impozitele și respectând legile. Creștinii și bisericile nu au organizat niciodată vreun puci politic pentru detronarea împăraților, regilor și președinților. Să fim realiști: Niciun șef de stat, niciun guvern sau organism statal nu are soluții miraculoase pentru binele cetățenilor. Răul există și îl simțim cu toții pe propria piele; îndepărtarea lui începe nu cu proteste și greve, ci cu dezrădăcinarea păcatului din noi. Săvârșirea binelui, începând de la cele mai elementare gesturi, de exemplu să saluți din inimă pe cel cu care te întâlnești, reprezintă începutul marilor schimbări pe care cu toții ni le dorim.

30 august: **ȘI TU EȘTI NEMULȚUMIT?**

Cea mai puternică țară a Europei este Germania. Ei bine, prima dată când am ajuns în această țară, adică în anul 1987, am avut un șoc: Nemții erau nemulțumiți de nivelul lor de trai, iar în discuții, una din temele cele mai frecvente era aceea a prețurilor: de exemplu, la care stație peco, benzina este mai ieftină măcar cu un

pfenig. Mă uitam nedumerit la ei și nu pricepeam nimic. Eu, care ieșisem dintr-o țară în care efectiv, mulți sufereau de foame și frig, mă așteptam ca acești oameni care, comparativ cu românii, trăiau în opulență pantagruelică, să jubileze de fericire. Șocul meu era provocat de faptul că nemții erau nemulțumiți; și italienii erau la fel de nemulțumiți. În anul următor, am constatat că și americanii erau nemulțumiți, deși mulți dintre ei deja de pe atunci obișnuiau să-și schimbe mașina la doi, trei ani, iar casa, la zece, și să se mute într-una și mai mare.

Cred că unul din păcatele universale ale omului este nemulțumirea. Oricât ar avea, vrea mai mult; niciun guvernant nu este bun, instituțiile publice sunt toate corupte și funcționează prost, asfaltul este plin de găuri și gropi, ploaia nu cade la timp, când este frig, e prea frig și când este cald, este prea cald, partenerul de viață nu mai corespunde, mâncarea nu-i sănătoasă, visurile nu sunt suficient de dulci etc.

Competiția, autodepășirea, afirmăm noi, reprezintă cheia progresului. Și este adevărat că alte națiuni, din punctul de vedere al civilizației, sunt cu mult înaintea țării noastre. Problema este, cum spuneam, că și acolo oamenii sunt nemulțumiți. De ce?

Înainte de a ne uita la cum arată o casă, o mașină, un gadget, ar trebui să ne uităm în sufletul nostru și să ne întrebăm la modul cel mai serios ce este cu viața noastră, pornind din intimitățile ei cele mai profunde. Ce nu ne ajunge? Nu este Dumnezeu destul de mare și atotputernic? Zicem că suntem creștini; nu ne este suficient Dumnezeul în care credem; nu este suficient de bună învățătura lui? Nu este suficient de puternic harul său? De ce suntem așa de nemulțumiți, ce nu ne ajunge?

Nu era bine în perioada comunistă, că mâncam salam cu soia (când îl prindeam și pe acesta). Acum, în galantare găsești zeci de sortimente de salam; de ce nu suntem mulțumiți? Ceea ce scârțâie rău nu provine din sărăcia materială sau proasta guvernare a politicienilor, ci din proasta funcționare a dorințelor și gândurilor noastre. Interiorul nostru este bolnav, iar dacă instituțiile publice

nu funcționează cum trebuie, noi, cu veșnicele noastre nemulțumiri, am dat naștere tuturor anomaliilor din societate. Nu au venit extratereștrii și ne-au lăsat plocon politicieni corupți; aceștia au crescut în mocirla din interiorul nostru. Și dacă ei nu se mai satură de cât adună și vor mereu un ciolan mai mare, aceasta se întâmplă pentru că poporul este nesătul și nu-l mai mulțumește nimic. Pariez că și milioanele de români care și-au pus traista în băț și au părăsit țara, nemulțumiți de ce este aici, și acolo unde au ajuns, tot nemulțumiți sunt și doresc mai mult; mai mult, ce? Mai mulți bani și lucruri, adică mai multă nemulțumire.

Discutam odată cu un lider al unui partid și-mi exprimam nedumerirea față de tactica partidului de a acuza alte partide. Propuneam ca în activitatea lui să scoată în evidență și laturile bune ale celorlalți, să încerce să pună în comun binele tuturor partidelor și în felul acesta să promoveze binele comun, public. S-a uitat mirat la mine și mi-a zis că linia de fond a partidului este să-i combată pe ceilalți; în felul acesta își arată superioritatea politicii propriului partid și doar așa țara poate să prospere, prin concurență combativă. I-am răspuns că procedând altfel, oamenii niciodată nu vor fi mulțumiți, fiindcă ei, politicienii, vor alimenta mereu nemulțumirea pe care și așa mai toți cetățenii o au deja în inima lor. A trecut ceva timp de atunci, iar respectivul politician nu m-a mai căutat, deși îmi zicea că îi face plăcere să discute cu mine. Sigur nu a fost mulțumit de ce i-am zis. Uite, de aceea nu suntem noi niciodată mulțumiți, fiindcă nu ne convin nu doar prețurile la carburanți sau alimente, ci nu ne convine nici ce gândește un altul.

Pentru a fi mulțumiți, adică mai fericiți decât suntem acum, cred că ar trebui să privim lumea cu ochii cu care a privit-o Dumnezeu atunci când a creat-o: „Și Dumnezeu a privit toate cele pe care le făcuse și, iată, erau foarte bune” (Gn 1, 31)

31 august: **EȘTI ORIGINAL?**

De obicei, când ni se face un compliment? Atunci când ni se spune „Ce frumoasă ești!”, „Ce deștept ești!”, sau „Ce original ești!”. Mai ales această ultimă apreciere ne poate umfla în pene și să credem că ne asemănăm cu un geniu, din moment ce suntem atât de unici, de originali. În dorința de a fi originali, unii cad în banalitate, vopsindu-și părul în culorile curcubeului, sau debitând vorbe neroade, sau devenind ridicoli în îmbrăcăminte și comportament.

Ce înseamnă originalitatea? Să luăm lucrurile etimologic. Cuvântul original provine din latinescul origo, -inis care se traduce prin origine, naștere, neam, familie, țară natală. Așadar, originală este acea persoană care păstrează legătura de sânge, etnică cu moșii și strămoșii ei, care nu-și alterează propria origine. De exemplu, originali sunt românii care pot demonstra că și-au păstrat neschimbată originea lor din daci și romani. Câți dintre noi putem demonstra acest lucru?

Și mai este o altă semnificație de fond a cuvântului original: Originală este acea persoană care rămâne ea însăși și se manifestă ca atare. Ceea ce este cu adevărat în interiorul ei, aceea manifestă și în exterior. A nu fi cu două fețe, a nu gândi una și a spune alta, a ne manifesta în modul care ni se potrivește cel mai bine, toate acestea înseamnă a fi original. Ca să folosim un cuvânt din jargonul actual, a fi original înseamnă a nu fi fake. A-ți păstra propria identitate reprezintă o grea problemă și o provocare în lumea actuală în care mulți dintre noi ne manifestăm mai mult nu live, ci virtual, iar din spatele ecranului o pisică amărâtă se poate da drept leu. Faptul că ne manifestăm gândurile și sentimentele, ca și look-ul prin ecranele gadget-urilor noastre, ne aruncă cu mare ușurință în lumea fake-ului, a duplicității și falsității; adio, originalitate!

Ești original atunci când ești proaspăt în gândurile și sentimentele tale, ca o apă care atunci țâșnește din izvor, răcoroasă și revigorantă. Originală este acea persoană care își păstrează

savoarea, gustul plăcut, precum o legumă atunci scoasă din pământ, sau un fruct copt, atunci cules din pom. Lipsit de originalitate este omul asemănător cu o legumă sau un fruct veșted; nu mai are gust și nu mai face plăcere nimănui.

Cu cât rămânem mai strâns uniți cu izvorul existenței noastre, cu Dumnezeul care ne-a dat viața și ne-o susține în fiecare clipă, cu atât suntem și rămânem mai autentici, mai adevărați, mai noi înșine, mai originali, adică aproape de originea noastră. Originalitatea înseamnă a lăsa să strălucească frumusețea interioară, demnitatea și multe alte calități pe care Creatorul le-a sădit în noi, iar părinții și neamul nostru ni le-au transmis ca o sfântă moștenire pe care și ei au primit-o de la înaintașii lor. Originalitatea nu este legată de ceva exterior, eclatant sau șocant, precum o coafură făcută cu ferăstrăul; ea izvorăște din profunzimea ființei noastre. În cazul nostru, a fi original înseamnă a fi în primul rând om adevărat, creștin adevărat și român adevărat; la fel cum și un maghiar, un german sau de orice altă etnie, toți suntem originali în măsura în care suntem și ne manifestăm în primul rând trei valori fundamentale, definitorii: omenitatea, credința și naționalitatea noastră.

În cele spuse aici, sunt eu original? Nu! Am spus ceva știut și vechi de când lumea și pământul.

Septembrie

1 septembrie: **DESPRE VIAȚA ROMÂNILOR DIN STRĂINĂTATE**

Iată-ne pășind și în prima zi de toamnă; ca și păsările călătoare, mulți români s-au întors deja la cuiburile lor adoptive de pe alte meleaguri, după ce un timp scurt l-au petrecut în cuibul natal, unde s-au născut, au crescut și au învățat să zboare. Iată-i acum, precum cârdurile de cocori, zburând, poate cu nostalgie și o lacrimă în colțul ochilor, spre țări mai calde (la propriu sau la figurat), sau mai reci, căci sunt destui care își duc veacul prin Irlanda, Anglia, Germania, sau prin țările scandinave.

Români bătuți de vremuri vitrege, plecați de bună voie sau împinși de lipsuri, ajunși acum să robotească prin țări străine. Ce o fi în inima lor? Sunt ei mai fericiți decât erau în România? Să sperăm că da. Dar copiii lor, înțeleg cu adevărat trăirile sufletești ale părinților lor pe care de acum înainte, până la vara viitoare îi vor vedea doar pe ecranul unui smartphone sau tabletă? Ei, lasă, că unii vor veni acasă și de Crăciun, sau la Paște.

În vara aceasta am citit două cărți scrise de români care au muncit ani de zile în Italia. Liliana Nechita, în cartea ei, Cireșe amare, ne spune cât de dulci, dar și de amare sunt cireșile (este viața) mâncate pe la uși străine. Iar Titus Radu, în Emigation blues, scrie despre aceleași lucruri, cum au muncit și au trăit cinci români din Lupeni, ajunși un fel de sclavi pe proprietatea unor italieni din sudul peninsulei.

Ce mă întreb și vă întreb pe toți: Oare copiii acestor părinți pricep cu adevărat munca și viața părinților lor plecați de lângă ei? Este bine ca un copil să crească în lumea copilăriei lui, cu jocurile lui, cu fanteziile și imaginația lui și să nu-i fie curmate visele. Dar,

pe de altă parte, oare nu este necesar ca el să priceapă mai bine, mai aproape de adevărul adevărat cum trăiesc și muncesc scumpii lor părinți? Oare un copil poate cu adevărat să priceapă ce înseamnă să fii părinte, fără să știe că tatăl lui a locuit în frumoasa Italie într-un coteț de păsări sau într-un grajd, amenajat cumva pentru a viețui acolo niște oameni?

Mă întreb și vă întreb, cu ce drept italienii le-au luat documentele acestor muncitori și le-au interzis să iasă de pe proprietatea lor, sau i-au constrâns să muncească multe ore fără să fie plătite? Și de ce autoritățile italiene nu i-au luat la întrebări pe astfel de cetățeni: În baza cărei legi ți-ai permis să iei documentele unor oameni? Și care lege îți permite să-i ții închiși între zidurile proprietății tale? Și care lege creștinească îți permite să-i umilești, știindu-i la ananghie?

Am discutat cu nenumărați români care lucrează în străinătate; de rușine, mulți nu vor să spună totul despre viața lor și îi înțeleg. Întrebarea mea este aceasta, și o repet: Este bine ca ai lor copii să știe cu adevărat cum muncesc și cum trăiesc părinții lor? Sau (exagerez) pe copii îi interesează mai mult câți bani le trimit părinții care, acum, precum păsările migratoare, și-au luat deja zborul spre țări mai calde, sau mai reci?

2 septembrie: **DIN ÎNȚELEPCIUNEA UNEI VIEȚI FERICITE**

Toate trec prin noi, sau pe lângă noi; vin și se duc, așa cum noi înșine am venit și ne vom duce, ca o picătură de apă ce se va contopi cu marea cea mare.

Câte lucruri am avut în viața noastră, ne-am alipit inima de ele, ne-am frământat zile și nopți să le avem, să ne bucurăm de ele; astăzi nu le mai avem. S-au învechit, au murit, au dispărut de lângă noi, iar acum se află cine știe pe unde, sau s-au transformat în altceva.

Nu este bine să dorim ca un lucru, nu mai zic de o persoană, să dorim a-l transforma în proprietatea noastră. Chiar dacă dreptul la proprietate este unul dintre cele fundamentale ale oricărui om ce trăiește într-o lume democratică, ar fi bine să pricepem că în lumea aceasta totul este un dar, sau în termeni creștini, totul este un har. Chiar noi înșine suntem darul lui Dumnezeu, așa cum este viața, sănătatea, liniștea sufletească, și multe altele. Iar darurile, ce facem cu ele? Le apreciem, le iubim, le îngrijim, nutrim față de ele cele mai frumoase și alese sentimente. Dacă ai primit în dar o floare, te bucuri de ea, o iubești și prin ea iubești persoana ce ți-a oferit-o, deși știi bine că acea floare se va ofili, va muri, iar cine ți-a oferit-o își va trăi în continuare propria viață, și nu va deveni proprietatea ta, așa cum este floarea ce ți-o oferit-o și care acum stă într-o vază, în casa ta.

Atâtea lucruri am avut și nu mai avem; atâtea persoane au trecut prin viața noastră, pentru ca apoi fiecare să meargă pe drumul său. Atâtea locuri am văzut și multe din ele nu le vom mai vedea niciodată. Așa este în lumea aceasta, toate vin și trec, căci trecătoare este fața lumii. Dar, și aici intervine marele „dar" al vieții: Dacă am iubit acele lucruri, locuri, persoane, totul ni se va întoarce sub o altă formă, într-un alt mod, cel mai adesea surprinzător și aproape misterios, și ne va îmbogăți mintea, dar mai ales inima și sufletul nostru. Nu contează că ceea ce azi ții în mâinile tale, mâine va pleca, va dispărea, va muri. Important este ca în relația cu tot ceea ce ai, vezi, simți să pui multă iubire, și atunci vei constata cum universul întreg concurează pentru fericirea ta. Ceea ce faci din iubire, ți se întoarce în alte forme și te transformă într-o ființă mai frumoasă, mai pură, mai aproape de chipul Celui care ne-a creat pe toți.

Să învățăm nu să avem, să posedăm mai mult, ci să iubim mai mult, și atunci vom fi mai mult oameni, asemănători îngerilor și lui Dumnezeu.

3 septembrie: **TE SIMȚI ÎMPLINIT, FERICIT?**

În sufletul cui este mai multă mulțumire, în cel care a fost avansat în corporație sau firmă și implicit i s-a mărit salariul, sau în cel care mulțumește Domnului că este sănătos și nu-și cheltuie salariul sau pensia pe medicamente? Cine este mai norocos în viață, cel care coboară plin de sine din jeep-ul său, sau cel care aleargă sau merge pe jos? Cine este mai liniștit în inima lui, cel care nu se teme de hoți, căci nu prea au ce să-i fure, sau cel care nu mai știe cu câte sisteme de pază și protecție să-și înconjoare casa și avuțiile? Și cine este mai bucuros în inima lui, cel care primește, sau cel care dă?

Bucuria și mulțumirea le avem atunci când facem cele mai simple lucruri cu toată inima, mulțumind Cerului că putem lucra și nu suntem țintuiți la pat de o boală grea. Prea mult ne lăsăm conduși de traineri, influenceri și bloggeri, de aplicații, programe și proiecte. Viața noastră depinde prea mult de alții, iar libertatea cu care ne mândrim, este adesea mai mult libertatea de a-ți alege stăpânul. Aceasta nu este o adevărată libertate, ci tot o formă de sclavie.

Împlinirea noastră constă în perfecționarea calităților sădite în noi de Dumnezeu, în folosirea cât mai înțeleaptă a talanților ce ne-au fost dați. Astăzi se vorbește atât de mult de implicare, asumare și randament cât mai mare. Și toate să fie cuantificate, scoase în evidență, remunerate, elogiate. Cu cât ești mai vizibil, mai vocal, mai ascultat de alții, mai bine plătit, cu atât te consideri mai împlinit. Oare chiar așa să fie?

Împlinirea omului nu depinde de aplauzele altora, nici condamnarea lui nu depinde de verdictul opiniei publice. Omul adevărat crește în taină, nu face zgomot și nu trage pe nimeni de mânecă pentru a fi ascultat sau urmat. Adevărata creștere pleacă din adâncul ființei noastre și reprezintă în primul rând un rod al colaborării fiecăruia cu harul lui Dumnezeu și mai puțin un rezultat al criteriilor de performanță stabilite de oameni.

PS: Mi-a fost dat să cunosc persoane cu diplome de doctor în diferite domenii și care m-au surprins neplăcut prin superficialitatea și slaba lor pregătire intelectuală. Și un exemplu pe care îl știm cu toții: La nivelul cel mai de sus al țării, poporul a ales un om care apoi ne-a dat cu tifla, spunându-ne următoarele: La ce este bun învățământul? Uitați-vă la mine că am ajuns șeful statului, fără să am studii superioare.

4 septembrie: **SUNTEM PRECUM O CARTE**

Ce fac atunci când nu am nimic în program și simt cum plictiseala se apropie de ușa sufletului meu? De cele mai multe ori mă apropii de unul dintre cei mai buni prieteni ai mei, cărțile. Nici nu vă dați seama cât de prietenoase și înțelepte sunt cărțile! Câtă frumusețe, câte istorii de tot felul sunt cuprinse în paginile unei cărți! Iar îndărătul celor scrise, încerc să văd chipul autorului; cine a fost, ce fel de om a fost și de ce a scris acea carte?

Oare ne dăm seama că fiecare suntem precum o carte? Câte bucurii și dureri, iluzii și realizări frumoase sunt scrise pe paginile cărții vieții noastre! Dar cine cunoaște ce este scris în cartea vieții, dacă ținem totul închis între coperțile ei? Așa cum pentru a-i admira frumusețea, o floare trebuie să-și scoată petalele dintre frunzele bobocului, la fel este și cu noi: Frumusețea noastră interioară, nimeni nu o poate vedea și admira dacă ținem totul închis în carapacea propriului egoism.

Dacă într-un an sunt 365 de zile, iar fiecare zi reprezintă o foaie din calendarul vieții pe care am scris măcar un rând, ne dăm seama cât de bogați suntem și câte lucruri s-au întâmplat doar într-un singur an?! Iar dacă un an de zile reprezintă un volum, câte volume sunt adunate până acum în biblioteca vieții noastre?! Și câte se vor mai adăuga!

Nu știu dacă avem obiceiul ca seara, înainte de culcare, să citim ce am scris pe pagina acelei zile. În calendarul unui an sunt 365 de zile, iar fiecare zi reprezintă o filă pe care ar trebui să scriem măcar

un gând frumos. Romanii ziceau nulla dies sine linea (nicio zi fără o singură linie). Este una dintre primele expresii pe care le-am învățat când am început studiul limbii latine. Dar, deja de mic, părinții m-au învățat să nu pierd timpul, să nu zboare zilele fără folos și să-mi merit mâncarea obținută cu multă trudă și sudoare a frunții. A scrie în cartea vieții, înseamnă a munci pentru a ne câștiga onest pâinea cea de toate zilele. Dar mai înseamnă și a fi plin de iubire față de cel de lângă tine, iar în felul acesta în cartea vieții altora vor fi multe rânduri sau pagini întregi scrise de noi. Nimeni nu-și scrie singur cartea vieții. Și încă un lucru demn de știut și apreciat: Adesea, în cartea vieții noastre însuși Dumnezeu scrie drept pe rândurile noastre strâmbe.

Astăzi, ce vom scrie pe pagina acestei zile de 4 septembrie?

5 septembrie: **LA ÎNCEPUT DE AN ȘCOLAR**

La începutul fiecărui an școlar îmi răsună în urechile sufletului rugăciunea învățată de la mama cred că de când am pășit prima dată pragul școlii:

Doamne, Doamne, ceresc Tată
Noi pe Tine Te rugăm:
Luminează-a noastră minte
Lucruri bune să-nvățăm.
Că Tu ești Stăpânul lumii
Și al nostru Tată ești
Și pe toate cele bune
Numai Tu le împlinești!
Amin.

Astăzi, la începutul acestui nou an școlar, 2022, este bine să ne îndreptăm cu toții, elevi, părinți, educatori, învățători, profesori și toți cei care lucrăm în învățământ, gândul și inima noastră către același Dumnezeu al bunilor și străbunilor noștri, adresându-i rugăciunea noastră:

Dumnezeule al luminilor, trimite Duhul înțelepciunii tale, ca să te simțim aproape, iar ceea ce învățăm să fie spre binele tuturor; astfel, vom deveni în lume martori ai adevărului, ai păcii și speranței pe care doar tu ni le poți da.

Lărgește orizontul minții noastre, ca să creștem în înțelegerea profundă a adevărului despre lume, creația mâinilor tale. Fă să descoperim în materiile pe care le vom studia frumusețea și bunătatea pe care le-ai sădit în toate lucrările mâinilor tale.

Fă din noi toți, elevi și dascăli, o mare familie în care să domnească iubirea, înțelegerea, solidaritatea, creativitatea frumoasă și benefică pentru ca lumea să devină mai unită, mai bună, mai dreaptă, mai credincioasă.

Fă să înțelegem că lumea de mâine o construim noi cei de astăzi, și fiecare zi petrecută acum la școală va fi ziua pe care o vor trăi cei care vin după noi. Învață-ne să fim cât mai responsabili pentru viața noastră și a generațiilor viitoare.

Ajută-ne să înțelegem că nu învățăm pentru școală, ci pentru viață. Școala să fie pentru noi locul de unde să ducem la toți oamenii înțelepciunea și iubirea ta. Tu, care ești supremul Învățător, rămâi modelul nostru și urmându-te pe tine, vom fi mai buni, mai luminați la minte, mai calzi în inimile noastre, făuritori ai unei lumi noi, conformă cu planul pe care îl ai cu fiecare dintre noi și cu întreaga omenire. Amin!

6 septembrie: **CÂT TIMP VOM TRĂI?**

Fiindcă Dumnezeu este atotștiutor, mi-a venit ispita să-l întreb care este numărul exact al imaginilor văzute de mine pe un ecran; de la început (să fi fost Planeta giganților din anul 1968?) și până astăzi. Câte milioane au fost, sau poate zeci de milioane, sau mai multe? Câte dintre acestea m-au construit interior, m-au făcut mai frumos și mai bogat sufletește? Habar nu am, dar El sigur știe.

Mă întreb acum: De câte milioane sau sute de milioane de ori, utilizatorii de Facebook dau cu degetul peste imaginile din această

imensă rețea de socializare? Și ce le rămâne în afară de frecatul buricului degetului pe ecran? Ce crește în inima și gândurile noastre după vizionarea (mai totdeauna grăbită și superficială) a zecilor și sutelor de milioane de imagini? În această epocă a exploziei mediatice, prin fața ochilor noștri s-au perindat mai multe imagini decât a văzut omenirea de la crearea ei până astăzi. Și care este rezultatul? Au devenit oamenii de astăzi mai bogați sufletește decât înaintașii lor?

Și mă mai întreb: Câte dintre aceste miliarde de imagini vor dăinui măcar în următorii 10, 20 sau 30 de ani? Imaginea Giocondei lui Da Vinci are venerabila vârstă de 519 ani și continuă să bată toate recordurile de vizualizări. De ce? Fiindcă este artă pură, adică are o valoare care nu scade în timp, ci, dimpotrivă, crește. Dacă vreun hoț sau nebun nu o va face să dispară, această imagine va dăinui peste secole și chiar milenii. La fel cum muzica lui Bach, sau Mozart nu vor îmbătrâni, nici nu vor muri în următoarele secole sau milenii.

Noi, cei din civilizația postmodernă, consumăm nenumărate imagini și sunete; ne folosim de o artă a consumului, care în același timp ne consumă nu doar timpul, ci chiar ființa noastră. Arta de consum are viață scurtă; termenul ei de valabilitate este la fel de perisabil ca cel al alimentelor din galantare, și din cauză că ne hrănim cu astfel de produse, vom fi la fel de efemeri ca o imagine de pe Facebook: Îi dai like și treci la următoarea; sau nu-ți place și o ștergi, o trimiți în neant în secunda următoare.

Imaginile de pe Facebook, sau ce scriem, vor rămâne și după ce Zuckerberg își va strânge păpușile și va închide rețeaua aceasta de socializare? Din prudență, știți cum am procedat eu? Am salvat pe calculator și pe ssd-uri externe textele publicate aici, iar pe multe din ele le-am tipărit pe hârtie. Am făcut acest lucru nu pentru că aș fi scris texte care vor intra în istoria literaturii universale sau a spiritualității, ci pentru simplul motiv că nu vreau să am soarta nenumăratelor imagini sau texte care acum sunt, iar în următoarea secundă, printr-un simplu click, dispar total și pentru totdeauna.

Știu că sunt un simplu muritor, dar să-mi fie permis a spune: Nu vreau să mor în totalitate.

Voi ce aveți de gând să faceți cu pagina voastră de pe Facebook, cu imaginile sau textele postate aici? Cât timp credeți că veți mai „trăi”? Veți reuși să mușcați măcar o firimitură de „nemurire”? Prin ceea ce spunem sau facem, cât timp vom trăi în inima și gândurile semenilor noștri?

7 septembrie: **CREDINȚA UNUI COPIL**

„Adevăr vă spun, dacă nu veţi deveni asemenea copiilor, nu veţi intra în împărăţia cerurilor” (Mt 18, 3)

Asemenea copiilor, adică? Să fii vesel și să te joci. Astăzi s-a dezvoltat o adevărată industrie a jocurilor, nu doar pentru copii, dar și pentru adolescenți, tineri și chiar pentru persoane ajunse la maturitate. Și industria veseliei a luat amploare; de exemplu, bancurile și stand-up comedy.

Să fim serioși; nu acestea sunt caracteristicile copilăriei la care se referă Isus Cristos. Este adevărat că un copil se joacă mult și este vesel, dar copilăria despre care vorbește Mântuitorul, ca și condiție a mântuirii noastre, o reprezintă credința. Un copil crede ce-i spui; mintea lui este atât de directă și lipsită de formalism sau duplicitate, încât ia de bun tot ce îi spui. El nu crede că oamenii pot avea două fețe; în mintea lui încă nu a intrat viermele falsității și neîncrederii în oameni. De ce? Deoarece încă din sânul matern, a simțit doar ocrotire, grijă; nu i-a lipsit nimic. De aceea, el crede că orice om este adevărat, că nu are nimic ascuns, sau de prezentat altfel de cum este.

Este enormă puterea credinței celui care crede cu toată ființa că este iubit de Dumnezeu, că lumea aceasta este bună, că lucrurile sunt exact așa cum le vedem, și că chiar și cei mai mari răufăcători pot fi buni. Mă gândeam la martirii noștri din temnițele comuniste (Vladimir Ghika și Anton Durcovici); în închisoare, maltratați fiind, credeau că torționarii lor sunt tot fii ai lui Dumnezeu, că pot

fi oameni buni, că și ei pot să-și mântuiască sufletul. A crede că și cel mai mare torționar sau dictator este tot un fiu al lui Dumnezeu, aceasta, da, credință de copil!

Copiii cred că poți îmblânzi inima unui terorist, zâmbindu-i. Ei cred că poți anihila o mitralieră, punând o floare în țeava ei. Dacă îi spui unui copil: Aruncă-te de pe această stâncă în prăpastie, căci un înger te va prinde de mâini și nimic rău nu ți se poate întâmpla, el este capabil să te asculte, și nu se îndoiește de adevărul spuselor tale. Aceasta reprezintă o caracteristică de fond a credinței creștine.

A avea credința unui copil, înseamnă a-l lăsa pe Dumnezeu să lucreze liber în viața ta, lăsând deoparte calculele sau fricile tale. O astfel de credință nu înseamnă să fii ingenuu sau fanatic, ci înseamnă pur și simplu să crezi în atotputernicia lui Dumnezeu.

Multe lucruri au realizat oamenii cu puterea minții lor. Să nu uităm însă că în spatele oricărei realizări mărețe se ascunde un fel de nebunie, care nu înseamnă pierderea rațiunii, ci o credință fermă care mobilizează imensele energii ale unei persoane. O tânără supraponderală ajunge cu un grup de prieteni la poalele muntelui Ceahlău. Atunci îl vedea pentru prima dată, iar înălțimea lui a complexat-o. Și-a zis că niciodată în viața ei nu va putea urca pe vârful acelui munte. Cineva îi zice simplu, sec: Nu este adevărat! Poți! Ar fi multe de povestit cum a decurs istoria urcușului ei. Când a ajuns pe vârful Toaca, a declarat că aceasta este cea mai mare realizare a ei. S-a privit apoi cu atenție și a adăugat: Eu voi deveni o fată ca trasă prin inel; și a devenit. Credința este cea mai mare forță a omului; acea tânără nu a mutat Ceahlăul din loc, dar și-a „mutat" viața. A avut credința unui copil.

8 septembrie: **HOMINES VIATORES**

Sunt momente în viață (puține) când dorim ca timpul să se oprească; pentru a simți din plin gustul fericirii. Dar, timpul nu se oprește niciodată. De fapt, dacă s-ar opri, nu ar mai fi timp, ci

veșnicie, iar veșnicia nu ne aparține; ea este o prerogativă a divinității.

Ce este timpul? Greu de definit, mai bine zis, imposibil de cuprins în cuvinte. Îl poți conjuga la trecut, dar fiindcă a trecut, nu mai există. Îl poți conjuga la viitor, dar viitorul este doar o previziune, nu o realitate. Iar pentru prezent? Nici pentru prezent timpul nu există, căci, cum ziceam, dacă l-ai opri, nu ar mai fi timp, ci veșnicie.

Timpul, pe care îl irosim cu anii; timpul pentru care, în fața morții, plătim orice, să îl prelungim măcar cu o oră.

Ce este timpul? Nimeni, niciodată nu a putut să-l cuprindă în vreo definiție. Oamenii reușesc doar să îl descrie: timpul este bani, este plăcere, este suferință; timpul înseamnă o infinitate de lucruri, de stări. Conștiința noastră îl percepe, îi simte scurgerea (panta rei) prin noi și prin tot ce există, dar noi, oamenii, nu-l putem cuprinde nici în căușul palmei, nici în găoacea minții. Timpul însă ne cuprinde pe toți, dar nu este cuprins de nimeni și nimic.

Timpul este durată, sau reprezintă o stare a gândirii și conștiinței noastre? Existențial, timpul ne spune că suntem simpli călători prin această lume. În comparație cu veșnicia, și viața celui care trece peste suta de ani nu este nici măcar cât un fir de nisip pe malul mării. Timpul nu ne aparține, ci noi îi aparținem, așa cum nu noi suntem stăpâni peste vremuri, ci vremurile sunt peste noi. Timpul îi aparține doar Celui care există dinainte de el și care va exista și după sfârșitul timpurilor. De aceea nu putem opri timpul, nici nu-l putem defini, fiindcă el, timpul, este o înfățișare de necuprins în cuvinte (nici măcar în gânduri) a divinității.

Astăzi, ce faci cu timpul tău? Sau, ce face el cu tine?

La mulți ani tuturor acelora care poartă numele Mamei Fiului lui Dumnezeu!

9 septembrie: **LUMINĂ ȘI CĂLDURĂ EȘTI TU**

M-am întâlnit din nou cu tine; ochii ți s-au luminat, pe față ți-a apărut un zâmbet, iar când ne-am dat mâna, am simțit palma ta caldă și puțin umedă. Văd că chiar și simpla mea prezență aduce lumină și căldură în ființa ta, iar lucrul acesta reprezintă bucuria mea și a ta, bucuria noastră și plăcerea zilnică de care nu vrem să ne lipsim. Poate să ne lipsească cafeaua aburindă și aromată de dimineață, dar nu vreau să mă lipsesc de chipul tău, căci ar produce un gol în inima mea.

Suntem lumină și căldură din Soarele care nu apune niciodată. Și eu, și tu suntem niște mici sori care ne intersectăm pe planeta pământ; pășim alături sau chiar ne contopim destinele.

Nu știu cum să-mi măsor lungimea sau lățimea vieții și care este perimetrul ce mi se cuvine. Nu știu cum să-mi cântăresc faptele și cât de plăcute sau neplăcute sunt pentru tine. Dar atunci când te întâlnesc, dacă văd strălucire în ochii tăi, dacă zâmbetul îți apare pe chip, atunci cred că viața mea este împlinită. Înseamnă că lumina și căldura pe care le-am primit nu au rămas încătușate în mine, ci se revarsă și asupra ta, așa cum în fiecare dimineață soarele îmi mângâie obrazul; așa cum în fiecare noapte luna, liniștită, îmi veghează somnul.

Nu sunt singur, nu ești singur, nu suntem singuri, căci Soarele cel fără apus luminează și încălzește pe noi toți și tot ce există. Și de ce o face? Cum am spus: pentru ca la rândul nostru, fiecare să fim un mic soare pentru semenii noștri.

PS: Bună dimineața, soarele meu!

10 septembrie: **VREI CASĂ DE PIATRĂ? RĂMÂI UN SIMPLU ÎNVĂȚĂCEL**

În egalitarismul proclamat deja de secole ca bază a societății, oamenii, pornind de la cei mai simpli, au ajuns să se tragă de curea nu numai cu dascălii, dar și cu Dumnezeu. Ne scapă un aspect esențial al învățăturii lui Isus Cristos: În evanghelii, el se prezintă

ca învățător și temelie a casei noastre. Dacă reflectăm mai adânc asupra acestor două prerogative ale Fiului lui Dumnezeu (învățător cu Î mare, și temelie cu T majusculă), vom înțelege că noi, indiferent de vârsta sau treapta socială pe care ne aflăm, nu suntem altceva decât niște permanenți învățăcei la școala lui. Și cel care abia știe să deslușească literele, ca și cel cu mai multe doctorate, în fața înțelepciunii divine rămân simpli începători în ale cunoașterii. Și, este verificat demult faptul că cu cât știi mai multe, cu atât îți dai mai bine seama cât de neștiutor ești.

Dacă vom fi atât de realiști încât să pricepem că toată viața avem ceva de învățat, de la orice om, atunci casa noastră va deveni tot mai trainică și mai frumoasă. Calitatea de învățăcel îl însoțește pe om de la leagăn până la mormânt. Și ce bine ne-ar fi dacă am avea atâta modestie încât să nu ne considerăm buricul pământului, și să învățăm mai multe, de exemplu, de la înaintași. Cunoașterea istoriei lor ne-ar ajuta nu doar să le apreciem calitățile, dar și să evităm greșelile pe care le-au făcut și pe care, necunoscându-le, sigur le repetăm. Aici am putea să ne întrebăm: De ce oare învățăm mai mult din greșelile pe care le facem? De ce nu vedem ce este jos decât după ce ne lovim de pragul de sus?

O casă trainică construiește acela care toată viața rămâne un învățăcel, un simplu elev din școala elementară. Va avea apoi la dispoziție toată veșnicia pentru a-l cunoaște pe Dumnezeu și tainele pe care le-a sădit în om și în creația sa.

11 septembrie: **DIN ÎNȚELEPCIUNEA VIEȚII**

Una din plăcerile mele este aceea de a mă contopi cu liniștea și frumusețile naturii. Dar cred că și mai mult îmi place să stau lângă un om înțelept și să-l ascult cum îmi vorbește despre oameni, lucruri și timpuri; cum pătrunde el cu mintea-i luminată în tainele ascunse în vremuri, dincolo de coaja lucrurilor și de aparențele oamenilor.

Poate că am și eu un dram de înțelepciune și nu-mi este greu să pricep că mai toți oamenii fac ceva; unii merg la serviciu, alții la școală, alții se odihnesc și își mănâncă pensia, și tot așa, fiecare face ceva, fie că-i place sau nu. Toți suntem ca niște furnici într-un imens furnicar. Dar, nu asta e ceea ce vreau să știu, ci ceea ce este cuibărit adânc în inima și gândul omului. Cu ochiul interior vreau să văd ceea ce nu văd cei doi ochi și mai mult decât atât, vreau să simt gustul dulce, sau dulce-amărui al vieții.

Fiindcă nu-mi place să privesc lumea așa cum curca se uită la lemne, vreau să înțeleg, de exemplu, de ce mai toate străzile din zonele cu locuințe construite după 1990, nu au trotuare. Răspunsul este simplu: Cei care decid binele public sunt interesați mai mult de câștigul material, de bani, decât de binele real al oamenilor. Dezinteresul față de semenul nostru îl văd însă nu doar la decidenții publici, ci și la simplul cetățean, de exemplu, la toți cei care pășesc pe trecerea de pietoni cu ochii fixați în ecranul smartphone-ului, sau merg pe trotuar tot așa și habar nu au pe lângă cine trec și ce se petrece în jurul lor. Vreau să pricep, și cred că am priceput deja, de ce omul a ajuns atât de dependent de tehnică și atât de rupt de viața concretă. De ce ne plac atât de mult relațiile on-line și nu cele reale, de la inimă la inimă? De ce, de exemplu, de ziua mea am primit sute de mesaje și doar câțiva mi-au telefonat sau și-au făcut timp să ne vedem, să fim împreună? În această epocă a comunicării globale, riscăm să devenim niște străini unii pentru alții. Asta nu vreau eu chiar deloc. Și rândurile pe care le scriu aici, le scriu pentru că nu-mi place să viețuiesc aici, ci lângă inima ta, drag feisbuchist care vei citi aceste cuvinte. Și poate îmi spui și tu ce gânduri te frământă, ce bucurii sau necazuri ai. Eu nu am niciun necaz; ce m-a durut în ultimele zile a fost doar faptul că a trebuit să duc o pisică ce se aciuase la mine la o altă casă, unde se bucură acum de compania altor pisici. M-am informat și mi s-a spus că se simte deja de-a casei.

Să avem o duminică binecuvântată, plină de prezența Domnului și a celor dragi nouă!

12 septembrie: **COMUNICAREA**

Mă consider un mare norocos, ba chiar un privilegiat al sorții pentru multe motive. Unul dintre ele: Fără meritul meu, am avut ocazia să circul în mai toate țările Europei. Unde credeți că mi-a plăcut cel mai mult? În Italia și Spania. De ce? În primul rând pentru că în aceste țări oamenii vorbesc mult, iar italienii, pe lângă cuvinte, și gesticulează foarte mult. Aha; adică nu am apreciat nivelul lor de cultură și civilizație, locurile minunate, mâncarea, mașinile, curățenia etc? Nu! În primul rând, ce mi-a plăcut la acești oameni este faptul că discută mult unii cu alții; chiar dacă uneori bat apa în piuă sau spun într-o sută de cuvinte ce ar putea să spună doar în zece cuvinte. Asta-i altă treabă.

Consider că una din marile calități și valori ale omului este capacitatea de a comunica cu semenii săi, de a relaționa, de a se deschide spre celălalt și de a-l asculta. Știți care este anticamera morții? Izolarea, autoizolarea, solitudinea interioară; acolo, moartea deja bate la ușă. Țările acestea, mai mult decât altele, și mă refer în primul rând la Italia, sunt atât de dezvoltate cultural pentru că au fost mereu deschise spre alți oameni, spre alte valori și la rândul lor au comunicat altora propriile valori. De exemplu, Italia este pe primul loc în Europa (poate și pe glob) în privința patrimoniului cultural pe km pătrat sau cap de locuitor. Iar limba și cultura spaniolă se întinde din Mexic până spre Antarctica (cu excepția Braziliei). Am încercat să pătrund mai mult în spiritul și psihologia italienilor și spaniolilor (haideți să-i adăugăm și pe francezi și englezi) și am înțeles că spiritul lor volubil, comunicativ este cumva în adn-ul național.

Este adevărat că pentru a trăi avem nevoie de unele bunuri esențiale (hrană, îmbrăcăminte, căldură, aer și lumină), dar pentru a trăi ca oameni, pentru a progresa ca ființe inteligente, avem nevoie de comunicare verbală, face to face. Iar această comunicare nu este doar despre rețete culinare, sport sau vreme, ci este (sau trebuie să fie) o comunicare a inimilor, inimi care se înfrățesc;

oameni care devin tot mai mult frați și tot mai puțin concurenți sau simpli asociați.

Bucuriile comunicate își dublează frumusețea, iar durerile împărtășite își înjumătățesc greutatea și amarul.

13 septembrie: **VIAȚA ÎNSEAMNĂ CREDINȚĂ ȘI IUBIRE**

Isus a intrat în Cafarnaum. Un centurion avea un servitor la care ţinea mult şi care, fiind bolnav, trăgea să moară. Auzind despre Isus, a trimis la el pe unii bătrâni dintre iudei, ca să-l roage să vină să-i salveze servitorul. Isus a mers cu ei şi nu era departe de casă când centurionul a trimis câţiva prieteni, spunându-i: Doamne, nu te deranja, căci nu sunt vrednic să intri sub acoperişul meu, dar spune un cuvânt şi servitorul meu va fi vindecat. Isus s-a mirat auzind aceasta şi, întorcându-se către mulţimea care-l urma, a spus: Vă spun că nici în Israel nu am găsit aşa o credinţă. Întorcându-se acasă, cei trimişi l-au găsit pe servitor sănătos.

Evanghelia după sfântul Luca 7,1-10

Pentru noi, ce înseamnă viața? Dorință de fericire, de împlinire. Cum? Să fim sănătoși, să avem o familie, o casă, un serviciu, o bună reputație și să ne bucurăm de plăcerile vieții.

Ce ne învață această evanghelie? Chiar și dincolo de granițele lumii noastre creștine, există oameni care cred în Dumnezeu mai mult decât noi creștinii. Cine îl caută pe Dumnezeu cu un cuget drept și o inimă curată, acela nu este departe de El. Noi zicem că îl cunoaștem pe Dumnezeu și l-am cuprins deja în cuvintele și teologia noastră; ni l-am făcut cumva un fel de proprietate și nu dăm altora copy right-ul despre el. Uităm că Dumnezeu nu este proprietatea omului, ci, invers, noi suntem proprietatea lui. Centurionul nu se consideră vrednic să-l primească pe Domnul în casa lui. Noi cum procedăm? Îi cerem lui Dumnezeu să ne onoreze casa cu prezența lui, și afișăm aceasta în diferite feluri, sau, mai bine, ar trebui să ne simțim onorați când Domnul ne primește în casa lui? Pământul acesta cu tot ce este pe el, inclusiv casele și

bunurile noastre, cui aparțin, omului sau lui Dumnezeu, creatorul a toate? Pentru un anumit număr de ani, ne considerăm proprietarii multor lucruri (am vrea ca și oamenii să devină proprietatea noastră); după terminarea acelui număr de ani, devenim proprietatea unui mormânt, dar și acesta poate fi expropriat după un anumit număr de ani.

M-a mirat nu doar atitudinea centurionului păgân față de Domnul, ci și atitudinea față de servitorul lui. Când cineva nu mai corespunde cerințelor noastre, cum procedăm cu acea persoană? Dacă la firma unui patron, un angajat se îmbolnăvește sau are o problemă grea, patronul, la ce se gândește mai întâi, la problema angajatului, sau a firmei; la binele acelei persoane, sau la binele firmei lui? Când o persoană nu mai corespunde așteptărilor noastre, când nu ne mai laudă, nu ne mai zâmbește, sau când, pur și simplu, ne-am plictisit de ea, cum procedăm?

Poate ne considerăm importanți, dar ar fi bine să știm că Dumnezeu nu are nevoie de nimeni dintre noi. Lui nu-i lipsește nimic, și, totuși, logica lui este atât de diferită de a omului, chiar și de a creștinului care se crede pe drumul cel bun. Față de om, el este păstorul cel bun care merge în căutarea oiței rătăcite până o găsește; este tatăl milostiv care îl primește cu brațele deschise pe fiul risipitor; este cel ce-și dă și viața pentru fericirea noastră. Centurionul păgân, prin felul lui de a fi, de a se comporta, este mai aproape de Dumnezeu decât fii lui Israel.

Cred că este bine să ne facem un serios examen de conștiință și să vedem în ce relație suntem cu Dumnezeu și cu oamenii.

14 septembrie: **ÎNĂLȚAREA SFINTEI CRUCI**

Ne închinăm ție, Cristoase, și te binecuvântăm, căci prin sfânta ta Cruce ai răscumpărat lumea!

În acest semn (al Crucii) vei învinge! Așa a crezut Constantin că-l va învinge pe rivalul său, Maxențiu. Și așa s-a întâmplat. Pentru acest motiv, împăratul semnează edictul prin care

creștinismul devine religie liberă, legală alături de celelalte religii și culte ale imperiului. Iar la scurt timp o îndeamnă pe mama lui, Elena, să meargă la Ierusalim și în Țara sfântă pentru a redescoperi și pune la loc de cinste și venerare creștină locurile unde s-a născut, a crescut și a pășit Mântuitorul. Și așa s-a întâmplat. Mare este contribuția sfintei împărătese Elena în regăsirea și cinstirea lemnului Crucii Mântuitorului, cruce pe care toți creștinii o adoră și în fața căreia își pleacă genunchiul, căci prin moartea și învierea Domnului noi suntem eliberați din cătușele morții veșnice.

În această zi sfântă pentru toată creștinătatea, este bine să ne gândim și la toți cei care își unesc crucile lor cu cea a Fiului lui Dumnezeu, spre binele lor și al altora. Știu copiii să aprecieze cum se cuvinte crucea sacrificiilor părinților lor? Știe un copil câte nopți nu a dormit mama pentru ca lui să-i fie bine, să crească sănătos și fără griji? Să ne gândim și la jertfele milioanelor de români care trudesc prin țări străine pentru ca celor rămași acasă să le meargă bine. Ei dorm acolo câte trei, patru într-o singură cameră, pentru ca noi, aici, să ne lăfăim în case cu multe camere.

Să ne gândim astăzi și jertfele celor căzuți pe front pentru ca noi, cei de astăzi, să avem o țară pe care mulți o înjurăm și o pângărim cu tot felul de răutăți. Când am aprins ultima dată o lumânare la monumentul eroilor noștri? Tinerele generații au mintea plină cu tot felul de eroi din filme sf. Oare nu ar fi mai bine să ne cunoaștem și apreciem proprii eroi și nu pe cei din ficțiuni care nu au nicio legătură cu viața reală? Copacul țării noastre ar fi mult mai frumos, mai sănătos și mai rodnic dacă am avea mai multă grijă de rădăcinile lui.

15 septembrie: **CUM TE SIMȚI, SINGUR?**

Știați că acum patru ani în urmă în Anglia s-a înființat Ministerul Singurătății, al cărui ministru trebuie să se ocupe de cei care, din diferite motive, sunt apăsați de această grea boală care, alături de stres, este cea mai răspândită în lumea de astăzi? Nu este

o glumă; informați-vă și vă convingeți: Anglia are o sensibilitate aparte pentru o problemă care roade omul și societatea mai rău decât o carie copacul.

Te simți singur(ă)? Dacă purtăm în noi această suferință, cred că mai întâi ar trebui să ne întrebăm dacă nu cumva suntem înconjurați de prea multe lucruri. În neoliberalismul care a început prin anii 80, tot mai mulți oameni au început să creadă că acumularea de bani și bunuri reprezintă cea mai bună cale în viață. Și iată-ne și pe noi, scăpați din chingile comunismului, dornici să adunăm, să avem cât mai multe: case, mașini, haine, terenuri, și mai ales bani, cât mai mulți bani. Rezultatul? Ne-am înstrăinat de semenii noștri, căci inima ne este alipită prea mult de bani și bunuri. Deci, dacă te simți singur, întreabă-te cât de alipite sunt inima și gândul tău de bani sau bunuri. Acolo este buba; și de acolo pleacă și rezolvarea problemei.

Dacă te simți singur, adică neînțeles de alții și nimănui nu-i pasă de viața ta, în cazul acesta întreabă-te dacă ție, în trecut și astăzi, îți pasă de viața altora. În general, culegem ceea ce semănăm. Dacă vei oferi o cană cu apă unui însetat, să fii aproape sigur că vei primi zece în schimb. Din proprie experiență spun că Dumnezeu nu se lasă niciodată întrecut în generozitate. Singurătatea inimii noastre este din cauză că alegem să fim singuri, să nu ne pese de inima altora și să ne plasăm în centru, privindu-i pe ceilalți și viața în general din prisma propriilor interese, plăceri sau capricii.

Este posibil să te simți neînțeles, ca un geniu pustiu (vorba lui Eminescu). În acest caz, ar fi bine să ne amintim că și Isus a murit pe cruce aproape singur, înconjurat de doi tâlhari. Este posibil ca cei care ne vor fi alături în ultimele clipe ale vieții să ne aprindă o lumânare, dar în același timp să se întrebe în mintea lor cu ce se vor alege după ce ne vom da ultima suflare. Asta ar trebui să ne învețe ca în viață să fim cât mai generoși și să lăsăm în urmă doar faptele noastre bune; aceasta să fie moștenirea lăsată urmașilor.

Sau, ca să citez o persoană în viață (nu-i dau numele): Dacă rudelor le va fi dor de noi, să le lăsăm o fotografie.

Astăzi, în inima ta, câte alte inimi bat?

PS: Am început să citesc o carte pe care o recomand tuturor: Hertz Noreena, Secolul singurătății; o pledoarie pentru relațiile interumane, Humanitas, București 2021.

16 septembrie: **ELISA ȘI CĂRȚILE**

Elisa are opt ani și jumătate și a pășit în clasa a doua; mai are o surioară, Amalia, de șase ani, acum la clasa pregătitoare. Acum, în biblioteca Elisei sunt 212 titluri de cărți, cele mai multe citite în întregime, iar unele recitite. Alături de acestea, sunt mai multe enciclopedii pentru diferite domenii pe care le consultă adesea, atunci când nu știe un termen sau vrea să afle lucruri noi. Alaltăieri, îmi spune tatăl ei, la școală au discutat despre planete, iar ea și-a ales planeta Neptun; pe o imagine a planetei, Elisa a adăugat tot felul de informații despre Neptun. Are și un raft în care ține cărțile pe care încă nu le-a citit, dar sigur le va veni rândul curând.

Sunt autori consacrați în literatura pentru copii, ale căror cărți noi, părinții, spune continuă tatăl, i le-am citit de când era mică, de trei ani. Este un autor, Alec Blenche, care are o colecție, Erus, ce-i ajută pe copii să-și cultive calitățile lor de bază, iubirea, generozitatea și multe altele. Să nu o uităm pe Prințesa Urbană (Ioana Macoveiciuc), cu o bogată colecție de cărți dedicate copiilor. În paginile acestora din urmă stau adesea cei doi copii ai ei. Alături de cărțile cu imagini și texte, să nu le uităm pe cele cu benzi desenate. Ultima dată, spune tatăl, Elisa a citit Aventurile domnului Walker. Și ce-l surprinde este faptul că citește cărți destul de voluminoase, cu peste 200 de pagini.

De unde această sete de cunoaștere a Elisei și a copiilor, în general? De când avea trei ani, spune tatăl, i-am citit și am citit împreună cu ea. Iar la noi în casă, sursa de cunoaștere nu a fost

televizorul, smartphone-ul, tableta sau calculatorul, ci cartea. Acum are tabletă și o folosește, cu timp limitat, pentru diferite activități, jocuri interactive, de la Twinkle Star. Dar, repetă tatăl, fundamental rămâne faptul că i-am citit și am citit împreună cu ea. Anterior cărților cu texte, au fost cele cu imagini. Am o filmare cu ea dinainte de a avea 3 ani, îmi zice tatăl pe un ton vesel, când a învățat despre Ursul Mișulică; atunci a învățat pe de rost o poezie de trei, patru strofe.

Ce tip de cărți îi plac mai mult Elisei? După ce s-a gândit puțin, răspunsul ei a fost: Îmi plac acele cărți cu povestiri fără sens. De ce? Acelea sunt cele mai frumoase, spune Elisa, căci trebuie să le dau eu un sens.

Sunt mulți copii care „devorează" cărțile? Părinții ei au un grup de prieteni, părinți ai căror copii, la fel, citesc mult, foarte mult. Între ei, cu diferite ocazii, sărbători, întruniri, își oferă și primesc cărți. Toate aceste familii au în biblioteca pentru copii măcar 50 de titluri. Există un fel de perpetuum mobile al cunoașterii, prin schimbul de cărți.

În relația cu părinții, cu școala și cu lumea în general, la ce folosesc cărțile? Ar fi două planuri, spune tatăl. Este planul cel mai vizibil, pe care l-a observat și doamna învățătoare, cel al limbajului, al modul de construcție a frazelor, al unei anumite logici în gândire și vorbire. Ce să mai spunem de bagajul de cuvinte! Elisa joacă frecvent „fazan" și de multe ori reușește să câștige datorită acestui bagaj. În celălalt plan, al interiorității, cărțile pe care le-a citit i-au dezvoltat o anumită sensibilitate a trăirii, ca și a relațiilor interumane, ușor idealizate. Ea interiorizează cărțile care au un înțeles profund și încearcă să trăiască acele stări pe care le simte atunci când citește.

Părinții acestor două fetițe minunate locuiesc și muncesc în Iași și deși nu au servicii care să fie remunerate cu salarii foarte mari, nu au niciun gând de părăsire a țării.

17 septembrie: **PE LÂNGĂ CINE AI TRECUT ASTĂZI?**

Noreena Hertz, autoarea cărții „Secolul singurătății; o pledoarie pentru relațiile interumane", ne povestește cum s-a oprit pe trotuarul unei străzi, așteptând ca vreunul dintre trecători să schițeze un gest că i-a simțit prezența. A numărat primele 50 de persoane, dar niciuna nu a învrednicit-o măcar cu un zâmbet. Și-a zis că nu are rost să continue experimentul și a plecat, văzându-și de alte treburi. Faptul acesta mi-a readus în memorie zilele petrecute la Roma înainte de 1990. Adesea ieșeam în oraș și mă așezam pe o bancă, privind îndelung trecătorii. Îmi plăcea să le observ expresia feței, mersul, gesturile etc. Plecând din liniștitul oraș Târgoviște și ajungând în această capitală trepidantă, de la început m-a surprins graba oamenilor. Foarte rar vedem pe câte cineva (în general, bătrâni) cu mersul mai agale, mai fără grabă. Mă amuzau, în schimb, mulți negri, mă refer la bărbați; aceștia aveau un mers puțin legănat, șprințar, ca mersul copiilor din vremea copilăriei mele.

Unde ne grăbim, de nu mai suntem în stare să-i vedem pe cei de lângă noi? Când eram copil, îi salutam pe toți cei mai mari decât mine. Aceasta a fost o lecție pe care părinții mi-au băgat-o în sânge; și chiar că mi-a intrat în sânge. Era vai și amar să nu salut o persoană în vârstă; dacă aflau părinții, era mare bai. Nu demult eram în rondul Podu Roș; din neatenție, un șofer mai în vârstă nu acordat prioritate de dreapta unui alt autoturism. Ce mi-a fost dat să aud în secunda următoare? O ploaie de injurii ieșite din gura tânărului de la volan adresate șoferului cu părul alb. Aceasta să fie atenția pe care o acordăm celor de lângă noi?

Văd nenumărați tineri (dar și adulți) care merg pe trotuar, sau pe trecerea de pietoni cu ochii în ecranul smartphone-ului și căștile în urechi; sunt total absenți de tot ce este în jurul lor.

Îmi fac o mea culpa: Odată am ieșit cu cineva la o cafea. După câteva minute, invitatul și-a scos smartphone-ul și a început să-l butoneze. Eu m-am cam supărat și după alte câteva minute i-am zis că am uitat de o problemă urgentă; să mă scuze, dar trebuie să

plec. Și am plecat. Dependența de serviciu, de tehnică, de grijile sau mofturile noastre ne-au înstrăinat enorm unii de alții. Atât la sate, dar mai ales în marile aglomerări urbane, mulți am devenit niște străini, niște înstrăinați într-o lume care ne este tot mai străină.

Una din marile probleme pe care trebuie să o rezolvăm nu este siguranța unui serviciu, nici acumularea de bunuri, nici îngurgitarea de informații, alimente sau băuturi, ci comunicarea reală cu semenii noștri. Comunicarea naște comuniune, iar comuniunea ne împlinește ca oameni, frați și surori, fii și fiice ale aceluiași Tată ceresc. Vă doresc o zi plină de căldură sufletească!

18 septembrie: **RÂSUL ȘI PLÂNSUL**

Râsul este semn de veselie, stare de bine, însoțește glumele noastre sau ale altora, sau poate fi folosit ca terapie contra multor slăbiciuni, mai ales contra melancoliei și tristeții. Râsul este specific doar oamenilor; Ați văzut vreun animal să râdă? Ceea ce însă ne surprinde este faptul că nicăieri în Noul Testament nu citim că Isus a râs, dar nici că a fost contra râsului.

Râsul este izvor de sănătate, ca soarele și lumina, ca mersul pe jos sau alimentele bio. Și nu costă nimic; putem râde cât vrem fără să plătim ceva, cuiva. Sunt persoane care consideră râsul un fel de slăbiciune care, dacă este bună la copii, nu este recomandată pentru adulți; adultul trebuie să fie un om serios. Știm însă că prea multă seriozitate strică și ne face plicticoși sau chiar nesuferiți.

Dacă nu râdem prostește, cred că râsul ar trebui să facă parte din meniul nostru zilnic. Ba, mai mult, o burtă de râs nu numai că ne dă o stare de bine, dar chiar s-ar putea să înlocuiască o masă; să zicem, cina.

Dar despre plâns, ce avem de spus? Și plânsul poate fi o terapie, de exemplu, să ne plângem păcatele; ne-am mai spăla sufletele și tare bine ne-am simți după un plâns sincer și cu adâncă părere de rău pentru relele săvârșite. Nu știu câtă căință au cei care stau la

rând să se spovedească, dar eu nu am văzut pe nimeni să plângă înainte de a ajunge la confesor. Sau, poate că penitenții își plâng păcatele în ascuns, să nu-i vadă nimeni. Dacă l-am iubi mai sincer pe Dumnezeu, ne-am plânge păcatele nu numai cu lacrimi interioare, spirituale, dar și cu cele ieșite din ochii noștri. Cine a plâns cu lacrimi adevărate (nu de crocodil) răul făcut altor persoane? Cine și-a cerut iertare cu lacrimi în ochi celor cărora le-au greșit? În istoria actuală a țării noastre, nu cunosc niciun comunist înrăit care să fi cerut iertare celor pe care i-a făcut să sufere. Voi cunoașteți?

Lacrimile căinței reprezintă o terapie mult mai eficientă decât orice cură de detoxifiere și cred că mulți dintre noi avem nevoie de un astfel de plâns. Păcat că astăzi toată lumea învață să zâmbească, iar mulți își fac tot felul de make-up-uri sub care ascund păcate și boli sufletești. Isus a plâns păcatele locuitorilor Ierusalimului; noi am face tare bine să le plângem (spălăm) pe ale noastre.

Toți am plâns când am fost aduși pe lume și nu știu dacă cineva moare râzând. Între aceste două plânsuri, în viață, râsul este obligatoriu? Cred că da; altfel, riscăm să înnebunim sau să murim înainte de vreme.

„Noapte de vis,
Timp prea sfânt,
Dumnezeu RÂDE blând”
(Din cântecul de Crăciun, Noapte de vis)

19 septembrie: **SĂ-ȚI FIE VIAȚA O CONTINUĂ PRIMĂVARĂ!**

De când ne naștem până murim, și chiar după moarte, până ni se pierde urma, avem aceleași nume, purtăm aceeași identitate, suntem aceiași. Ne formăm obiceiuri, căpătăm stereotipii și s-ar părea că odată cu trecerea anilor, devenim invariabili. Recităm aceleași rugăciuni, mâncăm aceleași meniuri și ne formăm un stil vestimentar propriu care, zicem noi, ne reprezintă.

Și totuși, dacă am privi mai în profunzime, am înțelege că fiecare zi nu este copia celei de ieri. Zilnic ne naștem la o nouă viață; mai mult, fiecare clipă este unică în felul ei, căci ceea ce suntem se petrece acum, în această clipă; trecutul nu mai există, iar viitorul poartă pecetea improbabilului, a ceva ce nu este sigur.

Fiecare zi pe care ne-o dă Cel de sus reprezintă o nouă primăvară a vieții, în care ne naștem reînnoiți după somnul odihnitor al nopții pentru a străluci cu mai multă prospețime, cu mai multă lumină și frumusețe.

Astăzi, luminați și încălziți de Soarele care nu apune, vom străluci diferit de ieri și în căldura ce ne învăluie ființa vom învălui alte ființe, îmbrățișându-le cu iubirea noastră.

Lumea este aceeași, și totuși, mereu nouă, prin noutatea fanteziei noastre creatoare. Fiecare suntem o părticică din acel geniu uman care poartă chipul Fiului lui Dumnezeu întrupat în noi. Fiecare ne naștem zilnic în mica noastră lume, pășim pe cărările vieții, suntem marcați de suferințele noastre, dar înviați de Cel care este cu noi, în noi, pentru noi.

PS: Obișnuiesc ca de 1 Martie să le urez tuturor: Să-ți fie viața o continuă primăvară, iar tu cea mai frumoasă floare a ei! Deși este toamnă, aceasta este urarea mea de astăzi; mi-o adresez mie, și ție!

20 Septembrie: **PLĂCERE SAU SPERANȚĂ?**

Ce ne împinge înainte atunci când viața ne surâde? Plăcerile de care avem parte, însoțite de dorința unor plăceri și mai mari, și mai numeroase? Sau, mai degrabă, speranța că mâine viața ne va fi mai ușoară, mai frumoasă și mai plăcută?

Între plăcere și speranță, ce alegem mai repede? Speranța că ziua de mâine va fi mai frumoasă decât cea de astăzi. Ce îi ține uniți pe doi soți? Speranța că partenerul de viață va fi dacă nu la fel de frumos ca în ziua căsătoriei, cel puțin la fel de iubitor.

Speranța reprezintă motorul vieții. Poate dorim ca ceea ce facem să fie însoțit de plăcere, pentru ca astfel viața să ne fie mai

frumoasă, mai atrăgătoare. Plăcerea poate fi urmărită chiar ca scop în viață, dar rădăcina din care crește copacul vieții noastre se numește speranță.

Speranța este darul divinității, adică al vieții.

21 Septembrie: **VIAȚĂ LUNGĂ SAU SCURTĂ?**

Spunem că avem o viață lungă dacă trecem de 80 de ani. Mozart sau Eminescu au trăit mult mai puțin, și totuși, viața lor este atât de lungă încă (sunt optimist) și peste câteva mii de ani vor fi tot vii în inimile și mințile multor oameni.

Scurtimea sau lungimea vieții sunt date de adevărul, bunătatea și frumusețea gândurilor, cuvintelor și faptelor noastre. Viața nu este lungă sau scurtă, ci este adevărată sau falsă, plină sau goală, urâtă sau frumoasă.

Este adevărat că ne doare enorm pentru o viață care se stinge încă din leagăn, sau din fragedă tinerețe. Și totuși, valoarea și importanța vieții nu sunt date de numărul anilor, ci de plinătatea ei interioară, de corespunderea cu planul lui Dumnezeu fixat pentru fiecare om.

Noi zicem că suntem artizanii propriei vieți, că noi ne-o planificăm așa cum credem că este mai bine; așa cum părinții planifică venirea pe lume a copiilor lor. Sunt copiii un rezultat de planinng familial, sau un dar al cerului?

Valoarea omului este dată de corespunderea lui la politica unui stat, la planurile pe care puternicii lumii le au cu locuitorii planetei? Sau suntem în primul rând în planul pe care Tatăl ceresc îl are cu fiecare dintre copiii săi, adică fiecare om?

Viața mea este un dar pe care Cerul mi-l face o fiecare zi și niciodată nu voi putea să fiu suficient de recunoscător lui Dumnezeu pentru iubirea cu care mă îmbrățișează. Mai mult decât să-mi aparțină, viața este un dar oferit oricui îmi iese în cale.

Dumnezeul meu, nu-ți cer o viață lungă; te rog doar să rămâi cu mine. Ajută-mă să nu stau în soarele altora; dacă se poate, să fiu eu soarele lor, fără să-ți iau locul.

22 Septembrie**: PRIVEȘTE, ASCULTĂ ȘI TACI**

Privește la alții, ca să-nveți cum să-ți clădești propria casă, căci sunt mulți mai deștepți decât tine și ai ce să-nveți de la ei.

Ascultă cât mai mult ce și cum vorbesc alții, ca să înveți cum și când să-ți deschizi gura.

Iar ceea ce faci, fă-o mai mult în tăcere. Nu uita ce spune dictonul înțelept: Vorbirea este de argint; tăcerea este de aur. Dacă meriți să fii lăudat, așteaptă, căci cineva, cândva va face cunoscute faptele tale.

Când te mănâncă limba, nu-i da frâu liber și nu te grăbi să judeci faptele altora; mai bine, judecă-te pe tine. Fii tu bun, iar bunătatea ta va deveni o lecție de viață pentru alții.

Când simți loviturile altora și sufletul îți plânge, spune-i lui Dumnezeu durerile tale și lasă-l pe el să facă dreptate. Tu așteaptă în tăcere biruința pe care ți-o va da cel drept. Privește-l pe Cel Răstignit și învață să înțelegi, să ierți și să iubești

Din vremuri imemoriale munții stau falnici în tăcerea lor. Învață de la ei să rămâi neclintit în fața greutăților. Și dacă e să-ți pleci genunchiul, fă-o doar în fața lui Dumnezeu.

23 Septembrie: **URMEAZĂ-ȚI VISUL**

Mă gândesc la cei dragi ai mei, care și-au încheiat călătoria pe marea vieții de aici; câte vânturi potrivnice au suflat în barca vieții lor (războiul, foametea, colectivizarea, comunismul)! Când să se bucure și ei de o viață mai bună pe lumea asta, Dumnezeu i-a chemat la dânsul, în lumea cea de dincolo. Știu, simt că de la ferestrele cerului, acum se uită la mine cu drag, așa cum au făcut-o mereu când eram împreună în lumea de aici.

Mă gândeam la atâtea persoane dragi inimii mele. În larg, pe valurile vieții, oare unde vor ajunge, în care port vor debarca? Care far le va lumina calea când noaptea coboară, când norii se adună pe cerul vieții lor?

Mă gândesc la mine; câte valuri se vor mai sparge de barca mea? În câte porturi voi mai ajunge, pe cine voi mai întâlni? Voi mai fi pe val, sau valurile mă vor duce acolo unde nu voi vrea?

Câte valuri s-au abătut asupra mea; câte vânturi reci mi-au brăzdat fața! Domnul mi-a ținut drept catargul, iar barca nu s-a răsturnat. Mereu i-am auzit glasul: Nu te teme, înaintează în larg; eu sunt cu tine!

Nu te teme să-ți urmezi visurile, idealurile! Chiar dacă vânturile îți sunt potrivnice, chiar dacă valurile lovesc în barca ta, privește departe, urmează-ți steaua norocoasă. Și dacă ceea ce visezi nu există, Dumnezeu va face o minune pentru a-ți răsplăti curajul.

24 septembrie: **TOTUL ESTE DAR**

Cât de mult ne bucurăm când primim daruri, cadouri! Când vom învăța să ne privim pe noi, pe cei de lângă noi și tot ce ne înconjoară ca un mare dar al lui Dumnezeu! Cât de multă nevoie avem de înțelepciune, de acea dreaptă cumpăneală a lucrurilor și înțelegere a sensului vieții; de ce ne-am născut, de ce ținem umbră pământului și de ce într-o zi pământul ne va acoperi până la învierea de apoi.

Școala, dar mai ales școala vieții ne deschid tainele lumii și aduc lumina în mintea noastră. Prin cunoaștere devenim stăpâni pe noi înșine, rodnici, frumoși și buni pentru semenii noștri. Nu-i important să avem o casă mare, o curte mare și porți mari prin care să intrăm cu o mașină, la fel, cât mai mare. Important este să ținem larg deschise porțile minții și inimii prin care să intre nenumăratele bogății pe care Creatorul ni le-a oferit gratis, și la care toți avem dreptul să ne bucurăm de ele și să le împărțim cu ceilalți în modul cel mai frățesc posibil.

În societatea deschisă în care trăim acum, mult diferită de cea comunistă, avem nenumărate posibilități de îmbogățire spirituală, culturală prin care creștem în demnitatea de oameni, de frați și surori, de copii ai aceluiași Tată ceresc. Marea șansă oferită nouă după 1989 nu este aceea de acumulare la nesfârșit de bunuri materiale, ci de creștere în cunoașterea lumii și mai ales în umanitatea noastră răscumpărată din păcat și moarte, înviată de Isus Cristos. Direcția spre care ar trebui să ne îndreptăm astăzi nu este spre țările unde se câștigă mai mulți bani, ci spre bogățiile pe care Dumnezeul le-a sădit în noi și în tot ceea ce există, căci toți și toate nu suntem altceva decât darul lui. Totul este dar, totul este har.

Eu sunt un dar pentru tine; tu ești un dar pentru mine.

25 septembrie: **FIECARE AVEM UN DAR DEOSEBIT**

Știați că nu este om pe lume care să nu fi primit deja din sânul mamei sale un dar anume, un har deosebit de la Cel de sus? În afară de identitatea civilă prin care suntem unicate între cei opt miliarde de oameni, fiecare avem cel puțin o mare calitate (sau mai multe) prin care putem străluci într-un mod cu totul personal.

Aud că sunt studenți care migrează prin nu știu câte facultăți și nu se regăsesc în niciuna. Oare de ce suntem atât de instabili, nu doar în școală sau serviciu, dar și în relațiile cu ceilalți oameni? De ce mai bine de jumătate dintre căsătoriți migrează prin două, trei sau mai multe căsătorii? Se pare că numitorul comun în care cei mai mulți se întâlnesc sunt banul, plăcerea sau setea de putere. Oare acestea să fie „carismele" care ne reprezintă cel mai bine pe noi, oamenii?

Dacă doi fulgi de nea nu au o structură identică a cristalelor, la fel, nu există doi oameni identici. Dumnezeu, care este unic, își reflectă această calitate în noi, creaturile sale preferate. Cât de mult am urmat împlinirea visului nostru cel mai frumos? Spuneam că banul sau plăcerea reprezintă scopul multora în viață. Banul, în

sine, nu este nici bun, nici rău; l-am folosit pentru afirmarea personalității noastre, pentru dezvoltarea noastră intelectuală, morală? Și plăcerea; ce ne place mai mult, să ne înfrumusețăm caracterul, să ne luminăm mintea, sau să savurăm mâncăruri cât mai delicioase?

Fără a aluneca în narcisism, cred că tare ne-ar fi bine dacă ne-am uimi pe noi înșine prin noblețea sentimentelor și generozitatea faptelor noastre. Tare ne-ar fi bine dacă, toată viața, nu am înceta să facem să crească darul primit, înfrumusețând castelul nostru interior și devenind un dar pentru alții.

Așa cum cred că am auzit cu toții, astăzi fii cea mai bună variantă a ta!

26 septembrie**: DOUĂ LUMI**

Ilie este un bărbat trecut prin multe. Ca mulți alți români, după 1990 a pornit și el în căutarea unei vieți mai bune pe alte meleaguri, muncind din greu, înghițind nedreptăți, dar decis să răzbească și să strângă bani. Și i-a reușit; a pus ban peste ban, muncind oficial sau la negru, cum a putut, atât el, cât și nevasta. În câțiva ani, cu economiile adunate a cumpărat în țară un apartament pe care l-a dat în chirie, el continuând să lucreze împreună cu soția, economisind cât se putea, fără a face foame sau să sufere de frig. După alți câțiva ani de lucru în străinătate, a vândut apartamentul și adăugând ce a reușit să mai strângă, tânăra familie și-a cumpărat o casă. Era visul lor să aibă o casă, și iată că munca în străinătate i-a ajutat să și-l împlinească.

Anii treceau și fiindcă Dumnezeu i-a binecuvântat cu sănătate, prin muncă cinstită, continuă, Ilie cu soția lui au reușit să-și cumpere mai multe terenuri, ba chiar să-și mai construiască încă o casă, ajungând astfel destul de înstăriți și cunoscuți în satul de unde plecaseră spre țări străine, pentru o pâine mai albă și un trai mai bun.

De curând însă, Ilie a privit îndelung în buletin și a dedus că a cam sosit timpul să se întoarcă acasă, să pună pe picioare o afacere

și să câștige aici, în România, în satul de unde plecase acum 30 de ani în urmă.

Și iată-l venit înapoi, curios să-și cunoască sătenii, printre care și un prieten din copilărie ajuns acum baci la o stână de oi. Își dau întâlnire la crâșma mare din sat. Ce mai faci, mă Ioane, că demult nu te-am mai văzut? Am auzit că ești baci. Da, mă Ilie, așa-i, sunt baci de câțiva ani. Sunt ocupat de cum dă căldura până vine toamna. Acum patru ani în urmă, am reușit să-mi cumpăr ceva materiale pentru casă, că știi cum stăteam la casă cu părinții. Am mai vândut și câteva oi, că și așa aveam prea multe, iar în anul următor, muncind tot așa, toată vara, am adunat bani pentru uși, ferestre și dușumele. Bravo, Ioane, îi zise Ilie. Și ești mulțumit? Foarte mulțumit, mă Ilie. Iarna stau pe lângă sobă, mai o pălincă, mai un vin fiert, mai o slană. Mai bine nici că ar putea să-mi fie. Anul ăsta am ridicat casa la roșu, iar la anul, dacă-mi dă Dumnezeu sănătate, mă mut în casă nouă cu nevasta și copii. Mai mult de atât chiar nu-mi doresc. Un petec de pământ am să-mi cultiv ce-mi trebuie, un ban mai câștig, că de muncă se găsește. Nu știu ce ar trebui să-i mai cer lui Dumnezeu.

Auzindu-l cât de mulțumit este, Ilie se întrebă în sine: Oare cine este mai fericit acum, Ion care după cinci ani de muncă în satul natal se va muta în casă nouă, muncind baci la stână sau pe la săteni, sau el, care de câteva zeci de ani robotește prin străinătate? Este adevărat că are două case mari, o mașină luxoasă și rezerve în bancă, dar Ioan nici măcar nu-și dorește așa ceva. Ilie se întrebă din nou: Cine este mai fericit, el, cu stagiu vechi în străinătate, sau vechiul lui prieten Ion, baci la stână în satul natal?

În care lume te afli?

27 septembrie: **AU PISICILE SUFLET?**

De vreo lună încoace am început să mă bucur de simpatii care-mi trezesc manifestări de duioșie de care nici eu nu știu ce să cred. Am fost vizitat de o pisicuță de care am avut mare grijă, dar

fiindcă nu am putut să-i ofer o locuință adecvată, am dus-o într-un grup de pisici cu care a socializat imediat, iar eu m-am liniștit. Dar iată că în locul ei, sunt vizitat de o altă pisicuță; parcă și-au vorbit între ele. Și aceasta mi-a înmuiat inima, însă mă pune în aceeași situație, de a nu-i putea oferi o locuință potrivită.

În scurta mea experiență cu lumea pisicească m-am bucurat de multă drăgălășenie din partea acestor patrupede mieunătoare. Am citit multe informații despre pisici, printre care și declarații precum că ar avea suflet și după moarte, sufletul lor merge într-un rai rezervat doar lor, pisicilor. Asta mi-a readus în memorie un hotel din Italia care găzduiește (contra cost, se înțelege) patrupede lătrătoare (câini) și mieunătoare (pisici) atunci când stăpânii lor, din diferite motive, nu le pot acorda grija și atenția de care au nevoie; de exemplu, când pleacă în concediu sau în vacanță. Lumea pisicească sau cea câinească mi-a adus aminte și de ani chinezești care se scurg sub patronajul câinelui sau pisicii, ceea ce ar da de înțeles că aceste animale au în ele ceva foarte important, la care noi, cugetătorii, ar trebui să reflectăm mai cu atenție.

Dar să revin la ceea ce citeam, și anume că pisicile ar avea suflet. Aici am de făcut anumite obiecții: Se roagă pisicile lui Dumnezeu, cer mijlocirea sfinților, se închină la icoana Mântuitorului, își fac semnul crucii? Poate ne bucurăm de dragostea unei pisici cu inimioara foarte sensibilă. Nu știu însă dacă în sensibilitatea ei, pisica aceea este capabilă de o relație de prietenie cu alte pisici. De exemplu, dacă îi pun mâncărica în bol, este ea atât de amabilă și generoasă încât să stea deoparte, invitând alte pisici să mănânce înaintea ei? Sau, dacă te-a prins o criză de răutate și nu-i mai dai de mâncare, cum se comportă respectiva pisică? Nu cumva îți întoarce spatele și merge în căutarea altei persoane cu o inimă mai bună decât a ta? Oare ne iubește o pisică așa cum ne iubesc părinții sau prietenii noștri (cei adevărați, se înțelege)?

Părerea mea (pardon, convingerea) este că nici cea mai frumoasă mieunătoare nu are suflet, nici sentimente, ci doar

instincte care o determină să-și apere viața, să se înmulțească și să-și satisfacă necesitățile corpului ei. Și tot despre suflet, Biblia nu ne spune că Dumnezeu le-a creat după chipul și asemănarea lui, nici că a suflat în ele duh nemuritor.

Paradoxul mare este însă un altul: În anumite circumstanțe, omul devine mai bestial decât cea mai fioroasă bestie. Iar asta mă sperie mai mult decât răgetul unui leu înfometat. Cât privește lumea pisicilor, mărturisesc că îmi place tare mult filmul „Pisicile aristocrate". Despre pisica de care acum, vremelnic, am grijă, spun doar că-i place mult hrana umedă, iar când îi dau crănțănele, strâmbă din nas. Cât privește însă sufletul, să avem grijă de al nostru, că de al pisicilor, nu-i cazul, căci nu-l au.

Să ne fie ziua frumoasă, precum sufletul nostru!

28 septembrie: **OMUL INTERIOR-OMUL EXTERIOR**

Văd două planuri sau trepte pe care ne desfășurăm existența, unul orizontal, material, și celălalt vertical, sau spiritual. Chiar dacă mulți sunt încântați de verticalitatea celei mai înalte clădiri din lume, Burj Khalifa din Dubai, ea redă tot planul material al realizărilor umane. Unii au construit imperii, dar toate s-au sfârșit; noi ne-am construit ditamai casele, dar nu știm cât vor dura și nici cine le va locui. Prin muncă necinstită și legi nedrepte (sau fărădelegi) unii au adunat de toate, dar așa cum au venit, la fel se vor duce și se va alege praful și pulberea de ele. Însuși trupul, ființa noastră carnală este supusă corupției și morții. Fricile și neliniștile, nenumăratele dureri, păcatele și viciile ne macină precum rugina sau cariile. Fața acestei lumi, cu gloriile și căderile ei, este supusă degradării și morții. Asta este prima și fundamentala lecție pe care ar trebui să ne-o însușim ca să știm cum să trăim. Pentru a trăi bine, întâi să învățăm dictonul „memento mori!"

Cum să culegi din firimiturile existenței ceea ce-ți asigură un loc la banchetul veșnic; cum să extragi din veninul durerii,

medicamentul bucuriei; cum să smulgi din ghearele morții bucuria învierii și a vieții fără de moarte? Iată marea lecție pe care doar Duhul lui Dumnezeu ne-o învață și ne dă forța de a o trăi. În ființa noastră slabă și muritoare, Creatorul a pus germenul nemuririi. Omul cel nou din adâncul ființei noastre, animat de Duhul vieții, ne ridică mereu din căderile noastre. Ceea ce trebuie să clădim toată viața nu sunt case sau palate, ci omul interior, creat după chipul lui Dumnezeu în dreptate și adevăr. O cultură și civilizație care să dureze nu provin din planurile arhitecților, inginerilor și constructorilor, ci din planul lui Dumnezeu. El a pus în noi speranța unei alte vieți, și tot el ne alimentează visurile, elanurile și eforturile pentru o lume mai conformă cu voința sa. Și fiindcă speranța moare ultima (de fapt, nu moare niciodată), astăzi sper ca în ceea ce sunt și fac să transpară mai mult omul interior decât cel exterior. Trimite, Doamne, duhul tău și reînnoiește fața pământului!

29 septembrie**: INIMA VEDE MAI BINE DECÂT OCHIUL**

Sunt multe chipuri sau glasuri mereu vii în mintea, dar mai ales în inima mea. Unul dintre ele este imaginea unui cuplu în vârstă pe care cu ani în urmă l-am cunoscut în Iași. Într-o zi eram în zona grădinii botanice și pe trotuar, în fața mea îi văd, plimbându-se agale și ținându-se de mână, pe cei doi soți. În primul moment, am tresărit, văzându-i cum se țineau de mână și erau strâns apropiați unul de altul, ca doi tineri îndrăgostiți. Am pășit încet în spatele lor, în ritmul lor, fără să mă apropii de ei, pentru a urmări de la distanță cu un fel de emoție și admirație mereu crescânde, mersul lor care îmi vrăjea nu atât privirea, cât mai ales inima mea. Mersul lor îmi încălzea inima și trezea în ea fiori de bucurie; mai mult, era un fel de vrajă care îmi cuprindea ființa.

Înțeleg ca la douăzeci de ani, când în corpul tău sângele fierbe, să ții strâns lângă tine persoana iubită. Dar în anii grei ai bătrâneții, ce plăcere mai poate fi în a ține mâna persoanei cu care te-ai unit în legământul căsătoriei cu multe zeci de ani înainte? Ce te face să

stai cât mai aproape de ea? Ce să simți, căldura corpului ei, când ea este mai mult rece decât caldă?

Adesea, esențialul nu-l vedem cu ochii, ci cu inima. Ceea ce vedeam în fața mea și care mi-a rămas ca un tablou viu, deși au trecut zeci de ani de atunci, nu vedeam cu ochii, ci cu inima, căci, privindu-i, ea se încălzea mai mult; freamătul, bucuria și plăcerea erau toate în interiorul ființei mele.

Esențialul în viață nu este în ceea ce ochiul vede, ci în ceea ce inima simte, în adâncul ființei noastre, în sufletul nostru. Acolo este izvorul eternei tinereți, iar acesta nu seacă nici la vârstele cele mai înaintate. Adevărata valoare nu este în ambalaj, ci în ceea ce el ascunde, protejează. Cultura actuală insistă prea mult pe imagine, pe ceea ce sclipește și trezește primul impuls. Adevărul despre om și viață este în profunzime, în eul nostru interior. Pe acesta trebuie să-l descoperim și să-l hrănim cu multă dragoste, pe tot parcursul vieții. Dacă acest eu interior, acest templu al Duhului Sfânt, nu este îngrijit, nu doar relațiile interumane vor fi superficiale, ci întreaga noastră cultură și civilizație rămân de carton, adică au viață scurtă.

PS: La mulți ani tuturor acelor persoane romano-catolice care astăzi își serbează ziua onomastică!

30 septembrie: **LUME, LUME, ÎNCOTRO?**

Îmi este clar că lumea de astăzi nu-i interesată de cea de ieri; prea este vrăjită de prezent ca să o mai atragă trecutul, iar în ce-i privește pe români, nu sunt atrași de propria țară, dacă în străinătate se câștigă mai bine. Dar asta nu este o noutate: Majoritatea locuitorilor din Americi nu sunt americani de origine, ci emigranți în secolele XIX și XX din diferite țări ale Europei sau altor continente.

Azi, cine nu poate emigra fizic în alte state, emigrează aproape instant în lumea virtuală a internetului. Stai fizic lângă cineva, doar că el cu mintea și inima este în altă lume. Vraja unei alte lumi în care să ne satisfacem curiozitățile și plăcerile, face ca tehnica prin

care evadăm în acea lume să ne înstrăineze de istorie, ca și de lumea reală a prezentului, a celui care respiră lângă noi.

Noile tipare de gândire și comportament (mass-media este expertă în așa ceva) formează o lume care cucerește pe cei mai mulți. Dar nici asta nu este o noutate. În Occident și nu numai acolo, „generația 68" a fost vrăjită de noile perspective pe care i le dădea progresul tehnic și bunăstarea materială și a dat cu piciorul în lumea părinților, bunicilor și străbunicilor lor. La fel cum în prezent, părinții care lucrează în Occident nu-și mai botează copiii cu numele părinților și înaintașilor lor. Și gospodinele nu mai frământă aluatul să facă pască și cozonaci, ci mănâncă pizza și hot-dog, plus șaorma.

Eu chiar am luptat să schimb lumea de ieri, dominată de comunism. Și ca un fel de Don Quijote, nu mi-am uitat năravul și mă lupt cu morile de vânt de astăzi. Din fericire, comunismul a căzut din interior, ca prin implozie, iar eu am simțit o satisfacție care m-a făcut să plâng de bucurie. Pentru prezent, lumea de astăzi este mai firavă în interiorul ei decât cea comunistă, iar acest capitalism postmodernist va deceda mai repede decât comunismul. Fiindcă există atât de multă superficialitate, grabă și goană după materie, sunt convins că omul se va trezi într-o bună zi și își va da seama că nu coaja susține copacul, că lucrurile făcute în grabă dispar la fel de repede cum au fost încropite, că materia dacă nu este pusă în serviciul spiritului, te încătușează. Oamenii, ca niște armăsari în plin avânt, vor pricepe că au devenit sclavii propriilor eforturi și vor rupe hățurile pe care singuri și le-au construit. Doar că, deocamdată, criza în care singuri ne afundăm (nu Oculta Mondială e de vină) nu a ajuns încă în abis; dar va ajunge curând.

Istoria m-a învățat că omul face binele și răul. Când nu mai poate de bine, o ia razna, dar tot el își revine căci legea supraviețuirii sădită în ființa lui de Creator, nu-l lasă să se autodistrugă.

Cu bune și mai puțin bune, merg înainte, optimist, iar accentele de melancolie sau neîncredere sunt doar niște accesorii care îmi

fac viața mai interesantă, mai lipsită de monotonie. De ce? Fiindcă eu cred mai mult în Dumnezeu decât în mine, și știu sigur că artizanul principal al propriei vieți nu sunt eu, ci El, de la care vin și spre care mă îndrept. Lui, nu voi reuși niciodată să-i fiu îndeajuns de recunoscător, ca și multor oameni care mi-au făcut mult bine, chiar și atunci când eu am crezut că sunt răi.

Să ne fie ziua cât mai frumoasă! Uite cum a zburat deja prima lună de toamnă; și este o toamnă tare plăcută.

Octombrie

1 octombrie: **MI-E DOR DE POȘTAȘI**

De multe ori se trezește în mine o nostalgie după o categorie profesională pe cale de dispariție, cea a poștașului. Tare mi-au fost dragi poștașii, căci ei duceau scrisorile pe care le scriam și tot ei îmi aduceau scrisori care mi-au încălzit inima, iar uneori m-au făcut să vărs lacrimi de fericire. Aveau poștașii o geantă mare, din piele de culoare maro, în care purtau ziare, reviste, scrisori, etc și le împărțeau destinatarilor. Ei erau persoanele care știau o mulțime de lucruri; erau un fel de enciclopedie ambulantă a unei localități sau a unui cartier dintr-un oraș. Ei erau cei mai informați despre tot ce se petrecea în raza lor de acțiune.

Acum, toți poștașii, câți or mai fi, sunt în agonie, iar sediile poștei române arată jalnic. Unul dintre regretele mele profunde este acela că am neglijat, am pierdut multele scrisori primite; ele cuprindeau o comoară de gânduri, informații și sentimente. S-au pierdut pentru totdeauna, fiindcă acum am adresă electronică. Dar mesajele digitale nu au nici pe departe parfumul acelor foi de hârtie, în care caligrafia îmi vorbea despre inima unei persoane, în care întorsăturile lingvistice din condei mă făceau să le citesc și recitesc cu o plăcere pe care o mai am în fața tortului cu mere și garnisit cu ciocolată topită. S-a dus pe apa sâmbetei contactul cu poștașii și o să regret până voi muri că nu am păstrat scrisorile de la atâția oameni pe care i-am uitat; prin scrisori, ei ar fi rămas vii în inima mea.

Trăiesc într-o lume în care contactele reale dintre mine și oameni se împuținează mereu. Acum, dacă am chef să mănânc un meniu chinezesc sau de la renumitul restaurant Oscar, trebuie doar să dau un telefon și într-o oră îmi sosește mâncarea în pragul

casei... și o mănânc singur. Adio, contactul cu ospătarul, chelnerii, cu spațiul restaurantului în care o întreagă lume era prezentă și în care mă simțeam om între oameni. Acum, în fața farfuriei mă simt un însingurat între patru ziduri. Eh, s-a găsit totuși un surogat: Poți să-ți comanzi pe internet un partener de masă (contra cost, se înțelege), care va apărea pe ecranul gadget-ului tău; va mânca și el cu tine; îți va ține companie.

Adio, contact cu oamenii, când vreau să-mi cumpăr ceva. Amazonul, Emag-ul și alții au multe mii de magazine online de la care poți să-ți comanzi orice și în două zile îți sosește acasă ceea ce-ți poftește inima, fără să vezi țipenie de om. Ajunge să mergi la easybox, apeși niște tase, scanezi un cod, ții cardul în fața razelor infraroșii și o portiță ți se deschide pentru a-ți extrage coletul.

Și dacă ai dureri de inimă, insomnii sau depresii, nu-i nevoie să te întâlnești fizic cu vreun om: Intri pe un anume site, plătești și un expert îți apare pe ecran pentru a te scoate din impas, sau doar pentru a-ți ușura cardul.

Și în învățământ văd cum avansează filoxera formelor de predare online și mă tem ca într-un mâine nu prea îndepărtat online-ul să fie considerat normalitatea, iar eu, dacă voi mai trăi, să fiu considerat un anormal.

Și să te ferească Dumnezeu să nu respecți indicațiile pandemice; stai în casă (salvează vieți?), păstrează distanța, poartă mască, nu atinge nimic și pe nimeni. Pariez că aceste forme de „pandemie" vor dura mult timp de acum înainte. În afară de faptul că au intrat deja adânc în minți și inimile multora, sunt prea mulți cei cărora le pică precum mănușa această pandemie, ca să renunțe la ea.

Pornisem de la nostalgia mea după vremurile cu poștași, și iată unde am ajuns, în prezentul unei vieți, al unei lumi în care contactele reale dintre oameni se împuținează pe zi ce trece. Tehnica și tehnicile de comunicare și relații virtuale, la distanță ne fac să ne simțim tot mai singuri, chiar străini, între oameni de care ne frecăm coatele.

Să vedem, după acest mesaj, cine îmi va scrie o scrisoare adevărată, scrisă la mână pe hârtie, pusă în plic și cu timbru. Precizez că în afară de cele două adrese e-mail, am și o adresă fizică, iar la poartă există o cutie poștală din metal.

2 octombrie: **L-AM ALES PE DA**

Între da și nu, îl aleg pe da, căci mi se pare a fi unul dintre cele mai puternice cuvinte. Dacă bate cineva la ușa mea, îi răspund da; intră! Da înseamnă intrarea pe poarta raiului, iar nu, închiderea în nas a porții spre viață și fericire.

Da are o încărcătură divină, vitală; este o invitație la nuntă, la dans, la bucuria de a trăi.

Dacă în ochii cuiva flacăra abia mai pâlpâie, spune-i da, privește-l cu drag și o să vezi cum flăcăruia va deveni flacără, iar sufletul lui va începe din nou să înflorească. Da înseamnă a uda sămânța posibilității, a creșterii, a hrănirii speranței că mâine soarele va străluci și pe strada ta.

Da creează punți între casa ta și cea a vecinului; înseamnă a răspunde afirmativ la invitația de a bea cafeaua împreună.

Da înseamnă să ajuți ca visurile altora să se unească cu ale mele și împreună să ne facem viața frumoasă și plăcută.

De mici, în educație este bine să-l luăm în brațe pe da și să-l punem la baza gândirii, vorbirii și faptelor noastre. Da vine de la Dumnezeu, care este deschidere, comunicare, dar mai ales comuniune. Nu vine de la diavol, care înseamnă închidere, negare, însingurare și moarte.

În viață, cheia care deschide ușa fericirii se numește da. Să o purtăm mereu în inimă; pe ușa inimii noastre să scriem „da, intră!"

3 octombrie: **GÂNDURI BINECUVÂNTATE**

De ce să nu fie plăcută și frumoasă toamna? Pentru că plouă și se lasă frigul? Nicidecum! Ploaia este mană cerească și

binecuvântare de sus; și să nu uităm că apa reprezintă elementul primordial al vieții, iar corpul nostru, mai bine de jumătate este apă. Și frigul are rostul lui, căci fără el, totul ar fi pârjolit. În creația lui, Dumnezeu cel înțelept a sădit legile echilibrului și bunei orânduieli a anotimpurilor. În tot ceea ce există, ne surâde perfecțiunea unei lumi, cea mai bună dintre lumile posibile; aceasta este lumea în care noi suntem capodopera creației; suntem cireașa de pe tortul lui Dumnezeu.

În fiecare mugur de floare sau de copac, văd frumusețea sau rodnicia care vor veni.

În fiecare zâmbet văd bunătatea unui suflet; în fiecare fulg de nea văd prospețimea primăverii; în fiecare noapte văd ziua care va urma; în fiecare furtună se ascunde curcubeul.

În fiecare cădere, văd ridicarea din noroi și neputință; în fiecare moarte se ascunde germenul învierii.

La Dumnezeu, nimic nu este cu neputință. De la El venim și spre El ne îndreptăm, ai lui suntem noi și tot ceea ce există; diavolului îi aparține doar nimicul.

Credința în Dumnezeu este puterea și arma noastră purtătoare de biruință. Privind cu ochii credinței, totul capătă sens, viață și frumusețe. Credința, alături de speranță, dar mai ales alături de iubire, sunt cele mai mari daruri cu care am fost și sunt binecuvântat de Domnul.

4 octombrie: **RUGĂCIUNEA VIEȚII**

Ieri seară, la sfânta Liturghie, părintele Valeriu a dat un exemplu (pildă) care mi-a atras atenția; mai mult, m-a pus pe gânduri. El povestea cum Dumnezeu i-a oferit unui credincios posibilitatea îndeplinirii unei dorințe. Și înainte de a merge mai departe cu firul povestirii, eu deja mi-am zis în gând ce i-aș fi cerut lui Dumnezeu: sănătatea minții și a trupului. Credinciosul din povestire, însă, i-a cerut altceva: Doamne, ajută-mă să fac binele

fără ca eu să-mi dau seama! Înțelegeți, cred, de ce m-a pus pe gânduri acest exemplu.

În viață, să faci binele atât de dezinteresat încât nici să nu realizezi acest lucru; să faci binele la fel de simplu, chiar inconștient, așa cum respiri sau clipești din ochi. Cine este conștient de respirație, sau de bătăile inimii? Reflectând apoi mai adânc asupra exemplului de la predică, mi-am zis că acea cerere a credinciosului ar trebui să stea la baza vieții, căci în natura noastră umană, Creatorul a sădit două principii fundamentale prezente în conștiința oricărui om cu mintea întreagă: Fă binele și fugi de rău; și, celălalt, ceea ce ție nu-ți place, altuia nu-i face! Înaintea oricărei legi scrise sau nescrise, aceste două imperative morale reprezintă coloanele pe care se sprijină întreg eșafodajul omenirii. Fă binele, fără să-ți dai seama! Nu am întâlnit încă acel om. Îl caut în inima mea, mai bine zis, el mă caută. Îl caut pe Dumnezeu în fiecare om, iar el mă cheamă din fiecare chip, din fiecare glas, din fiecare privire. Mă caută din adâncul sufletului meu, uneori speriat, alteori nostalgic, de cele mai multe ori visător. Să fac binele fără să-mi dau seama; dă-mi, Doamne, atâtea zile câte îmi sunt necesare pentru a ajunge la acest grad de desăvârșire! Îmi dau seama că-i cer o viață lungă, foarte lungă.

Cât de mult întoarcem lucrurile pe toate fețele înainte să decidem dacă facem un bine sau nu! Câte scuze fariseice și ipocrite găsim pentru a nu face binele! Păcatele cele mai frecvente sunt cele de omisiune. Cât de departe suntem de această cerere fundamentală a credinciosului (ar trebui să fie a fiecărui om) în fața lui Dumnezeu: Ajută-mă, Doamne, să fac binele fără să-mi dau seama! Această rugăciune ar trebui scrisă adânc în inima și conștiința noastră; să o repetăm cel puțin de trei ori pe zi, dimineața, la amiază și seara. Să devină crezul nostru de viață, iar atunci lumea va deveni un colț de rai; raiul de pe pământ începe cu cel din inima noastră.

5 octombrie: **VISURILE NOASTRE**

Mă minunez mereu în fața acestui mister al vieții: Realitățile invizibile (visurile) sau cele mai delicate și fragile (petalele florilor și zâmbetul copiilor) sunt cele mai puternice aripi cu care ne putem înălța până la ceruri, și dincolo de ele, până la locuința lui Dumnezeu.

Vă dați seama că cele mai mari realizări ale oamenilor (imperiile, forța atomică, transplantul de inimă etc) s-au născut din lumina minții și puterea voinței, realități pe care nu le putem măsura sau cântări?!

Astăzi, realitatea digitală, adică acei biți care nu au greutate, miros, gust sau culoare, nu pot fi văzuți sau pipăiți, astăzi, acești biți, ca importanță cântăresc mai mult decât tot aurul din lume.

Ce stă la baza tuturor lucrurilor? Nu mușchii, nici forța armelor atomice, ci gândul minții și sentimentul inimii, iar aceste gânduri și sentimente (visurile omului) sunt raze din lumina minții lui Dumnezeu și căldură din inima sa. Aici se ascunde misterul vieții, farmecul și frumusețea ei, măreția vieții și a tot ce există, în originea noastră divină și legătura continuă cu care Dumnezeu ne ține aproape de el.

Științele neuronale, progresul geneticii, cunoașterea ADN-ului, acestea și altele asemănătoare sunt simpli pași spre mintea și inima Creatorului a toți și a toate. Religia viitorului va fi una universală în care oamenii vor ajunge la cunoașterea unicului Părinte ceresc în fața căruia toți suntem frați și surori. Pătrunderea în miraculosul mister al vieții va întoarce omenirea cu fața spre Dumnezeul din fața căruia șarpele ispititor i-a izgonit cândva pe Adam și Eva. Cu cât pășim mai adânc în locuința minții și inimii noastre, cu atât îl descoperim mai mult pe Cel care și-a clădit templul în noi și ne vorbește atât de frumos în visurile noastre.

Ești liber; lasă-te purtat de visuri până spre al nouălea cer!

6 octombrie: **DASCĂLII NOȘTRI DRAGI**

Ieri, 5 octombrie, a fost Ziua Educației. Nu-i așa că în viața noastră sunt educatori, învățători sau profesori, care ne sunt la fel de dragi ca părinții care ne-au adus pe lume? Cred că undeva într-un colț al inimii și memoriei noastre trăiește măcar un dascăl, datorită căruia noi astăzi știm să scriem și să citim, dar mai ales știm să fim oameni cu mintea luminată. Dascălii, alături de părinți, ne-au însoțit creșterea, pas cu pas, semestru după semestru, an după an. Alături de pâinea de pe masă, dascălii ne-au oferit pâinea cunoașterii acestei lumi minunate; ei au înlăturat vălul care acoperea ochii noștri și ne-au ajutat să vedem, să înțelegem pe ce lume trăim și cum putem să o facem mai bună, cum putem fiecare dintre noi să fim mai buni. Ei, dascălii, au pus apă la rădăcina talentelor, înclinațiilor și aspirațiilor noastre bune și le-au ajutat să crească, să înflorească, să dea roade. Și au făcut toate acestea cu o răbdare pe care de multe ori le-am pus-o la încercare, poate fără să ne dăm seama. Dacă astăzi suntem ceea ce suntem, aceasta se datorează și multor dascăli care au intrat în viața noastră ca niște oaspeți dragi și au rămas în inima noastră; și astăzi chipul lor ne luminează ființa; și astăzi, cuvintele lor pline de înțelepciune ne răsună în urechi și ne încălzesc ființa.

Acum suntem mari, adulți la casele noastre, preocupați cu tot felul de treburi. Este bine însă să ne gândim și la cei care în fiecare dimineață se îndreaptă cu drag spre elevii și studenții lor pentru a le oferi un plus de lumină, pentru ca într-un mâine, aceștia să devină chiar mai buni decât ei. Pentru un dascăl, școala este a doua lui casă, iar catedra este locul sacru și altarul pe care sacrifică nu doar timpul, ci chiar ceva din ființa lor; sunt lumânări ce se consumă, luminând calea discipolilor lor. Dascălii își iubesc vocația, așa cum se iubesc pe ei înșiși și familia lor. Într-un fel, elevii și studenții sunt copiii lor adoptivi.

În fața unui dascăl să ne scoatem pălăria și să ne înclinăm cu respect, admirație și recunoștință.

Eu cred că la temelia oricărei societăți demne de om stau acestea trei: familia, școala și biserica, adică părinții, dascălii și preoții.

7 octombrie: **FRUMOASELE NOASTRE FLORI DE TOAMNĂ**

Este octombrie și vremea își urmează cursul ei; răcoarea anunță deja frigul care, cu pași liniștiți dar siguri, va coborî pe pământul nostru. Dar tu, crizantemă frumoasă, nu ții cont de aerul care se răcește; tu continui să strălucești, să-mi încânți privirea, să-mi încălzești inima și să mă bucuri că te văd. Te privesc cu drag în fiecare dimineață, căci îmi dăruiești, discretă și tăcută, o frumusețe care mă face și pe mine mai frumos. Eu sunt frumos, pentru că tu, floare, îmi dai în dar din frumusețea ta.

Lumea florilor de toamnă ne îmbracă în culorile ei; mergând printre oameni, caut florile în hainele lor, dar mai ales pe chipul și în ochii lor. Aș vrea să fim o lume frumoasă precum florile. De ce văd atâtea fețe îngândurate, de ce văd atâția pași șovăitori? Cerul ne-a lăsat florile în dar ca să fim ca ele, frumoase, indiferent că afară este înnorat sau cer senin.

Frumoasele mele flori de toamnă; voi îmi aduceți primăvara în suflet și în casă. Purtătoare ale frumuseții, sunteți mereu gingașe, mereu strălucitoare. Cine și de ce a pus în voi atâta frumusețe? Chiar dacă lumea trece pe lângă voi cufundată în propriile gânduri și dureri, voi continuați să străluciți, să fiți vesele. Voi, lume a florilor, sunteți o lecție pentru noi, lumea ființelor cugetătoare.

Astăzi, îmi voi înveșmânta inima și gândul în culorile frumoaselor mele crizanteme.

PS: Mai am mulți trandafiri și mușcate; și acelea sunt la fel de frumoase.

8 octombrie: **V-A ȚIUIT URECHEA DREAPTĂ?**

Azi, de dimineață, îmi țiuia puțin urechea dreaptă și nu știam ce înseamnă asta. M-am informat în cartea semnelor și acolo am citit că atunci când îți țiuie urechea dreaptă, vei primi vești bune. Dacă, în schimb, îți țiuie cea stângă, nu-i de bine; te paște ceva rău. Adineaori mâncam micul dejun și iată că sună telefonul, iar la celălalt capăt (nu fir, căci au cam dispărut telefoanele cu fir) se aude vocea plăcută a unei mămici care mă întreabă dacă diseară sunt acasă, căci fata ei mai mare(este mare fan astronomie) vrea să vină aici, la țară și să privească prin telescop îndepărtații aștri din Calea Lactee. Deci, s-a adeverit cele scrise în Cartea semnelor despre țiuitul în urechea dreaptă.

Eu doresc ca astăzi să vă țiuie la toți urechea dreaptă, nu cea stângă. Poate aveți de spus ceva frumos unei persoane dragi, unui prieten sau cunoscut. Sau poate, fiind sfârșit de săptămână, veți merge în vizită la cineva și veți petrece împreună o seară plăcută. Iar mâine, fiind ziua Domnului, poate îi veți face o vizită, la biserică. Ce ziceți, am idei bune?

Cine nu a primit încă nicio veste bună, vă dau eu una, în afară de cea spusă mai înainte: Aici (ghiciți unde sunt) soarele strălucește, florile din curte zâmbesc îmbrăcate în toată frumusețea lor, iar eu ascult muzică de calitate.

9 octombrie: **TELESCOPUL ANDREEI**

Multe lucruri am văzut până acum, iar luna am privit-o de nenumărate ori. Aseară, pentru prima dată am văzut luna prin telescopul Andreei. De 125 de ori am apropiat luna nu atât de ochiul, cât mai mult de inima mea. A fost ca o vrajă; am avut sentimentul că o părticică de cer s-a apropiat de mine, sau că eu m-am apropiat de cerul lui Dumnezeu. Andreea este deja o cucerită a sferelor cerești, iar telescopul ei îl văd mai mult ca un simplu instrument ce o duce pe calea unei alte lumi pe care o vom contempla o veșnicie. În cerul lui Dumnezeu nu vom sta închiși

într-un țarc al fericirii, ci vom zbura printre aștri, constelații și galaxii.

Aseară am trăit momente de grație; am văzut luna ca o planetă vrăjită care înaripează gândurile noastre, care ne acoperă suferințele și scoate la iveală candoarea și nevinovăția originară. Cu vraja ei, luminătorul nopții înveșmântează codrii, văile, munții, mările și oceanele.

Luna, singuratecul astru care ne aduce aminte că singuri și goi am venit pe lume și tot așa ne vom despărți de ea, iar luna va veghea mormintele noastre.

Craterele lunii, ce le vezi prin lentilele telescopului, sunt craterele inimii noastre: rănile pe care alții ni le-au făcut, sau invers. Nu știu cât de conștienți suntem de propriile răni, sau de cele pricinuite altora.

Cât de aproape suntem de cer, sau cât de aproape coboară cerul spre noi? Sunt întrebări pe care mi le-am pus aseară. Andreea, îți mulțumesc că m-ai ajutat să visez din nou, un vis frumos văzut prin lentilele telescopului tău. Continuă așa! Poate vei face și alți oameni să viseze. Și chiar dacă viața nu este un vis, fără visuri devine un coșmar.

10 octombrie: **GÂNDURI LA ÎNCEPUT DE ZI**

De ce trebuie să fiu cinstit? Pentru că sunt oameni care se încred în mine, și a le înșela așteptările este ca și cum i-aș lovi în moalele capului. Lumea începe să fie mai bună sau mai rea în funcție de cum mă comport eu cu oamenii, iar binele sau răul din jurul meu sunt un rezultat al binelui sau răului pe care eu le săvârșesc.

Este bine să-mi păstrez candoarea sufletească, căci sunt oameni care vor rămâne curați, dacă eu nu-i voi murdări. Este bine să rămân copil, pentru ca omenirea să nu îmbătrânească înainte de vreme.

De ce să fiu rău sau egoist, când în lume este atâta nevoie de bunătate, de altruism, de solidaritate cu cel care are mai puțin sau este mai neajutorat?

De ce să nu cultiv marea virtute a prieteniei, când văd cum oamenii trădează atât de ușor, sau uită de tine atunci când nu mai reprezinți niciun interes pentru ei?

Este bine să dăruiesc cât mai mult din ceea ce am și este mai bun în mine, căci aceasta mă îmbogățește și pe mine și pe alții. A dărui reprezintă un miracol: Cu cât dai mai mult, cu atât dobândești mai mult.

De ce să nu fiu modest, când îmi dau seama că lumea nu a început cu mine și nu se sfârșește cu mine; că eu am limite și defecte, ca oricare alt muritor.

Viața este un continuu exercițiu și antrenament pentru a fi puternic, căci sigur voi avea de înfruntat încă multe dificultăți și dureri, iar cu înaintarea în vârstă forța care mă va menține nu este cea a cărnii, ci a spiritului din mine; acesta trebuie antrenat toată viața.

Voi continua să visez, să cutez, să zbor, să-mi păstrez mersul alert și gândirea trează, să zâmbesc și să fiu încrezător, căci Dumnezeu îmi rămâne cel mai bun prieten, și cu el, totul este posibil.

11 octombrie: **VIAȚA ESTE RENAȘTERE**

Misterul vieții este ascuns în bobul de grâu, care din întunericul pământului se ridică mereu la o nouă viață; este spiritul care renaște din țărâna din care este făcut orice muritor. Viața este o continuă alternare între moarte și înviere, ca și florile primăvara, iar toamna, după ce dă bruma, mor și crizantemele, pentru ca de sub învelișul de gheață al iernii, ghiocelul să anunțe revenirea la viață.

Zâmbim încrezători vieții în frageda copilărie, și chiar dacă numărăm anii urcând spre amiază, putem să începem și

numărătoarea inversă, căci cu fiecare zi pașii coboară spre îndepărtatul (sperăm) apus. În lutul acesta supus morții, Creatorul a sădit spiritul vieții, al renașterii; credința în Dumnezeu înseamnă credința în viață.

Taina existenței este precum sămânța din care crește copacul vieții; este precum ghinda care ascunde în ea stejarul cel mare și falnic. Viața este creativă, variată, mai multicoloră decât curcubeul, mai surprinzătoare decât șoaptele iubirii, mai caldă decât flacăra, mai dulce decât mierea, iar uneori mai amară decât fierea și pelinul, căci viața este o luptă între bine și rău, între îngerul din noi și diavolul care ne dă târcoale.

Ființa noastră construită pe stânca de neclintit a credinței în Dumnezeul vieții este creativă, căci El, Creatorul a toate, renaște cu fiecare trezire din somnul vecin cu moartea și începem o nouă zi, pe care o dorim mai frumoasă decât cea de ieri sau alaltăieri. Firul roșu al vieții îl reprezintă renașterea continuă din materia supusă morții, care într-o zi pe care doar Tatăl o știe va fi transfigurată, va străluci în aureola gloriei Sale. Atunci, întregul univers se va transforma într-un imn de laudă a Celui de la care toate vin și spre care toate se îndreaptă. Iar acea zi, în sămânță este cuprinsă și în renașterea noastră din această frumoasă zi de 11 octombrie. Astăzi, mă văd pe mine și tot ce-i în jurul meu în lumina Celui Înviat.

12 Octombrie: **VIAȚĂ, CE FRUMOASĂ EȘTI**

Sigur nu ne place, dar uneori viața ne doboară la pământ, și nu ai cum scăpa de asta, indiferent cât de prevăzător sau puternic ai fi. Nouă însă ne aparține decizia de a ne ridica sau nu. Dacă uneori, viața ca o forță dură și impersonală, se abate asupra noastră ca o furtună, sau ne ia ca un val, noi putem renaște din propria cenușă, ne putem recompune chipul dintr-o mie de fărâme.

În fiecare dintre noi Dumnezeu și-a zidit chipul pe care nimeni și nimic nu-l pot distruge. Aceasta reprezintă șansa noastră unică:

apartenența la divinitate. În esență, suntem un dar al cerului; o esență mică, dar tare, iar dacă învățăm să o folosim bine, va emana un parfum mai plăcut decât orice parfum lumesc, parfumul virtuților.

Ridică-te și mergi mai departe, căci sigur poți, chiar și atunci când zici că nu mai poți. Surâde vieții, iar ea îți va surâde ție!

13 octombrie: **VIAȚA SUNT VALURILE, TU EȘTI STÂNCA**

Când stau pe malul mării, îmi place să mă așez pe o stâncă, cât mai aproape de apă, și să văd cum valurile vin și se sparg de ea, chiar sub picioarele mele. Uneori calme, vin și parcă mângâie piatra, o spală cu grijă și apoi se retrag în larg, mulțumite de gestul lor. Revin apoi, la fel de calme și blânde, iar întâlnirea dintre valuri și stâncă este așa, ca o întâlnire între doi buni prieteni, care au multe să-și spună.

Îmi place să stau la malul mării, pe o stâncă, în picioare, drept și dârz, și să savurez plăcerea de a vedea valuri mânioase, spărgându-se de stâncă, exact sub picioarele mele. Nu mă înspăimântă furia mării mânioase, agitate de un duh rău, căci știu că valurile ei care mugesc precum toți balaurii la un loc, se vor sparge în nenumărate fărâme de stânca puternică și neclintită și se vor retrage înfrânte, cu coada între picioare, pentru ca acolo, în larg, să se recompună și să pregătească un nou atac, dar care va fi sortit aceluiași eșec.

Fie că marea vieții noastre este calmă sau mânioasă, este necesar să învățăm cum să-i fim stânca ei. Trebuie să învățăm cum să ne clădim casa pe stâncă, căci vor veni vânturi puternice și furtuni care vor lovi în ea. Și este vai și amar de noi dacă nu ne-am clădit casa pe stâncă.

Stânca o reprezintă cele mai fragile și mai imateriale realități, adică visurile. Copil fiind, visam comori ascunse în paravanul casei. Crescând, am avut norocul să fiu învățat că aceste comori sunt ascunse în inima mea: iubirea sinceră și dezinteresată,

frumusețea chipului Maicii Domnului din biserica veche; de atunci, din fragedă copilărie, caut această frumusețe în orice chip omenesc. Credința simplă în Dumnezeu, rugăciunea, munca cinstită, modestia, comuniunea cu natura, muzica și cărțile bune, frumusețea cerului înstelat (acolo, printre nenumăratele stele se află și steaua mea norocoasă), bucuria unei vieți simple și multe altele asemănătoare. Toate acestea sunt comorile din care este compusă stânca vieții mele. Cu timpul, cu trecerea anilor am înțeles cât de importante au fost și rămân visurile în viața mea, pentru ca atunci când valuri mari și rele se abat peste mine, să nu fiu doborât, să nu fiu luat de aceste valuri și înmormântat în adâncimea și întunericul lor.

Rămân liniștit pe stâncă și, la picioarele mele se apropie valuri liniștite cu care intru în vorbă; avem multe să ne spunem. Uneori, nu știu de ce se supără și vin spre mine înalte, urâte și furioase. Le spun: Stați calme și duceți-vă înapoi de unde ați venit. Puteți reveni, dar, vă rog, mai blânde și cu gânduri mai bune. Și așa se întâmplă, căci viața din afara noastră reprezintă adesea o proiecție a lumii noastre interioare.

Viața sunt valurile, tu ești stânca.

14 octombrie: **SUNTEM UN DAR**

Ne numim Adeodatus, căci toți suntem darul lui Dumnezeu. Nu ne-a făcut mama și tot ea ne ucide; ea, împreună cu tatăl nostru, au primit darul vieții și îl dau mai departe; îl oferă ca pe marea binecuvântare cu care Creatorul și Dătătorul vieții a încununat viața lor.

Suntem cel mai frumos dar pe care Cerul îl face pământului. De fapt, nu pământului, ci Lui însuși. Suntem creați pentru El și neliniștită, neîmplinită va rămâne inima noastră până nu se va odihni în brațele Sale. Suntem un dar mai frumos decât toate florile, mai gingaș decât petalele lor, mai parfumat decât cel mai rafinat parfum, mai bun decât pâinea proaspătă, mai prețios decât

aurul și toate pietrele scumpe. Valoarea noastră nu se măsoară în nimic lumesc, pământean, căci suntem o rază din Soarele veșnic, o fărâmă din viața lui fără sfârșit. În vasul nostru de lut se află templul lui Dumnezeu; este El oaspetele nostru cel mai de preț. Fiecare om este darul pe care Domnul și-l face sieși și lumii.

Și care este darul nostru? Darul nostru este modul cum ne oferim lui Dumnezeu și acestei lumi. În Sfânta Liturghie se petrece acest schimb minunat de daruri: Dumnezeu ni se oferă în Cuvântul său și în Pâinea vieții veșnice, iar noi ne oferim lui cu ceea ce avem și suntem. Împreună cu pâinea și vinul oferite pe altar, punem pe altarul Lui și al lumii ființa noastră, bucuroși și recunoscători că existăm și suntem rodnici. Și suferințele sunt un rod, căci în ele suferă Fiul lui Dumnezeu pentru mântuirea noastră și a lumii întregi.

Astăzi, sunt un dar pentru tine. Te voi privi cu drag, așa cum eu sunt privit de Dumnezeu. Voi fi curat, căci nu pot îmbrăca decât în curățenia minții și inimii mele darul vieții. Voi emana parfumul virtuților, căci așa miros darurile pe care Domnul le-a sădit în mine. Te voi îmbrățișa și te voi săruta cu sărutul iubirii, așa cum eu sunt îmbrățișat de cel al cărui nume este Iubirea.

15 octombrie: **DUMNEZEU ESTE NECESAR**

Dacă stau bine și gândesc corect, cred că Dumnezeu este necesar ca omul să continue să viseze și să nu-și pună singur ștreangul în gât.

În perioada comunistă, era necesar ca să nu ajungem atât de idolatri încât să divinizăm un om cu șapte clase. Acum, în capitalismul acesta liberal și cam sălbatec, Dumnezeu este necesar ca să nu ajungem să-i ridicăm un altar euroiului, sau dolarului. În lumea oamenilor cu bunăstare, îmbuibați și cam plictisiți de viață, Dumnezeu este necesar pentru a nu deveni cu totul obezi, nu atât la trup, cât mai ales la minte și suflet.

Dintotdeauna Dumnezeu a fost necesar nu ca opiu sau terapie mângâietoare, ci ca sens al vieții, ca luminare a minții și purificare a voinței noastre.

Dumnezeu a surprins omul încă de când l-a creat; l-a surprins gol prin grădina Edenului, iar omului nu i-a plăcut asta. De atunci, goliciunea reprezintă o rușine, nu ca a unei fete mari, ci de altă natură, existențială.

Simplitatea lui Dumnezeu îi contrariază pe intelectuali atât de mult încât aceștia zic că religia este pentru proști.

Ce să spunem de morala creștină? A crede că viața este iubire, înseamnă a pune în criză toate ideologiile și sistemele economice și financiare.

Și ce se profilează la orizont? Cum va arăta lumea peste 20 de ani, dar peste jumătate de secol? Profeți de tot felul abundă ca ciupercile după ploaie, și cu cât sunt mai mulți și vorbăria lor mai abundentă, cu atât confuzia este mai mare, iar neliniștile cresc. Speranța creștină ne spune că începutul și sfârșitul a toate este în mâna lui Dumnezeu, iar pentru prezent răsună îndemnul lui Isus Cristos: Îndrăzniți, eu am învins lumea!

16 octombrie: **CUM POȚI SĂ FII ATÂT DE BUN?**

Cum poți să mă înțelegi și să mă accepți chiar și atunci când eu nu mă mai înțeleg și nu sunt de acord cu tot ceea ce fac?

Cum poți să fii atât de bun, încât să zâmbești și să-l ierți pe cel ce te-a vorbit de rău, care nu este de acord cu tine sau chiar te-a lovit pe la spate?

Cum poți să fii atât de răbdător și senin, încât să nu devii dur la inimă când ani de-a rândul porți zilnic în trupul tău tot felul de suferințe?

Cum poți să renunți la bucurii și plăceri pe care ai putea să le ai pentru a oferi altora din timpul și posibilitățile tale?

Cum poți să fii atât de corect cu alții, la locul de muncă și în tot ceea ce faci? De ce nu te abați și tu de la reguli, de ce nu-ți neglijezi obligațiile, de ce nu lași pe mâine ceea ce poți face astăzi?

Cum poți să nu ceri niciodată iubire, deși ai atât de multă nevoie de ea?

Cum poți să-ți păstrezi demnitatea, când alții în jurul tău nu pun niciun preț pe ea?

Îmi ești exemplu, model, îndemn, încurajare, lumină și far în viață și niciodată nu voi putea să-ți mulțumesc îndeajuns pentru ceea ce reprezinți în viața mea. Eu cred că Dumnezeu există și pentru că am întâlnit oameni ca tine.

17 octombrie: **O VIAȚĂ ÎMPLINITĂ**

Nu-i nevoie să fii soarele; o simplă rază alungă multe umbre. Nu-i nevoie să fii vânt puternic; este suficientă o simplă adiere pentru a mângâia o față îngândurată. De ce să strigi, când o șoaptă spusă în taină poate aduce fericirea într-un suflet! De ce să aduni comori, când o simplă strângere de mână poate fi mai prețioasă decât mulți bani? Și de ce să vrem să devenim mari, când poate sunt brațe mici care ar dori să ne îmbrățișeze? Nu-i nevoie ca numele tău să-l știe mulți; important este să fie scris în cartea vieții.

18 Octombrie: **DESPRE PROPRIETATE ȘI ADEVĂRATUL PROPRIETAR**

Avem foarte dezvoltat simțul proprietății și este vai și amar, de exemplu, de cel care ne-a încălcat teritoriul chiar și cu un centimetru. Cunoaștem foarte bine bunurile care ne aparțin și nimeni nu are voie să se atingă de ele, la fel cum nimeni nu are niciun drept asupra corpului nostru, sau asupra propriilor idei.

În câte iluzii trăim! Nu ne dăm seama că nu suntem stăpâni absoluți pe nimic. Clipa când am început să încropesc aceste rânduri este deja istorie, cea prezentă, abia de mă gândesc la ea, că

a și dispărut, iar ce va fi peste o oră, nu stăpânesc; eu voi fi oaspetele timpului care îmi va vizita casa. Nici peste corpul meu nu-mi sunt stăpân, căci mă poate lovi un necaz când nu mă aștept, sau pot trăi fără surprize neplăcute până la adânci bătrâneți; bine ar fi! Dar, oricum, rămâne o simplă posibilitate, nu o certitudine. Nimic nu este mai sigur, mai stabil decât probabilitatea.

Ceea ce învățam cam greu noi, muritorii, este că a fi sau a nu fi rămâne o veșnică întrebare la care răspunsul nu îl dă timpul, ci veșnicia. Iar a avea ceva, un ban sau un palat, este la fel de supus coruperii și morții cum este un copac supus cariilor.

Ceea ce ne aparține, sau mai corect, cui aparținem noi, cine ne este stăpân, este spiritul din noi si legea fericirii înscrisă în ADN-ul fiecăruia. Acestea sunt certitudini absolute, realități care au fost, sunt și vor fi în noi și în viața aceasta care ne scapă printre degete precum un țipar. De ceea ce ne putem agăța ca de o ancoră, ceea ce putem urmări ca acul unei busole sau ca stea călăuzitoare nu este nimic din ceea ce ne spun cele cinci simțuri, ci o realitate mult mai profundă, o esență cu totul spirituală independentă de materie și care poartă amprenta divinității. De la Dumnezeu venim și spre el ne îndreptăm. Ținând în mâini micile și efemerele noastre proprietăți, ar trebui să pricepem că el este singurul proprietar a tot și a toate, iar diavolului i-a lăsat în proprietate nimicul și moartea.

19 octombrie: **CINE-I MAI FIDEL, OMUL SAU CÂINELE?**

Răsfoind diferite pagini ale feisbuchiștilor, mi-a căzut sub ochi și această imagine, a cărei morală este lesne de înțeles. În viață, așa-zisa prietenie este pe interese și cu cât te apropii mai mult de groapă, cu atât te asemeni mai mult lui Mozart: Spre groapa comună a fost însoțit de cioclii din oficiu și... de câinele lui. De multe ori m-am lovit de această mentalitate plângăcioasă și pesimistă, care ascunde în adânc o hibă a celor (mulți) care aruncă pisica neagră în curtea altora, iar lor își păstrează doar câinele fidel până la ultima suflare.

Cu trecerea anilor, în loc să ne numărăm, progresiv, prietenii care ne părăsesc, mai bine ne-ar fi dacă am încerca să numărăm oamenii cărora noi le-am rămas prieteni; dacă le-am fost vreodată cu adevărat. Înainte de a pune accentul pe câine, ca viețuitoarea necugetătoare mai fidelă decât noi, oamenii cugetători, ne-ar prinde tare bine dacă i-am urma exemplul necugetătorului lătrător și am rămâne fideli și celor cărora nu mai prezentăm niciun interes.

Câinele ne este, într-adevăr, un exemplu unde trebuie să așezăm inima noastră, nu în lucruri și interese, nu în joburi bine plătite, ci în iubire și fidelitate statornică. Dacă în viață ai rămas singur(ă) doar cu patrupedul tău, cu multă probabilitate, nu te-a interesat în primul rând inima cuiva, ci banul, lucrurile, onorurile, propriul confort și propriile plăceri. Muncim pe brânci, adunăm precum hârciogii, pierdem ani întregi în relații superficiale și interesate, și tot noi ne plângem că prietenia este o pasăre rară. A spune că un câine este mai fidel decât un om ascunde multă inconștiență și o mare doză de ipocrizie proprie și personală.

20 octombrie**: FRUMUSEȚEA FRUNZELOR DE TOAMNĂ**

Suntem atârnați în copacul vieții precum frunzele, primăvara ieșind bucuroși din muguri, cu un verde crud și proaspăt, și uite acum, toamna, cum ne-am îmbrăcat într-un curcubeu de culori galben-argintii, sau roșietice precum focul. Nu mai este mult până vor căpăta nuanțe mai închise, iar apoi, tăcute, frunzele părăsesc ramul și se întorc în pământ; devin îngrășământ pentru copacul care le-a hrănit.

Într-un ultim vis vom fi smulși din ram: O ultimă mângâiere cuprinsă într-o rugă, spălată în lacrimi și cuprinsă de speranța unei lumânări aprinse. Acesta va fi ritul fericit al desprinderii noastre din pomul vieții, iar îngerii ne vor purta pe brațe din paradisul acesta terestru într-un altul în care copacul vieții rămâne veșnic verde și nu-și pierde nicio frunză. Da, suntem precum o frunză

care după viețuirea ei în trei anotimpuri este transplantată pe ramurile altui copac, al vieții fără de moarte.

Cât de frumos știu frunzele să îmbătrânească în acest pastel al culorilor în care pădurea parcă ia foc. Ochiul nu se satură să admire acest miracol al frunzelor îmbrăcate într-un curcubeu de culori galbene, argintii sau roșietice, iar înainte ca arămiul să le cuprindă, mai strălucesc odată într-o frumusețe ca cea a soarelui în asfințit.

Că vom muri, e sigur. Frumusețea frunzelor de toamnă ne dă o lecție cum să ne trăim sfârșitul. Și nu-i tocmai un sfârșit, căci frunza se întoarce în pământ pentru a hrăni copacul care pentru doar trei anotimpuri i-a fost gazdă.

21 octombrie: **VIAȚA NE ÎNVAȚĂ! (?)**

Ce ne mână pe noi în viață, iubirea, speranța în mai bine, dorința de mărire, iubirea de arginți, invidia sau ura? Vreuna din acestea, sau din toate câte puțin?

De multe ori am încercat să-mi explic de unde, la mine, acea dorință de a dărâma comunismul? Doar nici părinții, nici școala, nici vreun om anume nu mi-au băgat în cap, nu mi-au sădit în inimă această continuă și nestăvilită dorință de a contribui la dărâmarea unei lumi care mi-a stat mereu în gât și greu pe stomac.

Cred că în adâncul ființei mele zăcea nemulțumirea de a nu fi fost ascultat de mic copil. Părinții (încarnarea autorității, mai ales tatăl) erau prea ocupați cu treburile lor, ca să-mi acorde atenția și dragostea de care aveam nevoie în creșterea mea. Și așa s-a adunat în mine insatisfacția celui care este neglijat, uitat în lumea lui, și care ar fi avut atât de multă nevoie de a fi înțeles, încurajat, apreciat pentru ceea ce face, sau corectat cu iubire și blândețe atunci când greșea. Autoritatea plină de înțelepciune și bunătate de care avea nevoie creșterea mea era prea ocupată cu munca prin care mi se punea pe masă nu pâinea, ci mămăliga cea de toate zilele. Dar uite că deși nu am suferit niciodată de foame (nici în

îmbuibare nu am trăit în casa părintească), în adâncul ființei mele s-a înrădăcinat o foame existențială care apoi s-a transformat în revoltă sistematică față de autoritate (sistem ideologic și de conducere națională) pe care am perceput-o exact în esența ei: Autoritate contra omului adevărat, cu interioritatea lui profundă, cu dorința lui de afirmare, de libertate, de viață adevărată. În combaterea comunismului, de fapt, se revolta copilul neglijat din mine.

Mă întreb dacă nu cumva astăzi, în alt context decât cel comunist, se întâmplă exact același lucru. Preocupați să le pună copiilor o pâine pe masă; de fapt, hrănindu-și ipocrit propria sete de înavuțire, mulți părinți își neglijează esențialul, adică relația intimă, de la inimă la inimă, de la conștiință la conștiință cu proprii copii. Oare nu cumva fuga noilor generații în lumea iluzorie a digitalului, a internetului reprezintă o formă de protest și contestare a unei autorități (înțelepte și pline de iubire) de care au avut și au nevoie mai mult decât de gadget-urile scumpe și casele pe care părinții spun că le-au construit pentru ele? La fel cum la nivel public, indiferența sau protestul cetățeanului față de autoritate reprezintă răbufnirea unei frustrări hrănite de prea marea grijă a oamenilor cu funcții publice pentru interesele lor și nu pentru binele real al celor pentru care au fost aleși și plătiți să-i slujească.

Pornind din celula de bază a societății (familia) și mergând până la organizațiile statale sau internaționale, oamenii comit aceleași gafe; de ce nu ne lecuim și nu învățăm ceea ce este spre binele personal și al celor mulți, al tuturor?

22 octombrie: **O PRECIZARE IMPORTANTĂ**

Între oamenii mari pe care îi are astăzi țara noastră sunt și domnii Pleșu și Liiceanu. Îmi place să-i ascult și citesc cu interes din scrierile lor, căci amândoi reprezintă un izvor de înțelepciune pentru un popor care are atât de mare nevoie de oameni ca ei. Într-o emisiune despre toleranță și intoleranță, transmisă la TVR1

în anul 2020, mai ales domnul Liiceanu își arăta nedumerirea și cumva, profunda indignare pentru faptul că în Creștinism (la fel ca în Islamism) a fost și o teribilă intoleranță care a mers până la crimă, și se întreba cum a fost posibil așa ceva într-o religie care este bazată pe iubire și al cărei Dumnezeu poruncește clar „Să nu ucizi!”. Fără să numească explicit cruciadele, Inchiziția sau războaiele religioase ale Occidentului catolic, spusele domniei sale, confirmate de cele ale domului Pleșu, mi-au readus din nou în memorie convingerea multor persoane din lumea ortodoxă precum că noi, românii ortodocși, am fost totdeauna toleranți față de cei de alte religii, fapt care nu s-a verificat în lumea occidentală catolică.

Au existat acele realități dure, antiumane și antievanghelice despre care vorbesc și cei doi domni înțelepți ai țării noastre. Aceasta s-a întâmplat din cauză că religia a fost preluată ca fundament al statului și instrument al politicii statale începând cu secolul al patrulea de către primul împărat creștin și care stă la loc de cinste în calendarul Bisericii Ortodoxe, Constantin cel Mare. Culmea este că statalizarea religiei iubirii începe în Orientul creștin, iar excesele ei, existente în germen în însăși politica lui Constantin și în atitudinile ierarhilor care l-au preamărit pe el și succesorii lui, aceste excese au răbufnit în forme grave mult mai târziu într-o altă parte a creștinismului european, cel catolic. Să nu uităm însă că pentru aceste derapaje, în anul jubiliar 2000, sfântul Ioan Paul al II-lea a cerut iertare Bisericii și lumii în general. De ce s-a întâmplat așa ceva? Repet: Pentru că religia iubirii a ajuns pe mâna oamenilor, iar oamenii au făcut din ea un instrument al puterii, așa cum se verifică și în prezent, de exemplu în atitudinea Patriarhului Rusiei față de războiul rușilor contra ucrainenilor.

Și de ce, poporul român ortodox nu poate fi acuzat de astfel de derapaje grave religioase și de crime motivate religios? Pentru că a fost mai tolerant decât catolicii? N-aș zice. Motivul vine, paradoxal, de la cei care au fost cei mai înverșunați dușmani religioși ai creștinismului, islamiștii. Adică? Timp de multe secole, Înalta Poartă a fost stăpână peste aceste ținuturi strămoșești și peste

acest neam. Din rațiuni diplomatice și pentru a-și menține un control cât mai mare și asupra poporului român creștin ortodox, Înalta Poartă a interzis fără drept de apel orice conflict între ortodocși și oameni de altă religie. Cu mici excepții, la fel au procedat, de exemplu, și domnii Moldovei, din rațiuni de stat, pentru a nu strica relațiile cu puterea Poloniei sau cu alte puteri occidentale catolice. Iată cum Dumnezeu scrie drept, prin musulmani, pe rândurile noastre strâmbe, ale creștinilor ortodocși, care și astăzi, atât cât știu (s-ar putea să mă înșel), în legile privind căsătoriile, nu admit căsătoria mixtă, așa cum o au clar legiferată, catolicii.

Mă bucură nespus faptul că doi papi au pus piciorul pe pământul acestui neam, iar la Sfânta Liturghie prezidată de sfântul Ioan Paul al II-lea în data de 9 mai 1999, în prezența Preafericirii Sale Patriarhul Teoctist, lumea care era prezentă în parcul Izvor din capitală (mai mulți ortodocși decât catolici) a strigat repetat și din toate puterile „Unitate!”, iar deviza vizitei papei Francisc în țara noastră a fost „Să mergem împreună!”

Nu am scris aceste considerații cu vreun resentiment față de frați ortodocși, ci doar din simpla dorință de a corecta o mentalitate care nu face bine nimănui. Și să nu uităm faptul că religia noastră nu este doar a iubirii, ci și a adevărului, chiar dacă unele adevăruri sunt dureroase. Doar adevărul ne eliberează de preconcepții și vindecă răni, unele dintre ele multiseculare. La fel cum în plan civil, țara aceasta nu se va vindeca atâta timp cât ține sub obroc așa-zisa revoluție de acum câteva decenii în urmă, ca și comunismul instaurat după a doua conflagrație mondială.

23 octombrie: **UNDE NE AFLĂM, LA SUPRAFAȚA SAU ÎN PROFUNZIMEA VIEȚII?**

Astăzi, informația este la un clic distanță; repede și fără mari eforturi aflăm orice dorim. Așa să fie? Dacă dorim să rămânem la suprafața lucrurilor, da, ajunge un simplu clic și afli când s-a

născut Eminescu și ce a scris. Dacă însă dorești să-l cunoști cu adevărat, atunci rezervă-i câțiva ani din viață.

Viața poate fi trăită la suprafața ei, doar că în acest caz vom trece prin ea ca gâsca pe apă, fără să se prindă nimic de noi; sau vom fi precum o frunză, purtată de vânt încoace și încolo. Nu vom prinde rădăcini și nu vom lăsa nimic durabil, nimic important urmașilor noștri.

Adevărata viață este cea trăită în profunzime; doar așa putem crește mari. Așa cum este un copac, ca să poată crește și deveni mare și falnic, are nevoie să-și înfigă adânc rădăcinile în pământ. Omul adevărat este dincolo de fața lui cosmetizată. Acolo, în profunzimea casei noastre, sunt adevăratele trăiri, adevăratele valori.

În gălăgia și zarva grăbită a lumii de acum, să ne amintim vorba: (Doar) apele liniștite sunt adânci.

24 octombrie: **SUNT LINIȘTIT ȘI ÎNCREZĂTOR**

De ce privim spre un viitor în care nu vedem nimic concret la orizont? De ce atâtea neliniști și semne de întrebare se trezesc în noi atunci când ne întrebăm cum va fi iarna care se apropie, cu cât vor mai crește prețurile, mai vine sau nu mai vine vreun val de pandemie peste noi? De ce căutăm siguranță și claritate într-un viitor care, oricum, nu depinde de noi? De ce ne punem încrederea în promisiunile altora, sau ne neliniștim profund din cauza vorbelor prezicătorilor cu limba neagră și ochii încețoșați?

Să ne debarasăm de balastul trecutului și să nu ne lăsăm influențați de himerele sau sperietorile viitorului. Ceea ce este sigur și clar ca lumina zilei suntem noi, aici, astăzi și acum. În bună parte, viitorul depinde de ceea ce construim astăzi și dacă vrem să știm cum vom arăta la anul, să ne privim cu atenție în oglinda sufletului în dimineața de astăzi.

Este adevărat că un copil are cea mai mare încredere în părinții săi, însă la fel de important este ca părinții să le insufle copiilor o

încredere cât mai mare în ei înșiși, ajutându-i să-și cunoască și să-și dezvolte capacitățile și înclinațiile lor bune. Cea mai mare încredere să ne-o punem în noi, în darurile cu care ne-a înzestrat Dumnezeu și să le facem să rodească.

Nu plâng trecutul și nu mă neliniștește viitorul. Eu și ziua de astăzi contăm cel mai mult. Prezentul este important și sunt conștient că Dumnezeu este un prezent veșnic. Doar noi, oamenii, cernem timpul și lumea prin trei site: trecut, prezent și viitor. Dumnezeu nu are timp; el este veșnicie, este cel care există și de existența lui depindem noi și toată creația. Cufundat în el, aruncându-mă cu toată ființa în brațele lui, sufletul îmi este liniștit ca un copil la pieptul mamei sale (Ps 131, 2).

Să ne fie ziua frumoasă, precum ne este chipul și căutătura.

25 octombrie: **ASCULTÂNDU-L PE BEETHOVEN**

Ascultă-ți cântecul din inima ta; s-ar putea să fie lin, curgător ca o apă liniștită, senin și plin de lumină. Lasă-te purtat pe undele ei, căci te duce departe spre apa cea mare. Cufundă-te în ea, lasă-te spălat de apele ei mereu proaspete și pline de viață.

Și astăzi, lumina se revarsă peste tine, înseninându-ți fruntea și gândurile. Deschide larg ferestrele, umple-te cu lumină, iar apoi ieși, pășește voios pe drumul plin cu lumina de sus, și care, acum, iat-o, te însoțește, precum maestrul își însoțește ucenicul.

Grăbește-ți pasul, învață să-ți transformi viața în cântec și dans; îmbracă-te în culorile luminii și cântă, cântă-ți cântecul vieții tale. Lumea muzelor nu a murit, doar dormitează în adâncul sufletului tău; trezește-o la viață și împreună cântați precum privighetorile în miezul zilei.

Dacă o să fii atent, o să auzi cântecul unei lumi în care tu nu ești decât o notă într-un concert universal. Și dacă o să-ți deschizi urechea interioară, te va vrăji cântecul stelelor, căci cerurile cântă slava lui Dumnezeu și firmamentul vestește lucrarea mâinilor sale (Ps 19, 2).

Beethoven este un muritor care cântă nemurirea; fii un mic Beethoven!

26 octombrie: **ÎNCREDEREA**

Dacă ar trebui să alegi între o persoană inteligentă și una care îți inspiră încredere, pe care ai alege-o? Eu, pe a doua. De ce? Deoarece încrederea este mai rodnică într-o relație decât inteligența, prin care putem găsi pete și în soare. Dacă Dumnezeu s-ar baza mai mult pe atotștiința sa, și-ar închide porțile inimii, căci știe bine că și cel drept cade de șapte ori pe zi. Isus Cristos a acordat încredere și lui Petru, și lui Iuda, doar că al doilea s-a îndoit de aceasta și și-a pus capăt zilelor.

Mă încred în dotările unui autoturism de ultimă generație, că mă poate feri de multe pericole, dar dacă nu am încredere în șofer, sigur nu mă urc în acea mașină. La fel este în cazul unei călătorii cu avionul.

Prin tehnică, inteligența umană a perfecționat foarte multe lucruri și nu putem decât să ne bucurăm de atâtea progrese de care beneficiem cu toții. Ceea ce însă mă neliniștește este faptul că astăzi, încrederea între oameni a scăzut. Dacă în vremea copilăriei mele nu încuiam casa, acum avem garduri înalte și zdravene, ca cele de la pușcărie, sisteme de protecție conectate la firme de pază, uși blindate, cifru la seif, antiviruși și tot felul de conturi și parole ultrasofisticate la poșta electronică, la contul din bancă, calculator, telefon mobil și tabletă, televizor și lista ar putea continua. Avem detectivi, SRI, spioni, paznici și alte persoane și instituții de supraveghere a oamenilor, iar în România comunistă una din opt persoane era informatoare la Securitate.

Câte daruri, calități și înclinații bune nu sunt în noi și rămân necunoscute, nefolosite, așa cum din creierul nostru nu folosim decât o treime din puterea lui. De ce oare nu acordăm altora ceea ce ne dorim atât de mult de la alții, adică încredere? Pe temelia încrederii se poate construi o casă mult mai frumoasă și mai

plăcută decât una construită doar cu o inteligență rece și bănuitoare. Dacă la baza unei căsnicii nu ar sta în primul rând încrederea, familia nu ar exista, ci doar tot felul de combinații și aranjamente de scurtă durată, lipsite de profunzime și rodnicie. Îmi răsună acum în urechi un dicton german: "Vertrauen ist gut, Kontrolle ist besser" (Încrederea este bună, controlul este și mai bun). Sunt sătul până peste cap de control, de controale, iar neîncrederea altora o simt ca un vânt rece de care instinctiv îmi vine să mă feresc. Voi, ce credeți?

Dacă ar trebui să alegi între o persoană inteligentă și una care îți inspiră încredere, pe care ai alege-o? Eu, pe a doua. De ce? Deoarece încrederea este mai rodnică într-o relație decât inteligența, prin care putem găsi pete și în soare. Dacă Dumnezeu s-ar baza mai mult pe atotștiința sa, și-ar închide porțile inimii, căci știe bine că și cel drept cade de șapte ori pe zi. Isus Cristos a acordat încredere și lui Petru, și lui Iuda, doar că al doilea s-a îndoit de aceasta și și-a pus capăt zilelor.

Mă încred în dotările unui autoturism de ultimă generație, că mă poate feri de multe pericole, dar dacă nu am încredere în șofer, sigur nu mă urc în acea mașină. La fel este în cazul unei călătorii cu avionul.

Prin tehnică, inteligența umană a perfecționat foarte multe lucruri și nu putem decât să ne bucurăm de atâtea progrese de care beneficiem cu toții. Ceea ce însă mă neliniștește este faptul că astăzi, încrederea între oameni a scăzut. Dacă în vremea copilăriei mele nu încuiam casa, acum avem garduri înalte și zdravene, ca cele de la pușcărie, sisteme de protecție conectate la firme de pază, uși blindate, cifru la seif, antiviruși și tot felul de conturi și parole ultrasofisticate la poșta electronică, la contul din bancă, calculator, telefon mobil și tabletă, televizor și lista ar putea continua. Avem detectivi, SRI, spioni, paznici și alte persoane și instituții de supraveghere a oamenilor, iar în România comunistă una din opt persoane era informatoare la Securitate.

Câte daruri, calități și înclinații bune nu sunt în noi și rămân necunoscute, nefolosite, așa cum din creierul nostru nu folosim decât o treime din puterea lui. De ce oare nu acordăm altora ceea ce ne dorim atât de mult de la alții, adică încredere? Pe temelia încrederii se poate construi o casă mult mai frumoasă și mai plăcută decât una construită doar cu o inteligență rece și bănuitoare. Dacă la baza unei căsnicii nu ar sta în primul rând încrederea, familia nu ar exista, ci doar tot felul de combinații și aranjamente de scurtă durată, lipsite de profunzime și rodnicie. Îmi răsună acum în urechi un dicton german: "Vertrauen ist gut, Kontrolle ist besser" (Încrederea este bună, controlul este și mai bun). Sunt sătul până peste cap de control, de controale, iar neîncrederea altora o simt ca un vânt rece de care instinctiv îmi vine să mă feresc. Voi, ce credeți?

27 octombrie: **PRIN SUFERINȚĂ LA BUCURIE**

Toți ascultăm plini de emoție imnul UE, Oda bucuriei, compusă de titanul Beethoven. Am citit o cărțulie a lui Romain Rolland care descrie scurt și esențial viața acestui Shakespeare al sunetului, inegalabil ca și cel al cuvântului de pe insula britanică. În paralel, mi-am propus să audiez opera omnia (90 cd-uri) a celui al cărui Concert Imperial, în perioade mai puțin ușoare ale vieții mele, l-am ascultat de zeci și zeci de ori și care îmi răsună în profunzimea ființei mele la fel de constant ca și vocea mamei.

Ziceam că toți ne bucurăm la auzul Odei bucuriei, dar nu știu cât de conștienți suntem de faptul că această muzică ruptă din ceruri transfigurează o viață marcată de suferință și de o solitudine interioară incredibile. Câtă suferință a putut să poarte în el acest om! Nicio femeie nu a fost capabilă să-i fie alături, deși nu știu câți bărbați au iubit atât de intens, atât de frumos și mai ales atât de pur ca Ludwig. Neavând copii, și-a iubit un nepot ca pe propriul fiu, iar acesta nu a reușit decât să-l îndurereze și să-i fie nerecunoscător. Din cauza auzului slab și apoi a surzeniei, nu

numai că nu și-a auzit opera, dar nici între oameni nu se simțea bine. Și multe alte boli de care îi era plin trupul l-au chinuit până în ultima clipă. Durch Leiden zu Freude (prin suferință la bucurie); acest titan a reușit să sublimeze cele mai profunde dureri, transformându-le într-o bucurie care în Oda bucuriei este ca cireașa de pe tort.

De ce oare marile realizări sunt rodul unor suferințe aproape de nedescris? De ce suferința lovește în cei mai buni oameni?! De ce ceea ce avea mai bun România, comuniștii au trimis în închisori sau direct în fața plutonului de execuție și de ce astăzi, cei mai valoroși oameni nu sunt în fruntea țării? De ce evreii furioși i-au cerut lui Pilat crucificarea Celui care pe unde a trecut a făcut numai bine? Beethoven se înscrie în lumea celor care ne-au lăsat cele mai mari valori cu prețul celor mai mari suferințe.

Am ascultat mult muzica lui, ca și cea a lui Mozart, Bach și alții. Câtă lumină, câtă bucurie, câtă sete de viață, dar și cât dramatism sunt în muzica lor! Sunetul redă mult mai profund ceea ce cuvântul abia bâlbâie. Muzica te înalță în sferele cerești, te ridică din neputință, dar poate fi și cel mai sfâșietor plâns sau bocet. Ca să înțelegi ceva din muzica lui Beethoven este nevoie să înțelegi măreția și drama unui om și a unei epoci plină de frământări și schimbări radicale.

Și când mă gândesc în câte nimicuri și mizerii, în câtă confuzie și goană după avere (după vânt) se zbat atât de mulți oameni. Nu știu dacă aceștia l-au ascultat vreodată pe Beethoven, sau dacă l-au ascultat, oare au înțeles ceva din mesajul muzicii lui? Mă îndoiesc.

Duch Leiden zu Freude; de ce privirea îmi fuge spre Cel Răstignit?

28 octombrie: **LOIALITATEA**

Ceea ce ar trebui să învățăm de mici este spiritul loialității, esențial pentru supraviețuirea speciei umane. Dacă eu, astăzi, fac orice pentru a câștiga mai mult decât tine, sau pentru ca vocea mea

să fie mai puternică decât a ta, într-un fel mă provoci, mă constrângi să mă apăr și să găsesc mijloace să te concurez. Și n-ar fi nimic rău, doar să te concurez, dar lipsa ta de iubire mă otrăvește și pe mine și din concurent îți devin rival, dușman.

Lipsa de loialitate ne îndârjește pe toți și ne face viața tot mai grea; ne ascuțim colții să putem mușca mai adânc, mai dureros, ne asmuță mânia, ne perfecționează armele de luptă și începe războiul.

Loialitatea este virtutea care transformă copilul într-un bărbat demn, cinstit, în care poți avea încredere, pe al cărui umăr te poți odihni oricând, a cărui mână o poți strânge cu plăcere, fără nici cel mai mic gând că-ți va lovi fața, sau se va transforma în pumn.

A fi loial pune în cătușe și închide în temnițe adânci fiara din noi și lasă îngerul să vină la lumină, să ne surâdă, să ne îmbrățișeze. A-ți respecta cuvântul dat, a nu gândi în taină lovituri pe la spate sau trădări mișelești, înseamnă o lume care strălucește din interiorul ei, nu din sclipiciuri de două parale. Omul loial este de platină, cel neloial din lut fără nicio valoare. Ce prețuim mai mult în viață, arginții cu care încercăm să cumpărăm sau să vindem oameni, vieți și destine, sau loialitatea prin care construim case de piatră în care crește viața și înflorește iubirea adevărată și trainică? Pe 30 de arginți, neloialul Iuda l-a vândut pe Mântuitorul; noi pe cine am vândut și care a fost prețul?

De ce nu vrem să înțelegem că în viața aceasta suntem toți într-o barcă pe o mare adesea agitată și dacă nu vâslim corect, cu toții, loiali și solidari, există pericolul să ne scufundăm? Și câte inimi nu s-au înecat deja, sau privesc în gol, lăsate singure, pentru că nu suntem loiali decât propriului nostru orgoliu?

A nu fi loial înseamnă nu doar a face rău altora, ci a lovi în umanitatea din tine, a-ți răni chipul pe care Dumnezeu l-a sădit în ființa ta; a nu fi loial omului înseamnă a răni însăși fața lui Dumnezeu.

Omule, ia-ți o pauză, așază-te și reflectează adânc la loialitatea ta.

29 octombrie: **EȘTI FERICIT?**

Am mai spus cândva, într-un articol din anul 2010, ce m-a surprins când am luat contactul cu o populație încă tribală, în nordul Kenyei, tribul Gabbra: Zâmbetul de pe fețele acelor oameni, un zâmbet aparte, total diferit de felul cum zâmbim noi, europenii, sau, în general, popoarele dezvoltate economic. Era un zâmbet pe care l-am asemănat cu fericirea, deși, după modul nostru de a vedea viața, acei oameni numai fericiți nu puteau fi, mai ales din cauza sărăciei și lipsei de cultură și civilizație, așa cum le avem noi. În plus, vârsta lor medie de viață dacă ajunge la 60 de ani.

Noi, europenii, în cea mai mare parte am urcat limita de viață spre 80 de ani, sau chiar mai sus. Adică, trăim mai mult, dar nu cred că suntem mai fericiți decât acei oameni în mijlocul cărora am stat doar o lună de zile, dar mi-a fost suficient pentru a-mi pune din nou și mai acut niște întrebări fundamentale despre viață și scopul ei. Progresul medicinei și alte facilități ale civilizației ne-au făcut pe noi, oamenii caucazieni, ca în decurs de câteva secole să ne înălțăm cu circa 20 de centimetri și să trăim, cum am spus, mai mult decât alții, sau decât strămoșii noștri. Dar, dacă mă gândesc la consumul enorm de medicamente, mai ales de anxiolitice, nu cred că am progresat ca oameni, nu am dobândit un grad mai mare de fericire decât, de exemplu, populația tribală menționată.

Ceea ce facem noi, oamenii acestor timpuri, este să muncim foarte mult pentru a aduna cât mai mult capital și pentru a trăi. Asta nu este rău deloc, doar că am cam pierdut scara adevăratelor valori; adică, îndârjiți în activitățile noastre, am uitat cum să trăim. Prima dată când am ajuns în Germania (1987), m-a surprins neplăcut o vorbă a acelor locuitori: „Arbeiten mit Nerven" (Să muncim cu nervi, tradus literal), adică să muncim cu toată determinarea. Le-am spus atunci că prefer un om care muncește cântând, iar ei s-au uitat cruciș la mine. Cred că noi muncim ca să trăim, dar mulți nu prea știu cum să trăiască, iar asta mi se pare una

dintre cele mai mari probleme ale civilizației actuale: Ignorarea demnității omului și faptul că munca este pentru om și nu invers. Mesajul filmului lui Chaplin Timpuri noi din anul 1936 rămâne cât se poate de actual, doar că nici după atâta timp nu vrem să-l înțelegem.

Nu știu dacă aceste scurte reflecții vor impresiona pe cineva, sau, grăbiți, vom trece peste ele; depinde cât de mult dorim să fim fericiți.

30 octombrie: **EȘTI FERICIT?**

Nu ți s-a întâmplat să ieși din garsoniera luată în chirie și pedalând pe bicicleta ta second hand, să te atragă frumusețea unei vile, sau jeep-ul din fața porții și să asociezi acestea cu starea de fericire e proprietarilor? În mentalul nostru locuiește această iluzie: Alții sunt mai fericiți decât noi. Nu avem probe sigure despre acest lucru, dar credem asta.

Este adevărat că, întâi de toate, sănătatea reprezintă o condiție a fericirii; dar nicidecum bogățiile, mesele bogate și sărbătorile pline de muzică și dans. Suntem înclinați să credem că fericirea locuiește pe o plajă exotică, sau pe un vârf de munte și acolo vrem să mergem în vacanțe sau concedii, și nu ne dăm seama că fericirea stă pitită la colțul casei sau într-un ungher al apartamentului nostru; ne zâmbește discret și tăcut, dar noi, cu mintea în altă parte, nici nu o observăm. Fericirea este în privirea ta, în mintea ta plină de lumină, în inima ta curată și fidelă, în devotamentul față de persoanele dragi și misiunea pe care o ai în viață, în pâinea cinstită pe care o mănânci, în adevărul cu care te îmbraci pe dinăuntru și pe dinafară, în binele pe care îl faci, dezinteresat și cu inima largă și generoasă.

Poate ne gândim că președintele țării este mai fericit decât un amărât care își înnoadă pensia de la o lună la alta. Am cunoscut oameni în privirea cărora se oglindea o bucată de cer, care se

culcau și se trezeau liniștiți, dar nu au apărut niciodată la televizor, nici nu au pagină de facebook plină cu poze.

Fii tu însuți, luminos și transparent ca o rază de soare, proaspăt ca apa de izvor, frumos ca o floare, dulce ca cireașa de mai, iubitor și gingaș ca o mamă cu pruncul ei, și vei gusta din mărul fericirii.

31 octombrie: **ALĂTURI, PRIVIND ÎN ACEEAȘI DIRECȚIE**

Poate prea mult am înțeles iubirea ca o privire posesivă îndreptată spre un om din care vrem să ne înfruptăm ca dintr-o bucată de carne proaspătă și suculentă. Cred că iubirea adevărată este acolo unde nu-l vedem pe celălalt ca un obiect al intereselor sau plăcerilor noastre, ci împreună, umăr la umăr, privim înainte, în aceeași direcție, spre același scop.

În consumerismul actual, interesele se fac și se desfac repede, oamenii sunt folosiți și înlocuiți ca o haină sau o pereche de încălțări, relațiile se fac la răsăritul soarelui și se desfac la apusul lui, și uite așa nu mai înțelege nimeni nimic, care-i rostul lucrurilor și încotro ne îndreptăm.

Cu ceva timp în urmă construiam societatea socialistă multilateral dezvoltată și înaintată spre comunism; era doar un slogan găunos, dar era ceva, o lozincă, un crez colorat în roșu. Dar acum, în democrația și capitalismul actual, încotro ne îndreptăm? În cele patru zări, împrăștiați prin Europa sau și dincolo de continent; în căutarea a ce anume? A banului. Banul reprezintă crezul, scopul, căci cu el dorim să clădim familii, case, bunăstare, excursii și concedii, plăceri de tot felul. Cu banul poți avea orice? Nu! Nu poți avea prieteni, nu poți cumpăra sănătate, și cu atât mai puțin iubire. Trei dintre cele mai mari valori ale vieții (iubirea, sănătatea și prietenia) nu le poți avea cu bani. Așa stând lucrurile, vă mai mirați de ce în țările dezvoltate economic, boala cea mai răspândită astăzi este depresia?

Mă întreb: Câți oameni mai privesc viața așa cum o privesc eu? Câți și cine sunt cei cu care privesc în aceeași direcție, pășim pe

același drum, mergem spre aceeași destinație? Câți și cine sunt cei care au aceleași visuri pe care le am eu? Întrucât în ființa mea am înrădăcinat adânc simțul independenței, din acest motiv nu mă folosesc de nimeni pentru propriile plăceri sau scopuri, dar, repet: Cine mai privește viața ca mine, în aceeași direcție? Voi vă puneți această întrebare?

Noiembrie

1 noiembrie: **MULȚIMEA NENUMĂRATĂ A SFINȚILOR**

„Am văzut o mulţime mare pe care nimeni nu putea să o numere, din toate neamurile, triburile, popoarele şi limbile. Ei stăteau în picioare în faţa tronului şi în faţa mielului, îmbrăcaţi cu haine albe şi cu ramuri de palmier în mâini. Ei strigau cu glas puternic: "Mântuirea aparţine Dumnezeului nostru!” (Ap 7, 9-10).

Astăzi, cu ochii credinței, privim mulțimea sfinților care privesc față în față gloria lui Dumnezeu. Cu un ochi se uită spre El și cu celălalt privesc spre noi. Jumătate din inima lor bate pentru Cel de care se bucură din plin, iar cealaltă jumătate bate pentru fiecare dintre noi. În afară de îngerul păzitor, sunt mulți alți sfinți (de exemplu, cel al cărui nume îl purtăm) cărora le suntem tare dragi și care ne iubesc mai mult decât mamele și tații noștri. Mulți prieteni avem în lume (este cineva care nu are niciun prieten?), dar mult mai mare este numărul prietenilor noștri cerești care, fiind spirite, ne văd oriunde am fi și ne simt orice bucurie sau durere am avea.

Astăzi îi venerăm pe toți sfinții (nici cel mai performant calculator nu le-ar putea calcula numărul), le lăudăm meritele și preamărim sfințenia cu care Dumnezeu îi învăluie acum în slava lui cerească. Sunt nenumărați acești sfinți; unii au numele scrise în calendar, dar mult mai mulți sunt cei care au numele scris în cartea vieții, dar mai ales în inima lui Dumnezeu. Cine îi cunoaște pe toți cei care cu o inimă curată și plină de iubire, cu un cuget drept și multă abnegație au căutat și au săvârșit binele, au crezut într-o răsplată veșnică, într-un Dumnezeu bun și drept, atotputernic și a toate creator? Nimeni, în afară de El, în fața căruia stau acum și se bucură.

Astăzi, este bine să înălțăm privirea și inima de la treburile noastre, să ne ridicăm din slaba noastră credință și să deschidem

larg ochii credinței spre o lume infinit mai mare decât lumea egoismului și micimii noastre. Dacă prietena mea Andreea, cu telescopul privește spre aștri (cât de mare este universul, sau poate este infinit?!), cu ochii credinței să privim acum spre o lume fericită (nu a ozn-urilor sau extratereștrilor) în care credem că vom păși și noi într-o zi. Vom merge într-o zi să-l vedem în ceruri sus pe domnul Isus și pe toți sfinții lui. Și nu ne va ajunge veșnicia pentru a-L contempla și a ne bucura împreună cu toți îngerii și sfinții săi. Acesta este crezul nostru! Poate fi ceva mai măreț în credința noastră, în acest lung sau scurt pelerinaj prin valea plângerii?

La mulți ani tuturor!

2 noiembrie: **PATRIA MEA, CASA MEA**

Pentru fiecare dintre noi există doar o patrie; restul sunt țări.

Pentru fiecare dintre noi există doar o casă; restul sunt locuințe.

Limba maternă, locurile natale, locul unde ai copilărit și ai început să visezi cu ochii deschiși, toate acestea ne intră în sânge și ne spun cine suntem, care este identitatea noastră. Deși latinii spuneau „ubi bene, ibi patria", eu nu-i înțeleg pe cei care spun „ultimul care iese din țară, să stingă becul". Mă ierte Dumnezeu, dar asta o consider o dezertare.

Discutam ieri cu un profesor care predă într-un sat de lângă Iași. Îmi spunea că majoritatea elevilor se gândesc ca atunci când vor finaliza studiile să plece din țară. De ce? Deoarece în mintea lor nu există ideea luptei și sacrificiului pentru a schimba în mai bine starea acestei țări. Din start, pe ei, ca și pe foarte mulți români îi vrăjește mirajul banului, al câștigului ușor și rapid pe alte meleaguri.

De ce a dat peste noi această boală? Nu doar pentru că Occidentul promite mai mult financiar, material, iar vraja lui ne-a orbit pe cei mai mulți, ci și pentru faptul că în această țară, românii care s-au cocoțat la putere arată exact același lucru: Nu contează

această țară, acest popor, nu are importanță istoria și demnitatea lui. Important este ca noi să ne înavuțim cât mai mult și cât mai repede; să ne facem legi care să ne apere nedreptățile și setea de înavuțire, iar de popor, de oameni ne doare undeva. Mulți români au pierdut dragostea de țară nu doar pentru că-i vrăjește Occidentul, ci pentru că această boală grea le-a fost injectată în creier și în toată ființa de clasa care a pus mâna pe putere și se folosește de ea pentru a-și hrăni nepotolita, imensa sete de înavuțire, de bani.

Mă bucur enorm când văd oameni care vor cu adevărat să facă măcar un colțișor din această țară mai frumos, mai bun. De exemplu, nu sunt nici pro, nici anti Mihai Chirica (primarul Iașiului), dar nu pot să nu mă bucur pentru faptul că acest oraș devine din ce în ce mai frumos; la fel stau lucrurile și cu satul natal. Eu continui să cred că România este patria mea și deși strămoșii mei sunt veniți din secuime pe vremea când nu exista România mare, îmi iubesc țara și locuitorii ei așa cum părinții m-au iubit pe mine. Iar referitor la casă, da, cred că fiecare dintre noi ne simțim bine doar într-o casă formată nu doar din pereți, dușumea, tavan, acoperiș și mobilier, dar mai ales formată din inimi care se iubesc, din idealuri comune, din visuri împărtășite, din ștergeri de lacrimi și umeri care se susțin.

Există o patrie și o casă. Apatrizii și cei fără casă sunt ca vai de ei.

PS: Omul sfințește locul; locul tău cum este?

3 noiembrie: **REFLECȚIE ÎN LUNA RUGĂCIUNILOR PENTRU RĂPOSAȚI**

Pentru credincioșii catolici, luna noiembrie este dedicată rugăciunilor și faptelor bune făcute pentru sufletele celor răposați și este tare frumos să vezi în această lună mormintele din cimitire îngrijite și pline cu flori și lumânări. La fel cum, la o înmormântare sunt multe coroane de flori. Bun și pios gând este să-i însoțești pe

defuncți cu flori ca semn de apreciere și recunoștință și cu o rugă pentru sufletul lor.

Oare n-ar fi mai bine pentru noi și semenii noștri să le oferim mai des o floare în timpul vieții, spunându-le cât mai des vorbe bune și frumoase, construind cu ei relații trainice și pline de roade?

Am cunoscut o persoană care, poate și din cauza limitelor și defectelor ei nu s-a bucurat în viață de prea mulți prieteni adevărați și care a lăsat scris în testament ca înmormântarea să fie cât se poate de simplă și fără niciun aspect de fast. Ce s-a întâmplat în realitate? Contrarul; nu i s-a respectat voința testamentară. M-am întrebat de ce și am găsit un răspuns în acel fond de ipocrizie (în mulți oameni, poate inconștientă) pe care îl purtăm în noi. Într-un fel, ne asemănăm cu fariseii și cărturarii al căror comportament Isus Cristos îl condamnă: „consimţiţi la faptele părinţilor voştri, pentru că ei i-au ucis, iar voi le zidiţi monumentele" (Lc 11, 48) .

Să oferim astăzi floarea gândurilor și cuvintelor noastre frumoase celor de lângă noi. Să sărutăm astăzi obrazul celui care mâine va fi rece și care dacă îl vom săruta atunci când va fi în sicriu, nu va simți nimic; mai bine astăzi, când este viu. Ar fi bine să-i oferim și o floare, dar este mai bine să fim noi o floare pentru el. Este bine că în această lună ne rugăm mai mult pentru răposați, dar și mai bine este ca astăzi să ne rugăm împreună cu cei dragi; eventual, să încercăm aceasta și cu cei care ne sunt mai puțin dragi sau chiar antipatici.

4 noiembrie: **MI-E MILĂ DE TINE? NU, TE IUBESC!**

Și Dalai Lama, și alți înțelepți ai lumii au spus că adevărata empatie și compasiune reprezintă calitățile unei persoane cu adevărat extraordinare. Noi spunem adesea „mi-e milă de tine, dar de mine mi se rupe inima". Adică?

Ne este milă de noi până la nivelul victimizării? Cu adevărat, durerile noastre sunt mai mari decât ale altora? Durerile noastre sunt etalonul, metrul cu care măsurăm durerea și tristețea lumii? Și

oare nu cumva, durerile și tristețile noastre sunt cam meteodependente, adică toamna și iarna suntem mai triști și suferim mai mult decât primăvara și vara? Oare nu cumva gravitatea bolilor noastre depinde de cum ne-am trezit sau ce ne-a zis, sau cum ne-a privit unul sau altul?

Și încă un lucru: Se spune că atragem asupra noastră ceea ce gândim și simțim. Este adevărat? Personal, cred că ceea ce hrănim în noi, aceea avem sau vom avea. Cu judecățile, fricile și așteptările noastre suntem ceea ce judecăm la alții, ne lovește pericolul de care ne este frică și vom primi ceea ce așteptăm, ne dorim.

Doar atunci când ne lăsăm pătrunși de Cel care este Iubirea, doar atunci vom repeta mai rar „de mine mi se rupe inima". Când iubirea domnește în noi, atunci uităm să ne mai bocim, să ne mai lingem răni adevărate sau imaginare, să ne mai credem marii nefericiți ai lumii.

Și nu știu dacă este necesar să spunem altora „mi-e milă de tine"; poate mai mult au nevoie de iubirea noastră, de o față senină, de o încurajare, de o solidaritate tăcută, nedeclarativă. Cred că nu de milă au nevoie oamenii, ci de mai multă iubire. Nu este nevoie să învățăm să plângem unii lângă alții până murim, ci să trăim viața aceasta, cu dragoste de ea, cu dor.

5 noiembrie: **DESPRE CEAS, SAU DESPRE VALOAREA TIMPULUI**

Ieri, din lipsă de activitate, iar am pierdut timpul căutând prin internet cele mai scumpe ceasuri. Nu că aș cheltui mulți bani pe vreun ceas, ci doar așa, pentru că ceasurile scumpe exercită asupra imaginației mele un fel de vrajă. Nu știu ce anume mă atrage la ele, dar fapt este că stau îndelung și admir carcasa, cadranul, cifrele, acele, iar dacă pot să văd imagini ale multelor și minunatelor rotițe din interior, satisfacția mea ajunge la cote foarte înalte. M-am întrebat de multe ori de ce mă atrag așa tare ceasurile

scumpe și de ce primul ceas pe care l-am avut (împlinisem 14 ani) l-am stricat în ziua în care l-am cumpărat deoarece l-am stricat, deschizându-l forțat pe lama coasei. Eram la cosit și-l țineam la mână, dar muream de curiozitate să știu ce-i înăuntru și cum nu aveam niciun instrument adecvat pentru a-i deschide capacul, l-am forțat pe gura coasei, care a lunecat în rotițe și le-a tăiat nu cum tăiam eu iarba, dar ceva pe aproape.

Ce sunt aceste mecanisme interioare ale unui ceas care indică unul dintre misterele cele mai mari ale existenței, ale scurgerii noastre, numit timp? Nu ceasul în sine mă vrăjește, ci taina pe care el o macină între rotițele lui minunate și o ticăie secundă după secundă pe cadran, mutându-se minut după minut, oră după oră de la o cifră la alta, începând cu prima, unu, și ajungând la a douăsprezecea. O fi doisprezece cifra perfecțiunii, și de aceea o rotire completă cuprinde nu unsprezece, nici treisprezece ore, ci exact douăsprezece?

Cred că vrăjirea în fața unui ceas care-mi ticăie existența înseamnă curiozitatea mea de a înțelege de ce mă scurg prin timp și nu sunt veșnic. De ce mie îmi aparține acest timp prin care fug, sau pășesc agale încercând să-i savurez gustul și parfumul și altcuiva îi aparține veșnicia? Niciodată nu mi l-am imaginat pe Dumnezeu purtând un ceas la mână. De ce? Deoarece cred că el este acel patron universal stăpân și peste timp, adică existent dinainte de timp și care va fi și după ce timpul nu va mai fi. Lui Dumnezeu, niciun ceas nu-i va suna vreodată. El nu se uită mirat sau îngrijorat la niciun ceas, pentru că ține în mâini misterul pe care îl indică rotirea acelor pe cadranul ceasului istoriei mele și a întregii lui creații.

Și dacă mă atrag ceasurile din metale nobile, scumpe și sofisticate, cred că acesta este un semn bun. Timpul ce-mi este dat este nobil; reprezintă o comoară, un mare dar al cărui mister și a cărui vrajă mă domină, deși nu am reușit să pricep mare lucru din el, dar îmi place și-mi oferă emoții și plăceri interioare profunde. Și mai cred că Dumnezeu a creat veșnicia pentru ca atunci când

voi intra în ea să am răgaz suficient pentru a pricepe misterul și vraja clipelor în derularea lor pe cadranul timpului.

6 noiembrie: **EȘTI EMPATIC(Ă)?**

Știți vorba: A fi om e lucru mare. Și ce înseamnă a fi om? Dicționarul, filosofii și religiile ne spun multe despre om, iar ce spun eu acum, nu-i de la mine. Redau doar un gând pe care sigur îl știți, deci nu spun nicio noutate. A fi om înseamnă empatie, întâi în fața semenului nostru și apoi în relație cu toți și cu toate; înseamnă deschidere, comunicare de gânduri, sentimente, vorbe, fapte concrete, planuri și idealuri comune. Noi suntem oameni din prima clipă a conceperii în sânul mamei, dar nu ne ajunge toată viața, cât de lungă ar fi ea, să devenim mai oameni. Omenia din noi crește cu fiecare atitudine empatică pe care o manifestăm. Eu cred că sunt empatic începând de dimineață, când salut, adică alint florile din casă și apoi pe cele din curte. Îmi sunt tare dragi și le alint nu doar cu apă, ci și cu vorbe dulci, iar ochii mei interiori văd zâmbetul cu care îmi răspund și-mi comunică o stare de bine, de gingășie. Hm; am luat-o razna?

Suntem oameni și devenim mereu mai oameni în primul rând prin capacitatea de a iubi și a ne lăsa iubiți. Mă îngrijorează acei oameni pe care îi întâlnesc și care țin privirea plecată în jos, sau privesc în lateral, în altă parte. Ochii sunt oglinda inimii și sufletului nostru; sunt fereastra ființei prin care comunicăm, ne deschidem, oferim lumina noastră interioară, frumusețea gândurilor și inimii noastre. Ca să comunici cu omul, trebuie să-l vezi. Mă îngrijorează oamenii, și sunt tare mulți, din păcate, care comunică mai mult cu un display (ecran) decât cu cei pe care îi întâlnesc, pe lângă care trec, cu care împart același serviciu, sau aceeași casă și masă; mai rău ar fi, și același pat.

Trăim în era comunicării globale; și a empatiei globale? Empatia înseamnă viață, căldură sufletească. O simțim în tonul vocii celui care ne vorbește, în strălucirea ochilor, în acel freamăt

interior care îi animă ființa, în atracția pe care o exercită. Am avut fericirea de a trăi lângă persoane atrăgătoare; nu că ar fi fost top modele, bune de defilat pe podiumurile frumuseții fizice, ci atrăgătoare prin calitățile lor interioare și printr-o viață înțeleaptă, adică empatică. Acei oameni exprimau bunătate, vedeau frumosul și acolo unde mie îmi scăpa, pentru că ele însele erau frumoase, dar purtătoare ale unei frumuseți care parcă nu vine din această lume, ci dintr-o alta, misterioasă, pe care nu o vezi cu cei doi ochi din cap, ci cu inima.

Adevărul despre om îl vezi mai puțin cu rațiunea și îl simți, îl trăiești mai mult cu inima, căci mintea este rece; inima, însă, este empatică. O fi sufletul, locuința lui Dumnezeu, mai mult în inima decât în mintea noastră?

7 noiembrie: **GRATUITATEA VIEȚII**

Ne plângem de creșterea prețurilor și spunem că viața devine tot mai scumpă. Privește și ascultă păsărelele care încă mai cântă în ramurile copacilor și nu plătesc chirie. Stai afară, bucură-te de mama natură care ne îmbrățișează pe toți, fără să ne ceară ceva în schimb. Încălzește-te la soare și umple-te cu lumina lui, căci este gratis. Umple-ți până la refuz plămânii cu aer proaspăt, oxigenează-ți sângele și creierul; este o terapie complet gratuită.

Zâmbește cu inima celui pe care-l întâlnești, căci nu te costă nimic; dimpotrivă, devii mai bogat în umanitate și îl îmbogățești și pe el. Lasă gândurile bune să-ți populeze mintea, salută-ți toate amintirile plăcute, retrăiește-le astăzi, zâmbește-le cu inima tuturor celor care au adus seninul în viața ta; adu-i din cimitir înapoi în casa ta, la masa ta și dacă vei face liniște în sufletul tău, le vei auzi din nou vocea, le vei simți aura binefăcătoare.

Cele mai importante lucruri din viața noastră ne sunt oferite de Dumnezeu și mama natură complet gratis. Gratuitatea, generozitatea, compasiunea, toate sunt calități ale divinității sădite

cu mărinimie în ființa noastră; trebuie doar să le reactivăm mereu și să le ajutăm să crească, să umple viața noastră și a altora.

Nu banii (adică lipsa lor) reprezintă marea noastră problemă, ci egoismul și lipsa de empatie cu oamenii și cu tot ce este pe acest pământ. Și când te gândești că totul ne este dat fără să ni se ceară niciun ban! Dumnezeu nu a făcut comerț cu Adam și Eva când le-a oferit paradisul pământesc și nu face nici acum cu nimeni dintre cei aproape opt miliarde de oameni, câți numără planeta noastră.

Totul este dar, totul este har. Nouă ne rămâne doar datoria să îndeplinim proverbul „dar din dar se face rai". Ne trebuie puțină smerenie pentru a recunoaște că nu suntem autosuficienți, că avem nevoie de atenția și dragostea celorlalți, că suntem vulnerabili. Acesta este primul pas, după care, odată pornit pe drumul cel adevărat, al comuniunii, al empatiei, vom oferi și altora ceea ce am primit, vom fi mai oameni, mai aproape de inima lor.

Învață să primești, gratis, ca să poți oferi, tot gratis. Viața adevărată înseamnă gratuitate.

8 noiembrie: **ASTĂZI ESTE PRIMA ZI**

Astăzi nu-i ca ieri, căci azi suntem în prima zi din tot restul vieții noastre. Deși ne îndreptăm spre sfârșitul toamnei, pentru inima și gândurile noastre, ziua de azi este începutul unei noi primăveri. De fapt, la începutul fiecărei zile, când deschidem ochii, ne asemănăm giocelului, vestitorul primăverii; ne ridicăm capul din așternutul cald al nopții pentru a zâmbi soarelui care ne întâmpină în prag ca un oaspete drag.

Astăzi vom fi frumoși și proaspeți precum mirii în ziua nunții lor. Ne alegem cu grijă hainele, căci îmbrăcăm nu un trup oarecare, ci un templu al divinității. Astăzi, în locașul sacru al trupului nostru se va auzi cântecul gloriei lui Dumnezeu și al iubirii celor care ne sunt aproape, ca și al celor de departe. La nunta vieții noastre din această frumoasă zi de toamnă este o nouă primăvară, căci suntem vestitorii unei lumi noi, a unei umanități

care începe cu mine, cu tine, cu noi toți împreună, inimă lângă inimă, gând la gând cu voie bună; căci astăzi ne lăsăm pătrunși de Cel care este frumusețe și viață mereu nouă.

Astăzi, Dumnezeu zidește în noi viitorul unui cer nou și a unui pământ nou. Lumea care se naște în viața noastră în această frumoasă zi de toamnă se aseamănă cu cea despre care ne vorbește Sfânta Carte: „Apoi am văzut un cer nou şi un pământ nou, căci cerul dintâi şi pământul dintâi au trecut, iar marea nu mai este. Şi am mai văzut cetatea cea sfântă, Ierusalímul cel nou, coborând din cer, de la Dumnezeu, pregătită ca o mireasă împodobită pentru mirele ei. Şi am auzit un glas puternic de la tron, spunând: "Iată cortul lui Dumnezeu împreună cu oamenii! El va locui împreună cu ei, iar ei vor fi poporul lui şi el, Dumnezeu cu ei, va fi Dumnezeul lor. El va şterge orice lacrimă din ochii lor, iar moarte nu va mai fi. Nu va mai fi nici plâns, nici ţipăt, nici durere, pentru că lucrurile dintâi au trecut". (Ap 21, 1-4)

Astăzi, ești protagonistul unui colț de paradis.

9 noiembrie: **EȘTI FRUMOS, FRUMOASĂ!**

Mai mult decât chip, imagine sau o anumită formă, frumusețea înseamnă trăire, ideal, sentiment, aspirație, sensibilitate, gingășie, căldură interioară. O floare este frumoasă pentru că îmi vorbește despre gingășie, despre farmecul culorilor din petale, despre puritate, despre o fragilitate care mă face doar să-i ating petalele cu grijă, și mă împiedică să o rup, sau, Doamne ferește, să o calc în picioare.

Se spune că frumusețea salvează omenirea. Într-un fel este adevărat, căci frumusețea, prin forța ei de atracție, naște iubire între ea, frumusețea întruchipată în ceva sau cineva, și cel care este vrăjit de ea.

Un om este frumos nu atât prin look-ul său, ci prin inima și gândurile lui care rodesc în fapte frumoase. Frumusețea din noi nu dispare niciodată, doar că din multe cauze, uneori nici noi nu ne

mai vedem așa cum suntem cu adevărat, iar alții, nici atât. Adică, este foarte adevărată vorba care spune că frumusețea se află în ochii privitorului.

A fi frumos și a vedea, a savura frumusețea este o artă și un sport al vieții care ne face mai importanți decât un campion la tenis, sau un multimiliardar câștigător la ruletă. Poate cădem în amăgirea de a ne face scopul vieții din a aduna bunuri, sau like-urile altora. Cred că vocația noastră este aceea de a descoperi frumusețea pe care o aveam în paradisul pământesc, de a redeveni mereu mai mult Adam și Eva înainte de păcat, readucând în lume paradisul în care Creatorul ne-a lăsat să locuim. Frumusețea așadar, reprezintă însăși misiunea existenței noastre. Cu cât suntem mai frumoși, cu atât suntem mai adevărați, mai oameni, mai aproape de Dumnezeu, care deși se numește Iubire, să nu uităm că iubirea nu poate să fie decât frumoasă, foarte frumoasă.

10 noiembrie: **FRUMUSEȚEA=TEMELIA VIEȚII**

Care va fi viitorul Rusiei, dar al Ucrainei? Viitorul acestor țări nu va fi decis de arme sau politici militare, nici de înțelegerea sau nu cu NATO, ci de frumusețea oamenilor acestor țări și popoare. Când rusul va vedea frumusețea din ființa vecinului său, nu-l va mai împușca, ci îl va admira, așa cum admiri o floare.

Care va fi viitorul României? Cine va hotărî viitorul țării în care ne-am născut noi, bunii și străbunii noștri? Toți aceea care vor fi convinși că nu banul este cel mai important în viață, ci frumusețea oamenilor și locurilor scumpei noastre țări. Când ne vom îndrăgosti de acest popor și acest pământ, când ne vom lăsa cuceriți de frumusețea virtuților românilor, când ne vom da seama că și în interiorul acestor granițe este o grădină a Maicii Domnului, atunci viitorul românilor și României sunt asigurate.

Viitorul unei națiuni nu este decis de bogățiile ei, ci de frumusețea vieții oamenilor. Peste secole și milenii nu au rămas comorile de aur ale marilor nababi, nici depozitele de arme, ci

frumusețea culturilor și civilizațiilor. Acestea reprezintă marele patrimoniu al omenirii. Când vom admira mai mult minunățiile naturii și ale lucrării mâinilor și minții oamenilor, atunci ne vor cădea solzii de pe ochi și vom descoperi cu uimire că lumea acesta chiar este frumoasă și vom începe să o iubim, să fim mai grijulii cu locurile pe unde pășim, mai atenți cu tot ce este în jurul nostru, mai mulțumiți și mai bucuroși unii de alții.

Când vom crede în visurile noastre, atunci totul, în noi și în jurul nostru, va deveni altfel. Oamenii și lucrurile își vor lepăda straiele lor vechi și urâte și vor începe să strălucească în frumusețea cu care Creatorul a înveșmântat toată lucrarea mâinilor sale.

Care este temelia unei case de piatră, a unei familii unită la bine și la greu până când moartea îi va despărți pe soți? Oare banii sau alte interese materiale? Nu! O dragoste de nezdruncinat se naște atunci când un om este cucerit de frumusețea persoanei care-i va deveni partener de viață. Puterea care-i ține uniți pe oameni la bine și la rău nu este în bani sau bunuri materiale, ci în inima și gândurile lor frumoase. De fapt, toate calitățile umane au o proprietate comună, frumusețea, iar aceasta va salva omenirea.

11 noiembrie: **CARE ESTE VRAJA VIEȚII NOASTRE?**

Destinul vieții mele a fost decis în clasa a opta, în momentul celebrării religioase a hramului bisericii din satul natal. Sunetele solemne ale orgii, vocile coriștilor, dar mai ales preoții din altar îmbrăcați în veșminte strălucitoare, toate acestea au devenit o vrajă care m-a învăluit total. Într-un crescendo accelerat, solemnitatea divină în care îi vedeam pe preoții din altar m-a făcut să-mi zic hotărât și fericit: Vreau să devin ca ei! Habar nu aveam ce înseamnă a fi preot; nu fusesem ministrant, iar la biserică mergem doar duminica dimineața, la liturghia pentru copii, pentru că așa făceau toți copiii satului. Cu toate acestea, acea frumusețe atât de solemnă a reprezentat o chemare care, în pofida a tot ce a urmat

din acel ceas până în prezent și câte zile voi mai ține umbră acestui pământ; acea solemnitate mi-a marcat existența. Deși, de-a lungul anilor, conturul preotului din mine a căpătat alte valențe și nici nu cred că esența vocației constă în frumusețea solemnă a unei celebrări religioase, ci în cu totul altceva.

Mă întrebam ce-i mobilizează pe cei mai mulți oameni? Ce-i vrăjește? Oare nu cumva culoarea euroilor? Oare nu cumva anumite lucruri precum casa și tot ce este în ea și pe lângă ea, sau autoturismul, sau scaunul la care râvnesc? Nu cred că banul este ochiul diavolului, căci cu el se pot face nenumărate lucruri și fapte bune și chiar dacă nu aduce fericirea, o întreține. Mă refer la o atitudine de fond a vieții, la o direcție a ei; ce o marchează? Ce anume dă sens, valoare și frumusețe vieții noastre? Să ne întrebăm la ce anume ne surâde gândul și ne sticlesc ochii mai repede, căci acolo unde este comoara noastră, acolo ne este și inima și gândul.

Cred că nu-i bine să privim nici spre bogății și nici spre sărăcie, ci spre virtute. Dacă dorim bogății, acestea vor deveni stăpânii noștri, iar noi niște simpli servitori. Dacă ne mulțumim cu prea puțin, conform dictonului sărac și curat, ne vor cuprinde și alte sărăcii. Dacă, însă, vom aspira spre valori spirituale, acestea ne vor înnobila gândirea și caracterul. Și ce este mai frumos decât un om cu mintea luminată și idealuri înalte!

12 noiembrie: **CARACTERUL**

De ce depinde viața? De starea de sănătate, serviciu, iubirea semenilor, de un dram de noroc? De toate acestea și multe altele, dar mai ales de caracterul pe care îl avem. Putem fi nărăvași ca un catâr, sau drepți, solemni și puternici precum un stejar. Suntem cea mai complexă ființă, în care însușirile psihice și cele morale sau imorale se combină într-un anume fel numit caracter și care ne fac să fim ceea ce suntem, oameni cu mai mult sau mai puțin caracter, sau dezbrăcați de el ca un copac uscat, ca un ciulin sau mărăcine.

Prin educație și efort personal și o scorpie poate fi îmblânzită, dar chiar dacă ți se pare că a devenit foarte blândă, este bine să nu te apropii prea mult de ea, căci nu se știe când răbufnește și te mușcă, adică își arată adevăratul ei caracter. Exact ca și lupul, își schimbă blana, dar nu și năravul.

În viață, norocul îți poate surâde și devii multimiliardar. Se zice că bogații, cu cât sunt mai bogați cu atât devin mai săraci în dărnicie. Nu este totdeauna adevărat; dărnicia sau zgârcenia unui om depind de zestrea lui interioară numită caracter.

Dacă ești om de caracter, nu contează că te bat vânturi reci, iar la greu prietenii dispar ca potârnichile; tu rămâi același, puternic și demn.

Poți să te bazezi pe banii din cont, sau pe proiectele tale de viață. Visteria banilor poate secătui, iar planurile se pot spulbera ca fumul în bătaia vântului. Deodată te poți trezi sărac și de bani, și de idei. Ceea ce nu poți pierde este caracterul. El reprezintă temelia pe care te poți reconstrui; caracterul te ajută să reînvii din propria cenușă, ca pasărea Phoenix.

13 noiembrie**: FRUMUSEȚEA UNITĂ CU RECUNOȘTINȚA**

Florilor, cât de frumoase sunteți și câte sentimente pline de gingășie treziți în inimile privitorilor! Voi faceți mai frumoase altarele bisericilor și sunteți minunate în buchetul mireselor. Voi alimentați frumusețea cu care Dumnezeu a încununat creația lui. Voi ne însoțiți de la leagăn la mormânt; voi sunteți lângă pătuțul noului născut și pe mormintele noastre. Cred că și îngerii din cer privesc fața lui Dumnezeu, ținând flori în mână. De curând, am auzit că bujorul a fost ales ca floarea simbol a României; frumoasă alegere!

Există și un alt mister al florilor, ca și a tot ce crește și se hrănește din acest pământ. Nicio floare nu poate crește, nu-și poate arăta frumusețea decât dacă rămâne strâns unită cu pământul, dacă se alimentează din el. Obișnuim să admirăm frumusețea florilor, ca

și a oamenilor, deopotrivă. Poate ar trebui să apreciem mai mult izvorul frumuseții, de unde provine și să fim mai recunoscători pentru mama pământ, care pe toți ne susține și ne hrănește. (Vă rog din toată inima, nu-l mai murdăriți cu peturi și nu-l mai otrăviți cu tot felul de chimicale). Iar dacă admirăm frumusețea de pe chipul unei persoane, sau din vorbele și comportamentul ei, să nu-i uităm pe părinți, și pe mulți alții care au contribuit la frumusețea ei.

Admirarea frumuseții, încununată cu recunoștința stau la baza înțelepciunii.

14 noiembrie: **PENTRU CE TRĂIM?**

Dorim să trăim, iar în fața morții facem orice pentru a ne lungi viața măcar cu un minut, cu o oră. Pentru a scăpa de moarte, dăm regatul nostru pentru un cal pe care să fugim din ghearele ei. Iubim viața și ne bucurăm de ea, ceea ce nu-i rău deloc. Problema pe care ar fi bine să ne-o punem este o alta: Pentru ce trăim și care este firul roșu al vieții noastre? Important nu este că trăim, ci pentru ce trăim.

Existăm ca oameni pentru că gândim, cugetăm; așa a spus marele Descartes. Trebuie să facem un pas mai departe, mai în adâncimea vieții și să ne lămurim pentru ce ținem umbră acestui pământ. Vechiul catehism al Bisericii Catolice ne răspunde la această întrebare: „Dumnezeu l-a creat pe om pentru ca omul să-l cunoască, să-l slujească, să-l iubească și așa să dobândească viața veșnică". Deci, conform învățăturii creștine, noi suntem în această lume pentru a-l cunoaște și iubi pe Dumnezeu; în felul acesta ne împlinim scopul vieții, adică dobândim adevărata viață, cea veșnică. Profundă și înțeleaptă este această învățătură despre sensul existenței noastre pe pământ, dar credem cu adevărat în ea?

Nu știu cât de prezent este acest fir roșu, creștin, al sensului vieții, de exemplu, în învățăturile, în cărțile și discuțiile despre „dezvoltarea personală". Astăzi, dezvoltarea personală a devenit o problemă care îi preocupă pe oameni în egală măsură cu tot ceea

ce aparține de IT, unde se câștigă mulți bani. Și ce îi cucerește pe cei mai mulți, dacă nu dorința de a câștiga bani? Cu banul, rezolvi orice; așa se zice. Banul îți rezolvă sensul vieții; având bani, știi pentru ce trăiești?

Este bine să ne întrebăm cât și cum ne-am dezvoltat propria personalitate (dezvoltare personală); sau, mai important este ce avem în portofel sau în cont? Deci, în concret, pentru ce existăm astăzi, am fost ieri și sperăm să fim și mâine, pentru a avea, sau pentru a fi?

15 noiembrie: **EȘTI DOAR UN ACTOR?**

Mi-a plăcut literatura, mai ales cea a marilor clasici, și îmi place în continuare. Printre lecturile actuale este și Opera omnia a lui Shakespeare, în ediție de lux publicată de Academia Română. Multe sunt personajele marelui Will; multe ne captivează și cumva, ne regăsim în ele.

De când am intrat pe scena acestei vieți și până când se va trage cortina, noi ce ne dorim? Să jucăm doar un rol, sau să reprezentăm o întreagă piesă, cu toate personajele ei, cu decoruri interesante, cu jocuri de lumini, cu un fundal muzical, cu o regie pe care să o conducem noi?

Ar fi bine să pricepem că oamenii doresc să jucăm un rol, să fim un personaj cât mai apropiat de gusturile și preferințele lor, cât mai pe placul lor. Iar noi, ce ne dorim? Mult mai mult; cum am spus, să fim o întreagă piesă, cât mai complexă și cea mai importantă din întreaga literatură a vieții.

Pentru oameni, suntem un personaj, un actor; măcar de am fi considerați un actor important! Atenție! Dacă relaționăm cu ceilalți mai mult în lumea digitală, există marele risc să dispărem complet de pe scenă printr-un simplu click pe care ceilalți îl apasă cu degetul sau mouse-ul pe ecranul gadget-ului lor.

Nu fi un actor grăbit care își declamă rolul, pentru ca apoi să dispari, să eliberezi scena pentru a face loc altor actori. Adesea,

asta își doresc oamenii de la noi; să ne jucăm rolul care le satisface mai mult poftele sau interesele, pentru ca apoi să ne strângem jucăriile și să plecăm, să eliberăm spațiul, scena.

Lucrurile trebuie să stea cu totul altfel. Viața noastră este complexă, bogată în relații, planuri, idealuri și aspirații. Ne simțim completi dacă avem o casă, un serviciu, o familie, prieteni, lucruri în casă și pe lângă ea; dacă suntem la curent cu ce se petrece în lume, dacă vizităm locuri frumoase, dacă participăm la tot felul de evenimente, dacă ne cunoaștem localitatea și țara în care trăim, dacă știm ce este nu doar pe pământ, ci și printre stele, dacă știm ce a fost ieri și ce va fi mâine.

Nu suntem doar un actor pe scena lumii; dorim să fim o întreagă lume. Putem să scriem piesa vieții noastre?

16 noiembrie: **MĂ BUCUR CĂ A ÎNCEPUT POSTUL**

Mă uitam în calendarul creștin ortodox și am văzut că deja s-a intrat în postul Nașterii Domnului. Ce frumos! A început timpul celor 40 de zile de pregătire cu bucurie și abținere de la păcat și cele rele pentru sărbătorirea venirii Fiului lui Dumnezeu, pentru noi și a noastră mântuire. Ce frumos este să-ți pregătești casa sufletului pentru apropiata Naștere în viața și în casa ta a Celui care ne aduce bucuria de a-l avea pe El, de a avea totul! Ce bucurie mai mare poate avea o mamă decât să-l țină în sânul și la pieptul ei pe propriul odor! Ce bucurie mai mare este într-o familie decât nașterea unui copil, rodul cel mai mare al iubirii părinților! Ce bucurie mai mare poate fi pentru un creștin decât nașterea pentru el a Celui pe care cerul și pământul nu-l pot cuprinde!

Aud că bucuria marii sărbători a început oficial la Sibiu, cu deschiderea târgului de Crăciun. De mic, mi-a plăcut să merg la târg. Primeam de la părinți cinci lei, poate chiar zece, nu-mi amintesc exact. Să-mi dea acum cineva luna și stelele de pe cer, și nu m-aș bucura așa mult ca atunci când îmi cumpăram ceva după

care îmi saliva gura precum a unui câine și mi se scurgeau ochii după un bunuț din spatele galantarului!

În postul acesta sunt multe dezlegări la pește (14 zile din totalul de 40); m-a informat mai bine o bună prietenă, profesoară la universitatea Cuza. În calendarul catolic, abținerile alimentare sunt mult mai puține; doar în zilele de vineri. În glumă, un amic ortodox îmi zicea că este tentat să devină catolic doar pentru motivul acesta; a, nu, mai era unul: pentru că în bisericile catolice există bănci. Lăsând gluma deoparte, mie chiar îmi place postul din biserica soră ortodoxă, deși nu-l țin după canoanele ei. Dar, dacă m-aș pricepe mai mult la gătit, cred că l-aș ține cu plăcere. N-am fost niciodată un mare mâncător de carne, deși îmi place mult cea de porc, pentru gustul și savoarea ei; ficatul însă, nu este deloc de acord cu ea.

Mult mai important mi se pare altceva: Bucuria pe care o simt în jur, așa cum simte un câine prezența altor persoane sau animale. Are el un simț aparte, mult mai dezvoltat decât al nostru, al ființelor cugetătoare. Simt în jur o bucurie care va crește pe zi ce trece. Sunt convins că în curând voi vedea luminițe, care în scurt timp vor deveni lumini tot mai mari și mai numeroase, mai multicolore, care vor împodobi casele și străzile noastre. În magazine, vor crește exponențial obiectele specifice sărbătorilor de iarnă. În curând se vor auzi colindele, iar oamenii vor începe să se întrebe ce cadouri vor primi la Crăciun, și ce cadouri vor face. Multe se vor întâmpla în zilele Postului Crăciunului. M-aș bucura ca în acest timp, alături de abținerea de la alimentele de origine animalieră, să văd abțineri de la păcate; de exemplu, să nu mai aud claxoane și înjurături în trafic. Chiar ieri, stând la semafor, cineva claxona de zor și își arăta pumnul prin parbrizul autovehiculului.

Vreau un post al bucuriei de a trăi creștinește, de a iubi ca Cel care vine la noi. A început timpul bucuriei unei sărbători care va crește în sufletul meu cum știu că va crește și în frumosul nostru oraș Iași, ca și în toate localitățile locuite de creștini. Au început cele 40 de zile ale bucuriei de a fi ceea ce suntem deja, creștini. Nu sunt un naiv, dar tare aș vrea să cred că până la Crăciun va înceta

războiul din țara vecină, să se poate bucura și frații noștri ucraineni de pace în țara lor.

17 noiembrie: **AFARĂ ESTE CEAȚĂ; ÎN SUFLET, LUMINĂ ȘI CĂLDURĂ**

Dimineață, când am făcut ochișori, am văzut o ceață densă, iar termometrul de pe terasa casei indica doar 5 grade. Bine că în casă temperatura este de 22 grade; trăiască firma distribuitoare de gaz! Aș vrea să ocolesc gândul la costul următoarei facturi; îmi zic că indiferent de ce simt acum, adică puțin frig în spate, costul va fi același. Așa că, hai să aducem soarele în casa noastră și a celor dragi nouă. De fapt, soarele suntem chiar noi; când în dimineața aceasta v-ați uitat în oglindă, nu ați văzut un soare zâmbitor, frumos și plin de drăgălășenie?

Deși se zice să suntem și meteodependenți, marea noastră șansă este în Dumnezeul din adâncul sufletului nostru. De aici, nu pleacă niciodată, și chiar dacă vrem să-l alungăm prin păcatele pe care le săvârșim, el se încăpățânează și nu vrea să ne părăsească; doar că stă într-un colț și parcă îi curg lacrimi din ochi. Dar, nu cedează și are metodele sale, doar de el cunoscute, prin care ne readuce la gânduri și sentimente mai bune. Și uite așa, iar răsare soarele pe drumul nostru, chiar dacă astăzi, afară este ceață deasă și cam rece.

Cum ziceam ieri, a început postul Crăciunului pentru confrații ortodocși, adică timpul bucuriei și al detoxifierii sufletești și trupești. Și astăzi este un nou și frumos început, asemenea unei nașteri: Cine și-a propus ca în postul Crăciunului să fie mai vesel și mai curat la trup și suflet?

18 noiembrie: **CE CĂUTĂM, SUCCESUL SAU ÎMPLINIREA?**

Succesul în viață este o țintă la care vrem să ajungem, dar care este în mișcare, și atunci când credem că am ajuns la ea, vedem cum se mișcă mai departe. De ce? Deoarece chiar și cel mai mare

succes pe care ni-l propunem, de exemplu, să devenim președintele țării, înseamnă să avem ceva, scaunul prezidențial. Dar și atunci când vom ocupa acea poziție de prim rang, succesul va fi rămâne unul parțial. Vom atinge acel obiectiv, vom avea ce ne-am dorit cu toate puterile, dar nu va fi un succes deplin deoarece împlinirea noastră (succesul) nu constă în a avea, a dobândi ceva (inclusiv premiul Nobel); succesul înseamnă în primul rând devenire, împlinire a ființei noastre, iar pentru devenirea noastră completă, Dumnezeu a creat veșnicia.

Succesul deplin înseamnă o viață împlinită, iar viața noastră, cea adevărată, este cuprinsă în misterul Celui care ne-a creat și a suflat în noi sufletul, adică ceva din viața și din ființa lui, care este și rămâne infinit în toate calitățile sale. Așa se explică și dorurile noastre, care au dimensiunile veșniciei. Succesul adevărat presupune a avea ceva (o medie mare la examen, un salariu bun, o familie reușită, o casă etc), dar nu se confundă niciodată cu a avea ceva, ci cu a deveni cineva. Viața însăși reprezintă o continuă devenire. Suntem oameni încă din momentul conceperii, dar chiar dacă am trăi mai mult de un secol, nu vom deveni oameni împliniți, desăvârșiți. Succes deplin nu putem avea, fiindcă în toate aspectele ființei noastre suntem mărginiți, limitați; ca atare, și cel mai răsunător succes sună și a limitare, a rezultat parțial. Împlinirea este doar în brațele Celui care ne-a creat, care sunt fără limite, iar iubirea pe care a pus-o în noi izvorăște din iubirea lui fără margini. Țința și mobilul vieții este iubirea, dar chiar și atunci când iubim cu toate puterile inimii noastre, cu toate energiile voinței noastre; chiar și atunci când suntem iubiți, nici atunci nu suntem cu totul mulțumiți, și atunci succesul nostru este parțial, căci suntem făcuți pentru a deveni, pentru a fi, și mai puțin pentru a avea ceva.

O persoană care are succes nu este una complet împlinită, căci nu a devenit complet ceea ce este sădit în adn-ul ei. Cum spuneam, pentru devenirea completă, Dumnezeu a creat veșnicia. Succesul nostru este înscris în proiectul misterios pe care Creatorul l-a

gândit pentru creația lui. Înainte de a ne gândi la succes, este bine să ne întrebăm cum îl gândește Cel al cărui chip îl purtăm. Succesul deplin nu este în noi, nici în a dobândi ceva, ci în a fi pătruns de un Altul, de El, de care nu ne va ajunge nici veșnicia să ne bucurăm pe deplin. A crede în El cu toate puterile reprezintă cheia și garanția sigură a succesului în viață.

19 noiembrie: **IUBIREA ESTE PENTRU CEI UMILI ȘI SĂRACI CU INIMA**

Iubirea este pentru cei umili; cei mândri se cred puternici și nu au nevoie de nicio inimă. Ei se îndreaptă spre o altă inimă doar pentru a-și arăta puterea, pentru a o cuceri ca pe o redută, iar odată cucerită, o lasă deoparte, satisfăcuți de a-și fi demonstrat propria putere și pornesc în cucerirea altei inimi. Cei mândri nu știu să fie fideli.

Iubirea adevărată este pentru cei umili, care recunosc că au nevoie de o inimă, și se lasă iubiți de ea.

Doar cei umili trăiesc grația iubirii; cei mândri trăiesc în aroganța lor de cuceritori, de ființe superioare. Și fiindcă în orice om este înnăscută dorința libertății, chiar și atunci când iubește, inima nu poate renunța la libertatea ei. O inimă iubită nu este posedată, dominată; ea rămâne mereu liberă și atunci când iubește cu toate puterile ei. Iubirea cu mândria nu pot locui în aceeași casă.

Iubirea cu libertatea merg pas la pas și se țin de mână. În consumerismul actual în care ne-am aruncat orbește, prea mult ne ocupăm cu acumularea de lucruri, până la a deveni dependenți de ele. Așa ne pierdem libertatea, iar iubirea noastră a devenit fragilă și schimbătoare ca vremea. Doar o inimă liberă care nu simte setea de înavuțire poate iubi cu adevărat. Și îmbogățirea este o formă a mândriei; bogatul nu poate iubi, căci inima lui este în bunurile și averile pe care le-a adunat. Doar cel sărac cu inima poate iubi, căci inima lui strigă după o altă inimă, are nevoie de ea.

Există o scurtă rugăciune: Isuse cu inima blândă și smerită, fă inima noastră asemenea cu inima ta! Dacă vrem să iubim și să fim iubiți, să o spunem cât mai des, nu cu buzele, ci cu inima.

20 noiembrie: **A NINS AFARĂ!**

A nins afară! Este șase dimineața și primul lucru pe care îl fac când deschid ochii e să mă uit pe fereastră; afară, peste frumoșii mei trandafiri cu petale albe sau galbene s-a așezat albul imaculat al fulgilor de nea. Sunt ireali de albi, iar iarba, aseară încă verde, acum și-a pus un frumos veșmânt alb, ca barba lui Moș Crăciun.

Albul mă vrăjește ca în vremea copilăriei mele: Când făceam ochișori, primul gând era să mă uit pe fereastră și să văd cum e afară. Albul zăpezii era albul inocenței mele sufletești, al purității care declanșa în mine o bucurie și o zbenguială ce mă ținea toată iarna.

Peste ochii mei sătuli de câte au văzut, îndurerați de atâtea peturi și mizerii câte au aruncat oamenii pe trupul mamei pământ, acum a coborât veșmântul cerului, alb precum norii peste care am zburat cu avionul, alb precum rochia miresei și florile cireșilor în frumoasele zile ale primăverii. Ce frumos a devenit totul! A trebuit să vină zăpada pentru a trezi în sufletul meu copilul de odinioară, care privea lumea prin ochii inocenței primare. Albul zăpezii este albul nevinovăției noastre și oricâte păcate am fi făcut, el, albul originar, nu moare niciodată. Este suficient să văd prima floare a cireșului ca primăvara să cânte în sufletul meu; este suficient să văd o mireasă în frumoasa ei rochie albă pentru a-mi da seama că omul este frumos, că lumea este frumoasă, pentru că inocența ei nu a murit și nu va muri niciodată.

Albul primei zăpezi din acest an înseamnă pace și liniște sufletească, bucurie nevinovată, dorință de a-mi înveșmânta sufletul și viața în mantia albă a inocenței primare cu care m-am născut și cu care vreau să bat la porțile cerului. În acest început de Post al Nașterii Domnului, albul imaculat al zăpezii este cadrul

exterior al binecuvântării divine pe care mi-l trimite Tatăl ceresc pentru a-mi îmbrăca ființa în așteptarea bucuroasă și veselă a nașterii Fiului său în ieslea sufletului meu.

21 noiembrie: **DESPRE CULMI ȘI SF. EULALIA**

Să vedeți ce mi s-a întâmplat! Cineva îmi spune că a avut un vis în care o voce i-a transmis următorul mesaj: Să-i spui lui Emil, adică mie, să scrie despre culmi și Eulalia! Despre ce culmi ar fi vorba, am stabilit amândoi că sunt culmile virtuților. Dar Eulalia? Persoanei respective îi era complet străin acest cuvânt; habar nu avea ce ar putea să însemne, denumirea unei plante, sau orice altceva. Informându-se, a descoperit că este numele unei sfinte martire a antichității de la Barcelona. Deliberând asupra acestui vis cu totul neobișnuit, am dedus amândoi că sigur are o semnificație; este un mesaj al cerului căruia trebuie să-i acord multă atenție.

Culmile virtuților sunt intrinsec legate cu sfânta Eulalia, căci ea, fiind încă o copilă, și-a mărturisit credința chiar cu prețul sângelui și vieții. Eu, despre sfinți, am vorbit, am predicat, am scris; din păcate, le-am trăit prea puțin virtuțile. Dacă această martiră încă de copilă și-a mărturisit cu prețul vieții credința în Cristos, ce modele de virtute cunosc astăzi copiii noștri? Ce fel de curaj în fața dificultăților li se cultivă tinerelor vlăstare?

Nu am copii și nu-mi permit să dau multe sfaturi părinților; nu sunt competent și, drept să spun, nu-mi place prea mult nici să dau, nici să primesc sfaturi. Mă întreb doar ce modele de viață au copiii noștri? Cine îi inspiră, cine le animă fantezia, imaginația, cine le motivează alegerile? În afară de preferințele vestimentare sau culinare, de felul cum își aranjează părul sau frizura, ce idealuri sunt cultivate în sufletele lor fragede și încă nevinovate? Mă atrag copiii, mă farmecă zâmbetul, sinceritatea și deschiderea lor. Când eram de vârsta lor, eram mai temător și mai distant față de adulți. Copiii de astăzi sunt mai apropiați, mai încrezători, mai deschiși și cred că noi, adulții, ar trebui să știm mai bine cum să le alimentăm

visurile lor frumoase, cum să-i învățăm să fie mai curajoși, mai fermi în fața dificultăților. Așa îi vom ajuta să urce pe culmile virtuților. Cred că acesta era mesajul straniului vis pe care cineva l-a visat și mi l-a transmis ca un fel de misiune ce-mi este dată de o voce de sus.

Să aspir spre sfințenie și culmile virtuților; voi ce fel de visuri aveți și ce aspirații vă animă? Ia întrebați-i și pe copiii și nepoții voștri, să vedeți ce vă răspund.

Visele, visurile ne mențin în viață.

22 noiembrie: **DESPRE NORI ȘI CEAȚĂ**

Privesc la cerul acesta mohorât care-mi întunecă soarele și la ceața care îmi scurtează privirea; în plus, o simt umedă și mai ales rece. Mi-a venit o idee: Ce-ar fi dacă într-o zi omul ar descoperi mijlocul prin care să îndepărteze norii, iar soarele să strălucească mereu, cât e ziua de lungă, iarnă și vară, fără întrerupere? Și dacă prin nu știu ce procedeu, omul va deveni capabil să risipească ceața, să nu-i mai scurteze vederea și să nu-i mai pătrundă în oase, să nu-l mai deranjeze? Am bate toți din palme și am considera zilele acelea ca începutul unui mare progres tehnic, științific, ca un mare pas înainte în lupta omului contra naturii. Chiar așa să fie? Dacă n-ar mai fi norii, de unde ar mai curge apă pentru pământul nostru, ca să-l facă rodnic? Și ceața are rolul ei, atât pentru temperatura solului, cât și pentru aer.

De ce-i vine omului ispita să modifice natura și legile ei? Din mândrie și prostie. Dacă am cunoaște mai în profunzime tot ceea ce ne înconjoară și legile care guvernează succesiunea anotimpurilor, ca și legile mamei pământ, care pe toți ne hrănește și ne susține (ne rabdă), ne-am da seama că în tot ceea ce este și așa cum este, Creatorul a sădit o înțelepciune a cărei profunzime noi abia o dibuim, și a cărei frumusețe abia o întrezărim.

Și am mai înțeles ceva, privind cerul înnorat și ceața deasă care mă înconjura din toate părțile. Dacă pentru mine, astăzi este

înnorat, iar soarele nu strălucește pe strada mea, aceasta nu înseamnă că soarele nu există. Iar norii au și ei rostul lor, să mă învețe o lecție, să-mi dea un avertisment necesar, chiar salvator: Oare nu cumva prin gânduri și fapte necugetate, am atras eu norii deasupra casei și sufletului meu? Oare norii războiului care au întunecat cerul țării vecine, nu au fost aduși acolo de oameni cu gânduri rele? Și totuși, indiferent câți nori ne-ar întuneca cerul existenței, soarele există și continuă să strălucească și să lumineze chiar și acei nori. Sub noi, norii sunt negri și întunecați, dar dacă am zbura cu avionul pe deasupra lor, i-am vedea ca o mantie albă, ca neaua și barba lui Moș Crăciun; de ce? Pentru că sunt luminați de razele soarelui. Dumnezeu este atât de bun încât nu încetează să intre cu lumina lui și în cel mai întunecat colț al minții omului și să-l scoată din întuneric la minunata lui lumină. El nu încetează să ne iubească și când îl urâm, și pe el, și pe semenii noștri. Soarele va învinge totdeauna; doar că un timp mai lung sau mai scurt (depinde cât de mare este răutatea noastră), norii ne întunecă existența, iar ceața ne pătrunde adânc în oase și ne provoacă reumatisme, sau alte boli.

Ieri a fost ceață, azi nu mai este. Astăzi, tu ești soarele meu! Ai fost și ieri, doar că eram eu într-o pasă mai proastă și nu mi-am dat seama.

23 noiembrie: **CANIS, SEMPER FIDELIS**

Alături de câteva perechi de ochi care de-a lungul anilor s-au stabilit pe retină, dar mai ales în adâncul inimii mele, sunt ochii câinelui nostru, Azorel. Eram copil, micuț, iar el abia poposise în casa noastră. Obișnuit să mă joc, l-am băgat într-o traistă și am început să îl învârt, să-l rotesc cu traistă cu tot și să râd. Schelălăia, săracul; m-am oprit din jocul meu copilăresc, prostesc și l-am scos din traistă. Durerea din ochii lui mi s-a înfipt nu doar în ochi, ci în adâncul inimii mele și de atunci și până astăzi, și câte zile voi mai avea, dacă mă pui să lovesc un animal, nu pot. L-am iubit pe

Azorel, l-am iubit toți din casă, iar cum ne-a fost el fidel și devotat, nu voi putea niciodată spune în cuvinte. Știu că atunci când a murit eram în seminar. A venit mama la mine și de cum ne-am văzut în sala de oaspeți a început să bocească și să-mi povestească cum a murit (dormea în curte și vițelul l-a călcat) și cum l-a îngropat în fundul grădinii, la rădăcina unui copac. Câți ani a mai avut acel copac, mergeam la el ca la un loc de pelerinaj, pentru că îi duceam dorul lui Azorel.

Eram în primele clase și într-una din cărțile de școală era o poveste cu un câine. Când o citeam, instant îmi dădeau lacrimile. Uneori o citea și mama și plângea mai tare ca mine, așa că evitam apoi să o recitim.

Am cunoscut în Iași o familie. Împreună cu soții, locuia și tatăl soțului, ieșit din pușcăria comunistă pentru că avusese o tipografie. Aveau în casă un câine; bunicul s-a îmbolnăvit, iar acesta, câinele, s-a așezat sub patul lui. A trecut la cele veșnice bunicul, iar câinele a refuzat să mănânce, să bea și acolo, sub patul stăpânului a murit și el.

Știți ce idee mi-a venit? Oare nu ar fi necesar ca în pregătirea logodnicilor pentru căsătorie, o lecție să fie făcută de către un câine? Să li se explice celor doi ce înseamnă fidelitatea, a te bucura împreună, a suferi împreună, a trăi și muri împreună. Cred că drama lui Shakespeare, Romeo și Julieta, este depășită de iubirea totală, eroică a unui câine. Științific, se spune că prietenia dintre om și câine a început în urmă cu cca treizeci de mii de ani. Înclin să cred că acest animal ne-a fost dat de Dumnezeu nu doar pentru a ne păzi casa, ci mai ales pentru a ne învăța cum să trăim bine în casele noastre.

24 noiembrie: **CUNOAȘTEREA ÎNSEAMNĂ IUBIRE**

Mă minunez de numărul mare al prietenilor mei de aici: 4,9 k (parcă ar fi la kilogram). Pe câți îi cunosc personal, direct? Nici jumătate din numărul total de aproape cinci mii. Și pe acești „nici

jumătate", chiar îi cunosc? Eu, chiar te cunosc, pe tine, cel care mă citești? Tu, cel care mă citești, chiar mă cunoști? Chiar îi cunosc pe cei pe lângă care trec în fiecare zi, sau cu care locuiesc sau muncesc împreună?

Cunoașterea adevărată nu se reduce la un număr de informații pe care le am despre cineva, sau despre ceva, despre un anumit loc, eveniment sau fenomen care se petrece. A cunoaște cere și comunicare, comuniune intimă cu persoana sau cu realitatea, evenimentul în curs de desfășurare. Înseamnă implicare, împărtășire în comun a multor experiențe, trăiri, situații, încercare de rezolvare împreună a problemelor, împărtășire de idealuri comune, construire de proiecte comune, fidelitate și dăruire, altruism și generozitate, iar toate acestea și altele asemănătoare pot fi cuprinse într-un cuvânt, iubire. A cunoaște cu adevărat o persoană, înseamnă a o iubi.

Cunoașterea fără iubire duce la închidere, însingurare, înghețare a inimii. Noi, oamenii erei informaticii și comunicării globale, ne informăm și suntem informați (sau dezinformați, manipulați) despre mulți și multe, dar aceasta nu înseamnă că avem și o cunoaștere adevărată. Adesea, suntem orbi privind oamenii și ce se întâmplă în lume. Da, cunoașterea fără iubire este orbire a minții și inimii noastre.

Nu, pe marea majoritate a feisbuchiștilor mei nu-i cunosc, și nici voi pe mine, dragi feisbuchiști. Deși, mai mulți dintre voi mi-ați zis un lucru, același lucru, care m-a pus puțin pe gânduri, dar m-a și bucurat: Ce spun eu aici, adesea are un caracter personal (și nu este ușor), și dacă are acest caracter personal, înseamnă că este ceva din persoana mea, adică mă cunoașteți mai bine. Nu știu dacă și la ce vă folosește acest lucru; voi o știți mai bine. Dar, sincer, m-aș bucura tare mult dacă în cunoașterea noastră ar fi mai multă iubire; atunci, cu adevărat am începe să ne cunoaștem.

Pe noi înșine ne cunoaștem cu adevărat atunci când ne iubim, ne acceptăm așa cum suntem; începem să devenim mai buni, mai oameni, atunci când construim cu semenii noștri relații bazate pe

iubire. Suntem oameni și creștini adevărați atunci când facem ce ne spune Mântuitorul: „Să-l iubești pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta, din tot sufletul tău, din tot cugetul tău şi din toată puterea ta!» «Să-l iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi!" (Mc 12, 30-31)

Ce v-ați propus pentru Crăciunul din acest an? Sunt familii care pe timpul iernii lasă deschis doar un calorifer. Să le ajutăm să-și lase deschise toate caloriferele; Pruncul Isus să se nască în casa lor în căldură, nu într-o iesle înfrigurată. Este doar o idee.

25 noiembrie: **DESPRE POST**

Postul, adică renunțarea parțială la consumarea anumitor alimente pentru o anumită perioadă de timp, sau postul negru, adică renunțarea totală la alimente (doar consumul de apă) reprezintă una din practicile de bază atât în creștinism, cât și în alte religii, și are ca scop o purificare a persoanei care postește de mult balast interior și fizic, corporal, purificare ce ușurează persoana în drumul ei către Dumnezeu și semenii săi.

Un prieten al meu de pe Facebook, Nicolae Hulpoi, este deja în a zecea zi de post doar cu apă. Am citit cu atenție tot ce a scris dumnealui despre stările prin care trece în aceste zece zile. Primele 3, 4 zile sunt foarte greu de trăit, dar apoi, de la o zi la alta, persoana devine tot mai limpede la minte, mai senină și degajată de multe gânduri și preocupări materiale, tot mai prezentă în propriul eu, mai eliberată de multe suferințe ale trupului și spiritului.

În epoca aceasta a consumismului și înglodării în materie, ceea ce face acest amic (nu-l cunosc personal, direct) mi se pare demn de toată atenția. De ce? Deoarece, de la un an la altul, constat cum la mulți oameni crește dorința acumulării de bunuri materiale; ne umplem de lucruri. Și nu numai pe planul pur material, dar, la fel se întâmplă și la nivelul gândirii, mentalităților. De la un an la altul, crește numărul canalelor tv; crește numărul informațiilor

după care este avidă mintea și curiozitatea noastră; crește numărul persoanelor cu care comunicăm (mai ales virtual). Devenim tot mai umflați cu de toate iar timpul se comprimă în raport cu dilatarea noastră fizică și mai ales mentală.

La Nicolae Hulpoi, acum că este în a zecea zi de post doar cu apă, nu numai că ziua nu se comprimă, ci, invers, a devenit aproape triplă ca percepere a scurgerii ei. Capacitatea interioară de a vedea în propria ființă și în jurul lui s-a lărgit foarte mult. Cel detașat de multe, vede mult, vede departe, vede profund. Cred că în acest timp al postului ca pregătire pentru marea sărbătoare a Nașterii Domnului, în loc să ne preocupe decorurile, masa de sărbători și cadourile pe care le vom face altora, sau așteptăm să le primim, ar fi mai bine să ne primenim ființa și viața printr-o renunțare graduală, progresivă la multe năravuri acumulate de-a lungul anilor, la multe stereotipii laice și chiar religioase, care ne-au transformat în roboței și să urmăm o alimentație mai bio și mai frugală. Nu sunt tentat să încerc postul prietenului Hulpoi, dar sigur m-a provocat la o reflecție mai adâncă asupra modului meu de viață. Îi mulțumesc din toată inima pentru că în mod cu totul gratuit îmi face un mare bine. Dumnezeu să-i binecuvânteze viața și familia! Și sunt curios în a câta zi se va opri postirea doar cu apă.

26 noiembrie: **LUMEA ÎN CARE CREDEM**

Din timpuri imemoriale a existat canibalismul; omul l-a mâncat pe semenul său, la propriu și la figurat. Lupta pentru viețuire sau supraviețuire s-a dus nu numai cu stihiile naturii, dar și cu semenul său. La prima vedere, se pare că omul nu poate trăi dacă nu-l anulează pe cel de lângă el. Popoare și imperii au considerat că nu pot dăinui dacă nu încearcă măcar să-și învingă vecinii, considerați dușmani de moarte.

Astăzi, cu tot progresul adus de științe, de tehnică, se pare că omul nu a învățat nimic din dramele trecutului. Secolul trecut a fost însângerat de două războaie mondiale, iar comunismul a făcut

mai mult de o sută de milioane de victime. Nici în prezent, norii negri ai luptei omului contra semenului său nu s-au îndepărtat de deasupra omenirii.

Suntem opt miliarde de viețuitori pe suprafața planetei pământ, care în comparație cu universul nu reprezintă decât un punct. Un punct pe care opt miliarde de ființe umane nu încetează să rivalizeze, să iasă unii în fața altora, și ca și cum acest lucru nu ar fi destul de tragic, otrăvesc și spațiul vital al mamei pământ. Se pare că în adâncul ființei sale omul este condus de o lege a autodistrugerii. Aceasta reprezintă o față a omului și lumii pe care o construiește și distruge în același timp, pentru a zidi o alta, nouă, dar care la bază are în continuare sămânța nebună a distrugerii.

Nu știm câți oameni s-au născut de la început și până astăzi; nu știm nici care va fi populația globului peste o sută, o mie, sau zece mii de ani. Știm că este de zece ori mai mare decât acum patru sute de ani în urmă. Din fericire, destinul omului nu este lăsat complet în mâna lui, căci nu suntem nici creatorii, nici groparii omenirii. De la creație, Duhul lui Dumnezeu plutea peste ape, dându-le sămânța vieții. În noi, Creatorul a suflat din duhul lui, iar în orice formă de viață există o perfecțiune, o finalitate și frumusețe pe care științele continuă să le descopere și să se minuneze de ele. În misterul vieții, în care se împletește binele cu răul și viața cu moartea, Creatorul continuă să fie sfințitorul și salvatorul omului din rătăcirile și răutățile lui.

Noi, creștinii, în raport cu oricare altă religie a lumii, avem o revelație a Celui de Sus, iar lumea în care credem este aceasta: „Am văzut un cer nou şi un pământ nou, căci cerul dintâi şi pământul dintâi au trecut, iar marea nu mai este. Şi am mai văzut cetatea cea sfântă, Ierusalímul cel nou, coborând din cer, de la Dumnezeu, pregătită ca o mireasă împodobită pentru mirele ei. Şi am auzit un glas puternic de la tron, spunând: “Iată cortul lui Dumnezeu împreună cu oamenii! El va locui împreună cu ei, iar ei vor fi poporul lui şi el, Dumnezeu cu ei, va fi Dumnezeul lor. El va şterge orice lacrimă din ochii lor, iar moarte nu va mai fi. Nu va

mai fi nici plâns, nici țipăt, nici durere, pentru că lucrurile dintâi au trecut" (Lc 21, 1-4). În aurora fiecărei dimineți, noi întrezărim această lume și cu fiecare gând, cuvânt și faptă îl rugăm pe Dumnezeu să ne ajute să o înfăptuim, atât cât ne țin puterile, iar El să o ducă la desăvârșire.

27 noiembrie: **„PODOABELE" DIN POMUL VIEȚII NOASTRE: RAȚIUNEA**

Aveți deja în fața ochilor frumosul și bogatul pom de Crăciun? Eu, da! Îl și văd deja plin de globulețe vesele, beteală, bomboane ambalate în toate culorile posibile, luminițe și deasupra tronând o stea minunată. Cât de vesel și bogat este pomul de Crăciun! Și câtă veselie aduce în inima noastră, plină până la refuz cu cele mai frumoase și mișcătoare sentimente. Cât de bogați suntem în fața pomului de Crăciun! Și cât de mult ne bucură cadourile de sub el, cadouri pe care le oferim și le primim cu o plăcere fără margini!

În lumea aceasta mai sunt oameni care plâng atunci când văd pomul de Crăciun, sau doar se gândesc la el. Ei se simt singuri și săraci; nimeni nu le oferă niciun cadou, nimeni nu se bucură alături de ei, nimeni nu le spune măcar un cuvânt de mângâiere. Oare chiar așa de săraci sunt unii oameni?

Una dintre marile satisfacții pe care le-am avut în viață a fost aceea pe care am simțit-o în ziua în care am început să pricep tainele ecuațiilor, algebrei și trigonometriei. În școala generală avusesem o profesoară de matematică (mai bine nu aș fi avut-o) care nu și-a dat niciun interes pentru ca eu să pricep materia pe care ea o preda. Care au fost urmările? Când am ajuns la liceu, profesorul de matematică, văzându-mă atât de ageamiu în ale matematicii, credea că sunt un leneș și dezinteresat și mă amenința că o să-i cheme pe părinți să le spună lucrul acesta. Cât am suferit atunci! În sufletul meu curgeau râuri de lacrimi. M-am ambiționat și am făcut tot ce mi-a stat în putință pentru a-mi depăși acest handicap, iar ziua în care a început să se facă lumină în lumea ecuațiilor și calculelor, în acea zi am

simțit că încep să zbor; era ca și cum m-aș fi vindecat de o boală necruțătoare, atât de mare îmi era bucuria.

Chiar dacă am avea tot aurul pământului și toată lumea s-ar pleca la picioarele noastre. Chiar dacă s-ar întâmpla așa ceva, nu am fi atât de bogați așa cum suntem atunci când cu mintea noastră pricepem tot ce vedem în fața ochilor, când pătrundem în misterul pe care îl ascunde lumea aceasta atât de minunată și universul ale cărui margini doar Dumnezeu le cunoaște. Imensă este bogăția minții noastre; lumina ei este o rază din Cel care este Lumina lumii. Prin puterea rațiunii, prin inteligența noastră suntem mai puternici decât stihiile naturii. Omul, deja a reușit să încătușeze puterea trăsnetului și să stăvilească furia apelor. Rațiunea omului reprezintă, alături de darul vieții și al voinței libere, cel mai mare dar, cea mai mare bogăție cu care ne-a înzestrat Creatorul.

Chiar dacă de Crăciun am umbla prin frig și îmbrăcați în zdrențe, suntem cele mai bogate creaturi prin puterea minții noastre. Ce am fi fără minte, fără rațiune? Am putea avea lângă noi cel mai frumos brad, cel mai împodobit, iar sub el chiar dacă ar fi cadouri din platină, noi nu am pricepe nimic din toate acestea. În locul bradului, ar putea fi un ciulin, iar în locul platinei, o cârpă murdară. Fără rațiune, pentru noi ar fi același lucru. Prin rațiune, ne asemănăm cu Dumnezeu; ne dăm seama de această comoară pe care am primit-o, gratis, și pe care, nu totdeauna știm să o folosim cum se cuvine? Pune astăzi în pomul vieții frumoasa podoabă a rațiunii tale.

28 noiembrie: „PODOABELE" DIN POMUL VIEȚII NOASTRE: VOINȚA LIBERĂ

Ne naștem și trăim liberi; libertatea voinței noastre este garantată de cele mai importante legi, civile sau religioase. Nu suntem însă liberi în fața legii naturale; de exemplu, nu suntem liberi în a decide dacă suntem bărbat sau femeie, la fel cum nu suntem liberi să alegem dacă vrem să murim sau nu. Nu suntem

total liberi nici în fața lui Dumnezeu: El ne pune în față două căi, a vieții și morții; putem să alegem una dintre ele, dar nu le putem elimina pe ambele din orizontul vieții noastre: „Iată, pun astăzi înaintea ta viața și binele, moartea și răul” (Dt 30, 15).

Somonii se deplasează ca teleghidați din apele nordului planetei și-și depun icrele în golful Mexicului, la fel cum, teleghidate, păsările migratoare fac naveta între continentul nostru și coastele nordice ale Africii. Planetele se deplasează fix pe o orbită de la care nu se abat absolut deloc. Doar noi, oamenii, putem alege calea pe care să mergem, vedem binele și-l putem săvârși, sau nu, alegem să facem răul. Cunoaștem adevărul, îl putem urma, sau, dimpotrivă, trăim în minciună. Libertatea voinței este marele dar, dar și risc, cu care ne-a înzestrat Creatorul. Din liberul nostru arbitru izvorăște măreția sau micimea noastră, ridicarea spre ceruri sau coborârea spre iad, viața sau moartea.

Unii, mai fataliști, spun că ce ne este scris, în frunte ni-i pus. Nimic mai fals! Creatorul a sădit în noi ceva din libertatea lui fără margini, doar că fiind oameni și nu dumnezei, și voința noastră are limitele ei; deci, poate să și greșească. De aceea, trebuie să avem mare grijă cum ne folosim de ea, fiindcă strâns legată de libertate este responsabilitatea față de noi înșine, cât și față de semeni și tot ce ne înconjoară; a fi liber, nu înseamnă a face orice dorim, ci doar ceea ce este bine. Libertatea dă moralitatea faptelor noastre, prin care acumulăm merite, sau, dimpotrivă, vinovății.

Cât de puternică este voința noastră liberă? I-am testat vreodată limitele? Pe unul dintre drumurile mele de pelerinaj am întâlnit în Spania un călugăr budist care de mai bine de trei ani de zile era pe drum, pe jos. Plecase din China și acum se apropia de Santiago de Compostela. Ce voință puternică avea acel om, prin câte trecuse și cum de nu-l mâncase vreo fiară sălbatică prin pustietățile prin care trecuse, doar el și Dumnezeu știau. Cu adevărat, în libertate, voința omului își manifestă originea ei divină. În esența ei, ca și rațiunea, voința este o calitate a omului, dar atunci când se manifestă în plinătatea forțelor ei, pare mai mult dumnezeiască decât omenească.

Altfel nu se explică performanțele extraordinare pe care le-a realizat în viața multor oameni. Pune astăzi în pomul vieții frumoasa podoabă a voinței libere, a libertății fiilor lui Dumnezeu!

29 noiembrie: **„PODOABELE" DIN POMUL VIEȚII NOASTRE: SUFLETUL NEMURITOR**

Cel mai frumos cadou pe care ni l-a făcut Creatorul este sufletul nostru nemuritor; este ceva din esența lui, din viața, voința, inteligența și frumusețea lui, calități pe care El le are fără măsură, alături de multe altele, nenumărate. Sufletul, spiritual, deci distinct de trup, dar pe care îl animă în totalitate, este izvorul tuturor facultăților, calităților noastre. Din suflet izvorăște gândirea, căci el este prezent în toți neuronii și materia noastră cenușie, la fel cum este prezent și animă inima, plămânii, circulația sângelui, vigoarea mușchilor, digestia, mersul etc. Sufletul, chip și imagine a lui Dumnezeu, este principiul vital al corpului, al ființei, al persoanei noastre. El ne marchează identitatea mai profund decât adn-ul.

Din momentul conceperii și până în veșnicie sufletul, părticică a divinității, este încarnat profund în umanitatea noastră, iar după ce trupul va fi coborât în mormânt, sufletul plecat la cele veșnice, va aștepta învierea trupului și se va uni din nou cu el la plinirea timpurilor. Ființa noastră spiritualizată de suflet va contempla pentru totdeauna (sperăm, credem) fața lui Dumnezeu.

Esența facultăților noastre este spirituală; nimeni nu va spune că gândirea nu-i un proces spiritual, la fel ca și iubirea. Însă această spiritualitate a facultăților umane se manifestă în forme vizibile, palpabile. Ei bine, în tot ceea ce noi suntem și facem, sufletul este precum motorul care pune totul în mișcare și conduce această mișcare. Pentru corp, sufletul este precum motorul unui autoturism, dar și șoferul în același timp. Corpul fără suflet nu se mișcă, nu merge nicăieri, nu gândește, nu respiră; este mort. Sufletul este principiul nostru vital; este părticică din Dumnezeu. Datorită Lui, prin suflet noi existăm și rămânem în viață. Dacă

înțelegem bine, profund această realitate a noastră, nu vom mai spune că vine moartea, îmbrăcată în negru și cu lama coasei ne ia gâtul și ne târăște cu ea în împărăția morților. Nu, moartea reprezintă momentul suprem în care Dumnezeu, creatorul trupului și sufletului nostru (părinții doar ne-au transmis viața; nu ei ne-au dat-o) ne ia înapoi sufletul pentru a-l duce în împărăția vieții veșnice, iar când va birui total și pentru totdeauna și ultimul nostru dușman, moartea, va chema la viață și trupul și-l va uni cu sufletul într-o ființă spiritualizată, frumoasă și complet fericită.

Sufletul este tot ce avem mai nobil, mai sfânt, mai frumos, mai bun, mai puternic în noi. Să avem mare grijă de el.

30 noiembrie: **„PODOABELE" DIN POMUL VIEȚII NOASTRE: IUBIREA**

Iubirea este însăși numele lui Dumnezeu și prin iubire ne asemănăm cel mai mult cu el. Viața are un sens, iar iubirea este mobilul, izvorul, sensul și finalitatea vieții oricărui muritor. Iubirea este cântată de muzicanți și poeți; ei îi sunt dedicate capodoperele literaturii și spiritualității lumii întregi. Iubirea va continua să fie miezul gândirii și acțiunii omului, căci în iubire ne regăsim chipul ieșit din mâinile Creatorului. Prin iubire, omenirea are viață și culoare; prin iubire ne asemănăm florilor în toată gingășia, farmecul și frumusețea lor. Prin iubire, suntem un cântec al inimii, nestăvilit precum apele ieșite din albie, precum adierea vântului care ne mângâie fața, precum lumina și căldura verii. Iubirea știe să râdă cu cei ce râd și să plângă cu cei în suferință; iubirea este temelia solidarității și casa umanității.

Iubirea ne deschide spre oameni, spre lume; este liantul vital al relațiilor noastre, al planurilor, visurilor și realizărilor noastre. Iubirea o simți în mâna pe care o întinzi aproapelui tău, nu pentru a-l lovi, nu pentru a-i lua ceva, ci pentru a-l îmbrățișa, pentru a i te dărui. Dacă avem o privire înțeleaptă, vom pricepe că și un fir de iarbă există pentru că Dumnezeu îl iubește; întreaga creație, de la

un fir de nisip pe malul mării până la aștri și galaxii, îngeri și oameni, sfinți și păcătoși, totul există doar pentru că deasupra și în adâncul ființei noastre există Dumnezeu, creatorul, sfințitorul și mântuitorul nostru, El al cărui nume este Iubire: „Iubiţilor, să ne iubim unii pe alţii, pentru că iubirea este de la Dumnezeu şi oricine iubește este născut din Dumnezeu şi-l cunoaşte pe Dumnezeu! Cine nu iubește nu l-a cunoscut pe Dumnezeu, pentru că Dumnezeu este iubire. Prin aceasta s-a arătat iubirea lui Dumnezeu în noi: Dumnezeu l-a trimis în lume pe Fiul său, unul născut, ca să trăim prin el” (1 In 4, 7-10).

Perfecțiunea legilor care guvernează viața pe pământ, aștrii și traiectoria lor, în toți și în toate pulsează inima și inteligența Creatorului. Lumea este măreață, frumoasă și atrăgătoare pentru că Cel care a creat-o, deși rămâne distinct de ea, iubește lucrarea mâinilor sale.

Din iubire, părinții ne-au dat viață, ne-au crescut și ne-au trimis în lume pentru a duce mai departe ceea ce ei înșiși au primit de la părinții lor, iubirea. Nu știu ce moștenire dorim să lăsăm copiilor noștri: Case, mașini, bani în conturi, o profesie? Nu-s rele. Moștenirea cea mai de preț prin care lumea de mâine va fi mai bună ca cea de astăzi este iubire.

Decembrie

1 decembrie: „**PODOABELE" DIN POMUL VIEȚII NOASTRE: CREDINȚA**

„Adevăr vă spun, dacă aţi avea credinţă cât un grăunte de muştar, aţi spune muntelui acestuia: «Mută-te de aici acolo!» şi el s-ar muta. Şi nimic nu v-ar fi imposibil" (Mt 17, 20-21)

Credința nu este rodul eforturilor noastre, ci un mare dar pe care ni-l face Cerul; este puterea lui Dumnezeu în noi. Încredințarea fermă, statornică a ființei și întregii noastre vieți în mâinile Domnului poate apărea în ochii unora ca fanatism, sau o copilărie ingenuă. Iar astăzi, îmbătat de progresul tehnic și cuceririle științei, omul își spune că nu are nevoie să apeleze la vreun ajutor din afara lui; este el destul de capabil să se descurce singur. Doar că pandemia, de exemplu, ne-a trezit din această beție și ne-a arătat cât de fragili suntem.

Ce este credința? Convingerea că Dumnezeu toate le orânduiește spre binele nostru, și chiar și atunci când nu vedem nicio luminiță la capătul tunelului, și atunci El are un plan cu noi, pentru binele nostru. Credința în providența divină ne liniștește și ne face existența senină; nu are rost să ne agităm, sau să încercăm să planificăm toate, să controlăm toate, sau să ne luăm tot felul de măsuri de protecție. Dumnezeu știe și numărul firelor de păr de pe cap; ne cunoaște mai bine decât noi înșine și am face bine să-i încredințăm lui multe din probleme, rugându-l să ne elibereze de griji inutile.

În loc să ne proiectăm singuri viitorul, mai bine ne-am pregăti să-l primim în viața noastră și să-i acordăm locul de cinste. Nu noi suntem artizanii principali ai vieții, ci El. În jocul vieții, Dumnezeu nu este pe locul al doilea și noi pe primul, ci invers; dar, pentru a înțelege acest lucru, este nevoie de multă înțelepciune, iar adesea

„fiii veacului acestuia, în generația din care fac parte, sunt mai înțelepți decât fiii luminii” (Lc 16, 8. Noi, din care categorie facem parte?

Aceasta înseamnă să ai credință: Să acorzi primatul absolut lui Dumnezeu, nu omului.

„Doamne, mărește-ne credința!” (Lc 17, 5)

2 decembrie: **“PODOABELE” DIN POMUL VIEȚII NOASTRE: SPERANȚA**

Alături de credință și iubire, speranța este a treia mare virtute principală, toate trei numite teologale pentru faptul că sunt în primul rând daruri dumnezeiești, și nu roade ale efortului uman. De ce spunem că speranța moare ultima, adică după ce ne dăm ultima suflare? Pentru că izvorul ei, Dumnezeu, nu moare niciodată.

Cât de importantă este speranța? Oricâte necazuri s-ar abate asupra noastră, oricâte boli ne-ar năpădi, tot sperăm că într-o zi ne va fi mai bine. Chiar dacă pensionarii României, de trei decenii și mai bine primesc pensii de mizerie (îi excludem pe cei cu pensii speciale, adică nerușinate), ei tot speră că le va fi mai bine. Speranța că viața îi va fi salvată o are și condamnatul la moarte, sperând până în ultima clipă că șeful statului îi va trimite un decret de comutare a pedepsei.

În pofida faptului că de multe ori m-am lovit de egoismul uman, continui să sper, să cred chiar, că oamenii vor fi buni, altruiști și cu o inimă generoasă. Văd cum lumea noastră nu se mai satură de adunat lucruri și nu se oprește din goana după bani; continui să sper că într-o zi ne vom da seama că fericirea nu este în lucruri, ci într-o inimă bogată în iubire.

Mă privesc în oglindă și sunt destul de conștient că merg spre bătrânețe; dorința de a rămâne în formă, tinerețea inimii și gândurilor nu mă părăsesc însă niciodată. Recitesc gânduri pe care le scriam când nu aveam nici 20 de ani; parcă le-aș fi scris ieri, atât

sunt de actuale. Unul dintre motivele fundamentale ale credinței în Dumnezeu este tocmai acesta: El mă face să sper împotriva oricărei speranțe pe care mi-ar oferi-o rațiunea rece. Dumnezeu, izvorul speranței mele, există; dacă nu ar fi adevărat, multe dintre visurile care mă animă de când mă știu ar trebui să mă îngrijoreze.

Știu că și mâine este o zi și, în pofida multor previziuni, sper că va fi și mai bună decât cea de astăzi.

3 decembrie: **„PODOABELE" DIN POMUL VIEȚII NOASTRE: PRUDENȚA**

Dacă cele trei virtuți prezentate în zilele anterioare (iubirea, credința și speranța) sunt darurile mari ale lui Dumnezeu care stau la temelia vieții noastre creștine și o înnobilează cu o aură sacră, virtutea prudenței reprezintă o calitate principală a omului înțelept și cu un profund simț al realității. Prudența stă la temelia vieții și se caracterizează prin înțelepciunea cu care decidem ce este cu adevărat bine pentru noi, alegând și cele mai potrivite mijloace pentru a-l putea îndeplini. De exemplu, în fața multor oferte și perspective care ni s-au deschis după anul 1989, omul prudent nu se lasă vrăjit de ele, nu se aruncă orbește cu capul înainte, nu se lasă dus de val, nu vrea să fie condus de un spirit de turmă, ci încearcă să înțeleagă ce este mai bine pentru viața lui și a celor dragi ai săi, și abia apoi, după ce a cumpănit bine toate, decide pe ce drum să pășească și ce anume să facă. Cred că prudenți nu sunt acei români care pentru a avea mai mulți bani în prezent, acceptă munca la negru, parțial sau total, nu-și plătesc contribuțiile pentru sănătate și pensie, iar dacă dă vreo boală peste ei, nu au nicio asigurare de sănătate și este vai și amar de ei dacă trebuie să stea mai mult timp în spital. Poate și mai imprudenți sunt aceia care ani de-a rândul au muncit fără acte legale, iar acum, apropiindu-se de vârsta pensionării, se întreabă cu îngrijorare ce vor mânca, cu ce își vor plăti dările și de unde vor găsi bani pentru hrană și întreținerea sănătății. Ei se aseamănă cu acei greieri care vara au cântat, iar

când vine frigul și iarna încep să cerșească de la furnică un blid de mâncare.

La prima vedere, mulți văd în prudență un fel de reacție în fața pericolului. Prudent ar fi cel care știe să evite pericolele. Și această latură a prudenței este adevărată, adică prudent este acela care nu cumpără alimentele cele mai ieftine, știind bine că adesea acestea sunt nocive pentru sănătatea lui. Și nu sunt deloc prudenți acei gospodari sau gospodine care se lasă duși de noile metode de îngrășare a curcilor (făcându-le și de 20 de kg), pentru ca peste mai puțini sau mai mulți ani să constate că ficatul li s-a îmbolnăvit, iar imunitatea le-a scăzut îngrijorător. Mult mai prudent ar fi fost să aibă carne mai puțină și sănătate mai multă și nici nu ar fi terorizat sărmanele curci.

Oare chiar sunt prudenți toți acei tineri care amână căsătoria până pe la 30 de ani, sau chiar și peste această limită de vârstă, invocând un serviciu bine plătit, o locuință și o bună stabilitate a vieții? Toate acestea le consideră condiții indispensabile pentru ei doi și pentru copii care vor veni în căsnicia lor. Nu-i rău că gândesc așa, doar că se ridică o nedumerire: De ce foarte mulți care ajung la aceste standarde de siguranță și bunăstare, divorțează? Aceste condiții materiale, chiar reprezintă temelia unei vieți sigure și împlinite? Realitatea contrazice adevărul unei astfel de "prudențe".

Prudența nu se confundă cu timiditatea sau lipsa de decizie a celor care oscilează mereu în fața provocărilor vieții și nu au curajul de a se înscrie hotărât și ferm pe drumul cel mai potrivit vieții lor. Sunt persoane cu un caracter timid și care totuși, tăcut și cu discreție, își urmează vocația, își trăiesc viața din plin, dar fără surle și trâmbițe. Nici nu-i simți în jurul tău, dar ei sunt mereu la datorie, oameni asumați și conștienți de propriile responsabilități.

Mai este o vorbă: Dacă nu riști, nu câștigi. Este adevărat că viața nu-ți oferă garanții totale și adesea este ca o loterie. Dacă riști (un risc rezonabil), poți câștiga, dar dacă nu riști, sigur vei pierde. Nici la nivel individual, nu putem fi absolut siguri pe capacitățile

noastre, căci nu suntem perfecți. La fel, nu putem oferi perfecțiunea nici celor mai apropiate și dragi persoane. Aceasta nu ne dispensează însă de dorința fermă de a fi la înălțimea promisiunilor asumate, a responsabilităților care ne oferă demnitatea de oameni adevărați.

Prudența ne ajută să mergem pe căile împlinirii umane, promovând valorile și demascând non-valorile. Omul prudent este și un profet, mai ales în timpurile actuale, marcate de multe confuzii și falsități; omul prudent este un profet al adevărului, demascând și combătând răul. Cât de bine este să fim prudenți și câtă nevoie are lumea de oameni prudenți!

4 decembrie: „**PODOABELE" DIN POMUL VIEȚII NOASTRE: DREPTATEA**

Ce este dreptatea? Cine este drept? Învățătura Bisericii ne spune că dreptatea înseamnă să-i dai lui Dumnezeu și semenului tău ceea ce li se cuvine. Întrucât în această „ecuație" a dreptății intră și Dumnezeu, deducem că dreptatea este strâns legată de credința în Dumnezeu. În acest caz, ateii nu pot fi drepți? Nu! Întrucât ei, poate fără a avea vreo vină, nu cred într-un adevăr fundamental despre om: Dacă nu ar exista Dumnezeu, nu ar exista nici omul, nici universul; nu ar exista nimeni și nimic. Nu pricepem cum ar putea exista așa ceva, căci nici cea mai genială minte nu poate gândi non-existența, adică nimicul. Dar, deja am alunecat în filosofie și s-ar putea să nu mai citească nimeni ce voi spune în continuare. Fără o raportare la o Ființă absolută, la o instanță supremă și definitivă, pe acest pământ pot exista tot atâtea dreptăți, câți oameni există, adică aproape opt miliarde. Vă puteți imagina o astfel de situație? Eu, nu. Sau, pot să-și imagineze o dreptate fără Dumnezeu, ci doar după criteriile și dorințele lor, însă o astfel de dreptate, precum cea comunistă, a ucis peste o sută de milioane de vieți omenești.

Din punctul nostru de vedere, a fi drept înseamnă înainte de toate să recunoști suveranitatea absolută a Celui de la care vin toate și spre care ne îndreptăm cu toții; chiar și atunci când ne ridicăm pumnii contra lui. În acest caz, ne îndreptăm spre scaunul dreptei lui judecăți; doar că El nu vrea moartea păcătosului, ci ca el să se căiască de păcatul lui și să se întoarcă pe căile dreptății. Dreptatea înseamnă colaborarea cu harul divin pentru a instaura în această lume împărăția (prezența) lui Dumnezeu. Aceasta este dreptatea fiilor lui Dumnezeu, iar noi, creștinii, facem parte din această mare parte a omenirii. În totalitate, creștinii formează mai mult de un sfert din populația planetei.

Drept este acel om care, ca ființă socială, cunoaște, respectă și promovează drepturile și demnitatea semenilor săi. Drept este acel soț, acea soție care își împlinește cu responsabilitate angajamentul matrimonial. Drepți sunt acei părinți care își cresc copii în iubire față de Dumnezeu și semenii lor, care nu le oferă doar o pâine pe masă, ci sunt în primul rând modele de viață. Drepți sunt acei copii care cunosc și pun în practică porunca a patra a lui Dumnezeu. Drept este elevul silitor și conștiincios față de școala, colegii și dascălii lui. Drept este muncitorul care îndeplinește cât mai bine tot ce este scris în contractul de muncă. Drepți sunt patronii (și doar acei patroni) care sunt corecți cu angajații lor și îi respectă în primul rând ca oameni și apoi ca angajați, subordonați.

Drept este omul care nu încalcă drepturile altora, respectând legea (sunt și legi nedrepte pe care nu suntem obligați să le respectăm), promovând astfel binele comun. De exemplu, drepți sunt acei cetățeni care își plătesc taxele și impozitele, știind bine că din acestea se formează bugetul absolut necesar pentru prosperitatea tuturor. Drept este omul care știe să reziste tentației înavuțirii pe nedrept și nu-și procură venituri necuvenite.

Drepți sunt și acei oameni care repară nedreptățile săvârșite semenilor lor. Din punctul acesta de vedere, România nu este o țară dreaptă, căci nu a reparat nedreptățile pe care comunismul le-a produs unui întreg popor, iar actuala conducere, de trei decenii se

spală pe mâini de o astfel de responsabilitate. Este adevărat că s-a făcut ceva în acest sens, de exemplu retrocedarea pământului și altor bunuri imobile, sau retrocedarea câtorva lăcașuri de cult care au aparținut Bisericii Greco-Catolice, dar cu o floare nu se face primăvară.

5 decembrie: **„PODOABELE" DIN POMUL VIEȚII NOASTRE: CUMPĂTAREA**

Cumpătarea, adică renunțarea la anumite lucruri, năravuri sau dorințe, dacă nu este înțeleasă așa cum este ea, adică o mare virtute, poate apărea ca o simplă negare: Nu trebuie să faci asta, nu trebuie să ai asta! Și, fiindcă trăim în epoca consumismului, în care bunurile nu mai încap pe rafturi și sunt depozitate pe culoarele magazinelor și supermagazinelor, ca să te împiedici în ele, cumpătarea în Postul Crăciunului nu are mare atracție și audiență. Și, aș mai adăuga un aspect: Deși iubesc colindele, consider că și în domeniul cultural, spiritual asistăm la un exces; nu vi se pare că jingle bells se aude prea des și peste tot?

În educație și creștere (nu doar a copiilor, ci și a adulților și celor de vârsta a treia), cumpătarea este pozitivă și cultivă în noi ordinea și echilibrul, alimentează libertatea interioară și aspirația spre valorile înalte ale spiritului. Cumpătarea canalizează energiile umane spre acea desăvârșire a ființei la care aspiră nu doar creștinii, ci orice om.

Dintr-un alt punct de vedere, cumpătarea ne apără de noi înșine. A ști să-ți înfrânezi fiara din tine te va ajuta, de exemplu, să nu explodezi în tot felul de gesturi și cuvinte jignitoare atunci când un șofer nu se comportă corect în trafic. Dacă am practica virtutea cumpătării, consumul de medicamente și remedii naturiste s-ar înjumătăți, și, la fel, cel puțin jumătate din medici vor trebui să-și caute altă profesie; multe spitale s-ar închide iar oamenii ar fi mult mai happy, fără kilograme în plus.

Cât de important este să învățăm să spunem nu ambițiilor și ego-ului care ne face să scrâșnim din dinți, să strângem pumnii sau să ne umflăm în pene. Cea mai grea luptă nu se duce în războaie, ci în adâncul ființei noastre; aici poate fi raiul, dar și iadul. Cumpătarea ne ajută să trăim în rai încă de pe pământ, căci transformarea în bine a societății începe cu fiecare dintre noi. O viață sobră, uneori spartană ne întărește, păstrează tinerețea simțurilor, prospețimea gândirii, puritatea sentimentelor, cultivă iubiri eroice. Am citit multe cărți despre exploratori și oameni care au urcat pe Everest; toți au fost cumpătați. Niciun lucru mare nu poate fi realizat fără a fi stăpân pe simțurile tale, fără a renunța la multe lucruri dovedite nu doar inutile, dar chiar nocive. Un creștin necumpătat nu prea este creștin, și dacă mulți oameni părăsesc biserica și trăiesc ca și cum Dumnezeu nu ar exista, o cauză a acestui rău, a acestei tragedii spirituale este în necumpătare.

Una din marile învățături primite de la mama mea sună cam așa: Niciodată să nu te scoli sătul de la masă. Spun asta, deoarece mă doare ceea ce am auzit la mulți părinți: Să aibă copilul meu ceea ce eu nu am avut. Dintr-un anumit punct de vedere, cred că au dreptate, căci sărăcia și lipsurile sunt frustrante; din alte puncte de vedere, cred că greșesc grav de tot, iar efectele se văd deja.

6 decembrie**: „PODOABELE" DIN POMUL VIEȚII NOASTRE: TĂRIA**

Vă plac esențele tari? Mie, da. Se spune că lemnul stejarului intră în categoria esențelor tari și așa este, căci acest copac rămâne în picioare și în fața celor mai mari furtuni și vijelii. Tăria, ca virtute creștină, aparține acelora care sunt capabili să înfrunte adversitățile vieții fără să cedeze, fără să se caine sau să dea bir cu fugiții. Civilizația actuală nu prea favorizează această virtute, căci pe toate căile ne oferă comoditatea, și are calmante chiar și pentru cele mai mici dureri, inclusiv pentru cele închipuite. Din fericire, mai există Scout-ul, sau Cercetașii, care îi educă pe copii și tineri

să devină tari, puternici. Tăria este a acelora care la poala muntelui, nu se limitează doar să-l admire, ci urcă pe crestele lui. Este a eroilor și martirilor al căror curaj și sânge stau la temelia Națiunilor și Bisericilor. Este a mamelor noastre care ani de-a rândul au făcut nopți albe pentru ca noi să creștem mari.

Virtutea tăriei mai înseamnă și stabilitate, durabilitate în timp. A rămâne ferm și pe poziție nu doar pentru o zi sau un an, ci pe tot parcursul vieții; a săvârși binele mereu, a rămâne mereu la datorie, când este ușor și când e greu, aceasta înseamnă să aparții unei esențe tari. Pentru că are această esență, stejarul trăiește frumos și falnic multe sute de ani, iar când moare, dacă nu este tăiat de o mână rea, moare tot în picioare. Acesta este omul care are virtutea tăriei. Neamul românesc are această virtute, căci dăinuie de milenii. Să avem grijă să nu-i semnăm certificatul de deces printre străini, sau chiar aici, acasă, uitând limba, cultura și virtuțile înaintașilor.

PS: Astăzi, de Sfântul Nicolae, am scos aceste gânduri din ghetuța inimii și vi le ofer cadou cu mult drag.

7 decembrie: **“PODOABELE” DIN POMUL VIEȚII NOASTRE: ÎNȚELEPCIUNEA**

În acest timp sfânt îl așteptăm pe Cel despre care profetul Isaia spune: “Se va odihni peste el Duhul Domnului: duhul înțelepciunii şi al înțelegerii, duhul sfatului și al tăriei, duhul științei şi al evlaviei şi îl va umple duhul fricii de Dumnezeu”: Is 11,1-3. Aceste șapte daruri ale lui Isus Cristos, Duhul Sfânt ni le dă și nouă, pentru ca pomul vieții noastre să devină și mai bogat, și mai frumos.

Înțelepciunea are multe fețe. Aș dori să mă opresc la un aspect al ei, pornind de la o comparație: Mi-au venit în minte casa lui Creangă din satul natal Humulești și bojdeuca lui din Iași, la poalele Țicăului. Aceste căsuțe sărăcăcioase i-au fost suficiente marelui scriitor pentru a ne lăsa o moștenire literară genială. Astăzi, mulți dintre noi avem case mari și pline cu nenumărate

lucruri, dar, din păcate, nu ne ajută să scriem măcar o pagină cu o anumită valoare artistică. De la această constatare, putem trage o concluzie: Înțelept nu este omul care știe să adune multe lucruri, ci acela care, folosindu-se de ceea ce are, crează mici sau mari capodopere; în primul rând, devine el o capodoperă.

Nu am numărat câte obiecte sunt în cele două căsuțe mai sus menționate: În cea din Țicău, or fi 200? Poate. Am avut vreodată curiozitatea să numărăm obiectele din casa noastră? Or fi câteva mii? În multe case, cu siguranță! Și tot nu ne ajung, tot mai vrem altele și tot nemulțumiți suntem. Aceasta reprezintă un fel de boală a ființei noastre, adică o lipsă de înțelepciune. De ce oare, căutarea bunurilor materiale produce neliniște, naște rivalități și conflicte și alungă pacea din inimile noastre? Fiindcă nu am învățat încă adevărata înțelepciune a vieții.

Înțelepți suntem astăzi dacă știm să apreciem simplul fapt că Dumnezeu ne-a mai dat încă o zi să ne bucurăm de El și de cei de lângă noi, de faptul că putem iubi, putem spune o vorbă bună ieșită dintr-o inimă caldă și plină de iubire. Înțelepți suntem atunci când înțelegem rostul și valoarea lucrurilor pe care le avem și ne înconjurăm doar de acelea care ne ajută în creșterea noastră în umanitate și ne aseamănă mai mult cu Isus Cristos, care, dacă am uitat cumva, nu avea unde să-și plece capul. Ne spune ceva lucrul acesta?

8 decembrie: **„PODOABELE" DIN POMUL VIEȚII NOASTRE: ÎNȚELEGEREA**

Darul înțelegerii înseamnă acea lumină a Duhului Sfânt care pătrunde în mintea noastră și o ajută să priceapă ceva din misterul universului în care nimic nu este haotic sau la întâmplare. Legile după care funcționează galaxiile, care reglementează ciclul anotimpurilor, sau viața plantelor și animalelor, toate au un rost al lor. Dar mai mult decât înțelepciunea existentă în materie, mai important este planul pe care Dumnezeu îl are cu noi oamenii, cu

mine care îți scriu aceste rânduri, și cu tine, drag feisbuchist(ă), care le citești. El ne-a dat înțelepciunea pentru a înțelege ceva din tainele universului, dar mai ales rostul nostru pe pământ, de unde venim și încotro ne îndreptăm; de ce ne-am trezit astăzi la o nouă zi, și ce avem de făcut până diseară. Darul înțelegerii ne ajută să pricepem că suntem ființe iubite de Cel care ne-a creat, și că trăirea în iubire reprezintă legea supremă; iubirea este chiar numele lui Dumnezeu.

Cât de important este darul înțelegerii, când ne gândim la faptul că sunt creștini prezenți fizic la celebrarea Sfintei Liturghii, sau a altor taine, și pricep atât de puțin din ceea ce se desfășoară sub ochii lor. Avem mare nevoie de acest dar, pentru a fi pătrunși de atâtea mistere ale credinței pe care Dumnezeu ni le-a dăruit și în care el ni se oferă.

Mergând pe stradă, vedem nenumărați oameni, vitrine ale magazinelor, clădiri, mașini, reclame, alei cu flori, dar pricepem atât de puțin din ceea ce vedem; uneori suntem străini de toți și de toate, cufundați în gândurile noastre, sau cu mintea adormită. Înțelegerea ne deschide ochii minții pentru a putea vedea dincolo de ceea ce văd ochii trupului; ne ajută să înțelegem "conținutul" lucrurilor sau situațiilor în care noi sau alții sunt implicați. Marele dar al înțelegerii ne scapă de analfabetismul funcțional, această plagă a timpurilor noastre. Cred că lumina înțeleaptă a Duhului Sfânt este mai importantă decât cel mai bun dascăl.

Doamne, fă-mă să văd, dar mai ales să înțeleg ceea ce văd!

9 decembrie: „**PODOABELE" DIN POMUL VIEȚII NOASTRE: SFATUL**

Ne folosim de Google pentru a afla tot felul de informații, iar acestea sunt doar la un click distanță de noi. În ce epocă a progresului informațional am ajuns! Dar când nu vedem luminița de la capătul tunelului, când suntem cuprinși de neliniști, când în

jurul nostru este ceață, atunci la cine apelăm? La ajutorul duhovnicului sau psihologului, al prietenilor sau părinților?

Duhul Sfânt pătrunde în sufletul și conștiința noastră, ajutându-ne să înțelegem ce plan are Dumnezeu cu noi și care este calea spre împlinirea și fericirea noastră. În multitudinea activităților zilnice, el ne învață care fapte sunt bune și folositoare și care sunt rele și de evitat. Măcar din când în când, ar fi bine să facem o analiză a faptelor, a cuvintelor spuse, a dorințelor exprimate sau reprimate, și să ne întrebăm în ce măsură au folosit mântuirii sufletului nostru. Duhul Sfânt ne îndreaptă spre centrul existenței noastre, căci de multe ori fugim spre periferie; de fapt, fugim de întâlnirea cu noi înșine.

Suntem creștini, și totuși, atunci când avem probleme, mai repede apelăm la psihologi decât la duhovnici; de ce? Întrucât multe rele, boli și anomalii fie individuale, fie publice reprezintă în primul rând roade nefericite ale păcatelor noastre, de ce nu ne căim și nu le spovedim, cu hotărârea fermă de îndreptare? Mai credem în puterea lui Dumnezeu de vindecare a bolilor noastre interioare? Mai credem în lumina Duhului Sfânt care alungă departe întunecimile minții noastre, sau ne considerăm autosuficienți și în orgoliul care ne domină, nu apelăm la sfatul nimănui, nici al oamenilor, nici al Duhului Sfânt?

Cunosc persoane de o înaltă ținută intelectuală, cu o carieră științifică și academică de prim rang, și care au propriul duhovnic la sfatul căruia apelează cu regularitate. Sunt persoane care se roagă zilnic și invocă lumina Duhului Sfânt pentru ei și cei dragi ai lor. Le admir viața și îmi sunt sursă de inspirație și modele pentru gândirea și modul meu de a fi. Privind în trecut, constat că am fost un mare norocos, fiind aproape de oameni care nu mi-au cerut nimic, dar mi-au oferit mult, foarte mult. Voi aveți astfel de prieteni, le urmați exemplul?

Duhul lui Dumnezeu nu este străin de viața noastră și deseori lucrează prin oameni într-un mod atât de discret încât nici nu ne dăm seama. Depinde doar de noi dacă dorim sau nu să avem astfel

de prieteni și dacă le urmăm "sfatul" pe care ni-l dau nu atât prin cuvinte, cât mai ales prin modul lor de a fi.

10 decembrie: **„PODOABELE" DIN POMUL VIEȚII NOASTRE: SFATUL(2)**

În problemele pe care le avem, sau atunci când dorim să începem ceva important în viață, apelăm la lumina care vine de sus, de la Părintele luminilor, sau ne bazăm doar pe rațiunea noastră? Este bine să știm că nu totdeauna rațiunea (ridicată de revoluționarii francezi la rang de zeiță) are explicații mulțumitoare la ceea ce ni se întâmplă, sau la ce vrem să facem. Mai ales în situații grele, călăuzirea lui Dumnezeu este nu doar binevenită, ci chiar salvatoare.

Și un alt aspect: Dominați de preocupările și activitățile zilnice, gândindu-ne doar la noi și cei dragi ai familiei, poate nu vedem persoane aflate în situații limită, sau considerăm că nu este de datoria noastră să renunțăm la ceva ce ne aparține, pentru a veni în ajutorul altora. Mă gândesc la exemplul sfântului Maximilian Kolbe. El nu avea nicio obligație față de cel condamnat la moarte; avea tot dreptul să-și păstreze viața. Dar iată că Duhul Sfânt l-a sfătuit să-și ofere propria viață pentru a o salva pe cea a semenului său; acesta este un gest eroic. Noi avem curajul să ne lăsăm călăuziți de Duhul lui Dumnezeu în situații limită, extreme în care s-ar putea afla cineva? Dacă, de exemplu, vedem că o persoană este în pericol de a se îneca, avem curajul să sărim în apă pentru a-i salva viața? Dacă cineva este agresat pe stradă, intervenim pentru a apăra acea persoană? Dacă la o coadă, cineva nu respectă rândul, intervenim? Poate ne îndepărtăm de Dumnezeu și de oameni tocmai pentru că nu ne place riscul și cu atât mai puțin eroismul și preferăm o viață cât mai comodă și lipsită de riscuri. Poate îi admirăm pe eroi și martiri doar pe ecranele televizoarelor, iar în inima noastră suntem atât de mici.

În situații dificile, în momente de cumpănă și aparent fără ieșire, mai ales atunci avem nevoie de sfatul Duhului Sfânt. Dacă ar fi să sugerez ceva celor care vor să consilieze persoane aflate în

situații grele și confuze, sugestia ar fi ca înainte de a asculta și consilia pe alții, să se consulte ei cu Duhul Sfânt, invocând cu stăruință lumina harului său. Dacă mintea umană, chiar și cea mai strălucită, nu este luminată de lumina divină, lumina rațiunii noastre poate fi, în realitate, întuneric atât pentru noi, cât și pentru cei pe care vrem să-i luminăm. De ce spun aceasta? Deoarece constat cum în timpurile noastre crește mereu numărul psihologilor și a tot felul de experți în diferite probleme; paradoxul este că în loc să scadă numărul „pacienților", dimpotrivă, crește, fapt care îmi vorbește despre lipsa de eficiență a specialiștilor care apelează prea puțin sau deloc la lumina și sfatul Duhului Sfânt. Din păcate, zic eu, lumea noastră are prea mulți „specialiști" și prea puțini duhovnici.

Viața are meandrele ei, iar în cutele existenței noastre nu totul este clar, nu totul curge lin; zbuciumul interior este prezent în multe inimi și conștiințe. Viața reprezintă și un mister; fiecare dintre noi avem și o parte care nu se vede, care le scapă nu doar altora, ci chiar nouă înșine. Din această cauză, sfatul Duhului Sfânt reprezintă o necesitate pentru conștiința și concretul unei vieți normale, sănătoase. Dacă Duhul lui Dumnezeu ar fi mai prezent în noi, cred că am fi scutiți de multe griji și suferințe.

Doamne, te rugăm să ne inspiri gândurile și faptele și ajută-ne să le ducem la îndeplinire, pentru ca rugăciunea și tot ceea ce facem să înceapă cu tine și să se termine spre slava ta și binele oamenilor!

11 decembrie**: „PODOABELE" DIN POMUL VIEȚII NOASTRE: CURAJUL**

Cum se numește atitudinea acelor femei care în pofida riscurilor destul de mari acceptă să ducă până la capăt o sarcină, neavând nicio asigurare că vor naște un copil sănătos, sau că însăși viața lor va fi în afara oricărui pericol? Tărie de caracter sau curaj! În fața unor astfel de persoane, ar trebui să ne plecăm cu tot

respectul și considerația de care suntem capabili. Acolo unde, omenește vorbind, nu există nicio garanție sau asigurare clară, liniștitoare, acolo Duhul lui Dumnezeu insuflă un curaj, o putere interioară care în ochii multora pot părea un fel de nebunie sau iresponsabilitate gravă și de condamnat. Cum se numește atitudinea acelor tinere care, contrar mentalității generalizate, vor neapărat să încheie legământul sacru al căsătoriei cu trupul neîntinat? Atitudine retrogradă în ochii unora; curaj insuflat de Duhul lui Dumnezeu în ochii celor care văd dincolo de aparențe, mentalități pripite și prejudecăți.

Sunt persoane al căror curaj și putere interioară sfidează legile generale ale corpului uman. Nu-l pot uita pe călugărul budist ce plecase pe jos din China și după trei ani de pelerinaj cu un rucsăcel pe spate, când l-am întâlnit eu nu era departe de Santiago de Compostela. Era în vârstă, cu o hăinuță sărăcăcioasă pe el și pe cap purtând un fel de pălărie conică. L-am întrebat dacă nu a fost atacat de vreo fiară sălbatecă și dacă nu i-a fost frică. Mi-a răspuns senin că nu a simțit frica și nici nu a avut vreun necaz major. Cum se poate numi o astfel de atitudine? Curaj nebunesc, sau curaj insuflat de Duhul lui Dumnezeu? Aici se adeverește ce-i spune arhanghelul Gabriel fecioarei Maria: „La Dumnezeu nimic nu este imposibil” (Lc1, 37).

Nu știu dacă fiecare soț sau soție au verigheta la vedere, pe deget, atunci când sunt ademeniți de vreo ispită a infidelității. Nu știu dacă în rețelele de socializare chiar suntem ușă de biserică, sau „flirtăm”, protejați de anonimatul pe care ni-l oferă internetul. Nu știu câți dintre noi au curajul să-și mărturisească public credința, sau dacă o apără atunci când este atacată? Câți dintre noi ne apărăm biserica în care am fost botezați și pe păstorii ei, atunci când asupra lor se aruncă cu tot felul de acuze, de multe ori nefondate?

Darul tăriei, al fermității în fața dificultăților, al apărării curajoase a credinței și valorilor noastre creștine; acest dar este bine să-l cerem cu insistență lui Dumnezeu și să ne antrenăm zilnic în dobândirea lui. Căci, în caz contrar, Mântuitorul ne avertizează: „Cine se ruşinează de mine şi de cuvintele mele, şi Fiul Omului se va ruşina de el când va veni în gloria sa" (Lc 9, 26).

Întrupându-se, Isus Cristos este solidar cu toți oamenii; deși cunoaște plămada din care suntem făcuți, are curajul împărtășirii întregii noastre condiții umane. Noi avem curajul solidarității măcar cu cei de sub același acoperiș?

12 decembrie: **„PODOABELE" DIN POMUL VIEȚII NOASTRE: ȘTIINȚA**

Cunoaștem zodiace și horoscoape, iar unii chiar cred în ele. Nu cred că acestea sunt științe; important ar fi să știm mai bine ce scrie în Sfânta Carte și care sunt adevărurile credinței noastre. Avem nevoie de darul științei, pentru ca, de exemplu, să nu mai existe niciun român care se profesează credincios și să spună că Biblia a fost scrisă de Eminescu.

Important este darul științei, pentru a pricepe mai bine de ce anume avem nevoie pentru a fi mai fericiți decât suntem. Nu-mi doresc deloc sărăcia din perioada comunistă, dar ce mă surprinde în prezent este faptul că nu-i văd mai fericiți pe români, deși pe mulți dintre ei aproape că îi dau afară din casă lucrurile pe care le-au adunat. Multe învață românii de astăzi, cum să fie performanți în IT, care job este mai bine plătit și unde se poate câștiga mai mult. Prin darul științei, Duhul Sfânt ne învață cum să ne folosim corect și cu sfințenie de bunuri pentru a deveni mai oameni și a ne apropia mai mult nu numai unii de alții, dar și de Dumnezeu.

Cred că generațiile părinților, bunicilor și străbunicilor noștri aveau un simț al credinței destul de dezvoltat. De ce zic aceasta? Pentru că în pofida ideologiei și propagandei comuniste, și-au

păstrat puritatea credinței și moralei creștine și chiar dacă erau oameni ca orice om, nu au aderat la nicio erezie și nu au crezut în ideologia comunistă atee. În confuzia actuală însă, văd cum mulți creștini se clatină și se întreabă dacă nu cumva Dan Brown are dreptate în ce scrie în romanele sale gen thriller, deși el însuși a declarat că acestea nu au un caracter istoric concret. Am dat doar un exemplu, dintre multe altele posibile, care ne arată cum adevărata știință este lovită de pseudo-științe și de mari manipulatori și șarlatani. Știința pe care ne-o oferă Duhul Sfânt este și aceea prin care înțelegeam că ideologia comunistă a încercat prin ateismul ei militant să construiască o lume fără Dumnezeu. În prezent, aceeași știință ne ajută să pricepem că, sub o altă formă, același proiect al unei lumi laice îl are și Uniunea Europeană. Ea vrea o societate în constituția căreia să nu existe cuvântul Dumnezeu, iar religia și credința creștină să reprezinte un opțional, ceva secundar și fără importanță fundamentală pentru orânduirea societății.

Avem mare nevoie de darul științei pentru a construi o lume în care Dumnezeu să reprezinte începutul și sfârșitul a toate și, în deplina libertate a fiilor lui Dumnezeu, să lăsăm urmașilor noștri o frumoasă și sfântă moștenire.

13 decembrie: **„PODOABELE" DIN POMUL VIEȚII NOASTRE: EVLAVIA**

Mă impresionează plăcut să văd mulți creștini făcându-și semnul crucii când trec prin fața unei biserici. Este un gest edificator care mă umple de respect și-mi amintește că însuși Dumnezeu și-a stabilit între noi locașul prezenței sale! Ce plăcut este în această perioadă să vezi atâția creștini cum îi cântă Celui venit între noi cântecul colindelor, una mai frumoasă decât alta! Mă impresionează profund să intru în biserici și să-mi plec genunchiul și mintea în fața Celui care mă învăluie cu prezența lui

misterioasă, liniștită și atât de profundă încât uneori simt că tremur din cauza nevredniciei mele.

A-ți pleca fruntea în fața lui Dumnezeu și a-i arăta semnul recunoașterii divinității sale, oare nu este o obligație mai importantă decât cea prin care săruți mâna mamei, sau faci o reverență în fața unui cap încoronat (apropo de reverența în fața monarhului britanic)?

Mi-e dor de o lume în care să nu mai umblăm trufași, nici cu capetele abătute și fețele triste, ci cu adâncă închinare în fața Celui pe care cerul și pământul nu-l pot cuprinde. Și ce frumos este să vezi acei credincioși care se pleacă în fața unei icoane, sărutând-o și făcându-și semnul crucii! A ști să te pleci în fața lui Dumnezeu și a sfinților lui te învață cum să stai drept în fața oamenilor și să nu săvârșești nedreptatea. Cred că cine știe să-i dea cinstea cuvenită lui Dumnezeu ca Tată al oricărui om, învață în același timp să fie om cinstit și drept cu semenii săi, văzând în ei ceea ce sunt cu adevărat, copii ai aceluiași Tată ceresc. Aveți alte păreri?

Cred că darul evlaviei este una dintre virtuțile care ne înnobilează ființa mai mult decât un titlu primit de la oameni. I-am auzit pe unii, mai ales bărbați, înjurându-l pe Dumnezeu, sfânta lui Cruce și pe Mama lui preasfântă. Poate nu-și dădeau seama ce făceau, căci cred că și acești creștini se pleacă în fața Crucii Mântuitorului și-și fac semnul crucii.

În aceste zile sfinte care ne despart de marea sărbătoare a Nașterii Domnului să ne minunăm de frumusețea bradului și de atâtea podoabe și lumini, dar să nu uităm să ne plecăm în fața lui Isus Cristos, aducându-i prin semne clare, vizibile (îngenuncherea, semnul Crucii, rugăciuni cu voce tare etc) cinstea și adorarea noastră. Evlavia, acasă, în biserici, ca și în spațiul public aduce un plus de frumusețe și sfințenie acestei lumi care atât de mult are nevoie de binecuvântarea Cerului.

"Iar noi, văzând, ne închinăm și chipu-i sărutăm. Cu dor voim ai lui să fim și-n veci să Îl slăvim" (Mănăstirea Cămârzani, Colinde de Crăciun-Condacul Nașterii Domnului)

14 decembrie: **“PODOABELE” DIN POMUL VIEȚII NOASTRE: FRICA DE DUMNEZEU**

Frica de Dumnezeu, chiar este un dar al Duhului Sfânt, din moment ce vorbim despre frică? Frica reprezintă unul dintre cele mai nocive și păguboase sentimente pentru om. Deci, ce înseamnă frica de Domnul? Înseamnă respect pentru maiestatea Creatorului a toate, a Mântuitorului omenirii, a Celui care este Calea, Adevărul și Viața pentru fiecare dintre noi. Și fiindcă păcatul ne îndepărtează de El, frica de Domnul înseamnă grija de a nu păcătui, de a nu ne depărta de el, așa cum un copil nu vrea să se îndepărteze de părinții lui, fiindcă îi iubește și are nevoie de ajutorul lor. Așadar, frica de Dumnezeu nu este ca frica față de un dușman sau pericol, ci este altceva: grijă și atenție de a nu ofensa o Persoană care înseamnă totul pentru om. Dacă am înțelege mai bine cine este Dumnezeu pentru noi, cu siguranță am avea mai multă grijă să-i respectăm voința și să ne plecăm în fața lui cu reverență și sentimente de gratitudine. Reverența în fața lui Dumnezeu este diferită de cea pe care, de exemplu, cetățenii britanici o manifestă vizibil față de regele lor Charles. Poate că în inconștiența sau orgoliul omului se manifestă și ceea ce spune Isus Cristos despre acel judecător nedrept: “De Dumnezeu nu mă tem și de oameni nu-mi este rușine” (Lc 18, 1). Frica de Dumnezeu ne aduce la sentimente mai bune atât față de Cel de Sus, cât și față de oameni. Cine nutrește sentimente sănătoase față de Dumnezeu, știe și cum să se comporte cu semenii săi.

Darul fricii de Dumnezeu se deosebește de frica față de pedeapsa lui pentru păcatele și răutățile noastre, deși uneori o astfel de frică ne-ar determina să nu păcătuim. Acest mare dar înseamnă, cum am văzut, reverență pentru maiestatea lui absolută. În fața unei mari personalități nu ne permitem orice fel de comportament; cu atât mai mult în fața Creatorului și Mântuitorului omenirii. Fiindcă îl iubim și suntem conștienți de dependența noastră de

persoana lui, de bunăvoința și milostivirea lui față de noi, sărmane creaturi, din aceste motive avem grijă să nu-i întristăm inima cu păcatele noastre.

Acest dar crește și se maturizează într-un om care nu se consideră independent, autonom, ci este conștient că toată viața are nevoie de binecuvântarea divină, de privirea binevoitoare a Celui de la care venim și spre care ne îndreptăm. Frica de Dumnezeu este izvorul unei vieți trăite cu înțelepciune (cfr Sirah 1, 12). De exemplu: Temându-ne de ochiul lui Dumnezeu care vede și știe toate, chiar și gândurile noastre cele mai ascunse (nu pentru a ne spiona), vom evita cât mai mult păcatele, căci acestea produc rele și dezordini în viața noastră. Știind că suntem temple ale Duhului Sfânt, vom avea grijă să nu-l ofensăm, murdărindu-i locuința.

15 decembrie: **TRĂIND SĂRBĂTORILE ÎN LINIȘTE ȘI PACE**

Liniștea; o inimă liniștită și un suflet împăcat, acestea sunt stări ale sufletului și minții fără de care Nașterea Domnului nu poate prinde rădăcini în viața noastră. Puține zile ne mai despart de ziua marii sărbători. Drept să vă spun, acum, cel mai mult îmi doresc să ascult colinde și să mă încânte vorba dulce și caldă a acelor persoane foarte dragi mie (știu ele cine sunt). De felul meu, fug de zgomote, căci îmi cauzează o stare de disconfort interior. Vreau ca în aceste zile, în ființa mea să domnească liniștea. Nu-s în conflict cu nimeni și nici frământări intelectuale majore nu am. Multe lucruri nu-mi sunt clare, dar nu despic firul în patru și vreau să mă bucur liniștit de atâtea câte știu și am; știu prea multe, am prea multe. Cred că nu poate exista Crăciunul decât într-un suflet împăcat, care nu este în ceartă sau război cu nimeni. Apropo, doar când mă gândesc la sărmanii ucraineni, inima începe să mă doară. Și mă gândesc că și soldații ruși ar dori să petreacă sărbătorile cu familiile lor și nu ucigând oameni și semănând prăpăd în țara lor vecină.

Ce se întâmplă cu omul în sufletul căruia nu-i pace și liniște? Se îmbolnăvește și nici cu semenii săi nu este în relații bune. Cum ar putea locui cineva în inima noastră, dacă aceasta este neliniștită, nemulțumită? Ne dăm seama că starea noastră de bine nu depinde în primul rând de ce avem pe masă sau de contul din bancă, ci de pacea inimii și conștiinței noastre? Și dacă mai avem vreo problemă de lămurit cu cineva, ar fi cazul să ne grăbim. Isus, a cărui naștere o vom sărbători solemn peste puține zile, se mai numește și Principe al Păcii. El ne împacă cu Dumnezeu Tatăl pe care l-am supărat prin păcatele noastre. El, Isus Cristos, este pacea noastră. Pacea interioară nu înseamnă absența conflictului, ci prezența lui Dumnezeu în sufletul și viața noastră. Ne dorim sărbători cu pace și liniște: „Pace vă las vouă, pacea mea v-o dau vouă. Eu nu v-o dau aşa cum o dă lumea. Să nu se tulbure inima voastră, nici să nu se teamă!" (In 14, 27).

Nu putem auzi șoaptele sau oftatul altor inimi decât în liniște; nu putem auzi pașii celor care trec pe lângă noi, sau ai celor care vor să vină la noi, dacă nu facem liniște în noi și în jurul nostru. Nu putem auzi cântecul corurilor din biserici, sau al îngerilor din ceruri dacă în urechile noastre sunt căști, sau dacă zbârnâie membranele difuzoarelor televizoarelor și hi-fi-urilor noastre. Pentru a-l îmbrățișa pe Pruncul Isus, sau pentru a ne lăsa îmbrățișați de Dumnezeu este nevoie de acea stare despre care spune psalmistul: „Sufletul îmi este împăcat şi liniştit, ca un copil înţărcat la sânul mamei sale. Da, sufletul meu este în mine ca un copil înţărcat în braţele mamei sale" (Ps 131, 2)

Liniștea și pacea stau la temelia vieții și casei noastre. Ele sunt darul lui Dumnezeu și rodul efortului nostru. Liniște și pace vă doresc și îmi doresc!

16 decembrie: **RECUNOȘTINȚA**

Oare cât de conștienți suntem de faptul că în prezent avem mult mai multe lucruri și posibilități de împlinire a vieții decât aveam

înainte de anul 1989? Și a doua întrebare? Dacă în prezent, majoritatea dintre noi avem de cel puțin 10, sau 50 de ori mai mult decât în trecut, am devenit și de 10 sau 50 de ori mai recunoscători lui Dumnezeu și oamenilor? Sau, zicem că ni se cuvine ceea ce avem, sau le-am realizat prin propriile forțe? Aceleași forțe le aveam și în timpul lui Ceaușescu, că doar nu eram handicapați mintal sau fizic. Deci, știm noi să fim recunoscători „contextului" în care trăim astăzi? Se pare că nu prea am evoluat la acest capitol, căci și acum două milenii în urmă, Isus Cristos ne spunea că din 10 leproși vindecați, doar unul s-a întors să-i mulțumească.

A învăța să fim recunoscători pentru ceea ce avem, ne ajută să avem și mai mult, căci deschizându-ne inima față de toți cei care ne sunt favorabili cu ceva și mulțumindu-le, ne mărim posibilitățile de a primi și mai mult de la acele persoane, iar legăturile cu ele devin și mai profunde, și nu doar dintr-o singură direcție, de la ele spre noi, ci și invers; și acele persoane se vor îmbogăți cu ceea ce văd bun la noi, cu ceea ce le putem oferi din inteligența noastră, din exemplul sau din bunurile noastre materiale. Și, invers: Dacă ne vom gândi mai mult la ceea ce nu avem, niciodată nu vom fi mulțumiți, căci inima și gândurile noastre vor fi ocupate doar cu minusurile, și mai puțin cu plusurile din noi și din jurul nostru.

De când a început timpul Adventului și până azi, în fiecare zi am scris despre câte un „dar" din pomul vieții noastre. Nu știu cât de conștienți suntem de aceste daruri (avem și multe altele) și cât de mult știm să fim recunoscători lui Dumnezeu și oamenilor pentru toate acestea. Cred că pentru a ne bucura de marea sărbătoare care este aproape, inima trebuie să ne fie plină de gratitudine față de Dumnezeu care se coboară la noi; mai mult, vine să locuiască în sufletul și viața noastră. Isus Cristos a luat trup din trupul Mamei sale, dar prin credință se întrupează în mine care îți scriu și în tine, care citești aceste rânduri. Mai mult, Dumnezeu se întrupează în fiecare din cei peste opt miliarde de oameni ai planetei; fiecare om este și un templu al Duhului Sfânt, iar noi,

creștinii, prin primirea Botezului și a celorlalte sfinte taine, suntem și mai mult templele lui Dumnezeu; ne dăm seama de această demnitate și știm să-i fim recunoscător Celui de Sus care se coboară atât de jos, până în adâncul ființei noastre?

De sfintele sărbători, mesele noastre vor fi pline, ca semn al belșugului pe care ni-l dorim în viață; și nu vom mânca singuri, ci împreună cu cei dragi. Să nu uităm astăzi să fim recunoscători Domnului căruia ne rugăm zilnic „Pâinea noastră cea de toate zilele, dă-ne-o nouă astăzi"; și să fim recunoscători în fiecare zi și celor dragi cu care vom mânca de Crăciun; și nu numai lor, ci și multor altora datorită cărora viața noastră este așa cum este; fără ei, cu siguranță nu ar fi așa cum o trăim acum.

Recunoștința este una dintre marile virtuți care ne face oameni și creștini autentici. A învăța să spui mulțumesc, nu reprezintă doar un cuvânt, ci un mod de viață care ne înnobilează mai mult decât orice titlu sau distincție. Iar Einstein, dacă îl citez bine, spunea cam așa: Există doar două moduri de a ne trăi viața; unul, ca și cum totul reprezintă un miracol (și, adaug eu, în fața unui miracol este bine să-i mulțumești celui care ți l-a făcut), și al doilea, ca și cum nimic nu ar fi un miracol. În fața ieslei din Betleem, nu vi se pare că totul este un miracol?

17 decembrie: **TOTUL ESTE DAR**

Mai mare bucurie este să dai, decât să primești; așa spune o vorbă înțeleaptă și spune bine. Crăciunul ne vorbește despre dărnicie. Uitați-vă lângă ieslea lui Isus: Sunt păstori care i-au adus în dar ce aveau și ei, niste miei sau cârlani. Iar magii veniți din îndepărtata Persie, își prezintă și ei darurile lor: aur, tămâie și smirnă.

Ce frumoasă este această perioadă în care ne crește inima, procurând cadouri celor dragi ai noștri; dragi ne sunt și cei bolnavi, bătrâni însinguraţi de iubire și împovărați de bătrânețea lor și mulți alții ale căror ofuri, de obicei le știe numai Dumnezeu.

Ne pregătim sufletele și viața pentru sărbătoare îmbrăcând-ne cu hainele frumoase ale generozității, oferind nu ceva exterior nouă, ci pe noi înșine, căci suntem dar, și dar din dar se face rai. Pământul acesta devine paradis, căci este plin de prezența Aceluia care ne zâmbește dintr-o iesle. El încălzește inima noastră, chiar dacă trupul lui este încălzit de suflarea a două necugetătoare. El, Pruncul sărac, ne învață cum să ne îmbogățim: Oferindu-ne, transformându-ne viața într-un dar, căci El este darul Tatălui făcut omenirii.

Ne-am întrebat vreodată cât de dăruiți suntem?! Sufletul nostru este din suflarea de viață a lui Dumnezeu și rază din lumina minții sale. Lumina ochilor noștri; știm noi care este valoarea ei? Dacă ar fi să enumerăm darurile din noi oamenii, ar trebui să scriem un raft de cărți. De sărbători, ce este mai de valoare nu sunt darurile lui Moș Crăciun, nici ce punem pe masă, ci inima noastră caldă și gândul nostru bun. Noi suntem darul părinților, dar mai ales al Cerului. Cu fiecare om care vine în lume, Fiul Tatălui se naște din nou, iar acea familie trăiește un nou Crăciun.

Ar fi mai bine dacă ne-am trăi viața nu atât adunând, cât mai mult împărțind, pentru că Dumnezeu însuși se împarte lumii, ni se oferă în dar fiecăruia dintre noi. Se fac clasamente, de exemplu Forbes, care stabilesc ierarhia celor mai avuți oameni ai planetei. Cred că adevărații bogați sunt cei cu o inimă generoasă; în plus, bogăția acestora nu intră în atenția și preocupările hoților.

Ne trebuie un ochi interior, al credinței, pentru a vedea că totul este dar și noi înșine suntem și devenim oameni prin dăruire. Tu ești dar pentru mine și eu pentru tine.

18 decembrie: **IARTĂ DE 490 DE ORI!**

Dumnezeu este atotștiutor, adică nu-i sunt necunoscute toate răutățile oamenilor, de la Adam și Eva până când va muri ultimul om; în acest caz, cum de mai poate iubi această lume? El știa că oamenii îl vor răstigni, și totuși a avut curajul și puterea de a veni

între noi, credincioșii dar și călăii lui. Cum se explică această atitudine? Păcatele oamenilor, indiferent cât de multe și de mari vor fi, nu vor egala iubirea lui Dumnezeu pentru noi, creaturile sale predilecte. Aici este șansa salvării omului din dezastrele pe care singur și le procură; nu în planurile lui, ci în planul și voința Creatorului și Răscumpărătorului neamului omenesc, căci dreptatea divină față de om se arată mai ales prin iertare și milostivire.

Privind acest Prunc plăpând, îl văd pe Dumnezeul care nu aruncă cu piatra în femeia prinsă în păcat, iar pe fiul risipitor îl primește înapoi în casă cu brațele deschise. Îl văd pe Cel Răstignit care-i spune tâlharului de la dreapta că astăzi va fi cu el în paradis. Mă văd pe mine, care am fost iertat toată viața. Sărbătoarea Nașterii Domnului îmi vorbește despre reconcilierea dintre cer și pământ, despre acea pace pe care o cântă corurile de îngeri:"Mărire în înaltul cerurilor lui Dumnezeu şi pe pământ pace oamenilor pe care el îi iubeşte!" (Lc 2, 14) Cred că inima plină de iubire a lui Dumnezeu pulsează în inima oricărui om și nu lasă pe nimeni pradă Celui Rău. Nu știu sigur, dar înclin să cred că și Iuda, înainte de a muri în ștreang, a strigat după Dumnezeul pe care îl vânduse. Cred că sărbătoarea Crăciunului este cea a iertării și împăcării tuturor oamenilor. Știți ce înseamnă în limba Bibliei, ebraica, cuvântul tamim (490), adică 70 x7? Înseamnă perfecțiunea. De câte ori i-a zis Isus lui Petru să ierte? De 70x7, adică mereu, adică la perfecție.

Câte dureri adânci nu răbufnesc la sărbători! Câți oameni nu plâng neconsolați tocmai de sărbători! De ce oare? Fiindcă alți oameni i-au rănit și au uitat să vină să-și ceară iertare. Fiindcă în lumea noastră încă există răutate, răzbunare, gelozii, revanșe, ură, pumni ridicați contra oamenilor și contra Cerului.

Cred că avem în casele noastre o iesle cu Pruncul; dacă nu, ar fi cazul să ne-o procurăm. Priviți în liniște în ochii Pruncului Isus și vedeți cum vă privește. Noi, cum îi privim pe semenii noștri? Sau poate nici nu-i vedem; trecem nepăsători pe lângă ei, preocupați

doar de ale noastre. Mă bucur așa mult când mergând pe stradă sau intrând în vreun magazin, văd cum oamenii se salută, își zâmbesc, își spun vorbe frumoase. Să nu apună soarele peste mânia noastră! Dacă am ierta de 490 de ori, tribunalele și-ar înjumătăți activitatea, iar noi toți am fi mai sănătoși și mai fericiți. Știți că supărările cauzează nu doar gastrite și ulcere, ci chiar infarcturi mortale?

Știu că nu este ușor să ierți și că anumite răni lasă cicatrici pe viață, dar înainte de a ne vedea rănile, să ne întrebăm dacă nu cumva am rănit noi pe alții. Toți avem nevoie de iertarea divină; pentru a o primi, trebuie neapărat să iertăm pe cei care ne-au greșit și să cerem iertarea celor cărora noi le-am făcut vreun rău, vreo nedreptate. Îl apreciez enorm pe sfântul părinte papa Francisc. Cu siguranță este mult mai bun decât mine, dar nu știu dacă eu repet la fel de des ca dânsul rugămintea: Rugați-vă pentru mine. „Iertați și veți fi iertați!" (Lc 6, 37) iar Crăciunul va coborî în inimile noastre.

19 decembrie: **ÎMPREUNĂ, ACASĂ**

În acest an, populația planetei a depășit opt miliarde de locuitori împărțiți în 195 state suverane și independente. Oare va fi posibil vreodată ca niciun Cain să nu-și mai ridice mâna contra fratelui său Abel și nicio țară să nu se mai războiască cu alta? Va fi vreodată posibil ca întreg neamul omenesc să se simtă bine, în pace și armonie în casa noastră comună, planeta Pământ?

Chiar dacă realitatea este cea demonstrată de istorie, eu continui să cred în visul cu care m-a adus pe lume mama, care nu s-a războit niciodată cu nimeni; nici tatăl meu. În viața lor, nu s-au bătut cu nimeni, iar dacă au mai fost mici certuri, nu au purtat dușmănie nimănui. Și așa cum au fost părinții mei, sunt nenumărați oameni a căror inimă reprezintă o casă deschisă pentru oricine; chiar și a ta, care citești aceste rânduri. În orice om de bunăvoință Cristos se naște și locuiește în sufletul și casa lui, împreună cu toți cei dragi ai săi.

Sărbătoarea Crăciunului este visul împlinit al lui Dumnezeu împreună cu noi, pământenii. Prin întruparea lui, noi devenim frați și surori și împreună formăm marea familie a copiilor lui Dumnezeu.

Crăciunul înseamnă a fi acasă, împreună cu toată familia, în propria casa. Și să nu uităm: Casa părintească nu se înstrăinează și nu se vinde niciodată. A vinde casa părintească, înseamnă să rupi o bucată din ființa ta și să o dai străinilor. De Crăciun vom fi împreună la aceeași masă, sub același acoperiș, împărtășindu-ne bucuria de a fi în familie. Nu rătăcitori prin lume, pribegi pe la porțile altora. Nu vindem casa părintească! Ar fi bine să nu ne vindem nici țara, nici să o părăsim, căci este casa bunilor și străbunilor noștri de cel puțin două milenii încoace.

Nimeni nu trebuie să fie singur de Crăciun; absolut nimeni. Dacă știm vreun suflet singur, să-l chemăm în casa noastră, la masa noastră, să-l omenim cu ce avem mai bun, dar mai ales cu multă iubire. Crăciunul nu este doar o zi din an. În câte zile din an inima noastră rămâne o casă deschisă, caldă și primitoare, tot atâtea zile pentru noi este Crăciunul. Să vă zic un mic secret; să dau ceva din casa inimii mele: În fiecare zi, într-un fel sau altul, încerc să fac loc unei persoane în inima mea, măcar cu un cuvânt bun. Mai mult sau mai puțin, pentru mine în fiecare zi este Crăciunul și simt un puternic sentiment de gratitudine pentru că Dumnezeu mă binecuvântează cu prezența lui în persoana multor oameni care pășesc pragul casei sufletului meu. Fără meritul meu, sunt un mare privilegiat al cerului; și ca mine, cred că suntem mulți dintre noi, poate fără să ne dăm seama. Ar fi cazul să ne bucurăm mai mult, căci și astăzi este Crăciunul; și astăzi nu suntem singuri, ci împreună, acasă, iar la masa noastră locul de cinste îl oferim Unicului Născut al Tatălui, Pruncul din ieslea sufletului nostru.

20 decembrie: **RĂBDAREA**

Cu răbdarea, treci și marea; așa zice o vorbă din popor, voind să ne spună cât de importantă și puternică este în viața omului această calitate, sau virtute.

Dominați de tehnică, adică de rapiditatea cu care a schimbat fața lumii, am devenit și noi, oamenii, grăbiți, prea grăbiți. De exemplu, nici noi, moldovenii, înceți și dulci la vorbă, nu mai suntem cei de odinioară. Ne grăbim când vorbim, când mâncăm, și când dormim, și când iubim. Ceea ce un tânăr îi spunea unei fete într-o poezie la care lucra pe îndelete și cu multă fantezie, acum este condensat într-un sms scris în câteva secunde, la care adaugă o grămadă de emoticoane cu inimioare, pupici și îmbrățișări, după care apasă send, și gata; așteaptă grăbit reacția imediată din partea cealaltă a ecranului. Dorim să realizăm lucruri mărețe în foarte scurt timp, și uite așa am construit noi civilizația de carton.

Degeaba grăbim timpul; el are ritmul lui și doar el, timpul, "la timpul potrivit" ne va arăta adevărul adevărat al faptelor noastre. Și care este acest adevăr? Este acesta: Pentru a construi ceva durabil și important, măreț si frumos, ai nevoie de multă răbdare; răbdare cu tine însuți, cu ceilalți oameni și cu ceea ce vrei să faci. Tehnica improvizațiilor, a lui copy-paste (apropo de referatele elevilor și studenților) înseamnă să te păcălești singur. Doar cu perseverență, cu mult efort, cerând sfatul altora și lumină de sus, doar așa putem realiza ceva măreț și de durată; doar așa ne împlinim ca oameni.

Lumea digitală a inventat scurtăturile; cu ajutorul lor ajungem din punctul a în d, fără să mai trecem prin punctele b și c. Scurtătura ne aduce ce dorim; problema mare este că, grăbindu-ne, nu suntem pregătiți (adică suficient de copți la minte și trup) să primim cu folos ceea ce ne dorim cu atâta ardoare. În înțelepciunea pe care Creatorul a pus-o în toate, fiecare lucru în viață are timpul lui, se întâmplă atunci când trebuie să se întâmple. Dacă avem răbdare în ceea ce facem, dacă nu ardem procesele de creație, de creștere, de zidire a prieteniei sau iubirii, doar așa vom înțelege adevărata valoare a lucrurilor, doar așa bucuria și satisfacția

împlinirii vor prinde rădăcini adânci în ființa noastră și ne vor face viața rodnică, frumoasă și atrăgătoare.

Și încă un lucru: Fiecare are ritmul și capacitatea lui de înțelegere, de creștere și maturizare; fiecare se "coace" atunci când îi sosește timpul lui, diferit de al altora. Chiar dacă în calendar, sărbătoarea Nașterii Domnului este pentru toți la aceeași dată, adică peste cinci zile, în viața fiecăruia dintre noi, venirea Domnului are particularitățile ei, și nu cred că este bine să copiem, să ne însușim șabloane ale Crăciunului.

21 decembrie: **O ZI CU SOARE**

Nu-i așa că în dimineața aceasta, soarele a răsărit și pe strada ta? Pe a mea, a răsărit la ora 7.52, precis. Îmi place să stau la fereastră și să-l aștept să se ridice de după dealul Ieșilor, iar el sigur apare și-mi inundă privirea, dar mai ales sufletul, cu lumina lui caldă și atât de plăcută și dragă inimii mele. Poate așa ar trebui să-l așteptăm și pe Mântuitorul; în fiecare dimineață, de cum ne trezim, să-l rugăm să apară din întunericul nopții, învăluindu-ne în lumina lui dătătoare de viață, de bucurie, de speranță. În fiecare zi, Domnul se naște din nou în casa și viața noastră. El ne luminează zilele și ne binecuvântează somnul nopții; după ce în vise, îngerii ne cântă de leagăn, când ne trezim, Dumnezeu ne surâde de la fereastră, din balconul sau terasa casei, iar noi îi deschidem larg ușa sufletului și-l invităm să pășească înăuntru; îl invităm la micul dejun, iar apoi ne însoțește la treburile zilnice. Cât de frumoase sunt diminețile în care suntem învăluiți de Soarele cel fără apus! Așa mi s-a întâmplat mie astăzi; și ieri a fost la fel, și va fi și mâine, și poimâine. Crăciunul vine cu anticipație; de fapt, dacă mă gândesc bine, Crăciunul vine în fiecare zi, iar acesta chiar că este un miracol.

Și mai am un gând luminos: De la o zi la alta, tot mai multe luminițe, multicolore și jucăușe, înfrumusețează casele oamenilor. Pe zi ce trece, vraja Crăciunului crește aici unde locuiesc și ce să

mai spun de dulcele târg al Ieșilor?! De la un an la altul, în preajma sărbătorilor devine tot mai frumos. De fapt, oamenii devin mai frumoși. Nu-i așa că ați prins gusturi mai rafinate, mai sofisticate? Iar ceea ce vedem pe străzi sau la casele oamenilor este semn că în noi crește gustul frumosului, că sufletele noastre sunt mai frumoase, mai pline de lumină și căldură. Apropo, de luminițe: Mie îmi plac cele cu lumină caldă; îmi transmit o stare de liniște și bucurie interioară senină, calmă, mistică, aș spune. Îmi închipui că steaua de la Betleem trimitea deasupra locului unde era Pruncul o lumină caldă. Și cred că acolo unde e Mântuitorul, acolo este lumină și căldură; acolo este senin, pace și liniște. El e lumina lumii care în fiecare dimineață ne binecuvântează pe fiecare, buni și răi, drepți și nedrepți, deștepți și mai puțin deștepți, săraci sau bogați, sănătoși sau bolnavi.

Lumină, căldură, pace și liniște; câte daruri îmi oferă Domnul în fiecare zi. Nu-mi va ajunge ziua să-i mulțumesc și să mă bucur împreună cu toți cei ce-mi vor ieși în cale.

22 decembrie: **EMPATIA**

Empatia reprezintă o mare calitate a sufletului care ne ajută să înțelegem stările sufletești ale celorlalți, atât bucuriile, dar mai ales lipsurile și suferințele lor și să rezonăm cu ele, să solidarizăm cu omul aflat în diferite stări de necesitate, de disconfort sau lipsuri. În această perioadă a anului, în preajma Crăciunului, mă mișcă (nu chiar până la lacrimi, dar pe undeva, pe aproape) să văd atâtea inițiative caritative. Nu cred că există vreun bătrân singur, vreun copil din orfelinat, vreun bolnav care să nu primească atenția celorlalți. Oamenii sunt buni, noi suntem buni și pot paria că nu este nimeni dintre noi care acum, de Crăciun, să nu ofere un cadou, un zâmbet și un cuvânt bun cuiva, poate mai necăjit decât el.

Mă uit la ieslea cu Pruncul și îi văd pe acești ciobănași cum vin la prunc și-i aduc ce au ei mai bun, de exemplu, un miel. Poate că unul dintre ei avea talent și i-a cântat din fluier; este careva dintre

noi care să nu fi cântat sau măcar fredonat vreo colindă? Bucurie mare a fost atunci în cer, la nașterea Domnului, căci îngerii au început să cânte în coruri nenumărate. Astăzi, în toată lumea creștină, pe tot globul se aud cântece de Crăciun, se aud colinde. Empatizăm și noi cu bucuria mamei Fiului lui Dumnezeu și cu sfântul Iosif, nu numai prin cântece, ci și prin tot decorul de sărbători. Bucuria este în sufletele noastre, în case, pe străzi, în biserici, teatre, magazine, baruri și restaurante, peste tot, absolut peste tot empatizăm cu bucuria Nașterii Mântuitorului.

În aceste zile, orice lacrimă trebuie ștearsă din ochii oamenilor, dar mai ales din inima lor, orice suferință fizică și morală trebuie alinată, și cât se poate, chiar îndepărtată. Niciun om nu trebuie să se simtă singur, pentru că Mântuitorul se naște pentru fiecare dintre noi. El este cu fiecare om; el ne știe toate bucuriile și durerile noastre, și așa cum ne spune evanghelistul, pe unde a trecut, vestea Împărăția lui Dumnezeu și vindeca orice boală și neputință din popor (Mt 9, 35). Pe unde trecem astăzi, noi, creștinii, avem aceeași misiune, de a vesti mântuirea lui și de a vindeca orice boală și neputință, din noi înșine și din semenii noștri. Suntem empatici atât cu bucuriile, dar mai ales cu problemele și suferințele oamenilor; așa ne bucurăm cu toții, așa este sărbătoare.

23 decembrie: **PRIETENIA**

„Să-l iubești pe aproapele tău ca pe tine însuți!" (Mc 12, 31) Ce semn de iubire mai convingător poate fi decât acesta: Din iubire pentru noi, Dumnezeu devine asemenea nouă în afară de păcat? Aceasta este una din marile lecții ale Crăciunului.

Câți prieteni adevărați avem? Acolo unde suntem, nu doar la serviciu, dar chiar și sub acoperișul casei, cât de dispuși suntem să împărtășim condiția celuilalt, cu toate vulnerabilitățile, neliniștile și aspirațiile lui? Avem curajul și puterea să ne prezentăm exact așa cum suntem? Dorim ca celălalt să ne cunoască adevărata față,

conștienți fiind că doar așa putem clădi relații sănătoase și trainice? Avem puțini prieteni, sau niciunul pentru că ne-a fost frică să ne deschidem inima și gândul, să ne arătăm frumusețea, dar și urâțenia interioară.

Isus Cristos ne cunoaște exact așa cum suntem, așa cum i-a cunoscut și pe cei doisprezece apostoli. Deși știa dinainte că unul îl va vinde, totuși, l-a ales și i-a rămas prieten chiar și în actul trădării. Prieteni devenim atunci când, chiar dacă știm că unul ne va trăda încrederea, noi îi rămânem alături. Cred că Isus Cristos este izvorul și modelul prieteniei perfecte. Mulți, în istoria lumii, a culturilor și civilizațiilor au scris despre prietenie și au scris bine. Noi, ca și creștini, și cu ocazia acestui Crăciun al anului 2022, avem încă odată norocul să-l privim pe Cel Nou Născut și să învățăm de la el ce înseamnă să fii prieten cuiva. Prieten nu înseamnă doar cel pe care îl vei felicita de sărbători, de ziua lui onomastică sau aniversară (aceste gesturi intră în protocol), ci acela pe care îl porți în inima și gândurile tale 365 de zile din an, cu care împarți bune și mai puțin bune, cu care crești împreună. Prietenia nu este doar condimentul plăcut, ci însăși alimentul fără de care viața se ofilește și moare înainte de termen.

Nu vă întreb câți prieteni aveți; nici eu nu vă spun. M-aș bucura mult dacă răspunsul la această întrebare i-ar face fericiți măcar pe prietenii mei feisbuchiști. O zi minunată vă doresc tuturor!

24 decembrie: **BUCURIA**

Ce cadou vreau să primesc de Crăciun? Bucurie, multă bucurie. Cred că bucuria este adevăratul dar al Crăciunului; bucuria unei vieți simple și frumoase. Cred că bucuria izvorăște din simplitatea trăirilor noastre și din frumusețea gândurilor și sentimentelor care ne animă.

Bucuria o simți atunci când ești acasă, când acolo unde ești te simți acasă; de aceea nu-mi pot închipui un loc mai potrivit pentru a sărbători Nașterea Domnului decât acasă, împreună cu cei dragi

inimii noastre. Bucuria o trăim atunci când inima este o casă cu ușa deschisă, pentru a lăsa să pășească înăuntru cine nu are o casă. Când s-a născut, pentru Mântuitorul nu s-a găsit loc la casa de oaspeți. De noi depinde ca astăzi să nu se mai repete o astfel de istorie, iar casele noastre să fie pline nu cu lucruri, ci cu inimi.

Crăciunul nu este o poveste despre Moș Craciun, brad împodobit, bucate alese și cadouri. Crăciunul este Fiul lui Dumnezeu prezent în viața noastră; este "îndumnezeirea" omului. Este viață trăită cu bucuria că nu suntem singuri, pentru că Dumnezeu ne iubește, pentru că întreaga creație se bucură și-i cântă Celui pe care cerul și pământul nu-l pot cuprinde, dar care acum ne zâmbește în persoana unui Prunc.

Sunt bucuros astăzi pentru că Dumnezeu mă apropie mai mult de ceilalți oameni. Coborârea lui în mijlocul nostru formează din toți cei care credem în el o familie; Crăciunul înseamnă bucuria unei lumi înfrățite care are o unică, mare casă, planeta Pământ.

Dumnezeu este cu noi și ce putem face altceva decât să ne bucurăm?! Ce ne spune colinda? "Lăudați și cântați și vă bucurați!"

25 decembrie: **MEDITAȚIE (În fața ieslei de Crăciun)**

Privindu-te în iesle, o, Prunc divin, mă pătrunde taina ascunsă de multe veacuri în inima Tatălui, taină luminată acum în trupul tău de nou născut așezat pe paiele unei iesle, înfășat în scutece, încălzit de suflarea unor animale, privit cu drag de ochii mamei tale și ai tatălui purtător de grijă, cântat de îngeri, luminat de stea, înveselit de prezența păstorilor, adorat de magii veniți din îndepărtatul Răsărit.

O, taină sfântă a întrupării dumnezeirii în lumea noastră muritoare! Aici, în fața ochilor sufletului meu, cerul se unește cu pământul, timpul cu veșnicia, Dumnezeu cu omul. În taina ta, Prunc dumnezeiesc, drumul meu este luminat de strălucirea ta: Tu ești fratele mai mare și Mântuitorul meu. Pentru tine, Prunc înfășat

în scutece sărăcăcioase, Tatăl a creat cerul și pământul; pentru tine, născut în timpul lui Cezar Augustus, există veacurile și tot ce ele cuprind, căci în tine este începutul și sfârșitul a toate. În tine, care încapi într-o iesle, este cuprinsă nemărginirea; în tine, născut între hotarele Palestinei, omenirea întreagă este chemată să facă parte din marele popor al adoratorilor lui Dumnezeu. În tine, cel născut din femeie, se unește Făcătorul a toate cu creaturile sale. În tine, Cuvânt întrupat, văd cum se împlinește planul pe care Tatăl l-a avut cu omenirea încă de la zidirea universului.

În tine este întrupată ființa mea; ești Fratele mai mare nu doar al meu, ci al tuturor oamenilor. În fața Tatălui din ceruri, tu ne prezinți pe toți ca frații și surorile tale. În tine, omenirea devine o mare familie, al cărei început și sfârșit ești tu, Prunc divin, în fața căruia astăzi îmi plec genunchiul, adorându-te, lăsându-mă pătruns de taina luminoasă a Întrupării tale.

Sărbătoarea lui Cristos să ne fie cu folos!

26 decembrie: **CRĂCIUNUL CONTINUĂ**

Când suntem adevărați, de sărbători, sau în zilele obișnuite, din afara zilelor marcate cu cruce roșie în calendar? Ce am făcut în ajun și în ziua de Crăciun, adică darurile și masa bogată la care ne-am așezat împreună, a fost făcut doar pentru că în ziua de 25 decembrie sărbătorim Nașterea lui Isus Cristos, sau așa suntem de obicei, darnici și ne place să mâncăm împreună la aceeași masă?

Ieri, mă îndreptam cu mașina spre biserica din Valea Lupului și pe drum m-a lovit un gând: Câte sentimente frumoase, câtă pace și liniște, câtă bucurie sufletească se află dincolo de ferestrele și zidurile caselor pe lângă care trec acum! La un moment dat m-am întrebat dacă nu cumva acea imensă bogăție sufletească din casele oamenilor iese și mă învăluie, mă inundă ca niște ape ieșite din matcă. M-am întrebat atunci și mă întreb și acum dacă toate gândurile și sentimentele bune și sfinte ale celor două miliarde și jumătate de creștini, adică aproape o treime din populația globului,

nu reprezintă cu adevărat o forță capabilă să schimbe fața pământului.

Cred că întruparea Mântuitorului reprezintă o mare binefacere pentru întreaga omenire; dar cred mai ales că pentru noi, creștinii, Întruparea Fiului lui Dumnezeu în ființa noastră reprezintă, alături de Înviere, cea mai mare forță și bogăție pe care cerul ni le face cadou zilnic. Cred că sărbătoarea de ieri nu se termină astăzi, sau în zilele următoare. Dumnezeu se naște în mine, în tine, în orice om prin credință și orice faptă bună pe care eu, tu, noi toți o săvârșim. Cred că sărbătoarea Crăciunului continuă și reprezintă modul nostru de a fi.

Nu-i așa că și astăzi Isus Cristos este în noi, între noi? Nu-i așa că și astăzi sufletul nostru este locuința în care îl primim cu drag? Nu suntem buni doar pe 25 decembrie, ci și astăzi, 26 decembrie, și vom continua să fim la fel și la sfârșitul anului, și la Bobotează, și după, la primăvară, la vară, în toamna care va veni, și în iarna viitoare.

Chiar dacă serviciul, sau treburile casnice ne ocupă o bună parte a zilei, spiritul care ne animă este cel al bunătății, al bucuriei, generozității și comuniunii. Acestea sunt darurile de Crăciun pe care vreau să le păstrez vii în inima mea; tu, nu?

27 decembrie: **RECUNOȘTINȚĂ BUNULUI MEU PRIETEN, CARTEA**

Cu bucuria Nașterii Domnului în suflet, ne îndreptăm cu pași repezi spre finalul acestui an, bucuroși că s-a terminat pandemia și îngrijorați din cauza războiului dintre vecini. Dar, hai să lăsăm deoparte grijile și necazurile și să ne gândim la lucruri frumoase. Uitați, eu în aceste zile mă simt cuprins de un adânc și cald sentiment de recunoștință. Nici nu știu pentru câte lucruri ar trebui să-i mulțumesc lui Dumnezeu și multor oameni buni și frumoși care mi-au ieșit în cale în acest an, acum pe sfârșite. Astăzi, însă, mă îndrept cu gândul, dar mai ales cu inima către unul dintre

prietenii mei cei mai devotați care stă cuminte pe raft, sau aici, în fața mea, pe birou, cartea.

Mărturisesc că în acest an nu m-am certat cu niciun prieten, dar chiar dacă aș fi dorit să mă cert, cu acest prieten al meu, bun ca leacul ce-l pui pe rană, nu aș fi avut nicio șansă. Este atât de liniștit, înțelegător și răbdător încât înclin să cred că aceste calități îl apropie mult chiar de Dumnezeu, nu doar de inima mea.

Mi-a dat Cel de Sus un prieten a cărui înțelepciune strălucește în mai tot ce zice, iar bogăția minții sale este comparabilă cu cea a geniilor lumii. Și nici nu știți cât de multe lucruri știe, de pe tot globul, de la toate popoarele și din toate timpurile. Îmi vorbește despre tot felul de oameni care au fost sau care mișună acum pe fața pământului; știe să-mi povestească despre iubire și ură, despre viață și moarte, despre bine și rău, despre bogați și săraci, despre cer și iad, despre mântuire și osândă.

Am un prieten la care pot apela în orice minut din zi sau noapte. Câte neliniști nu mi-a alungat în unele ore de nesomn! În acele momente a reprezentat cel mai bun calmant în căutările mele, în neliniștile provocate de multele întrebări legate de rostul lumii și de ceea ce se petrece în jurul meu. Oricând am apelat la el, a fost dispus să mă ajute, să mă lumineze mai bine decât mulți înțelepți, mai ales dintre aceia apăruți ca ciupercile după ploaie și care-i văd că glăsuiesc și acum neobosiți; mai bine ar lua o pauză.

Din fragedă copilărie am fost vrăjit de cărțile cu poze și texte pline de înțeles și frumusețe a cuvintelor. O lume minunată ca cea din basme se deschidea în fața ochilor în cărțile care mi-au purtat pașii fanteziei și imaginației mult mai departe decât orizontul satului meu, sau cel al ideologiei comuniste. Acest prieten mi-a înflăcărat anii tinereții și m-a făcut să visez visuri din care nu m-am trezit nici acum; ele îmi dau aripi cu care zbor deasupra mizeriilor lumii, spre ceruri.

Acest bun prieten a fost sfătuitorul și consolarea mea în durerile interioare, în clipele de nesiguranță și îndoială. Când nu doream nici pe părinți să-i împovărez cu problemele mele, acest prieten

parcă îmi ghicea neliniștea și mă îndemna să mă bazez pe ajutorul său. Așa am procedat și a fost foarte bine. Multe cărți de spiritualitate profundă, de înțelepciune a popoarelor mi-au luminat cotloanele întunecate ale minții și îmi sunt și astăzi călăuză în toată această confuzie, în acest talcioc și bâlci al deșertăciunilor care s-a abătut peste noi.

Cu acest prieten am râs și am plâns de nenumărate ori. Cu el am împărțit momente vesele, dar și triste și niciodată nu a obosit, nici nu s-a plictisit de prezența mea. Niciodată nu mi-a zis că e ocupat și să-l caut altă dată.

Astăzi mă simt obligat să le mulțumesc celor 42 de cărți pe care le-am citit în acest an și de la care am învățat foarte multe; la rândul meu am încercat să le imit exemplu, ca să devin și eu prieten pentru alții (anul acesta am scris doar o carte și două articole mai mari).

Bineînțeles că pe primul loc în viața mea este Dumnezeu, de a cărui prietenie (iubire) nu am fost niciodată vrednic. Sunt și mulți oameni cărora le sunt recunoscător. Dar acum, vreau să-l rog pe Domnul luminilor și înțelepciunii să-i binecuvânteze pe toți autorii cărților pe care le-am citit; pe unele, aproape că le-am savurat. Ultima este cea scrisă de marele Florin Piersic.

28 decembrie: **CU DRAG, CU RECUNOȘTINȚĂ**

Nu știu ce faceți voi în ultimele zile ale anului; eu privesc fie în fotografii, fie în casa minții, dar mai ales a inimii mele anumite chipuri dragi și importante pentru viața mea. Sunt chipuri vii, chiar dacă unele mă privesc acum de la ferestrele cerului, din împărăția tinereții fără bătrânețe și a vieții fără de moarte. Acele suflete nu mai viețuiesc în trupul lor, dar pentru mine sunt cât se poate de vii și lor le datorez mult din ceea ce sunt, atât cât sunt. Și la acest sfârșit de an privesc la mulți oameni, vii sau adormiți în Domnul, care au lăsat o urmă în viața mea și datorită cărora, cum spuneam, sper să nu fac umbră degeaba pământului.

De exemplu, pot spune despre o anumită persoană că ori de câte ori ne întâlnim, vorbește puțin și nu încearcă să iasă în evidență cu ceva anume. Și totuși, pentru mine acest om este important pentru faptul că niciodată nu spune cuvinte în plus, nu este pus pe bârfă, dar nici nu exaltă pe cineva, fără a avea motive întemeiate. Acest om mă ajută să cumpănesc bine lucrurile și oamenii și să nu mă îmbăt cu apă rece. Chiar dacă spune puține cuvinte, mie mai mult îmi vorbește tăcerea lui acolo unde alții dau din gură fără oprire.

Și la acest sfârșit de an, recunosc din nou că am devenit mai puternic apreciind puterea acelora care cu demnitate luptă zi de zi cu propriile neputințe și suferințe. Și dacă mi-e rușine să mă plâng de ceva anume, dacă uneori nu bag în seamă anumite suferințe ale mele, asta se datorează în primul rând acelor minunați oameni despre care cred că sunt deja cu un picior în rai, chiar dacă în prezent sunt cu ambele picioare adânc înfipte în propriile suferințe. Se zice că multe persoane le apreciezi după ce nu mai fac parte din viața ta. Viața mea a fost și este plină, bogată și puternică datorită unor oameni care nu sunt deloc plini de sine, care nu au averi și care zilnic, alături de alimente, se hrănesc și cu medicamente. Pentru mine, acești oameni reprezintă o comoară; ei îmi dau putere și mă fac să fiu mai atent cu sănătatea mea.

Cum aș putea la acest sfârșit de an să nu fiu recunoscător atâtor persoane care zilnic înalță la Domnul o rugă pentru mine?! Oare ne dăm seama cât de importantă este rugăciunea pentru sufletul nostru? Să ne gândim la faptul că în biserici, în fiecare zi preoții împreună cu credincioșii se roagă pentru noi toți, începând de la întâi stătătorii societății și Bisericii până la ultimul muritor. Și tot zilnic, ba chiar și în timpul nopții, din atâtea inimi se ridică spre ceruri rugăciuni pentru sufletele celor adormiți.

Nu am încercat să-i număr pe toți cei care în acest an mi-au făcut bine chiar și prin simpla lor prezență; doar pentru faptul că văzându-i, m-au ajutat să nu simt singurătatea, sau să o simt mai puțin.

Și mai adaug ceva important: În acest an, în afară de o tânără și frumoasă rromă care mi-a furat 350 lei din buzunar în piața Nicolina, nu știu să fi existat vreun om care, intenționat, să-mi fi făcut vreun rău. Asta o zic apropo de ce mai aud precum că lumea s-a făcut rea. Eu nu cred că oamenii sunt îngeri, dar toate cele spuse mai sus sunt perfect adevărate și de aceea, și acest sfârșit de an, pentru mine este învești mântat într-o profundă, caldă, plăcută și dulce recunoștință. Mă consider un mare norocos și un binecuvântat al Cerului.

Și vouă, dragii mei feisbuchiști, trebuie să vă mulțumesc pentru că dacă nu erați voi, cu siguranță eu aș fi mai sărac sufletește deoarece ar fi fost mult mai puțini cei cărora să le spun lucruri frumoase.

29 decembrie: **RECUNOȘTINȚA FAȚĂ DE BISERICĂ**

De multe ori mi s-a întâmplat să fiu prin oraș, sau în călătorie și dacă îmi era foame, sau era ora de masă, adesea am găsit un blid de mâncare la o parohie sau alta și niciun preot nu mi-a spus vreodată că trebuie să plătesc consumația. Isus ne învață că mâna dreaptă nu trebuie să știe ce face stânga, dar cred totuși că este bine la acest sfârșit de an să îmi exprim public recunoștința față de această sfântă Biserică în care am fost botezat și care mi-a oferit casă și masă de la 14 ani și până în timpurile recente. Sunt mulți care aruncă cu pietre sau chiar cu lături în Biserică (nu numai în cea catolică), dar este bine să știm că această biserică formată și ea tot din oameni, face mult bine semenilor noștri, iar aceștia, din păcate, ca și leproșii din Evanghelie, uită să-și arate recunoștința pentru binele primit.

Pe parcursul anilor, am constatat de multe ori la oameni această meteahnă: Dacă le-ai făcut un bine, nu numai că nu-ți mulțumesc, dar zic că le-ai făcut acel bine fiindcă intra în fișa postului, și nu a fost un gest benevol, izvorât din pur altruism și generozitate. Revenind la ce spuneam înainte, afirm din nou, mai clar și apăsat

că blidul de mâncare pe care l-am primit adesea nu intra în fișa postului nimănui, ci instituția numită Biserica Catolică din țară sau din străinătate mi-a dat de mâncare de nenumărate ori fără să-mi prezinte nota de plată. În mintea și inima mea, am multe persoane și instituții cărora vreau să le mulțumesc, chiar dacă nu mi-a cerut nimeni acest lucru. Și nu o fac pentru a urca pe piedestal pe cineva, ci pentru că, așa cum am mai spus-o, și la acest sfârșit de an îmi simt inima plină de recunoștință, de mulțumire pentru tot ceea ce Dumnezeu mi-a oferit prin oameni.

Dăruind vei dobândi, este titlul unei cărți a lui Steinhardt. Cu cât bisericile din care facem parte vor avea inima și brațele deschise în fața necesităților oamenilor, cu atât vor fi mai binecuvântate de Dumnezeu, care niciodată nu se lasă întrecut în generozitate. Orizontul nostru, atât la nivel individual, cât și comunitar va fi deschis sau închis în raport direct cu deschiderea sau închiderea inimii, căci doar o inimă deschisă poate primi binecuvântarea divină. Lăsând acum biserica, mă uit la Uniunea Europeană care de la începuturile ei și-a deschis porțile pentru a-i primi pe toți înfometații și însetații lumii. Mulți zic că acest fapt reprezintă un cal troian, adică și-a adus în propria casă dușmanul care o va distruge. Nu cred în această profeție. Dimpotrivă, cred că viitorul Europei depinde de capacitatea ei de a fi în serviciul celor care bat la porțile sale. Așa cum și viața fiecăruia dintre noi depinde în primul rând nu de ceea ce îngurgităm, ci de capacitatea de a primi cu generozitate în casa inimii pe orice om care ne iese în cale.

30 decembrie: **URCÂND TREPTELE ALTARULUI**

Urcând treptele altarului pentru celebrarea Sfintei Liturghii, mă pătrunde un sentiment adânc de recunoștință pentru harul pe care Fiul lui Dumnezeu mi-l face, acela de a-i oferi Jertfa prin care a mântuit lumea. Urcând treptele altarului, adică urcând dealul Calvarului pe care El îl urcă, purtând crucea pe umeri, coroana de spini adânc înfiptă în cap și zdreanța care îi acoperă trupul plin de

răni. Așa urcă Fiul lui Dumnezeu spre locul unde va fi pironit pe cruce. De ce face asta? Doar din iubire, din imensa, nemărginita, dumnezeiasca lui iubire pentru mine, care poate, urcând treptele altarului și ajungând mai sus decât locul unde stau credincioșii mireni, unde este adunată comunitatea, eu să nu uit că nu mă ridic deasupra oamenilor, ci urc dealul iubirii martirice a Celui care m-a iubit până la ultima suflare, atârnând în cuie, în chinurile cele mai groaznice.

Astăzi, vreau să-i aduc prinosul mulțumirii și recunoștinței Celui care fără vrednicia mea m-a ales și m-a chemat să-l urmez în același act suprem de iubire, iar eu am făcut-o atât de puțin și mă simt atât de nedemn, gândindu-mă la faptul că uneori, când stăteam sus, la altar, m-am crezut deasupra celor pe care îi vedeam în fața mea, mai jos, și am uitat că stau pe dealul Calvarului iubirii lui Dumnezeu. Astăzi îi cer iertare lui Isus Cristos pentru gândurile, dorințele și faptele mele izvorâte din mândrie omenească.

Ajungând la treptele altarului, pun în fața lui Dumnezeu ofranda vieții mele, și pentru ca să-i fie plăcută, mă împac cu cei cărora le-am greșit, pentru ca să-i pot oferi Jertfa mântuirii lumii cu o inimă și conștiință curată. Fiecare dintre noi, când pășim în casa Domnului, pentru a fi plăcuți în fața lui, trebuie (e musai) să ne fie plăcute și chipurile celor care s-au uitat urât la noi, care ne-au făcut vreun rău. E musai să-i iertăm din toată inima, și să le cerem iertare celor cărora le-am greșit. Altfel, rămânem murdari, fără haină de nuntă și nu-i bine să ne prezentăm așa în casa Domnului. Uneori nu-i ușor să ierți, dar asta se întâmplă pentru că nu am experimentat iertarea lui Dumnezeu, nu am înțeles, nu am trăit în ființa noastră măsura fără măsură a iubirii lui Cristos care, pentru a ne împăca cu Tatăl, urcă dealul calvarului, iubindu-ne până la sfârșit.

Astăzi, în această penultimă zi a anului, din nou îmi aduc aminte că am fost și sunt iubit, poate mai puțin de oameni, dar important este faptul că sunt iubit fără măsură de însuși Fiului lui

Dumnezeu. Iubirea lui o simt adânc în ființa mea ori de câte ori urc treptele altarului, eu, un simplu fiu de țărani săraci și muncitori, cu slăbiciunile și păcatele mele. Dar dacă acestea nu l-au copleșit pe Cristos, de ce m-ar copleși pe mine? Mai mult decât păcatul și slăbiciunea ființei mele, mă simt cuprins, hrănit de cel al cărui nume este Iubire, și îi mulțumesc din toată inima.

Urcând treptele altarului, înțeleg câte ceva din misterul lui Dumnezeu, care îmi luminează și încălzește mintea și inima, îmi arată sensul vieții și direcția de mers, și cred că face aceasta nu doar pentru mine, ci pentru fiecare dintre noi, pentru orice om, căci toți suntem chemați să-i vestim moartea și să-i preamărim învierea până când va veni din nou, împlinind timpul istoriei lui cu omul, cu mine, cu tine, cu toți care am fost, suntem și vom mai fi pe acest pământ.

31 decembrie: **URARE PENTRU NOUL AN**

Dragii mei prieteni feisbuchiști (și nu numai voi), ce am putea să ne dorim pentru noul an? În primul rând, să fim sănătoși, iar pentru aceasta, să mâncăm bio, dar mai întâi să ne păstrăm sufletul sănătos, adică să ducem o viață fără păcate, fără vicii și răutăți.

Și ce ne mai dorim? Să ne dea Dumnezeu tot ce știe că este mai bun pentru noi. Anul nou îl vom începe cu invocarea binecuvântării care vine de sus. La cumpăna dintre ani, este bine să invocăm prezența Celui de sus, pentru ca în eventualele cumpene care se vor abate peste noi, barca vieții noastre să nu naufragieze.

În noul an dorim să iubim și să fim iubiți, căci iubirea este sensul vieții și rostul ei. Iubirea este însăși numele lui Dumnezeu. În fiecare zi, când ne însemnăm în numele Sfintei Treimi, ne însemnăm nu doar fruntea, ci întreaga ființă cu Cel care este Iubire. Iubirea este cheia fericirii; mai mult, a iubi înseamnă a fi fericit.

Ne dorim un an în care să râdem mult, și să plângem puțin, sau, dacă se poate, chiar deloc. Râsul este muzica sufletului și ne

păstrează sănătoși și proaspeți precum roadele coapte din pomul vieții.

Ne dorim în anul care vine să fim prieteni apropiați cu cărțile; să citim mult, căci cititul înseamnă să-ți adapi mintea din fântâna înțelepciunii.

Ne mai dorim să gândim mai mult și să vorbim mai puțin, căci gândurile și ideile sunt arme imbatabile în lupta cu întunecimile și răutățile lumii; gândirea este izvorul puterii.

În noul an să fim buni, iar dacă suntem buni, vom deveni și mai buni, căci bunătatea este sarea în bucate; fără bunătate, nimic din tot ce facem nu dă roade, sau rodește aguridă.

În secolul acesta al vitezei, să fim mai calmi, mai răbdători, mai îngăduitori. Să nu ne grăbim atunci când ne bem cafeaua, iar dacă ne-am enervat, înainte de a zice ceva, să numărăm până la douăzeci, chiar până la treizeci, și o să ne treacă nervii și supărarea. Să nu ne enervăm, căci nervii afectează tenul și îmbolnăvesc ficatul. Dacă vrem să realizăm lucruri mărețe, este nevoie de mult calm și răbdare.

În noul an, să fim limpezi la creier și în gândire; să nu poluăm viața altora și nici alții pe a noastră.

Să scriem măcar o poezie persoanei pe care o iubim, să-i compunem și să-i cântăm un cântec. Să oferim flori celor dragi acum cât sunt în viață, să-i felicităm de ziua lor, și n-ar fi rău ca ziua lor să fie în fiecare zi.

La anul și la mulți ani!

Cuprins

Dragă cititorule 5
Ianuarie..... 7
Februarie 51
Martie 89
Aprilie 134
Mai 177
Iunie 216
Iulie 252
August 295
Septembrie 335
Octombrie..... 372
Noiembrie..... 406
Decembrie 442

Redactor: Emilia Precup
Tehnoredactor: MindLab

www.galaxiagutenberg.ro

Bun de tipar: 2023. Apărut: 2023
EDITURA GALAXIA GUTENBERG,
435600 Târgu-Lăpuş, str. Florilor nr. 11
Tel.: 0723-377 599, 0733-979 383
E-mail: contact@galaxiagutenberg.ro

*

Tiparul executat de
SC GUTENBERG SRL
435600 Târgu-Lăpuş, str. Florilor nr. 11
Tel.: 0723-377 599, 0733-979 383
E-mail: contact@galaxiagutenberg.ro

SERVICII TIPOGRAFICE COMPLETE